

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

బుధవారము, ఏప్రిల్ 2, 2008

12 వ శా. స. XIII స. వాల్యూం -- VI నంబరు -- 5

శక సంవత్సరము - 1930, చైత్రం - 13

WEDNESDAY, THE 2nd APRIL, 2008

12 L.A. XIII S. VOL-- VI No. - 5

13 - Chaitra, 1930 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్
హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రథాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేణ్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	డా. (శ్రీమతి) జి. కుతుపాలమ్మ
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ గురువాధ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాంగ శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి శ్రీ డి.సరేంద్రకుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్జనంద సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోలక్ష్మయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. అంజయ్య శ్రీ డి.శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ.నర్సింహరాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుఖాష్ చంద్రబోసు శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. జగన్నాథరావు శ్రీ మహ్నాద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ.సాయిలక్ష్మి శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి
	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ జి.ఎల్. నర్సింహరావు శ్రీమతి వి.ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకటరమణమ్మ
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పన్నండవ శాసనసభ)

(పదమూడవ సమావేశము : ముఖ్యది ఐదవరోజు)

బుధ వారము, ఏప్రిల్ 2, 2008

సభ ట. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. మంత్రి మండలిపై అవిశ్వాస ప్రతిపాదనపై చర్చ కొనసాగింపు మరియు జవాబు
  2. పన్నండవ శాసనసభ వదమూడవ సమావేశపు గణాంకవివరముల పట్టిక
-

మంత్రిమండలపై అవిశ్వాస తీర్మానంపై చర్చ కొనసాగింపు మరియు జవాబు

MR. SPEAKER : Hon'ble Members, I would like to have your attention. During the discussion on the No Confidence Motion, నిన్న కాని, మొన్న కాని, జరిగిన చర్చలో భాగంగా, ఎంటే అస్థలపైన ఒక న్యాయ విచారణ జరగాలనే కోరిక ఒక సభ్యుడికి రావడం, అదే విధంగా సభలో కొన్ని అభిప్రాయాలు దానిపై వచ్చిన తరువాత, ప్రభుత్వం తరపున కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వచ్చి న్యాయ విచారణకు అంగీకరిస్తూ, సిజె గారికి లెటర్ వ్యాసమని ఒక మాట చెప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత దానిపై ఈ హాజరీ చర్చిస్తూ ఒక తీర్మానాన్ని మూవ్ చేస్తే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని వారు తెలిపారు. తీర్మానానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించి ముందుకు వచ్చి, నిన్న ఉదయం తీర్మానాన్ని మూవ్ చేస్తామనే మాటను కూడా చెప్పడం జరిగింది. అయితే, as the Hon'ble members are well versed with, even though the Resolution is before me, before I give my opinion and my decision on the Resolution, I would like to enlighten the Hon'ble Members that the 3 Constitutional bodies i.e., the judiciary, the executive and the legislative are all independent. Every action of one Constitutional authority should supplement and complement the other Constitutional bodies. This is the essence and the strength of our democracy. In my opinion, I feel it is the inherent responsibility of the Members and all of us to strengthen these bodies. When we are in this body, it is our responsibility that every action of ours should strengthen this body. When I say every action of ours should strengthen the body, I do not mean that it should be at the cost of the other body or subjugating ourselves to the other body. The Constitution has very clearly defined the Rules. That is where the India's strength lies under the checks and balances. Keeping this in mind and at the same time ఈ హాజరీ జరిగిన చర్చను కూడా దృష్టిలో పుంచుకుని, the decision and the discussion which has taken place in this House, I would like to inform the Members that the opinion of passing a Resolution asking the Speaker to request the Chief justice for an enquiry, in my opinion, I would not feel it in the right direction after my opinion on the Constitutional bodies. Hence, I will not allow the Resolution but, at the same time, like I said the spirit of the discussion.... ఈ హాజరీ ఏదైతే చర్చ జరిగిందో, ఆ చర్చ సారాంశంగా ఈ హాజరీ తీసుకున్న నిర్దయం ప్రకారం తప్పనిసరిగా ముందుకు వెళ్లవచ్చు. The Government has agreed It is the normal procedure of the House that whenever a decision is taken in this House, there are ways of executing that decision. మనం తీసుకున్న నిర్దయాన్ని ఎగ్గికూస్తే చేసే పద్ధతిలో ఈ హాజరీ చాలా స్పష్టంగా సాంప్రదాయాలు వున్నాయి. కాబట్టి, we will adopt the same policy, the same procedure and the Government can go ahead with the decision taken by the House. This is my ruling on the matter and I would request all the Hon'ble members to kindly appreciate the efforts.

DR Y.S. RAJASEKHARA REDDY : We appreciate your feeling. As a Head of the Constitutional body and as a Speaker of the Assembly, you do not want either to subjugate the rights of the House or to enhance its right at the cost of some other Constitutional body. We appreciate it Sir. మీరు సజ్ఞ చేసిన విధంగా We will write to the Chief Justice of the High Court on behalf of the Government as was suggested by me earlier on that day.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు(కుప్పం) : అధ్యక్ష, మేము ‘ అవిశ్వాస తీర్మానం ’ పెట్టము. ‘ అవిశ్వాస తీర్మానం ’ పైన చర్చ జరిగింది. ఆ సందర్భంలో మేము డాక్యుమెంటర్ ఎవిడెన్సును మీ దృష్టికే, ప్రజల దృష్టికే తీసుకువచ్చాము. తీసుకువచ్చిన తరువాత, ప్రజాసాధ్యంలో రాజకీయ నాయకులపై పుండే వ్యతిరేకత కాని, అసహాయం కాని, మన మీద పున్న అనుమానాలు కాని తొలగించుకోవలసిన అవసరం పుంది. తొలగించుకోవాలనుకున్నపుడు, మా సభ్యుడు ఈ హాజర్లో అది రెయిజ్ చేసినపుడు, అందరూ ప్రపోజ్ చేసారు, గవర్నమెంట్ కూడా ముందుకు వచ్చింది.

ఇది హాజ్ పైన ఎంక్షెర్ కాదు, హాజర్లో పుండే సభ్యులపైన ఎంక్షెర్ . ప్రభుత్వంలో పుండే పెద్దలపైన ఎంక్షెర్ . నేను మిమ్మల్ని కోరేది, ఈ హాజర్లో పుండే మెంబర్లుకు కన్ఫెన్ అవుదామని అంటే, 1978 లో పున్న మినిషన్ల్ని దగ్గర నుంచి ఎంక్షెర్ చేయాలని అన్నారు. ఇది డైల్యూట్ అయ్యే అవకాశం పుందని తెలిసినా, మేము దానికి ఒప్పుకున్నాము. మాకు ఎలక్షన్లో ప్రజలు వర్ణించి ఇచ్చారు. మమ్మల్ని అపోజిషన్లో కూర్చోమన్నారు, మిమ్మల్ని అక్కడ కూర్చోమని అన్నారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నిచ్చలనిఁడిగా చేస్తున్నారు. చరిత్రలో ఎన్నడూ లేసంత అవినీతి జరిగింది. మేము ఒకటే అడిగాము. ఇత్తెస్విక్ అఫ్ పొలిటికల్ పార్టీన్, మెంబర్ అందరూ ఒప్పుకున్నారు. అందరూ నేయమన్నారు. నేను మిమ్మల్ని కోరేది, ప్రజలలో అనుమానాలు రావడం మంచిది కాదు, ప్రజలు మనల్ని అపోర్ధం చేసుకోవడం కర్ఱికాదు.

ప్రజా ప్రతినిధుల గౌరవాన్ని కాపాడుకోవాలి, మనం నీతిగా పున్నామని ప్రజలకు ఒక మేసేజెను ఇష్టపలసిన అవసరం పుంది. దానికంటే గ్రేటర్ సబ్జక్ట ఏముంటుంది ? మన నీతి నిజాయితీలను మన హాజర్లో పుండే మెంబర్ అందరూ ప్రూవ చేసుకోవలసిన అవసరం పుంది. వారు వచ్చి 4 సంవత్సరాల్లో అపోజిషన్ పార్టీ మీద 23 ఎంక్షెరీలు వేసారు. ఆ రికార్డులు అన్నీ వారి దగరే పున్నాయి. వారు ఏ యాక్షన్ అయినా తీసుకోవచ్చు. మేము కూడా తీసుకోమనే అంటున్నాము. వారి మీద వచ్చిన అరోపణలను డైల్యూట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసినా మేము ఒప్పుకున్నాము కాని ఇప్పుడు వెనుకకు పోవడం కర్ఱికాదు.

ముఖ్యమంత్రి గారి మీద ఆరోపణలు వస్తే, ఆయనే ఒక లెటర్ లాస్ట్మెంట్ ఇది పూర్తిగా డైల్యూట్ చేయడం తప్ప మరొకటి కాదు. దయచేసి ఒకసారి ఆలోచించండి. ఇప్పట్టేనా రీ-కన్సిడర్ చేయండి, ప్రజాసాధ్యాన్ని కాపాడడం కోసం మన మీద పున్న గౌరవాన్ని కాపాడడం కోసం తప్పకుండా తీర్మానాన్ని చేసి పంపించవలసిన అవసరం పుంది. అందుచేత తీర్మానాన్ని చేయవలసిన అవసరం పుంది. ఈ స్థాయిలో మనం వెనుకకు పోతే ప్రజలలో మన మీద అనుమానం వస్తుంది, ఆ విషయాన్ని గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం పుంది.

శ్రీ కె.రోచయ్ : అధ్యక్ష, ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన మాటలలో నేను సగ భాగాన్ని అంగీకరిస్తున్నాను. అంగీకరించలేని భాగం ఏమిటంటే తమరు ఒక రూలింగ్ ను ఇచ్చారు. రూలింగ్ ను ఇచ్చిన తరువాత, మీ రూలింగ్ ను గురించి కూడా కామెంట్ చేసే స్వేచ్ఛ వారికి పుండవచ్చు కాని నేను ఆ స్వేచ్ఛను తీసుకోను. మీ రూలింగ్ ను గౌరవప్రదంగా అంగీకరిస్తూ, మేము సిద్ధంగా పున్నామనే మాటను చెప్పడమే కాకుండా, నిన్న మార్గంగ్ నభా సమావేశాలు ప్రారంభం కాకుమందే తమను ఒక లెటర్ ద్వారా రిక్ష్ట్ చేసాము. You permitted us to move the Resolution అని అంటే, దానిని మీ విచిడమ్లో పుంచుకుని ఒక డెసిపార్ట్ ను తీసుకున్నారు. దానిని విమర్శించడం కాని, విభేదించడం కాని కాదు, వారు కోరినట్లుగా విచారణ అవసరం . ఎఫ్ట్ ఒకటే. తమరు లాస్ట్ ఎట్లా జరుగుతుందో ఇప్పుడు కూడా మిమ్మల్ని మినహాయించి హాజర్లో పుండే

మొత్తం సభ్యులను - ప్రభుత్వంలో పున్న వారు, ప్రతిపక్షంలో పున్న వారు, పాపం నోరు నిష్పకుండా కూర్చును వారు అందరినీ కలిపి 1978 నుంచి మంత్రులుగా పనిచేసి సభీవంగా పున్న వారిని కూడా కలిపి ఎంతైరీ చేయస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇస్యూ డైల్యూట్ ఏమీ కాదు, ఎందుకంటే ఎవరు ఏమిటి అనేది ప్రజలకు తెలియాలి.

.8.40

రెండవది, కోర్టులో తీర్చులున్నాయి. హైకోర్టుని మనం ఏమి కోరుతున్నాము? విచారణ చేయమంటున్నాము. విచారణ చేసిన తరువాత వారు చెప్పే మాటలకు నిలువివ్వాలా లేదా? అనేక సందర్భాలలో కోర్టు తీర్చులను ఎలా డైల్యూట్ చేశారు, అసలు రిజిక్ట్ చేశారు, ఎలా స్టోట్ తెచ్చుకున్నారో ఇంత్సీ నాకు తమరిచ్చే సమయంలో చెబుతాను. ప్రభుత్వం ప్రీవేర్ట్గా ఉంది. ఏ టైప్ అఫ్ ఎంక్యూయిర్కైనా మేము పెనుకు పోయే ప్రశ్న అంటూ లేదు. తమరు చట్టసభకు సభాపతిగా మీరిచ్చిన తీర్చును, ఆదేశాలను దిక్కరించే సాంప్రదాయం నేర్చుకోలేదు. ఆ సాంప్రదాయం మాకు అవసరం లేదు. మరొకసారి చెబుతున్నాము. డెఫినెంట్ ఎఫ్ట్ ఒకటే. మీరు కాదన్నా ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ ప్రభుత్వ అధిపతిగా ఉంటారు. కొంతమంది రాజశేఖరరెడ్డి గారిని ముఖ్యమంత్రిగా ఉండడానికి ఇష్టం లేదని అంటే అంతమాత్రంచేత పోతోరా? ముఖ్యమంత్రి ముఖ్యమంత్రి. సభాపతి సభాపతి. పార్లమెంట్ సభ్యులు పార్లమెంట్ సభ్యులే. ఫలానా వారు పార్లమెంట్ సభ్యులు ఇష్టంలేదంటే వెళ్లిపోతారా? ఎవరి ఫంక్షన్ వాళ్లు చెయ్యాలి. కాబట్టి Government is prepared. Government is determined. We will address the Chief Justice of High Court to spare sufficient number of Judges to enquire into the whole episode right from 1978. మాకు అభ్యంతరం లేదు. వారు కూడా రాయవచ్చు. యాచ్ ఎ లీడర్ అఫ్ ది అపోజిషన్, హైకోర్టుకి వారు కూడా రాయవచ్చు. ఎవరైనా హైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ కి వారివారి స్వేచ్ఛను బట్టి రాయడంలో తప్పులేదు. వారు ఏ రకంగా చూస్తారనేది, నేను ప్రెఫ్యూషన్ చెయ్యడం లేదు. కానీ, ప్రభుత్వం నుండి మరొకసారి చెబుతున్నాను. మేము మా ప్రభుత్వం నుండి ముఖ్యమంత్రి గారి సంతకంతో నాట్ నిత్ ది సిగ్నేచర్ అఫ్ ది సి.ఎస్, ముఖ్యమంత్రి గారి సంతకంతో చీఫ్ సెక్రెటరీ గారికి ఉత్తరం రాస్తాము. మాకు ఎటువంటి హాజిబోస్ లేదు. We want an enquiry and we want to govern the enquiry report also. రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత కట్టకట్టి అవతల పారేసి మాకు ఇది అంటదు అంటే కాదు. దానిలో వచ్చిన తీర్చును శిరసావహించడానికి సిద్ధంగా ఉండి మనః పూర్వకంగా మేము అమలుచేస్తామని చెప్పడానికి అందరూ సిద్ధం కావాలి.

(ఈ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి డ్రామాలా ఉంది, డ్రామాలా ఉంది అని అన్నారు.)

మీరు డ్రామాలు కూడా వేశారేమో, నాకు తెలియదు. పాపం, వారు డ్రామాలు కూడా వేశారేమో. గొప్ప సినిమా సటుడిగా ఉన్న అయస మొదలు పెట్టిన పార్టీ. ఆ డ్రామా కంపెనీలో మీరు చేరారు.

(శ్రీక. బలరామకృష్ణమూర్తి లేచి ఏమి తమాపాగా ఉందా, ఏమిటి అని అన్నారు)

(అంతరాయం)

నేను మాటల్లాడుతుంటే, రోశయ్యగారిది డ్రామాలా ఉందన్నారు. ఎవరు అన్ని పాపం, వెంటనే అక్కడే ఉన్నటువంటి బలరామకృష్ణమూర్తి గారికి వినపడలేదు. ఇప్పుడు నేను కూర్చుంటే ఏమి తమాషాగా ఉందా, కళ్ళ ఉరమడం ఏమిటి, ఆ బెదిరింపు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బలరామకృష్ణమూర్తి ఎవరు బెదిరించారు?

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రోశయ్య : నీ పక్క వారిని చూడమనండి. సభలో ప్రతి ఒక్కరూ సాక్షాం. సభను ధిక్కరిస్తున్నారు. సభాపతి ఆదేశాలను దిక్కరిస్తున్నారు. సాంప్రదాయాలను మంటగలుపుతున్నారు.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడుఁ: రోశయ్య గారు మాటల్లాడుతూ ఇదే సభలో చాలాసార్లు చెప్పారు. మా వాళ్ళందరూ చాలా పర్ఫెక్ట్గా ఉన్నారని అన్నారు. ప్రతిరోజు రన్నింగ్ కామెంట్లే చేస్తారు. ఇప్పుడు కూడా చేశారు. అది కనబడడం లేదు. ఇప్పుడు కూడా చేశారు. అది మీకు కనబడలేదు. అది మీరు కండెమ్మ చేస్తున్నారు. ఒకవేళ మా మెంబర్ అంటే, ఆ మెంబర్ని కండెమ్మ చెయ్యపచ్చ. కీ.శె. ఎస్.టి. రామారావు గారు ప్రజల హృదయాలలో చిరస్థాయిగా ఉండేవారు. అందులో ఏ మాత్రం, ఎవరికి అనుమానం లేదు. ఒకవేళ వారి నాయకులు కొన్ని వేల మంది రావచ్చు. కానీ, తెలుగువారి అత్మగౌరవాన్ని ప్రపంచమంతా చాలిచెప్పిన ఏకైక రాజకీయ నాయకుడు నందమూరి తారకరామారావు గారు. అటువంటి నాయకుడి పై మాటల్లాడుతూ డ్రామా కంపెనీ అని, డ్రామాలు వేసుకోడానికి రాజకీయాలలోకి వచ్చారని, ఆయన పెట్టిన పార్టీఅని, మీరు డ్రామా కంపెనీ విధంగా తయారయ్యారని, మాటల్లాడడం ఇది దిగజారుతనం తప్ప మరొకటి కాదు. వారికి తెలివితేటలు చాలా ఎక్కువ అనుకుంటున్నారు. ఇంతకుముందు వారి తెలివితేటల గురించి వ్రాశారు. జనార్థన్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, మీరు పైనాన్న మినిస్టర్గా మెడికల్ కాలేజీల విషయంలో సంతకం పెట్టినప్పుడు ఒక పైనింగ్ మెపీల్స్గా యాక్స్ చేసానని ఆరోజు చెప్పడం జరిగింది. దయచేసి, రెచ్చగొట్టే విధంగా మాటల్లాడడం మీకు మంచిది కాదు. ఏదైనా ఉంటే చెప్పండి, వినడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఈ మధ్య మీకు కోపం ఎక్కువ అవుతుంది. ఎందుకో ఎక్కువ అవుతుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు. చేతకానితనం, ఎక్కువ ఆరోపణాలు వచ్చినప్పుడు ఏమి చెయ్యాలో తెలియక ప్రప్రేట్రేషన్‌తో కోప్పడుతున్నారు. ఇది మంచిది కాదని రోశయ్యగారికి తమ ద్వారా విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. రోశయ్యః అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన మాటలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. కోపం ఎక్కువే. ఎందుకంటే, పరిస్థితులను చూచి ఏ విధమైన కర్మ ఈ సభకు పట్టిందో, ఇలా బీహావ చేస్తున్నారని ఆవేదన ఉంది. స్వగ్రీయ ఎస్.టి. రామారావు గారిని అవహేళన చేసే మాట పొరపాటున కూడా అనలేదు. నా ఉడ్డేశ్యం అది కాదు. వారెవరో సన్మిడ్చామా అన్నారు. నేను ఎప్పుడూ, జీవితంలో కనీసం డ్రామా కంపెనీలో వెనుక కత్తి పట్టుకునే పాత్రము కూడా చెయ్యలేదు. వారెవరో సన్మ అంటే అన్నాను. వారు డ్రామా కంపెనీ అన్నారు. నేను ఆ మాట కూడా అనలేదు. రామారావు గారు కూడా మొదట్లో కొన్ని డ్రామాలు వేశారు. తరువాత ప్రముఖ సినీటటులయ్యారు అన్నాను. వారంటే మీకు ఆ గౌరవం ఉంది. వారిని మీరు ఎలా గౌరవించారో ఈ దేశం మరచిపోదు. ఎంత గౌరవంగా చూసారో తెలియనిది కాదు. మమ్ములను అనకండి. మీకు వారిపట్ల గౌరవం ఉంది, సరే. కొంత కాలం ఉంది. మధ్యలో పోయింది, తరువాత వచ్చింది. అది నాకు అనవసరం. నేను వారిని కాని, విమ్మల్ని కాని మరొకరిని గాని చౌకబారుగా కించపరిచే స్వభావంగా మాటల్లాడ లేదు. వెనుకనుండి మా

వాళ్ల మాట్లాడుతుంటే నేను వద్దని చెప్పాను. మీరు ఎన్నోసార్లు చూస్తానే ఉన్నారు. దేవేందర్ గౌడ్ గారు మీరు చెప్పండి. చూసింది చూసినట్లు చెప్పండి. ఎప్పుడు ఎవరు అరుస్తున్నా వద్దని చెబుతున్నా లేదా? మీరు ఎప్పుడైనా చెప్పారా అండీ? చెప్పారా? చెప్పారా? మీ వాళ్లకు చెప్పండి అంటే కూడా ఒక్క మాట అయినా చెప్పారా? అధ్యక్ష మరొక మాట. మరీ మరీ నిన్న కూడా అన్నారు, ఇవ్వాళ కూడా అన్నారు. నాకు తెలివితేటలు ఎక్కువన్నారు. నాకు తెలివితేటలుంటే ఇలా ఉంటానా. తెలివితేటలుంటే నన్ను నమ్మిన రాజశేఖరరెడ్డి గారిని ఎప్పుడో ఒకసారి ఒంటరిగా కూర్చోస్సుపుడు పొడిచి నేను ఆ కుర్చీని ఎక్కేవాడిని. అంతకుముందు చెన్నారెడ్డి గారిని పొడిచేవాడిని, భాస్కర రెడ్డి గారిని పొడిచేవాడిని. ఒక మాట అయినా అనిపించుకుంటానా?

(అంతరాయం)

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి(ఇందుర్తి): అధ్యక్ష, చాలా ఆవేదన కలిగించే పరిస్థితి. ఈ రన్నింగ్ కామెంటరీస్ అటుపైడూ, ఇటు పైడూ సాంప్రదాయంగా మారుతోంది. దీనికిగాను నేను ఆవేదన వ్యక్తపరుస్తున్నాను. మొన్న రాత్రి సభలో ఏదయితే శాసనసభ్యుల మీద అవినీతికి ఇతర అంశాలకు సంబంధించి, రాజకీయాలలో వచ్చిన తరువాత వారి ఆస్తులు పెంచుకున్న తీరుతెన్నుల మీద జ్యోడీపియల్ విచారణ జరపాలని అన్న పాటలు అభిప్రాయపడ్డాయి. ప్రభుత్వం స్పుందించింది. తీర్మానం చేయాలని అనుకున్నాము. నిన్న మీరు ష్లోర్లిడర్స్ అందరిని ఛాంబర్స్ కి పిలిచి మాట్లాడిన తరువాత వాస్తవంగా జ్యోడీపరుల్కి ఉన్న అధికారాలు ఉప్పుస్టాచర్కి ఉన్న అధికారాలు అదే విధింగా అన్న దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం తీర్మానం చేయడం సరైనది కాదని అభిప్రాయపడ్డాము. ఏదైనా శాసనసభలో తీర్మానం చేయడంకన్నా, తప్పనిసరిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి 1978 నుండి మంత్రులుగా, ఉన్నవారి అందరి మీద ఇప్పుడు మాజీ మంత్రులు కొండరు చనిపోయారు. మన సభకు సంబంధించిన చర్చను తీసుకువెళ్లి వారి మీద రుద్దడం న్యాయం కాదు. 1978 నుండి మాజీ మంత్రుల మీద వారి ప్రవర్తన మీద విచారణ చేయమంటే సబబు కాదని మా పార్టీ అభిప్రాయంగా చెబుతున్నాను. ఈ సభలో ఉన్న శాసనసభ్యులు రాజకీయాలలోకి వచ్చిన తరువాత వారి ఆస్తులు పెంచుకున్న తీరుతెన్నుల మీద సమగ్రమైన న్యాయానిచారణ జరిపించడానికి చర్చలు తీసుకుంటే మంచిదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా ఇది ఆషోమాహీగా మాట్లాడుతున్నారు, మరచిపోయారు, లేదా వారి పైన వారు విచారణ చేసుకోడానికి జంకారు, వెసుకకు ఆలోచించారే అపవాదు రాకుండా సీరియస్గా ప్రభుత్వం నుండి ప్రధాన న్యాయమూర్తి, హైకోర్ట్కి ఔయాలి.

ఉ.8.50

నలుగురు సిటింగ్ జడ్డిల చేత విచారణ జరిపించమని హైకోర్ట్ ప్రధాన న్యాయమూర్తికి రాసి ఎమ్ములేలు ఎట్లా ఆస్తులను పెంచుకున్నారనే దానిని పరిశీలన చేయస్తామన్న మీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తా, దానిపై ప్రభుత్వం పైపు నుంచి లేఖ రాసినా, ప్రధాన ప్రతిపక్షం లేఖ రాసినా లేక మేం రాసినా ఇక్కడ ఓపెన్గా మనం మాట్లాడుకున్నాము కాబట్టి దానిపై తప్పనిసరిగా విచారణ జరిపించాలని మీ ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి(మిర్యాలగుడా): అధ్యక్ష, ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ నాటకమన్నారు. మొన్న 27వ తారీఖున ప్రస్తుత సమాజం ఏవిధంగా పోతుందన్న దానిపై మేం నాటకం వేసి అందరి ముందు ప్రదర్శించాము. గౌరవ మంత్రులు, చాలా మంది శాసనసభ్యులు అందరికి చూపించడం జరిగింది. మొన్న అవినీతిపైన చర్చ జరిగిన సందర్భంగా అందరికండరం యునానిముస్గా ఈ హాస్టలో తీర్మానం చేసి దానిపై హైకోర్ట్ సిటింగ్ జడ్డిద్వారా కాని లేకపోతే ఏదైనా చట్టబద్ధమైన విచారణ జరిపిస్తే బాగుంటుందని ఇక్కడ మనం అభిప్రాయపడిన తరువాత బైట చాలామంది చాలా పెద్దగా హాస్టలో అవినీతిపైన

చాలా గొప్పగా వాళ్ల మాట్లాడుతున్నారు. గొంగట్లో కూర్చోని వెంటుకలు ఏరుకున్నట్లుగా పుందని, దయాలు వేదాలు వలిస్తున్నట్లుగా పుందని వ్యాఖ్యానాలు చేశారు. నవ్వుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఒక మంచి తీర్మానం ఆ పేరుతోనైనా చేసి అవినీతిని కంట్రోల్ చేసే అవకాశం వస్తే కొంతవరకైనా భయం, భక్తి పుంటాయి కాబట్టి అలాంటి తీర్మానం చేయాల్సిన అవసరమున్నది. నిన్న ఆ తీర్మానం వస్తుందనుకున్నాము. కానీ రాలేదు. తమరు ఇప్పుడు ఒక పద్ధతిలో చెబుతున్నారు. అవినీతి గురించి పైపైకి మనం ఎంత గొప్పగా మాట్లాడుకున్న సూటికి 90 శాతం మంది అవినీతి పరులున్నారని ప్రజలందరూ అనుకుంటున్నారు. ఎన్నికలలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి గెలుస్తున్నారన్న విషయం అందరికి తెలుసు. అందువల్ల అవినీతి గురించి ఎవరు ఎట్లు మాట్లాడుకున్న అవినీతిని అరికట్టే చిత్తశుభ్రి మనకు పుండాలి. అందుకి చట్టబద్ధమైన విచారణ కోసం మనం యునానిమస్సగా తీర్మానం చేయాలి. తీర్మానం చేసిన తరువాత దానిని ఎవరికి అప్పగించాలన్న విషయంలో అవసరమైతే ఇంకా నిపుణులతో, న్యాయవాదులతో సంప్రదించండి. ఏవిధంగా విచారణ చేయిస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించి తమరే ఒక నిర్ణయం తీసుకోండి. కనీసం ఈ పేరుతో అయినా ఈ 12వ శాసన సభకు స్పీకర్ గారైన తమరు ఇలాంటి వాటికి పుల్స్ట్రోప్ పెట్టే ఏధంగా దానిని కంట్రోల్ చేయాలి. లేకపోతే మళ్ళీ అన్యాయంగా, నిష్పత్తిగా, హద్దు పద్ధతి లేకుండా అవినీతి, అక్రమాలు, అధికార దుర్భిషయాగం కొనసాగుతుంది కాబట్టి దానిని టోటల్గా కంట్రోల్ చేయడానికి మీరు ఇంకా అనేకమందితో సంప్రదించి దానిపైన విచారణ నిమిత్తం హైకోర్టు సిటింగ్ జష్టి కాకపోయినా రిటైర్ న్యాయమూర్తులలో కూడా చాలా మంది నిజాయితీపరులున్నారు. వారి ద్వారా అయినా సరే విచారణ జరిపించేట్లు ఈహాస్ ఒక తీర్మానం చేయాలని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జి.కిప్పన్ రెడ్డి(పొమాయిల్ నగర్): అధ్యక్ష, ప్రజా జీవితంలో అవినీతి అనేది చాలా కాలంగా పుంది. అది తీవ్రమైన అందోళన కలిగిస్తున్న విషయం. ఈ రోజు ఏ టీవీలో, సినిమాలో, పత్రికలో చూసినా రాజకీయానాయకులను, ఎన్నుకై ప్రజా ప్రతినిధులను నేరస్తులుగా, అవినీతిపరులుగా చూసిస్తున్న విషయం మనం చూస్తున్నాము. ఈ రోజు రాజకీయానాయకులకు, ప్రజాప్రతినిధులకు సమాజంలో తగ్గిపోయిన గౌరవాన్ని పైతృత్వం విలువలను ఇసుమడింప చేయాల్సిన బాధ్యతను మనం తీసుకోనట్లయితే రాజకీయాలంటే పూర్విగా గౌరవం, విలువలు పడిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. రాజకీయాల్లోకి వచ్చి త్యాగాలు చేసి సర్వం పోగొట్టుకున్న వారిలో ఇక్కడ మంత్రులుగా శాసనభ్యాలుగా పని చేసిన వారిని నేను చూశాను. ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులను, కష్టాలను ఎదుర్కొంటూ ఇవ్వాళ ఆర్టచిసి బస్పులలో ప్రయాణం చేస్తున్న వారిని జిల్లాలలో చూస్తున్నాము. అలాంటి వారు పూర్విగా రాజకీయాల్లో తమ సర్వస్వాన్ని కోల్పోయారు. కాబట్టి అందరీ ఒకేగాటన కట్టలేము. కానీ రాజకీయ నాయకులంతా అవినీతిపరులు, నేరస్తులే అన్న దురభిషాయం ప్రజల్లో వస్తున్నది. కనుక దానికి ఇప్పటికైనా పుల్స్ట్రోప్ పెట్టాల్సిన అవసరమున్నది. అందుకోనమే ఎన్నికల సంస్కరణలు తీసుకురావాల్సిన అవసరం కూడా వున్నది. అందువల్ల ఈ సభలో ఎంతమంది అవినీతిపరులున్నారు, ఎంతమంది నీతిమంతులున్నారన్న విషయం ఒకసారి ప్రజల్లోకి వెళ్లాల్సిన అవసరమున్నది. తద్వారా వారిలో షైతన్యం తీసుకోచ్చి రాజకీయ నాయకులందరూ ఒకే రకంగా పుండరన్న ఒక మంచి మెనేజ్ ఈ సభ ద్వారా వెళ్లడానికి అవకాశముంటుంది కాబట్టి రైట్ ఆర్ రాంగ్ దానిపై విచారణ జరిపించాలన్న ఏకాభిషాయం వచ్చింది కాబట్టి ఈ ఏధంగా ఒక మంచి సందేశం ప్రజలకు ఇప్పడానికి అవకాశముంటుందని నేను చెప్పుదలచుకున్నాను. టెక్నికల్ విషయానికి వస్తే మీరు చీఫ్ జష్టిస్ కు రాస్తారా లేక తీర్మానం చేసి మీరు ప్రభుత్వానికి పంపిస్తారా, తద్వారా ప్రభుత్వం చీఫ్ జష్టిస్ కు రాస్తుందా అనేవి కాకుండా మనందరం తీర్మానానికి అనుకూలమే కాబట్టి అవినీతికి పొల్పడినట్లు న్యాయస్థానం దోషులుగానిర్ణయించిన వారిని ప్రజలకే

వదిలేద్దాం. సిద్ధాంతవరంగా, పార్ట్ పరంగా సేవాభావంతో వని చేస్తున్న రాజకీయ నాయకులు, కార్యకర్తలు ఈ సభలో కూడా పున్నారు. కాబట్టి అందర్ను ఒకే గాటన కట్టే పద్ధతిలో కాకుండా రాజకీయాల్లో సైతిక విలువలతో, సిద్ధాంతాలతో వని చేస్తున్న వారిని కూడా ప్రజలు గుర్తించేలా విచారణ జరిపించి రాజకీయ నాయకుల మీద ప్రజల్లో తగ్గిపోతున్న గౌరవ మర్యాదలు, ప్రతిష్టాపన పునరుజ్జీవింప చేసే విధంగా మనం ఒక తీర్మానం ద్వారా చీఫ్ జస్టిస్ కు రిక్వెస్ట్ చేయడం కాకుండా లెజిస్ట్రిచర్ సెక్రటరీ గారి ద్వారా చీఫ్ సెక్రటరీ గారికి, చీఫ్ సెక్రటరీ గారి ద్వారా చీఫ్ జస్టిస్ గారికి వెళ్లే విధంగా టెక్నికల్గా కొంత మార్పులు చేసి మనం తీర్మానం చేయడంలో ఏ రకంగానూ తప్పు లేదు. తద్వారా మన చిత్రశుద్ధిని నిలబెట్టుకునే అవకాశముంటుంది. ఇక్కడ చూడవలసింది శాసన సభ్యుల యొక్క హక్కులు, శాసన సభ పరిధి, న్యాయస్థానాల పరిధి, ఎవరు గొప్ప అనేది కాదు. చర్చ జరుగుతున్నది ఏరకంగా విచారణ జరిపించాలన్నది కాబట్టి నేను చెప్పిన విషయాల గురించి ఆలోచన చేయాలని నేను భారతీయ జనతాపార్టీ తరఫున కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొనురెడ్డి రాములు(మెట్టపల్లి): అధ్యక్షా, మొట్టమొదట నేను ఈ సభను అభినందిస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పాంపేనియెన్స్గా స్పందించి జడ్డీలతో విచారణ చేయించడానికి అంగీకరించినందుకు వారిని కూడా ఈ సభ ద్వారా అభినందిస్తున్నాను. మొన్నటిసుండి దీనిపై ఈ సభలో చర్చ జరుగుతున్నది. ఈరోజు ట్రైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియాలో బ్యాసర్ హాడింగ్లో అరె! ఎమ్మెల్యేల ఆస్తుల మీద విచారణ పెడతారా..... ఏదోవిధంగా స్ట్రేచ్‌చేస్తారు..... అని వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారూ, ఏలడ్జెచ్, ఏ టెక్నికాలిటీ అవసరం లేదు. మీరు ఈ హాస్టల్ తీర్మానాన్ని చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

₹.9.00

సీతను శ్రీరామచంద్రుడు అగ్నిపరీక్ష చేయించాడు. అది ఏ కాలం సార్? ప్రజలలో ఉన్న క్రెడిబిలిటీని తక్కువ చేసే ప్రయత్నం చెయ్యిద్దని కోరుతున్నాను. ఎం.ఎల్.ఎలలో చాలా మంది డబ్బులు లేని వారు ఉన్నారు. డబ్బులు సంపాదించిన వారు కూడా ఉన్నారు. మొన్న ప్లాట్ కోసం పది లక్షల రూపాయలు కట్టమంటే, చాలా మంది ఎం.ఎల్.ఎలు కట్టలేని పరిష్కారి ఉంది. ఈ డిస్కప్సన్ అవుతుంది. ఈ డిస్కప్సన్ అయిన తరువాత గ్రామాలలోకి వెళ్లే ఏమి జరుగుతుందో తెలుస్తుంది. స్వాస్థీపర్లో చూస్తే, అందరికి మీరు స్టోర్ చేసినట్లు అనిపిస్తుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు రిజల్యూప్సన్ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ రిజల్యూప్సన్ ని పెట్టినిప్పకుండా, ఎంక్వియరీ కానిప్పకుండా ఎవరూ ఆహారాని కోరుతున్నాను. చీఫ్ జస్టిస్ స్పీర్ చెయ్యలేరని చెబుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక డెలిగేషన్ ని తీసుకెళ్లి, పర్సప్యా చేసి, ఎంక్వియరీ చేయించి, దోషులను బయట పెడతారనే భావనను తీసుకొనిరావాలి. ప్రోసీజర్సు ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేసే భావన తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను. భారత దేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత, ముఖ్యమంత్రి గారు మొట్టమొదటి ఎంక్వియరీని అర్థర్ చేశారు. దీనిని బోత్తుసత్యారాయణ గారు, దేవేందర్గాం గారు, సరేందర్ రెడ్డి గారు ప్రపోజ్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రి గారు స్వాస్థీప్పేనియెన్స్గా లేచి అందరికి చెప్పారు. ఆ రాత్రి రిజల్యూప్సన్ వస్తుందని అనుకున్నాను. నిన్న వస్తుందని అనుకున్నాను. డిస్కప్సన్ కానిప్పకుండా ఎవరూ ప్రయత్నించపడ్డని, ఇప్పుడు ఈ రిజల్యూప్సన్ మీద డిస్కప్సన్ ని ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. మళ్ళీ ఒకసారి ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణాడు(తుని): అధ్యక్షా, మీరు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత, దానిని ఒకసారి రీ కన్సిడర్ చెయ్యామని మా నాయకుడు చెప్పాము. మేము కూడా చెప్పారు. స్పీకర్

గారు ఏ నిర్లయం తీసుకున్నా, రీ కన్నిడర్ చెయ్యమని అడిగే హక్కు మా అందరికీ ఉంది. ఇది ఒక ప్రధానమైన నిర్ణయంగా మొన్న తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక ఇండివెండ్యువర్ల్ చేసిన రిక్వెష్ట్ కాదిది. అందరి మెంబర్లు పై ఇండివెండ్యువర్ల్ గా విచారణ చెయ్యలేరు. పొలిటికల్ పార్టీన్ డిమాండ్ చేసాయి. మా పార్టీ తరఫున మా లీడర్ గారు చేశారు, మిగతా పార్టీల వాళ్ల కూడా అన్నారు. అన్ని పొలిటికల్ పార్టీలు వాళ్ల స్వచ్ఛతను నిరూపించుకోడానికి, ఈ సభలో అన్ని పొలిటికల్ పార్టీలకు సంబంధించిన శాసనసభ్యుల పై ఎంక్యుయిరీ జరిపించాలని అన్నారు. ఆ విషయం పై మేము ఇప్పటికీ కట్టుబడి ఉన్నాము. మేము నో కాన్పిడెన్స్ మోహన్ గపర్చుమెంట్ పై మూవ్ చేసాము. గపర్చుమెంట్ పై మూవ్ చేసినప్పుడు, గపర్చుమెంట్ ఏ విధంగా ప్రైకోర్పుకి లటర్ రాస్తుంది? అసలు వారి పై విశ్వాసం లేదని మేము అంటున్నాము. వాళ్లే అవినీతికి, అక్రమాలకు పాల్చడ్డరని మేము అంటున్నాము. ఆ సందర్భంలో ఈ విచారణకు సంబంధించిన ఇష్ట్యా వచ్చింది. వాళ్ల ప్రైకోర్పుకు రాస్తామని, దానిని మనం డైరెక్ట్ చెయ్యడం అనేది ఎంతవరకూ సబబు అనేది మా ప్రధానమైన ప్రశ్న. మా స్టోండ్ మీద మేము ఉన్నాము. తమరు న్యూట్రల్ గా, ఈ హౌస్ కు సంబంధించిన ప్రోపర్టీ అంతా మీది. మేముంతా మీ కస్టోడియన్స్ గా ఉన్నాము. మనం హక్కోర్పురుని రిక్వెష్ట్ చేధ్దాము. మీ ద్వారా రిక్వెష్ట్ చేధ్దాముని మా స్టోండ్. దీనిని ఒకసారి రీకన్నిడర్ చెయ్యవలసిందిగా మేము కోరుతున్నాము.

రెండవది. మేము నో ట్రైస్ట్ మోహన్ మూవ్ చేసాము. ఒక ఆఫీసర్ పై ఎంక్యుయిరీ జరపాలంటే అతనిని సస్పెండ్ అయినా చేస్తాము లేదా అతనిని దూరపు ప్రాంతానికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తాము. అటువంటిది గపర్చుమెంట్ మీద ఎంక్యుయిరీ జరపాలనుకున్నప్పుడు, గపర్చుమెంట్ అధికారంలో ఉంటే ఎట్లా ఎంక్యుయిరీ చేస్తాము?

(INTERRUPTIONS FROM SRI K. RAMLU)

I am asking on technical point. I am not saying that the Government should resign. ఒక ఆఫీసర్ పై ఎంక్యుయిరీ జరపాలంటే అతనిని సస్పెండ్ అయినా చేస్తాము లేదా అతనిని దూరపు ప్రాంతానికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తాము. ఈ విషయం రోశయ్ గారికి తెలుసు, అందరికీ తెలుసు. ఎందుకంటే, ఆ సీట్లో అతనిని కూర్చోబెట్టి ఎంక్యుయిరీ జరిపితే పైల్స్ అన్ని తారుమారు అపుతాయి. అతను చేసిన అవినీతి, అక్రమాలు తారుమారు అపుతాయి. కొన్సీల్ అఫ్ మినిస్టర్స్ మీద ఎంక్యుయిరీ జరపాలని అసుకున్నాము. జరిపేటప్పుడు ఆ సీట్లలో వారు ఎట్లా ఉంటారు అనేది మా ధర్మసంచేహం. ఆ ధర్మసంచేహంలో తమరే తీర్చాలి.

అధ్యక్షుడు, రోశయ్ గారు మాటల్చడుతూ, ఈ సభకు కర్కు పట్టిందని అన్నారు. ఆ విధంగా మాటల్చడం మంచిది కాదు. ఈ సభకు కర్కు పట్టింది ప్రభుత్వం అని మా యొక్క అలిగేపన్. సభలో కూర్చున్న వాళ్ల నుండి సభకి ఈ ప్రభావం వచ్చింది. మధ్యలో సుప్రీంకోర్పు లాయర్ గారు లేచి ధర్మసంచేహాలు అడిగారు. నేను ఆ విషయాల జోలికి పోవడం లేదు. నేను ప్రాక్టీన్ చేసుకునే లాయర్ని కూడా కాదు.

(INTERRUPTIONS FROM SRI K. RAMLU)

SRI KOMIREDDI RAMULU: This is a stalling idea.

శ్రీ వె.రామకృష్ణరావు: నేను చెట్లుకింద ప్లీడర్ని కాదు. షైతస్కోవ్ లేని డాక్టర్తో ఈ రాష్ట్రం ఏ రకంగా ఏలబడుతుంది అనేది చూద్దాము. అది నేరే విషయం.

అధ్యక్షా, రోశయ్ గారు మాటల్డారు. నేను రోశయ్ గారిని ఏమీ అనడం లేదు. వారు, నాకు తెలివితేటలు లేవని అన్నారు. రోశయ్ గారికున్న తెలివితేటలు ఎవ్వరికీ లేపు. ఆయన ఎం.ఎల్.సిగా ఉన్నప్పుడు చాలా చక్కగా మాటల్డాడేవారు. అప్పుడు నేను మంత్రిగా ఉండేవాడిని, ఆయన మాటలు విన్నాను. అంతకు ముందు చెన్నారెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో .....

MR. SPEAKER: We will leave it there.

శ్రీపై. రామకృష్ణాడు: నేను రోశయ్ గారి గొప్పతనాన్ని పొగుడుతున్నాను.

MR. SPEAKER: The main subject is getting deviated. I am only requesting the opinion on the matter which is before the House. జడ్డియల్ రెవ్యూ పైనే మాటల్డాడాము. ఆ చర్చ వచ్చినప్పుడు సార్ చేద్దాము. But, not now.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి(వాయల్వాడు): అధ్యక్షా, ఎంక్వయిరీ చేస్తాము అన్నది క్యాబినెట్ మినిషర్స్ పైన కాదు. వారు టీప్పు చేస్తున్నారు. ఇక్కడున్న సభ్యులందరి పైన ఎంక్వయిరీ చేస్తాము అన్నారు. 1978 నుండి మంత్రులుగా పనిచేసిన వారిపైన ఎంక్వయిరీ చెయ్యాలని హాస్ నుండి వచ్చింది. ఆ రోజు రిజల్యాషన్ అన్నారు. అన్ని పార్టీలు రికమండ చేసాయి కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి గారి జాబులో అది కూడా మెస్సన్ చేస్తారు. రామకృష్ణాడు గారు మాటల్డాడుతూ, ఆఫీసర్ పై ఎంక్వయిరీ చెయ్యాలంటే, అతనిని జాబులో నుండి తొలగించో లేక ట్రాన్స్ఫర్ చేసో చెయ్యాలి అని అన్నారు. ఇప్పుడు సభ్యులందరిపైన ఎంక్వయిరీ చేయించడానికి క్యాబినెట్ డిజాల్వ్ చేసే సమస్య లేదు. ప్రభుత్వాన్ని డిజాల్వ్ చేసి చెయ్యాలంటారా? What is this demand? I cannot understand. అధ్యక్షా, వీళ్ళకి ఎట్లా కూర్చులు లాక్కుని మేము కూర్చోవాలా అనే తాపత్రాయం తప్ప మరొకటి కాదు. మంత్రులపైన, ముఖ్యమంత్రి పైన ఎంక్వయిరీ అనేది క్వశ్నన్ కాదు. అందరు పట్టిక రిప్రజెంటీవ్ ప్రాప్టీస్ పైన ప్రూటినీ జరిగితే బాగుంటుందనే స్పీరిట్సో మనం ముందుకు రావడం జరిగింది. క్యాబినెట్ వేరూ, మంత్రులూ వేరూ కాదు. అప్పుడు పనిచేసిన మంత్రులు, ఇప్పుడు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్నవారు అందరిపైన ప్రూటినీ చెయ్యాలని చెప్పడం జరిగింది. క్యాబినెట్ ఎక్కడికీ వెళ్లదు, ముఖ్యమంత్రి గారు అదే పొజిషన్లో ఉంటుంది. క్యాబినెట్ అదే పొజిషన్లో ఉంటుంది. We will inquire into the properties. అని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. That is what we want.

ఉ.9.10

శ్రీపై. రామకృష్ణాడు : అధ్యక్షా, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు జస్టిష్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, దాంట్లో జస్టిష్ చేసుకోవడానికి ఏమీ లేదు. మీరు dissolve చేయడం గురించి చెప్పారు. యస్, డిజాల్వ్ చేయిండి, ఎలక్షన్సుకు పోదాం, ప్రజకోర్పులో తేల్చుకుందాం . ఎవరు అవినీతిపరులో, ఎవరు అవినీతిపరులు కాదో, ఎవరు గెలుస్తారో, ఎవరు ఓడిపోతారో ప్రజకోర్పులో తేల్చుకుందాం . మీరు హాస్ ను డిజాల్వ్ చేయిండి, ఎలక్షన్సుకు పోదాం . సెంట్రులో మీ ప్రభుత్వమే వుంది, ఏవిధంగా అల్టర్నేటివ్ చూసుకుంటారో చూసు కోండి. డిజాల్వ్ చేయిండి హాస్ ను . మీరు ఎంక్లేస్ పెట్టండి, ప్రజకోర్పులో తేల్చుకుందాం, ఎవరు గొప్ప వారో, ఎవరు అవినీతిపరులో ప్రజలే తీర్చు చెబుతారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, గౌరవ రామకృష్ణడిగారికి తెలును . హానీ అంటే గౌరవం ఉండాలని అన్నారు. యస్, గౌరవం తక్కువ చేసి మాటల్లాడితే ఈ యామ్ సారీ , నా ఉచ్ఛేశ్యం అది కాదు. వాళ్ల ప్రథాన ప్రతిపక్షంలో వున్నారు, మేము గుర్తుమెంటులో వున్నాం, మీరు మేము సవాళ్లు, ప్రతి సవాళ్లు చేసుకోవడం కాకుండా ఎంతోమంది సంబంధం లేని వారున్నారు, యంపయం వాళ్లన్నారు, వారికి ఏమి సంబంధం? వారు కూడా రాజీనామా చేయాలా? బిజెపి .....

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ) : మళ్లీ వెనకడుగు వేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య : కేశవ్, నువ్వు ఎప్పుడూ వెనకే కూర్చుంటావు, నువ్వు ఎప్పుడూ ముందుకు రావు, వెనకడుగు ఏమిటి ఇందులో?

శ్రీ పి. కేశవ్ : డ్రామాలు నాకు రావు .

శ్రీ కె. రోశయ్య : కేశవ్, మాటకు మాట అంటే నువ్వు బాధపడతావు మళ్లీ .

శ్రీ పి. కేశవ్ : మైకు ఇప్పించండి, మైకు ఇప్పించకుండా నాకు నేను గొప్ప అని మీరు చెప్పుకోవడం కాదు. ఈ డ్రామాలు నాకు రావు.

శ్రీ కె. రోశయ్య : సార్, గౌరవ సభ్యులకు ఎవరు మైకు ఇస్తారో వాళ్లు ఇంతవరకూ నేర్చుకోలేదు, నాలు గేళ్లు అయిపోయింది. మైకు నేను ఇస్తానా? అధ్యక్షా, ఇలాంటి గొంతెమ్ము కోర్చులకు మేము తయారుగా లేము. వందల ఎంక్వెరీలు జరుగుతుంటాయి. అధికారుల మీద ఏదైనా కంప్లెయింట్ పస్ట్, prima facie గా కేసు పుండా లేదా అని చూడకుండా straight away గా, ఒక ఉత్తరం వచ్చింది కాబట్టి అతన్ని తీసి ఎక్కుడైనా వేయవేయమంటే ఎలా? పరిపాలనలో చూసుకుంటాం, seriousness of the complaint ను బట్టి . యస్, మీరు రాజీనామా చేయండని అంటున్నారు. మీరు నో కాన్సిడెన్స్ మోప్స్ మూవ్ చేశారు, ఆ నో కాన్సిడెన్స్ మోప్స్ నెగ్రితే, ఆటోమేటిక్ గా మేము వెళ్లిపోతాం సార్. లేదు, వీగిపోతే మీరు అటుగుండా వెళ్లిపోతారు. మీరు రాజీనామా చేయండి, మేము ఇంకా ఒక ఏడాది ఆగలేం అంటే ఎలా? ఇక్కడే కాదు బయట కూడా రోజూ వీలున్నపుడెల్లా - మీరు తప్పుకోండి, మేము కూర్చుంటాం, మీరు తప్పుకోండి మేము కూర్చుంటామని అంటున్నారు. ఇది మామూలు పాత పాటే అయిపోయింది. కనుక ఈ ప్రభుత్వం రాజీనామా చేసే ప్రశ్నల ఏదు, అలాంటి డిమాండును అవగాహనలోకి కూడా తీసుకోవడం లేదు. నో కాన్సిడెన్స్ మోప్స్ నెగ్రితే ఎలాగూ రాజీనామా చేస్తాం . ఇంకా ఒక ఏడాది ఓపిక పట్టండి, ప్రజలు తీర్చునిస్తారు. రాజకీయాలలో ఒక ఏడాది ఆగలేకపోతే ఎలా? ఓపిక పట్టండి. ఒక ఏడాదిపాటు బాగా తయారుకండి. మీ వాదనలు ప్రజలకు చెప్పండి, మా వాదనలు మేము ప్రజలకు చెబుతాం . ప్రజలు మనకంట విజ్ఞత గలవారు, వాళ్లు మంచి తీర్పు ఇస్తారు, ఆ విశ్వాసం మాకుంది . ఆ తీర్పునుబట్టి మీరైనా మేమైనా నడుచుకుందాం .

MR. SPEAKER : Now, on the main subject.

శ్రీ పి. కేశవ్ : ఎమిటి సార్ ఇది, వాళ్లు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్లాడుతూ మమ్ములను తిడుతుంటే, you are not coming to our rescue. మమ్ములను వాళ్లు తిడుతుంటే మీరు ఊరుకున్నారు, మమ్ములను పార్టీ పేరు పెట్టి తిడుతున్న తమరు ఊరుకున్నారు.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రామకృష్ణదుగారు మాటల్లాడుతూ, ఎవరైతే విచారణ చేయస్తామంటున్నారో, వారిపైనే ఆరోపణలు వచ్చివస్తుడు ఏవిధంగా అది సాధ్యమవుతుంది, అందుకే రద్దు చేయాలని చెప్పి వారు కోరారు. తర్వాత పెద్దలు రోశయ్యగారు మాటల్లాడుతూ, సభలో సిపిఐ, సిపిఎం, యంషయం, ఇతర ఇండిపాండింట్స్ కూడా పున్నారు, వాళ్లు కూడా రాజీనామా చేయాలా? అని అన్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య : నేను సిపిఎం అని అన్నానా?

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి : నేను కూడా మీరు చెప్పిందే చెబుతున్నాను, మీరు పెద్దలు, ఈ మధ్యప మీరు కూడా తొందర పడుతున్నారు. మీరు అవిధంగా అనలేదనే చెబుతున్నాను, మీరు చెప్పిందే చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య : నేను అన్న మాట చెప్పండి. నేను అన్నది యంషయం అని, వారికి సంబంధం లేదు, వాళ్లు కూడా రాజీనామా చేయాలా? అన్నాను. మిలేమంటున్నారు, నేను సిపిఐ, సిపిఎం అని అన్న ట్లుగా చెబుతున్నారు, నేను అనలేదు సార్.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి : సార్, ఇప్పుడు ప్రథాన ప్రతిపక్షంలో పున్న వాళ్లు గతంలో 9 సంవత్సరాలకు ప్రాగా అధికారంలో పున్నారు. ఇప్పుడు వీళ్లు అధికారంలో పున్నారు. ఒకరిపైన ఒకరు విచారణలు వేసుకుని అని తేలేసరికి ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. సంవత్సరం పాటు మేము పరిపాలిస్తాం, కాబట్టి ఈ సంవత్సరం పాటు ప్రభుత్వాన్ని సిపిఐ, సిపిఎం, యంషయం లకు అప్పజిప్పండి, మీ విచారణలు పూర్తయిన తర్వాత మళ్లీ గెలివి పడ్డురు గానీ.

శ్రీ ప్రె. రామకృష్ణదు : అధ్యక్షా, రంగారెడ్డిగారు చెప్పిన దానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. లెష్ట్ పార్టీలు సిపిఐ, సిపిఎం వాళ్లు రూల్ చేయసేయండి. కేర్ టేకర్ గుర్వమెంటుగా వారిని ఉండమనండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు. రోశయ్యగారు మాటల్లాడుతూ, మేము వాళ్లను రాజీనామా చేయండి, సీటు దిగండని చెప్పి నట్టుగా అంటున్నారు. మేము వాళ్లను రాజీనామా చేయమని అడగడం లేదు. అవిశ్వాస తీర్మానం సెగ్గితే రాజీనామా చేస్తామంటున్నారు, నెంబర్ గేమ్ పుంది కాబట్టి, ఆ నెంబర్ గేములో ఎలగూ గెలస్తామనుకుంటున్నారు. ఆ నెంబర్ గేము గురించి కాదు ఇక్కడ, మీరు ప్రజల యొక్క విశ్వాసాన్ని కోల్పోయారు. కిరణ్కు మార్ రెడ్డిగారు మాటల్లాడుతూ ఒక రిజల్యూప్షన్ గురించి చెప్పారు. అందుచేత మేము ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాం, హాన్సు డిజాల్స్ చేయండి, ప్రజాకోర్సుకు వెళదాం, ఎవరు అవినీతివరులో, ఎవరు అవినీతివరులు కాదో ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. ఎంక్షెర్ సిట్టీంగ్ జడ్జెలో వేరేగా జరుగుతుంది. ఈలోపల ప్రజాకోర్సుకు వెళదాం, మీరు తప్ప మేము తప్ప ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు, మీములను రాజీనామా చేయమని అనలేదు.

శ్రీ పి. కేశవ్ : సార్, అధికార పార్టీ వాళ్ల మమ్మలను ఇష్టమొచ్చినట్లు మాటల్లాడుతుంటే స్పందించడానికి మాకు మైకు ఇష్టడం లేదు. మీరు మా రెస్యూకు రావడం లేదు. మీరు సంయమనం పాటించాలి. మమ్మలను తిట్టించిన తర్వాతైనా మాకు మైకు రావడం లేదు.

శ్రీ గాదె పెంకటరెడ్డి (బాపట్లు) : అధ్యక్షా, ఈనాడు సభలో ఒక ప్రస్తావన వచ్చింది. శాసనసభ్యులందరూ అవినీతిపరులు, దీని మీద ఎంక్షోరీ నేయాలనేది వచ్చినపుడు ఎలా ఎంక్షోరీ నేయాలన్నది సమయానికి రద్దు చేయాలా, మంత్రులను తోలగించాలా, లేకపోతే సిపిఎం సభ్యులు - మేము అధికారంలో కూర్చుంటాం, మీరు బయటకు వెళ్లండని అనడం అప్రస్తుతం . శాసనసభ్యులందరూ అవినీతిమయమైపో యారు, అందరిపై ఎంక్షోరీ నేయాలనే విషయాన్ని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు చెప్పారు. సరే, దానికి ప్రభుత్వం కూడా స్పందించింది. ఏను ఎంక్షోరీ నేయాలి? 294 మంది శాసనసభ్యులు ఏనిధంగా ఆస్తులు సంపాదించారు, వారికి ఆస్తులు ఎలా వచ్చాయి, ఎవరి ఆస్తులు ఏమిటి? అన్న దాని మీద ఎంక్షోరీ నేయాలన్నారు. అయితే 1978 సుంచి ఎవరైతే శాసనసభ్యులు, మంత్రులు పునర్వో వాళ్లందరి మీద కూడా ఎంక్షోరీ నేయాలనే అభిప్రాయం పుంది. కానీ అవినీతి విషయంలో శాసనసభ్యులోక్కరే అవినీతిపరులని ప్రపంచానికి చాలించేపుడం భావ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాము. ఏమైనా ఎంక్షోరీ జరగపలసిందే . రాజ్యాంగరీత్యా కొన్ని పరిధులు న్నాయి. శాసనసభకు కొన్ని పరిధులున్నాయి, జడ్డిపియరీకి కొన్ని పరిధులున్నాయి, అలాగే ఎగ్గిక్కుటివీకు కొన్ని పరిధులున్నాయి. కానీ ఒక రకంగా చరిత్రలోకి పోతే, today there is a conflict between Judiciary and Legislature అనే మాట పుంది. ఏది పవర్స్పర్లు, ఏది పవర్స్పర్లు కాదనేది పుంది. సార్, నాకు బాగా జ్ఞాపకం పుంది. ఇది పార్లమెంటులో వచ్చింది. యుపి అసెంబ్లీలో జడ్డిల మీద ప్రివిలేజ్ మోపణ్ పెట్టడం జరిగింది. ఇదంతా వచ్చినపుడు, ఆనాడు పార్లమెంటు నిర్ణయించింది, Parliament is supreme than anybody అని చెప్పినపుడు, మనకు ఉన్నటువంటి అధికారాలను, పవర్స్సు జడ్డిపియరీ చేతిలో పెట్టడం ఎంతవరకు సమంజసం? ఈరోజు పేపర్లో చూశాను, మీకు ఏమి అభిప్రాయం పుందో నాకు తెలియదు .

డి.9.20

పేపర్లలో ఏమి వచ్చిందంటే we well request the Government to write a letter to the High Court to appoint a sitting Judge to enquire into the properties of all the MLAS from 1978 onwards. That is a good suggestion. మీరు ఏమి కావాలన్నారు. ఎవరి మీద ఎంక్షయిరీ కావాలి? మీరు ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చి, ప్రభుత్వం రాస్తే దానికి ఒక డైరక్షన్ చేస్తే బాగుంటుంది. అందువలన అసెంబ్లీయే తీర్మానం చేసి అసెంబ్లీని మనం అగోరపరచకూడదు. ఇప్పుడు మాటల్లాడుతూ చెప్పింది నా అభిప్రాయం. సమాజంలో ఉన్నటువంటివారు ఎట్లు ఆశ్చర్యాన్ని సంపాదించారు అనేది ప్రధాన విషయం కాదు. Misuse of power and abuse of power లేకుండా డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ ఉంటే తప్పులేదు. Properties acquired illegally by misuse of power and by abuse of power ఉంటే తప్పుకుండా ఎంక్షయిరీ చేస్తే బాగుంటుంది కానీ misuse of power and abuse of power లేకుండా వారు ఏదైనా వ్యాపారం చేసుకొని, కాంట్రాక్టులు చేసుకొని సంపాదించిన ఆస్తులు అక్రమంగా సంపాదించారని అనడం చాలా తప్పు. ఈ విషయం ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాప్రతినిధులను అగోరపరచే పథ్థతి అని మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాము. మీరు కూడా ఆలోచించండి. ప్రభుత్వం సుంచి డైరక్షన్ ఇష్టండి. పార్టీ పీరియడ్లో ఎంక్షయిరీ

చేయమని, ప్రోకోర్సు సిటీంగ్ జడ్జిని వేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం . కావున ఈ విషయాన్ని కన్నిడర్ చేయమని కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: Now that is enough. Fairly good views have come.

శ్రీ యసమల రామకృష్ణదుః అధ్యక్షా, గాదె వెంకటరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ పార్టీ అభిప్రాయం చెప్పారేమో అనుకుంటున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ అభిప్రాయమని నా భావం. అనునో, కాదో వారు చెప్పాలి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి: ENGLISH..... As a Member of Legislature, నేను నా అభిప్రాయం చెప్పాను తప్ప ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏవిధంగా స్పందిస్తుందో తెలియదు. ప్రభుత్వం తెలియజేసినప్పుడు విందాం . ప్రజలకు వారి స్థాండ్ చెప్పాలి. పేపర్లలో వచ్చిన దానిని బట్టి నేను నా అభిప్రాయం చెప్పాను. నేను ప్రభుత్వ అభిప్రాయంగా చెప్పలేదు. నేను ప్రభుత్వం తరపున చెబుతున్నానని చెప్పలేదు. పేపర్లలో వచ్చిన దానిని *that is a good decision* అని చెప్పాను తప్ప, ఇది ప్రభుత్వ అభిప్రాయమని చెప్పలేదు.

శ్రీ యసమల రామకృష్ణదుః అధ్యక్షా, గాదె వెంకటరెడ్డిగారు ప్రభుత్వంలో లేరని నాకు తెలుసు. ప్రభుత్వ అభిప్రాయం వారు చెప్పలేదు. ఒక లెజిస్ట్రేటర్గా చెబుతున్నానని చెప్పారు. That legislature belongs to the Congress legislative Party. కాంగ్రెస్ సభ్యులు చెబుతున్నారు కావున, కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున చెబుతున్నారని అర్థం చేసుకుంటున్నాం .

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Hon'ble Members, Please sit down. I would like to enlighten you once again.....

(తెలుగుదేశం సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

శ్రీ వి.కేశవ్: అధ్యక్షా, నన్ను రోశయ్యగారు తిట్టారు. నా హీరు తీసుకోచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీ పార్టీ తరపున వారు నాలుగు సార్లు మాట్లాడారు కదా. What is your problem?

శ్రీ వి.కేశవ్: అధ్యక్షా, మీరు దయచేసి మా విజ్ఞాప్తిని వినాలి కదా. వారికి ఎంత స్టేప్స్ మైక్ ఇవ్వండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. వారు మమ్మల్ని తిట్టినా మాకు కలిగిన బాధ, ఆవేదన చెప్పుకోనేందుకు.....

మిస్టర్ స్పీకర్: రామకృష్ణదుగారు మాట్లాడారు కదా, వారికి మైక్ ఇచ్చాను కదా.

శ్రీ వి.కేశవ్: అధ్యక్షా, ఆయన నన్ను తిడితే, రామకృష్ణదుగారు ఎట్టా చెబుతారు? ఇది ఒక డామా కంపెనీ అని మాట్లాడుతున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ ఏవిగా నేను కండెమ్ చేయాలా వద్దా? అలాంటి పెద్దలు, లెజిస్ట్రేటివ్ అప్పైర్స్ మినిస్టర్గా ఉంటూ, సీనియర్ సభ్యులుగా ఉండి అలా మాట్లాడడం వారికి అది సబబుగా కనిపిస్తుందా? అటువంటప్పుడు తమరు ఇంటర్వియర్ అయి చెప్పాలి కదా. మేం కూడా అడుగుతున్నాం . రోశయ్యగారు ఎంతో పవిత్రంగా, సజావుగా చేసున్నట్లు మేం తప్పుదోష పట్టిస్తున్నట్లు బయటికి అభిప్రాయం

వెళుతుంది. కేశవ్‌గారూ, ఇలా చేయవద్ద అంటే బయటికి ఏం మేనేజ్ వెళుతుంది. మంచి చర్చ ఇప్పుడు సభలో జరుగుతుంది. దానిలో పాల్గొలని మాకు కూడా అసక్తి ఉంది. ఇంటర్వెస్ట్ ఉంది. అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం . లెజెస్ట్రిటీవ్ కౌన్సిల్‌లో 1979లో ఇదే అంశమైన అవినీతిపైన చర్చ జరిగింది. Let me enlighten. చాలా ఇంటర్వెస్ట్‌గా జరిగింది. " ఒక స్త్రీ గర్భం దాల్చింది. నవ మాసాలు మోసి, అసుపత్రిలో ప్రసవ వేదన పడుతుంది, నొప్పులు పడుతోంది. ఒక సీనియర్ డాక్టరు వెళ్లి ప్రయత్నం చేశాడు. శిశువు శిరస్సు మాత్రమే బయటికి వచ్చింది. మొత్తం శరీరం బయటికి రాలేదు. డాక్టరు అన్నాడు కదా. మేం ఎంత ప్రయత్నించినా ప్రసవం జరగడంలేదు. ఆ శిశువుకు ఏమి కావాలో అడగండి అని అంటే నాకు ఇంత లంచం కావాలని అన్నాడు". ఈ మాటలు కూడా ఒక పెద్ద మనిషి అన్నారు. ఎవరి గురించి అన్నారు. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చెన్నారెడ్డిగారి గుంచి రోశయ్యగారు నిమర్చించారు. ఆ తరువాత రెండు సెలలకు అదే ప్రభుత్వంలో రోశయ్యగారు మంత్రిగా చేరిన వారు. వారా మాకు నీతులు చేప్పేది? వారు డ్రామాల గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. మేం ఈారోజు ఇక్కడ ఉన్నామంటే ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి వచ్చాం తప్ప, గాలికి గాలివాటుంగా మంత్రులుగా రాలేదు. మీరు మా భాష గురించి, యాస గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. మా యాస, హోపభావాల గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. రాయలసీమ రైతు బిడ్డగా మాటల్లాడుతుంటే, ఆ పదాలను తప్పుపట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏమిటి సర్ ఇది? ఈ సభ వారి సొంతమా, మాకు మాటల్లాడే హక్కు లేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె.రోశయ్యః అధ్యక్షా, కేశవ్‌గారు యువకులు, బాగా చదువుకున్న వారు. చాలా గట్టిగా మాటల్లాడే శక్తి కూడా ఉంది. మీరు చేసిన కామెంట్సు గురించి మాటల్లాడితే నన్ను పట్టుకొని రాయలసీమ రైతాంగం మొత్తాన్ని అన్నారు అంటున్నారు. ఏమి మాట ఇది? దాని అర్థం అదా?

శ్రీ వి.కె.శేఖర్: రాయలసీమ రైతు బిడ్డను అన్నాను. మా యాసను.....

శ్రీ కె.రోశయ్యః రాయలసీమ రైతు బిడ్డలే అందరూ కూడా. మీ భావసు, యాసను తప్పుపట్టడంలేదు. దేనినీ తప్పుపట్టడంలేదు. ఎందుకు అనపసరంగా ఆపాదించుకుంటున్నారు. నేను 1979లో లెజెస్ట్రిటీవ్ కౌన్సిల్‌లో ప్రతిపక్ష నాయకులుగా కాంగ్రెస్ (బి) తరసున ఉన్నాను. చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ (బి) తరసున రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఏర్పాటయింది.

(అంతరాయం)

కేశవ్‌గారూ, ఇదేనా మర్యాద? మీరు మాటల్లాడుతున్నప్పుడు నేను కూర్చుని వింటున్నాను. మా జిల్లావానులకు చాలా ఫ్రేమ ఉంటే రన్నింగ్ కామెంటీ చేస్తుంటారు. మీరు వాస్తవాలు చెప్పడం కాదు, ప్రోసీడింగ్స్ తీసుకొచ్చి చదివారు. నేను డిస్ట్రిక్ట్ చేస్తే కదా. ఆ రోజు మాటల్లాడిన విషయాన్ని నేను కాదనడంలేదు. నేను కాంగ్రెస్ (బి) తరసున కౌన్సిల్‌లో ఉన్నంతవరకు ఆనాడు అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ (బి) ప్రభుత్వాన్ని విమర్చించాను. ఇంత కంటే తీవ్రంగా చేశాను. కాని పరిస్థితులు చూసి, కాంగ్రెస్ (బి) అంటే ఇందిరా గాంధీ కాంగ్రెస్ తప్ప మరొకటి కాదనే అభిప్రాయానికి వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెస్ (బి)లోకి వచ్చాను. కాంగ్రెస్ (బి) లోకి వచ్చిన తరువాత మీ సంగతి చూడండి. స్వర్గీయ రామారావుగారు స్థాపించిన తెలుగుదేశం పార్టీలో మీరు చేరి ఉత్సాహంగా పనిచేస్తూ, అతి దారుణంగా ఆయన మిమ్మల్ని నమ్మితే వారిని వెన్నుపోటు పొడిచిన గుంపులో

మీరు ఉన్నారు. ఆ గుంపులో ఎప్పుడూ నేను లేను. బయట ఉన్నప్పుడు వ్యతిరేకించాను. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఉన్నారు. వారు ప్రతిపక్ష నాయకులు. నేను కాంగ్రెస్‌లో ఉన్నంతవరకు నాకు వ్యక్తిగత తగాదా కానీ, వారి ఆస్తిలో భాగం కానీ, నా దగ్గర సామ్య తీసుకున్నారని, వారి సామ్య నాకు ఇవ్వాలని కాదు. నేనెప్పుడూ కక్కుర్చి రాజకీయాలు చేయలేదు. నేనెప్పుడూ కూడా పార్టీకి అంకితంగా పనిచేశాను. మీరు కూడా రామారావుగారి పెంట వారున్నంతవరకూ ఉంటే మిమ్మల్ని కూడా ఎవరూ వేలుపెట్టి చూపడానికి ఏలు ఉండేది కాదు. పాపం ఆయన, ఎంతో అమాయకంగా మిమ్మల్ని నమ్మారు అంటే ఈ విధంగా కుట్ట జరుగుతుందని కూడా తెలియని అలాంటివారిని మీరు కుట్టచేసి వారిని ఆహాతి చేశారు. అటువంటి మీకు, నాకూ కంపోరిజనా? అటువంటివారు నన్ను కంపీర్ చేస్తున్నారు. కనుక అనలు సమస్యకు సంబంధం లేని కొన్సెర్ ప్రోసెండింగ్స్ తీసుకుచ్చి చదివితే నేను జవాబు చెప్పాలని కోరడం సరి కాదు. ఇప్పుడు చర్చ జరుగుతున్న ఇస్తూ దానికి సంబంధం లేదు.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు శ్రీ.కె.బలరామకృష్ణమూర్తి నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Now, this issue is closed.

(Interruptions)

ఎప్పుడైతే చర్చలో భాగంగా సభలో గౌరవసభ్యులు నిన్నా, మొన్నా జరిగిన చర్చలో భాగంగా all the..... మీరు దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పుడు డిబీటు కొనసాగుతుంది. ఆ టైంలో కంటిస్ట్ చేయండి. ఇప్పుడు ఇస్తూ పూర్తి అయిన తరువాత you take it up.

.9.30

All the Hon'ble Members are well aware that I, as the Speaker and as the custodian of the House...

(INTERRUPTIONS)

No more on that please. Please sit down. Let him close it. After that you take it up. When there is no more, kindly--సీరియస్ విషయం ముందు మీరు ఇటువంటి విషయం తీసుకు రావడం బాగుండదు. వారు చెప్పారు, మళ్ళీ మీరు మాట్లాడారు, మీరు మాట్లాడారు, వాళ్ళ మాట్లాడారు, వారు మీరు కలసి క్లోజ్ చేయండి. Let me take up this issue.

శ్రీ పి.కే.శ్వార్మ : వాళ్ళ ఒక సాక్షాం పెడితే మేము పది సాక్షాంలు పెడతాం సార్.

MR.SPEAKER: Now on the main issue. Kindly cooperate.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : అధ్యక్షా, నా దగ్గర కూడా చాలా విషయాలు ఉన్నాయి రోశయ్ గారి గురించి. కానీ నేను కామెంట్ చేయసు. నా సభ్యత నాకుంది. రోశయ్ గారూ, కేశవ్ గారు మిమ్మల్ని గురించి రిఫర్ చేశారు. కేశవ్ గురించి చెప్పవచ్చు, నన్ను గురించి ఎందుకు చెబుతున్నారు? మా పార్టీ గురించి ఎందుకు చెబుతారండి? ప్రతి ఒక్కసారీ పార్టీని ఎందుకు తీసుకు వస్తున్నారు మీరు.

శ్రీ కె.రోశయ్ : ప్రతిపక్షంలో ఉన్నారు మీరు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారని గానీ ఒక్క చెడు మాట మాట్లాడలేదు. పైపెచ్చు మీతో తగాదా నాకు లేదు అని కూడా చెప్పాను. దయచేసి రికార్డు చూడండి. మీరు కాస్త నిని నేను ఏదన్నా పొరపాటు మాట్లాడితే yes, you can find fault with me.

(ఇంటర్వ్యూ)

MR.SPEAKER: That is enough, please sit down now. దయాకరరావు గారూ దయచేసి కూర్చోండి. Hon'ble Members, to close the matter which is before us, as far as the enquiry ఏదైతే గౌరవ సభ్యులు మొన్న జరిగిన చర్చలో భాగంగా ఈరోజు కూడా మీరందరూ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. మీ అందరికి తెలుసు. The House within itself is empowered enough to initiate any action. అంటే ఈ గౌరవ సభ్యులు వారి పైన గానీ సభ ఒక నిర్దయం లీసుకొని అంటే మనమే ఒక నిర్దయాన్ని లీసుకొని ఆ పవర్ మనలోపి ఉన్నాయి-either to go for an enquiry or for any type of action. కానీ ఈరోజు సభ ముందు ఉన్న అంశం ఏమిటంటే నిన్నగాక మొన్న జరిగిన చర్చలో సభ గాక ఒక ఇతర ఏజెన్సీ ద్వారా విచారణ జరగాలి అని ఒక అభిప్రాయానికి పచ్చారు. ఈ అభిప్రాయంలో there is no difference of opinion on this. The entire House has been unanimous on this matter to enquire into the assets of the Honourable Members. Now when the House has been unanimous and when the House wanted a judicial enquiry through the Honourable Judges, the Government has come forward on this matter అనే ఏషయం వచ్చినప్పుడు it is a normal procedure which happens in the House. ఎప్పుడైనా ఈ సభలో ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చినప్పుడు ఆ అభిప్రాయాన్ని అమలులో పెట్టే బాధ్యత normally it bestows upon the Government of the day and the Government of the day has come forward. Taking in view the discussion of the House, necessary action as advised by the House has been initiated. కావున దీని పైన మరలా రిసాల్యూప్స్ పెట్టి మళ్ళీ దాని పైన చర్చించి ప్రభుత్వం మళ్ళీ దాని పైన రాయడం కాకుండా since there is a total unanimity- దీంట్లో మొత్తం యునానిమిటీ ఉంది కాబట్టి keeping the unanimity in view and the expressions of the Honourable Members, the Government is coming forward on this matter. Definitely the Government is directed to initiate necessary action by writing to the competent authority in this regard. Now we will leave it here.

శ్రీ సి.హెచ్.రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్) : అధ్యక్షా, చాలా చర్చ జరిగిన తరువాత వివిధ అభిప్రాయాలు సభలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పాడమే కాకుండా మొన్నటి నుంచి పత్రికలలో ఇతరత్రా కూడా నిష్టాతులు, అనుభవజ్ఞులు, లాయర్లు గానీ జడ్డిలు గానీ ఎవరి అభిప్రాయాలు వారు చెబుతున్నారు. తమరు కూడా ఒక అభిప్రాయానికి పచ్చారు, తమరు చెబుతున్నారు. దీన్నంతా దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను మనవి చేసేది, నా వ్యక్తిగతమైన సలహా ఏట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా మా ప్రార్థి తరపున లేవదీనిన ప్రజాప్రతినిధుల తమ యొక్క ఆస్థలపైన అక్రమంగా, అన్యాక్యాంతంగా సాధించిన ఆస్థల పైన విచారణ చేయించే నిర్దయం కొనసాగ వలసిందే. అది కొనసాగాలంటే ఎలా సాగాలన్న దానిపైన అభిప్రాయ బేధాలు వచ్చాయి. తమరు ఒక అభిప్రాయం చెప్పారు. నేను ఇంకా ఇంతకంటే ఉపయుక్తమైంది, గౌరవ సభా నాయకులు, తరువాత ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉభయులు కూడా ఆమోదించగలిగితే చాలా ప్రయోజనం పూర్తపడుతుంది, దేశంలో ఈ శాసనసభ్యులకు ఉండే గౌరవాన్ని ఇసుమండించ చేయడానికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. దేశంలో మన సుధ్రీం కోర్సు జడ్డిమెంట్ ఉండవచ్చు, కమీషన్ అఫ్ ఎంక్యూరీకి మీరు పంపవచ్చు, పంపవద్దనే నిర్దయాలు ఉండవచ్చు. ఏది ఏన్నెనప్పటికీ గౌరవ సభా నాయకులు, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఇద్దరూ అంగీకరించి ఆమోదిస్తే దేశంలో నిష్టాతులైన జూరిస్టులున్నారు. వారు సిటీంగ్ జడ్డిలే కావచ్చు, ఇతరత్రా జడ్డిమెంట్ లేకపోయినా ఇతరత్రా ఇందులో నిష్టాతులుగా పేరు సంపాదించుకొన్న వాళ్ళ కావచ్చు. వాళ్ల పేర్లన్నీ కూడా ప్రపంచానికి బాగా తెలుసు. అలాంటి అత్యంత ఉత్తమమైన ప్రజాస్వామ్యం పైన విశ్వాసం గల ఒక ప్రాసర్ల అఫ్ జ్యారిస్టులను 5గురిని సభా నాయకులు గానీ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉభయులూ కూడా ఆమెదించి అంగీకరించచేస్తే వారు తప్పకుండా తమ

సర్వసులు చేస్తారు. దానికి ఎన్ని కోట్లు అయినా నరే ఖర్చు పెట్టి తప్పకుండా ప్రజలందరికీ అవకాశం ఇవ్వాలి. మీరు సిట్టీంగ్ శాసన సభ్యుల పైన ఎవరి పైన అభియోగం పెట్టడలచుకుంటే పెట్టుకొనవచ్చును, ఫలానా కమీషన్ ఏర్పాటు చేశాం అనే విధంగా ఓపెన్గా మీరుంటే ప్రజలు అభియోగం పెట్టుకుంటే తప్పనిసరిగా విచారణ జరుగుతుంది. దాని ద్వారానే, దాని ఫలితంగానే శాసన సభ గౌరవం గానీ, శాసన సభ్యుల గౌరవం గానీ ప్రభుత్వ మంత్రులు, ప్రతిపక్ష నాయకులు అందరూ కూడా తాము చేసిన చర్చలో పాల్గొన్న అత్యుత్తమ సలహాలను గౌరవించినట్లు, అమలు పరచినట్లు ఉంటుంది గానీ వాయిదా వేసే దృష్టి అక్కరలేదు. దేశంలో ఉన్న నిష్టాతులైన జ్యారిస్టుల ప్యానేలను అధికార పక్షం సభా నాయకులు, ప్రతిపక్ష నాయకులు సెల్క్స్ చేస్తే మన సినియరిటీ బయటకు వస్తుంది. ఉపయోగపడుతుంది. ప్రజలు హర్షిస్తారు. దయచేసి తాము దీనిపైన ఒక అభిప్రాయానికి రావాలని కోరుతున్నాము.

MR.SPEAKER: Various opinions have come forward, but the crux of the issue ప్రధానంగా the crux of the issue is గౌరవ సభ్యుల ఆస్తులపైన విచారణ జరగాలి. ఆ విచారణ చేసే అధారిటీ ప్రధానంగా జడిషయల్ ద్వారా కావాలని ఒకటి, పెద్దలు రాజేశ్వరరావు గారు ఒక సలహా చెప్పారు. But since the view of the House has already been expressed in this regard, where sitting judges have to enquire into this matter- అని చెప్పారు కాబట్టి దాంట్లో రెండో అభిప్రాయమేదీ లేదు. So first let us await the response. Let the Government write to them. Let us await the response. The suggestion given by Sri Rajeswara Rao garu goes a long way but since there is already a remedy since there is a solution to address this issue, which has already come forward through discussions in this august House, we will await the outcome of that and then subsequently such measures in the long run can definitely be considered. Now we will take up the discussion.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, మూడు రోజుల నుంచి మనం చర్చిస్తున్నాం. రాష్ట్రంలో కూడా ప్రతి ఒక్కరూ టీవీల దగ్గర కూర్చుని సభలో ఏమి జరుగుతోందో వారు కూడా చూస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఇది ప్రజా జీవితానికి సంబంధించిన విషయం. ప్రజలకు సంబంధించిన విషయం. మనం ఏదో ఏదో ఏసీ రూములోనో, ఏసీ అసెంబ్లీలో కూర్చుని మన ఇష్టప్రకారం నిర్దయాలు తీసుకుంటే ప్రజలు ఆమెదించే పరిస్థితుల్లో లేదు. అందుకనే తిరిగి ఆలోచించమని మిమ్మల్ని చాలా గట్టిగా కోరుతున్నాం. ఇప్పటికైనా తిరిగి ఆలోచించండి. సభలో అందరి అభిప్రాయం కూడా ఏకగ్రిపంగా ఉంది. ఆ అభిప్రాయం కూడా మీరు చూసినప్పుడు ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు వచ్చింది కాబట్టి ఇప్పుడు మరలా వాళ్ళ అనీ, ఇనీ చెబుతున్నారు తప్ప నిస్స ముందుకు వచ్చారు. నేను మిమ్మల్ని కోరేది ఈరోజు తీర్మానం మూవ్ చేయండి, తీర్మానం పాస్ చేయండి. మీరు హైకోర్టు చిఫ్ జప్పిస్కు మీరే పంపించండి. చాలా హంండాగా ఉంటుంది. మీమీద కూడా ప్రజల్లో గౌరవం పెరుగుతుంది. మా మీద కూడా గౌరవం పెరుగుతుంది. ప్రజాస్వామ్యం పైన ఒక విశ్వాసం పెరుగుతుంది.

ఉ.9.40

ప్రజాస్వామ్యంపైన ఒక విశ్వాసం పెరుగుతుంది. అధ్యక్షా, రాజ్యాంగం ప్రకారం కూడా మనం ఒకసారి చూస్తే ఈ మూడు ఆర్డ్వైజెషన్లు అంటే జ్యాడిషియరీ గాని, లెజిస్లైపర్ గాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ గాని ఈ మూడు కూడా ప్రజల కోసం, ప్రజల్లో విలువలు పెంచడం కోసం, ప్రజా జీవితాన్ని మెరుగు చేయడం కోసం ఉద్దేశించినవే తప్ప ఇంకోకటి కాదు. ఈ రోజు అనినీతి వల్ల చాలావరకు ప్రజాస్వామ్యంలో విలువలు పడిపోతున్నాయి. ప్రజా సంపదంతా పూర్తిగా లూటీ కాబడుతుంది. ఇలాంటివి వచ్చినప్పుడు మన మీద బాధ్యత పుంది. ఒకటి అధ్యక్షా, మీరు స్పీకర్గా, మేము అపొజిషన్ లీడర్గా, వారు ముఖ్యమంత్రిగా కాదు అధ్యక్షా, ప్రజల పట్ల వ్యక్తులుగా

సమాజంపట్ల మనందరికీ ఒక బాధ్యత పుంది. మనం గాని ఈ విషయంలో వేయకపోతే ఆ బాధ్యతను నెరవేర్చిన వాళ్లం కాము. అది మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిన అవసరం పుంది. కాబట్టి ఎట్టిపరిస్థితులలో మేము రిక్వెష్ట్ చేసిది, రీ కన్సిడర్ చేయండి, తీర్మానం పాస్ చేయండి. మందరరం కూడా ఏమిటో పెంకటరెడ్డి గారు ఒక మంచి మాట చెప్పారు. ఎవరైనా సరే వేరే విధాలుగా డబ్బులు సంపాదించుకుంటే ఎవరూ కూడా దాని గురించి మాట్లాడాల్సిన పని లేదు. కానీ రాజకీయాలను అడ్డం పెట్టుకొని, అధికారాలను అడ్డంపెట్టుకుని, అధికార దుర్భాగ్యియోగం చేసి డబ్బులు సంపాదిస్తే అది క్షమించ రాని నేరం. దానిపైన మనందరం కూడా క్లీయర్ చేసుకోవాల్సిన అవసరముంది. దయచేసి ఇప్పటికేనా మీరు తీర్మానం పెట్టి అమోదించపలసిందిగా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబు నాయుడు గారు, as far as the enquiry is concerned... ఎంతైరీ జడ్డల ద్వారా జరగాలనేదే సభ అభిప్రాయం. Definitely we respect it. జరగాలి. తప్పనిసరిగా జరగనలసిందే. అయితే మీరడిగేది హాస్ తీర్మానం చేసి సమ్మ లేఖ రాయమని మీరు అడుగుతున్నారు. దీంట్లో ఒక ప్రధానమైన....

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : అధ్యక్షా, మేము అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం. ముఖ్యమంత్రి గారిని ఈ విషయంలో మేం తప్పు పట్టాం. ప్రధానమైన దోషిగా అవినితిలో ముఖ్యమంత్రిగారిని మేము ఎస్టోబీఎస్ చేసాము. ఆ సందర్భంలో ఇప్పనీ వచ్చాయి. మళ్లా మీరు ముఖ్యమంత్రి గారు రాస్తారంటే కరెక్ష కాదు అధ్యక్షా. అది స్వార్థికి, స్పీరిట్కు వ్యతిరేకం. దయచేసి మీరు అర్థం చేసుకోండి. అందుకనే మేమందరం కూడా మిమ్మల్ని కోరాము. ప్రతి ఒక్కరూ కూడా స్పీకరు గారిని కోరాలే తప్ప ముఖ్యమంత్రి గారిని లేఖ రాయమని ఎవరూ కోరలేదు. మేం పెట్టింది, ముఖ్యమంత్రి గారిపైన విశ్వాసం లేదని, ఇందులో ప్రధాన దోషివారని, కాబట్టి ఇప్పుడు మీరేం చేసినా కరెక్ష కాదనే ఉద్దేశంతోనే మేము చాలా స్ఫురింగా మీ ద్వారా తెలియజేసాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు, once I set the record straight. ఇప్పుడు దీంట్లో ultimately పట్టింపులకు వెళుతున్నారు. పట్టింపులకు వెళ్లే అవసరం లేదు. The Question is- మీరు హాస్లో చర్చించారు, చర్చించి దీనిపైన న్యాయవిచారణ జరగాలని చెప్పారు. న్యాయ విచారణ జరపడానికి గవర్నమెంట్ సభ అభిప్రాయం తెలుసుకుని వారు ముందుకు వచ్చారు. ముందుకు వచ్చిన తరువాత తీర్మానం పెట్టాలి, సభాపతి లేఖ రాయాలని మీ అభిప్రాయం పుంది. ఇప్పుడే నేను చెప్పాను. ఇనీ రెండూ రాజ్యాంగపరమైన బాధీలు కాబట్టి, ఆ గొరవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని.. at the same time trying to maintain our own sovereignty, our own independence and at the same time respecting the other constitutional body and not to subjugate one authority to the other authority, keeping all these facts in view, దీంట్లో the crux is not defeated అంటే ఇప్పనీ చెప్పినపుటికీ కూడా, ఇక్కడ మీరేదైతే ఎంతైరీ జరగాలని అనుకున్నారో, అది ఎక్కడ కూడా తక్కువ కాకుండా, ఇక్కడ సభా గొరవాన్ని అలాగే కొనసాగిస్తూ, సభ్యులపై ఎంతైరీ జడ్డలతో జరగాలని కోరిక ఎప్పుడైతే వచ్చిందో దాన్ని ఆలోచించి గవర్నమెంట్ ముందుకు వచ్చింది కాబట్టి I made it very clear from the Chair that the Government has agreed as directed to write to the judicial authority- అని చెప్పాను. అందుకోసం దీనికోసం పట్టింపు లేదు. Yes, the Government has come forward on day one. నిను the Government wanted to move a resolution. రెజల్యూషన్ తీసుకువచ్చారు, మూవ్ చేస్తానంటే నేనే అపాను. ఎందుకంటే దీంట్లో కొన్ని ఇస్మాయిల్ పున్నాయి. ఈ ఇస్మాయిల్ను కాపాడే బాధ్యత మనందరిపై పుంటుంది. హాస్

ఇండిపిండ్స్‌లో, హాన్ అథారిటీ ఎక్కడా కూడా సబ్సైట్ కాకుండా అదేవిధంగా ప్రజల్లో కూడా మనమేదో ఈ అంశాన్ని డైల్యూట్ చేస్తున్నామనే అభిప్రాయం రాకుండా పుండటానికి తప్పనిసరిగా ఎంక్షెర్ జరగాల్సిందే, ఎంక్షెర్ జరగడానికి గపర్చమెంట్ ముందుకు వచ్చింది కాబట్టి-they will go ahead on this. Now, we will get on to the issue. Yes, ముఖ్యమంత్రి గారూ...

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరద్ది : మీరు చెప్పిన ప్రాసీజరు గాని, లేక మొన్న హాన్‌లో ఒక కాసెస్సన్ లాగా వచ్చిన ఆ ఆలోచనకు గాని ultimately net effect is one and the same. మొన్న అనుకున్నది హాన్ ద్వారా ఒక రెజల్యూప్ట్ చేసి, హైకోర్టును అడుగుదాము అని. దానిపైన మీరు మీమీ కారణాల పట్ల, లేదా పలానా కారణాల పట్ల మేము చేయడం అది బాగుండదు, Let the Government do it. అంతకుముందు గపర్చమెంట్ అన్న విధంగా అని చెప్పి మీరంటున్నారు. కాబట్టి, హాన్ రాసినా లేకపోతే గపర్చమెంట్ రాసినా the net effect will be one and the same. In fact, మేము రాసే ఉత్తరంలో అన్న ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఏకగ్రింగా ఇటువంటి ఎంక్షెర్ నేఱుంచనుని అడుగుతున్నారు అని కూడా మొస్టన్ చేస్తూ రాశ్ట్రాము. So, net effect అయితే మీరనుకున్న ప్రకారం ఒకటిగా పుంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. ఇంతకుముందు ప్రతిపక్ష నాయకులు గారు అంటూ ఈ ప్రభుత్వం corrupt Government అని ఎస్టాబ్లిష్ చేసాము అని అన్నారు. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఎటువంటి ప్రభుత్వమో, మంచి ప్రభుత్వమో, కాదా అనే విషయం గడిచిన రెండు సంవత్సరాల్లో జరిగిన ఎన్నికల్లో తెలిసింది, అని మున్సిపల్ ఎన్నికలు కానివ్వండి, పంచాయతీ రాజ్, కోవరేటివ్ ఎన్నికలు కానివ్వండి. రేపు సంవత్సరం రోజుల తరువాత వచ్చే అసింభీ, పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో కూడా తెలుస్తాయి. మేము మంచివాళ్లమైతే పుంటాం. మేము మంచివాళ్లం కాదు అని ప్రజలు అనుకుంటే మేం పోతాం. ఆ మేరకు మాకు కూడా ఒక.... ఆలోచన పుంది, స్పూహ పుంది. దాన్ని గురించి మేమేదో పనికొలిన వాళ్ల మని ఆయన ఎస్టాబ్లిష్ చేసామని ఆయన అనుకుంటే let him think like that. Let him live in his own paradise. నాకేం అభ్యంతరం లేదు. కానీ ultimateగా తేల్చాల్సింది ప్రజలు. ప్రజలు తేల్చాడనికి సరైన సమయంలో ఇప్పటికీ రెండు మూడు సార్లు గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా అవకాశం వచ్చినపుడు చెప్పారు. కాబట్టి మల్లీ ఇంకోకారి అవకాశం వస్తే తప్పకుండా చెబుతారు. We will definitely give the maximum respect to the people's opinion, not to the opinion of our Hon'ble Leader of the Opposition.

MR. SPEAKER: Yes, now we will take up discussion on the No Confidence Motion. Reply by the Ministers. That is enough. చంద్రబాబు నాయుడు గారూ మల్లీ ఇప్పుడు డిస్కసన్‌లోకి వెళుతున్నాం. ఆ చర్చకు వెళ్లినపుడు ఈ వివరాలన్నీ చెప్పవచ్చు.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ ప్లాట్ లీడర్ శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు వాళ్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తుండగా అధికార పక్ష సభ్యులు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయసాగారు.)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, అవిశ్వాస తీర్మానంలో కూడా బెదిరీస్తే ఎట్లా. మీ మీద విశ్వాసం లేదని మేము తీర్మానం పెడితే, ఈ రోజు కూడా మన్మఖ్ బెదిరీస్తే ఎట్లా? ఈ విషయంలో చాలా ...

(అధికార పక్ష సభ్యులు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER: One Minute please.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు : ఎందుకు సార్ వారికి? మీ orders ఎందుకు ధిక్కరిస్తారు సార్ వాళ్లు ? అధ్యక్షా, మేము చాలా స్పష్టంగా మిమ్మల్ని రిక్వెష్ట్ చేసాము. ప్రభుత్వమైతే మొన్ననే first day మాటల్లాడుతూ, ఇది ఏ మాత్రం కూడా కాదు, మేము ఇంతకు ముందు కూడా లెటర్స్ రాసాము, సిటీంగ్ జడ్జ ఎవరనే విధంగా వాళ్లు మాటల్లాడారు అధ్యక్షా. అది దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఈ అసెంబ్లీ తీర్మానం చేసిన తరువాత ప్రైకోర్సు గాని, ఎవరైనా సరే కొంచెం oblige చేస్తారు. ఎంతమంది తీర్మానం చేసారు, voluntaryగా అసెంబ్లీ మెంబర్లందరూ తీర్మానం చేసిన తరువాత వెనక్కిపోవడం అనే అభిప్రాయం వస్తుంది. సార్, మా అభిప్రాయం చెప్పాలి కదా....

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబు నాయుడు గారూ... మీరు అభిప్రాయం చెప్పిన తరువాతనే పైనల్గా చెప్పాను. ఈ subject cannot continue అని. ఇప్పుడు, on the No Confidence Motion మీరు మాటల్లాడండి. I have to close the issue. For God's sake kindly understand. మీరు చెప్పారు, రెండు సార్లు రీషటరీట్ చేసారు. You wanted me to reiterate. మల్లి ఒకసారి ఆలోచించండి, తీర్మానం పెట్టాలని మీరు రిక్వెష్ట్ చేసారు. దాని తరువాతనే నేను చెప్పాను. See, going by the sensitiveness.. I am only trying to advise you. మీరు ఒక్క నిమిషం వినండి. Going by the sensitiveness--మీరు దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. నేను చాలా elaborate చేయడానికి ఛైర్ నుంచి there are certain limitations. You are all senior Members and well-versed with the administrative matters and constitutional matters. అన్ని కూడా మీ ముందున్నాయి, At the same time you are concerned with the public opinion and purity in public life. అది మీ ప్రధానమైన అవేదన కాబట్టి దానికి స్ట్రైక్ చుంది.

ఉ.9.50

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, ఏదైతే మిమ్మల్ని మేము పదే పదే కోరామో purity in public life లేకపోతే, విలువలతో కూడిన సమాజం లేకపోతే మనకు చాలా సమస్యలు వస్తాయి. డబ్బులే ముఖం కాదు. ఎమ్మెల్ని లందరిపైన అవినీతి ఆరోపణలు వచ్చిన తరువాత మనమందరం ఇక్కడ కూర్చుని ఉంటే ప్రజలలో చాలా చులకన భావం వస్తోంది. వీళ్లు అవినీతిపరులు అనే ఆలోచన ప్రజలలో వస్తోంది. ఆ విషయమే పదే పదే మీ దృష్టికోణము. మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. రూలింగ్ పైనల్ అని చెప్పారు. చెప్పిన తరువాత కూడా మల్లా మిమ్మల్ని కోరాము. రీకన్ఫిడర్ చెయ్యమని అడిగాము. మీరు రీకన్ఫిడర్ చెయ్యలేదు. కాబట్టి ఈ రోజు చెబుతున్నాను అధ్యక్షా, మామూలుగా అయితే మేము వాకోట్ చేసేవాళ్లము. ప్రాటెస్ట్ చేసేవాళ్లము. డెమోక్రటిక్ పథంతిలో ఏ విధంగా చెయ్యాలో ఆ విధంగా అన్ని చేసేవాళ్లము. మీరు రూలింగ్ ఇస్తున్నారు కాబట్టి మేము ఒకటే చెబుతున్నాము. మీరు తీసుకున్న నిర్దయానికి మేము పార్టీ కాదల్చుకోలేదు. ఇది ముందుగానే గపర్చమెంటు చెప్పారు. ఇది జరగదని వాళ్లు చెప్పి ఆ విధంగా ఈ రోజు లెటర్ లాస్టామంటున్నారు తప్ప ఇంకొకటి కాదు. కాబట్టి దీనికి మా పార్టీ, పార్టీ కాదల్చుకోలేదని చాలా స్పష్టంగా మీ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: It has been very clearly said. The Government has not only said but they came forward. Expressions అనేవి మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రతిపక్ష పార్టీలు కూడా కోరారు అనేది స్పష్టంగా వ్రాయడం జరగాలి. ఈ విధమైన తీర్మానం ఇక్కడ జరగాలి, ఈ విధమైన చర్చ ఇక్కడ జరగాలి. this is the opinion of the House. The House includes the opposition parties అనే

మాట కూడా ఇక్కడ వచ్చింది. In spite of that every one has expressed their opinion. We leave it here and take up the replies.

శ్రీ ఎన్ కీరణ్ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆయన అడిగేది ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తోనే జాబులో వారిని ఇన్కూడ్ చెయ్యకుండా వ్రాయమంటారా? అనులు జాబే వ్రాయకూడదా? ఇది ఒకటి.

రెండవది, మేము ఎస్టోబ్లీవ్ చేశామంటారేమిటి సార్? ఎసిబి కేసులు ఎవరిపైన ఉన్నాయి? ఎవరు కోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకున్నారు? రు.550 కోట్లు I.M.F.L. లో ఫ్రిస్టిపల్ స్పెషల్ జడ్డ ఎవరిపైన ఉన్నాయి? ఏలేరు స్క్ర్మ్ .....

(INTERRUPTIONS)

MR.SPEAKER: Now, we will leave it here. When you give reply you can get into it. నో కాన్సిడెన్స్ మోహన్ పైన ఇప్పుడు రిపై మొదలపుతుంది.

(ఈ దశలో శ్రీమతి డి.కె. అరుణగారు మొదలగు సభ్యులు తమకు మాటల్డాడే అవకాశమిమ్మిని ఛైర్ ను అడిగారు)

అమ్మా, ఇప్పుడు కొన్ని పొలిటికల్ పార్టీల యొక్క సభ్యులు కొందరు మిగిలిపోయారు. బట, పరిస్థితులను బట్టి మనం చూడాలి. It is not one political party. There are various political parties consisting of so many members. Majority of them expressed their views. Going by the majority view and keeping the opinion expressed by the Leader of Opposition in view, the Government will take necessary action in this regard. We will leave it here. Now, replies by the Ministers.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఒక్క నిముపం వినండి. దయచేసి కూర్చోండి. Everything should not be converted into an issue. మీరు కూర్చోండమ్మా, మీ విషయం కూడా మెస్సన్ చేస్తాను. నో కాన్సిడెన్స్ మోహన్ మొదలు అయినప్పుడు నేను టైమ్ కేటాయించాను.

(ఈ దశలో కిషన్‌రెడ్డిగారు తనకు ఒక సూచన చేసే అవకాశమిమ్మిని ఛైర్ ను అడిగారు)

కిషన్‌రెడ్డిగారు, నేను ఒక అంశం మీద మాటల్డాడుతున్నాను ఆ తరువాత you can comment on that. I am sorry! I did not see you. మీరు ఇవాళ బ్లక్ డ్రైస్‌లో ఉన్నారు. మీరు బ్లక్‌లో ఉన్న ప్లేట్‌లో ఉన్నా you can present your case. There is no problem on that. 19 గంటలు టైమ్ అలాకేట్ చేశాము. 5 గంటలు రిపై అన్నాము. 14 గంటలు చర్చకు కేటాయించాము. 14 గంటలు కంప్లీట్ చేశాము. 14 గంటలలో తెలుగుదేశం పార్టీకి అలాకేట్ చేసిన 5 గంటలు వారు పూర్తి చేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి 6 గంటలు కేటాయించిన దాంటో అరగంటో, 20 నిముపోలు తక్కువగానో వారు పూర్తి చేశారు. సిపిఎం కి టైమ్ అరగంట అని చెప్పాము. వారు మాటల్డారు. సిపిఎ మాటల్డారు. బిజపీ, ఇండిపెండెంట్లు, జె.పి మాటల్డారు. ఇంకా మిగిలిపోయిన వారున్నారు. ఎస్.పి, బి.ఎస్.పి పార్టీ వారు నిలబడి ఉన్నారు. గుమ్మడి నరసయ్యగారు వారు కొంచెం టైమ్ అడిగారు. మర్లీ మా పార్టీకి అదనంగా టైమ్ కావాలని మీరు కోరారు. మాకు కూడా టైమ్ కావాలని అధికార పార్టీవారు కోరారు. మీరోకటి గమనించాలి. మొదటిసారి, ఈ సారి అల్లరైనా, ఇంటర్వెన్షన్ అయినా అది ఆ టైమ్లో లెక్కించకుండా పక్కన బెట్టి మీకు అయిదు గంటలంటే అయిదు గంటలు, ఆరు గంటలంటే అరు గంటలు పూర్తిగా ఈ టైమ్ని ఒక్కుక్క పార్టీకి కేటాయించడం జరిగింది. అల్లర్లు, డిప్ట్రిబ్యూన్స్,

ఇంటర్వెన్షన్లు అన్ని తీసివేళాము. అందుకే నిస్స గానీ, మొన్న గానీ పొద్దున నుండి సాయంత్రం వరకు ఈ రోజు ఇప్పటివరకు జరిగింది. ఇంకా ఇప్పటికీ రిపోన్ మొదలవలేదు. అందువలన ఎవరైతే ప్రార్థి వారు మాటల్లాడలేకపోయారో I request them to pardon me in this regard since we have already decided to take up replies by the Ministers on the final day. ఇప్పుడు 10.00 గంటల్లేంది కాబట్టి .....

శ్రీ జి.కిశన్ రెడ్డి : వాళ్ల వీళ్లు చేసిన గొడవల వల్ల మధ్య మా టైమ్ పోయింది కదా సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అల్లరైనా, ఇంటర్వెన్షన్లై కిఫరెడ్డిగారు అది మీ అకోంటర్లో వెయ్యలేదు. తెలుగుదేశం అకోంటర్లో వెయ్యలేదు లేకపోతే కాంగ్రెస్ అకోంటర్లో వెయ్యలేదు. So all these issues have been addressed now. మనం బిసి లో తీసుకున్న నిర్ణయం కూడా అదే. The final day is meant for only replies. దయచేసి అందరూ సహకరించండి.

(INTERRUPTIONS FROM SRI G. KISHAN REDDY)

తీర్మానం గురించి చాలా స్వప్తంగా చెప్పాము. తీర్మానంలై గౌరవ సభ్యులై ఎన్క్రైల్ జరుగుతుంది. వారు వ్రాస్తారు. పోతే సభాపతిగా నేను ద్రాయడమనేది సబబు కాదనే అభిప్రాయముంది కాబట్టి దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పుడు కొన్ని రాజ్యంగ పరంగా మనకున్న బాధ్యతలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, అధికారాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాము. We will leave it here. Now replies by the Ministers.

- డా. జె. గీతారెడ్డి : నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు నేను స్వాగతిస్తున్నాను. ఎందుకంటే గత 45 రోజులుగా మేము రోజుగా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తయారు చేసుకొని హాస్టి రావడం జరిగింది. కానీ ప్రజల యొక్క సమస్యలను తీసుకువచ్చి ప్రజాప్రతినిధులు మాపై ప్రశ్నలుగా వేస్తే మాకు ఒక్క ప్రశ్నకు కూడా జవాబు చెప్పే అవకాశం రాలేదు. ఇలాగే ప్రతిసారీ హాస్టిలో రాధాంతం చెయ్యడం మామూలైపోయింది. ఇటువంటి గొడవలు చేస్తుంటే ప్రజలేమనుకుంటారు అని కూడా అలోచించడం లేదు. పోనీ డిమాండ్ లోపైనా మాకు అవకాశం వస్తుందేమో అనుకుంటే డిమాండ్ కూడా గిలెట్స్ అయిపోయాయి. అధ్యక్షా, అందుకని ఈ అవకాశం వచ్చినందుకు నేను స్వాగతిస్తున్నాను.

మొదటగా I would like to say a little saying. "A successful person can never be defeated by problems". I repeat. " A successful person can never be defeated by problems." They become masters of the situation and defeat the problems అని చెబుతూ నిజంగా ఎందుకు వీళ్లు ఈ రెండు రోజులుగా అవిశ్వాస తీర్మానం గురించి మాటల్లాడుతున్నారో నాక్రఢం కావడం లేదు సార్. ప్రతి రంగంలో రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో ఈ ప్రభుత్వం గణనీయమైనటువంటి అభివృద్ధిని సాధిస్తోందనా మా పైన అవిశ్వాస తీర్మానం? ఈ విషయాన్ని నేను పారిత్రామిక మంత్రిగా చెప్పగలుగుతున్నాను. ఎందుకంటే నా శాఖ పరంగా నా యొక్క అనుభవంతో ఈ విషయం మీ ద్వారా సభముందు ఉంచుతున్నాను.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ప్రత్యేకంగా పారిశ్రామికంగా స్వర్ణయుగం సృష్టించామని, మేము పారిశ్రామిక అభివృద్ధిలో చరిత్ర సృష్టించామని చెప్పి చెప్పడానికి ఇది అతిసయోక్తి కాదని చెబుతున్నాను. ప్రజలు రాజశేఖరరెడ్డిగారిపై విశ్వాసం తెలిపారు అందుకనే వారు ఇక్కడ ఉన్నారు, మీపై విశ్వాసం పెట్టలేదు అందుకే మీరు అక్కడ ఉన్నారు. ఇందుకనేనా మా పై అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టినారు. మా ప్రభుత్వ గ్రోత్ రేటు గురించి మాటల్లాడాలి అంటే - we have achieved the historic growth rate of double digit. రాష్ట్రంలో గ్రోత్ రేటు 10.37, నేపథ్య యావరేజి గ్రోత్ రేటు 8.73 శాతం పుంటే రాష్ట్రంలో 10.37 శాతం గ్రోత్రేటు మేము సాధించినందుకా మా పై అవిశ్వాసం తీర్మానం పెట్టింది, మీ ద్వారా ప్రజలకు, సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. తెలుగు దేశం పాప్టి హాయాంలో 5.79 గ్రోత్ రేట్ పుంటే దానిని నుంచి 10.37 శాతానికి తెచ్చినందుకా మాపై అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చారు. మరి ఇండప్టీయల్ గ్రోత్ రేటు చెప్పవలసిన అవసరం పుస్తది. ఎప్పుడు లేని విధంగా పెట్టుబడులు వస్తున్నాయని ఇది స్వార్థయుగం అని నేను చెప్పడం జరిగింది. ఇండప్టీస్ సెక్టార్యూల్ మాకు గ్రోత్ రేటు 9.88 శాతం పుంటే నేపథ్య యావరేజి 8.99 శాతం పుస్తది. పెట్టుబడులు వరదలగా వస్తున్నాయి. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 2 లక్షల నిరుద్యోగ యువతకు ఉపాధి కల్పించినందుకా ఈజోజూ అవిశ్వాస తీర్మానం పెడుతున్నారు. మేము మా సాంత డబ్బా కొట్టుకోవడం లేదు. మాకు ఉన్న ఆధారాలు 3 సర్వేలు ఉన్నాయి. ఆర్బిస సర్వే ఉన్నది. ఆర్బిస సర్వేప్రకారం గుజరాత్ తరువాత అంధ్రప్రదేశ్ 2వ స్థానంలో పుస్తది. ఈ 3 1/2సంవత్సరాలలో ఎదిగినందుకా మా పై అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టారని నేను ప్రతిష్ట నాయకులను అడుగుతున్నాను. The World Bank survey has revealed that Hyderabad City is most business-friendly అన్నందుకా మా పై అవిశ్వాస తీర్మానం పెడుతున్నారు. కాస్టడరేఫ్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఇండప్టీ వాళ్ల సర్వేలు - the best performing state in South India అని చెప్పడం జరిగింది. దాని కొరకు మా పైన అవిశ్వాస తీర్మానం పెడుతున్నారు. మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్లో చాలా గొప్పగా చెప్పుకుంటారు ఆయన. నేను ఇది చేశాను, అది చేశాను అని చాలా గొప్పగా చెప్పుకోనే వ్యక్తి. మన మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టారు అంటే ఉత్పత్తి రంగ ఇండప్టీస్కి అది ముఖ్యమైన రంగం ఒక ఫార్ములా పుంటుంది. డెవలపింగ్ కంటీన్ గ్రోత్ ఎలా ఉండాలి అంటే అది అగ్రికల్చర్ నుంచి మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్కి వెళ్లి మ్యానుఫ్యాక్చర్ సెక్టారు నుంచి సర్వీసెస్ సెక్టారుకు పోవాలి. అప్పుటి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎవరు అడ్మిషన్ ఇచ్చారో టోటల్గా లీవ్ప్రోగింగ్ చేస్తాను అంటాడు ఆయన, లీవ్ప్రోగింగ్ మోడల్ అంటాడు ఆయన. ఆయన ప్రతి ఒక పవర్ పాయింట్ ప్రజింటేషన్లో కూడా చెప్పారని చాలామంది నాకు చెప్పడం జరిగింది. లీవ్ప్రోగింగ్_మోడల్ చెబుతాడు అంటే అగ్రికల్చర్ నుంచి తిన్నగా మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టారు టోటల్గా నిర్లక్ష్యం చేసి ఆయన సర్వీసెస్ సెక్టారులోకి వెళ్లిపోయారు. ఐ.టి., ఐ.టి. అని చెప్పి బాగా ఐ.టి. గురించి ప్రచారం చేసుకున్నారు. బిల్కెంటన్, బిలీట్స్ వాళ్లను లీసుకురావడం జరిగింది. He wanted to be known as C.E.O., of the State. అని పీరు తెచ్చుకోవాలని చాలా చాలా తావులియపడ్డారు. ఐ.టి. తెచ్చారని మేము తప్పు పట్టడం లేదు. ఐ.టి.ని మేము కూడా నిర్లక్ష్యం చేయడంలేదు. ఈ రోజు రాజశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యర్థంలో ఐ.టి. కూడా అభివృద్ధి చెందుతాపుంది. వారి హాయాంలో 9 శాతం పుంటే ఈ రోజు 14 శాతం గ్రోత్ రేటు మేము చూపించాము. ఐ.టి.లో నేపథ్య యావరేజి కంటే ఎక్కువ పున్నాము. నేపథ్య యావరేజి 32 శాతం గ్రోత్ రేట్ పుంటే ఈ రోజు 48 శాతం గ్రోత్ రేటు పుస్తదిని చెప్పి గర్వంగా నేను చెబుతున్నాను. ఎక్కపోర్టును వారి హాయాంలో 5 వేల కోట్ల రూపాయలు పుంటే మేము వచ్చిన తరువాత 18 వేల కోట్లరూపాయలకు పెరిగింది. వాళ్ల హాయాంలో 4,500 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడులు వస్తే మా

హయాంలో ఈ 3 1/2 సంవత్సరాల కాలంలో 15 వేల కోట్ల రూపాయలు పెట్టబడులు వచ్చాయి. 4 1/2 కోట్ల రూపాయల నుంచి 15 వేలకోట్ల రూపాయలకు తెచ్చినందుకా మా పై అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టారు. ప్రజలు నవ్విపోతున్నారు. మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టారు పూర్తిగా నిర్దిష్టం చేశామని చెప్పినారు. It is known in the world trade that manufacturing sector accounts for 70% of the world trade. మాకంటెబ్యాప్ట్ ఈ రోజు మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టారులో 15 శాతం పున్నది దానిని 30 శాతానికి తీసుకొని వెళ్లాలనే మా ప్రభుత్వ ప్రయత్నం చేస్తుంది. లీప్ ప్రాగింగ్_చేసి ఎన్నో లచచుదికు వెళ్డడం జరిగింది. దావోనలో ఎకనిమిక్ ఫోరమ్స్ సమిట్కి పెళ్లారు, చాలాచాలా పెద్ద మనుషుల్ని కలిశారు. పరల్లు ఫిగర్ అనిపించుకోవాలని చాలా తపస ఆయనది. అలాగే ఇక్కడ ప్రోద్రాబాదులో 3,4 సార్లు రాష్ట్రంలో పార్ట్సర్పింగ్ సమిట్ పెట్టారు. వందలాది ఎంబయులో సైన్ చేశారు. లక్షలాది కోట్ల రూపాయలు పెట్టబడులు పన్నున్నాయని చెప్పి పట్టిసిటీ చేసుకున్నారు. మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్ సెక్టార్లో గ్రీన్ఫీల్డు ఇండస్ట్రీస్ మీరు తేగల్లినారని చెప్పి మేము అడుగుతున్నాము. ఏమి తేకుండా పట్టిసిటీ చేసుకుంటారు సమిట్కి లకు వచ్చిన వాళ్లు చక్కగా ప్రోద్రాబాదు బిర్యాని గుర్తు పెట్టుకున్నారు. మనం ఇచ్చినటువంటి సిల్వర్ చార్మిసార్ గుర్తు పెట్టుకున్నారు, మనకు పెట్టబడులు ఏమి రాలేదు మీకు తెలియచేస్తున్నాను. కొత్త ఇండస్ట్రీస్ తేవలేకపోయారు. ఉన్నది మూతపడే పరిస్థితి తీసుకోచ్చారు. గపర్స్మెంటు అండర్ టేకింగ్ ఎపిఎస్ఎస్ఐసి సంబంధించి చిన్న వాళ్లు పరిశ్రలు పెట్టుకుంటే వాళ్ల నోట్లో మన్ను కోట్లిసట్లుగా ఆ కార్బోరేఫ్సన్ మూనివేశారు. చిన్న వాళ్లకు, పేద వాళ్లకు ఏమి సరీస్ చేశారు? ఎప్పిఇడిసి, డైరీ డెవలమెంటు కార్బోరేఫ్ క్లోజ్ చేశారు. షగర్ ఫ్యాక్టరీస్ అమ్మి వేశారు స్పీన్ఫిడ్ క్లోజ్ అయిపోయింది. పీళ్లు చేసిన కార్బోక్సిలు ఒక్కటి రద్దు చేసినందుకా మా మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టే అర్థత ఎక్కడ పుంది. మేము వచ్చిన తరువాత ఎన్నో ఇండస్ట్రీస్ తేగల్లాము, పేవర్, స్టీల్, సిమెంటు, బల్క్యూడ్రగ్స్ ఇనీ అన్ని రెంటీంపు సౌమద్వార్ణీ పెంచినాము. All these industries have doubled their production capacities. మా దగ్గర పున్నటువంటి ఆటోమోబైల్బేస్ కూడా మేము తీసుకోవాలి. మీరు ఆటోమోబైల్ ఫ్యాక్టరీని తేలికపోయారు.

ఉ.10.10

We do not have any automobile base. మన దగ్గరికి ఈ ఆటోమెట్రో ఇండస్ట్రీ రావడానికి readyగా లేదు. కాబట్టి, మన లోకల్గా పున్నటువంటి ఎంఎల్ఎర్ ఫ్యాక్టరీని మేము ప్రోత్సహించి వెనుకబడ్డ తెలంగాణ ప్రాంతంలోని మెదక్ జిల్లాకు తీసుకొని వచ్చాను. ఎంఎల్ఎర్ ప్యాక్టరీని మా సరళికృత విధానాన్ని చూచి, స్వరాజ్ పాల్ వారు సెల్లూరులో కూడా కార్ల ప్యాక్టరీ పెట్టడానికి ముదుకు వచ్చారు. నిజంగానే నేను పాలసీ గురించి చెప్పుకతప్పదు. మాది ఈ రోజు చాలా మంచి పాలసీ. Ours is most investor-friendly policy in the country అని చెప్పుకునేందుకు నేను వెనుకాడుటం లేదు. ఇది అతిశయ్యకీ కానే, కాదు. వాళ్లు అధికారంలో పున్న నమయంలో పాలసీ ఏ విధంగా పుందో ఒకసారి చూడాల్సిన అవసరం పుంది.

Let us take up sales tax incentives. వాళ్ల పాలసీలో గత హయాంలో sales tax incentive లేనే లేదు. మేము వచ్చిన తర్వాత 25% V.A.T. rebate for five years ఇస్తున్నాం. వాళ్ల టైమ్లో పవర్ కన్సిపస్స్ లేపు. మేము వచ్చిన తర్వాత 75 paise per unit అని మేము పెట్టడం జరిగింది. అలాగే, మహిళలకు ఏ స్పెషల్ ఇన్సింటీవ్ లేనే లేపు. నేను పారితామిక మంత్రిగా, నా జిల్లాలోనే ప్రతి యొక్క ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్లో 10 శాతం ప్లాట్లు మహిళలకు పుండాలని, నేను మొదట నిర్మయించుకొని, మొదలు పెట్టడం కూడా జరిగింది. ఇది ఉత్త్రి మాటలు కాదు. 90 ఎకరాలు ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్లో మహిళలకు ఇప్పడం జరిగింది. ఎలాట్మెంట్ లెటర్స్ కూడా ఇచ్చేశాం. అతి త్వరలో వాళ్లు పనులు కూడా ప్రారంభం

చేయబడుతున్నారు. మెగా ప్రాజెక్టులు అన్నారు. వాళ్ళ టైమ్స్ లో రూ. 500 కోట్లు పైన పుంటే మెగా ప్రాజెక్టులు అని అన్నారు. రూ. 500 కోట్లతో ప్రాజెక్టులు పెట్టడానికి ఎంత మంది వస్తారు? మా టైమ్స్ లో రూ. 100 కోట్లు పుంటే మెగా ప్రాజెక్టులు అని అన్నాం. బలహిన, బడుగు వర్గాల గురించి మాటల్లాడుతారు. కానీ, అసలు ఏమి incentives ఇవ్వ లేదు. కానీ, మేము వాళ్ళకు సబ్సిడీ ఇస్తూ, fifty percent of infrastructure cost వాళ్ళకు ఇస్తున్నాం. తర్వాత investment subsidy ఇస్తున్నాం. 50% of V.A.T., reimbursement వాళ్ళకు ఇస్తున్నాం. ల్యాండ్ మీద కూడా మేము రిఅంబర్స్ మెంట్ ఇస్తున్నాం. స్టోంపు డ్యూటీ వాళ్ళ టైమ్స్ లో స్టోంపు డ్యూటీ ఫీ రిజిష్ట్రేషన్ 50 శాతం ఎగ్జమ్స్ చేశారు. మన కొత్త పాలస్ సార్, స్టోంపు డ్యూటీ అండ్ రిజిష్ట్రేషన్ ఫీ నూటికి నూరు శాతం రిఅంబర్స్ మెంట్ చేస్తున్నాం. వ్యవసాయక రాష్ట్రం మనది. వ్యవసాయమే మరిచిపోయినాడు. వ్యవసాయమే దండుగ అన్న వట్టి ఎలాగు గుర్తు పెట్టుకుంటాడు. గుర్తు పెట్టుకోలేదు. మా ముఖ్య మంత్రి గారు వచ్చిన తర్వాత పవర్ ఫర్ ప్రుం ప్రోసిసింగ్ యూనిట్కి ఒక రూపాయకి ఇస్తాం. ప్రుం ప్రోసిసింగ్ యూనిట్కి ఒక రూపాయకి కూడా ఇస్తుమని చెప్పడం జరిగింది. పాలస్ గురించి చెప్పాం. మా దగ్గరకి ఎన్నో మంచి మంచి ఫోకరీలు వస్తా పున్నాయి - whether it is in steel, whether it is in paper or whether it is in cement. యస్సీ, యస్సీ పాలస్ గురించి చెప్పవలసిన అవసరం పుంది. మా పాలస్ చెప్పాను. కంపీరిజిన్ స్టేల్ చెప్పాను. ఇందాకనే చెప్పాను, జనరల్ క్యాటగిరిలో large, medium నకు పున్నటువంటి ఒక ఇన్సెనటివ్ ఈ సెఱ్ ఎస్.సి. ఈ ఎస్.టి. లకు ఇస్తూ, 50% of cost towards infrastructure వాళ్ళకు ఇస్తున్నాం. అలాగే 15 శాతం ఇన్వెస్ట్మెంట్ సబ్సిడీ పున్న దాని 35 శాతం పురుషులకు తెచ్చాం. 40 శాతం మహిళలకు చేయడం జరిగింది. Power reimbursement, land cost కూడా చెప్పడం జరిగింది. మహిళలకు వాళ్ళ చేసింది, ఏమి లేదని మీకు తెలియపరుచుచున్నాను. చెరుకు రైతులను రోడ్సుకు ఈడ్జీ, చెరుకు కర్కూరాలని ఎన్నింటినో చౌకూరు ధరలకు అమ్మిపేసిన ఘనత వాళ్ళకి చిక్కింది. గానీ, వాటిని పునరుష్టివింపజేసిన చరిత్ర మాకు మిగిలిపోయిందని కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, ఎన్సిజెండ్ల గురించి చాలా మాట్లాడారు. ల్యాండ్స్ గురించి చెప్పారు. ల్యాండ్స్ గురించి చెప్పాలంటే - so many lands have been given by them free of cost to I.T. people. I.T.కి ఇచ్చినటువంటి ల్యాండ్స్ లిస్టు నా దగ్గర పుంది. వాళ్ళ ఇచ్చినపుడేమో అభివృద్ధి అంటారు. ఎంత మందికో పైదరాబాదీలో మాదాపూరు చుట్టూ ల్యాండ్స్ free of cost ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, మేము ఇచ్చినపుడు మాత్రం అది అవినీతి అనడం ఎంత పరకు నమంజనం. ప్రజలు చూస్తున్నారు. ప్రజలు చూస్తునటువంటిది కూడా మీరు పట్టించుకోకుండా, రాజకీయం చేస్తూ, మాపై బురద జల్లీ ఈ కార్య క్రమం పెట్టుకున్నారని, మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఐటి ల్యాండ్స్ ఇక్కడ పున్నాయి. వీళ్ళ వచ్చినటువంటి టైమ్స్ లో ఇవ్వడం జరిగింది. మేము కూడా ఐటిని నిర్దిష్టయం చేయడం లేదు. ఈ రోజు ఐటిలో 6 లక్షల ఉద్యోగాలు ఇవ్వ గలిగాం. ఒక లక్ష కోట్లకు పైగా పెట్టుబడులు తేగలిగాం. Sir, I have the list of lands that have been given free of cost every year.

Now, I will come to Special Economic Zones. ఎన్సిజెండ్ల గురించి ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్ళ అని వాటిని అంటారు. It is a Government of India policy. అది ఏదో ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిని చెప్పి అవసరంగా విమర్శించడం మంచిది కాదు. ఎన్సిజెండ్లకు నేనే ఛాంపీయన్ అని ఆయన చెప్పే వారు సార్. దీనికినేను ఒక లెటర్ కూడా చదువుతాను.

" Letter dated 31st March, 2003. Dear Jaswant Singhji, యెన్సిజెండ్ల గురించి ఇస్తూ, I have been to United States of America, Dubai and Singapore to promote SEZs

in our state." అని ఈయన చెబుతున్నారు. ఆ రోజీ ఈయన దేశ దేశాలు తిరిగినాడే, మా ముఖ్య మంత్రిగారు ఏ దేశాలు తిరగడం లేదు సార్. అయిన Economic Forums దావోస్-స్పీట్లర్లాండ్కు ఎన్సెజెంట్స్ ప్రమోట్ చేస్తూ, దేశ దేశాలు తిరిగి వచ్చినానని చెప్పి ఉత్తరంలోనే వ్రాస్తున్నాడు. అది కాకుండా, ఒక 13 రాయితీలు ఇష్టమని చెప్పి కూడా అయిన various incentives ఇష్టమని చెప్పి అయిన జెష్యంత్ సింగ్కు వ్రాయించినాడు. ఆయన చేసేటప్పుడు ఎన్సెజెంట్లు డెవలమెంట్ అయిపోతాయి, మేము చేసేటప్పుడు అది రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం అయిపోతుందా సార్. ఎలాగు అయిపోతుందంటే. ఈ రోజు మేము తెచ్చినటువంటి ఎన్సెజెంట్ల గురించి ఒకసారి తెలుసుకోవాలి. In Andhra Pradesh there are fifty-four Special Economic Zones, out of 196 in the country, which is highest among all the states. అలగే, అప్రావల్ తర్వాత నోటిఫికేషన్ పస్తుంది. 73 ఎన్సెజెంట్లు మాకు వచ్చాయి. Seventeen S.E.Zs are being developed by A.P.I.I.C., twenty-one more SEZs are allotted to A.P.I.I.C afresh and thirty-five are being developed under private sector. నీళ్లు ఏమి అంటున్నారంటే పేదల భూమి తీసుకుంటున్నారు. పట్ట ల్యాండ్ తీసుకుంటున్నామని చెప్పి, ఆ వివరాలని ఇక్కడ పున్నాయి. మేము తీసుకుస్తుటువంటి ల్యాండ్ పట్ట ల్యాండ్ చాలా తక్కువ ఒక క్రావ్ పుస్త ల్యాండ్ను తీసుకోవడం జరిగింది. 9,400 ఎకరాలు మేము acutualగా ట్రై ల్యాండ్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక పంట పుస్తుటువంటిది 1800 ఎకరాలు పుస్తుది తీసుకోవడం జరిగింది. ఇందులో ప్రభుత్వం భూములు వచ్చి 1,000 ఎకరాలకు పైగా పున్నాయి. అందులో పొరంబోకు ల్యాండ్ దాదాపు 3,000 ఎకరాలు పున్నాయి. ఇని అన్ని వివరాలు చూస్తే, మేము సాగు భూములు తీసుకో లేదు. Through you, I would like to bring to the notice of Members of this august House is that 88% of the land is under the Government Patta or mostly dry land. మన రాష్ట్రంలో క్రావ్ ఏరియా 3 కోట్ల ఎకరాలు పుంది. ఈ 73 అప్రావల్ ఎన్సెజెంట్లు ఇందులో 55 నోటిఫికేషన్ 19 అప్రావ్ కపర్ చేస్తే 22 ఎకరాలు మాత్రమే మనం ల్యాండ్ తీసుకున్నాం. దాని శాతం చూసుకుంటే it comes to 0.075%. పుస్తుటువంటి క్రావ్ భూమిలో మనం తీసుకుస్తుటువంటి భూమి ఎంత? 0.075 మొత్తం క్రావ్ ఏరియాలో అంటే ఇంకా 99.025 cultivable land పుంది. ఇలాంటిటప్పుడు ఎన్సెజెంట్లు డెవలప్ చేస్తే మనకు వచ్చే సష్టు ఏమిటి? ఎన్సెజెంట్ల ద్వారా మనకు 25 లక్షలు ఉపాధి కల్పన జరుగుతుంది. ఎన్సెజెంట్ల గురించి చెప్పుతుంటే, ఒక విషయం నాకు గుర్తు పస్తుంది. మొన్సునే ముఖ్య మంత్రి గారితో నెల్లారుకు కిసాన్ ఎన్సెజెంట్కు వెళ్లడం జరిగింది. కిసాన్ ఎన్సెజెంట్ పస్తుందని ఎస్టుడైనా అలోచించారా? ఈ విషయం మన సభ్యులకు తెలియజేయాలి. నెల్లారులో 2,500 ఎకరాలలో ఇస్క్రో ద్వారా ఈ దేశంలో పుస్తుటువంటి మొదటి కిసాన్ ఎన్సెజెంట్ అంటే మన రాష్ట్రంలో మన ముఖ్య మంత్రి గారి చీరవ వలన పస్తుంది. ఆ రోజు మేము కిసాన్ ఎన్సెజెంట్ శంఖుస్థాపనకు వెళ్లా ము అపాచీ అని ఒక ఎన్సెజెంట్ ఉంది.

ఉ.10.20

For the first time in the country we have got Kisan S.E.Z., in our state. 2006 లో మేము ఎమ్బియుపై సంతకం చేశాము. 2007లో వారు నిర్వాణాన్ని పూర్తి చేసుకున్నారు. 2008 లో మేము వెళ్లే సరికి - You have to see it to believe it, sir. అక్కడకు వెళ్లిన మేమందరమూ అక్కడి దృశ్యాన్ని చూసి మా జన్మ సార్థకమైపోయిందని అనుకున్నాము. ఏమీ లేని ఆ భూమిలో ఎన్సెజెంట్ వచ్చి పెద్ద పూ ఫౌకరీ పెట్టి అడించాన్ మాన్ వారు మాన్ తయారు చేస్తున్నారు. అక్కడ ఉన్న 5,000 మందికి ఈ ఫౌకరీ ఉపాధి కల్పించిన దృశ్యం మా కళ్లతో చూశాము. అపాచీని నెల్లారు దగ్గరికి వెళ్లి వారిని చూడమనండి. ముఖ్యమంత్రిగారు రూపొందించిన ఎన్సెజెంట్ ద్వారా ఫౌకరీ ఏమి చేస్తోందో చూడమని వారిని కోరుతున్నాను.

Kindly lead the delegation, sir. As per the agreement, the S.E.Zs. cannot sell the lands for real estate business. The lands are not allotted to S.E.Zs. for the real estate business at all. అది రియల్ ఎస్‌ఎస్‌జెండ్ బిజనేస్ కాదు, కాలేదు కూడా. As per the policy the land have to be given on lease. వారు మా దగ్గర ఎన్‌ఈ‌జెండ్ భూమిని తీసుకొని సద్వినియోగం చేసుకోకపోతే తిరిగి భూమిని ప్రభుత్వం తీసుకొనే హక్కు కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందని తెలియజేస్తున్నాము. మేము భూమిని వృధా కానిపుము. మేము ఈ రోజు పట్టా ల్యాండ్, గపర్మెంట్ ల్యాండ్లలో 20,000 ఎకరాల భూమిని అక్షేర్ చేశాము. అందులో ఎక్కడయినా లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేప్స్ క్రీయేట్ అయ్యందా? వెష్ట్ బెంగాల్లో ఎదురయిన సిట్యుయేప్స్ ఇక్కడ ఎదురయ్యాయా? ఎందుకంటే మేము consent award తీసుకున్నాము. ఎపరి ప్రాణాలు పోలేదు. పైరింగ్స్ కాలేదు.

(INTERRUPTIONS FROM SRI D. NARENDRA KUMAR & SRI G. KISHAN REDDY)

అధ్యక్షా, మీరు వారికి మైక్ ఇచ్చారా?

శ్రీ జి .కిషన్ రెడ్డి: కాకేనాడలో 18 మంది రైతులను జైల్లో పెట్టిన ఏపయం వాస్తవం కాదా? ఎన్‌ఈ‌జెండ్కు వ్యతిరేకంగా 18 మంది రైతులపై అక్కమ కేసులు పెట్టి జైల్లో పెట్టపలసిన అవసరం ఏమంది? రైతుల మీద ఎందుకు అక్కమ కేసులు పెట్టారు?

డా.జి.గీతారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఎన్‌ఈ‌జెండ్ గురించి కిషన్‌రెడ్డి గారికి తెలుసు. ఎన్‌ఈ‌జెండ్ వలన 25 లక్షల మందికి ఉపాధి కలుగుతోంది. నేను అపాచీ ఒక్క దాని గురించి 5,000 అని చెప్పాను. బ్రాండీస్ టెక్స్టిల్స్లో 60,000 మందికి ఉపాధి కల్పన జరగబోతోంది. ఆలర్డీ 3000 మందికి ఉపాధిని కల్పించడం జరిగింది.

(INTERRUPTIONS FROM DR. N. JANARDHAN REDDY)

నాగు జన్మార్థనరథ్మి గారు మీరు చదువుకున్న వారు. ఎన్‌ఈ‌జెండ్ యాక్ట్ 2005 సంవత్సరంలో వచ్చింది. దాని రూల్స్, గైడ్‌లైన్స్ 2006 సంవత్సరంలో వచ్చాయి. పుట్టగానే పిల్లాడు పరిగెడతాడా? వాడు నడువడానికి, పరిగెత్తడానికి వాడికి మనం సమయం ఇవ్వాలి కదా. అలానే వారికి కూడా సమయం ఇవ్వాలి. మేము వారికి ఇచ్చిన రెండు సంవత్సరాల కాలంలో వారు పనులు చేయకపోతే ఆ భూమిని మేము తిరిగి తీసుకుంటాము. ఎన్‌ఈ‌జెండ్ మాన్యఫాక్చరింగ్ చాలా అవసరం. ఎన్‌ఈ‌జెండ్ ద్వారా ఉపాధికల్పన చాలా అవసరం. మన రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఎన్‌ఈ‌జెండ్ చాలా అవసరం. ఈ రాష్ట్రం ప్రతీ రంగంలో అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఇది ఒక సువర్ణ యుగం. ఆక్రూషణియమైన పాలసీని చూసి, మా సరళీకృత విధానాన్ని చూసి ఎంతమంది పెట్టుబడిదారులు పరిగెట్టుకొస్తున్నారో పరశమల మంత్రిగా నాకు తెలుసు. మేము ఇంత గ్రోత్ రేట్ తెచ్చిసందుకా లేక ఇంత మందికి ఉపాధి కల్పించినందుకా ఎందుకు వారికి మాపై అవిశ్వాస తీర్చానం. నిరుద్యోగ సమస్య చూసి రాజశేఖరరథ్మిగారు గారు పాదయాత్ర చేశారు. నిరుద్యోగ సమస్య జటిలం కాకుండా మాన్యఫాక్చరింగ్ సెక్టర్ని మేము ప్రోత్సహిస్తున్నాము. వారు గతంలో ఐటీ మంది ఉద్యోగాలతోనే తెచ్చి ఉంటారు కానీ, ఐటీ మాత్రం ఎడ్యూకేషన్ ప్రోఫెసర్లకే. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పేదల సంగతి ఏమిటి? వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం మనకు ఉంది. మాన్యఫాక్చరింగ్ సెక్టర్ గురించి ఆలోచించి ఉంటే బాగుండేది. అగ్రికల్చర్ మరియు మాన్యఫాక్చరింగ్ సెక్టర్లు కలిస్తే అది 80 శాతం మంది ప్రజలకు అది మేలు చేస్తుంది. ఐటీ రంగాన్ని

కూడా వారు తెచ్చారని మేము నిర్లక్ష్యం చేయలేదు. పటీ ని కూడా మేము చాలా అభివృద్ధి చేశాము. దేశంలోనే పటీలో ముందంజలో ఉన్నాము. పెట్టుబడులలో ముందంజలో ఉన్నాము.

ఎస్సీ, ఎస్సీ లకు ఎన్ని రాయితీలను మేము కల్పించినా వారు మాత్రం ముందుకు రావడం లేదనే ఆవేదన మాకు ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారికి వారిని ముందుకు తీసుకురావాలనే తపస ఉంది. అందుకే ఒక క్రొత్త జి.వో ను ప్రవేశపెట్టి దాని ప్రకారం ఎక్కువ రాయితీలను కల్పిస్తున్నాము. అందుకే 23.02.2008 న రఫింద్రభారతిలో ఒక అవగాహనా సదన్ను పెట్టాము. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న పెట్టుబడిదారులను పిలిపించి, ఒక వర్గాన్ని పెట్టి వారికి దానిపై అవగాహన వచ్చేట్లుగా చేశాము. అక్కడికి వచ్చిన చిన్న పెట్టుబడిదారులు వారికి కొల్లేటరల్ సెక్యూరిటీ ఇచ్చే అవకాశం లేదని, వారికి ఆ సత్తలేదని ఆవేదనసు వ్యక్తం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి గారు దానికి స్పందించి కొల్లేటరల్ ఉండవని, ప్రభుత్వం మీకు గ్యారెంటీ ఇస్తుందని అక్కడికక్కడే ప్రకటించారు. తెలుగుదేశం పార్టీ పాయాంలో ఇటువంటి ఆలోచన ఎప్పుడైనా చేశారా? అంతేకాకుండా ఎస్సీ, ఎస్సీ ల వారికి 3 శాతం వడ్డికే రుణాలను మంజారు చేశారు. ఇన్నీ చేసినందుకొ వారికి మా మీద అవిశ్వాసం. ప్రజలకు, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు, మహిళలకు మేలు చేస్తున్నామనా వీరికి మాపై అవిశ్వాస తీర్చానం. అలాగే ఎన్వఫ్సీని నోడల్ ఏజెస్సీగా నియమించి అతి త్వరలో మేము ..... మా టార్గెట్ ఎంత అని ముఖ్యమంత్రిగారు అడిగారు. What is our Chief Minister's mentality? అనేది సభకు తెలియవలసిన అవసరం ఉంది. మమ్మల్ని, అఫీసర్స్‌ను స్టేజ్ మీదకు పిలిచి వాట్ ఈజ్ యువర్ టార్గెట్ అన్నారు. మా టార్గెట్ 500 మంది అని అన్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు వెంటనే What is your target? అన్నారు. 5000 మంది ఉండాలి, ఎస్సీ, ఎస్సీలు టాలా, బిర్లాలుగా మారాలని ప్రోత్సహం ఇచ్చారు. అటువంటి ముఖ్యమంత్రిపై, ప్రజలు ఆశీర్వదిస్తున్న ముఖ్యమంత్రిపై మాకు విశ్వాసం ఉన్న లేకపోయినా మాకు అవసరం లేదు. ప్రజల విశ్వాసం మాకు ఉంది. నాకు అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్(మేడ్చల్): అధ్యక్షా, మేడమ్గారు మాటల్డాడుతూ ఎస్సీ, ఎస్సీలను టాలా, బిర్లాల లాగా పారిత్రామిక వేత్తలను చేయాలనుకుంటున్నామని చెప్పారు. ఇప్పటికే వారు ఆ ప్రయత్నాన్ని కూడా మొదలు పెట్టారు. పంచాయితీరాజ్ మినిష్టర్ గారి ఇంట్లో డ్రైవర్గా పని చేస్తున్న వ్యక్తి పేరు మీద సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ పెదుతున్నారు. మీ ప్రభుత్వం చాలా సోపలిస్ట్‌గా పనిచేస్తోందమ్మా. ఒక మంత్రి ఇంట్లో పనిచేసే వ్యక్తి పేరు మీద సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టించి వారిని టాలా, బిర్లాలుగా చేస్తున్నారు. మీరు చాలా మంచి పనులు చేస్తున్నారమ్మా.

.10.30

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, నాకు తమరు అర గంట టైమ్ ఇచ్చారు. అయితే గత రెండు రోజుల సుండి వారు మాటల్డాడుతున్న దానికి సమాధానం ఇవ్వడానికి మధ్యలో ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా చూసి, కొంగ్రెస్ ఎక్కువ సమయం ఇప్పవలసిందిగా గా.స్పీకర్గారిని కోరుతున్నాను.

(ఈ దశలో శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి సభలోకి వచ్చి మాటల్డాడేందుకు తనకు అవకాశం ఇప్పవలసిందిగా కోరసాగారు)

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి (నాగర్ కర్నూల్): సార్, గుమ్మడి కాయ దొంగ భుజాలు తడుముకుస్తుట్లు వారెందుకు ఇప్పుడు?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి : గుమ్మడి కాయ దొంగ ఎవరో చెప్పడానికి వచ్చాను. అధ్యక్షు, నేను బయట ఉన్నప్పుడు దేవేందర్ గౌడ్గారు పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు తన ఇంట్లో పని చేసే వాళ్ల పేరుతో సిమెంట్ ఫోకరీలు పెట్టిన పరిస్థితి ఉంది ఈ రాష్ట్రంలో అని అన్నారు.....

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు : సార్ ....వన్ మిసట్.... నేనేమి అనడం లేదు. స్పీకర్ షైర్ ముందు అలా జేబులో చేతులు పెట్టుకుని మాటలాడకూడదు. సబ్సిస్టెంట్ గా మాటలాడాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్పీకర్గారి ముందు చేయని పనులు చాలా ఉన్నాయి.

శ్రీ జె. సి. దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షు, ఈ రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు రావాలనే ఉద్దేశంతో మా నుభ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి ఒక్క అవకాశాన్ని వినియోగించుకుంటున్నారు. నిజంగానే నా దగ్గర కొంత మంది పనిచేస్తున్నారు అధ్యక్షు. పని చేయడం లేదనటం లేదు. వాళ్ల సాలరీన్ ఎంత అధ్యక్షు? ఒక్కొక్కరికి పది వేల రూ.ల సాలరీన్ ఉన్నాయి. వాళ్ల మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్లో అనుభవం ఉన్న వాళ్ల, మోటారు సైకిల్ మీద పోయే వాళ్ల. అధ్యక్షు, ఈనాటి పరకు వాళ్ల పెట్టుబడి ఎంత? కేవలం రూ. 3 వేలు. అధ్యక్షు, పెట్రోలు బంకులో పెట్రోలు పోస్తున్న ఆయన ఈనాడు రిలయన్స్ సంస్థకు అధిపతి. ప్రపంచంలోనే అతి ధనవంతుడు ఆయన. వాళ్ల సంగతి ఎందుకు, వాళ్ల పోస్టరో లేదో నాకు తెలియదు, నేను ఎక్కుడో చదివాను. కానీ ఇక్కడ మన చంద్రబాబునాయుడుగారు కేవలం రెండున్నర ఎకరాలతో .....

(అంతరాయం)

ఈవేళ కోట్లకు అధిపతి అయిన పెద్ద మనిషి నా దగ్గర పని చేసే వాడు మూడు వేల రూపాయలతో లైసెన్స్ కొరకు అస్తయ్య చేస్తే తప్పా అధ్యక్షు.....

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మరొకాయన రామోహరపుగారూ ....

Mr. Speaker : Now we will leave it here.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి : బజారులో సై కిలు మీద తిరిగి పచ్చళ్ల అమ్మకున్న ఆయన .....

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : దివాకర్రెడ్డిగారూ దయచేసి మీరు కూర్చోండి. ఎస....మినిస్టర్ ఫర్ మైన్ .....

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షు, తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిపైన, క్యాబినెట్ పైన అవిశ్వాస తీర్మానం ఎందుకు పెట్టారో నాకు అయితే తెలియడం లేదు. రెండు రోజుల నుండి వారు మాటలాడుతున్నది అంతా వింటూ ఉన్నాము. గత సంవత్సరం ఈ హాజరీనూ, బయట కూడా మాటలాడటం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా చెప్పిందే చెపుతున్నారు. అరిగిపోయిన రికార్డులాగా ఉన్నాయి వారి మాటలు.

అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో మైనింగ్ శాఖ సాధించిన ప్రగతిని ఒకసారి ఈ సభ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేప్పి అవకాశం వచ్చిసందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం ఖనిజ సంపదాలో రెండవ స్థానంలో ఉంది. రాష్ట్రంలో చాలా మిసరల్స్ ఉన్నాయి. బొగ్గు, సున్నపురాయి, బాష్పెట్, బెర్రీటీస్, డైమండ్స్, గోల్డ్, బీచ్ శాండ్, యురేనియం, ఆయుర్, గ్యాస్. ఇలా చాలా ఖనిజ న్యూప్రాలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. అయితే సదరు ఖనిజ న్యూప్రాల వెలికితీతకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టాలు రూపొందిస్తుంది. ఖనిజాల తప్పకం గానీ, రాయటీ వసూలు కానీ ఇవన్నీ కేంద్ర పరిధిలోకి వస్తాయి. మేజర్ మిసరల్స్ వెలికితీత మాత్రం కేంద్ర చట్టాన్ని అనుసరించి చేయవలసి ఉంటుంది. రాయటీ మాత్రం మనం కలెక్ట్ చేస్తున్నాము. అదే విధంగా మైనింగ్ మిసరల్స్ మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చట్టాలను సరించి వెలికి తీసే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రెండు sentences చాలా ముఖ్యం కాబట్టి ఈ సభ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాము. ఎనందుకంటే ఈ సభలో చాలా మంది సభ్యులు అనుమావాలు వ్యక్తం చేస్తుంటారు. ముఖ్యమంత్రిగా రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు వచ్చిన తర్వాత ఈ రాష్ట్రంలో మైనింగ్ సెక్టారుకు సంబంధించి రెవిన్యూ వసూళ్ల విషయంలో గత రెండు సంవత్సరాల నుండి మన రాష్ట్రం దేశంలోనే ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. గడిచిన ఆరు సంవత్సరాల రెవిన్యూ వసూళ్లను మనం ఒకసారి చూసినట్లయితే, 2000-01 లో రూ. 600 కోట్లు ఉంటే, 2002 లో 769 కోట్లు ఉంటే, 2003-04 లో రూ. 767 కోట్లు, 2004-05 లో రూ. 864 కోట్లు, 2005-06 లో రూ. 1073 కోట్లు, 2006-07లో రూ. 1365 కోట్లు వసూలు అయింది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రం ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. గత ప్రభుత్వ హాయంలోని చివరి మూడు సంవత్సరాలు కంటే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో రెవిన్యూ వసూలు 52 శాతం పెరిగింది. 2007-08 సంవత్సరంలో రూ. 1750 కోట్లు వసూలు చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోవడమే కాకుండా ఆ దిశగా లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో కూడా ముందు ఉన్నామని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాము.

అంతేకాకుండా, రెవిన్యూము ఏ విధంగా అధికంగా కలెక్ట్ చేయాలి అనే ముఖ్య ఉద్దేశ్యంతో, ఇల్లిగల్ మైనింగ్సు, ఇల్లిగల్ ట్రాన్స్ఫర్రేషన్సు అరికట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన కొత్తలోనే విజిలెన్స్ విభాగానికి రెండు కోట్ల రూ.లు కేటాయించి కట్టుదిట్టమైన విజిలెన్స్ ము ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా పంచాయిలీరాజ్ శాఖ ఆధీనంలో ఉన్న ఇసుకును మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్కు బదిలీ చేయడం జరిగింది. దీన్ని మరింత పటిష్టపరిచేందుకు 15 విజిలెన్స్ స్క్యూవెంలను ఏర్పాటు చేయడమయింది. గతంలో ఇసుక ద్వారా రూ. 11 కోట్లు వస్తే, 77 కోట్లు రూ.ల ఆదాయం ఈ సంవత్సరం రావడం జరిగిందంటే మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ ఏ విధంగా సమర్థవంతంగా పనిచేస్తున్నదో ఒకసారి గౌరవ సభకు తెలియజేస్తున్నాము.

ఇదే కాకుండా, APMDC గురించి ఒకసారి సభ దృష్టికి తీసుకుని రాదలిచాను. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లో బాగా లాభాలు ఆర్జిస్తూ, ప్రగతి బాటలో పయనిస్తున్న ఈ సంస్థ 2006-07 సం.లో రికార్డ్ స్థాయిలో రూ. 100 కోట్ల టర్్మోవర్, 32 కోట్ల లాభాన్ని ఆర్జించింది. గత మూడు సంవత్సరాల్లో రూ. 225 కోట్ల 75 లక్షల టర్్మోవర్ ఉండగా, అంతకు ముందు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్న చివరి మూడు సంవత్సరాల్లో చూసుకుండే రూ. 127 కోట్లు టర్్మోవర్ జరిగింది. అంటే, 77 శాతం పెరుగుదల ఉందని ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాము. 2001-04 సంవత్సరాల మధ్య 16 కోట్లు లాభం ఉంటే, ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో 71 కోట్లు రూ.లు ఆర్జించింది. అంటే 331 శాతం పెరుగుదల అని ఒకసారి మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాము.

చాలా విలువ గల ఖనిజాలు అన్యకొంతమయిపోతున్నాయని, రాష్ట్రానికి అన్యయం జరుగుతోందని సభ లోపల, బయట కూడా మాటల్లడటం జరుగుతున్నది. ప్రధానంగా ప్రస్తావిస్తే, ఐరస్ ఓర్, బాష్టెట్, గెలాక్సీ క్రైసెట్ విషయంలో చాలా అన్యయం జరిగిపోతున్నదని, రాష్ట్ర అదాయనికి గండి పడుతున్నదని చాలాసార్లు ప్రస్తావించారు. ఒకసారి ఓబుళాపురం మైనింగ్ గురించి మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను.

ఓబుళాపురం మైనింగ్ కంపెనీ వాళ్లకు మూడు లైసెన్సులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకటి, 25 హెక్టార్లు, రెండవది 68 హెక్టార్లు, మూడవది, 39 హెక్టార్లు. గతంలో నేను చాలాసార్లు సభ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చాను. 25 హెక్టార్లకు సంబంధించి గత ప్రభుత్వ హాయాంలోనే 2002 లోనే ఓబుళాపురం కంపెనీ వారికి అలాట్ చేయడం జరిగిందని గతంలో చాలాసార్లు సభ దృష్టికి తీసుకుని రావడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వ హాయాంలో అలాట్ చేసిన తర్వాత .....

(తెలుగుదేశం ప్యార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : సార్, అలాట్ చేయలేదు ....

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన తర్వాత, మళ్లీ వాళ్లను చెప్పుమనండి. చాలాసార్లు వాళ్లు అడిగారు. అధ్యక్షా, ఈ లీజను అంతకు ముందు ఉన్న రామచంద్రారెడ్డి 1997లో రెన్యూపల్ చేసుకున్నందున, నిబంధనల మేరకు అగ్రిమెంట్ తేదీ నుండి 20 సంవత్సరాల పరకు హక్కులు పర్చిస్తాయని మేజర్ మినరల్ రూల్ ప్రకారం అగ్రిమెంట్ చేసుకోవడం జరిగింది. అధ్యక్షా, చాలా ఇల్లిగ్ మైనింగ్ జరిగిపోతున్నది, అక్కడేదో దోచుకునిపోతున్నారని చెపుతున్నారు.

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : సార్, పాయింటాఫ్ అర్టర్ ...

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, దీనికి ఫారెస్టు అనుమతులు కూడా ఉన్నాయి. ఓబుళాపురం కంపెనీ అక్కమ మైనింగ్ చేయడం లేదు అనే దానికి మీ దృష్టికి కొన్ని ఉండాపారణలు తీసుకుని వస్తాను. ఈ మైనింగు ప్రాంతాలు రిజర్వ్ ఫారెస్టు ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా ఫారెస్టు అధికారులు కూడా ఈ మైనింగ్ పైన నిఘా ఉంచుతారు. కానీ ఇప్పటివరకు అక్కడ అక్కమ మైనింగ్ జరుగుతున్నట్లుగా ఫారెస్టు అధికారులు ఎప్పుడూ ఫిర్యాదు చేయలేదు. ఇదే కాకుండా, 2002 నుండి మైనింగ్ హక్కులు పొందిన తర్వాత చుట్టూ ఇతరుల మైనింగ్ లీజు ప్రాంతాలున్నాయి. ఒక పక్క కర్ణాటక రాష్ట్ర సరిహద్దులు, అందులో ఇతరుల మైనింగ్ లీజు ప్రాంతాలు ఉన్నందున ఓబుళాపురం కంపెనీ వాళ్ల అక్కడకు వెళ్లి అక్కమ మైనింగ్ చేసే పరిస్థితి లేదు.....

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : పాయింటాఫ్ అర్టర్ .....

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : ఇంకోక ముఖ్యమైన విషయం --ఇనువ ఖనిజం కొరకు డిమాండ్ నాలుగు సంవత్సరాల నుండే ఎక్కుపుగా ఉంది. అయితే డిమాండ్ చాలా ఉన్న, రాయిటీ మాత్రం చాలా

తక్కువగా ఉంటుంది. కాబట్టి అక్రమ మైనింగ్ చేయవలసిన అవసరమే లేదు అధ్యక్షా. ఒకసారి మీరు గమనించండి. మన పొరుగు రాష్ట్రం కర్ణాటకలో 40 మిలియన్ టమ్ముల ఇనుప ఖనిజం ఉత్పత్తి జరుగుతోంది.

ఉ . 40

రాష్ట్రంలో దీంట్లో 10 వంతు అంటే నాలుగుకోట్ల మినియన్ టమ్ముల ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది అనేమాట మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఓబుళాపురంలో బాగా లాభాలు గడిస్తున్నారు అని ప్రతిసారీ మెస్సన్ చేస్తున్నారు. ఓబుళాపురంలో వాళ్ల ఈ రంగంలో ఉన్నవారు, ఇనుపఖనిజం మెనింగ్ చేసివాళ్లు. దీంట్లో ఉన్నవాళ్లు వాలామంది లాభాలబాటలో ఉన్నారు. ప్రభుత్వంగ సంస్థ నేపశల్ మినరల్ డెవలమెంట్ కార్బోరేషన్ వాళ్ల వాళ ఆదాయం ఒకసారి గమనించితే 2003 లో రు. 344 కోట్లు మాత్రమే ఉండేది. 2006-07 లో రు. 3498 కోట్లకు వారి ఆదాయం పెరిగింది. అంటే పదిరెట్లు పెరిగింది. ఒంసి విషయంలో కూడా పెరిగింది. ఇందులో ప్రభుత్వం వారికి ప్రత్యేకంగా ఫేఫర్ చేసింది ఏమీలేదు. ఇది కాకుండా మేజర్ మినరల్సుకు సంబంధించి ఇంతకుముందు మాట్లాడుతూ గౌరవనీయులు చంద్రబాబు నాయుడుగారు, దేవేందర్ గాడ్గారు కూడా ఒక మాట అన్నారు. రాయల్ చాలా తక్కువగా ఉంది. చట్టాన్ని మార్పువచ్చు కదా అన్నారు. మేజర్ మినరల్సుకు సంబంధించి రాయల్ రేటు కేంద్రప్రభుత్వం నిర్దియుస్తుంది. కానీ రాష్ట్రప్రభుత్వం దేశంలో ఏ ప్రభుత్వం తీసుకోని ఒక నిర్దియం తీసుకున్నది. ఈ మేజర్ మినరల్సులో ఉన్న రాయల్ రేట్లు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి, ఇనుపఖనిజం పైన టమ్ముకు 60 శాతం పైబడిన గ్రేడుకు రు. 100, 60 లోపు ఉన్న గ్రేడుకు రు. 50 ల చోప్పున సెన్ విధించాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం నిర్దియం తీసుకుంది. పక్కన ఉన్న కర్ణాటక రాష్ట్రంలో కూడా ఈ విధానం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం రాయల్ నిర్దియుస్తుంది కాబట్టి ఇనుపఖనిజం అమృకంపైన 15 శాతం రాయల్ విధించాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రానికి రెకమండ్ చేయడం జరిగిందని కూడా ఈ సభకు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇదేకాకుండా బాక్టోర్ గురించి ప్రస్తావించారు. బాక్టోర్సుల విషయం ఈ ప్రభుత్వం గిరిజన చట్టాలకు లోభిటె సుప్రీంకోర్ సమయా కేసులో ఇచ్చిన తీర్చుసమసరించి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఖనిజాభివృద్ధి సంస్కరు కు మైనింగ్కు లీజుకు ఇచ్చి బాక్టోర్ త్రవ్వకాలు చేపట్టి, గిరిజనేతర ప్రాంతాలలో రు. 18 వేల కోట్ల పెట్టుబడితో అల్యామినియం ఉత్పత్తి కర్మగారం జిందాల్, మరియు యునైటెడ్ దేశాలలో ఒకటైన రస్ ఆల్బ్రైట్ అనే ప్రభుత్వసంస్కరణ తో బాక్టోర్ సప్లై చేయడానికి ఒప్పందం కుదురుకుంది. ఇందులో తప్పు పట్టే అంశాలు ఎమున్నాయా అర్థం కావడంలేదు. మైనింగ్ లీజు ఎపిఎండిసి ద్వారా చేస్తా, సంస్కరు సరఫరా చేస్తున్నాము గానీ, వారికి అప్పగించడం జరగలేదని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. దీని ద్వారా రాష్ట్రంలో పసులరూపంగా కోట్ల రూపాయల ఆదాయం గానీ, స్థానిక గిరిజనులకు ఉద్యోగావకాశాలు గానీ, గిరిజనాభివృద్ధి సంస్కరుకు సాలీనా రు. 100 కోట్లు ఆదాయం సమకూర్చి, రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన గిరిజన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే ముఖ్యాద్యోధంతో దీనిని తెచ్చాము. ఈ విధంగా రు. 18 వేల కోట్లు పెట్టుబడులు వస్తున్నదానికి వ్యతిరేకంగా వీల్లు తీర్చానం పెట్టురేమోనని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేయవలసి ఉంది. ఇది కాకుండా గెలాక్సీ గ్రావైట్ లీజుల విషయంలో చీమకర్త్రికి చెందిన గ్రావైట్లీజుల విషయంలో చాలా మాట్లాడుతున్నారు. 2001 లో వీళ్ల ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు టెండర్లు పిలిచారు. అందులో కొందరు పొర్ట్స్‌పీట్ చేసినవారు కోర్టుకు వెళ్లారు. 2001లో టెండర్లు పిలిస్తే వాళ్లే 2003 లో వాళ్లు లీజు క్యాన్సిల్ చేశారు. క్యాన్సిల్ చేసిన లీజుల సుండి మీరు ఎందుకు వసూలుచేయరు ?

మేము ఆనాడు రు . 44 వేలకు ఇచ్చాము కదా, ఈ రోజు మీరు ఎందుకు చేయరు అని మాట్లాడుతున్నారు . రు . 44 వేలు రేటు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసి పిలిచి ఉన్న రెండు సంవత్సరాలలో మైనింగ్ చేయించలేకపోయారు . ఎందుకు కోర్టుకు వెళ్లారు . ఒకసారి గుమనించాలి . అనలు బయట ఉన్న గ్రాన్సైట్ రేటు ఎంత ? రు . 44 వేలు కోటి చేస్తున్నారంటే అది సాధ్యమా, అసాధ్యమా అని కూడా చూడడకుండా ఇచ్చేసి కోర్టుకు వెళ్లారని చెప్పడం మీ చేతగానితనానికి నిదర్శనం . ఎందుకు కోర్టుకు వెళ్లారు ? ఎందుకు రెండు సంవత్సరాలు డ్రాగన్ చేశారు . ఎందుకు క్యాస్టీల్ చేయలేదని మీద్వారా అడుగుతున్నాను .

(అంతరాయం)

2003 లో క్యాస్టీల్చేసిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వాళ్లు చేసిన హసే మేము చేశాము . మేమ గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచాము . తప్పేమీ లేదు . చిన్న చిన్న బిట్సు చేసి 10 మందికి ఇచ్చి డ్రాగన్ చేశారు . దానిని నాలుగు బిట్సుచేసి ఉన్న ఏరియాను నాలుగు బిట్లుగా చేసి గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచాము . నాలుగుబ్లాకులు చేస్తే, రెండు బ్లాకులకు రెస్ట్స్ రావడం జరిగింది . ఒకటవ బ్లాకుకు ఒక పదిమంది అస్ట్రోఫ్స్, నాలుగు బ్లాకుకు 9 అస్ట్రోఫ్స్ ఇస్తే ఆఫీసర్స్ కమిటీని అపాయించేసి వారు నిర్ధారిత చేసినవారికి 1, 4 బ్లాకులు ఇవ్వడం జరిగింది . ఒకటవ బ్లాకు జింపేక్క వారికి ఇవ్వడం జరిగింది . నాలుగు బ్లాకు మిడివెస్ట్ గ్రాన్సైట్ వారికి ఇవ్వడం జరిగిందని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను . అది ఖనిజాభిసంస్థకు లాభం వచ్చేనిధంగా చేశాము . వారు పని ప్రారంభించి ఇప్పటికి 7 మాసాలు యింది . ఇంతవరకు రు . 1 కోటి ఆదాయం ఎపిఎండిసికి రావడం జరిగింది . మూడు సంవత్సరాలు దానిని ఆ విధంగా పదిలివేస్తున్నారు . రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఆదాయం రావాలనే ఉండేశ్యంతో వెళుతుంటే, దానిలో ఏదో తప్పు జరిగింది అంటున్నారు . వాళ్లు గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచారు తరువాత ఏమాత్రం శ్రద్ధ లేకుండా పక్కన పడేశారు . మళ్లీ దానిని తీసుకునివచ్చి మేము గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచి, ఆ విధంగా వచ్చినని ఇస్తే వీటని తప్పు పడుతున్నారు . ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం కన్సిడరేషన్లో ఒక్కొక్క క్యాబిన్క్మీటరుమీద 1 . 5 రెట్లు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి . సీనరీస్ ఫీజు క్రింద కార్బోరేషన్కు ఇవ్వాలి . అది కాకుండా కార్బోరేషన్ కూడా చెల్లించాలిన అవసరం ఉంటుంది . 10 శాతం టర్బోపర్ ఎక్స్పుల్ ఉంటే అది చెల్లించాలి ఉంటుంది . హెక్టారుకు కనీసం 500 క్యాబిన్క్మీటర్లు తీసి మినిమం కన్సిడరేషన్ చెల్లించాలి . ప్రాంతీయ అభివృద్ధికి లోకల్ బాడీస్కు రు . 5 కోట్లు కంపెనీ కన్సిడరేషన్ రూపంలో ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించాలి ఉంటుంది . ఈ రెండు కంపెనీలు సుమారు రు . 160 కోట్లు లో ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు పెట్టాలనే నిబంధన కూడా పెట్టాము . ఎపిఎండిసికి రు . 12 కోట్లు ఆదాయం వస్తుంది . ఇందులో తప్పేమిటి ? మాకు ఇక్కడ ఒకటి అర్థం కావడంలేదు . ఆ రోజు గ్లోబల్ టెండరు పిలిచినపుడు ఇదే రాఘవ రెడ్డికి ఇచ్చారు . రాఘవరెడ్డిగారు చంద్రబాబు నాయుడుగారికి దగ్గరని ఇచ్చారో ఎందుకిచ్చారో మాకు అర్థం కావడంలేదు . కానీ గ్లోబల్ టెండరులో కంపెనీల సామర్థ్యాన్ని బట్టి ఇవ్వడం జరిగిందని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాను . ఇంకోక మినరల్ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎపిఎండిసి వారే చేస్తున్నారు.. బాష్టోట్ విషయం తప్పుపట్టారు . గల్ఫ్స్ట్రోగ్రాన్సైట్ విషయం తప్పు పట్టారు . మరొక ప్రైస్టేజియస్ ప్రాజెక్టు తీసుకున్నాము . రాష్ట్రానికి మంచిపేరు వస్తున్నదానికి అభినందించడానికి మాత్రం వీరు ముందుకురారు . యందేనియం నిల్వలు దేశంలో చాలా అరుదుగా ఉంటాయి . అటువంటిది మన రాష్ట్రంలో సల్ఫోండ జిల్లాలోను, కడు జిల్లాలోను ఈ నిల్వలు ఉన్నాయి . వీటి త్రవ్వకాలపై అనేక

అపోరాలు స్వప్తిందారు . ముఖ్యంగా కడవ జిల్లాలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతీకమైన చౌరవ తీసుకుని అక్కడపున్న ప్రజలకు నచ్చజేప్పి, అపోరాలను తొలగించి రు . 1100 కోట్ల పెట్టుబడితో యురేనియం త్రవ్యకాలను, శుభ్రచేసే కర్మగారాన్ని కేంద్రప్రభుత్వరంగ సంస్థ ద్వారా సెలకోల్పారు . అది కడవలో ఏర్పాటుచేశాము . ఇది కేంద్రప్రభుత్వరంగ సంస్థకు ఇచ్చాము కాబట్టి దీనిని వదిలివేశారు . ఇంకా ఎపరిద్వారానయినా చేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుకు, ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబధం ఉందని ప్రాపగాండా కూడా చేసేవారు . ఈరోజు రు . 1100 కోట్లతో ఈ యురేనియం ప్లాంటు అక్కడ ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుంది .

(బిడిపి నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిముషం కూర్చోండి . Let me set the House. డిబేట్ ఐపోయింది . ఇప్పుడు రిప్పయిన్ వస్తున్నాయి . రిప్పయి ఇచ్చే ఒక్కొక్క మినిస్టరుకు 20 నిముషాల నుండి అరగంట నరకు టైం ఇవ్వాలి . నాలుగయిదు ఇమ్మాలు ప్రథానంగా నో కాన్ఫిడెన్స్‌లో రావడం జరిగింది . దాన్ఫైన ఒక మినిస్టరుగారిది ఐపోయింది, ఇంకోక మినిస్టరుగారు మాట్లాడుతున్నారు . దాన్ఫైన తప్పకుండా మీకు రైట్ టు రిప్పయి ఉంది . మధ్యన ఇంటర్వెన్షన్ కావాలని అన్నారు . When the Minister is replying, let him complete. అంతా పూర్తయిన తరువాత ల్యాష్ట్‌టైం ఇచ్చాను కదా ? If everything you want to scrutinize in such a way I am sorry. Nothing I can do in this regard. ఒక మినిస్టరుగారు మాట్లాడారు . మధ్యన మీరు అడిగారు . అవకాశం ఇచ్చాను . మరల వారు మాట్లాడుతున్నారు . వారు పూర్తి కానివ్వండి . I said I will give. Finally, in the end you have a right. ఈ రోజు రిప్పయిన్ రైట్ టు రిప్పయితో క్లోజ్ కావాలి .

.10.50

(తెలుగుదేశం సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

MR.SPEAKER: N.Janardhana Reddy Garu, your constant interventions started irritating me. If I break up, then there is no way. This is not the way. నేను ముందరే చెప్పాను. ఒక మినిస్టర్ గారి రిప్పయ్య అయిపోయింది, ఆ తరువాత మీరు ఇంటర్వెన్షన్‌కు అడిగితే మీకు అవకాశం ఇచ్చాను. It is hardly 10-15 minutes. Let them complete. వారు మాట్లాడినా, మీరు మాట్లాడినా, మీ మధ్యన అగ్రిమెంట్ కావాలని నేను అనడం లేదు. మీ అభిప్రాయాలను మీరు చెప్పండి, వారి అభిప్రాయాలను వారు చెబుతారు. గపర్చిమెంట్ వెద్దన్ వారు చెబుతారు. If there is a dispute on that, if there a disagreement on that, you are entitled for it.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నేను ఏమి చెప్పాను, వారిని పూర్తి కానియండి, మీకు అవకాశం ఇస్తానని చెప్పాను.

(తిరిగి అంతరాయం)

This is not the way. నేను ఏమి చెప్పాను ? Please sit down.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడు : నిన్నా, మొన్నా ఇదే హోబ్లో నేను మాట్లాడినపుడు 20 సెల్లు కంటే ఎక్కువగా, కావాలంటే రికార్డులు తెప్పించండి, దేవేందర్ గాడ్ గారు మాట్లాడేటపుడు 20, 25 సెల్లు ఇంటర్వెన్ అయ్యారు. అభిరికి ఆయన ఒక మాట అన్నారు, నేను లేచి కూర్చోలేను, నాకు కాళ్ల నొప్పులు

పుడుతున్నాయి, ఇంక మనం అడగవద్దు అనే పరిస్థితికి తీసుకోచ్చారు. మీరు ఇచ్చిన అబ్జర్వేషన్, లైవ్లీగా పుండాలి, ఎప్పటికప్పుడు క్లారిఫికేషన్లు ఇవ్వాలి, వాస్తవాలు బయటకు రావాలి, రాష్ట్ర ప్రజానీకం చూస్తున్నారు కాబట్టి వాస్తవాలు బయటకు రావాలంటే లైవ్లీగా పుండాలని మీరు చెప్పారు. ఆ లైవ్లీనే మేము మాట్లాడినపుడే పుండాలా ? వారు మాట్లాడినపుడు తప్పు చెప్పినా మేము ఇంటర్వెన్ కాకూడదని చెబుతున్నారు. అందరికీ ఒకే రూల్ పుంటుంది. ఈ రోజు మీరు కొత్తగా డఫినిషన్ ఇస్తున్నారు.

MR.SPEAKER: Have you submitted? మీ అభ్యంతరాలను తెలిపారు కదా ? నేను ఏమి చెప్పాను ? అందుకోనేము మీరు వినాలి. Being the Leader of the Opposition, you have more responsibility. What is this?

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడు : మేము విన్నాము. ఏమిటి మీరు చెప్పేది, ఏమిటండీ ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఏమిటండీ ఆ బెదిరింపులు ? What is that? Do you want to threaten me? ఏమిటి, తమాపో చేస్తున్నారా ?

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి, ట్రైజరీ బెంచెన్ నుంచి తీవ్రమైన అంతరాయం)

You should have a sense of responsibility. Yes, all of you I am dictating, I am ordering you to sit down. You are putting the whole House to strain with such kind of behaviour. What is that? నేను ఏమి చెప్పాను ? Let her complete. ఇంతకు ముందు ఒక సభ్యుడు మాట్లాడారు. మంత్రి గారి రిప్పయ్ అయిపోయిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇచ్చాను. ఇప్పుడు మంత్రి గారు మళ్ళీ రిప్పయ్ ఇస్తున్నారు. అది అయిపోయిన తరువాత మీకు మళ్ళీ అవకాశం ఇచ్చాను. ప్రతి సెకండ్ సెకండ్ కూ, you want to put the Chair to scrutiny. ప్రతి సెకండ్ కూ ఏమి చేస్తున్నారు, చెయ్యినమంచి ఏమి చెప్పారనేదేనా మీకు కావలసింది, లేక నో కాన్ఫిడెన్సా ? There is a limit for tolerance.

ఈ రోజు హాజ్ స్టోర్ అయినపుడే చెప్పాను, ఇంటర్వెన్షన్ తీసివేసిన తరువాత కూడా మనం 17, 18 గంటలు చర్చించామని చెప్పాను. ఇంటర్వెన్షన్ మీ కోటాలో పెట్టనని కూడా చెప్పాను.

(తీవ్ర అంతరాయం)

డిబేట్ జరగాలని చెప్పాను, అవకాశం ఇచ్చాను మీకు. At every point of time, every minute, every second, do you want to put the Chair to scrutiny? Then, how will you function? ఈ విధంగా చేస్తే, చర్చ ఎట్లా జరుగుతుంది? Janardhana Reddy Garu, you have been continuously nagging me. మీరు ఇట్లా నాన్ స్టోర్గా చేసుకుంటూ పోతే, how do you expect me to sit and tolerate? There is responsibility, especially on the Floor Leaders to control their own Party Members. There is a limit for tolerance. Please sit down.

(తిరిగి తీవ్ర అంతరాయం)

ఇంటర్వెన్షన్కు ఇచ్చేది కూడా ఏ పార్టీ మాట్లాడినా, వారి టైమ్స్ లో పెట్టనని చెప్పాను. I am trying to the best of my ability. Whenever possible, I am trying to allow for interventions. But this

is not the way. Finding fault all the time. ఆల్ ది టైమ్ చెయిర్ మీద ఫార్ట్ వేస్తే మీకు ఏమెన్నంది ? What is that you get? Yes Minister Garu, please complete.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి, ట్రైబ్ బెంచెస్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

I request all the Members to please sit down. Once again, my appeal to the Hon'ble Members, రిప్లయ్ సమయంలో కూడా మీకేమైనా ఇంటర్వెన్షన్ కావాలంటే, ఇటు వైపు నుంచి కాని, అటువైపు నుంచి కాని, I will definitely consider it. ఈ రోజు చివరి రోజు. నిన్నా, మొన్నా చర్చ అయిపోయింది. ఈ రోజు రిప్లయ్ మీద పుంది. రిప్లయ్ అయిపోయిన తరువాత రైట్ టు రిప్లయ్ ఇటు వైపు పుంటుంది. దానికి సమయం చాలా పడుతుంది. అక్కడ నుంచి సమాధానం ఇచ్చేటపుడు కాని, మీ వైపు నుంచి సమాధానం ఇచ్చినపుడు కాని let there be less interventions. నిన్నా, మొన్నా అనేక విషయాలను మీరు సభ దృష్టికి తీసుకుపచ్చారు. దానికి ప్రభుత్వం తరపున రిప్లయ్ ఇస్తున్నారు.

(తిరిగి తీవ్ర అంతరాయం)

Kindly bear and let it continue. It is not the final reply. జనార్థన రెడ్డి గారూ మీరు మాట్లాడితే పాయింట అఫ్ ఆర్డర్, పాయింట అఫ్ ఆర్డర్ అంటారు. నేను కూర్చుని, the entire proceedings I have been observing. At any point of time, when the Minister is replying, వారి సమాధానం పూర్తిగా అయిపోయిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తానని చెప్పాను. మరి ఏ భాషలో చెబితే మీకు అర్థమపుతుంది ? When the Speaker is speaking, nobody should speak. You should not intervene. రూల్స్ ఆ విధంగా పున్నాయి. Kindly, let her complete. Then, whatever clarifications you want on that, you will be given chance.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రాటెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఎవరి మీదా అభాండాలు వేయలేదు. వారు మాట్లాడిన అవాస్తవాలను ఒప్పుకోమంటే ఎట్లా సాధ్యం ? వాస్తవాలను సభ దృష్టికి తీసుకుపసున్నాను. మేము కొత్త సభ్యులము, రన్నింగ్ కామెంటర్ పుంటే మేము మాట్లాడలేము. అయినా ఎందుకైనా మంచిదని ఇయర్ ఫోన్స్ పెట్టుకున్నాము. అయినా వాస్తవాలు మాట్లాడుతున్నాము. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏమేమి మాట్లాడుతున్నారో, వాటికి సమాధానం ఇస్తాను. దానికి ముందు ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాలను సభ దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను.

సముద్రపు ఇసుకలో మినరల్ పున్నాయి. వాటిని బయటకు తీసుకురావాలంటే దానికి ఒక ప్లానింగ్ అవసరం. ఆ ప్లానింగ్ ప్రకారమే రాప్టోనికి పెట్టుబడులను ఆకర్షిస్తూ, రాప్టోఫివ్యధి, ఉపాధి అవకాశాలను దృష్టిలో పుంచుకుని ఈ నిర్ణయాలను తీసుకున్నాము. సముద్రపు ఇసుకలో ఇల్యూమినైట్ అనే మినరల్ పుందని అందరికి తెలుసు. దాని ద్వారా టైటానియమ్ అనే లోహాన్ని తయారు చేస్తారు. దానిని విమానాలలోను, రక్షణ రంగంలోనూ ఉపయోగిస్తారు.

కాని భారత దేశంలో ఇప్పటిపరకూ టైటానియమ్ను తయారు చేసే కర్కుగారం లేదు. అందువల్ల ఇల్యూమినైట్ను మన దేశం నుంచి దిగుమతి చేసుకుని కొన్ని దేశాలు టైటానియమ్ను తయారు చేసి మనకు అమ్ముతూ పుంటారు. దానిని దృష్టిలో పుంచుకుని మన దగ్గరే అటువంటి కర్కుగారాన్ని ఎందుకు ఏర్పాటు

చేసుకోకూడదని మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించి ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేసేందుకు నిర్లయం తీసుకోవడం జరిగింది.

ప్రొజరీ బెంచెన్ నుంచి తప్పట్లు)

ఆ టైటానియమ్ ను తయారు చేసే కర్కూగారాన్ని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంస్థ అయిన ఎపిఎండిసి వారు బోట్ అనే స్పీడ్‌మెసంస్థ భాగప్పామ్యంతో రు.46000 కోట్లలో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. ఇందులో పొరపాటు ఎక్కడ జరిగింది ? ప్రతి దాంట్లో కూడా ఒక నెపం వెతకాలని ప్రయత్నం చేయడం తప్ప, మంచి సలహా కాని, సూచన కాని చేస్తే మేము దానిని స్పీకరిస్తాము కదా. ఇంకొక సూచన సభ్యులందరి దృష్టిలో పుంచుకోవాలి. మన దగ్గర బాక్ట్రోట్, బీచ్‌శాండ్, గెలాక్సీ, గ్రాన్టెట్, యురేనియం, ఇప్సీన్ ఎపిఎండిసి ద్వారా తయారు చేస్తున్నాము. ఎవరికో ప్రత్యేకంగా లీజులు ఇచ్చి దోచిపెడుతున్నామనే దాంట్లో వాస్తవం లేదు.

ఇది సబ దృష్టిలోకి తీసుకోవాలనుకుంటున్నాము. ఈ మినరల్స్ ను ఎపిఎండిసి ద్వారా చేయడమే కాకుండా పొరుగు రాష్ట్రాలైన బరిస్సా, మహారాష్ట్రలో బొగ్గు గనుల కోసం అస్తయ్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ మన సంస్థ చేసే మైనింగ్ ద్వారా దాదాపు రు.4000 కోట్లు ఖనిజాభివృద్ధి సంస్థకు ఆదాయం వస్తుంది. ఇది మేలు చేయడమా లేక సఫ్టం చేయడమా ? మీరు ఇందుకా అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టారు ? వీటి మీద ఇంతకు ముందు కూడా చాలాసార్లు మాటల్డారు.

ఎప్పుడూ లేనంత ప్రగతి ఈ రంగంలో పస్తోంది, మేము పున్నపుడు ఎందుకు చేయలేకపోయామనే బాధో ఏమిటో మాకు తెలియదు. ఎక్కడైనా చిన్న మైనింగ్ ఇస్తున్నామంటే, ఎక్కడో ఏదో జరిగిపోతేందని భూతద్వంలో చూసి ప్రాపగండ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇటువంటి అభాండాలు వేస్తూ పుంటే, ఇమ్ముడియట్‌గా వారికి శాటెన్‌ఫోళ్న్ దొరుకుతుందేవో కాని, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకు ఇది గొడ్డలిపట్లు వంటిదని, ఇది మంచిది కాదని గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాము.

కు.11,00

ఓబులాపురం మైనింగ్ మీద చాలా చర్చ జరిగింది. పాయింటు పాయింట్ ప్రభుత్వం తరఫున ఎక్స్‌ప్లైన్ చేశాము. వారు చెప్పిన ప్రతీ మాటకి చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేశాము. ప్రతి ఒక్కరూ అక్కడకు వెళ్లి చూస్తామంటే, అఖిల పక్కాన్ని పంపిచాము. అలుతే వెసకుకు తిరిగి వచ్చింది ఎవరు అద్భుతా? వారు మాట్లాడింది తప్పులని వారి యాక్షన్ ద్వారా, చూసించారు. దానికి మేము వెసకు పోలేదు, అఖిలవక్షం వెళతామంటే పంపిచాము. రఘురాం సిమెంట్, పెన్నా సిమెంట్ గురించి అన్నారు. పెన్నా సిమెంట్కి కొత్తగా ఇచ్చారా? వారి ప్రభుత్వ హాయాంలోనే నాలుగు లీజుకి ఇచ్చారు. పెన్నా సిమెంట్, రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఫ్రైండ్ దిలనేది తెలియదా? ఆ రోజు ఎందుకు ఇచ్చారు. చట్ట ప్రకారంగా మైనింగ్‌కి అప్పై చేసుకున్న వారికి వారూ ఇచ్చారు. వారు ఇస్తే చట్ట ప్రకారంగా ఇచ్చారు. మేము ఇస్తే రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఫ్రైండ్ కనీ, కొడుకుకు ఇచ్చారని అంటున్నారు. ఇది మనచి పద్ధతి కాదని ప్రతిపక్ష నాయకులగారికి తెలియచేస్తున్నాము. రఘురాం సిమెంట్ మైనింగ్ లీజు అప్పై చేశారు, చట్ట ప్రకారంగా వారికి ఇచ్చాము. దానిలో ఏదో జరిగిందని అన్నారు. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారి కొడుకు వై.ఎస్. జగన్‌మాహారణద్ది గారికి సంబంధించి దీని విషయంలో అసెంబ్లీలో చర్చించడం జరిగింది. ఆరోజు ముఖ్యమంత్రి ఒక నిర్లయం తీసుకున్నారు. రిట్రైట్ ప్రైస్‌రైట్ జట్టు

ద్వారా విచారణ జరిపించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. విచారణ జరిపించాము. సదరు రిపోర్ట్ సభలో పెట్టాము. ఆ రిపోర్ట్ చూస్తే అర్థం అపుతుంది. అక్కడ ఏమీ జరగలేదు. వాస్తవంగా ఈ సభలో రెండు, మూడు రోజుల క్రిందట పెట్టడం జరిగింది. అయినా కూడా వారికి ఇంకా నమ్మకం కలగడం లేదు. వారిని ఎలా నమ్మించాలి అధ్యక్ష? వారు అవాస్తవాలు మాట్లాడితే ఇది వాస్తవం అంటే, ఎలా అపుతుంది అధ్యక్ష? కనీసం రాష్ట్ర ప్రజలకు ఇదంతా తెలియడానికి ఒక మంచి అవకాశం. గమల కేటాయింపులో ఒక వ్యక్తి గురించి ఆలోచించరు. చట్టప్రకారంగా ఎవరు అపై చేశారని ఆలోచిస్తాము, ఆ విధంగా చేస్తాము. వ్యక్తులను చూసి అలాట్ చేయడం కాదు. అలా అలాట్ చేసేది లేదు. తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేసేదేమంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు రెండు, మూడు విషయాలు తెలియచేశారు. ఓబులాపురం మైనింగ్ ద్వారా 27 మిలియన్ టస్సుల ఇనుప ఖనిజం ఉత్పత్తి చేశారు. ఇనుప ఖనిజం త్రప్పడానికి కేవలం టస్సుకు రు.300 మాత్రమే వస్తుంది. అందువల్ల రు.7,290 కోట్లు లాభాలు ఆర్థించారని లెక్కలు కట్టి చెప్పారు. నేను రెండు రోజుల నుండి గమనించి ఇంత లాభం ఎలా వస్తుందని అనుకుంటే, వీరు ఎలా లెక్క కట్టారని అనుకుంటే, భూమిలో మినరల్ ఎంత ఉంది, ఖనిజం ఎంత ఉంది అంటే వారు టోటల్ ఖనిజం చెబుతున్నారు. మొత్తం రేటు లెక్క కట్టి చెబుతున్నారు. ఆ ఖనిజం తీయాలంటే, 50,40,30 సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. అన్ని సంవత్సరాలది కలిపి ఈ రోజు అంత వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రజలను వారుమిస్ట్రీస్ చేస్తున్నారు. వారు చాలా అనుభవజ్ఞులు. నాకు నిజంగా ఒక రోజు అంతా బుర్లో పట్టలేదు. ఇలా లెక్కలు వేశారు. ఇది ఎంతవరకూ సమంజసమో వారికి వదలుతున్నాను. ఓబులాపురం కంపెనీ గురించి వారు ఇంతకుముందు చాలా సార్లు చెప్పారు. వారు అప్పుడు ఇచ్చినప్పుడు వ్యక్తి ఇచ్చారా, సంస్కరితి ఇచ్చారాలని అడగలేదు. వారికి ఆలోచించి ఒక మైనింగ్ లీజు ఉంది. మళ్ళీ ప్లాంట్ పెడతామంటున్నారు. ఒక మంచి ఇండస్ట్రీ వస్తుంది కాబట్టి మైనింగ్ లీజు ఇస్తే తప్పు అంటున్నారు వారు. వారు ఇస్తే ఒప్పు, మేము ఇస్తే తప్పు అనేది గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుల ఆటిట్యూడ్. ఇప్పటివరకూ ఓబులాపురం వారు 11.02 మిలియన్ టస్సులు ఖనిజ ఉత్పత్తి చేశారు. 27 మిలియన్ టస్సులు కాదని తమ ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు ఇనుప ఖనిజం బాగా డిమాండ్ పెరిగింది. ఇంతకన్నా ఎక్కువ ప్రక్క రాష్ట్రంలో చాలా లాభం గడిస్తున్నారని ఇంతకుముందు చెప్పడం జరిగింది. అది ఉపాయంచి, రు.7,890 కోట్లు అంటున్నారు. అంతా ఉపాయానితము. 50,60 సంవత్సరాల లాభం ఇప్పుడు లెక్క కడుతున్నారు. ఈ మైనింగ్ మీద వస్తున్న లాభం తీసుకొని యూనిట్ పెట్టాలని అంటున్నారు. తప్పా? ఇన్ని రోజులు వారు ఇచ్చిన మైనింగ్ లీజుని ఇక్కడున్న ఓర్ని బయట అమ్మకుంటూ ఉంటే ఊరికి ఉన్నారు. అందులో వచ్చిన లాభాలతో నేను స్టీల్ ఇండస్ట్రీ పెడతానని అంటే తప్పా? వారి పాలనలో బయటకు తీసుకు వెళ్లి అమ్మడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. ఇక్కడ స్టీల్ ప్లాంట్ పెడతామని ముందుకు వస్తే ఇప్పరాదా? వాస్తవాలు గమనించాలి. అనుమతి ఇచ్చామంటే, తప్పా? వారు ఇష్టం వచ్చినట్లు లోడుతున్నారు, వారికి అనలు పరిష్కార లేదన్నారు. మినరల్ బయటకు తీయాలంటే అనుమతి ఎవరు ఇవ్వాలి? ఐబియం వారు ఇవ్వాలి. ఆ రోజు ఉన్న డిమాండ్ ని బట్టి అనుమతి ఒక మినరల్ తీయడానికి వస్తుంది. చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రశ్నకు ఇది సమాధానం. పర్యావరణ అనుమతి లేకుండా ఇలీగల్ మైనింగ్ చెశారని అన్నారు. మేజర్ మినరల్ రూల్స్ ప్రకారంగా అగ్రిమెంట్ చేసినప్పటి నుండి మైనింగ్ చేసినట్లు మేజర్ మినరల్ రూల్స్ ఉంది. కాబట్టి అగ్రిమెంట్ తీసుకున్నప్పటి నుండి ఉంది. కాబట్టి వీరు ఉపాయంచినట్లు రెండు సంవత్సరాలు ఇలీగల్ మైనింగ్ కాదు. గతంలో వీరి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఇచ్చారు. ఒకసారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. కొత్తగా చేసింది కాదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడా 30.8.97న ఆర్బివెన్స్‌డి. ప్రసాద్ మరియు ఎం.ఎస్. దాన్స్కి ఇటువంటి ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అగ్రిమెంట్ చేసినప్పటి నుండి ఆ మైనింగ్ లీజు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అప్పటి నుండి ఇచ్చారు. గతంలో చేశారో లేదో చూసి

ఇప్పడం జరిగింది . ఇది తప్పి, మళ్ళీ మేము చేసింది కాదు. ఇదో పెద్ద తప్పు అయినట్లు, మేము చేశాము, వారు చేయలేదని మాటల్లడుతున్నారు. ఇందులో నిబంధనలు అతిక్రమించలేదు. మరొక విషయం అడిగారు. ఓబులాపురం బల్భనగుడి గ్రామంనోటిఫికేషన్ ఇచ్చి సిద్ధాపురంలో ఉత్తర్వు ఎలా అన్నారు? బల్భనగుడి మీద నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము. కానీ సిద్ధాపురం గ్రామాన్ని అంతర్గమ్మకొండ ప్రాంతంగా స్థానికులు అంటూ ఉంటారు. ఆ విధంగా ఇచ్చిన తరువాత లీజు ఇస్తున్నప్పుడు అది చెప్పడం జరిగింది. అది సెపరేట్ కాదు. జి.పిలో చెప్పడం జరిగింది. ఉత్తర్వులో అలాగే ఇచ్చామని చెబుతున్నాము.

శ్రీ టి. దేవేందర్గాండ్: సర్, ఇవన్నీ ఇదే సభలో చెప్పారు. డిఫండ్ చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. ఆ రోజు ఎలా ఇచ్చారు? ఆ రోజుకు ఈ రోజుకు 10 ఇంతలు మైన్ రేట్లు పెరిగాయి. ఈరన్బిర్ రెండుస్వర వేలది మూడుస్వర వేల వరకూ పెరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి జపాబులో చెప్పాలి. మంత్రిగారు చెబుతారని ఆశించడం లేదు. ఇవన్నీ ఒక ఎత్తు ఉంటాయి. ఈ రోజు కోన్సి వేల టన్నులు మైన్ మూలంగా మనకు ఆదాయం పచ్చే అవకాశం ఉంది. మనం మూడు నాలుగు సంవంతరాల క్రిందట ఇచ్చి ఉండవచ్చు. దయచేసి ఈ రోజు చట్టఫరంగా ఎగ్గిక్కుయిటివ్ అర్డర్తో, if you are unable to draw, we will pick and give it to you. వేలాది కోట్లు మనకు వస్తాయి.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: నిన్న ఈ విషయలో దేవేందర్గాండ్గారు చాలా ఎలాబరేట్గా మాటల్లాడారు. వారు మాటల్లాడినప్పుడు నేను ఇక్కడ లేను. I heard the entire thing what you spoke. I am going to reply. నా రూమ్ సుండి విన్నాను. నేను చెబుతాను. నేను కోరేదేమంటే, మంత్రులు మాటల్లడుతున్నప్పుడు వారిని అడగండి, if they are yiedling, మధ్యలో వారికి అవకాశం ఇప్పండి If they are not yielding, they can talk during the right to reply. తరువాత వారు మాటల్లడతారో, ఎవరు మాటల్లడతారో మాటల్లడనివ్వండి వాకు అభ్యర్థంతరం లేదు. నేను తప్పకుండా దేవేందర్గాండ్గారు చెప్పినిదానికి రిప్లిక్యులో నోట్ చేసుకుని చెబుతాను.

(అంతరాయం)

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి: కర్రాటుకలో ఆయన మీద కేసులు ఉన్నాయన్నారు. ఆ రాష్ట్రంలో ఉన్న కేసులను ఈ రాష్ట్రంలో ఎలా చూస్తారు? ఇక్కడ గుడి మూసినందుకు కర్రాటుకలో కేసు ఎందుకు పెడతారు? ఇక్కడ గుడి కూలిస్తే అక్కడ కేసు ఎందుకు పెడతారు. ఆంధ్ర రాష్ట్ర పోలీసులు లేరా, కాణ్ణటక వారు ఎలా చూస్తారు. దాని గురించి నేను మాటల్లడదలచుకోలేదు

క.11.10

అధ్యక్షు, సుంకులమ్మ గుడి గురించి మాటల్లాడారు. ఆ గుడి గురించి ఇంతకుముందు కూడా ఇదే సభలో చెప్పడం జరిగింది. ఆ బెంపుల్ అక్కడ టోపో పీటర్లోలేదు. ఆ మైనింగ్ కంపెనీ వాళ్ల దానిని కట్టారు. తరువాత వేరే బెంపుల్ కూడా కట్టారని చాలా డిటెయల్డ్గా చెప్పాను. అయినా దాని గురించి మళ్ళీ ప్రస్తావించారు. అంటే నేను అవస్థావాలు చెబుతున్నానుకుంటున్నారా లేక నాకు చెప్పడానికి అర్థత లేదనుకుంటున్నారా? గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్పందించాల్సిన సమయంలో స్పందించి చెబుతారు. గౌరవ సభ్యులు దేవేందర్గాండ్ గారు ఎందుకు మమ్మల్ని అవమానిస్తారు? ఆ మాత్రం నాలెడ్డి లేదనుకుంటున్నారా? ప్రజలు మంత్రిగా నాకు బాధ్యతలు అప్పజిప్పారు. ప్రజలు అప్పజిప్పిన బాధ్యతను సక్రమంగా నిర్మిస్తాము. కానీ మా మీద సమ్కం లేసట్లు మాటల్లడడం అంత భావ్యం కాదు. గుడి గురించి

మాటి మాటికి మాట్లాడుతున్నారు. పాత లీజూలోనే గుడి పుంది. గుడి పెట్టుకుని వాళ్లు ఎట్లా లీజుకిచ్చారో మరి వాళ్లకే తెలియాలి. ఇవన్నీ చాలాసార్లు ఈసభలో విపరించాను. దేవేందర్ గాడ్ గారు ఇంకొక విషయం చెప్పారు. ఇంత వాల్యూబుల్ మిసరల్సు మీరు ఎందుకు లీజుకివ్వాలి, లీజుక్కాన్నిల్ చేసి మనమే ఎపిఎమ్డిసికి అప్పజెప్పితే బాగా ఆదాయం పస్తుంది కదా అన్నారు. ఇంకొక విషయం చెప్పి అది చెబుతాను. మైనింగ్ లీజు అనేది ప్రభుత్వ సంస్లకు ఇవ్వాలని చంద్రబాబు నాయుడు గారు, దేవేందర్ గాడ్ గారూ మాట్లాడుతూ అన్నారు. అధ్యక్ష, ఒకసారి గమనించండి. ఐరస్ ఓర్ అనేది బాగా వాల్యూబుల్ మిసరల్. ఈ రోజు కాకపోయినా రేపైనా దానికి వాల్యూ పస్తుందని మీరు తొమ్మిది సంవత్సరాల్లో ఎందుకు గ్రహించలేదు? అటువంటి ఆలోచన ఈ రోజు మేం వచ్చి చేసిన తరువాత ఇప్పుడు వీరు మాట్లాడుతున్నారు. 2000సంవత్సరంలో నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు. ఓబులాపురం మైనింగ్ కంపెనీకి సంబంధించి 1995 వ సంవత్సరానికి సంబంధించిన విషయాలనుండి కూడా మేం క్లారిఫికేషన్స్ ఇచ్చినా వారికి శాబిస్టఫ్ాక్స్ లేదు. ఎవరైనా సరే ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల మీద కాని విధానం మీద కాని సంతృప్తి కలగకపోతే కోర్టుకు పోయి తేల్చుకోవచ్చు. అట్లాగే దాని విషయంలో గౌరవ సభ్యులు నాగం జనార్థన రెడ్డి గారు కోర్టుకు పోయారు. అందువల్ల దాని గురించి ఎక్కువగా చెప్పలేను. 1995లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సాధారణపరిపాలనా శాఖ ద్వారా 12.5.1995 తేదీగల జిభివ్మెన్స్ నెంబర్ 193 ద్వారా కొన్ని ప్రభుత్వంగ సంస్లను మూసివేయడానికి, అలాగే మరి కొన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్ల యొక్క పెట్టుబడులను ఉపసంహరించడానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అందులో ఎపిఎమ్డిసికి చెందిన 50 శాతం పెట్టుబడులు ఉపసంహరిస్తున్నట్లుగా పుంది. అలాంటి వీళ్లు ఎపిఎమ్డిసి మీద ఎంతో ప్రేమ ఒలకబోస్తూ చాలా చేశామని చెబుతున్నారు. ఇంకొక విషయం..... ఆరోజున వీరి ప్రభుత్వమున్న రోజులలో విజయనగరం జిల్లాలో మాంగనీసు గమలు ఎపిఎమ్డిసి పేరు మీద పుండెవి. దాదాపు 222 ఎకరాల మాంగనీసు గమలను నాలుగు లక్షల రూపాయలకు ఎన్.కె.సర్వాగి అనే కంపెనీకి అమ్మేశారు. ఎపిఎమ్డిసికి అలాట్ చేసిన ఆ గమలను ఆ కంపెనీకి అమ్మేయడానికి వీళ్లకు ఎవరిచ్చారు అధికారం? ఆ మాంగనీసు గమలు అమృకపోయి పునుట్టయితే ఆ రోజు కాకపోయినా ఈ రోజైనా ఐరస్ ఓర్ లాగా ఎక్కువ ధర వచ్చేది కదా? ఈ రోజున ఎపిఎమ్డిసి మీద ఇంత ప్రేమ ఒలకబోస్తూ వీళ్లకు ఎపిఎమ్డిసికి అలాట్ చేయబడిన ఆ మాంగనీసు గమలను అమ్మేయడం చూస్తుంటే వీరికి ఈ రాష్ట్ర ప్రజల మీద, ఎపిఎమ్డిసి మీద పుస్త చిత్తశుద్ధి ఎంత మేరకుందన్నది తెలుస్తున్నది. వీళ్ల ఈ రోజున మమ్మల్ని వేలెత్తి చూపిస్తున్నారు.

(తెలుగుదేశం వైపు నుండి యాక్షన్ తీసుకోండి అస్త మాటలు వినిపించాయి)

మీరు తెగసమ్ముకున్నాక ఎట్లా యాక్షన్ తీసుకుంటాము? తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికారంలో పుస్తున్న మీరు ఎమ్డిసి తరఫున ఒక్క కొత్త లీజు కూడా ఆప్టై చేయలేదు. కీసం పుస్త ఆ ఒక్క లీజును కూడా కేవలం నాలుగు లక్షల రూపాయలకు 222 ఎకరాల మాంగనీసు గమలను బెట్టేట్టగా అమ్మేశారు. ఇవ్వాళ మీరు ఎపిఎమ్డిసి మీద పల్లమాలిన ప్రేమ చూపేడుతున్నారు. మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 135 కొత్త లీజులకు అప్పే చేయడమే ఈ ప్రభుత్వ వనితీరుకు నిదర్శనం.

బాక్సైట్ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో పుస్తున్న ముఖ్య కాలంలో గిరిజన చట్టాలను ఉల్లంఘించి, ఆ చట్టాలకు తుఱట్లు పొడిచి అక్కడ ప్లాంటు పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఆ ప్లాంటును ఎవరికివ్వాలనుకున్నారు? 59:41 నిష్పత్తిలో అంటే 51 శాతం

ప్రైవేట్ వారికి 49 శాతం ప్రభుత్వానికి చెందిన ఎపిఎమ్ డిసికి ఇచ్చారు. ఆప్రైవేటు కంపెనీ వారెవరంటే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారికి సన్నిహితులైన కోసారు ప్రసాద్ అనేవ్యక్తికి చెందిన తైమార్క్ కంపెనీ మరియు కందుల శివాసంద రెడ్డి గారి షబీసి వారికిప్పడానికి ఎపిఎమ్ డిసిలో తీర్మానం చేయడం జరిగింది. అష్టోజరీ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టును కూడా కాదని గిరిజన చట్టాలను ఉల్లంఘించి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రైవేటు కంపెనీలకు ఎట్లా ఇచ్చారో అర్థం కావడం లేదు. అట్లగే తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు ఓబులాపురం మైస్టర్సు చూడడానికి వెళితే వాళ్ళకుపరిష్ట ఇష్టులేదంటున్నారు. మైస్టర్ రూల్స్ ప్రకారం మైస్టర్సు యజమాని, అధికారులు తప్ప ఎవరు వెళ్లినా ఆ మైస్టర్ యజమాని పరిష్ట అవపసరం. వాళ్ళేదో ప్రభుత్వం మీద అవవాదు వేయాలన్న ఉద్దేశంతో అట్లా చేశారన్న విషయం ప్రజలు గమనిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇంకోక విషయం..... ఐరస్ ఓర్, గ్రాసైట్, బాష్టైట్ నిల్వాలు ఈ ప్రాంతంలో రు. ఏడులక్షల్ 20 వేల కోట్ల మేరకు పుంటే వాటిని కేవలం ఆరుగురికే అప్పజిప్పుతున్నారన్నది ప్రధానంగా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆరోపణ. మన రాష్ట్రంలో పున్న మినసర్లు అంతా 50 సంవత్సరాల్లో వెలికి తీస్తే ఇన్ని కోట్లు పుంటుందని వారి ఎస్టిమేషన్. 50 సంవత్సరాల్లో వెలికి తీసే మినసర్లు విలువ రు. ఏడు లక్షల్ 20 వేల కోట్లు ఆదాయంగా వస్తుందన్న వారి ఎస్టిమేషన్ మేరకు చూస్తే వారి తొమ్మిది సంవత్సరాల కాలంలో వాళ్ళవాళ్ళకి లీజలు ఏవిధంగా కట్టబెట్టారో చెప్పడం జరిగింది. ఒకటే మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను అడుగుతున్నాను. గిలాక్సీ గ్రాసైట్ క్యూబిక్ మీటింగ్ కు రు. 44 వేల ఆఫర్ పచ్చిందని వారు చెబుతున్నారు. 2001-2003 మధ్య కాలంలో దానిని అలా పదిలేసి 2003లో క్యూబిల్ చేశారు. మరి 2001-2003 మధ్యకాలంలో ఆ రెండెళ్లు అవాంట్ ఎందుకు కల్పి చేయలేదు? వీళ్లు చెబుతున్న లెక్కల ప్రకారమే దానిని కాలిక్యులేట్ చేస్తే రు. 300 కోట్లు వాళ్ళ దగ్గర వసూలు చేయాలి. ఆ రెండు సంవత్సరాలు వీళ్లు ఎపిఎమ్ డిసికి కట్టింది కేవలం రు. 88 లక్షలు మాత్రమే. మరి రు. 300 కోట్లకు గాను రు. 88 లక్షలే కడితే మిగతా డబ్బు ఎన్బిఆర్ ట్రిప్టుకు పోయిందా? ఏదైనా మాట్లాడితే ప్రజలు నమ్మేలా పుండాలి. ఏదో మాట్లాడమంటే మాట్లాడామనే పద్ధతి భావ్యం కాదు. మాట్లాడితే ప్రజలు వాస్తవం గ్రహించేలా పుండాలని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదుః అధ్యక్షా, రూల్ 335 ప్రకారం మంత్రులెవరైనా సరే గవర్నమెంట్ రికార్డ్స్ గురించి కోర్ చేసేటప్పుడు ఆపీపర్ట్సు ఈ హాసెన్లో పెట్టాలని చాలా సుస్పష్టంగా పుంది.

ఉ.11.20

I am quoting Rule 335 : " If a minister quotes in the House a despatch or other State paper which has not been presented to the House he shall lay the relevant paper on the Table". It is mandatory. I request the Hon'ble Speaker to direct the Minister to place the paper which has been read by the Minister for our perusal.

MR. SPEAKER : Can you read further?

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU : "Provided that this rule shall not apply to any documents which are stated by the Minister to be of such a nature that their production would be inconsistent with public interest." ఏమని పుంది అధ్యక్షా, ఆ రెండింటిలో ముందు మెయిన్ ప్రోవిజను టీసుకుంటే, కంపల్యూర్ ఇక్కడ పెట్టాలని పుంది. రెండో ప్రోవిజను చూస్తే, హబ్లీక్ ఇంట్రుష్ట్ కు సంబంధించి ఏదైనా సరే ఇక్కడ పెట్టాలని పుంది. అందుచేత గవర్నమెంటు ఎందుకు పారిపో

తేంది? రికార్డులు పెట్టడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు? పెట్టమని చెప్పండి, లేదంటే మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి కాదని.

MR. SPEAKER : Let us read the full Rule.

SRI YANAMALA RAMAKRISHNUDU : "Provided further that where a Minister gives in his own words a summary or gist of such despatch or State paper it shall not be necessary to lay the relevant papers on the Table."

MR. SPEAKER : This is on a No Confidence Motion, which has been tabled by you. The Minister is replying to it. While responding to the various debates, the Minister is trying to give clarifications on such issues. So, the Rule is very clear. There are so many issues, which have come up before the House. As part of that she is giving a gist of that.

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణదు : ఇక్కడ **gist** లేదా **summary** అన్నది క్వాస్టన్ కాదు. మినిషన్‌గారు గవర్నర్ మెంటు రికార్డులు ఇక్కడ చదువుతున్నారు. సమ్మరీ చెప్పడం లేదు. అందుచేత మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాడి. జిస్టా లేక సమ్మరీయా అన్నది డిఫరెంట్ ఇష్ట్యా సార్. ఓ.కె. మంత్రిగారు తమకున్న రికార్డులు చదువుతున్నారు, పైర్స్ చాస్టున్నారు, దాంట్లో పున్న పీపర్స్ ఇక్కడికి లీసుకొచ్చి చదువుతున్నారు. పబ్లిక్ ఇంట్రైస్ట్లో ఆ పీపర్స్ ఇక్కడ పెట్టాలి కదా. మేము వాటిని **peruse** చేయాలి కదా, అది మినిషన్‌కు బైండింగ్ సార్, **it is mandatory**, పెట్టి తీరాలి. ఎందుకు వాళ్ళు భయపడుతున్నారు, మినిషన్‌గారు చెప్పిన దాన్ని మేము కూడా చూస్తాం, తప్పకుండా అప్రిసియేట్ చేస్తాం.

MR. SPEAKER : She is reading out the various actions taken by the Government at various stages.

SRI N. KIRAN KUMAR REDDY : "Provided further that where a Minister gives in his own words a summary or gist of such despatch or State paper it shall not be necessary to lay the relevant papers on the Table." నాకు తెలిసినంతవరకు రామకృష్ణదుగారు జీటిలు అడుగుతున్నారు. GO's are available everywhere openly. G.O. is not a secret document. ఆ జీటిలు కావాలంటే తప్పకుండా పంపిస్తాం . If he is not capable of getting those GO we will send it to him. It is in the Web. It is in the Net. If he is not capable of getting it we will ask the Minister to give him. Absolutely, no problem. జీటిలు ఇచ్చేదానికి ఇఖ్యందేముంది సార్? It is openly available everywhere. Inspite of that ఆ జీటిలు కావాలంటే తప్పకుండా మినిషన్ రీగారి ద్వారా హాస్టల్ పెట్టమని చెబుతాం .

శ్రీ ప్రై. రామకృష్ణదు : అధ్యక్ష, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు జీటిలు పంపుతామంటున్నారు. జీటి లన్నీ గజిట్లో పబ్లిక్ అప్పుతాయి, వాటిని మేము కూడా చూస్తాం . Right to Information Act క్రింద నా పీరుతో సమాల్ రిపోర్టు కావాలని అడిగితే ఇంతవరకూ దానికి దిక్కు లేదు. ఇది ఈ పరిపాలనలో పున్న ట్రాన్స్‌పరెన్సీ . ఈ రూల్కు సంబంధించినంత వరకు అడుగుతున్నాను. His/her own words.... మినిషన్‌గారు ఇంటర్ ప్రిట్ చేసి చెబితే మేమ అడగం, కాని మినిషన్‌గారు గవర్నర్ మెంటు రికార్డు చదువుతున్నారు. గవర్నర్ మెంటు

రికార్డులు చదువుతున్నపుడు వాటిని తప్పుకుండా హాసెన్లో పెట్టాలి. It is mandatory on the part of the Minister, పెట్టి తీరాలి. అవిధంగా పెట్టడానికి ఎందుకు భయం . మీరు డైరెక్షన్ ఇష్టండి అ రికార్డును హాసెన్లో పెట్టమని.

MR. SPEAKER : Ramakrishnudu garu , like I said, she is reading the gist of various initiatives taken so far by the various Governments. And the G.O., part as already pointed out by the Chief Whip it will be available. If she is reading from a document of the Government, which is not a G.O.....

(INTERRUPTIONS)

She is only reading the gist of it.

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు : మినిషన్‌గారిని క్లారిఫై చేయమని చెప్పండి. జీబి చదువుతున్నారా లేక వారి దగ్గర పున్న దాక్షమేంట్ చదువుతున్నారో క్లారిఫై చేయమని చెప్పండి, ఏది చదివితే అది ఇష్టమనండి చాలు .

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన ప్రతి విషయమూ గతంలో ఎలా జరిగిందో చెప్పాను. డారకే ఆశామాపీగా వాళ్లాగా కాలిక్యలేట్ చేసి అక్కడ పడేయడం కాదు. బాక్ట్రోట్ డిపాజిట్ కందుల అల్యామినియం కంపెనీకి జాయింట్ వెంచర్ ద్వారా ఇష్టానికి ఎపియండిసి తీర్మానం కాదు

.....

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు : సార్, నేను చాలా స్పష్టంగా అడిగాను. మీరు ఏదైతే లైన్ చదువుతున్నారో, జీ.బి. లో పున్న లైన్ చదువుతున్నారో లేక పైల్స్ లో పున్న సేపర్చు నుంచి చదువుతున్నారో అది ఇక్కడ పెట్ట మని అడిగాం . ఏమీ చెప్పుకుండా పోతే ఎలా? కాబట్టి ఆ పేపర్స్ ఇక్కడ పెట్టమన మీరు మంత్రిగారికి డైరెక్షన్ ఇష్టండి.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : సార్, వాళ్ల అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పడానికి మేము ప్రిపరై పున్నాం, వాళ్ల వినడానికి సిద్ధంగా లేకపోతే ఏమి చేసేది. మేము తప్పించుకుని పోవడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. మేము చెబుతాం మొల్రో అంటే మీరు వినడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఏదైతే బాక్ట్రోట్ డిపాజిట్ కందుల అల్యామినియం కంపెనీకి జాయింట్ వెంచర్ ద్వారా

MR.SPEAKER : What she has been reading is during the course of the debate..... డిబేట్ జరిగిన సందర్భంలో అనేక మంది గౌరవ సభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. She has noted down as 1,2,3,4 and she is reading out those issues and responding to those issues. One is the Government Orders, which have been issued and other thing is the policies taken by the then Government, by the present Government, the present policy in vogue. These are the issues she is reading out. As part of that, are you claiming any particular document which you want to be placed?

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు : Sir, I am not asking any reply from the Chair. రిప్లికేషనుని నేను ఛైర్‌ను అడగలేదు. మినిష్టర్‌గారిని అడిగాను. మినిష్టర్‌గారి చేత చెప్పించే బధ్యత ఛైర్‌కు పుంది. ఆమె కోట్ చేసిన జీఱి చదువుతున్నారా, లేక పైల్ చదువుతున్నారా, ఏ పీపర్స్ కోట్ చేస్తున్నారో వెరిపై చేసి చెప్పమనండి, దాన్ని బట్టి మేము ఫర్మదర్టగా చెబుతాం .

డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, రామకృష్ణదుగారు బాగా సీనియర్, మంత్రిగా పని చేశారు, స్థికర్స్‌గా పని చేశారు. కానీ ఈరోజు ఆయన ఇంటెస్టెన్స్ వేరేగా పున్నట్లుగా కనిపిస్తోంది. మంత్రిగారిని ఏదో ఒక విధంగా రిప్లికేషన్ చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది, I may be wrong, I don't know. After all, she is a lady, సహజంగానే కొంత బెరుకు పుంటుంది. ఆమె ఏదైనా అన్సార్ మెంటర్‌గా మాట్లాడితే, లేకపోతే precedents కు తప్పగా మాట్లాడితే మీరు తప్పు పట్టండి. లేదు ఆమె మాట్లాడుతున్నపుడు yield అయితే రామకృష్ణడిగారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇష్టండి. ఇది నోకాప్పిడెన్స్ మౌష్ణికు సంబంధించి గనర్మెంట్ రిప్లికేషన్ కి అధికారికి అధికారికి అవకాశం లేదు. దీని తర్వాత ఎలాగూ అపోజిషన్ వాళ్ళకు they will have a right of reply. The last word today will be theirs. మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. కాబట్టి ముందు మా రిప్లికేషన్ కానిష్టండి. మేము 8 మంది మంత్రులం మాట్లాడాలి, ఇప్పటికే అలర్డెంట్ 11.30 గంటలైంది. మల్లి నేను మాట్లాడాలి. మల్లి తర్వాత ఆయన మాట్లాడతారు. కాబట్టి సమయాన్ని పాటించవలసిన అవసరం చాలా పుంది. ఆమె ఏదైనా తప్పు మాట్లాడితే కర్ట్ చేయండి అధ్యక్షా. మాటిమాటికి అనలు మాట్లాడడానికి అవకాశం లేకుండా మేము చెప్పేది ప్రజల్లోకి పోకుండా చేయడం తప్పు. రామకృష్ణడిగారికి పున్న అనుభవంపై ఈ హాసెన్లో ఎప్పరికీ అనుమానం లేదు. He is a very experienced person. ఐదారు సార్లు ఆయన ఇక్కడ సభ్యునిగా పున్నారు. Please have some indulgence towards her and let things go.

(INTERRUPTIONS)

MR.SPEAKER : After this we will close it.

శ్రీ వై. రామకృష్ణదు : ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, నేనేదో అడ్డుపడుతున్నానని చెబుతున్నారు. అడ్డుపడడం కాదు సార్. నేను రూల్ పొజిషన్ చెబుతున్నాను. మినిష్టర్‌గారిని ఆ డాక్యుమెంట్‌ను సభలో పెట్టమన్నాం, పెట్టడం లేదు. పెట్టలేమంటే చెప్పమనండి, అది వేరే విషయం . ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. దాదాపుగా 8 మంది మంత్రులు మాట్లాడాలి, మల్లి నేను మాట్లాడాలన్నారు. అనలు మంత్రులకు ఒక్కురికి ఎంతెంత ట్రైము కేటాయించారు? అరోజు నిర్ణయం తీసుకున్నపుడు రెండుస్తూర గంటలని అన్నారు.

ఉ.11.30

రిప్లికేషన్ అయిదు గంటల సమయం అని చెప్పారు. రెండుస్తూర గంటల సీపు వాళ్ళకు, రెండుస్తూర గంటల సమయం మాకు అని చెప్పారు. రెండుస్తూర గంటలలో ఎనిమిది మంత్రులు మాట్లాడతారా లేక ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడతారా? టైం ఏ విధంగా కేటాయిస్తున్నారు? ఎవరికి ఎంత టైం ఇస్తారు? వాళ్ళకు ఎంత టైం ఇస్తే, మాకు కూడా అంటే టైం ఇవ్వాలి. మేము కూడా మాట్లాడతాము.

ప్రకటన

MR. SPEAKER: I am to announce to the House that Working Lunch has been arranged at 01.00 PM for the Hon'ble Members in the inner Lobby of Assembly behind Committee Room No.1. Press is also requested to participate in the Working Lunch.

శ్రీమతి పి. సబిత: అధ్యక్షా, మీరు నాకు అరగంట టైం ఇచ్చారు. నేను రిప్పై ఇచ్చేస్తున్నాను. మీరు నన్ను ఇప్పటికే రెండు సార్లు కూర్చోబెట్టారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా,

(ట్రైజరీ బెంచెన్ నుండి అంతరాయం)

రోశయ్య గారు, చూడండి. మీ సభ్యులు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో చూడండి. ఇది రన్నింగ్ కామెంటీస్ ఏమిటి? మీరే ఈ విధంగా చెయ్యగలుగుతారా? అందరూ చెయ్యగలుగుతారు. రెచ్చగొట్టడం ఒక్క నిమిషం వసి.

శ్రీ కె. రోశయ్య: మన మెంబర్స్ అందరికీ అపీల్ చేస్తున్నాను. మనకున్న సమయంతో హాసెను ప్రశాంతంగా నడుపుకుండాము. వారు రెయిజ్ చేసిన ఇష్టాస్ పై మనం సమాధానం చెప్పాలి. వారి నిముర్యలు మాత్రమే పత్రికలలో వచ్చాయి. మన సమాధానం కూడా ప్రజలకు తెలియాలి. మన వాళ్ళకు నేను రిక్వెస్ట్ చేసేది ఏమిటంటే, మాట్లాడేటప్పుడు గొడవ చెయ్యుద్దు. అలాగే, వారికి సంబంధించి వెనుక ఉన్న సభ్యులను వాళ్ల ఇష్టంవచ్చినట్లు మాట్లాడకుండా కంట్రోల్ చేసుకోసాలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఇంటరఫ్యూన్స్ ని కూడా మా టైంలో కలిపి లెక్కపేశారు. ఒక్క నిమిషం కూడా మాకు ఎక్స్‌ట్రా టైం ఇవ్వలేదు. నిన్న మీరు సునీత గారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తాసని వారి పేరు కూడా రాయించారు. లాస్ట్ లో వారికి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా డిస్టైన్ చేశారు. అయిదు గంటల సేపు రిపై ఉంటుంది, రెండుస్వర గంటలు రిపై, రెండుస్వర గంటలు రైట్ టు రిపైకి మాకు అవకాశం ఇస్తామన్నారు. ఇప్పటికే ఒకటిస్వర గంట అయిపోయింది. వాళ్ళకు ఎంత టైం ఇస్తారో, మాకు కూడా అంతే టైం ఇవ్వాలని మేము కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, వద్దులుగు గంటల సేపు చర్చ జరిగింది. వివిధ పార్టీల సభ్యులు మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం నుండి ఎంతవరకూ వీలైతే అంత, వాళ్ల చేసిన అలిగేషన్ పై క్లారిఫికేషన్ ఇప్పడానికి దగ్గర దగ్గర 8 మంత్రులు సమాధానం ఇస్తారు, తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు. ఇంత ఎలాబరేట్గా ఎందుకంటే *to try and satisfy the people of the State*. నో కాన్సిడెన్స్ మోపస్ ఇచ్చారు. వాళ్ళకు ప్రైంగ్ కూడా లేదు. వాళ్ల ఎందుకు ఇచ్చారో ప్రజలకు తెలుసు. రిపై ఇరవై నిమిశాలు జరిగింది. ప్రోసెంజర్ ఏ విధంగా ఉందో చూడమనండి. ఎప్పుడూ టైంకి సంబంధించి యాభై శాతం మాకు యాభై శాతం మీకు అని లేదు. పార్టీకి సంబంధించి ఇంత టైం అని మీరు ఇచ్చారు. వాళ్ల అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాచారం ఇప్పడానికి, వారికి, ప్రజలకు అర్థమయ్యే విధంగా ఎలాబరేట్గా 8 మంది మంత్రులు రిపై ఇస్తారు. అందుకని, దయచేసి ఏమైనా ఉంటే రాసుకొని రైట్ టు రిపైలో వాళ్లను అడగుమనండి. అంతేకాని, జవాబు చెబుతున్న మినిస్టర్స్ ని *disturb* చెయ్యుద్దని మీ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబిత: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ నిర్లయాలు, జీవోలు, పైల్స్ చూసి చదువుతున్నారని పెద్దలు రామకృష్ణుడు గారు అన్నారు. గత ప్రభుత్వం ఏ విధమైన నిర్లయం తీసుకున్నా, అది మంచి నిర్లయమా, చెడ్డ నిర్లయమా కోట్ చేసి తప్పకుండా ఫైన్ చేస్తాము. నేను మాట్లాడే ప్రతి దానికి సాక్షం ఉంది. బాక్టైట్ డిపాజిట్లను కందుల అల్యూమినియం కంపెనీకి జాయింట్ వెంచర్ ద్వారా, APMDC ద్వారా ఇవ్వడానికి తీర్మానం చేసిన కాపీ ఇది. 15.2.2000 సంవత్సరంలో తీర్మానం చేశారు. 51% పేర్ ఎ.పి.యం.డి.సి.కి 49 శాతం పేర్ ప్రైవేట్ వాళ్ళకు ఇవ్వాలని తీర్మానం చేశారు. APMDC పేరు మీదున్న మాంగనీస్ లీజను 222 ఎకరాలు కంపెనీకి అప్పజప్పడానికి విడుదల చేసిన జీవో ఇది. తేది 20.2.2001 అధ్యక్షా. మైనింగ్ చెయ్యమని APMDC కి ఇస్తే, దీనిని అపుట్రైట్‌గా అమ్మే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఎవరు ఇచ్చారు? G.O.No.102, dated. 20.2.2001. 222 ఎకరాలు నాలుగు లక్షల రూపాయలకు అమ్మేసారు. వీళ్ళ ఈజోజు APMDC గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రైవేటు పరంగా చెయ్యాలని G.O.Ms.No.193ని 12.5.1995 నాడు ఇచ్చా చేశారు. దీంట్లో APMDC కూడా ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ట్రైమెంట్ కందుల అల్యూమినియం కంపెనీకి, జింపెంట్ కంపెనీకి 51:49 రేపియోలో ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఆ కాపీలిని. గత ప్రభుత్వానికి ఈ ప్రభుత్వానికి తేడా గమనించమని కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు దాదాపు 122 సున్నపురాయి గనులను లీజకిచ్చారు. దాంట్లో 85 సిమెంట్ కంపెనీలున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చికా, 26 సున్నపు రాయి గనులను లీజకివ్వడం జరిగింది. ఆరు సిమెంట్ కంపెనీలకిచ్చాము. అవిస్తే, భూకంపం వచ్చేస్తుంది, మొత్తం దోచేస్తున్నారు అన్నట్లు మాట్లాడారు. వారి లెక్కల ప్రకారం చూస్తే, 85 సిమెంట్ కంపెనీలకిచ్చిన మినరల్సు కాలుక్కులేట్ చేస్తే ఒక లక్ష ఇరవై అరిదు వేల కోట్ల రూపాయలపుతుంది. మరి ప్రైవేట్ వాళ్ళకు ఎందుకిచ్చారు? ఆ రోజు ఇవ్వకుండా ఉండవలసింది కదా! ఇది కర్రెక్ట్ కాదు. మైనింగ్ చట్టం ప్రకారం ఎవరు ఫస్ట్ అపై చేసుకుంటే వాళ్ళకు ఇస్తారు. దీంట్లో పార్టీలని ఉండదు.

అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించి మైనింగ్ చేస్తున్న వ్యక్తులు లేరా? వాళ్ల పేర్లు ప్రస్తావించేదని అనుకున్నాను. వీళ్ళ ప్రతిసారి ముఖ్యమంత్రి గారి కొడుకు, ముఖ్యమంత్రి గారు, ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర చుట్టాలు, ముఖ్యమంత్రి గారి ట్రైంట్స్ అని మాట్లాడుతుంటారు. కాబట్టి తప్పకుండా, వాళ్ల పేర్లు కూడా మెష్టన్ చెయ్యాలి. వాస్తవంగా అయితే వాళ్ల పేర్లు ఇక్కడ ప్రస్తావించకూడదు.

అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించి, చట్ట ప్రకారంగా మైనింగ్ చేస్తున్న వారి పేర్లు చెబుతాసు. అందరూ చేస్తున్నట్లే వాళ్ల చేస్తున్నారు. ఇందులో తప్ప లేదు. కానీ, వాళ్లకు ఒక నీతి వేరే వాళ్లకు ఇంకోక నీతి అని మాట్లాకూడదని ప్రతిష్టాపించాయకులు గారికి విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాము. ట్రైమెంట్ కంపెనీ ఎవరిది? కంపెనీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి సన్మిహాతులదని అందరికి తెలిసిందే! సబిసి అనే కంపెనీ, కడవ జిల్లాకు చెందిన, తెలుగుదేశం పార్టీ వారైన కందుల రామేశ్వారసరెడ్డి మరియు కందుల శివారెడ్డి గారికి చెందినది. ఈ రెండు కంపెనీలకు బెరైటీస్ భెనెఫిషిటీస్ ప్లాట్ ఎర్పాటు చేయడం కోసం ఇచ్చాము. ట్రైమెంట్ కంపెనీ వారికి బీచ్ స్టోండ్ లీజలిచ్చాము. కె.ఇ. కృష్ణపుర్తి కుటుంబానికి క్వారీ లీజలిచ్చాము. కడవ జిల్లా ప్రముఖ నాయుకుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడైన రామచంద్రయ్ గారికి చిత్తురు జిల్లాలో గ్రానైట్ లీజలున్నాయి. చిత్తురు జిల్లాకి సంబంధించి, శ్రీ ఎ.ఎస్. మనోహర్ గారికి, పుంగనూరు ఎం.ఎల్.ఎస్. శ్రీ ఎస్. అమర్సాధరెడ్డి గారికి

చిత్తరు జిల్లాలో క్వారీ లీజులున్నాయి. కడవ జిల్లాలో కందుల శివానందరెడ్డి దగ్గర బంధువైన శివారెడ్డి గారికి ఉన్నాయి. ఎం.ఎల్.సి అయిన సిద్ధరాఘవరెడ్డి గారికి కూడా ఉన్నాయి. ఇప్పన్నీ ఎందుకు చెప్పవలసి వస్తుందంటే, మైనింగ్ లీజులు చట్టప్రకారంగా ఇస్తాము. చంద్రబాబు నాయుడి గారి ఫ్రైండ్ అని, రాజశేఖర రెడ్డి గారి కొడుకు అనీ ఇష్టము. ఇది గౌరవసభ్యులకు తెలియజెయ్యపలసిన అవసరం ఉంది. రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో పక్కా ప్రణాళికతో మైనింగ్ సెక్టార్లో కూడా పెట్టుబడులను ఆకర్షిస్తున్నారని ఈ రాష్ట్రప్రజలకు గర్వంగా చెబుతున్నాము. మైనింగ్ సెక్టార్ ద్వారా వచ్చిన పెట్టుబడుల గురించి చెబుతాను. బాక్ట్రోట్కు సంబంధించి రెండు లీజలు ఏ.పి.యం.డి.సి ద్వారా ఇచ్చాము. 18 వేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడి వారు పెడుతున్నారు. 20 వేల మందికి ఉద్యోగ అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ రెండు ప్రాజెక్టులూ వస్తే, రాష్ట్రానికి రాయల్సీ రూపంలో 80 కోట్ల రూపాయలు, ట్యాక్స్ రూపంలో 120 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. 800 కోట్లరూపాయలు సెంట్రల్ ఎక్స్ప్రెస్ ద్వారా వస్తుంది. గిరిజనాభివృద్ధి కోసం సంవత్సరానికి పంద కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. 100 కోట్ల రూపాయలు APMDCకి ఆదాయం వస్తుంది. ఈ నిధంగా చేయడం రాష్ట్ర ప్రగతికి అభ్యంతరమా అని అడుగుతున్నాము. అందుకని అనిశ్చాన తీర్మానం పెట్టారా అని అడుగుతున్నాము.

ఉ.11.40

బీచ్ శాండ్ గురించి రెండు ఫౌండరీలు ఆరువేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో పెడుతున్నారు. దీనిద్వారా ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఐదారు వేలమందికి ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయి. యురేనియం స్టోంట్ 1100 కోట్ల రూపాయలతో దాదాపు వెయ్యి మంది ఉపాధి అవకాశాలతోబాటు నలభై కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి రాయల్సీ రూపంలో వస్తుంది. చీమకుర్తిలోని గెలాక్సీ గ్రాఫ్టెక్కు 160 కోట్ల రూపాయలతో ప్రారంభిస్తున్నారు, ఇందులో 500 మందికి ఉద్యోగావకాశాలు దొరకడంతోబాటు ప్రభుత్వానికి ఎనిమిది కోట్ల రూపాయల రాయల్సీ రూపేణా వస్తుంది. స్థానిక సంస్లకు 5 కోట్ల రూపాయలు వస్తు రావడంతోబాటు, ఏపీఎండీసీకి పన్నెండు కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది.

బ్రహ్మణి స్టీల్స్ విశాఖ స్టీల్స్ కన్నా భారీ స్థాయిలో స్థాపిస్తున్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. ప్రభుత్వాన్ని ఎలా అడ్డుకోవాలా అని ప్రధాన ప్రతిపక్షం ప్రవర్తించడాన్ని రాష్ట్ర ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. బ్రహ్మణి స్టీల్స్ ను మొదట 4500 కోట్ల రూపాయలతో ప్రారంభించాలనుకున్నారు, కానీ తరువాత ఆ అంచనా పది వేల కోట్ల రూపాయలకు ఆ తరువాత ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలతో పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. దీనిలో దాదాపు ఇరవై వేల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు రావడంతోబాటు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 48 కోట్ల రూపాయలు రాయల్సీ వస్తుంది. అమ్మకం వస్తు దాదాపు 600 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది, సెంట్రల్ ఎక్స్ప్రెస్కు దాదాపు 1870 కోట్ల రూపాయలు రావచ్చు. రాష్ట్రంలో ఆరు సిమెంట్ కర్కూగారాలు నుమారు ఆరు వేల కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో రానున్నాయి. వీటిలో దాదాపు వద్దులుగు వేల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు రావడంతోబాటు 120 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి రాయల్సీ రూపంలో, సెంట్రల్ ఎక్స్ప్రెస్కు పద్ధనిమిది కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. ఒంగోలులో ఇసుప భిన్జాన్ని శుద్ధి చేసే కర్కూగారాన్ని దాదాపు 190 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో ప్రారంభం కానుంది. దీనిలో 500 మందికి ఉద్యోగావకాశాలు కలుగుతాయి, ప్రభుత్వానికి రాయల్సీ రూపేణా వద్దులుగు కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. వచ్చే రెండు, మూడు సంవత్సరాలలో పక్కా ప్రణాళిక తయారుచేసి మైనింగ్

శాఖద్వారా 744,850 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో దాదాపు 61 వేల మందికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలనే ఉద్దేశంతో ముందుకు పోతున్నాం . రాయల్లీ దాదాపు 300 కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది.

చివరగా ప్రధానంగా ఒక విషయాన్ని చెప్పుదలచుకున్నాను. ఈ సభలో మైనింగ్ శాఖకు సంబంధించి చర్చ వచ్చినప్పుడల్లా గమనిస్తున్నాను. మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, నేను గమల శాఖామంత్రిగా వచ్చిన తరువాత చట్టాన్ని బాగా అవగాహన చేసుకొని, చట్టప్రకారం మైనింగ్ విషయంలో చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకొని చేసుకొంటూ వస్తున్నాం . చట్ట ప్రకారం ముందు దరఖాస్తు చేసుకున్నవారికి, కంపెనీ పెదతామని ముందుకు వచ్చినవారికి మంజూరు చేస్తూ పోతున్నాం . ఆ విధంగా ఓబులాపురం మైనింగ్ కార్బోరేపర్స్‌కు ఇస్తే పొరపాటు జరిగిందని, తప్పు చేస్తున్నారని అంటున్నారు. బాక్సైట్ పెలికిటితసు ఎప్పిఎండీస్‌కి ఇస్తే దానిలో పొరపాటు జరిగిందని, గ్లోబల్ టెండర్లు పిలవాల్ఫిందని అంటున్నారు. చీమకుర్తిలో గెలాక్సీ బ్రాషైట్ పెలికిటితకు గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిస్తే తప్పు అంటున్నారు. ఇన్నీ కాకుండా ఇక్కడ డిమాండ్ చేసేది ఇక్కడ సభలో చేస్తారు, కానీ బయటికి వెళ్లి మాటల్లాడేది మాటల్లాడుతున్నారు. మరలా కోర్టుకు పెళతారు. నిజంగా వారు చేస్తున్న ఆరోపణల్లో ఒకదానికి, మరొకదానికి పొంతన లేదు. వారి మీద వారికి విశ్వాసం లేదు. ఈ రోజు ఏమి చేయాలో అర్థం కాని పరిస్థితిలో వారు ఉన్నారు. ఒక్కొక్క మైనింగ్ లీజాకు ఒక్కొక్క స్టోండ్ మీద ఉన్నారు. కాబట్టి ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంమీద అవిశ్వాస తీర్మానంపెట్టడానికి నిఱగా వారికి పైతీక హక్కు లేదు. ఇప్పటికైనా ఈ తీర్మానిన్న ఉపసంహరించుకోమని నేను వారిని కోరుతున్నాను. నిర్మణాత్మకమైన ప్రతిపక్షంగా ప్రజల విశ్వాసాన్ని వారు కోలోతున్నారు కాబట్టి వారిమీద ప్రజలు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. నేను చివరిగా ఒక్కటి మనని చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్షాలో ఉన్నవారు ప్రభుత్వానికి మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వాలి. సాంత ప్రయోజనాలు పక్కనపెట్టి మంచి సూచనలు, సలహాలు ఇస్తే తీసుకొన్నానికి సిద్ధంగా ప్రభుత్వం ఉందని ప్రతిపక్ష నాయకులకు చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, నాకు అవకాశమివ్వండి.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Janardhan Reddy garu, you want to seek certain clarifications. మధ్యస్త అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. Anyway four to five ministers are replying. For that, there will be right to reply.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, నామీద ఓబులాపురం మైనింగ్ విషయంలో పారిపోయానని అభియాగం మోపారు. పారిపోయి వచ్చినట్లు మాటల్లాడుతున్నారు. కావున నాకు అవకాశమివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: తొందరగా ముగించండి.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఓబులాపురం మైన్ పరిశీలనకు శాసనసభ తరఫున మీరు మమ్మల్ని పంపించారు. అన్ని పక్కాలవారం అక్కడికి వెళ్లాం . దాని తరువాత మీరు మీటింగ్‌కు పిలవడం గానీ, ప్రభుత్వం మీటింగ్‌కు పిలవడం కానీ జరగలేదు. ఈ విషయమై మేం ఉత్తరాలు రాశాం . దానికి ఇంతవరకు మాకు సమాధానం ఇవ్వలేదు. దానితో మాకు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టడం తప్ప మాకు మరో అవకాశం లేదు.

మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ మేం ఒంసీకి అలాట్ చేసినట్లు చెబుతున్నారు. వారికి మేం అలాట్ చేయలేదు. రామమోహనరెడ్డిగారికి అంతకు ముందు లీజు ఉండేది. 13.12.2004వరకు unexpired period కు త్రాన్స్‌ఫర్ చేశాం . కానీ వారు ఇచ్చిన సమాధానంలో చూడండి. మమ్మల్ని క్లారిపై చేయనిప్పండి.

MR.SPEAKER: The matter has been closed. That is enough. You have made your point clear. Leave it here. You have set the record straight.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, 5 నిమిషాలు మైక్ ఇప్పండి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు సీట్ల నుంచి లేచారు)

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యా: అధ్యక్షా, అవిశ్వాస తీర్మానం మీద మాట్లాడుతూ దీనిలో వ్యక్తికరించబడ్డ అనేక విషయాలమీద బడ్జెట్ సమావేశంలో మాట్లాడే అవకాశాన్ని చేజార్చుకుని.....

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, పాయింట్ అఫ్ క్లారిఫిచ్యుల్.

MR.SPEAKER: At every point, you can't interrupt like this. మీరు మాట్లాడిన తర్వాత రిపై వచ్చింది. Please listen to me. అయిదారుగురు మంత్రులు నిన్నా, మొన్నా జరిగిన అంశాలై సమాధానం ఇవ్వాలి. Chief Minister would reply to it, then you will have the right to reply.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను పారిపోయినట్లు చెప్పారు సర్.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఎనిమిది మంది మంత్రులను మాట్లాడిస్తున్నారు. వారు మధ్య మధ్యలో రిపై ఇస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తున్నారు. మధ్యలో సభ్యుల గురించి మాట్లాడుతున్నపుడు వారికి మైక్ ఇప్పుకపోతే, వారిమీద చేసిన ఆరోపణలకు ఏపిథంగా సమాధానమిస్తారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులను ప్రస్తావించినపుడు మాకు మైక్ ఇప్పుకపోవడం ఏపిథంగా సమర్థించుకుంటాం. This is extra-ordinary situation. అందుకే మేం అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం . ఇప్పుడు కూడా మా వాయిస్ చేక్ చేయడం మంచిది కాదు. ప్రజలు గమనిస్తాసే ఉన్నారు. నేను రిక్వెష్ట్ చేస్తున్నాను కనుక దయచేసి ఆలోచించండి. సభలోని ఒక సభ్యున్నిసే ఆరోపణ వస్తే, వారు వివరణ ఇచ్చుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు జనార్థనరెడ్డిగారు పారిపోయారని చెబుతున్నారు. వారు సభలో ఉన్నారు కావున వారు వారి సమాధానం చెప్పాలి కదా. ప్రజలకు కూడా చెప్పుకోవాలి కదా. మీరు నియమించిన కమిటీకి దిక్కు లేకపోతే ఎపరికి చెప్పుకోవాలి. కావున వారికి అవకాశమిప్పండి.

MR.SPEAKER: There are about six to seven Minister who will reply. మధ్య మధ్యస్ట on any specific thing, you will definitely be given an opportunity. జీవో గురించి చెప్పారు. You clarified it. వారు మీరే జీవో ఇవ్వారని చెప్పారు. ఆ జీవోను మీరు ఇప్పులేరని క్లారిపై చేసి చెప్పారు. The allotment whatever is the content.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను ఒకటే చెబుతున్నాను. కమిటీని మీరే పంపించారు. మేం 1984 నుంచి రికార్డులు అడిగాం కానీ మాకు ఇప్పులేదు. అందుకే నెనక్కు వచ్చాను. 1984 నుంచి

2004వరకు కోర్సు ఉత్తర్వులతో పనిచేశారు. 2017వరకు మంత్రిగారు పొడిగించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మహిళా మంత్రి అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు మహిళలచేత తప్పులు ఎందుకు చేపిన్నున్నారు. జీవో నంబరు. 202ను 10.9.2004న ఎవరికి ఎలాట్ చేస్తూ జీవో జారీ చేశారు. That is allotted to Sri G.Rammohan Reddy. చనిపోయినవారి పేరుమీద రామచంద్రారెడ్డిగారికి అలాట్ చేశారు. ఆ విధంగా జీవో నిడుదల చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: తొందరగా ముగించండి.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి: ఇంకా కాలేదు. సర్.

MR.SPEAKER: Please listen to me. ఇప్పుడు మరలా సబ్జెక్టును రీటెంప్లెన్ చేసి it cannot be taken. We will leave it here.

ఁ.11.50

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : మంత్రుల రిపైన్ అరగంట, అరగంట అన్నారు. పది గంటలకు ప్రారంభించాం. వారు గంట, గంట మాటల్లాడారు. వారు మాటల్లాడిన దాంట్లో మా మీద ఆరోపణలు చేశారు, మా సభ్యులపైన ఆరోపణలు చేశారు. మీరు ఈరోజు మైకు ఇష్టుడం లేదు. పారిపోయారంటే కూడా మీరు 5, 10 నిముషాలు మైకు ఇష్టుక పోతే ఏ విధంగా బాధను వ్యక్తం చేయగలగుతాం సార్. మీరు మైకు మాక్సిస్ మాత్రం వెంటనే మీరు క లీంచుకొని మధ్యలో మాటల్లాడుతున్నారు. అక్కడ మమ్మల్ని కామెంట్ చేస్తే ఒక్క పైం వెళ్లిపోతుంది. ఈరోజు మేము అవిశ్వాస తీర్మానం ఇచ్చి మేము తిట్టిచ్చుకోవడానికా మేము ఇక్కడకు వచ్చింది. మీరు మా హక్కులు కాపాడరు. ఎవరి మీద అవిశ్వాస తీర్మానం? వాళ్ల మీద అవిశ్వాస తీర్మానం. ఇది మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ప్రజలు కూడా మనల్చందరినీ చూస్తున్నారు. ఈ సభలో ఏమి జరుగుతుందో ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. లేకపోతే మమ్మల్ని సస్పెండ్ చేసి సభలోనుంచి పంపించండి. మీరే ఏలుకోండి. ఏంటి సార్ ఇది?

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు కూర్చోండి. నేను స్పెషంగా చెప్పాను. మీరు మాటల్డాడే సమయంలో మీకు అవకాశం వచ్చింది డిబేట్లో. వారు మాటల్లాడేటప్పుడు వారు డిబేట్లో మాటల్లాడారు. మాటల్లాడిన తరువాత ఈరోజు రిపైన్. నిస్సగానీ మొస్తు గానీ చర్చలు జరిగాయి. డిబేట్ అయిపోయి ఈరోజు రిపైన్ ఉన్నాయి. రిపైన్లో వారు రిపైన్ చేస్తారు. తరువాత మీకు రైట్ టు రిపైన్ అని చెప్పాను. చెప్పిన తరువాత మమ్మల్ని తిట్టరు, వాళ్లను తిడతామంటే ఈ చర్చ ఎక్కడకో పోతుంది. నేను మొదలే చెప్పాను కదా, రిపైన్ ఇచ్చే సమయంలో ఒక గౌరవ సభ్యుడి పై if the Minister or if the Member names the person- అంటే వ్యక్తిగతంగా జనార్థనరెడ్డి గారిపై ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఇంకో మెంబరుపై ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు దాంట్లో పర్సనల్ ఎక్సప్లసేఫ్స్

అంటే ఏమనుతుంది, మళ్ళీ మీరు పూర్తిగా సబ్జెక్టుపై చెప్పేది ఉండదు. మీరు మీ పైన వచ్చిన ఆరోపణలకు వివరణ ఇచ్చి కుర్చోవాలి. మీరు డిబేట్లో పార్టీసిపీట్ అయ్యెటప్పుడు మీరు అరగంట మాటల్లాడండి. మీరు అంటే మీ పార్టీ. అటువంటి సమయంలో మీరెవరిపైనన్నా ఆరోపణలు చేస్తే వాళ్లకు పర్సనల్ ఎక్సప్లసేఫ్స్కు అవకాశం వస్తుంది. దాన్ని ట్యూష్ణ చేసి మీరు మాటల్లాడితే మాకు మైక్ కట్ చేస్తున్నారు, వారు మాటల్లాడితే మీకు మైక్ కట్ చేస్తున్నారు అంటే ఏమిటి? మొదటి నుంచి నేను మీకు చెబుతున్నాను. I am only trying to

enlighten you ఈ విధమైన ప్రాసీజర్ ఉందని. ప్రతి సారీ ఎవరికి అనుకూలంగా వారు ట్యూస్ చేసుకుంటూ పోతే ఎలా? Kindly understand. రెండు రోజుల చర్చ తరువాత ఈరోజు రిపై ఉంది. రెండు రోజులు డిబేట్ అయినప్పుడు అనేక విషయాలు సభ ముందుకు వచ్చాయి. దానికి ప్రభుత్వం రిపై ఇస్తుంది. ఆ రిపై తరువాత మళ్ళీ నేను చెప్పాను, You have a right to reply on that. That is the procedure. ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు మాట్లాడతారు. దాన్ని అపేసి మరలా ఇంకోక గంట చర్చ, ఇంకో మంత్రి గారు మాట్లాడిన తరువాత మరలా ఇంకో గంట చర్చ అంటే ఎలా? It will be an endless thing. అందుకే దేనికొనా సమయం ఉంటుంది. బీఏసీ లో కూర్చుని అందుకే మనం మాట్లాడాం. ప్రతి ఒక్క అంశానికి మనం సమయం కేటాయిస్తూ పోయాం. చర్చకు మనం రెండు రోజులు పెట్టాం. రిపైన్కి ఒక రోజు పెట్టాం. రిపైన్లో కూడా ఏపన్నా ఆరోపణలు వచ్చినా, వివరణ కావాలన్నా అప్పుడప్పుడు అవసరం ఉన్నప్పుడు నేను అనుమతిస్తాను అని చెప్పాను. వాళ్ళే మాట్లాడాలా, మేము మాట్లాడకూడదా అని ఏం లేదు. అందరూ విసండి. ఇప్పుడు ఛైర్ చెప్పినప్పుడు మీ అభిప్రాయాలు, వారి అభిప్రాయాలు విస్తు తరువాతనే నేను షైనల్గా చెప్పాను.

(ముందు నేను చెప్పేది విసండి అని ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ చంద్రబాబు నాయకుడు గారు అన్నారు)
(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ సీట్లలో లేచి నిలబడ్డారు)

చంద్రబాబునాయకుడు గారూ, జనార్థన్‌రెడ్డి గారూ మరియు ఇతర సభ్యులకు నా రిపైస్ ఏమిటంటే మీరు అడిగేది మాకు అవకాశ ఇవ్వండి మా పైన ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు అన్నారు. నేనేమి చెప్పాను. ఇది డిబేట్ కాదు. రిపై లో ఏదన్నా స్పృసిఫిక్‌గా అడిగేటప్పుడు ఖచ్చితంగా నేను అనుమతిస్తాను.

శ్రీ వి.నరేంద్రరెడ్డి : సమాధానం చెప్పవలసిన మంత్రులే ఆరోపణలు చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రెండవ విషయం మంత్రులు రిపైన్ ఇచ్చే టైములో స్పృసిఫిక్‌గా లేనిది ఖచ్చితంగా నేను క్లారిఫికేషన్‌కు అనుమతిస్తాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయకుడు : స్పీకర్ గారూ, ముందు నేను చెప్పేది వినాలి మీరు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు విసండి నేను మాట్లాడేటప్పుడు. రెండు విషయాలు నేను క్లారిపై చేశాను. దయచేసి విసండి. ఈరోజు చివరి రోజు. షైనల్గా మీరే మాట్లాడతారు. చివరలో మీరే మాట్లాడతారు. సబ్సైట్లోకి నేను వెళ్ళడం లేదు. సభ ఏ విధంగా జరగాలి అనే విషయం మాత్రమే నేను చెబుతున్నాను. జనార్థన్‌రెడ్డి గారు మరలా మైన్ మీద మొత్తం విషయం మాట్లాడతామన్నారు. నేను ఏ విధంగా అనుమతించగలను? విస్తు మాట్లాడారు, మొన్సు మాట్లాడారు, మీరు మాట్లాడారు, వారు మాట్లాడారు. Everybody has spoken on the subject. మంత్రులు సమాధానం చెబుతున్నారు. వారు చెప్పిన దాంబ్లో ఏమన్నా ఆరోపణలు ఉంటే ఖచ్చితంగా టైట్ టు రిపైలో మీరు మాట్లాడే హక్కు ఉంది. కానీ మీరు వారు కూర్చుని గంటలు గంటలు మాట్లాడే ఒక నిర్లయానికి రండని చెప్పడం లేదు కదా. పాలసీపై వారు మాట్లాడారు. అభ్యంతరాలు మీరు చెప్పారు. That is the way the House moves. ఇప్పుడు నేను మాట్లాడేటప్పుడు కంటిస్యూయస్‌గా మీరు అడ్డు తగులుతూనే ఉన్నారు. What happens? Is that the way to move the House? I am only trying to bring peace in the House, calmness in the House. చంద్రబాబు

నాయుడు గారూ మీరు స్పీకర్ మాటల్డాడేటప్పుడు రూల్స్‌లో చాలా స్పెషిఫిక్గా ఉంది. ఏవని అంటే when the Speaker speaks.....

(అంతరాయం)

మీరు వినాలి. ఎందుకు వినాలంటే I am only trying to bring peace to the House. I am only trying to rectify the issues in the House. That is the reason to tell.

(అంతరాయం)

నిన్న గానీ, మొన్న గానీ కంటిస్యుయస్‌గా నడుస్తూ పోయింది. నిన్నటి నుంచి నేను ఏం చెప్పాను మీకు? If you are agitated, I can't help it. అందరికీ ఆవేశాలు, కోపాలు ఉన్నాయి. చెప్పండి మీరు మాటల్డాడండి. నా బాధ్యత ఏమిటంటే I am only saying- ఒక్కొక్క మంత్రి రిప్పెండి అయిన తరువాత if there is a need, I will allow you అని చెప్పాను. మీకు ఇష్టం లేకపోవచ్చు, వారికి ఇష్టం లేకపోవచ్చు. That is your wisdom. I leave it to you. కానీ ఈరోజున్న అజెండా కంటిస్యు కావాలి కదా. What is that? ఇంత కంటే పూర్తి చర్చ ఇంకేమి జరుగుతుంది చెప్పండి. నిన్న ఈరోజు మాటల్డారు. ఇది ఇప్పటికి క్లోజ్ కూడా కాలేదు. దీన్ని క్లోజ్ చేయలేం కదా.

శ్రీ వి.నరేంద్రరెడ్డి : మా మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు, మేము చెప్పుకొనే అవకాశం మాకు ఇష్టకపోతే ఎలా సార్?

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : నాకు పైకు ఇష్టండి. అధ్యక్షా, ఈ సభలో ఈరోజు, నిన్న, మొన్న జరిగింది మామూలు అసెంబ్లీ అయితే మీరు చెప్పిందంతా మేమేమీ విబేధించం అది వేరే విషయం. మేము అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టిన తరువాత చర్చకు పచ్చింది. మేము ముగ్గురమే మాటల్డాడాం. నేను మాటల్డాడినప్పుడు 30 సార్లు కల్పించుకున్నారు. దేవేందర్గోడ్ గారు మాటల్డాడినప్పుడు 30 సార్లు కల్పించుకున్నారు. నరేంద్రరెడ్డి గారు మాటల్డాడినప్పుడు కంటిస్యుయస్‌గా ఇంటర్వియర్ అయ్యారు. మీరు అప్పుడు మాత్రం మమ్మల్ని కూర్చుండబెట్టి వారికి పైకు ఇచ్చారు. ఈరోజు మంత్రులు ఇప్పటికే రెండు గంటలు మాటల్డారు. ఒక్కొక్కరికి 30 నిముషాలు అన్నారు, ఇప్పటికే రెండు గంటలు అయిపోయింది. మీరు ఎనిమిది మంది మంత్రుల చేత మాటల్డాడిస్తారు. ముఖ్యమంత్రి గారి చేత 5 గంటలు మాటల్డాడిస్తారు. నిన్న మాత్రం 14 గంటల పైన ఒక్క నిముషం కూడా ఇష్టనని మాకు మాత్రం 5 గంటల పైన ఒక్క సెకను కూడా ఇష్టనని మాకు చెప్పారు. మీరు రికార్డు చూడండి. రికార్డు చూసి అంత మందికి వాళ్ళకు ఇంటర్వెస్టన్ ఇచ్చి మాకు మాత్రం ఇష్టం వాళ్ళ ఏమి తిట్టినా తిట్టించుకోండి, మీరు తిట్టించుకోవడానికి ఇక్కడున్నారు అని చెప్పితే ఇది మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబునాయుడు గారూ దీనిపైన మీ సలహా మాత్రం చెప్పండి.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : మా సలహా ఏమిటంటే మా పార్టీ పైన ఆరోపణలు చేసినప్పుడు గానీ మా సభ్యులపైన ఆరోపణలు చేసినప్పుడు గానీ నా పైన ఆరోపణలు చేసినప్పుడు గానీ మీరు కూడా అవకాశం ఇష్టాలి. ఈరోజు మేము అవిశ్వాస తీర్మానం వాళ్ళపై పెట్టినప్పుడు ఎక్కువగా చూస్తే వాళ్ళ రిప్పెండి ఇష్టవచ్చు మేము చెప్పిన దానికి. కానీ రిప్పెండి సేరుతో మమ్మల్ని ఆరోపణలు చేయటం పారిపోయారనడం కర్ణ్ణ కాదు. నిన్న కూడా మీరు మెంబర్లను నాకు నోటిస్ ఇష్టకుండా ప్రతి ఒక్కరి దగ్గర తిట్టించారు. నాకు ఎవ్వరూ

నోటీస్ ఇవులేదు. కానీ అందరూ తిట్టారు. అదేమాదిరిగా వ్యక్తిగతంగా విమర్శలు చేసినపుడన్నా నోటీస్ ఇవులేదు. కానీ అది కూడా ఇవులేదు. దయచేసి మీరు అర్థం చేసుకోండి. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. ఒన్వేగా మీరు మమ్మల్ని ఇదే మాదిరిగా **snub** చేస్తుంటే మేము భరించే పరిష్కారిలో లేము. దయచేసి సహకరించమని మాకు కూడా తగిన సమయం ఇవ్వమని ప్రార్థిస్తున్నాం అధ్యక్షా.

మ. 12.00

మిస్టర్ స్పీకర్ : అందరూ సభ్యులకు నా అప్పిలేమంటే ఏ సభ్యుడికైనా మీ ఇష్టప్రకారంగా హాస్ నడవాలంటే నీలు కాదు. **The House cannot go like that.** నేను చెప్పిందేమిటి? ఎవరైనా గౌరవ సభ్యుడిపై వ్యక్తిగతమైన ఆరోపణలు వస్తే, ఆ గౌరవ సభ్యుడికి అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది, అది నెన్న మొన్న జరిగింది. రెండవది మీరు మాటల్లాడేటపుడు అవతల పైపు నుంచి ఇంటరెషన్స్ వచ్చాయి, మా సమయమంతా దాంట్లో పోయిందన్నారు, అది నిజం కాదు. ఎందుకంటే ఇంటెషన్స్ గాని, డిస్ట్రిబ్యూసన్స్ గాని తీసివేసిన తరువాత మాత్రమే, ఆయా పార్టీలకు అంత సమయం ఇవ్వబడింది. అది కూడా ఈ శాసన సభలో **this is for the first time-** ఆ విధంగా జరిగాయి. ఎందుకంటే **turbulent** గా పుంటుంది, డిస్ట్రిబ్యూసన్స్ అవుతాయి కాబట్టి, ఆయా పార్టీలకు ఆవిధంగా సమయం కేటాయిస్తే మీకు అవకాశం పోతుందనే ఉద్దేశంతో ఆ అల్లర్లు గాని, ఆ **interventions** గాని తీసివేసి సమయం ఇవ్వబడింది. ఎవరెవరు ఎంత సేపు మాటల్లాడారన్నది కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇకపోతే... **Please sit down...** మీరు (**శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు**) ఆవేశంలో పున్నారు, కోపంలో పున్నారు. **I will not try to come in the way.** You see, when you are moving a certain thing, మీరు ఆవేశంగా పున్నా, సభాపతి గా నా బాధ్యతేమిటి? First, I have to cool you down. చేసి, సభను ఆర్డరర్లో నడిపించడమే ప్రధానంగా నా లక్ష్యం. ఆ ప్రయత్నం చేస్తుంటాను. Heat of the moment లో, నాకు అవకాశమిష్యండి, నాకు అవకాశమిష్యండి అనే సమయంలో **there is a possibility of the House getting into a more pandemonium state.** అందుకొరకు ఆపి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. So, the question of time గాని, the question of opportunities గాని, they are definitely being taken care of. I can once again reassure the House and especially the opposition. For example the time schedule మీరు చూడండి. When 14 hours was given, 5 hours to T.D.P. and 6 hours to Congress, strength బట్టి మీరు చూస్తే TDP would not have got more than two hours. But in spite of that **గతంలో No Confidence Motions** జరిగినపుడు కూడా... **Please sit down....** మీకు (**ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులను ఉద్దేశించి**) అంత ఆవేశం ఎందుకు. **గతంలో కూడా No Confidence Motions** రెండు, మూడు సార్లు జరిగాయి. You only have tabled it. **గతంలో రెండు మూడు సార్లు** జరిగిన ఆ వివరాలన్నీ చూసి **going by the spirit of the Parliamentary democracy, I allowed more time.** టైం ఇవ్వడమే కాదు, మీకు ఇచ్చిన టైం పూర్తయ్యింత వరకూ కూడా **I have ensured it.** అందుకోనం ఎంతసేపూ ఛైర్ పైన కాకుండా, మీరు **No Confidence Motion** ఇచ్చారు, ఆ సబ్సిక్షన్లో వెళ్లండి, ఆ సబ్సిక్షన్పై మాటల్లాడితే రెండు రోజుల్లో అయిపోయేది, Ministers are replying. After that definitely you have a right to reply. You can avail of it. As far as the time today, we have decided to give about half an hour to each Minister and then sufficient time- అని చెప్పాను. **Sufficient time, this side and this side,** ఇటువైపు, ఇటువైపు అంటే (అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యుల పైపు చూపిన్నా) ఇద్దరికీ **sufficient time** ఇచ్చి ఈ **No Confidence Motion close** చేసాను. అందుకోనమే 1.30 pm వరకు. I have also asked to arrange working lunch. So, my only appeal is definitely you will be given ample time. So, we will leave it here now and we

will go ahead. We will leave it here both the sides. You see, enough of suggestions have come now. We will leave it here. మినిస్టర్ గారి రిపై అయిపోతుంది. Devender Goud garu, Janardhan Reddy garu, please leave it here.

డా. పొన్నాల లక్ష్మియ్ : ప్రాజెక్టులు అడ్డుకున్న విధంగా, నేను మాటల్లాడుతున్నా అడ్డుకుంటున్నారు అధ్యక్షా.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి సుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: I made it very clear. మళ్ళీ ఎందుకులే. Adequate time అని చెప్పాను. It will be given. Yes, ఏంటి మీ submission?

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, నిన్న కూడా మీరు అవిశ్వాస తీర్మానంపైన మాకు 5 గంటలు, వారికి 6 గంటలు టైం ఇచ్చారు. అయితే అక్కడక్కడ interventions మాకు ఎక్కువ వచ్చాయి, వారికి తక్కువ వచ్చాయి. అదేమాదిరిగా మీరొక్కసారి అవి కూడా calculate చేస్తే intervention పేరుతో ఎవరెక్కువ టైం తీసుకున్నారు. ఆ విధంగా మీరొక్కసారి ఆ టైం తీసుకుంటే ఒక పడియా పస్తుంది. నిన్న మాత్రం మీరు 5 గంటలు, 6 గంటలు పెట్టి ఈ రోజు మాత్రం మీరు sufficient time అంటున్నారే తప్ప ఎంత టైమ్స్ చెప్పడం లేదు. రెండు, రెండుస్వర గంటలు అనుకున్నాము. ఇప్పటికే రెండు గంటలయ్యంది. ఎంత టైం కండక్ట చేస్తున్నారు. నిన్న మాత్రం 14 hours అంటే 14 hours మాత్రమే చేసారు. కనీసం ఈ రోజు వాళ్ళకెంత టైం ఇస్తున్నారు, మాకెంత టైం ఇస్తున్నారు, అది చెప్పడామో.... నిన్న మాత్రం 5 గంటలు, 6 గంటలు అని చెప్పి చాలా స్పష్టంగా మీరు పాలో అయ్యారు. రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి కూడా ఒక మేసేజ్ ఇచ్చారు Interventions కూడా లెక్కావేయమని. Interventions కూడా ఎవరెక్కువపుతున్నారు? మేముపుతున్నామా, లేక వాళ్ళపుతున్నారా. వాళ్ళత టైం తీసుకున్నారు, మేమెంత టైం తీసుకున్నాము అది కూడా calculate చేసే మెకానిజం మీ దగ్గర పుంది. అది కూడా చేయండి, ఈ రోజు రిపై కోసం ఎంత టైం ఇస్తారనేది చాలా స్పష్టంగా చెప్పండి.

SRI N.KIRAN KUMAR REDDY: Sir, time in the House- ఏ సభ్యుక్కపైన డిస్క్రీషన్ కావాలన్నా ప్రైంగ్ బట్టి ఇంద్రాలి. That is according to the rules of Parliamentary Democracy. వాళ్ళ No Confidence Motion ఇచ్చినా కూడా 14 గంటల్లో వాళ్ళకు రావాలిన టైం 1.26 ని.లు మాత్రమే. అంటే just about 2 hours. మీరు 5 hours decide చేసినా కూడా we respected your decision and accepted it. ఆ 5 hours కూడా కేవలం interruptions లేకుండా ఇచ్చారు. That means ఇంకోక 3 hours అదనంగా వచ్చి పుంటుంది. అదేవిధంగా మంత్రులు కూడా un-interrupted చేస్తే మాకు మాకు ఇబ్బంది లేదు. అన్ని రిపైలు అయిన తరువాత, ముఖ్యమంత్రి గారి రిపై అయిన తరువాత, ఎట్లా right to reply పుంటుంది కాబట్టి అప్పుడు చేసుకోమనండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు. దయచేసి let it go on Sir. No Confidence Motion లో the crux is that Sir. లాస్ట్ లో Opposition Leader conclude చేస్తాడు సార్. Whatever they want to speak, let them speak. మీరెంత టైం అలాట్ చేస్తారనేది, it is left to you Sir.

(ఈ సందర్భంలో సార్, వాళ్ళ మాటలాడిన ప్రతి గాలి మాటకి మేము సమాధానం చెప్పాలా అంటూ అధికార పక్ష గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారి సుంచి అభ్యంతరాలు)

MR. SPEAKER: One Minute, please sit down. మీరు కూర్చోండి. Now, the Question is.. టైం, టైం అంటున్నారు. Time is not at all constraint today. But, more than time the content is important. Time will be given. Working lunch announce చేసాను. Already working lunch has been announced. You see, ఇప్పుడు టైం అలార్ చేసాను, నిన్న 14 గంటలు అనుకున్నాము. ఆ 14 hours debate has gone for almost 19 to 20 hours. సుమారు 20, 22 గంటలు దానికి పోయింది. అయినప్పటికీ కూడా 8, 9 గంటలు డిస్ట్రిబ్యూషన్స్ కు పోయినా, I have ensured that 14 hours is there. Today also only 2 Ministers have replied. It is already 12.10 PM. మీరు పూర్తి అయిన తరువాత వస్తుంది, I have arranged working lunch. అందరూ cooperate చేస్తే తప్పకుండా మీరందరూ మాట్లాడేదాకా టైం పుంది. Today is the last day. Yes, you will be given sufficient time.

(టైం చెప్పండి సార్, మాకు అన్యాయం చేస్తున్నారు అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : మీరు vote on No Confidence Motion పెట్టినపుడు, మీరు బిసి మీటింగ్‌లో 19 గంటలు చర్చ జరపాలని డిస్ట్రిబ్ చేసాము. 14 గంటలు డిస్ట్రిబ్ పెట్టాం, 5 గంటలు మాకు, 6 గంటలు వాళ్ళకు, ఏ పార్టీకెంత అనేది మీరు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. అదే ఇక్కడ 5 గంటలకు ఒక్క సెకను ఎక్కువ ఇప్పకుండా, ఒక్క నిమిషం ఇప్పకుండా దేవేందర్ గాడ్ గారి మైక్ చేసారు, మేం వెళ్లి వెరిఫై చేస్తే మీ టైం అయిపోయింది, ఇంక నీలు కాదన్నారు. కనీసం mercy grounds పైన మిమ్మల్ని అడిగాము. పరిచాల సునీత గారికి ఇస్తామని పేరు కూడా రాశారు, అది కూడా ఇప్పాటే. అంటే 5 గంటలకు ఒక్కనిమిషం కూడా ఎక్కువ ఇప్పాటేదు. కానీ ఇప్పుడేందంటే....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మళ్ళీ నాకు దానికి సమాధానమివ్వాలని చెబుతున్నారు. You see, in spite of my appeal, మీరు కంటిస్యూగా అదే పద్ధతిలో పోతుంటే, I cannot help it.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : సార్, మా బాధ విసండి, ఇప్పుడు ఈ రోజు మాత్రం టైం constraint లేదన్నారు. మీకు టైం ఇస్తామని అంటున్నారు. ఎందుకంటే మంత్రులు రిపై ఇస్తారు కాబట్టి, ఈ రోజుకు మాత్రం టైం constraint లేదు, content important. నిన్న content కాదు, నిన్న మాత్రం procedure was important and time was important. ఈ రోజు చూస్తే మాత్రం content important, time constraint కాదు. ఈ రోజు మిరేం చేయబోతున్నారంటే నాకు right to reply వచ్చేది, రాత్రి 11, 12 కు తెప్పించి, ఆ రిపై జరగసీయకుండా చేసి మీరు పంపించాలని అనుకుంటున్నారు. కనీసం suggestion ఇస్తున్నాము. అందరూ మంత్రులు మాట్లాడండి, రేపు మార్చింగ్ సినం రిపై ఇప్పండి. Right to reply రేపు పెట్టండి. మాకే విధమైన అబైక్షన్ లేదు. కనీసం పగటిపూర్వినా ఇప్పండి. అన్యాయం మాత్రం చేయుద్దండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబు నాయుడు గారు మీరు ఒక్కనిమిషం వినాలి. ఇప్పుడు మీరు ఇప్పన్నీ ఊహించుకుంటూ సభలో ఒక్కొక్కటీ తీసుకువ్సే బాగుండదు. నేను ఈ రోజేం చెప్పాను. What did I say? ఇప్పుడు 12 గంటలు అయ్యాంది. ఎందువల్ల అయ్యాంది చెప్పండి. ఇప్పుడైతే 12.10 pm. ఇద్దరు మినిష్టర్లే మట్టడారు. దానికి ఎవరు కారణం? Who is responsible for that? సభలో ఇప్పటి దాకా ఏం జరిగింది. అందుకే I am asking the entire House to kindly cooperate. ఇప్పుడు ఒక్కైవున చర్చ

జరగాలంటారు, మళ్ళీ టైం కంటోలు చేయాలంటారు, మళ్ళీ ఈ లోపు ఫిక్స్ చేయాలంటారు, నిన్నేమో మా మెంబరుకు మీరు టైం ఇష్టలేదన్నారు.. ఈ రోజు నేనేం చెప్పాను, ఈ బిఎస్సి గాని, ఎస్సి గాని వాళ్ళకనులు మాటల్లాడే టైమ్ రాలేదు. I told then to let it go. No Confidence పైన replies పున్నాయి కాబట్టి అవకాశం లేదని చెప్పాను. Yes, Minister garu....

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

అంతా అల్లరి చేస్తారు, మళ్ళీ వచ్చి నా మీద పడతారేంటి సమయం ఎటుపోయింది, సమయం ఎటుపోయింది అని అంటే నేనేం చెప్పాలి. ఇష్టుడు 12.10 అయ్యంది. ప్రార్థన సుంచి సమయం ఎటుపోయింది.

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

మ.12.10

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మీయ్యా : అధ్యక్షా, ఇలా ఉంటే నేను ఎలా మాట్లాడతాను సార్? ఇష్టటికే చాలా సమయం వృథా అయిపోయింది.

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులంతా తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడ్డారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : కిషనరెడ్డిగారు, వెంకటరెడ్డిగారు ఇష్టటికే సమయం 12.10 అయింది we will complete it. ఇష్టుడింకేమి కావాలి మీకు? మినిస్టరు గారు మాట్లాడుతున్నారు కదా.

(మాకెంత సమయం కేటాయిస్టారో చెప్పండి. మాకు టైమ్ ఫిక్స్ చేయాడి అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడ్డారు.)

శ్రీ చాడ వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, మధ్యమధ్యన ఇంటరప్పన్స్ తో వాళ్ళకు వీళ్ళకు అవకాశాలు ఇచ్చారు. ఈ రోజు ఏదైనా ప్రక్కిగతమైన ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు ఇంటర్పెషన్స్ కు అవకాశం ఇష్టుడం మంచిదే. రెండవది ఏమిటంటే మెజారిటీ ఉంటేనే ప్రభుత్వం పస్తుంది. అందువల్ల ప్రతిపక్షాలకు కూడా మీరు అవకాశం ఇష్టవలసిన అవసరం ఉంది. కనుక ఎవరికెంత టైమ్ అనేది తమరు చెప్పకపోతే మేము కూడా ప్రీక్షక పాత్ర పహించవలసి పస్తుంది.

MR.SPEAKER : Half-an-hour per Minister అనుకున్నాము. ఇష్టుడు చూస్తున్నాము కదా మనం రిప్పి కాకుండా మిగతా అంశాలమీదకు వెడుతున్నాము. దీనిని పక్కన పెట్టి I will allot the time. Minister for Major Irrigation.

(అంతరాయం)

నేను చెప్పాను. half an hour అని చెప్పాను. చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఈ రోజు పూర్తి చేస్తాము. it will be taken up

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మీయ్యా : అధ్యక్షా, మీరు చూస్తున్నారు, ప్రాజెక్టులు కడతామంటే న్యాయస్థానాలకు వెడుతున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ జె.రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ): సార్, ఇప్పుడు ప్రథాన ప్రతిపక్షం వారు టైం ఫిక్స్ చెయ్యాలని అడుగుతున్నారు. మేము కూడా ఉన్నాము సార్. మాకు కూడా కొంత సమయం ఫిక్స్ చెయ్యాలి. నిన్న మాకెంత టైం ఫిక్స్ చేశారో కర్క్స్గా టైం అయిపోగానే బెల్ కొట్టారు. మేము కూడా మీ మీద గౌరవంతో కూర్చున్నాము. తరవాత ఇప్పుడు గంటలకు గంటలు చర్చ జరుగుతోంది. మాకు కూడా టైం ఎంత ఇస్తోరో చెప్పండి .

మిస్టర్ స్పీకర్ : దేనికి టైం అడుగుతున్నారు మీరు?

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి : క్లారిఫికేషన్స్ కు అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రిప్లై ప్రభుత్వం ఇస్తున్నప్పుడు right to reply Opposition కు వస్తుంది. మధ్య మధ్యలో క్లారిఫికేషన్స్, ఇంటర్వెషన్స్ ఏవైతే అన్నారో సందర్భాన్ని బట్టి అవసరమనుకుంటే మీకు అవకాశమిస్తాము. మీరు అడిగిసప్పుడు తప్పకుండా ఇస్తాము. Every body will be given an opportunity. ఇంకోటి ఏమిటంటే ప్రథాన ప్రతిపక్షం వారు టైం ఫిక్స్ చెయ్యమని అంటున్నారు. నేను పాద్యనే చెప్పాను. మొదటి రెండురోజులు చర్చ. ఆ చర్చలో అన్ని పార్టీలకు టైం ఇచ్చి చివరి రోజు రిప్లై అని చెప్పాను. 5 గంటలు అంటే సాధారణంగా 8.30 సుండి 1.30 వరకు హాస్ సడుస్తుంది కాబట్టి రిప్లై అన్నప్పుడు గపర్చమెంటు రిప్లై మరియు Right to reply . రిప్లై అన్నప్పుడు స్పోసిఫిక్ గా వీళ్లు 5 గంటలు మాట్లాడతారు, మేము 5 గంటలు మాట్లాడతాము అంటే సాధారణంగా రిప్లై ఇలాంటి సందర్భాలు గతంలో కూడా లేవు. అందువల్ల appropriate time అంటే ఏమిటి? ఇప్పుడు వారికి అరగంట అంటే అరగంట లోపల పూర్తి చెయ్యాలి. మీరు మాట్లాడి సమయంలో you take your time అని చెప్పాము. ఇప్పుడు టైమ్ 12.15 అయింది. We have lost almost four hours. ఈ నాలుగు గంటలలో ఇద్దరు మినిస్టర్ల సుండి రిప్లై వచ్చింది. మనం ఎక్కువ ఈ టెక్నికాలిటీలో వెడుతున్నాము. అందుకని వాళ్లని చెప్పనివ్వండి నిన్న మొన్న కూడా టైం ఫిక్స్ చేశాము. Definitely you will be given an opportunity. నేను చేప్పి ఉచ్చేశం కూడా అదే. అన్ని పార్లిటికల్ పార్టీ స్పీచెన్ అయిపోయాయి. ఇప్పుడు రిప్లై ఇస్తున్నారు. రిప్లై లో మాకు సమయం కావాలని వెంకటరెడ్డిగారు అడుగుతున్నారు. టైం అనేది ఇందులో ఫర్డర్ చర్చ అనేది ఉండదు. కానీ మీకెప్పుడన్నా సందర్భం అనుకొన్నప్పుడు తప్పకుండా మీకు అవకాశం ఇస్తాము. కిషన్‌రెడ్డిగారు ఇవాళ మీకు మధ్యలో ఇంటర్వెస్టన్స్కు అవకాశం ఇచ్చాను కదా. ఎప్పుడెప్పుడు అవసరమనుకొంటారో మీరు అడగండి you will be given. Interventions will be coming. You will be given a chance. కిషన్‌రెడ్డిగారు మీకు అలోరెడ్ అవకాశం ఇచ్చాను. మళ్లీ కావాలంటే you will be allowed.

(అంతరాయం)

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా, సభలో సాంప్రదాయాలు, నియమాలు, నిబంధనలు ఉన్నప్పటికీ కూడా సభ ఈ విధంగా ఉంటే చాలా బాధగా ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీకెంత టైం కావాలో అడగండి, you will be given time. ఈ విధంగా ఉంటే ఎవరికెంత టైమ్ ఇచ్చినా ఏమపుతుంది. చర్చ జరగనివ్వండి.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER : The House is adjourned for ten minutes for tea.

(Then the House adjourned at 12.18 Noon for Tea)

(టీ విరామానంతరం సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12.40 గంటలకు ప్రారంభమైనది)
(గారప సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు రిప్లయిస్ మధ్యలో ఉన్నాము, టైమ్ చెబుతున్నాము కూర్చోండి. We fixed about half an hour for the Minister. After that, whatever is reasonable time you want, you can take. మెస్సన్ చేయడమంటే నార్కోల్గా 30 నిముఖాలో 40 నిముఖాలో పుంటుంది. But you can take one and a half hour. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత టైమ్ తీసుకుంటారో అంత టైమ్ లీడర్ ఆఫ్ ద అపోజిషన్ తీసుకోండి. That should be fair enough.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత టైమ్ తీసుకుంటే అంత టైమ్ మా లీడరుగారికి ఇస్తారు బాగానే పుంది. కానీ మంత్రులు అంతా కలిపి 4 గంటలు మాటల్లాడుతారు, మరి ఆ నాలుగు గంటల్లో ఇంటర్వెస్ట్ మాకు ఇవ్వాలి కదా?

మిష్ట్ ర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు నేను ఏమి అంటున్నాను చెప్పండి.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, మన బిఎసి డిసిప్స్ ఒకటి బ.కె. మీరు మాడిపై చేశారు. దాంట్లో మాకు ఏమి అబ్బిక్షన్ లేదు. మా టైమ్ కావాలని అబ్బిక్షన్, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత టైమ్ తీసుకుంటారో అంత టైమ్ మా లీడరుకు ఇస్తారు బ.కె. 8 మంది మంత్రులు మాటల్లాడుతున్నారు అంటే ఒక్కొకరు అరగంట చోపున 4 గంటలు మాటల్లాడుతారు. మరి 4 గంటలు తీసుకుంటే మాకు ఇంటర్వెస్ట్ కు టైమ్ ఇవ్వాలి కదా, మా న్యాయ షైన్ కోరిక అడుగుతున్నాను.

మిష్ట్ స్పీకర్: అదే చెప్పాను రామకృష్ణదుగారు, ఇంటర్వెస్ట్ whenever there is a need, I allow. మొదలే చెప్పాను కదా వారు అడిగినప్పుడు కూడా చెప్పాను, ఇప్పుడు వెంకటరెడ్డి వాళ్ల అడిగినప్పుడు కూడా చెప్పాను. It will be given.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, ప్రతి మినిష్ట్ మాటల్లాడినప్పుడు మాకు ఇంటర్వెస్ట్ కావాలి దీంట్లో హారీ ఏమి లేదు. షైన్ మినిష్ట్ మాటల్లాడుతారు,, ఇరిగేప్స్ మినిష్ట్ మాటల్లాడూతారు, ఇంకోకరు మాటల్లాడుతారు. షైన్ మినిష్ట్ మాటల్లాడినప్పుడు మాకు ఇంటర్వెస్ట్ కావాలి, ఇరిగేప్స్ మినిష్ట్ మాటల్లాడితే ఇంటర్వెస్ట్ కావాలి అంతే కాని, అందరు మాటల్లాడిన తరువాత చివరకు ఇంటర్వెస్ట్ అంటే అది సబబుగా కనిపించడం లేదు.

మిష్ట్ స్పీకర్: ఇప్పుడు ఏమి చేశాను, మీరు అబ్బరు చేశారు కదా? ఇండప్రీన్ మినిష్ట్ మాటల్లాడించగానే somebody wanted clarification / intervention and it was given.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు షైన్ మినిష్ట్ మాటల్లాడారు కదా, షైన్ మీద ఇంటర్వెస్ట్ ఇవ్వాలి కదండి

మిష్ట్ స్పీకర్: అందుకోర్కె ఇప్పుడు మీరు అంతా ఓపికతో పుంటే అంతా సబబుగా నడుస్తుంది, బాగా నడుస్తూ పుంటుంది. You just keep observing. నేను రిపీటెడ్లీ చెబుతున్నాను, మీరు చాలా కోపంగా నావైపు చూస్తా పుంటారు , కాబట్టి నేను చెప్పేది మీకు వినిపించదు. అందుకనే నేను చెబుతున్నను ప్రశాంతంగా కూర్చోని మీరు వినండి. Any time you want intervention, it will be given.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, నాకు కోపం ఎప్పుడు రాదు. నా కోపం ఎప్పుడు మీరు చూడలేదు. నాకు కోపమే రాదు. కాకపోతే మీరు .....

మిష్ట్ స్పీకర్: మిమ్మలను తప్పించి ఇంకా ఎవర్నీ అవడానికి వీలులేదు ఇక్కడ . I take the liberty because you were the Speaker earlier.

శ్రీ యసమల రామకృష్ణడు: అధ్యక్షా, మీరు చెప్పినట్టు ప్రాసీజర్, ఒక మంత్రి గారు మాట్లాడారు, మాకు ఇంటర్వెస్ట్ టైమ్ ఇచ్చారు. మైన్ మినిష్టర్ మాట్లాడిన తరువాత మాకు ఇంటర్వెస్ట్ ఇచ్చి తరువాత మీరు ఇరిగేషన్ మినిష్టర్ దగ్గరకు పోతే బెటర్ , మీరు ప్రాసీజర్ ఫాలో అవండి.

మిష్టర్ స్పీకర్: మనం కొంచెము పైక్కిబుల్టీ ఎడాప్పు చేసుకుంటే అందరికి అవకాశం వస్తుంది. రిజిడిటిటోనే, నేను పట్టింది న్యాయం, అట్లానే వుంటుంది. నా బాధ్యత, మీ పట్టింపులు నేను వద్దని అనడంలేదు కానీ నభావటిగా I have to bring everybody together. That is what I am trying.

శ్రీ యసమల రామకృష్ణడు: అధ్యక్షా, మీరు ఫిక్సీబుల్, అట్లా వున్నాము అంటే చెబుతూ మీరు బిపిసిలో చెప్పిన ప్రకారంగా చూసినట్టతే, వాళ్ల రిప్పయి 50శాతం, మాకు 50 శాతం .

మిష్టర్ స్పీకర్: అది నిర్ణయం కాలేదు అక్కడ

శ్రీ యసమల రామకృష్ణడు: అధ్యక్షా, మీరు obviously అన్నారు ఆ ఛైర్ సుంచి, obviously అంటే అదే అర్థం .

మిష్టర్ స్పీకర్: దానికి ఇప్పుడు ఇంటర్వెటిటీషన్ ఇచ్చాను కదా? ఇక్కడ ఎంతసేపు మాట్లాడుతారో అక్కడ టైమ్ ఇస్తానని చెప్పాను కదా? So, leave it here now.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టింది మేము. గపర్చుమెంటు సమాధానం చెబుతున్నారు, నిన్నపాపరకు డిస్కషన్ అయినది. మీరు డిస్కషన్ లికి 14 గంటలు టైమ్ పెట్టారు. రిప్పయికి 5 గంటలు పెట్టారు. ఇప్పుడు రిప్పయిస్ మాడిపై చేస్తూ 8 మంది మంత్రులు, ఒక్కకరికి అరగంట అన్నారు. కానీ ఇద్దరు మంత్రులు రెండు గంటలు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు మీరు చెప్పిన ప్రకారం అయితే ఇంకా 2 గంటలు పుంది. 6 మంది మంత్రులు మాట్లాడాలి, రెండు వైపులా మీరు ఆలోచించండి. ఒకటి ప్రతి ఒక్క మంత్రి మాట్లాడినప్పుడు, మేము మూవర్పుం కాబట్టి మాకు వారు అయిన తరువాత రైట్ టు రిప్పయి, లేదా అంటే ఆల్ ప్రార్టీస్కి అడగడానికి క్లారిఫికేషన్స్ ఇవ్వండి. తరువాత కావాలంటే ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడినప్పుడు మేము మాట్లాడుతాము, ఈ రెండింటిలో ఏదైనా సరే మీరు చేయండి. అది కాకుండా ఏకవక్కంగా వాళ్ల మాట్లాడేసి కావాలని ఆరోపణలు చేయడం తిట్టడం తిట్టక బాగుండదు. మీ మీద మేము కోపంగా లేము కాని ప్రాసీడింగ్స్‌పై బాధ తప్ప, ఆవేదన తప్ప ఇంకోటి కాదు. నిన్న అంతా మీరు చెప్పారు, చాలా కఠినంగా కూడా ఉన్నారు. మాకు 5 గంటలు ఇచ్చారు. మా మెంబరికి ఒక్క సెకండ్ కూడా ఎక్కున్ కాలేదు. మేము మాట్లాడలేదు వేరియన్ కారణాలవల్, మేము అడిగేది ఏమంటే వారు అరగంట మాట్లాడితే మాకు అరగంట క్లారిఫికేషన్సుకు ఇవ్వండి. మేము అందరం కలసి అడుగుతున్నాము. నేను ఒక్కడినే అడగడంలేదు. అందరికి ఇష్టండి పోని.

మిష్టర్ స్పీకర్: చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పిందే చెప్పడం జరుగుతుంది ఏమి లేదు. నేను చెప్పింది ఏమిటి? నేను మొదలే చెప్పాను. Whenever you want interventions, you will be given. ఇస్తానని

చెబుతున్నాను, అవకాశం ఇప్పండని మీరు అడుగుతున్నారు. అవకాశం ఇస్తానని నేను చెబుతున్నాను. ఇదే కొనసాగుతుంది. Let the House move forward.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు:అధ్యక్షా, మైనింగ్ డిపోర్ట్మెంటు నుంచి ప్రారంభించండి.

శ్రీ కన్నా ల్ష్టీసారాయణ: అధ్యక్షా, ప్రజలు చూసినారు ఇప్పటికి ఒక వందసార్లు చెప్పి వుంటారు చంద్రబాబునాయుడుగారు. నోకాప్పిడెన్స్ మోపస్ ఇచ్చింది మేము, ఏగాలి అయినా తిట్టవచ్చు, మంత్రులు దానికి సమాధానం చెప్పడానికి వీలు లేదు, ఇంకో రకంగానే మాట్లాడినారు. అంటే తను మాట్లాడినా, ఇవాళ ప్రోద్ధునే మాట్లాడుతూ మేము ప్రతి అవినీతి చర్యలు ఎస్టాబ్లిష్ చేశామని అన్నారు. ఒక్కటి సంతకం పెట్టి ఇప్పమంటే ఇచ్చే దమ్ము, ధైర్యం లేకపోయింది.

మ.12.50

మిస్టర్ స్పీకర్: అని అన్ని మీ సమాధానంలో చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్యా: అధ్యక్షా, సభా సమయం ఇప్పటికీ వాద ప్రతివాదాలతో వృధం అయింది. మిగిలినటువంటి ట్రైమ్సు కూడా ఈ విధంగా కాకుండా మనకు పాత సాంప్రదాయాలు వున్నాయి. మీరు సాంప్రదాయాలను కూడా flexibleగా ఉపయోగించుకోమని కూడా చెప్పారు. మేము కూడా ఏమి అభ్యంతరం పెట్టడం లేదు. అవిశ్వాస తీర్మానం గురించి చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పినట్లుగా గపర్చమెంట్ మీద charges పెడతారు. దాంట్లో అనుమతమే లేదు. గపర్చమెంట్సు పొగడడానికి ఎవరూ కూడా అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టారు. వీలు వున్నంత వరకు condemn చేసేదానికి, తప్పులు ఎత్తి చూపించడానికి, మేము తప్పనిసరిగా మాట్లాడాలి. lapses చూపించడానికి వాళ్ళకు రైట్ వుంది. కానీ, గపర్చమెంట్కు కూడా సమాధానం ఇప్పడానికి ఒక్కక్క సబ్టైట్ మీద, వారికి కావాల్సింది కూడా specific replies. ఇది తప్పు చేశావు. ఇది తప్పు చేశావంటే, అది తప్పీ, ఒప్పీ మీరు సమాధానం చెప్పిన తర్వాత మీరు ఫైనల్గా తీర్పు ఇప్పపచ్చు. సమాధానాలే లేకుండా మీరు తీర్పు ఇప్ప లేరూ కదా? నేను ఏమంటున్నానంటే, మీ right to reply త్వరలో precedents చూస్తే, 18 నిమిషాలు, 20 నిమిషాలు, 40 నిమిషాలు అట్లా వున్నాయి. కానీ, మీరు సభా నాయకుడికి ఎంత సమయం ఇస్తే, అంత సమయం ప్రతి పక్ష నాయకుడికి ఇస్తానని అన్నారు. దానికి వారు సంతృప్తి చెంది వుండాలి. అలా కాకుండా, వారు ఏమన్నార్థం ఏ మంటి ఎంత సమయం మాట్లాడుతాడో, పొన్నాల లక్ష్మియ్ 30 నిమిషాలు మాట్లాడితే, మాకు కూడా అంత సమయం ఇప్పండి. సార్, భారత దేశంలో అవిశ్వాస తీర్మానంపై ఇలాంటి సాంప్రదాయం ఎక్కడనైనా వుంటే, ఈ హాస్టల్ కానీ, మీరు చూడండి. మాట్లాడగానే, మాట్లాడడం. అధ్యక్షా నేను అభ్యర్థించేది ఒకటే, సభను సజాపుగా నడవండి. నేను మీ ద్వారా వారికి కూడా విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. సభ ఇలా అంతరాయాలతో రాత్రి పూర్వం వరకు కూడా జరిపి షెల్ఫిపోదామనే ఉద్దేశం ఎవరికి కూడా వుండకూడదు. నిన్న మీరు మాట్లాడాల్సినవి అన్ని మాట్లాడారు. అన్ని charges పెట్టారు. నేను కాదని అనడం లేదు. తిరిగి ముద్దాయిలుగా మమ్మల్ని పెట్టినపుడు నా వ్యవస్థన్ కూడా వినాలి. కోర్సు కూడా వింటుంది. ఇది ఎక్కుడి గోల, మీరు మాట్లాడానికి వీలు లేదని అంటే ఎట్లా? మేము మాట్లాడాలి,

మేము తప్పనిసరిగా మాట్లాడాలి. Ultimateగా ప్రజలు ఏ తీర్పు అయితే ఇవ్వాలో, ఈ వాద ప్రతివాదాలను కూడా మనసులో పెట్టుకోని తీర్పును ఇస్తారు. ఈ వాద ప్రతివాదాలను కూడా గుర్తు పెట్టుకుంటారు. ప్రజలు ఎందుకు మరిచిపోతారు? గుర్తు పెట్టుకోనే తగు సమయం వచ్చినప్పుడు ప్రజలు తీర్పు ఇస్తారు. కానీ, ఇప్పుడే మాటకు మాట కోరడం మంచిది కాదు. మీరు కూడా హందాగా ప్రవర్తించాలి. మేము కూడా స్థికర్నసు గౌరవించి వారి రూలింగ్సు శిరసావహించి, సభలో ఓపికగా కూర్చునడానికి తయారుగా పున్చాం.

DR.Y.S. RAJASEKAHARA REDDY: One small point I wanted to make. అధ్యక్షా, నీను మొన్న చర్చ జరిగింది. చర్చలో Opposition Party Prime Mover, ప్రతి పట్ట పార్టీ నాయకుడు, వారితో పాటు మిగిలిన పక్కాలు, కాంగ్రెస్ పక్కం కూడా yesterday and day before yesterday all the Members have participated. Sir, ఈ రోజు 'Reply to the Debate'. ఇంతకు ముందు జరిగిన No Confidence Motionను కూడా నేను చూశాను. Number of Ministers ముందు మాట్లాడిన తర్వాత ముఖ్య మంత్రి గారు మాట్లాడే పద్ధతి ఇంతకు ముందు వాళ్ళ మూవ్ చేసినప్పుడు గానీ, అంతకు ముందు జరిగిన విఫయాలలో కూడా అదే విధంగా జరిగింది. ఎప్పుడైనా కూడా కొంత మంది మంత్రులు మాట్లాడిన తర్వాత ముఖ్య మంత్రి గారు మాట్లాడం అనవాయితి. అదే విధమైన పద్ధతిలో మాట్లాడిన తర్వాత మంత్రులు, ముఖ్య మంత్రి మాట్లాడినా తర్వాత right of reply ఒకసారి అశోక్ గజపతి రాజు గారు నో కాస్పిడెన్స్ మోపస్ మూవ్ చేసినప్పుడు 15 నిమిషాలు మూవ్ చేశారు. చంద్రబాబు నాయకుడు గారు ఇంకోకసారి మూవ్ చేసిన దాంట్లో 48 Minutes, Right to the reply చెప్పారు. అధ్యక్ష్మా, 15 నిమిషాలు ఇచ్చినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. 48 నిమిషాలు ఇచ్చిన మాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను ఎంత సేపు మాట్లాడితే, అంత సేపు ఇవ్వాలని మీరు అనుకున్నారు. ఆ విధంగా చేసిన మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ, అధ్యక్ష్మా, ఒక్కొక్క మంత్రి మాట్లాడినా తర్వాతనే దానికి మరల right to reply పెట్టడం అనే పద్ధతి ఇంతకూ ముందు ఎప్పుడు లేదు. ప్రతి అర గంటకు ఒక right to reply పుంటుందా? ఇంతకూ ముందు ఎప్పుడైనా పుందా? ఇంతకు ముందు తెలుగు దేశమే ఇదే హాజరీలో రెండుసార్లు No Confidence Motion move చేశారు. ఇంతకు ముందు లేని పద్ధతిలో ఈ వేళ తేవాలని ప్రయత్నం చేయడం ఎంత వరకు సబబు అధ్యక్ష్మా ఇది? It is just not fair.

మిషన్ స్థికర్స్ ఇప్పుడు after the Hon'ble Ministers reply, Hon'ble Ministers specificగా reply చేసిన తర్వాత Hon'ble Chief Minister will sum up the whole Debate. ఇప్పుడు నేను చెప్పినట్లుగా వారు ఎంత ట్రైమ్ తీసుకుంటే మీరు అంత ట్రైమ్ తీసుకొండి. దాంట్లో మీ స్పిచ్చెట్ క్లోజ్ అయిపోతుంది. Then the Motion will be put to vote. You need not be apprehensive about time. Definitely, it will be given. అయితే ఒక్కొక్క మిషన్ తర్వాత దానికి right to reply, అన్నది పుండు. You are only diluting the thing. Interventions and clarifications అది నేను మొదటి చెప్పాను. That can be permitted. That can be allowed as and when there is a need. But it cannot be converted into a right to reply అని ఆయన అర గంట మాట్లాడారు. నేను అర గంట మాట్లాడాతానంటే it is not a good practice. Now, we will leave it there.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్స్ స్థికర్ సార్, ఈ రోజు నో కాస్పిడెన్స్ మోపస్ ఇచ్చాం. డిబేట్ జరుగుతూ పుంది. తమరు ఏ విధంగా నిర్ణయిస్తే, ఆ పద్ధతి ప్రకారం మేము కూడా సహకరించాం. అందరూ కూడా

అనుకున్న టైమ్ ప్రకారంగా మా తరువున చెప్పాలిన వర్షన్ చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజు కూడా చెప్పడం జరిగింది. 7 మందిమి మాట్లాడుతామని చెప్పాం. కానీ, సాధ్యం కాలేదు. మాకు *within the time*లో 3 Members మాత్రమే కుదించుకోగలిగినాం. మిగతా 4 గురు సభ్యులు ప్రీపేర్ అయిన ఇంత వరకు వారు మాట్లాడానికి అవకాశం హాజరీ దొరక లేదు. ఈ రోజు reply వచ్చింది. మినిష్టర్స్ వాటి పైన మేము గపర్చమెంట్కు సంబంధించి, వాళ్ల డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించినటువంటి వ్యవహారంలో మేము లేవనెత్తిన పాయింట్స్కి జవాబు చెప్పడం అనేది సహజంగానే, అది ఏదైనా ఒక డిబేటుబుల్ పాయింట్గా అది బాగుంటుంది. వాళ్ల *they are going behind it.* మీరు ఏమి చేశారు. మీ టైమ్లో కూడా ఈ విధంగా జరిగింది. మీరు ఈ జీటలు ఇచ్చినారని ఈ విధంగా freshగా పాతగా పున్నటువంటి మా గపర్చమెంట్ పైన, మేము చేసిన చర్యల పైన వాళ్ల చేస్తున్నప్పుడు హాజరీ ప్రీపేర్గా మేము ఇక్కడ పుండి, కనీసం మేము కాదండి. మీరు సభను తప్పు దారి పట్టిస్తున్నారు. ఈ పద్ధతి కాదు. *Actual*గా జరిగిన విషయం ఇది అని చెప్పడానికి మాకు అవకాశం పుండాలా? పుండ కూడదా? మీరు చెప్పండి. ఆ విధంగా పుండకుండా పూర్తిగా వాళ్ల చేపేదే మీరు వినదలుచుకుంటే, మరి ఈనాడు ఇది ఎట్లా సాధ్యం అపుతుంది సార్. నిన్న మీరు చూశారు. నిన్న కనీసం 30 మంది తొరు. కనీసం 2 గంటలు మధ్యలో నిలబెట్టారు. అయిన నేను మాట్లాడుతూ, ఒక విషయం చెప్పాను. మీరు ఎన్ని సార్లు నిలబెట్టిన ఘర్షణ లేదు. నేను కూర్చుంటాను. ఎందుకంటే చర్య అట్ల పుండాలండి. బయట పున్న జనం అంత కూడా మీరు మాట్లాడిది కరెక్టు? నీవు మాట్లాడిది కరెక్టు *ultimate*గా నీవు, నేను ఇద్దరం కాదు, ఇక్కడ తేల్చాలింది. బయట పున్నారండి, ప్రజలందరూ కూడా *this whole Debate is not only just for record sake. Ultimate*గా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి ఏమి జరుగుతూ పుంది? ధర్మకర్తలుగా పుండాల్సినటువంటి వ్యక్తులు ఏ విధంగా పని చేస్తున్నారనే విషయం తెలుసుకోనే హక్కు వాళ్లకు పున్నది. వాళ్ల హక్కును మీరు హరించపద్ధు. కనుక దయచేసి Any Minister if at all మేము లేవనెత్తిన పాయింట్కు *confine* అయిపోయి, సమాధానం చెబితే, మేము ఎక్కడ *interfere* కావడం లేదు. వాళ్ల ప్రైవేట్గా లేనిపోని అని వాళ్ల అన్నప్పుడు definitely, we have the right Sir. తమరు ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొండి. ఆ విధంగానే మేము అడుగుతున్నాం. తప్ప, ఇంకోకటి కాదని, ఆ రోజు ఏమి చెప్పాం సార్, మనం 19 గంటలని చెప్పి మేము అందరం కూడా అన్ని పార్టీలు కూడా బింసిలో ఒప్పుకున్నాం. 14 గంటలు 6 గంటలు వాళ్లకు ఇస్తాను. Strength పరంగా కాంగ్రెస్ పార్టీకి you called it is a Congress Party. తెలుగు దేశం పార్టీకి 5 గంటలు ఇస్తాను. మిగతా వాళ్లకు మిగతా సమయం ఇస్తామని చెప్పారు. మేము అందరం కూడా ఒప్పుకున్నాం. తర్వాత 5 గంటలు replyకి అని ఆ రోజు తమరు చెప్పారు. అందులో right to reply Oppositionకు పుంటుంది. Because we moved it. ఆ విధంగా మాకు ఇచ్చిన understanding ప్రకారంగా 2.30 గంటలు వారు మాట్లాడుతారు. 2.30 గంటలు మాకు అవకాశం దొరుకుతుందన్న understandingలో మేము పున్నాం. కనుక దయచేసి ఇప్పటికే 3 గంటలు అయిపోయింది. మధ్యలో interventions అని అని I do not want go into it. కానీ, overallగా మీరు 8 గంటలు తీసుకొని పోయి, మా భయమేమిటంటే, దయచేసి మమ్మలను అర్థం చేసుకొండి. గత అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చెబుతున్నాం. మాకు ఈ రోజు వాళ్లతో మాట్లాడించడం, ముఖ్య మంత్రిగా మాట్లాడడం, already ముఖ్య మంత్రి గారు hint ఇచ్చినారు. అశోక్ గజపతి రాజు గారు 20 నిమిషాలు మాట్లాడినారు. ఆ విధంగా మీరు మాట్లాడినారని, రేపు ఇది అర్థం గంట కాగానే House is adjourned అని చేపేస్తే, ఇది చాలా అన్యాయం అయిపోతుంది.

ప.1.00

MR.SPEAKER: You need not worry about that. Let us not waste further time.
For interventions, as and when needed, time will be given. సమయాన్ని చాలా స్పుణిఫిక్గా
చెప్పాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యా: అధ్యక్షా, మీరు అరగంట మాటల్లాడమని సమయం ఇస్తున్నారు. ఇప్పటికే
గంటనుర సేపు కూర్చోవడం లేవడం జరుగుతున్నది.

మిష్టర్ స్పీకర్: దేవేందర్ గౌడింగారు, రామకృష్ణాడుగారు చెప్పారు . మినిష్టర్ గారు మాటల్లాడిన తర్వాత
ఇస్టర్వెస్టన్స్కు అవకాశం ఇస్తానని చెప్పాను. కానీ వారు అరగంట మాటల్లాడితే, నేను అరగంట మాటల్లాడతాను
అంటే ఈ చర్చ అవ్వదు. Interventions as and when needed, will be allowed. మైనింగ్సై
జనార్థన రెడ్డిగారు మాటల్లాడారు. You have clarified. మీరు పర్సనల్ ఎక్స్ప్లానేషన్ అన్నారు. మీకు దానికి
అవకాశం ఇచ్చాను కదా. జనార్థన రెడ్డిగారు, be very specific and close the matter. On your
personal explanation, be very brief. Otherwise, I will have to cut the mike.

డా నాగం జనార్థనరెడ్డి(నాగర్ కర్మాలు): అధ్యక్షా, 11.08.2007 నాడు మీరు పంపిస్తే మేము
ఓబులాపురం వెళ్లాము. మంత్రిగారు మేము పార్టీసిపీట్ చేయలేదని అంటున్నారు. మేము ఓబులాపురం
వెళ్లినపుడు అక్కడి రికార్డులను అడిగాము. కానీ వారు రికార్డులను ఇష్టలేదు. మేము అక్కడికి
వెళుతున్నపుడు రెండు లక్షల స్టాకు గుట్టకింద ఉంది. దాని తర్వాత మైనింగ్ ఏ విధంగా చేస్తారని, స్టాన్
పర్టీక్యులర్స్ అడిగాము. కానీ వారు ఇష్టలేదు. అక్కడ రైల్వే లైన్ ఉంది. లక్షలాది టన్లుల మైనింగ్ రాత్రికి
రాత్రి సరఫరా చేస్తున్నారు. వాటి పర్టీక్యులర్ అడిగితే వాటిని కూడా ఇష్టలేదు. రోడ్స్ మీద ఎన్నో పోలీసు
కేసులు జరిగాయి. లారీలు, లారీల అక్కమ మైనింగ్ రవాణాను పోలీసులు పట్టుకున్నారు. వాటి వివరాలను
కూడా మేము వారిని అడిగాము. ఆ వివరాలను కూడా వారు ఇష్టలేదు. సుగాలమై గుడి ఎక్కడ ఉందని
గారప సభ్యులను అడిగితే కర్మాటకలో ఉందని చెప్పారు. నా దగ్గర కర్మాటక హైకోర్టు అర్దరు ఉంది. గాలి
జనార్థనరెడ్డిగారు కర్మాటకలో గల హైకోర్టులో చెపుతూ ..... అధ్యక్షా, నేను మిగిలిన రోజులలో ఎందుకు అక్కడ
పార్టీసిపీట్ చేయలేదో కారణాలను తమకు చెపుతున్నాను. సుగాలమై గుడి అంధ్రలో మైనింగ్ చేసే ఏరియలో
ఉందని గాలి జనార్థన రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు ఓట్టిమ్స్ వారు అఫిడవిట్ ఇచ్చారు. ఇక్కడ టోపోగ్రఫీ లేదని
మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. అక్కడ టోపోగ్రఫీ క్లియర్స్ ఉంది. అదే విధంగా జిటీవ్ కూడా అలానే చేశారు.
అంతేకాకుండా 2002 లోపల... రెండు సంవత్సరాలు పర్మిషన్ లేకుండా పోలీసుల రక్షణ పెట్టి మైనింగ్
చేయించారు. కానీ ఎం.పీలు, ఎమ్.ఎల్.ఎలు అక్కడికి వెళ్తే అడ్డుకున్నారు. అవినీతిని అరికట్టడానికి వెళ్లే
మమ్మల్ని అడ్డుకొనడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఏమి హక్కు ఉంది. వారి ప్రభుత్వంలో అవినీతి
జరగలేదంటున్నారు. అవినీతిని మేము నిరూపిస్తాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యా: అధ్యక్షా, చాలా ధన్యవాదాలు. చివరికి నాకు సమయం దొరుకుతున్నందుకు,
దాదాపుగా 1.30 గంటల తర్వాత అరగంట సమయాన్ని ఇచ్చిసందుకు చాలా సంతోషం. ఈ సభా నియమాలు,
నిబంధనలు నిష్టాతులైన గారప సభ్యులు, ఆ చైర్మన్ కూర్చున్న వాళ్ల చిరకాలం అధికారంలో ఉండి నడిపించిన

వాళ్ల ఈ సభలో చూసిన తర్వాత, ఈ ప్రభుత్వం చేపడుతున్న జలయజ్ఞం ఏ రకంగా అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారో తెలుస్తోంది. ప్రజలు గుర్తిస్తున్నారు. కానీ ఒక మాట మాత్రం వాస్తవం. కలలు కనే వారు కంటారు. Yesterday's dream is today's reality. I am not saying it for the name sake. We believe it and our leader is committed for that and the people of the State of Andhra Pradesh are experiencing it. But one thing is for sure. It looks like a nightmare for somebody. I do not want to name them. Mr.Speaker Sir, people know who they are. But I would like to now take the path of enlightenment to those nightmare. ఎందుకంటే, ఈ విషయాలు చెప్పకాలేతే, దీని పూర్వాఫరాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో చెప్పకాలేతే, అరోపణలకు సమాధానం మాత్రమే చెప్పితే, దీని కార్యదీక్షత, కమిట్ మెంట్ ఎలా ఉండో తెలుసుకోవడం కూడా అవసరం. ఈ ప్రభుత్వం డా. వై.యస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి పదవిని చేపట్టిన మొదటి రోజునే ఈ రాష్ట్రంలోని నీటిపారుదల వ్యవస్థను వృధాగా పోతున్న నదీ జలాలను, తాగునీటిని సాగునీటిని సరఫరా చేయాలనే ఉచ్ఛేశ్యంతో మొట్టమొదటి రోజే అధికారులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. దీని వెనుక ఒక విషయం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. 1986 సంవత్సరంలో ఇప్పటి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, వారితో పోటు కొందరు మిత్రులు, నేను కూడా శ్రీశైలం దేవస్థానానికి వెళ్లాము. అక్కడ పూజలు చేసి బయటకు వచ్చిన తరువాత, ధోపతి కట్టుకుని, కండువ భుజాన వేసుకున్న ఒక రైతు ఎదురుగా వచ్చి, రాజశేఖర రెడ్డిగారికి సమస్యారం చేసి ఒక మాట అన్నాడు. సార్, మీరు ఈ రాష్ట్రానికి ఎప్పుడైనా ముఖ్యమంత్రి కావాలని కోరుకుంటున్నాము అన్నాడు. సాధారణంగా ఎవరయినా అలా అన్నప్పుడు ఒక సహ్య సన్వి ముందుకు వెళ్లి పోతారు. అలాగే రాజశేఖర రెడ్డిగారు పది అడుగులు ముందుకు వేశారు. పది అడుగులు ముందుకు వేసిన తర్వాత ప్రక్కన ఉన్న వారితో రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఒక మాట అన్నారు. ఇలాంటి అవకాశమే రాష్ట్రంలో దొరికితే ఈ రాష్ట్రంలో 50 లక్షల ఎకరాలకు నీటి సరఫరా చేయగలుగుతామని అనాడు 1986లో అన్నారు. అందుకే కాబోలు ఆయన ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టిన మొదటి క్షణమే, మొదటి రోజే నీటిపారుదల మీద, నదీ జలాల మీద అధికారులతో సమావేశాలను ఏర్పాటు చేసి జలయజ్ఞ కార్యక్రమాలను మొదలు పెట్టారు. అధికారంలో ఉండి ఎన్నికల కోసం ప్రజలను మఖ్య పెట్టడానికి, ఆశలు పెట్టడానికి, హామీలు ఇప్పడానికి కొన్ని ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నం చేస్తే, అవకాశం ఉన్న నాడు లేకుండా ఎస్పుడో 20 సంవత్సరాల తర్వాత రాష్ట్రంలో కార్యక్రమాలు ఇలా ఉండాలని మనసులో మాట చెప్పుకునే వారు కూడా కొంతమంది ఉంటారు. ఈ మనుషుల మాట అనే పుస్తకం ఇప్పటి గౌరవ ప్రతిపక్ష నేత అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా 2003లో తన మాట చెప్పారు. చాలా విషయాలు మాట్లాడతారు. వారే దేవాదులు, తాడిపూడి, పుష్పరం వీటన్నింటికి రూపకల్పన చేశామని అన్నారు.

(తెలుగుదేశం పొర్ట్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

అన్నిటికి సమాధానం చెప్పుతాను. ఏ ఒక్క దానికి సమాధానం చెప్పకుండా ఉండను. మీరు ఓపికగా ఉంటే చాలా మంచిగా ఉంటుంది. నీటిపారుదల శాఖలో అధికారులుగా ఉండి, ఎనిమిది సంవత్సరాల పరిపాలన తర్వాత 360 డివిజన్లు ఉన్నాయని, 160 డివిజన్లు అదనంగా ఉన్నాయని అదనం అవసరంలేదని ఉచ్ఛేశ్యంతో చేసిన వ్యాఖ్య ఒకటి అయితే ఈ శాఖలో సుమారు 35,000 మంది అడవంగా సిబ్బంది ఉన్నారని ఇందులో ల్రాశారు. అంటే అదనంగా ఉన్న డివిజన్లను తీసినేయాలని, అదనపు సిబ్బంది అవసరం లేదనే విషయాన్ని చెప్పారు. ఒకవేళ ప్రజలను మఖ్య పెడుతూనే, పునాది రాళ్లు ఒకటికి రెండు సార్లు వేస్తానే కార్యక్రమాలు చేసే అవసరం ఆ రోజు వారికి ఉంటే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో చెప్పిన మాటకు విలువనిస్తూ ఈ రోజు 74 ప్రాజెక్టుల రూపకల్పన చేసి ఈ కార్యక్రమాలు కొనసాగుతున్నాయనే విషయాన్ని ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది.

అయితే ఇక్కడ ఒక విషయం ఉంది. అవిశ్వాస తీర్మానం సందర్భంగా వారు చాలా విషయాలు ప్రస్తావించారు. అయితే ఆ విషయాలన్నింటిని గతంలో ఈ చట్ట సభలోనే అనేక సందర్భాల్లో వారు ప్రస్తావించారు. ఈనాడు వారు కొత్తగా చెప్పింది ఏదీ లేదు. కాబట్టి నేను వారు చెప్పిన దాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ రిపీల్ చేయదలచుకోలేదు. ఉదాహరణకు ఎల్లంపల్లి ప్రాజక్ష్య మీద ఇక్కడ 18 రోజుల పాటు చర్చ జరిగింది. తరువాత నా ఛాంబర్స్‌లో పైల్స్ కూడా చూపించాను. దురదృష్టప్రశాత్తు తెలుగుదేశం వాళ్ళ వాటిని చూడకుండానే వెళ్లిపోయారు. దానీ గురించి సమాధానం చెప్పిన తర్వాత కూడా అవిశ్వాస తీర్మానం సందర్భంగా మళ్ళీ అదే అంశాన్ని ప్రస్తావించారు. ఆ అంశం మీద మళ్ళీ నేను స్ఫురంగా సమాధానం చెపుతాను. ఇవ్వాళ నేనేమంటున్నాను అంటే ఎల్లంపల్లి ప్రాజక్ష్య బ్యారేజ్ నిర్మాణ స్థలం దగ్గరకు ఒకసారి వెళ్లి అక్కడ పనులు ఎలా జరుగుతున్నాయా వాళ్ళ చూసి వస్తే బాగుంటుందని. ఎందుకంటే, మంచి నాణ్యతా రూపంలో ఎల్లంపల్లి ప్రాజక్ష్య బ్యారేజ్ నిర్మాణం కొనసాగడాన్ని ఒకసారి చూసి వస్తే, మన పాపాలేన్నేవా పోతాయోదో అని అనుకుంటున్నాను. రెండవది, ఇవ్వాళ నల్గొండ జిల్లాలో ప్రపంచంలోనే ఎక్కడా లేని విధంగా అత్యంత పొడవైన సొరంగా మార్గాన్ని, 20 సంవత్సరాలపాటు కాలయాపన చేసిన తర్వాత, గౌ.ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాతనే చేపట్టిన ఆ ప్రాజక్ష్యము కూడా ఒకసారి వాళ్ళ వెళ్లి చూసి వస్తే బాగుంటుంది. అదే విధంగా ప్రకాశం జిల్లా పెలుగొండ ప్రాజక్ష్య నిర్మాణ పనులు ఏ విధంగా వేగవంతంగా జరుగుతున్నాయా వాళ్ళ ఒకసారి వెళ్లి చూసి వస్తే బాగుంటుంది. కాబట్టి వెళ్లి రమ్మనమని చెపుతున్నాను. అదే విధంగా జంజావతి ప్రాజక్ష్య గురించి వారు ప్రస్తావించారు. దానీ గురించి సాంకేతికపరంగా, రాజకీయపరంగా వాళ్ళ చెప్పిన మాటలకు నేను సమాధానం చెపుతాను. కానీ ఒకసారి ఆ జంజావతి ప్రాజక్ష్యకు చెందిన రబ్బర్ డ్యామ్సు ఒకసారి చూసి వస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకుడు ఏమన్నాడు? గౌ.ముఖ్యమంత్రిగారు జంజావతి ప్రాజక్ష్యము ఇనాగరేషన్ చేసి, హలికాప్టర్ ఎక్కగానే, జంజావతి ప్రాజక్ష్య కొట్టుకొని పోయినట్లుగా నిండు సభలో మరో పచ్చి వాస్తవాన్ని, అసత్యపు మాటల్ని ఈ సభలో చెప్పారు. కాబట్టి, దానీ గురించి ఇప్పుడే క్లారిపై చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే అది వారి నైజం కౌచు .నాకు తెలియదు, కావాలని చెప్పారో, ఉచ్చేశ్వరుపూర్వకంగా చెప్పారో నాకు తెలియదు. అయినా దానీ డిబేల్స్ ఏమిటంటే, అంతకు ముందే నాలుగు మాసాల కిందట ఈ రబ్బరు డ్యామ్ మెటీరియల్సు ఆట్పులియా నుండి దిగుమతి చేసుకుని అక్కడ ఉంచితే, అది అమర్యకముందే ఎక్కువ వర్రాలు పడి, వరదలు వచ్చి గట్టు మీద ఉన్న రబ్బరు పరికరం కొట్టుకొనిపోతే, దాన్ని తీసుకుని వచ్చిన తర్వాత, వరదల తగ్గిన తర్వాత మూడు మాసాల్లో దాన్ని అమరిస్తే, అది కొట్టుకొనిపోయిందని అసత్యపు మాటలు మాటల్డారు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. మీరు ప్రజల్ని ఈ రకంగా మభ్య పెట్టడం మంచిది కాదని చెపుతున్నాను. జంజావతి ప్రాజక్ష్య దగ్గరకు ఎందుకు వెళ్లి చూసి రమ్మన్నాను అంటే, సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ ఈ ప్రాజక్ష్యము ఒక పైలట్ ప్రాజక్ష్యగా, ఒక మంచి ప్రాజక్ష్యగా గుర్తించి, ఇతర రాష్ట్రాల్లో కూడా ఈ విధానాన్ని అమర్చే విధంగా సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ తీసుకున్న నిర్లయాన్ని కూడా గుర్తించకపోతే, మనం కళ్ళ మూనుకుంటే, యధార్థాలను దాస్తే, ముఖ్యంగా అసత్యాలను ప్రచారం చేస్తే ఎట్లా అధ్యా? ఇది మంచి పద్ధతి కాదని తెలియచేస్తున్నాను. ఈవేళ అనేక అంశాలు ప్రస్తావించారు. వీళ్ళ కేవలం మాటలు చెపుతున్నారు. పట్టి మాటలు కాస్త కట్టి పెట్టేసి, మంచి పనులు చేసే వారికి అడ్డంకులు సృష్టించవద్దని చెపుతున్నాను.

ఈపేళ నో కాన్ఫిడెన్స్ మొహన్ పెట్టారు. నాలుగు నంవత్సరాల తర్వాత. దాన్ని ఎందుకు పెట్టారో నేను గౌసభ్యాల్చి, ముఖ్యంగా దాన్ని ప్రతిపాదించిన వాళ్ళను అడగదలచుకున్నాను. ఉదాహరణకు కృష్ణ జిల్లా సందిగాను శాసనసభ్యులు దేవినేని ఉమా మహేశ్వరరావుగారు సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. పులిచింతల ప్రాజక్షు, అదే విధంగా తన నియోజకవర్గంలోని ఎత్తిపోతల పథకాల్చి పూర్తి చేసి, నీళ్ళ ఇస్తుస్తుస్తుందుకా, లేకపోతే పులిచింతల ప్రాజక్షు నిర్వాణాన్ని ఈ సంవత్సరమే ప్రభుత్వం పూర్తి చేస్తున్న దానికి గుర్తింపుగా మీరు అవిశ్వాసం తీర్మానం మీద సంతకం పెట్టారా అని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా సుబ్బారాయుడుగారు కాని, యసమల రామకృష్ణాడుగారు గాని, వాళ్ళను అడుగుతున్నాను --మొట్టమొదటిసారిగా గోదావరి వరదల నుండి శాశ్వత ప్రాతిపదికన ప్రజలకు కష్టం కలుగకుండా కరకట్టల నిర్వాణాన్ని, అదే విధంగా ఆ ప్రాంతంలో పోలవరం ప్రాజక్షు నిర్వాణాన్ని ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిందుకు మీరు అవిశ్వాస తీర్మానం మీద సంతకం పెట్టారా అని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా మిత్రులు నాగం జన్మాదనరెడ్డి మంత్రిగా పనిచేశారు. వారి హయంలో కనీసం పనులు కూడా మొదలుపెట్టని పరిస్థితులు ఉంటే, ఈనాడు నారి మసాబూబాసాగర్ జిల్లాలో 8 లక్షల ఎకరాలకు రూ. 6 నేల కోట్లతో నాలుగు ప్రాజక్షుల పనుల్ని మున్ముర్ఱంగా చేపడుతున్నందుకు వాళ్ల అవిశ్వాస తీర్మానం మీద సంతకం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. దేని కోసం పెట్టారు? ఇక పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారు ఉన్నారు. వారి గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు. కాని కరీంసాగర్ జిల్లాలో ఎల్లంపల్లి ప్రాజక్షు నుండి ఎన్టిపిసికి నీళ్ళ ఇచ్చే అవకాశాలు గాని, శ్రీరాంసాగర్ వరద కాలువ నిర్వాణం కాని ఇంత పెద్దవత్తున దేశ చరిత్రలో ఎప్పుడూ కూడా ఎస్సుడూ కూడా ఏ రాష్ట్రంలో కూడా జరగనటువంటి పనులు జరుగుతున్నందుకు మీరు అవిశ్వాస తీర్మానం మీద సంతకం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రకాశం జిల్లాలో వెలుగొండ ప్రాజక్షును గాని, గుండ్లకమ్మ ప్రాజక్షును కాని రూ. 400 కోట్లతో మూడున్నర సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తి చేసి నీళ్ళ ఇచ్చే పరిస్థితి తీసుకుని వచ్చినందుకు కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి అవిశ్వాస తీర్మానం మీద సంతకం చేశాడా అని అడుగుతున్నాను. ఇక అచ్చన్నాయడు, కళా వెంకబ్రావులను అడుగుతున్నాను. వంశధార, జంబావతి, తారకారామ ప్రాజక్షుల పనులు వేగవంతంగా జరుగుతున్నందుకా, లేకపోతే కరకట్టల నిర్వాణం చేస్తున్నందుకా మీరు అవిశ్వాస తీర్మానం మీద సంతకం చేసింది? దానికి సమాధానం ప్రజలకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

అదే విధంగా గౌరవ ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబునాయుడుగారు అధికారంలో ఉండి పనులు చేయకుండా కేవలం పునాదిరాళ్ల వేసి, పుణ్య కాలం కాష్ట హరించివేస్తే, మరి ఇప్పుడు వారు పునాది రాళ్ల వేసిన ప్రాజక్షులన్నింటిని పూర్తి చేస్తున్నందుకు అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారా అని అడగదలచుకున్నాను. దీనికి వారే సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా ప్రతిపక్ష శాసనసభ్యులు ఉన్న నియోజకవర్గాలైనా ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాంతాలకు, అన్ని వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు నీళ్ళ అందివ్వాలనే తలంపుతో జలయజ్ఞం కార్యక్రమం అమలు చేస్తుంటే, ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టి ప్రజలకు ఏమి చెపుతారో చెప్పమనండి అధ్యక్షా.

ఇక మిగత అంశాలన్నింటికి నా దగ్గర అన్ని విపరాలున్నాయి. ప్రతిపక్ష నాయకులు ఇక్కడ మాట్లాడుతూ, సమర్థత గల అధికారులు లేరు అని అన్నారు. గౌరవ ప్రతిపక్షనేత సుదీర్ఘ కాలంపాటు అధికారంలో ఉండి పరిపాలనా అనుభవం గడించారు. అసమర్థ అధికారులతో అవినీతి పరాక్రాంత చేరుకుండని, సమర్థ అధికారులు లేరని అన్నారు. అయ్యా, మీరు మరచిపోతున్నారు, మీకు ఎవరేమి చెపుతున్నారో తెలియదు. లేకపోతే మీరే స్వతంత్రాగా అలా మాట్లాడుతున్నారో తెలియడం లేదు. ఎవరేమి

చెప్పినా, మీరు స్వతహగా మాటలిడినా, తప్పుడు మాటలు మాత్రం మాటలుతున్నారని సభ ద్వారా వారికి తెలియచేయదలచుకున్నాను అధ్యక్షా. అయ్యా, రెండవది, నీటిపారుదల శాఖలో ఉన్న ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ గాని, ఆ శాఖలో ఉన్న అడ్వయిజర్గాని తమ పరిపాలనలో ఎన్ని సంవత్సరాలు పనిచేశారో గుర్తుందా? ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ అప్పటికే నాలుగైదు సంవత్సరాలు పనిచేశాడు. ఒక అడ్వయిజర్ దాదాపు పది సంవత్సరాల పాటు మీ కాలంలో పనిచేశారు. ఆ ఇద్దరు, మిగతా నీటిపారుదల శాఖ యంత్రాలలో అంతా కలిసి పెద్దవెత్తున జలయజ్ఞం కార్బ్రూక్మాలు చేస్తే, ఈరోజు వాళ్ళను అసమర్థ అధికారులని, అనిసీతి అధికారులనే మీరు పెట్టుకున్నారు? ఖర్చు కోసం ఒత్తిడి చేస్తున్నామన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాజక్షులు తొందరగా పూర్తి కావాలన్న ఉద్దేశ్యంతోనే ఒత్తిడి తీసుకుని వచ్చామన్న మాట వాస్తవం. నెల నెలా సమీక్ష చేస్తున్న మాట వాస్తవమే. ఈ రకమైన ఒత్తిడి చేయకపోతే ప్రాజక్షుల కోసం ఇంత పెద్దవెత్తున భూసేకరణ జరుగుతుందా అధ్యక్షా? స్వాతంత్యం వచ్చిన నాటి నుండి మరి వారు పదవిలో నుండి దిగిపోయిన నాటికి దాదాపు లక్ష్మి 20 వేల ఎకరాల భూసేకరణ చేస్తే, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాల్లో దాదాపు 3 లక్షల ఎకరాల భూమిని సేకరించిన విషయం, అది కూడా స్వచ్ఛందంగా consent award తో చేయించే కార్బ్రూక్మం చేయగలిగామంటే, అది మా ఒత్తిడి వల్లే జరిగిన మాట వాస్తవమా, కాదా అని అడుగుతున్నాను.

అదే విధంగా ప్రాజక్షుల అనుమతుల విషయం చూస్తే, 2004 నాటికి 18 అనుమతులు వస్తే, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాల్లో 131 అనుమతులు తీసుకుని వచ్చామంటే, అది అంత ఆషామ్మీ విషయం కాదని తెలియచేస్తున్నాను. నిరంతరం కృషి చేస్తేనే కదా అది జరిగింది. నిరంతరం సమీక్ష చేస్తేనే కదా అధ్యక్షా, ఆ విధంగా జరిగేది. అదే విధంగా కేంద్రం నుండి మీ కాలంలో ఎన్ని నిధులు తీసుకుని వచ్చారు? ఈ రోజు AIBP కింద సంవత్సరానికి దాదాపు వేయి కోట్ల రూపాయలు మనకు వస్తున్నాయి. మీ 8 సంవత్సరాల కాలంలో సగటున సంవత్సరానికి 80 కోట్ల రూపాయలు కూడా తీసుకుని రాని పరిస్థితుల్లో మీరు ఉంటే, ఈ సంవత్సరం సగటున సంవత్సరానికి వేయి కోట్ల రూ.లు వచ్చాయంటే, అది మేము ఒత్తిడి తీసుకుని రావడం వల్ల, సమీక్ష చేయడం వల్ల, పట్టుదలతో చేయడం వల్లనే వచ్చాయనే విషయాన్ని మీరు గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

మ . 1 . 20

ఎంత దారుణంగా మాటల్లాడుతారు అంటే దొంగచేతికి తాళం ఇచ్చిసట్లు అపుతుంది అంటారు. ఎవరండీ దొంగలు. ప్రజలు వివేకులు కాదా. మిమ్ములను అక్కడ ఎందుకు కూర్చోబెట్టారో ప్రజలకు తెలియదా? ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిపాసిస్తున్నారూ లేక ప్రజలను కించపరుస్తున్నారూ? నిండుసభలో సుదీర్ఘకాలంగా ముఖ్యమంత్రిపదవి చేసిన మహానుభావుడు ఇది హందాతనమండీ, ఎవరిని కించపరుస్తున్నారు? ప్రజలనా, ప్రజాస్వామ్యాన్ని చెప్పాలిన అవసరం ఉంది. మంచి అధికారులను బదిలీ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. మంచి అధికారులు ఎవరు? పరిపాలనా పరమైన విషయాలలో మీరు ఉంచినవాళ్ళను మంచివాళ్ళ కాదని అంటారు. బదిలీచేసినవాళ్ళను మంచివాళ్ళ అంటారు. ఇది వితండవాదం కాదా? మేము పనిచేయంచుకునే వాళ్ళ అసమర్థులు, అనిసీతిపరులు అంటున్నారు. బదిలీచేసిన వాళ్ళ మంచివాళ్ళ అంటున్నారు. ఇది వితండవాదం కాదా? పరిపాలనా పరమైన నిర్ణయాలు కేవలం ఈ ప్రభుత్వంలో చేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అధికారుల విషయం వదిలివేద్దాము .

శ్రీ పి. లక్ష్మయ్ : వాళ్ల ఇవన్నీ లేవనెత్తారు . అవిశ్వాస తీర్మానంలో మూర్ఖేసిన వాటిలో ఆరోపణలకు సమాధానం చెప్పాలి . మేము చేసిన ప్రతిదానికి సమాధానం చెప్పాలని అన్నారు . సమాధానం చెబుతున్నాను . నాకు చాలా బాధ కలుగుతున్నది . ఇదేదో మమ్మలను ఈ విషయాలమీద అంటే పెద్దగా, మేము సమాధానం చెబుతాము గానీ మీరు స్థానంలో కూర్చుస్థూరు . మిమ్ములను ఏమన్నారో నేను బాగా చూశాను . ఎంద దురదృష్టం అధ్యక్ష, మీరు ఆ స్థానంలో ఉండగా స్పీకరుగా ఏకగ్రీవంగా అమోదించిన తరువాత ఆ రోజు అభిసందనలు, ఈ రోజు నాలుగు సంపత్తురాల తరువాత అభిశంసన చేసేవిధంగా మాట్లాడితే, ఈ పెద్దమనుషులు దేవికోసం చేస్తునారనేది ప్రజలకు ఆలోచించమని తెలియజేయడానికి చెబుతున్నాను . బాట్లీ ప్రాజెక్టు గురించి చాలా మాట్లాడారు . బాట్లీ ప్రాజెక్టు గురించి నేను చాలా వివరించాను . బాట్లీ ప్రాజెక్టు గురించి సుప్రీంకోర్పులో ఉన్నిషయం తెలుసు . నిన్నకాక మొన్న ....., చెబుతున్నాను . వూరికి వూతపదం వేసి నేనేదో చేయలేదు అన్నట్లుగా, స్వతంత్రభారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా కేంద్రప్రభుత్వం ఒక రాష్ట్రప్రభుత్వాని ఈ నిర్మాణం చేయవద్దు అని ఆదేశించిన మాట వాస్తవమా కాదా ? మొట్టమొదటిసారిగా మహారాష్ట్ర అభ్యంతరం తోసిపుచ్చి సుప్రీంకోర్పు ఈ నిర్మాణాన్ని చేపట్టకూడదని ఆదేశాలు ఇచ్చింది వాస్తవం కాదా ? మొట్టమొదటిసారిగా సుప్రీంకోర్పు మహారాష్ట్ర వాదనను పక్కనపెట్టి ఇది మా పరిధిలోనే ఉంది . జలవివాదానికి తావు లేదు . ఈ విషయం సుప్రీంకోర్పు నిర్ణయిస్తుంది అని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా ? అంతరాష్ట్ర వివాదం నేపథ్యంతో ఇంతమటుకు తేగలిగింది ఈ ప్రభుత్వం . మీ ప్రభుత్వకాలంలో ఏ అంతరాష్ట్ర వివాదంలోను ఈ స్థాయికి తేలేదని మర్మపోతున్నారు అని చెబుతున్నాను . అధికారుల గురించి మాట్లాడారు . బదిలీ చేయడం గానీ, ఉన్నవాళ్లను గానీ ఒక ఇన్వెన్షన్ వివిషన్ ప్రకాశ రావు, ఈ మహానుభావుడు వాళ్లకాలంలో ఆరు మెరిటోరియన్ ఆవార్డులు ఇచ్చారు . ఎనంఆర్ ప్రాజెక్టుకు బాధ్యతపూచించి కార్బ్రూక్మం చేయాలని చెబితే చేశారు . ఈ జంటనగరాలలో 2000 సంపత్తురంలో వరదలు వస్తే ప్రత్యేకంగా ఆయనకు బాధ్యతలు అప్పిగించారు . గోదావరి డెల్టా లో క్రైస్తు మేనేజ్మెంట్ క్రింద ప్రత్యేకంగా వారే నిర్లయించి అందరి ప్రశంసలు పొందారు . దురదృష్టం ఏమిటంటే, ఇక్కడ ఎసిబి వాళ్ల డిస్ట్రిబ్యూసెన్ట్ అస్థలు ఉన్నాయని అభియాగం మౌలి, ఎంక్యయిరీ జరుగుతోంది . మీరు ఆవార్డులు ఇచ్చి చేసినవారు మా ప్రభుత్వంలోకి రాగానే చెడ్డవాళ్ల అవుతారా ? ఆయనకు ప్రమోప్స్వ ఇచ్చిచేశారు అంటున్నారు అంతకుముందే 2000 సంపత్తురంలో భాగీరథి రెడ్డి అనే ఎస్థికి సిథగా ఈ అభియాగాలు ఉండగానే, ఎంక్యయిరీ పూర్తికాలేదు, నిర్లయం కాలేదు అని ఇచ్చినమాట వాస్తవం కాదా ? ఈ ద్వంద ప్రమాణాలు ఎందుకు ? ఏదో ఇక్కడకూర్చున్నాము కాబట్టి, అధికారంలో ఉన్నవాళ్లపైన బురద జల్లాలని పనిచేసేవాళ్లను డీ మోరలైజ్ చేయడానికి, ఈ ప్రక్రియను అడ్డుకునేదానికి చేసే కార్బ్రూక్మంగా ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటారు జాగ్రత్త అనేమాట చెబుతున్నాను . ఇలాంటి పనులు చేయకూడదు . అట్లాగే ఆర్ ప్రభాకర రెడ్డి, చీఫ్ ఇంజనీరుకు ఎక్సెప్యూన్ ఎల్లా ఇచ్చారు అంటారు . ఆ స్టోర్ కూడా మన దగ్గర పుంది . మహాబూబ్ సగర్ జిల్లాలో పనులు జరుగుతున్నాయి . ఈ ప్రభాకర రెడ్డి గారు టిప్పిపి గుర్తుమెంట్లో ఎస్థిగా నంద్యాలలో ఉన్నారు . He was instrumental in saving Veligonda Balancing Reservoir. అప్పుడు 50 గ్రామాలు ముంపు కాకుండా , సష్టం కాకుండా 12 నవంబరు, 2001 లో సేవిచేశారు . దీనిని మేము కాదు, ఆ రోజు ఉన్న మంత్రులు మండవ వెంకటేశ్వర రావు, మహామృద ఘర్యాక్, కెళ ప్రభాకర్గారు గానీ, కడియం శ్రీపారిగారు కాని

ఇంకా ఎంపిలీవులు, ఎంపిలు అందరూకలిసి ఆయనను అభినందించారు . ఎందుకు చెబుతున్నాసంటే, మాకేదో ఆయన దగ్గరవాడు, ఇంకేదో కాదు . మహబూబ్ సగర్ లో నాలుగు ప్రాజెక్టులు శర్ఫేగంగా జరుగుతున్న నేపథ్యంలో పట్టుదలగా పనిచేస్తాడని, ఈ సర్విసుబ్రేక్ ఉంటే కొత్తవాళ్లకు ఇంకా సమయం పడుతుందనే ఉండేశ్యంతో మేము ఎక్కుటండ్ చేసి అక్కడే పెట్టాము . ఇదేమన్నా పొరఖాటా, లేక మమేమన్నా పోపం చేసినట్లా ? మీ కాలంలో పనిచేస్తే అవార్డులు, రివార్డులు, మీకాలంలో పనిచేస్తే శిక్షించమని అంటున్నారు . అన్నింటికీ సమాధానం ఇస్తాసు ఉండడండి . ఏమీ దాచను, అన్నింటికీ సమాధానం ఇస్తాసు . కాకపోతే కొంత సమయం ఇవ్వమని చెప్పండి . ఆ రోజు వీళ్లు చెప్పే ప్రతి అంశం కూడా నేను ప్రస్తావిస్తాసు . టండ్రల్ ప్రక్రియలో డియామీటర్ ఆఫ్ ద టస్సోర్ పెంచితే అది బెండరు ప్రక్రియ చేస్తే ఆనాటికి అభిలపక్క సమావేశంలో పోలిరెడ్మిపాడు, జిఎంఎస్పోచేగానీ , గండికోట విషయంలో గానీ తీసుకున్న నిర్ణయాల మేరకు 10 వేల క్యాసెక్కుల నుండి 20 వేల క్యాసెక్కులు వచ్చేవిధంగా కొత్తగా రి డిజైన్ చేయడంపలన ఆ చర్య రద్దు చేసి కొత్త టండ్రల్ పిలిచారు . ఇది కావాలని చేయలేదు . ఇది క్లియర్గా ప్రభుత్వం పరిశీలించింది . మీ ఆరోపణలలో ఏ మాత్రం వాస్తవం లేదని చెబుతాను . ఇక్కడ గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు రాజజేభర రెడ్డిగారు పాదయాత్రలో మాట్లాడారని దానికి మోక్కమే లేదని మాట్లాడారు . ఎంత సత్యాదారమైన ఆరోపణ చేశారు ? మున్నేరు ప్రాజెక్టు ఖమ్మంలో 1991 లో ..... చెబుతానయ్య, మీ దగ్గర సరుకులేదు గానీ, ఏదో తాకడ పెడతావు . 1991-92 లో దీనిని రు . 48 కోట్లతో ప్రారంభం చేద్దామని అంటే, అప్పటి గౌరవ శాసనసభ్యుడు శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావుగారు ఇంకా అధికంగా కావాలని చేస్తే, దాదాపు 1994 వరకు 32 వేల ఎకరాలకు దాదాపు రు . 100 కోట్ల ఎస్టిమేట్ తయారుచేశారు . 1994 తరువాత 2004 వరకు ఏ ప్రభుత్వం వచ్చింది . ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన మహానుభావుడు ఒక చిన్న ప్రాజెక్టు గురించి పది సంపత్సరాలు పుల్ల తీసివేయకుండా, ఆ ప్రాజెక్టు మొదలుపెట్టకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు చేయలేదు అంటున్నారు . 2000 నాటికి కృష్ణా వాటర్ ట్రిబ్యూనల్ అవార్డు పూర్తయింది . కొత్త ట్రిబ్యూనల్ వచ్చింది . ఈ విషయంలో వారికి తెలియదు అనుకోవాలా ? తెలిసి ఆరోపణలు చేస్తున్నారు అనుకోవాలా? ట్రిబ్యూనల్ వచ్చిన నేపథ్యంలో కొత్త ప్రాజెక్టుల విషయంలో కొంత సందిగ్ధత, సంశయం ఉంది కాబట్టి ఇప్పటిపరకు పరిశీలనలో ఉంది . ట్రిబ్యూనల్ తరువాత తప్పకుండా తీసుకుంటామనే మాట, ఆయన ఆడినమాట తస్మినాడు కాదు . అందుకే ఈ కార్బోక్సిలు చేస్తున్నాము . మీరు చెప్పింది చేయలేదు . చేయలన్నది చేయలేదు . చేయనిదాని గురించి ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. ఇది ఈ భాగవతమా ? ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ గురించి, ఇప్పటి గ్లోబల్ టండ్రల్ గురించి, సబ్ కాంట్రాక్టర్ల గురించి మాట్లాడారు . ..... ఈ సోది ముచ్చట్లు తప్ప ఇంకేదన్నా మాట్లాడేది ఉందా ? వారు చెప్పినదానికి చెబుతున్నాము కదా . ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ గురించి మాట్లాడారు . It is alleged that the pre-qualification of EPC contractors was done to facilitate contractors to form a syndicate. పెద్ద మహానుభావుడు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఆయన మాట్లాడారు . ఇది వాస్తవం కాదా ? ఒక్కసారి వెనుకకు తిరిగి ఆలోచించమని కోరుతున్నాము . ఎపి- III లోగాని, వరల్డ్బ్యాంకులో గానీ, ఎస్ఎర్ఎస్పి - I లో గానీ, ఎస్ఎర్ఎచిస్లో గానీ, జపనీస్ బ్యాంక్ ఫర్ ఇంటర్నేషనల్ కోపరేషన్ పర్స్నా, కెసి కెనాల్ మోడరన్జెషన్లో 2004కు ముందు ఈ ఎంప్యాసల్మేంట్ లేదా ? ఈ ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ లేదా ? మేము చేయగానే మీరు ఈ మాట మాట్లాడుతున్నారు . ఈ ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ ఎందుకు చేస్తున్నాము ? తొందరగా చేయడానికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న కొత్తపథ్థతులలో భాగంగా ఇది చేస్తున్నాము .

ఉదాహరణకు జంపలకోటు అనేది విజయసగరం జిల్లాలో ఒక చిన్న మైసర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు. దీనికి టెండర్లు పిలిస్తే, దాదాపు 16 సంవత్సరాలు కోర్టులో పుండిపోయింది. ఈ లిబేషన్లు పుండకుండా, ఇటువంటి వివాదాలు రాకుండా మేము చేపట్టిన జలయజ్ఞం కార్బూక్షమాలు పూర్తి స్థాయిలో త్వరితగతిన పూర్తి చేయడానికి ఎంపిక చేసుకున్న, మీరు అనుసరించిన విధానమే ఈ విధానం కాని, కొత్త విధానం కాదు. ఈసాండు 312 ప్ర్యాకేటీలకు ప్రోఫెస్షన్ పోజిషన్ల్ ప్రైమలో పనులు పూర్తి చేయాలని అన్ని పనులనూ గ్రాండ్ చేసాము.

వారు గ్లోబల్ టెండర్లు గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. ఒక పదం ఇక్కడ కొత్తగా మాటల్లాడితే చాలామంది కామన్ పీపుల్లుకు తెలియదు. మేము కొత్తగా కనుకున్నామనే పద్ధతిలో ఆరోపణ చేయడం . గ్లోబల్ టెండర్లలో no escalation is provided in the contract. But, escalation is being paid అంటున్నారు. ఇన్నీ సాంకేతికపరమైన నిషయాలు, ఒప్పండానికి సంబంధించిన నిషయాలు. ఇన్నీ ఈ హాజర్లో మాటల్లాడి ఏదో తప్పు చేస్తున్నామనే భావన కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేసారు తప్ప మరొకటి కాదు. ఇప్పిసి కాంట్రాక్టులు 2003-04లో గోదావరి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, తాడిపూడి, పుష్పర ప్రాజక్టులను 18 మాసాలలో పూర్తి చేయాలనేది వారే చేసారు. ఆ రోజు ప్రైస్ ఎస్క్యూలేషన్కు జిబ్ 94 ద్వారా రు.2 కోట్ల కంటే ఎక్కువ వని, 18 మాసాల కంటే ఎక్కువ వుండేది అని అన్నారు. కాని price adjustment is allowed beyond this. ఇది రు.2 కోట్ల కంటే ఎక్కువగాను, 18 మాసాల కంటే ఎక్కువగాను పున్చదనేది అందరికీ కూడా తెలుసు. కాని ఇదెక్కడి అన్యాయం అధ్యక్షా, దేవాదుల ఫీజ్ 1లో, ప్రైస్ ఎడ్జెస్ట్షన్మెంట్ లేదని చెప్పకుండా డిస్ట్రిబ్యూట్ ఎడ్జుడికేషన్ బోర్డు పెట్టారు. ఈ రాష్ట్రంలో రెండే రెండు ప్రాజక్టులకు, పులిచింతల, దేవాదుల 1 ప్రాజక్టులకు డిస్ట్రిబ్యూట్ ఎడ్జుడికేషన్ బోర్డు పున్చది. ఇది ఆర్టిట్లేషన్కు బ్యాక్ డోర్ మెథడ్. మేము సిమెంట్, స్టీల్, శ్వాయల్ మొదలైనని ఎస్క్యూలేట్ అయి, కాంట్రాక్ట్ కారణంగా కాముండా, మిగతా కారణాలతో సమయం అయితే దానికి ఎస్క్యూలేషన్ ఎడ్జెస్ట్షన్మెంట్ ఇచ్చే విధంగా రూల్ ప్రకారంగా మేము చేస్తే, వారు ఆర్టిట్లారీగా చేసారు. ఇటువంటి ఆర్టిట్లారీ అరేంజ్మెంట్ ఎపి. 3 లో పుంచి, కోట్లాది రూపాయలను దోచి పెట్టారు. ఈ రోజు పీరు మాటల్లాడుతున్నారు.

మీరు చేసిన నిషయాలను గమనించి చూడండి. ఎటువంటి పొరపాట్లు జరగకుండా వుండే విధంగా, ఒప్పందంలో అది లేకుండా చేసే విధంగా, పొరదర్శకంగా వుండే విధంగా, రూల్ ప్రకారంగా, ఒక పర్టీకుమ్మల్ పొర్చులా ప్రకారంగా ఇచ్చే విధంగా ఇది పెట్టాము. కాని వారిలాగ మేము చేయలేదు. అదే విధంగా వారు సబ్ కాంట్రాక్టుల గురించి చెప్పారు., అది ఎగ్గిప్పింగ్ సిస్టమే. జిబ్ 94లో స్పృషంగా వుంది. మేము ఏదో తప్ప చేసినట్లుగా మాటల్లాడుతున్నారు. 50 శాతం మేరకు సబ్ కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చే విధంగా వుంది.

(అంతరాయం)

నిబంధనలను చూసాము కదా. ఈ హాజర్లో అందరూ సాక్ష్యం . నిబంధనలు పున్నాయని చెప్పిన మహాసుభాపుడు ఏనాడైనా ఈ నిబంధనలను పాటించాడా? మీరయ్యా మాటల్లాడేది ?

ఎల్లంపల్లి విషయంలో చాలా వివరాలు మాటల్గాదారు. 18 రోజుల పాటు ఇక్కడ చర్చ జరిగింది. తప్పుడు కాగితాలు తీసుకొచ్చి చూపించారు. దీని గురించి ఒక్క మాట ఎక్కువ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. దానిని చాలా సార్లు క్లూరిపై చేసాము.

(తెలుగుదేశం సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

ఇక్కడ ఒక మాట చెప్పాలి. గౌరవ ప్రతిపక్ష నేతు ఇంత దురదృష్టికరంగా మాటల్గాదారు. ఎన్నిసార్లు మాటల్గాదారు లోకాయుక్త రిపోర్టును పెట్టమని ? లోకాయుక్త రిపోర్టు ఇప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రాలేదనే విషయాన్ని ఎందుకు గుర్తించడం లేదు ? లేని రిపోర్టును ఈ హాజరీ పెట్టమని, సమాధానం చెప్పమని ఎవరయ్యా మాటల్గాడేది ? ఏమైనా అర్థముందా ? సుదీర్ఘ పరిపాలనాసుభవం కలిగిన మహానుభావుడు రిపోర్టును చూపించమని ఎన్నిసార్లు మాటల్గాదారు ? లేని రిపోర్టు ప్రభుత్వర దగర పుందని మాటల్గాదారు. ప్రభుత్వం క్యాటగారికల్గా ఎన్నోసార్లు చెప్పినపుటికీ అది రాకపోయినపుటికీ సుప్రీం కోర్టులో ఆ విషయం పుందని తెలిసి పుండి కూడా ఆ విషయాన్ని ఇక్కడ హాజరీ మాటల్గాడడం నారికే చెల్లుతుంది. అనత్యాలు చెప్పడం కూడా వారికే చెల్లుతుంది. ఆ రిపోర్టు పచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని తప్పకుండా పరిశీలిస్తుందని చెబుతున్నాము.

కల్వకుమర్తి గురించి చాలా విషయాలను చెప్పారు. 10 లక్షలు క్రూబీక్ మీటర్లని, 3 లక్షల క్రూబీక్ మీటర్లని, డిఫరెన్ష్ ఇన్ వర్డ్ ను అండ్ ఫిగర్స్ గురించి చెప్పారు. నేను ఒకటి చదిని చూపేడతాను. The total quoted price for evaluation purpose ఇవన్నీ డిచెయల్స్ నేను చెప్పగలుగుతాను. కానీ దుర్భిణీలో పెట్టి ఎక్కడ తప్పు దొరుకుతుందని చూడడం తప్ప మరొకటి కాదు. ఏదో సామెత చెప్పినట్లుగా, పనిలేని వాడు పిల్లి తల గొరిగినట్లుగా, ఎక్కడ ఏమి దొరుకుతుందని దుర్భిణీ పెట్టి చూస్తున్నారు. The schedule 'A' is definitely that is to be the primary item. వీరు పెడ్వాలు బి, సి, డి లలోకి పోయి ఎక్కడో, ఏదో అయిందని చెబుతున్నారు, అందులో వాస్తవం లేదు.

(అంతరాయం)

వీరికి సప్పులాటగా పుంది. సీరియస్గా, సిన్నియర్గా ప్రజల విషయాల మీద ఎప్పుడూ వీరు దృష్టి సారించలేదు. ఇంత పెద్దవిత్తున చర్చిస్తుంటే వీరికి సప్పులాటగా పుంది, ఆపోమాపీగా పుంది. ప్రజలు చూస్తున్నారు.

(తిరిగి అంతరాయం)

యూఎస్ ఫ్లాయ్ యూఎస్ గురించి చెప్పారు. ఇని టెక్నికల్గా చూపించే విషయాలు. అందుకనే సిఇని శ్రాన్స్ఫర్ చేసామని చెబుతున్నారు. అనలు డిజైన్స్ ను ఎవరు అప్రొవ్ చేస్తారు ? సిడిబ - అంబే సెంట్రల్ డ్జెస్ట్ అర్ధనబేస్ ను పుంది. దేశంలోనే అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకంగా మన రాష్ట్రానికి పుంది. వారు చేసే దానికి సిఇ మీద పెట్టి మాటల్గాడుతున్నారు. కస్టమ్స్, ఎక్స్పోజ్ డ్యూటీలను కాంట్రాక్టర్లకు దోచిపెట్టడం జరిగిందని చెప్పారు, అది వాస్తవం కాదు. 1984 లోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం, మళ్ళీ 2004లో వాటర్ ప్రాజక్టులకు డ్యూటీ లేకుండా చేసిన విషయం చాలా సార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఎన్నిసార్లు చెప్పినా అదే మాట. ఎలుక తోలు తెచ్చి ఎంతెంత ఉతీకినా సలుపు నలుపే కానీ తెలుపు రాదు అన్నట్లుగా పుంది వారి విషయం.

పెండరు రిఫార్మ్ విషయంలో కాని, థర్ పార్ట్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ గురించి మాట్లాడారు. థర్ పార్ట్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ లేనే లేదని అన్నారు. ఇంత దురదృష్టకరమా? ఈ పుస్తకాలు పున్నాయి చూడండి అథ్యో, ఇంతకంటే డబుల్ క్రిందనున్నాయి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

ఇన్ని మాటలు మాట్లాడారు. అవన్నీ సత్య దూరాలని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనా, 312 ప్యాకేజీలలో కేవలం ఒక్క ప్యాకేజీకు సంబంధించి క్వాలిటీ మీద రికార్డు చేసే రికార్డులు. ఇదేదో ఆపోమాపీగా ఏమీ చేయడం లేదు. థర్ పార్ట్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఆమోదం పొందిన తరువాతనే బిల్లులను చెల్లించడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇదే కాకుండా సంటం ఫర్ గుడ్ గఫర్స్ ఏదైతే పుండో, దానిని డివైజ్ చేసి వెబ్బోటలో పుంచి క్వాలిటీ చూసే విధంగా నెలకు ఒకసారి పొందుపరిచాము. నాణ్యతను చాలా పగడ్చందీగా చేస్తున్నాము. టిడిసి ప్రభుత్వ హాయాంలో నాణ్యత విషయంలో చాలా సమస్యలు వచ్చాయి కాబట్టి పగడ్చందీగా, శాశ్వతంగా నాణ్యతను పరిశీలించే విధంగా చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది. వెలుగోడు ప్రాజక్ష్యకు రు.19.5 కోట్లు, చిత్రాపతి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వేయర్కు రు.3 కోట్లు, ఎవంఆర్పి ట్యాంక్కు కోటి రూపాయలు, పిఎబిఆర్కు రు.18 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అలగునూరులో పూర్తిగా జరుగుతున్నది.

మ.1.40

ఎద్దిలే రు రు. 4.50 కోట్లు, కౌలసనాల రు.1.00 కోట్లు. ఇక్కడ ఒక మాట మాట్లాడారు. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు రబ్బర్ డ్యూమ్ గురించి మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రి హారీకాప్పర్ నుండి వెళ్లగానే అది తెగిందని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. దురదృష్టం ఏమంటే, తాను ప్రౌదరాబాద్ నుండి కౌలసనాల వెళ్లి ఇంగులేట్ చేసిన తరువాత గంటా, రెండు గంటల్లో ప్రాజెక్ట్ కుపుకూలిపోయింది. వాస్తవం కాదాలని అడుగుతున్నాను. అంతా ఉల్లో. ఉల్లో చౌర్, కొత్తాల్కో డాంటె అస్సుట్లుగా మా పైన ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. అస్సుమయ్యలో రు.2 కోట్లు, కండలేరులో రు.14 కోట్లు, తెలుగుగంగ స్టీజ్ 1లో, కెసి కెవాల్ ఆధునిక్కరణలో రు.22 కోట్లు, తుంగభద్ర ఎడమ కాలువలో రు.16 .50 కోట్లు వెంగళరాయసాగర్, అప్పకు, ఏలేరు కాలువలకు సంబంధించి రు.18 కోట్లు, తెలుగుగంగకు రు.4.50 కోట్లు, బుగ్గవంకలో రు.3.50 కోట్లు, శ్రీశైలం జల విద్యుత్ కేంద్రం తెలును. ఎన్సార్టబిసి రు.2.50 కోట్లు, బైరవాణిదిబ్బలో రు.3 కోట్లు ఇన్ని రకాలుగా ఇన్ని ప్రాజెక్టులలో వారి కాలంలో నాణ్యత లోపించి మళ్ళీ ఖర్చు పెట్టే అవసరం అవకాశం ప్రభుత్వానికి కల్పించే పరిస్థితి వారు చేశారు. తోటపల్లి గురించి మాట్లాడుతున్నారు. తోటపల్లి విషయంలో వంశధార ప్రాజెక్ట్ విషయంలో అది మెయిన్ ప్రాజెక్ట్కి సంబంధించింది. ఇది చాలా చిన్న విషయం. స్పిల్వేకి సంబంధించింది. ప్రాజెక్ట్కి సంబంధించింది కాదు. అయినా వీరు భూతథ్థంతో చూసి చూపిస్తున్నారు. ఈ రోజు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ సంస్థ ప్రభుత్వానికి అందచేసే పరకూ అందచేసిన తరువాత రెండు సంవత్సరాల పరకూ నాణ్యత విషయంలో రాజీ పడకుండా నిర్మాణ సంస్థలది ఆ రూపకల్పన చేశాము. ఏదో ఔరికే కథలుచెబుతారు. ఇది వాస్తవం కాదు. స్టీల్, సిమెంట్ ధరల గురించి చదవాలంటే ఇప్పన్నీ ఈ జూరాల విద్యుత్ కేంద్రం, సకారా విద్యుత్ కేంద్రం ఎన్నో ఉన్నాయి. ఎన్సార్టఎన్సపిలో రు.260 కోట్లుది రివైజ్షన్లో రు.490 కోట్లుకు, రు.160 కోట్లుది రు.280 కోట్లుకు, పని పూర్తి అయిన తరువాత మొదలు తక్కువ ధర రివైజ్షన్ చేశారు. అప్రోచ్ కెనాల్లో రు.133 కోట్లు ఉంటే, రు.253 కోట్లు, హాండ్ రెగ్యులేటర్కి రు.206కోట్లకి రు.420 కోట్లు ఇచ్చారు. అదే విధంగా అలగునూరు

జలాశయం రు.52 కోట్లు అయితే రు.72 కోట్లు రివైజ్ చేసి కాంట్రాక్టర్స్కి దోచి పెట్టారు. అప్పుడు జలాశయం రు.67 కోట్లు అంచనా వేసి రు.92 కోట్లు ఇచ్చారు. కె.సి కెనాల్ లోరు.18 కోట్లు చేశారు. ఎన్సార్ బిసి పనుల్లో దాదాపు రు.270 కోట్లు ఉంటే రు.317 కోట్లు, ఎన్బులేషన్ పెరుతో చేశారు. ఎన్సార్ పవర్ హోజ్ లో 30 శాత అధిక టెండర్ ఇచ్చి సబ్ కాంట్రాక్టర్కి 60 శాతం ఇస్తే దాదాపుగా ఎంత మిగిలిందో వారికి తెలుసు. కాగ్ విషయాల్లో తెలుగుగంగ, కడప సరిగ్గే విషయంలో, శ్రీకాళహస్తి సరిగ్గేలో ఈ విధంగా చూస్తే, ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన విధానాల ద్వారా కాంపిటీట్ స్పీరిట్ ఉండే కండీషన్లో దాదాపు ఇప్పటివరకూ ఇచ్చిన కాంట్రాక్టర్లో రు.3,960 కోట్లు ఐబిఎం, కంటే తక్కువ ఇచ్చిన మాట అవాస్తవమని చెప్పగలుగుతారు. దోచిపెట్టింది వారు, ఆరోపణ చేసింది వారని స్పుష్టంగా చెప్పడలచుకున్నాము. ఇక నిర్వాణ సంస్థల గురించి చెప్పాలి. ఎంసి., మిట్టల్, ఎఫసిసి మొదలగు సంస్థలు వారికి మేము దోచిపెట్టామన్నారు. వారి పేర్ విలువ స్టోక్ మార్కెట్లో పెరిగితే మార్కెట్ క్యాబిట్లైజేషన్....

(అంతరాయం)

వారంతా అబద్దాలు చెప్పి అనత్యాలు చెప్పి కూర్చుంటారు, మేము మాట్లాడకూడదు, వినదలచుకోలేదు అంటే ఎలా? ఎన్సిసి రు.2,884 కోట్లు, రు.6,222 కోట్లు అన్నారు. అలాగే ఐబిఆర్సిఎల్., క్యాపిటల్లైజేషన్ రు.1,900 కోట్లు ఉంటే రు.7,200 కోట్లు అంటున్నారు. ఇస్నే లిష్ట్ కంపెనీలన్నీ ఉన్నాయి. ఏ విధంగా పెరిగాయో అంటే, 2004లో ఈ రాష్ట్రంలో, దేశంలో రు.5,700 కోట్లు ఇండెక్స్ ఉంటే, ఈ సంవత్సరం రు.20,000 ప్రచిలుకు పోయి రు.1,600 అయింది. స్టోక్ మార్కెట్లో పేర్ పెరిగితే దోచి పెట్టారనే సంతీ చెప్పి దోర్భాగ్ స్థితికి వారు వస్తే, పాపం, అంటాము తప్ప ఏమీ లేదు. ఇంకొక కంపెనీ ఉంది మనకు తెలిసిన వారి కంపెనీ. హారిటీస్ ఇండష్ట్రీస్ కంపెనీ. 2005లో రు.6.5లు పేర్ ఉంది. ఈ రోజు ఫిబ్రవరి 2008లో రు.466 అయింది. ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా కాంట్రాక్ట, సబ్ కాంట్రాక్ట తీసుకొని దోచుకుంటూ వారి పేర్ పెరిగిందా? ఆ మాట ఆ పదనిలో ఉన్న వారు అనడం మంచిదా? తన కంపెనీ పేర్ పెరిగితే మేము దోచిపెట్టినట్లా? ఇదీకాకుండా, ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. కాంట్రాక్టర్స్ అంతా మావారే అంటున్నారు. కాంట్రాక్టర్స్ అంతా ఈ ప్రభుత్వం పచ్చిన తరువాతనే వచ్చారు. ప్రాగ్రసివ్ కంపెనీ ఎన్ని రోజుల నుండి వచ్చింది? వారి ప్రభుత్వ కాలంలో పని చేయలేదా? ఏవీలోసై వారి ప్రభుత్వ కాలంలో పని చేయలేదా? గాయత్రి కంపెనీ ఈ రాష్ట్రంలో వీరి ప్రభుత్వ కాలంలో పని చేయలేదా? సుభాస్ కొత్త కంపెనీ, జయప్రకాష్ దేశంలో పెద్ద కంపెనీ అలా ఈ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం పచ్చిన తరువాత పుట్టినట్లు తప్పుడు ప్రచారం చేస్తూ అంటున్నారు. రు.40,000 కోట్లు దోచుకున్నారని అన్నారు. ఎప్పటి నుండి వచ్చాయి. ఇప్పటివరకూ పనులు జరిగినని రు.30 కోట్లు కాలేదు. ఈ రోజు రు.40,000 కోట్లు అనడం ఇంత దోర్భాగ్యమా? దురదృష్టకరం. ఇంత నీచ నిక్షప్త స్థాయికి దిగి ఇలా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ మాట చెప్పి అవిశ్వాస తీర్మానం సెగ్గుదామనుకుంటున్నారు అధ్యక్షా. అదే కాదు, ఇంకా చాలా మంది మట్లాడారు. వారు ఆరోపణలు చేశారు. ఆరోపణలకు సమయం ఇప్పకపోతే ప్రజలకు సరైన సమాచారం తెలియదు. ఇప్పటివరకూ ఏ ఒక్క మాట వారు చెప్పింది కూడా వాస్తవం కాదు. కావాలని తప్పుడు సమాచారం అసత్యం, సత్యాదూరం అయిన మాటలు మాట్లాడారు. ప్రజలను మఖ్య పెడుతున్నారు. మాడైనైజేషన్ రంగారెడ్డిగారు ఎన్సెన్సిగురించి చెప్పారు. లిష్ట్ విషయంలో ఇప్పటికి రు. 60,000 కోట్లు

MR.SPEAKER: Those minute details you can just leave them. You can conclude on that.

శ్రీ పాన్నిల లక్ష్మయ్యా : రెండు నిమిషాల్లో పూర్తి చేస్తాను అధ్యక్షా. చాలా సమస్యలున్నాయి. వారు అన్ని విధాలుగా ఫియల్ అయ్యారు. ప్రాజెక్టులు మొదలుపెడుతుంటే వెక్కిలి సమయాలు నవ్వారు. గేలి చేశారు. నీరు ఎక్కడ, నిధులు ఎక్కడ అన్నారు? అనుమతులు తీసుకోగలరా అన్నారు. పునరావాసమని ప్రజలను రెచ్చగొట్టారు. భూసేకరణ అని రైతులను రెచ్చగొట్టారు. ఇప్పుడైనా, 12 ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి దాచాపు 16 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చాము. ఈ సభలో ఇప్పుడు గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉంటే బాగుండేది. అనేది అంటారు, బయటకు పోతారు. మిగతావారే దులుపుకోవాలి. మిడిమానేరు, కరీంగిర్ ఘ్రం ఘో కెనాల్ నిర్మాణంలో ఏమన్నారు? పెద్దలు రాజీశ్వరరాపుగారు నా దగ్గరకు చాలా సార్లు వచ్చారు. రైతులు ఏదో విధంగా సష్టపరిహరం ఇవ్వాలన్నారు. మేము ఆలోచిస్తూ ఉంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు ఉదయమే కలిసారు. తరువాత మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు స్టోట్మెంట్ ఇచ్చారు. ఏమిచ్చారంటే, కనీసం రు.3 లక్షలు ఇవ్వాలని అనుకుంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు వారిని రెచ్చగొట్టి జలయజ్ఞం అడ్డుకోవడానికి లభి పొందడానికి ఏమి మాట్లాడారంటే, చాలా దురదృష్టకరం ఎకరానికి రు.4 లక్షలు ఇస్తే తప్ప వీలు లేదని రైతులను ఉండికి రెచ్చగొట్టారు. (కం)

మ.1.50

ఆ రకంగా వారు చెప్పిన విషయాలకు సమాధానం చెప్పాలి కదా అధ్యక్షా? అయితే చాలా విషయాలు చూశాము. వాళ్ళు న్యాయస్థానానికి పెళ్లి ప్రైవేట్ మరియు పట్టిక లిటగేస్సు వేశారు. అయితే న్యాయస్థానం మొట్టికాయలు వేసింది. ఇతర రాష్ట్రాల మద్దతుతో అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేశారు. ఇప్పుడు అవినీతి మీద వాళ్ళు మాట్లాడుతున్నారు.

ఒక్క మాట అధ్యక్షా..... సర్ అర్థర్ కాటన్ మహానుభావుడిని తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని గ్రామగ్రామాన విగ్రహాలు పెట్టి పూజిస్తున్నారు. అలాంటి ఆయనను హాస్ ఆఫ్ కామన్స్ కు పిలిపించి సంజాయిషీ అడిగితే ఆయన సమాధానం చెప్పుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. దానికి కారణం 150 సంవత్సరాల క్రితం ఆనాడున్న స్టీల్ లాబీయింగ్. మా దేశంలో స్టీల్ అముకుంటే లాభం వస్తుంది కానీ ఆ దేశంలో ప్రాజెక్టులు కడితే ఏమెన్నుందన్న కారణం. అలాంటి ఆరోపణలు వచ్చినా వాటిని సరిదిద్దుకొని ముందుకుపోయారు కాబట్టే ఈ రోజు గ్రామగ్రామాన ఆయన విగ్రహాలు పెట్టి పూజించుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. కాబట్టి మీరు కూడా చరిత్రకారులుగా మిగిలిపోకున్న చరిత్రహానులుగా మాత్రం మిగిలిపోవద్దని తెలియజేస్తున్నాను. I have clarified many things. I am ready to clarify any other items. అయితే ఒక్కటి మాత్రం నిజం Non-apprehension leads to mis-apprehension. That is what exactly జరుగుతున్నది. Any change is always resistant, out of ignorance. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే ఇది జనరల్ ఫీలింగ్. Ignorance leads to feeling, but knowledge brings out the understanding. దానికి ఉదాహరణ గేలీలియో. నాకు చరిత్ర గురించి ఎక్కువగా తెలియదు. ఎందుకంటే నేను చరిత్ర చదువుకోలేదు. ఆయన భూమి గుర్తుంగా వుండంటే రాజులు, ప్రజలు ఆయనను రాళ్ళతో కొట్టే పరిస్థితి వచ్చింది. అయినా దానిని ఆయన రుజువు చేశారు. అట్లాగే వాళ్ళ జలయజ్ఞం మీద అటువంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అయితే ఒక విషయం తమకు అంతా తెలుసుకునే వాళ్ళకు ఏమీ తెలియదు. That means you do not even know that you do not know. అది ప్రాభుం అధ్యక్షా. అంతమాత్రం చేత వాళ్ళ అమాయకులు అనేంత అమాయక్కణి కాదు. ఎందుకంటే వాళ్ళ కావాలని చేస్తున్నారు. అలాంటి వాళ్ళను దేవుడు క్షమించడు. అయినా మేం క్షమిస్తాం. ఎందుకంటే ప్రజలు మాయందున్నారు. అన్ని ఎన్నికల్లో

మమ్మల్ని గెలిపించారు. ఎందుకంటే ప్రజలు నీళ్లు వాడుకుంటున్నారు. అందువల్ల వాళ్లు పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని గౌరవంగా, న్యాయంగా విరమించుకోవాలని, లేకపోతే ప్రజల్లోకి పెళ్లడం మంచిది కాదని మీద్వారా వాళ్లకి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.కళా వెంకట రావు(పునుకూరు): సార్, రబ్బర్ డ్యూం గురించి ఆరోపణలు కాదు కాని జరుగుతున్న విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. నేను మొదటిసారి ఎమ్ముల్యే అయినప్పుడు ఒక గ్రామానికి పోతే అక్కడ కరింట్ లేదని వాళ్లు చెప్పిన తరువాత ఒక నెలకు సంబంధిత ఎడిషని అడిగితే 1967లోనే ఆ గ్రామంలో కరింట్ వేసినట్లుగా రికార్డులలో పున్నట్లుగా తెలిపారు. కాని ఆ గ్రామంలో తీగలు లేవు, కరింటు స్థంభాలూ లేవు. కారణమేమిటని నిచారిస్తే కరింటు వేస్తున్నప్పుడు ఆ ఆఫీసర్సు ఆ గ్రామస్తులు అల్లరిపెడితే తీగలు స్థంభాలూ వేయకుండానే ఆ గ్రామానికి ఎలక్ట్రిఫికేషన్ చేసినట్లుగా రికార్డులలో రాశారు. 25 ఏళ్ల తరువాత ఇప్పుడు ఆ గ్రామానికి కరింట్ వేయమని అడిగితే రికార్డులలో వేసినట్లుగా పుంది కాబట్టి సంబంధిత ఇంజనీరు ప్రాసిక్రోట్ అప్పుతాడు కాబట్టి దానిని అలగే పదిలేసే పరిస్థితి పుంది. అట్లగే జంజావతి ప్రాజెక్టు విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారు జనవరి ఒకటవ తేదీన ఓపెన్ చేశారు. అప్పటివరకు అందులో నీరు లేదు. ఎందుకంటే మా జిల్లాలోని నాగావళి, వంశధారలకు వేసని వర్ణాలు వస్తాయి. వేసనిలో వచ్చిన వర్ణాల నుంచి నీరు తీసుకొచ్చి ఆ రబ్బర్ డ్యూంను ఓపెన్ చేశారు. ఎలాగూ వేసనే కాబట్టి రైతులు పంటలు వేసుకోరని ముఖ్యమంత్రి గారు ఓపెన్ చేసి వెళ్లిపోయాక అందులోని గ్యాస్‌ను తీసేశారు. అప్పుడది గాలి తీసేసిన పుటబూర్ లాగా తోలుతిత్తి మాదిరిగా అయిపోయింది. ఆ తరువాత వేసనిలో వచ్చిన వర్ణాల పల్ల తోలుతిత్తిలాంటి ఆ రబ్బర్ డ్యూం కాస్తా కొట్టుకుపోయింది. ఆ తరువాత మళ్లీ దానిని తిరిగి తీసుకొచ్చి పెట్టారు. అయితే అక్కడున్న ఘ్రాడ్ ఫ్లో కెనార్లో వచ్చిన ఘ్రాడ్ వాటర్ పల్ల అక్కడ పంటలు పండి పరిస్థితి పుంది కాని ఆ రబ్బర్ డ్యూం పల్ల కాదు. ఎందుకంటే ఆ రబ్బర్ డ్యూమ్కు గ్యాస్‌ను నింపేపరికరం పాడైపోయినందుపల్ల ప్రస్తుతం గ్యాస్ నింపే అవకాశం లేకుండా పోయింది. అందుపల్ల ఆ ప్రాంతంలోని 13 ఎకరాలకు పంటలు పండించే విషయంలో మీరు ఏనిధిమైన చర్యలు తీసుకుంటారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే నేను ముందుగా చెప్పినట్లు ఆ గ్రామంలో కరింటు వేసిన ఏధంగా తయారపుతుంది కాబట్టి ఆ విషయంలో మంత్రి గారు ఏ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. అదేఏధంగా తోటపల్లి ప్రాజెక్టు విషయంలో 107 కిలోమీటర్ల నుంచి 97 కిలోమీటర్లకు ఎందుకు తగ్గించవలసివచ్చింది? మొయిన్ కెనార్ విషయంలో ఆ ఏధంగా తగ్గించినందుపల్ల క్రింది ప్రాంతంలోని రణస్థలం, లావేరు మండలాలకు నీరు తగ్గిపోయే ప్రమాదముంది. దానిని క్లారిషై చేయాలి. టెక్కికల్ ఫోల్డ్ కు సంబంధించి అట్లగే రు. 49 కొట్లు ఎక్స్ప్రెస్ పేమెంట్ మీరు వేసిన కమిటీ రిపోర్టు ఏనిచ్చింది?

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: సార్, ఇప్పుడు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయంలో.....

SRI N JANARDHAN REDDY: Speaker Sir, he took my name.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీ పేరు ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించలేదు. మీరు దయచేసి కూర్చోండి. non stop commentary. I called J. Ranga Reddy garu. Please sit down.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి: సార్, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ విషయంలో చాలమంది గౌరవసభ్యులు వాళ్లక్షమైన కొన్ని ప్రాజెక్టుల విషయంలో నిధులు ఎక్కువగా కేటాయించి వేగంగా జరుపుతున్నారు. కొన్ని

ప్రాజెక్టుల విషయంలో మాత్రం సపతితల్లి ప్రేమ చూపిస్తూ తక్కువ నిధులిచ్చి స్టోగా జరుపుతున్నారని మాట్లాడడం జరిగింది. మీ ప్రాంతంలో ప్రాజెక్టులు మంజూరు చేశాము, పనులు జరుగుతున్నాయని చెప్పికార్యక్రమం తప్ప మరొకటి కాదు. ముఖ్యంగా పెనుకబడిన తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఎనిమిది జిల్లాలకు సంబంధించిన ప్రాణహిత చేపెళ్ల ప్రాజెక్టు ఆ జిల్లాలకు ప్రాణం లాంటిది. 50 లక్షల ఎకరాలకు నీరిచ్చే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కోసం రు. 20 వేల కోట్లు అవసరం కాగా దాని కోసం కేవలం రు. 260 కోట్లు మాత్రమే బడ్జెట్లో కేటాయించారు. అంత తక్కువ బడ్జెట్తో దాని నిర్మాణం ఎన్నోళ్లకు పూర్తి కావాలి? అట్లాగే మా నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాలువకు సంబంధించిన లిప్పులను వేరుగా చూడకుండా ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగంగా చేసి దానిని హండోవర్ చేసుకొని మొయింటయిన్ చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే అక్కడి మెల్ టీల్పాండ్ నిర్మాణం చాలా స్టోగా జరుగుతున్నది కాబట్టి దానిని వేగవంతంగా పూర్తి చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

MR SPEAKER... This is not the question hour. Anything Minister garu, you want to add?... I am going by it. You have debated enough on project. Yes, Minister garu, please complete.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కళా వెంకట రావు గారు రఘ్రుర్ డ్యాం విషయం ప్రస్తుతించారు. **Rubber Dam is only a temporary adjustment** ఎరిస్ట్రా రాష్ట్రంలో పున్న వివాదం తోలిగిన తరువాత అక్కడ పూర్తి స్థాయిలో నిర్మాణం చేపట్టడం జరుగుతుంది. అప్పటి పరకు లిప్పు సీసిం కంపీట్ అపుతుంది. ఇక తోటపట్లి ప్రాజెక్టు విషయంలో 117 కిలోమీటర్ల కెనాల్కు సంబంధించి ఏ మాత్రం తగ్గింపు పుండదు. **The targetted ayacut will be served. This is a categorical assurance. This assurance is final and this cannot be deviated.** ఇక ఎక్స్ప్రెస్ పేమెంట్ విషయంలో వాస్తవం లేదు. అట్లాగే గౌరవ సభ్యులు రంగారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు మాకు అన్ని ప్రాజెక్టులూ ఇష్టమే. అందుకే ఈ నాల్గైదు సంవత్సరాల కాలంలో 74 ప్రాజెక్టులు చేపట్టి అన్నింటిని కాల పరిమితి మేరకు పూర్తి చేయడం జరుగుతున్నది. ఇక ప్రాణహిత చేపెళ్ల ప్రాజెక్టు విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా స్ఫురంగా చెప్పారు. అందులో ఎటువంటి అనుమానం అక్కర లేదు.

మ.2.00

(ఇంటర్వ్యూ)

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్థన్ రెడ్డిగారూ, ఇప్పుడన్నీ వారు అంగీకరించారంటే మీరు నో కాప్టిడెన్స్ మోపస్ విత్తిడ్స్ చేసుకోవాల్సి వస్తుంది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : సార్, ఎక్కువ సమయం తీసుకోసు, ఒక రెండు నిముపోలలో వాళ్ల కన్న టైంట్స్, నాణ్యత గురించి చెబుతాను. సార్, ఒక గొల్ల రాజయ్య మేకలు, గొర్రెల గుంపును పెట్టుకుని కూర్చుని పున్నాడు. ఒకాయన స్పీడుగా కారులో వచ్చి, పోతూపోతూ అక్కడ ఆగి ల్యాప్‌టాప్ కంప్యూటర్ తీసుకుని గొల్ల రాజయ్యదగ్గరకు పచ్చాడు. ఈ గొర్రు ఎన్ని పున్నాయో నాకు తెలుసు, చెప్పాలా అన్నాడు. సరే, చెబితే చెప్పు, నాది పోయేది ఏముంది అన్నాడు రాజయ్య. అటు ఇటు ఒక నిముపర్ కొలిచి, 225 పున్నాయని చెప్పాడు. సరే, మంచిదన్నాడు రాజయ్య. ఇంతలోపల వచ్చినోడు గుంపులోంచి ఒక పిల్లను కార్లోకి తీసుకపోతుంటే, ఇదేమిటి పున్న ఒక్క దాన్ని కూడా నీవు తీసుకపోతున్నావు, నీవు ఏమి చేశావని చెప్పి దీన్ని తీసుకెడుతున్నావని రాజయ్య అతన్ని అడిగాడు. నీవు అడిగిన దానికి ఇమ్మడియేట్‌గా ఒక నిముపర్లో సమాధానం చెప్పాడు కదా, నా ఫీజు నేను తీసుకుని పోతున్నానని చెప్పాడు అతను. అప్పుడు రాజయ్య - అయితే నువ్వు ఇచ్చి

తంగా గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇరిగేషన్ కస్టటైంటువు అయి ఉంటావన్నాడు. అప్పటి వరకు ఏమీ మాట్లాడని వాడు ఇదేమిటి ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతున్నాడు, గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇరిగేషన్ కస్టటైంటో నువ్వు అంటున్నాడనుకుని, నా సంగతి నీకెలా తెలుసు, నేను ఇరిగేషన్ కస్టటైంటును అని నీకెలా తెలుసని రాజయును అడిగాడు అతను. మూడు విషయాలు చూసిన తర్వాత మీరెవరో నాకు అర్థమయింది సార్, అవేమంటే ఒకటి - నేను నిమ్మలంగా కూర్చున్నా, నేను అడగున్నా పోయేవాడిని నాకేదో గొప్ప సంగతి చెబుతానని నాదగ్గరకు వచ్చాపు, నేను పిలవలేదు నిస్సు . రెండు - నాకు తెలిసిన విషయమే చెప్పావు 225 గొర్రున్నా యని. నాకు తెలియదా ఎన్ని గొర్రున్నాయనే విషయం, అదే సంగతి నువ్వు చెప్పావు. మూడు - నువ్వు కార్లోకి ఆ పిల్లలను తీసుకొని పోయిన తర్వాత నాకు పక్కగా అర్థమైంది నువ్వు ఇరిగేషన్ కస్టటైంటువనే విషయం . ఎలా అన్నాడు అతను . నువ్వు తీసుకెళ్లింది గొట్రె పిల్ల కాదు, కుక్క పిల్ల అది. కుక్కపిల్లలను తీసుకుని పోయి నువ్వు గొట్రె పిల్లలనుకున్నాపు అని ముక్కాయించాడు గొల్ల రాజయ్య . అవిధంగా వీళ్ల పెట్టుకునే కస్టటైంట్స్, వీళ్ల దగ్గర పని చేసే వాళ్లసు ఆదరాబాదరాగా తీసుకొచ్చి పెడితే రబ్బర్ డౌములు కొట్టుకుని పోకుంటే ఏమనుతాయి సార్? ఒకటి - పనులు జరగడం లేదు, జరిగిన పనులు కొట్టుకపోతున్నాయి. ఈనాడు వీళ్లంతా డబ్బులకు అశపడి ఎవరికి వాళ్ల కొట్టేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారే తప్ప వీళ్ల సక్రమంగా ప్రజానీ కానికి నీళ్ల ఇచ్చే కార్బూకమం చేయడం లేదు. అధ్యక్షా, మేము రెండు విషయాలు అడిగాం, జవాబు రాలేదు. మీరు దుమ్ముగూడం నుంచి తీసుకుపోతున్న 165 టియంసిలకు నంబంధించి ఆయకట్టు ఏది, చెప్పమంటే దానికి సమాధానం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు తన సాంత నియోజకవర్గానికి ఎంత చేసుకున్నాడో ఒకసారి చూడండి, రూ. 8వేల కొట్టు పెట్టుకున్నాడు . మంత్రిగారూ, మీ సాంత నియోజకవర్గమయ్య, దేవాదుల స్టేజ్-3 కు టెండర్లు పిలవడానికి కనీసం ప్రయత్నం చేశావా? మీ జిల్లా , మీ నియోజకవర్గం , మేము చేసిన పనిని కూడా క టిప్పీట్ చేయలేకపోయాపు కదా . ఇప్పుడు ఏదో గొప్పగా చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. డబ్బులు తినడం తప్ప నాణ్యత ఎక్కుడా లేదు.

శ్రీ పోన్నాల లక్ష్మయ్య : ఇంతకముందు ప్రస్తుతించిన అంశాలకు సమాధానం చెబుదామంటే మీరు నమయం ఇప్పలేదు. మేమేదో తప్పు చేసినట్లుగా, సమాధానం చెప్పుకుండా దాటవేస్తున్నట్లుగా ఏదో గొట్రెపిల్లల కథ చెప్పారు. అవిశ్వాస తీర్మానంపై జరిగిన చర్చలో అడిగినపన్నీ చెబుతాను మీరు నమయం ఇస్తే . ప్రయారిటీ గురించి అడిగారు, దానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. మంచి వర్డ్ కాయిన్ చేశారు, సమగ్ర జల విధానమన్నారు. నాకు ఏమీ తెలియదు, మా ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తర్వాత ఏదో 74 ప్రాజెక్టులను కొత్తగా చేపట్టాం . అసలు మీ జల విధానం ఏమిటో ఇప్పండి . ప్రాధాన్యత క్రమంలో కట్టడం లేదంటున్నారు కదా, ఈ 74 ప్రాజెక్టుల్లో ప్రాధాన్యతా పరంగా ఏ సంవత్సరం ఏది తీసుకోవాలో రాసి ఇప్పండి. అలాగే 165 టియంసిల ఆయకట్టు గురించి అడిగారు. ఏదో ఆపోమాపీగా మీరు ఆరోపణలు చేసి కూర్చుంటే ఎలా? కృ ష్టా జిల్లాలో ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి కూడా పరదలు రావడం లేదు, నాలుగు సంవత్సరాలలో రెండు సంవత్సరాలు కూడా రావడం లేదు, less than 50%, ఒక్కప్పు ట్రెప్పుల్ పుంది. ఈ విషయాలన్నీ రాష్ట్ర ప్రజల కోసం మాట్లాడుకోవాలి. 165 టియంసిలన్నది గొట్రెపిల్లల కథ కాదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని నెట్టెంపాడు, కల్వకుట్టి ఫేజ్-4 గానీ , మిగతా ప్రాజెక్టులు గానీ , నల్గొండ జిల్లాలో ఎయంఆర్పి గానీ, యస్వి ల్యాప్ టాన్యూల్ ప్రోడ్రాం గానీ టోటల్ 120 టియంసి లకు ఘడ్ వాటర్ అవసరం పుంది. ఈ నీళ్ల ఎక్కడికి పోతున్నాయి? కృష్ణా నది నుంచి టెయిల్ పాండ్కు వెళుతున్నాయి, మాగ్గిముమ్ నాగార్జున సాగర్లో పడతాయి. దీని పల్ల తెలంగాణాలోని మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ జిల్లాలకు 120 టియంసిలు అదనంగా పైబిల్లె

జేప్పు కోనం కాదా? త్రిబ్యుసల్ పుండగా, అంతర్మాష వివాదాలుండగా నాతో ఈ హాసెన్లో ఈ వివరాలు చెప్పించడం మీకేమైనా మంచిదా?

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడు : ఆయకట్టు లేకుండా ప్రాజెక్టు ఎలా కడతావయా?

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్ : నేను చెప్పేది మీకు అర్థం కావడం లేదు. పొపం ముఖ్యమంత్రిగారు కడవ జిల్లాకు బాగా చేసుకుంటున్నారట, మీ పరంగల్ జిల్లాకు ఏమీ చేయడం లేదని నన్ను అంటూ ఆరోపణ చేసి రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాళ్లు చాలా చాలా మాట్లాడారు, మేము మిగతా విషయాల జోలికి వెళ్లడం లేదు. కేవలం ఇరిగేషన మరియు పవర్ గురించే మాట్లాడుతున్నాం . ఇరిగేషన్లో దేవాదుల పథకం గానీ, భూపాల్సల్ ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్ ఫేజ్-1 కార్బ్రూక్షమం ఇప్పుడు సడుస్టోంది, ఐదు వందల మెగావాట్లకు రూ. 23 కోట్లతో సడుస్టోంది. రెండో దశకు కూడా ప్రభుత్వం అనుమతి మంజూరు చేసింది. మొత్తం ఒక్క జిల్లాలో నీటిపారుదల రంగ ఠం యస్టార్ట్యూన్స్ -2 గానీ, దేవాదుల గానీ, భూపాల్సల్ ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్గానీ మొత్తం రూ. 12 వేల కోట్లతో ఈరోజు పనులు జరుగుతున్నాయి. ఏమి మాట్లాడుతున్నారు మీరు, ఊరకే ఆరోపణలు చేస్తున్నారు.

(ఈ దశలో తాను మాట్లాడడానికి మైక్ ఇవ్వాలని డాక్టర్ యన్ . జనార్థన్ రెడ్డి గౌరవ సభాపతిని కోరారు)

MR. SPEAKER : Now, we will leave it there. I have to complete the whole debate. Reply will be given by C.M. ఇరిగేషన్ మినిషన్గారు మీకు కొన్ని క్లారిఫికేషన్లు ఇచ్చారు, అది కోఝ అయిపోయింది. Janardhan Reddy garu, at every point of time, you are insisting me. I am requesting you, please be seated. Very important debate is going on, let us complete it. సభలో జరిగే ప్రతిదీ ముఖ్యమే. నిముష నిముషానికి మీరు అడ్డుతగిలితే బాగుండదు. Kindly be seated now.

(ఈదశలో సభ్యులు డాక్టర్ యన్ . జనార్థన్ రెడ్డి పోడియం దగ్గరకు వచ్చి కూర్చున్నారు.)

Then, you are compelling me to take action on this. I have to take action. I have to name the Member and send him out. మీరు ఈవిధంగా చేస్తే I will name and send you out. నిముష నిముషానికి అల్లరి చేస్తున్నారు.

(డాక్టర్ జనార్థన్ రెడ్డి నేరు తీసుకున్నారు కాబట్టి ఆయనకు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని తెలుగుదేశం పాట్టి సభ్యులు గౌరవ సభాపతిని కోరారు.)

Yes, he will be named, ప్రతి ఒక్కరూ తీసుకుంటారు, , జనార్థన్ రెడ్డిగారూ కూర్చోండంటారు, జనార్థన్ రెడ్డిగారూ అల్లరి చేయకండంటారు, జనార్థన్ రెడ్డిగారూ సహకరించండని అంటారు, అదే అప్పీల్ కదా అందిరిది. పొద్దుట నుంచీ అదే అప్పీల్ కదా, Janardhan Reddy garu, please, go back.

(గౌరవ సభాపతి ఆదేశం మేరకు డాక్టర్ యన్ . జనార్థన్ రెడ్డి పోడియం నుంచి వెళ్లి తమ సీటులో కూర్చున్నారు.)

డాక్టర్ యన్ . జనార్థన్ రెడ్డి : సార్, నా పేరు తీసుకున్నారు, పర్సనల్ ఎక్స్‌ప్లానేషన్ ఇచ్చుకోవాలి , నాకు మైకు ఇష్టండి సార్.

MR. SPEAKER : Janardhan Reddy garu, you have been given ample opportunities. Please, sit down now.

శ్రీ ధర్మ ప్రసాదరావు : అధ్యక్షు, తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానంపై చర్చ మూడో రోజు సాగుతోంది. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజా ప్రభుత్వాలు ఏర్పడిన నాటి నుంచి, మన శాసనసభ చరిత్రలో విశ్వాస, అవిశ్వాస తీర్మానిన్న కలుపుకుని మొత్తం లోమ్మెదింటిని ప్రవేశపెట్టిన సందర్భాలున్నాయి.

మ.2.10

మన శాసనసభ చరిత్రలోనే 9 సారు విశ్వాస, అవిశ్వాస తీర్మానాలను ప్రవేశపెట్టారు. బహుళః ఇది పదవది. రాష్ట్ర ప్రజలకు, గౌరవసభ్యులకు ఈ సభ ద్వారా నేను తెలియజేసేది ఏమిటంబే, కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏనాడుకూడా ఈ రాష్ట్రంలో తాను ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఆనాడు పాలకపక్షంలో ఉన్న పార్టీల మీద అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టిలేదని తెలుపుతున్నాను. ప్రజలు ఒక పార్టీకి ఎన్నికలలో పట్టం కడతారు. అధికారంలోకి వచ్చిన పార్టీ, ఎన్నికలకు ముందు కొన్ని కార్యక్రమాలు చేస్తామని హామీలు ఇస్తారు. టెక్కికల్గా ఒక అవకాశం ఉంది కనుక ముప్పై మంది సభ్యులుంటే చాలు, మనం అవిశ్వాసతీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టివచ్చు అనే ఆలోచన మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం. 1994వ సంవత్సరంలో విజయభాసుర రెడ్డి గారి ఆధ్వర్యంలో సదుస్తున్న ప్రభుత్వం పై తెలుగుదేశం పార్టీ ఒక అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. అప్పుడు ఎందుకు అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారో నేడు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉన్న చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పారు. రెండు రూపాయలకే కిలో బియ్యం ఇస్తామన్నారు, మంచినిటి సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం చేస్తామన్నారు, ఎంటీ ట్యూక్ రద్దు చేస్తామన్నారు, మైనారిటీల హక్కులను పరిరక్షిస్తామన్నారు, యువజక్కికి తగిన ప్రాధాన్యత ఇస్తామన్నారు, అందరికీ ఇళ్లు కట్టిస్తామన్నారు, విధాన పరిషత్తును పునరుద్ధరిస్తామన్నారు, ప్రభుత్వ ప్రచార సాధనాల దుర్మినియోగానికి అడ్డుకట్టి వేస్తామన్నారు, ప్రభుత్వ యంత్రంగ దుర్మినియోగాన్ని అపుదల చేస్తామన్నారు, సంక్లిష్టాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ప్రాధాన్యతనిస్తామన్నారు, నిర్దిష్టం చేసిన వివిధ రంగాలను అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు, స్నేహపూర్వక కేంద్రరాష్ట్ర సంబంధాలన్నారు, నీటి విలువలను క్రమబద్ధికరిస్తామన్నారు, విద్యాసంస్కరణలో ఫీజులను తగ్గిస్తామన్నారు, పెష్టన్ అన్నారు, వియ్యో ప్రాజెక్టులు ప్రారంభిస్తామన్నారు, అమలులో ఉన్నటువంటి పథకాలను పూర్తి చేస్తామన్నారు, ఉద్యోగ నియామకాలలో ఉన్నటువంటి వారిని క్రమబద్ధికరిస్తామని అన్నారు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు, బలహీన వర్గాల వారికి చేసేత చీరలు, ధోవతులు కంటిస్యా చేస్తామన్నారు, పరిసరాల కాలుప్పోన్ని నిరోధిస్తామన్నారు, గిరిజన హక్కులను పరిరక్షిస్తామన్నారు, సాంఘిక దురాచారాలను రూపుమాపడానికి ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. ఉండులో ఎంటీ ట్యూక్ విషయంలో తప్ప మిగతా పనులు మాకు సంతృప్తికరంగా లేవు కనుక మీ మీద అవిశ్వాస తీర్మానం చేస్తామన్నానీ, దాని మీద డిబేట్ జరగాలని ఆనాడు అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు.

అధ్యక్షు, ఆనాడు చర్చ జరిగింది. అవిశ్వాస తీర్మానం పూర్తి అయ్యింది. తరువాత వచ్చిన రాజకీయ పరిణామాలలో నేడు ప్రతిపక్ష పార్టీగా ఉన్న పార్టీకి ఆనాడు అధికారం వచ్చింది. ఇన్ని విషయాలు చెప్పి వాళ్ల

అధికారంలోకి వచ్చారు. 9 సంవత్సరాలు వాళ్లకు నమయం వచ్చింది. మన వ్యవస్థలో, ఏదైనా ఒక ప్రభుత్వానికి అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో మా ప్రభుత్వం ఈ పని చేసిందని చెప్పుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయిదు సంవత్సరాలనేది సరైన కాలంగా మనం తీసుకుంటున్నాము. నేడు ఉన్నటువంటి ప్రతిపక్షానికి నాడు తేమ్ముది సంవత్సరాల నుదీర్ కాలం వారికి continuousగా అధికారం వచ్చింది. రకరకాల కారణాలున్నాయి, నేను ఆ డీటెయిల్స్కి వెళ్లడలమకోలేదు. ఆ విషయాలు చెప్పి, ఆ ప్రభుత్వాన్ని నిందించి తరువాత వాళ్లు అధికారంలోకి వచ్చారు. ఏ కార్యక్రమాలైతే చెయ్యేదని అనుకున్నారో, వాళ్లకున్న 9 సంవత్సరాల కాలంలో వాటి పట్ల ఏమైనా పరిశీలించారా, ప్రయత్నం చేశారా, ఏమైనా అమలు చేశారా అని అడుగుతున్నాను. టిక్కికల్గా ఒక అవకాశం ఉంది కనుక మేము మాటల్డడవచ్చు అని అనుకుంటే అది సరిపోదు. అది ప్రధాన ప్రతిపక్షం యొక్క బాధ్యతాయుతమైన రోల్ అనిపించుకోదు. నేను పత్రికలలో కూడా చూసాను. దేవేందర్ గాడ్ గారు మాటల్డడతూ ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం పై మేము సెగ్గకపోయినా మూడు రోజులు సరదగా కాల్స్కేపం చేస్తామని అన్నట్లుగా మాటల్డారు.

అధ్యక్షుడు, ఈ సభలో సుమారు 300 మంది సభ్యులున్నారు. అనేక పార్టీలున్నాయి. ఈ నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు వాళ్లు, మీరు కూడా మేము ఇస్తున్నటువంటి నోటీసు పై సంతకం చెయ్యిండని మిగతా పార్టీల సభ్యులతే అన్నప్పుడు అన్ని పార్టీల వారు తిరస్కరించారు. బీజేపి వాళ్లు నోటీసు మీద సంతకం పెట్టకపోయినా, వారికి గత్యంతరం లేదు కనుక, మేము దీనిని సమర్థిస్తున్నామని చెప్పారు. అంటే, ఈ 44 మంది సభ్యులు మరియు 2 బీజేపి సభ్యులు కలిసి ఇచ్చారు. ఈ హాస్ ప్రైంగ్రేట్లో ఆరవ పంతు కలిగిన సంఖ్య, ఒక తీర్మాన్ని ఇచ్చి మూడు రోజులు ఈ సభా సమయాన్ని, ప్రజాధనాన్ని, అధికార యంత్రాంగాన్ని, అంతటినీ పాడు చేశారనే భావన బయట ఉంది. ఒక ప్రయోజనకరమైన పని ప్రతిపక్ష పార్టీ చేసింది లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

బాధ్యత కలిగిన ప్రతి పక్ష పార్టీ ఎలా ఉండాలనేది ఈ సభలోనే నేను చూసాను. 2006 డిసంబర్లో Rule 344 క్రింద కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక నోటీసు ఇచ్చింది. మార్గదర్శి పైనాప్సియర్స్ వారు, చట్ట విరుద్ధంగా నాన్ బ్యాంకింగ్ కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తున్నారని రూల్ 344 క్రింద నోటీసు ఇచ్చారు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో అంటే వాళ్లకు అధికారం పోయిన తరువాత పెద్దలు చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనేక బహిరంగసభలలో మాటల్డడతూ ఒక మాట చెప్పారు. నేను ప్రాణత్వాగం చేస్తాను, ఇంకొక రక్తపు బొట్టు మిగిలినా ప్రజలకు ఇచ్చేస్తాను, రక్తం దారపోస్తాను అని ప్రతి నాలుగు మాటలకి ఒకే మాట ఈ విధంగా చెబుతుంటారు. తెలుగుదేశం పార్టీ ఆఫీసులు ఎక్కుడున్న ప్రజల కోసం ప్రాణత్వాగం అని అంటుంటారు. ఈ విధంగా ఇమేజ్ ఇప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. ఈ నోటీస్ క్రింద ఆనాడు సభ్యులు మాటల్డిన విషయాలను విన్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో 12 లక్షల కుటుంబాలకు చెందిన 2900 కోట్ల రూపాయలు ధనం చట్టానికి విరుద్ధంగా ఇతరుల చేతుల్లోకి పెళ్లుంది, లక్షలాది కుటుంబాలలో అందోళన పెరుగుతుంది, ఏమవుతుందో అన్న భయం కలిగిందని మాటల్డారు. అంతకు ముందున్న కొన్ని కార్యకలాపాల నేపథ్యంలో ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా, ప్రింట్ మీడియా ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించింది. ఈ నేపథ్యంలో కుటుంబాలలో అందోళన కలుగుతుంది, దెండపది శాసనసభ జరుగుతుంది కనుక ఈ విషయాన్ని చర్చిస్తే ఏదైనా పరిష్కారం దొరకతుందని బాధ్యత కలిగిన పార్టీ నోటీసు ఇచ్చింది. నాడు తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రతిపక్షం. డెమాక్రటిక్ సిస్టమ్లో పాలకపక్షానికి, ప్రతిపక్షానికి సుమారుగా ఈక్వల్ రెస్పోన్సిబిలిటీన్ ఉంటాయి. పరిపాలనను సాగిస్తుంటారు, విధాన నీర్లయాలను తీసుకుంటారు, అమలు జరుగుతున్న కార్యక్రమాల పై లోపాలుంటే మాపిస్తుంటుంది. పెద్ద తేడా లేదు. ఈ వ్యవస్థ అలాంటిది. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న వ్యక్తి నాడు ఈ నోటీసు ఇచ్చినప్పటి నుండి శాసనసభ నుండి ఎలా వెళ్లిపోవాలి, మనం ఎలా

తప్పించుకోవాలని ఆలోచించారు. 12 లక్షల కుటుంబాలకు చెందిన సమస్య పై చర్చించడానికి నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు ప్రధాన ప్రతిపక్షం, అంటే ప్రాణత్యాగం చేసామన్న ప్రతిపక్షం, రక్తం దారపోస్తామన్న ప్రతిపక్షం ఈ నోటీసు మీరు ఇస్తున్నారు, ఒక సంస్కృత వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నారని కాంగ్రెస్ పార్టీని నిందించి నిలబడ్డారు. ఎందుకు? ఈ అంశం చట్టవిరుద్ధంగా జరిగిందని తేఱతెల్లం అయ్యంది. అన్ని పత్రికలు, సంఘాలు నిరసించాయి. రెండు, ఈ సంస్కృతాన్ని అతిక్రమించి 2900 కోట్ల రూపాయలను కలెక్షన్ చేసింది, ఇది తప్పు సరైన చర్య తీసుకోండని ఆ సంస్కృతాన్ని అధినేతకి చెప్పలేదు.

మ.2.20

అంటే ప్రాణత్యాగం చేస్తామన్న నాయకులు, రక్తం చిందిస్తామన్న నాయకులు ఈ రాష్ట్రంలో పస్సుండు లక్షలమంది మేం ఆ సంస్కర్లో పెట్టుకొన్న డబ్బు ఏమపుతుందనే అందోళనలో ఉన్నప్పుడు ప్రధాన ప్రతిపక్షం కన్నీనియంటగా సభమంచి బయటికి వెళ్లిపోయింది. ప్రజల కోసం ప్రాణత్యాగం చేస్తామన్న పార్టీ ప్రజాసమస్యలమీద చర్చిస్తుంటే తప్పించుకుంది. ఈ రాష్ట్రంలోని ఎనిమిది కోట్ల మంది ప్రజలకు సంబంధించి ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఎలా ఉండాలి? ఒక విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు మీ స్థాండ్ ఏమిటో చెప్పాలి. ఆ సంస్కృతప్పు చేసిందా లేదా అని చూడాలి. లేదు అలాంటి అంశాలను తీసుకొచ్చి, ఒక సంస్కృతు అప్రతిష్టాపాలుచేస్తున్నారనుకుంటే అది కూడా చెప్పాలి. కానీ, ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఆ రెండూ చేయలేదు. ఈ అంశం ప్రజలకు తేఱతెల్లం అయింది. లేదు, ఒక ఆవేదన కనిపిస్తే, అతనికి వ్యతిరేకంగా మాటల్లాడితే తెలుగుదేశం పార్టీకి పుట్టగతులుండవేమౌని భయపడింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఏ స్థాయిలో ఆనాడు ఎంత ఛైర్యంతో ఉందో ఆనాడే రాష్ట్ర ప్రజలకు అర్థమయింది.

(అంతరాయం)

ప్రధాన ప్రతిపక్షం చేయవలసిన హనేనా ఇది? ఎనిమిది కోట్ల ప్రజల పక్కాన నిలబడి చేయవలసిన విధానం . నేడు అలాంటి పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీ మీద అవిశ్వాస తీర్మానం ఇచ్చింది. నేను అందుకు చెప్పవలసి వచ్చిందని మనవిచేస్తున్నాను. వారు మా ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టారు. దేనికోసం ఈ తీర్మానం పెట్టారు?

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ సీట్ల మంచి లేచి నిలబడి అంతరాయం కలిగించారు)

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడుః అధ్యక్షా, ధర్మాన ప్రసాదరావుగారు దేనిమీద మాటల్లాడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇప్పుడు చర్చ అవిశ్వాస తీర్మానం మీద జరుగుతున్నది. మేం అడిగే ప్రశ్నలకు వారు సమాధానం చెప్పాలి. మా ఆరోపణలమీద మీరు సమాధానం చెప్పాలి కానీ మీరు సమాధానం చెప్పడంలేదు. మేం నోటీసు ఇవ్వాచ్చా, లేదా అని అడిగే హక్కు వారికి లేదు. ఎప్పుడో జరిగిన రామోజిరావు గారి ఇస్యా గురించి చెబుతున్నారు. ఎప్పటివో పాత విషయాలు ప్రస్తావిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం చేయవలసినది మేం అడిగినవాటిపైన, అవిశ్వాస తీర్మానంపైన సమాధానం చెప్పాలి. సమాధానం చెప్పకుండా ప్రభుత్వం పారిపోకూడదు. మేం ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా విఫలమయ్యామని వారు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రిగారు గత శాసనసభలో ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉండి, subject to correction, చంద్రబాబు నాయుడిగారిమీద హైకోర్టులో కేసు వేసి ఎందుకు విత్తడా చేసుకున్నారు.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు పీఎస్, పీఎస్ అని అన్నారు)

ప్రతిపక్షం అలాగే పనిచేస్తుందా? ధర్మాను ప్రసాదరావుగారు కూడా సమాధానం చెప్పాలి. ఒక ముఖ్యమంత్రిమీద ఆరోపణలు చేస్తూ ప్రైవేట్ రూల్ కేసు వేసి, ఆ తరువాత విత్తడా చేసుకున్నారా, లేదా చెప్పండి.

శ్రీ ధర్మాను ప్రసాదరావుః అధ్యక్షా, గౌరవ రామకృష్ణదుగారికి కోపం వస్తుంది. నేను పట్టించుకోను. వారితో నాకు వ్యక్తిగత తగాదాలు లేవు. డిబేటును ప్రజలు చూస్తున్నారు. రామేషీరావుకు సంబంధించి నేను మాట్లాడడంలేదు. ప్రజలకు సంబంధించిన అంశం వచ్చినపుడు ఎనిమిది కోట్ల మంది ప్రజలకు సంబంధించి ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన పోర్ట్ ఇలాంటి పిరికెందగా పారిపోయింది, ఇలాంటి ప్రతిపక్షమూ ప్రజల తాలూకు హక్కులను ఎలా రక్కించగలుగుతుందని నేను చెబుతున్నాను తప్ప నేను ఇతర విషయాలలోకి వెళ్లడంలేదు. రామేషీరావుగారి విషయం కోర్సులో ఉంది కనుక సమయం వచ్చినపుడు తేలుతుంది. నేను దానిగురించి వెళ్లడంలేదు.

(అంతరాయం)

ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాకముందు డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులుగా రాష్ట్రంలో పాదయాత్ర చేశారు.

శ్రీ యనముల రామకృష్ణదుః అధ్యక్షా, ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఎలా ఉండాలో ఈయన చెప్పడం ఏమిటి?

MR.SPEAKER: He has the right to reply.

శ్రీ ధర్మాను ప్రసాదరావుః అధ్యక్షా, అప్పుడు పాదయాత్ర చేశారు. ఎందుకు చేశారనేది బహుశా ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారు. శాసనసభలో తొమ్మిది సంవత్సరాలు అనేక ప్రజా సమస్యలపై ప్రతిపక్షం ప్రస్తావించినపుడు స్వందించని ప్రభుత్వం అది. వారి పోర్ట్ వారు కూడా లాభీల్లో మాట్లాడారు. అటువంటి నేపథ్యంలో పాదయాత్ర చేసిన ప్రతిపక్ష నాయకులు డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రజలలోకి వెళ్లి వారిలో నమ్మకం నింపాలన్న ప్రయత్నం చేశారు. ప్రాణాలకు తెగించి, మండు వేసవిలో 65 రోజులు పాదయాత్ర జరిపి పేద ప్రజలను కలిసి వారి బాధలను తెలుసుకున్నారు. నాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వెల్లుపైత్రిస ప్రజలు, రైతులు, రైతు కూలీలు, పెట్టుయాలు కులాలు, పెట్టుయాలు తెగలు, మైనారిటీలు ఎంత దిగజారిన పరిస్థితుల్లో ఈ వ్యవస్థలో ఉన్నారని, వారి జీవన పరిస్థితులు మారాలంటి, అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే వారి వారి సమస్యలను పరిష్కరించాలని నిర్ణయించుకున్నారు. మాకు కండ బలం లేదు, కులం లేదు, సంఖ్య బలం లేదు, మేం తీసుకొచ్చిన ప్రభుత్వాలు ఇవి కావనే భావనలో ప్రజలున్నారు. మా మాట నినేవారు లేరనే పరిస్థితుల్లో ప్రజలు గడగడలాడిపోయి, మెడకు ఉరితాడు తగిలించుకొని లేక విషం తాగి చనిపోవాలనే పరిస్థితులలో నాడు డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారు పాదయాత్ర ప్రారంభించారు. ఆనాడు అనేక సమస్యలను వారు ప్రత్యక్షంగా చూశారు. ఆ సమయంలో ఒకటి రెండు అంశాలు చూడండి.

ఈ శాసనసభలోనే మేం సంక్లేష రాజ్యం అని చెప్పడానికి ప్రయత్నం ఇది. ఈ శాసనసభలో ఉచిత విద్యుత్ రైతులకు ఇష్టమని మేం పోరాటం చేశాం. నాడు అక్కడమన్న చంద్రబాబు నాయుడు గారు రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ ఇష్టమనే అంశంపై ఏమి చెప్పిరంటే ఉచిత విద్యుత్ సాధ్యం కాదు, ఇది కేవలం రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఉద్దేశంగా అడిగిన మాట, ఇతనికి అవగాహన లేదు. ఇవాళ ఉచిత విద్యుత్ ఇష్టడం అనేది

అవగాహన లేని మాట అని వారు తీసిపారేశారు. వారు అధికారంలో ఉన్నారు, కాదన్నారు కాబట్టి మేం అంగీకరించాం . కానీ మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మొట్టమొదట చేసినది ఉచిత విద్యుత్ ఇవ్వడమే. లార్ బహదూర్ స్టడియంలో ముఖ్యమంత్రిగారు పదవీ ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తరువాత మొట్టమొదటి సంతకం చేసినది రైతులకు ఉచిత విద్యుత్ పైలుమీదనే. నాడు రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఈ నిర్లయం వల్ల ఎంతమందికి ప్రయోజనం కలుగుతుందో వారికి తెలియదు. ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు క్రౌన్ సబ్సిడీ ఇప్పవలసి వస్తుందో తెలియదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుత్ మెరుగుపరడానికి వీలవుతుందో తెలియదు.

పాదయాత్రలో వారికి కనిపించిన రైతుల ఆవేదనను ప్రత్యక్షంగా చూశారు కాబట్టి వాటికి చెక్ పెట్టాలని ఈ నిర్లయం తీసుకున్నారు. బంధువులు తిరస్కరించినా, కుటుంబాలు ఉన్నవారు ఆత్మహత్యలకు పొల్చుడుతున్న పరిస్థితులు వచ్చినా, ఎవరూ స్పందించని పరిస్థితుల్లో, అప్పటి ప్రభుత్వం పదలివేస్తే, మేం ఉన్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే అటువంటి చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. అప్పటికి తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్న చంద్రబాబు నాయుడుగారికి పరిపాలనమీద చాలా అనుభవం ఉంది. రాష్ట్రాన్ని తొమ్మిది సంవత్సరాలు పాలించారు. అన్ని విషయాల గురించి అవగాహన ఉన్నట్లుగా వారు చెప్పేవారు. కానీ డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారికి రాష్ట్ర పరిపాలనమీద అప్పటికి అవగాహన లేదు. కానీ ఆ నిర్లయం వారు అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే తీసుకున్నారు. మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఉచిత విద్యుత్ ఇప్పకపోగా, ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చిన తరువాత కూడా దీనిని నాలుగు రోజుల ముచ్చటే, ఇది జరిగే పని కాదు అన్నారు. రాష్ట్రంలో ఉచిత విద్యుత్ ఉండదు, దీనిని మీరు సమ్మానించి చెప్పారు. మీ నాయకుడు సమస్యలమీద ఎంత అవగాహన కలిగిఉన్నారో చూడండి. తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన వ్యక్తికి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పెద్దవెత్తున ఉద్యమం వచ్చినపుడు, ప్రజా సంఘాలు, ప్రతిపక్ష పార్టీలు విద్యుత్ ఉచితంగా రైతులకు ఇచ్చి వారిలో విశ్వాసం నింపుని కోరితే సాధ్యం కాదని నాడు చెప్పారు. తరువాత అధికారంలోకి వచ్చిన మా ప్రభుత్వం ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తే అసాధ్యమని చెప్పారు. తొమ్మిది సంవత్సరాలు చంద్రబాబు నాయుడు అధికారంలో ఉన్న, పరిపాలనా విషయాలమీద అవగాహన లేకుండా కేవలం పత్రికలు ఇస్తున్న ప్రచారంతో కాల్ఫ్స్టేపం చేశారని చెప్పడానికి ఇదొక ఉదాహరణ అని చెబుతున్నాను.

గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఉచిత విద్యుత్ కార్బూక్మం సజ్జాపుగా, విజయవంతంగా జరుగుతున్నది. కానీ మీరు ఎందుకు దీనిపట్ల అనంత్పై వ్యక్తం చేయడంలేదు. కానీ ఇప్పుడు మీరు కూడా చెబుతున్నారు, మేం కూడా ఉచిత విద్యుత్ ఇస్తోమని, అంటే రైతులకు సంబంధించి ఉచిత విద్యుత్ అనేది మీ దృష్టికి వచ్చింది. గతంలో ఈ రైతులు కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు చేయవలసిన అంశం కాదని చెప్పారు. కానీ మీకు ఎప్పుడు అధికారం లేదో, అప్పుడు అధికారంలోకి రావడానికి ఉచిత విద్యుత్ బాగా ఉపయోగపడుతుందని, ఇస్తోమని చెబుతున్నారు. గతంలో ఎటువంటి బాధ్యత లేకుండా మీరు ప్రభుత్వాన్ని నడిపి, నేడు ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టడానికి మీకు ఏమి హక్కు ఉందని అడుగుతున్నాను. నేడు శ్రీకాకుళం నుంచి అదిలాబాద్ వరకు, అదిలాబాద్ నుంచి చిత్తూరు వరకు రాష్ట్ర ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారో మీరు పరిశీలించారా? ఉచిత విద్యుత్ను రైతులకు మా ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. మా సమస్యలు పరిప్పారమపుతున్నాయని, మా కోరికలు తీరుతున్నాయనే నమ్మకం ప్రజలలో వచ్చింది, అటువంటి పరిస్థితులు రాష్ట్రమంతటా ఉన్నాయి. ఇది ప్రజల ప్రభుత్వం . ప్రతి వ్యక్తి, ఇది మా ప్రభుత్వమని అనుకుంటున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఒక్కొక్క పథకం గురించి చెబుతాను. ఆరోగ్యశీల పథకంగురించి చంద్రబాబు నాయుడుగారు మాటల్లాడుతూ, ఈ కార్బూక్మం కింద ఎంత

మిగిలింది, వాడికెంత మిగిలింది అని వ్యాపారంలాగా చెపుతున్నారు. కానీ ఈ రాష్ట్రంలో పేదవారికి సంబంధించి ఏ కుటుంబంలో అయినా ఏమి జరుగుతుంది.

మ.2.30

ఏ డాక్టర్ దగ్గరికైనా ఎవరన్నా పోయి ఉంటే తన కుటుంబంలో తన తోడపుట్టినటువంటి అక్క చెల్లోలో, అన్నదమ్ములో, కని పెంచినటువంటి తల్లిదండ్రులో, లేకపోతే తనకు పుట్టిన బిడ్డలో మంచాన పడితే ఏ డాక్టర్ దగ్గరకు పోయినా చేపేవారు ఆ జబ్బు నయం కావడానికి అవసరమైన హస్పటల్ ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పటికీ అది నయం చేయడానికి అవసరమైన నిపుణులైన డాక్టర్లున్నప్పటికీ హస్పటల్ ఉన్నప్పటికీ గోలీలిచ్చి పంపించేవారు. ఆ కుటుంబంలో ఎవరన్నా చైతన్యపంతుడు ఒక్కడున్నా వాళ్ళకు తెలుసు ఈ గోలీలలో ఈ జబ్బు తగ్గదు. ఈ కుటుంబ సభ్యుల్లి మనం కోల్పోవాలి. కానీ ఈ రాష్ట్రంలో అట్టి సదుపాయాలున్న వైద్యం వచ్చినా నా బీదరికం, నా దేర్ఘాగ్యం నా కుటుంబ సభ్యుల్లి కోల్పోతున్నానే, నేను కని పెంచిన బిడ్డను కోల్పోతున్నానే, సన్న కని పెంచిన తల్లిదండ్రులను కోల్పోతున్నానే, నాతో కలిసి పెరగాలిపు తోడపుట్టిన వాళ్లి కోల్పోతున్నానే అని బాధ ఉండేది. నేడు తీసుకు వచ్చిన పథకం వారి గుండె చప్పుళ్ళను నిని తీసుకు వచ్చిన పథకం. నేడు ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ఏ బీద కుటుంబం కూడా ఖరీదైన వైద్యం చేయించలేక కుటుంబ సభ్యుల్లి కోల్పోననే ధైర్యంతో బ్రతుకుతున్నారు. దీంట్లో ఉన్న మర్మం మీరెప్పుడు గ్రహించారు? ఇది ఈసేళ శ్రీకాకుళం సుంచి అదిలాబాద్ పరకు, అదిలాబాద్ సుంచి చిత్తూరు పరకు ఏ గ్రామమైనా తీసుకోండి. దాని గురించి ప్రధాన ప్రతిష్ట నాయకుడు మాట్లాడేది ఇదేనా? ఆ ఇన్నారెన్ను కంపెనీకి ఎంత మిగిలిందనే లెక్కలు అరగంట చెప్పారు మీరు. రు.10 కోట్లు మిగిలిందా రు.5 కోట్లు మిగిలిందా అనే విషయం. ఈ ధోరణి పల్లే లక్షలాది మంది మీ ప్రతినిధులు, అడగండి మీరు గ్రామాల్లో తిరిగినప్పుడు ఎంతటి అవమానకరమైన పరిస్థితి ఎదుర్కొనేవారో?

కార్చు అస్థిగా భావించిన లక్షలాది కుటుంబాలు ఈ రాష్ట్రంలో కార్చులిప్పండి, కార్చులిప్పండి అని మీ తరఫున గెలిచిన ఎంపిలేనిల చుట్టూ, ఎంపిల చుట్టూ, మంత్రుల చుట్టూ తిరిగి, తిరిగి విసిగి పోతే కార్చు అస్థిగా భావించిన వారికి 9 సంవత్సరాల పరిపాలన మీకు సరిపోలేదు. నేను అనుకోంటున్నాను, మీకు కూడా ఇష్టకూడదనే ఆలోచన ఉండి ఉండేది కాదు. మీకు సమయమేది? ఈ విషయాల గురించి ఆలోచించే పరిస్థితి ఏది? బీద వాడికి సంబంధించిన అంశాల గురించి ఏనాడు మీరు పట్టించుకొన్నారు? 9 సంవత్సరాల పరిపాలనలో దిక్కులేని కుటుంబాలకు కార్చు ఇష్టుకోలేని పార్టీయా నేడు మా మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేది? మీరు చెప్పండి దీనికి ఏం సమాధానం చెబుతారో? కార్చు ఇష్టుకోవడానికి దిక్కు లేదా? ఈ రాష్ట్రంలో ఏ బీదవాడికైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరించిన విధానాల వల్ల చౌకగా దొరకే రేపన్ పొందే హక్కు ఉంటుంది. ఆ హక్కు కల్పించలేని మీరా ఈనాడు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేది? నేడు ఏ గ్రామం వెళ్లా చూడండి. కార్చు లేని కుటుంబం లేకుండా చేయగలిగిన సమర్థత మీకు సుష్టుంగా దీంట్లో కనిపిస్తుంది. ఇది కేవలం కార్చు అని మీరు తీసిపోర్వేయకండి. ఒక బీద కుటుంబానికి ఇల్లు లేదు, భూమి లేదు, ఇంకోక ఆస్థి లేదు. కార్చులనే ఆస్థిగా భావించిన లక్షలాది కుటుంబాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. వారి గురించి ఎప్పుడు మీరు ఆలోచించాలంటున్నది. మీకు ఈ ప్రభుత్వం మీద, సంక్లేషం మీద మాట్లాడే హక్కు మీకుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఒక్కొక్క పథకాన్ని ఆ విథంగా తీసుకోండి. ఈనాడు పెన్నస్తు అందరూ మాట్లాడారు నేను చెప్పిందే చెప్పారు అనడం కాదు.

(గౌరవ ఉపభావతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

అధికారంలోకి వచ్చిన ప్రభుత్వాలు అనేక కార్బూక్మాలు అమలు చేసేవి. ఎనొన్స్ చేస్తుండేవి. శాసన సభ బడ్జెట్ సమావేశాలు జరిగితే ఇన్ని రకాల పథకాలు వస్తున్నాయని ఆనంద పడేవారు. కానీ సంవత్సరాంతానికి లక్షలాది అర్పత కలిగినటువంటి వారు అయ్యా ఈ పథకం నాకు వస్తుందే, ప్రభుత్వం ఈ పథకం ఎనొన్స్ చేసిందే నాకు వస్తుందేమోసని ఎదురు చూసి, చూసి 11 నెలల తరువాత నాలాంటి వాడికి ఈ వ్యవస్థలో అవకాశం లేదు. ఈ పథకం పొందడానికి నాకు అర్పత ఉన్నపుటికే నేను పొందే భాగ్యం నాకు లేదు, నాకు కులం లేదు, మతం లేదు, లేదూ నేను ఆదరించిన పార్టీ అధికారంలో లేదు, మా ఉపరిలో ఉన్న ధనవంతుడి దౌర్జన్యానికి నేను ఈ పథకం పొందలేకపోతున్నాను అని నిరుత్యాహం చెందేవాళ్లు. ఇంకొంత మంది మనలాంటి వారికి ఈ వ్యవస్థలో చేటు లేదు ఒక తుపాకీ పట్టుకొని అడుపుల్లోకి పోదామనే ఆలోచన ఈ నేపథ్యంలో నుంచి వచ్చిందే. దీనికి ఎప్పుడైనా మీరు పరిష్కారం అలోచించారా?

ఈ రాష్ట్రంలో సంక్లేష పథకాలు అమలు చేసినప్పుడు అధికారులకు ఈ ప్రభుత్వం చెప్పింది ఏనిటంటే, అర్పత కలిగిన ఏ కుటుంబాన్ని నిడిచి పెట్టుకుండా మీరు సడెంటిపై చేయడనున్నది ప్రథానమైన సూత్రం. నేడు వాళ్ల కళలోకనిపించిన వెలుగు, సంతోషం అయ్యా మేము ధరఖాస్తు పెట్టలేదే పెస్సన్ వచ్చింది, అయ్యా మేము దరఖాస్తు పెట్టలేదే కార్బు వచ్చింది. అయ్యా మేము ధరఖాస్తు పెట్టలేదే ఇల్లు వచ్చింది. అయ్యా మేము అడగలేదే మా ఇంటికి రు.125/- ల కరెంట్ వేయించుకునే అవకాశం వచ్చింది. ఓహో ప్రజా ప్రభుత్వాల్లో ఇట్లాంటి అవకాశం కూడా ఉండన్నమాట. ఈ వ్యవస్థలో ఇట్లాంటి ఏర్పాటు ఉండన్న మాట అనే కాన్ఫిడెన్స్ నేడు దెవలప్ అయింది. కేవలం రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి మీదే కాదు, ఈ వ్యవస్థ మీద కూడా కాన్ఫిడెన్స్ పెరిగిందనే మాటను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇది గ్రోండ్ లెవర్ రియాలిటీ. మీరెవరైనా కాదనగలరా చెప్పండి. మీ శాసన సభ్యులే చెప్పారు. 9 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసి కార్బు ముక్క ఇష్టలేక ఏం పెళతాం గ్రామాల్లోకి ఏం పరిపాలన, ఏం పార్టీ అని చెప్పుకొంటాం అని చెప్పిన శాసన సభ్యులు అనేక మంది నాకు తారస పడ్డరు. నిజం కూడా. ఈపేళ దాన్ని మీరు అవిశ్వాస తీర్మానంలో పెట్టి ఎవరి పొట్ట కొట్టులనుకొంటున్నారు. కోట్లాది మంది ప్రయోజనాలను కల్పించిన ఈ ప్రభుత్వాన్ని కొట్టి ధనవంతుల పల్లకేని మోయడానికా? దేనికి మీకు మళ్లీ అధికారం? దేనికి ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం? మీరు స్పృష్టంగా చెప్పండి. అందుచేత మీరు మాట్లాడినప్పుడు ఏ విషయం కూడా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ఫెయిల్యార్స్ మీరు చెప్పలేకపోతున్నారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వ ఫెయిల్యార్స్ ని మీరు చెప్పలేకపోతున్నారు. ఎవరికీ అర్థం కాని విషయాలు మాట్లాడి ఏదో గందరగోళం స్పెషియలిచి మరలా ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. మేడమ్ డిస్ట్రాటీ స్పీకర్, నేను మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను, ఒకసారి ప్రజల్లో విశ్వాసం పోయిన తరువాత ఆ విశ్వాసం మరలా పునరుద్ధరించబడదు అని మనవి చేస్తున్నాను. నేపణల్ పార్టీలు నేరు. రీజనల్ పార్టీల్లో కేవలం ఒక వ్యక్తితో నడచిన పార్టీ, ఒక కుటుంబంతో నడచిన పార్టీ నేను నిన్న మధ్యలో మాట్లాడబానికి అవకాశం వచ్చినప్పుడు నాకు చెప్పడానికి సాధ్యం కాలేదు. ఇది ఒక తెలుగుదేశం పార్టీ కాదు, దేశంలో రీజనల్ పార్టీల పరిస్థితులన్నీ ఈ మాదిరిగానే ఉంటాయి. ఒక కుటుంబం నడువుతుంది ఆ పార్టీని. ఒకసారి ప్రజల్లో విశ్వాసం పోతే మరలా అవకాశం ఉండదు వారికి. మిమ్మల్ని మీరు మార్పుకొంటారంటే కూడా నమ్మీ పరిస్థితి కనబడదు. ఎందుకంటే ఒక వ్యక్తి నడువుతారు కనుక. ఒక కుటుంబం నడుపుతుంది కనుక. అది కాంగ్రెస్ పార్టీ లాంటి పార్టీలకో, ఇతర నేపణల్ పార్టీలకో విధానాలు మార్పుకొనే అవకాశం ఉంటుంది.

పెద్దలు దేవేందర్గాడ్ గారు మాట్లాడుతూ చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఈమంత్రి వర్గంలో ఉండే మంత్రులకు స్వేచ్ఛ లేదని చెప్పారు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏ కుటుంబానికి చెందింది అంటూ శ్రీ కొత్తపల్లి సుబ్బారాయుడు అన్నారు)

నిజమే ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మీకు అన్నిషైపులా మీ కత్తికి పదును ఉంటుంది. మాట్లాడపచ్చ మీరు ఏ విషయమైనా మాట్లాడపచ్చ. ఈ కేబినెట్ కూర్చు గురించి కూడా చెప్పారు. అసలు అవగాహన లేని మాటలు మాట్లాడారు. నాకు అశ్వర్యం వేస్తుంది. మా జిల్లాలో తెలంగాణాలో అత్యధికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతం లాంటిదే శ్రీకాకుళం, విజయసగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలు. మా తాతల కాలం నుంచి ఆలోచించిన పథకాలు నెరవేరపని మేము కూడా ఆశ వదిలేసాం. ఇనీ అయ్యేవి కావు. ఈ ప్రభుత్వాలు ఇంత ఇన్వెస్టిమెంట్ పెట్టి మన ప్రాంతాల్లో ఇనీ జరుగుతాయా? మనం అంత పెద్దయుత్తున గొత్తెత్తి మాట్లాడగలమా మనకంత శక్తి ఉంటుందా అని ఆశ వదలి వేసినటువంటివి. డా. రాజశేఖరరాణ్ గారు వచ్చిన తరువాత, ఈ కేబినెట్లో పనిచేసే వ్యక్తిగా ఆ ప్రాంతాలను రెండు దశాబ్దాలుగా పరిశీలించిన వ్యక్తిగా వారి దృష్టికి, కేబినెట్ దృష్టికి తీసుకు వచ్చినప్పుడు సంతోషంగా దాన్ని మేము సాధించుకోగలిగాం. ఈనాడు వంశధార ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణం జరుగుతున్నా, తోటపల్లి నిర్మాణం జరుగుతున్నా, లేదా మెడికల్ కాలేజీ నిర్మాణం జరుగుతున్నా రెండు నదుల మీద ప్రతి సంవత్సరం పంట వచ్చే నమయానికి మీద వడి మొత్తం కోట్లాది రూపాయల పంట పాడైపోతున్న నదులకు కరకట్లలు నిర్మాణం చేసినా సేడు యూనిపర్సీటీ సాధించుకున్నా ఈ పథకాలు నిజంగా మాకు గర్వ కారణంగా ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాము. మీరా చెప్పేది, మేము గర్వంగా ఉన్నామా? లేదా ఈ ప్రభుత్వంలో మా ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవసరమైన స్వేచ్ఛ ఈ ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న అనేక నిర్దియాల్లో మాకు భాగస్వామ్యం ఉందా లేదా అని చెప్పాల్సింది మేమా మీరా. బహుళా మీరు అనేక సంవత్సరాలుగా దేవేందర్గాడ్ లాంటి పెద్ద మనిషి అనేక సంవత్సరాలుగా కుమిలిపోతున్న బాధ అక్కడ చెప్పలేక ఇక్కడ చెప్పినట్లుగా నాకు అర్థమైందని మీకు మనవి చేస్తున్నాము. మీ పార్టీలో మీకు స్వేచ్ఛ లేదు. ఒక విషయాన్ని మాట్లాడబానికి వీలు లేదు. మీ ప్రాంతాల్లో గమనించిన విషయాలు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా మీరు సాధించుకునే స్వేచ్ఛ మీకు లేదు. మీ బాధలు మా మీదా వెళ్లగకేది. సహజంగానే ఇది ఒక కుటుంబాలు నడిపిన పార్టీల్లో ఇది సాధ్యం కాదు. మీకా బాధలున్నాయి నాకు తెలుసు. మీరా బాధలు మా చేత చెప్పించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

మ.2.40

నేను మల్లీ చెబుతున్నాను. ఈ పార్టీలో సేడున్నటువంటి క్యాబినెట్లో అత్యంత కీలకమైనటువంటి పోర్ట్ఫోలియో ఇరిగేస్వ. సుమారుగా 52 శాతం బడ్జెట్సు ఇరిగేస్వ ప్రాజెక్టుల కోసం కేటాయిస్తున్నాం. దానికి పొన్నాల లక్ష్మయ గారు వున్నారు. ఈనాడు సాంప్రదాయంగా అత్యంత ముఖ్యమైన పోర్ట్ఫోలియో రెవిన్యూ పుంది. దీన్ని నేను నిర్వహిస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రానికి ఆదాయాన్ని కూర్చుతున్నటువంటి మరొక ముఖ్యమైనటువంటి పోర్ట్ఫోలియో కమర్సియల్ టాక్సోస్ కు బిసిలకు సంబంధించిన రామకృష్ణ గారు వున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ పుంది, దాన్ని వభీర్ అలీ గారు నిర్వహిస్తున్నారు, మునిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్సు పెద్దాల్లు కులాలకు సంబంధించిన ఒక సీనియర్ లీడర్ రంగారావు గారు నిర్వహిస్తున్నారు. అలగే నేడు పెద్ద పోర్ట్ఫోలియో అయినటువంటి అగ్రికల్చర్సు బిసివర్గానికి చెందిన రఘువీరారాణ్ గారు చేస్తున్నారు. రు. 5,000 కోట్ల చేసే హాసింగ్సు, లక్షలాది మంది ప్రజలకు ప్రయోజనం కలిగించే పోర్ట్ఫోలియో బిసి వర్గానికి చెందిన సత్యనారాయణ నిర్వహిస్తున్నారు. ఇవాళ తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన ముఖ్యేష్ గాడ్ బిసి వర్గాలకు సంబంధించిన సంక్లేషమాన్ని చూస్తున్నారు. అలగే ఇండస్ట్రీస్కు సంబంధించి ఇంకోక పెద్దాల్లు కులాలకు సంబంధించిన మహిళ

చూస్తున్నారు, ఇలాగ కేబినెట్లో ఎన్సిలు, బిసిలు, ఎన్సటిలు, మైనారిటీలు అందరూ కలుపుకుని 62 శాతం పుంది. మీరు ఇలాంటి విషయాల్లో తప్పుడు సమాచారం ప్రజలకివ్వాలని ప్రయత్నం చేయడం ఎంతవరకు సబబు అంటాను. ఇలాంటి తప్పుడు సమాచారం చెప్పడానికేనా మీరు ఈ అవిశాసు తీర్మానం ఇచ్చింది. ఒక కేబినెట్లో ఏముందనేది కూడా మీరు పరిశీలించలేకపోతే, ఇక ఎందుకంట మీ ప్రతిపక్షం సరైనటువంటి బాధ్యతను నిర్వహిస్తున్నట్టేనా? వాటావాలు చెప్పలేని పరిస్థితిలో పుంటే మీరా చేసేది.

(తెలుగుదేశం పౌర్ణీకి చెందిన గౌరవ సభ్యుల నుంచి తీర్ప అంతరాయం)

మేడమ్ డిస్ట్రిక్టీ స్పీకర్ : మినిస్టరు గారు అయిన తరువాత అవకాశాలు వస్తాయి కదండీ. కూర్చోండి.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాద రావు : 9 సంవత్సరాల ఒక ప్రభుత్వం అనంతరం మేము అధికారంలోకి వచ్చిన నెంటునే ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్నటువంటి నిర్దిశయం ఏనుంటే ఈ రాష్ట్రంలో రెచిన్యూకి సంబంధించి భూయాజమాన్యం పేదలైపు నడవాలనే ప్రాధమికమైన డెసిపన్ తీసుకోవడం జరిగింది. భూమి ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు వున్న నాడు పంపిణీ జరిగింది. తరువాత కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వం వచ్చినపుడు ఆ విషయాన్ని పక్కన పెట్టేశారు. ఇన్నాళ ఈ దిశగా నాలుగు సంవత్సరాలుగా చేసిన కృషి దేశంలో ఆదర్శమైందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఆరు లక్షల ఎకరాల భూమి పెడ్యూల్డ్ కులాలు, తరగతులు, బిసి వర్డాలకు సంబంధించిన వారికి పంపిణీ చేయడం జరిగింది. ఇది చిన్న విషయం కాదు. దేశంలో ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో ఆరు లక్షల ఎకరాల భూమి ఈ వర్డాలకు చెందిన మహిళలకు పంపిణీ చేసి, భూమి గల వారిగా హోదా ఇచ్చి, వారి తాలూకు స్టేట్స్‌ను పెంచే ప్రయత్నం ఏ ప్రభుత్వం దేశంలో చేయలేదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఇన్నాళ రాష్ట్రంలో గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా తీసుకొచ్చిన చట్టాలు, పేదలకు మరింత చేరువ చెయ్యడానికి అవసరమైనటువంటి ప్రాణీకల్ ప్రాణీమ్సి వున్నపుడు అని సవరించడానికి చట్టాలు సవరించే కార్యక్రమం నాలుగు సంవత్సరాల్లో చేసాము. వంద సంవత్సరాల క్రితం భూములను సర్వే చేసి, తరువాత బాధ్యతా రాహిత్యంగా ముందు వచ్చినటువంటి ప్రభుత్వాలు సర్వే కూడా చేయకపోతే, ఎవరి భూములేమిలో, ఎవరి ఆష్టి ఎవరు తీసుకుపోతున్నారో, కోర్టుల్లో సుధీర్షకాలం న్యాయం కోసం పోరాటం చేస్తున్న తీరులో, అనేకమంది పేద వాళ్లు తమ భూమిని, తమ హక్కులను, తమ హద్దులను చెప్పుకోలేని దౌర్ఘాగ్య స్థితిలో ఓడిపోతుంటే, ధనవంతుల చేతిలోకి వెళ్లిపోతుంటే, అందరూ పట్టించుకోకుండా కూర్చుంటే డా. రాజశేఖరరెడ్డి ఈ రాష్ట్రంలో సమగ్రమైనటువంటి సర్వే కోసం పదిహాను వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి నిర్దిశుం తీసుకున్నారు. ఎందుకు మీరిలాంటి పనులు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. ఎందుచేతనంటే దేనిని పెడితే ఓట్లు వస్తాయనేది చూసారు తప్ప, భవిష్యత్ తరాల అవసరాల కోసం ఈ రాష్ట్రంలో ఇలాంటి ఏర్పాట్లు లేనపుడు బీదలు సమాచారానే విషయాలను మీరు పట్టించుకోనందువల్ల మీరు ఇట్లాంటి కార్యక్రమాల గురించి మీరు పనిచేయలేకపోయారని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒక సభ్యులు మాట్లాడుతూ చెప్పారు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మేము తీసుకువచ్చినటువంటి వ్యవస్థను పొడు చేసారని చెబుతున్నారు. ఏమిటి మీరు తీసుకువచ్చిన వ్యవస్థనీ మీరు రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడో ఇతర డిపార్ట్మెంట్లో మిగిలిపోయినటువంటి డ్రైవర్లను, బోర్డ మెకానిక్లను, బిల్లు కలెక్టర్లను ఇట్లాంటి వాళ్లందరినీ

తీసుకువచ్చి గ్రామ పంచాయిలీలకు సెక్కటరీలు అని చెప్పి రెవిన్యూ రికార్డులను వారు చూడమని బాధ్యత లేకుండా అప్పజిప్పిస్తారు. కనీసం నీటి చలనా చెల్లిస్తాను రిసీప్ట్ రాయమని కోరితే, బోర్డ్ మెకానిక్ పాపం, ఆయ్యా నేను నా జీవితంలో ఎప్పుడూ పెన్ను పట్టుకోలేదు, బోర్డ్ కావాలంటే బాగు చేస్తాను కాని, రిసీప్ట్ రాయాలంటే నా పల్ల కాదు అనే ఒక సిస్టం తెచ్చారు. నిజంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఏదైనా ఒక వ్యవస్థను మార్చు చేయాలన్నప్పుడు, సంస్కరణలు చేయాలన్నప్పుడు, రద్దు చేయాలని మీరు నిర్ణయం తీసుకున్నారనుకో, నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు దానికి ప్రత్యామ్మాయం కూడా మీరు అలోచించాల్సి వుంటుంది. ఏ బాధ్యత గల ప్రభుత్వాన్నికైనా ఇది కనీస ధర్మం. మీ రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అసలు రెవిన్యూ రికార్డులను లేకుండా చేసిస్తారు. ఇలాంటి సందర్భాల్లో ఎవరికి నష్టం జరుగుతుందంటే అధ్యక్షా, ఎప్పుడైనా, ఏ వ్యవస్థలోపైనా తనకు సంబంధించిన, ఆస్తులకు సంబంధించిన రికార్డులను సులువుగానూ, చోకగాను అందుబాటులో లేకుండా వుంటాయా, అలాంటి పరిస్థితులలో బీదవాడు దశాబ్దాల పొటు కోర్టుల చుట్టూ తిరగాలన్నా, దానికోసం ధనం ఖర్చు పెట్టాలన్నా అది కేవలం ధనవంతులకు అనుకూలమైన నిర్ణయాల క్రిందకు వెళిపోతుంది.

గడిచిన 9 సంవత్సరాలు మీరు ఈ రాష్ట్రంలో నిర్దిష్టంగా వ్యవహారించినందువల్ల రెవిన్యూ వ్యవస్థ అంతా ధనవంతులకు అనుకూలంగా వెళ్లిపోయింది. మీరు చెప్పండి. మీ శాసన సభ్యులు కొంతమందికి కూడా తెలియకపోవచ్చు. 17 సంవత్సరాల కాలంలో ఒక్క చట్టం, ఒక్క రూలు ఈ రాష్ట్రంలో బీదలకు అనుకూలంగా పుండిలా మీరు తీసుకొచ్చారేమో చెప్పండి. మీరా ఈ రాష్ట్రంలో మాటల్లడేది, మీరా ఈ రాష్ట్రంలో బీదలను సంరక్షించేది. మీరా ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేది, తీర్మా ఇవ్వాల్సింది ప్రజలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ 30 మంది వున్నారు కనుక మేము అవిశ్వాస తీర్మానంపై సంతకం పెడతాము అంటే, ప్రజలు మళ్ళీ 44 మందిని గెలిపించి తప్పు చేసామనే భావనకు వెళ్లిపోయే ప్రమాదముందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మరొకసారి ఆ సంఖ్య కూడా మీకు లేకుండా పోయే పరిస్థితి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. వాస్తవానికి బాధ్యత గల ప్రతిపక్షానికి, పాలక వక్షమంత బాధ్యత కూడా పుంది. నేడు ఏ సందర్భంలో కూడా మీరు బాధ్యతగా పనిచేసినటువంటి సందర్భం లేదనేటువంటిది నా అభిప్రాయం. రెవిన్యూకు సంబంధించి ఈ రోజు చాలా సంస్కరణలు తీసుకువచ్చాము. ఉపు పండించే ప్రాంతాల్లో వారు ఉపు పరిశ్రమ కష్టమయై పోయింది, కొద్దికొద్ది విస్తరణలో మేము చేస్తుంటే, దాని మీద నాన్ అగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ ట్యాక్స్ ఒకటి పడుతుంది, దాన్ని మేము చేయలేమంటే ఆ చట్టాన్ని పూర్తిగా రద్దు చేసి వాళ్ళకు కూడా వెనులుబాటు కల్పించినాము. ఎన్ని చట్టాలు తీసుకువచ్చాం. రాష్ట్రంలో గడిచిన 60 సంవత్సరాలు పంపిణీ చేసినటువంటి భూమి 9/77 భూమి చట్టానికి వ్యతిరేకంగా ధనవంతుల చేతిలోకి వెళ్లిపోతుందంటే, 9 సంవత్సరాలు మీరు అధికారంలో పున్నప్పుడు ఒక్కరోజైనా దాని గురించి మీటింగ్ పెట్టి మాటల్లడిన సందర్భం లేదు. మీరా పేదల గురించి రక్షించేది. ఈ రాష్ట్రంలో పుండే మొత్తం 52 లక్షల ఎకరాల భూమిని గ్రామాల వారీగా సర్వే చేయించి ఎవరెవరి చేతికి భూమి వెళ్లిందనేది గుర్తించి, వారందరికీ నోటీసెలు ఇచ్చి మొన్న తీసుకొచ్చినటువంటి అమెండ్మెంట్ ద్వారా పేదలకు వదిలేసి, ధనవంతుల దగ్గర భూములను తీసుకునే ప్రక్రియకు పూనుకున్న ఈ ప్రభుత్వాన్నా మీరు ప్రజలకు వ్యతిరేకమైన ప్రభుత్వం అని చెబుతారు. ఏనిధంగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల నుంచి దూరం చేయగలుగుతారు.

ఈక సమర్థవంతమైనటువంటి లీడర్ అంటే, 5 సంవత్సరాల కాలం కాలం కాల్కేపం చేయడం కాదు. మరుక్కణం తీసుకున్నటువంటి ఒక్కొక్క నిర్ణయం మీరు చూడండి. ఇవాళ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం, ఇవాళ నేనిచ్చాను, నేనిచ్చాను అని ఇందాక చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేసారు, ఎంత ఔర్ధ్వం మీకు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యాన్ని మీరిచ్చారా? పున్న రెండు రూపాయల కిలో బియ్యాన్ని మీరు తేసేసారు,

మూడున్నర చేసారు. ఏదో మళ్లీ అధికారం లక్ష్మిగా ఆ వేళ బిజెపిలో వాజపేయి గారి పరిస్థితులతో మీకు వస్తే, ఇక తీసివేసినా మనకు పర్యాలేదు అని ఐదున్నర చేసినారు. రెండు రూపాయలది మూడున్నర చేసినారు, ఐదున్నర చేసినారు, ఆ పథకాన్ని మీరిస్తామంటున్నారు. అంటే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం మీకు ఎలా కనిపిస్తుంది. బీదవాళ్ల కడుపులు నింపడానికి కాదు. మీకు అధికారం లేదు కసుక, అధికారం కోసం ఒకవేళ రెండు రూపాయల బియ్యమిస్తే మీకు అధికారం పస్తుందంటే మేము ఇస్తాము. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామనంటే సారాంశమేమిటుంటే ఇవాళ లక్షలాది మందికి పెస్తన్న ఇచ్చినాము, అనేకమందికి ఇళ్లు ఇచ్చినాము, వారి ఇళ్లకు కరెంట్ లేకపోతే కరెంట్ ఇచ్చే కార్బూక్షమం చేసినాం, భూములు లేకపోతే భూములు ఇచ్చే కార్బూక్షమం చేసినాం, ఇంకా లక్ష్ ఎనభై ఏడు లక్షలు మెట్రిక్ టున్నలు పండించినటువంటి రాష్ట్రంలో, లక్ష కోట్లు బడ్జెట్సు పెట్టుకున్నటువంటి రాష్ట్రంలో 10.37 శాతం జివ్స్ డిపిని సాధించినటువంటి రాష్ట్రంలో ఇంకా ఎఱువ్వుడ కూడా ఒక్క ఆకలి కేక వినిపించకూడదు నేను ముఖ్యమంగా పున్నముడు అన్న నిర్ణయమే నేడు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అనే విషయాన్ని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. నేనిస్తాము, నేనిచ్చాము అని చెబుతున్నారు, ఇది ధర్మమా అని అడుగుతున్నాను. ఇది ఎవరైనా సమ్మతారా అని అడుగుతున్నాను. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అంటే మీకు అధికారం ఇచ్చేటువంటి యంత్రం క్రింద మీరు ఆలోచిస్తున్నారే తప్ప ఆకలి కేక వేసిన పేద వాడి మాదిరిగా ఆకలి గురించి మీరు ఆలోచించి చెప్పిన మాటా అది.

అందుచేత మళ్లీ మీరు ప్రజల ముందుకు ఇలాంటి టెక్సైకాలిటీస్ చిన్న అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేసి, చేత కాని వాళ్లని తిట్టేసి, ఇవాళ ఏ ప్రోటోటియో లేని మంత్రి ఇవాళ రికార్డ్ స్టాయిలో తన ప్రాంతంలో గౌరవంగా పుండిట్లుగా పుండి, మిరేకాదు మీ శాసనసభ్యులు కూడా ఇవాళ మీ ప్రాంతాల్లో గౌరవంగా తిరిగి పరిస్థితి పుంది. కార్థలు, పెస్తన్న ఇప్పడానికి దిక్కులేని పరిస్థితి. ఒక డూరిలో కరెంట్ స్ట్రంభం వేయించలేని పరిస్థితి, ఒక డూరిలో ఎకరం భూమికి పట్టా ఇప్పించలేని పరిస్థితి. నిస్సారంగా పున్న మీ పార్టీ శాసన సభ్యులకు కూడా ఇవాళ గ్రామాల్లో గౌరవంగా పున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. గుండెల మీద చేయవేసుకొని చెప్పమనండి. వారి ఆత్మ ఏం చెబుతుందో చెప్పమని చెప్పండి. 9 సంపత్తురాలు శాసనసభ్యులుగా పున్నాం ఒక కార్డ్ ముక్క కూడా ఇప్పించుకోలేకపోయామని బాధపడి మమ్మల్ని కలిసి మాకు చెప్పిన సందర్భాలున్నాయి. ఈ సందర్భంలో మీరు పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానం వల్ల మీరే ఎక్కువగా సఫ్ట్పోతారని మనవి చేస్తున్నాను. నేడు ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా మీరు ఇక్కడ మాటలు చెప్పి, పత్రికల్లో వార్తలు రాయించి ఏదో మాయ చేద్దమంటే, ఆ రోజులు చెల్లిపోయినాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ రాష్ట్రంలోని ప్రజలు అంత అమాయకంగా మీరు చెప్పినటువంటి మాటలు చెబితే వినేటువంటి పరిస్థితి లేదనేటువంటిది విశ్లేషణ చేసుకున్నటువంటి పరిస్థితి. అదికాకుండా ఈ రాష్ట్రంలో నేడు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్బూక్షమాలు, సంస్కరణలు నేరుగా ప్రజలకు చేరిపోయినాయి. దానికి ఒక్కబే ఉదాహరణ 45 లక్షల టున్నల బియ్యం గింజలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో పుండే పేదల కడుపులు నింపమని పంపితే మీరు చేసిన నిర్వాకం ఏమిటి? ప్రజా సంఘాలు గోడపెట్టేనా, పాలిటికల్ పార్టీలు అరిచినా, పేవర్లో హాడ్లైన్ పచ్చినా, శాసన సభలో యుద్ధాలు చేసి మమ్మల్ని మెడగెంచేసినా మీరు ఏనాడూ వినిలేదే? తెలుగుదేశం కార్బూకర్తలు, నాయకులు లారీల మీద, బియ్యం గింజల మీద తెలుగుదేశం జెండాలు పెట్టి, గోడాన్ల నుంచి బియ్యం మోసుకుపోతుంటే హాహ్హహ్హ.. అని నవ్వినారు తప్ప, పేదవాడి కడుపు మండిపోతుంది, వాడి కడుపు నిండడంలేదనే అవేదనతో మేము చెప్పిన మాటలు ఏనాడైనా మీరు విన్నారా?

మ. 2.50

నేడు అలాంటి పథకమే ఈ రాష్ట్రంలో అమలు జరుగుతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం వెయ్యి కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. దాని గురించి ఒక్క ఆరోపణ వచ్చిందా? చూపించమనండి. ప్రతి గ్రామంలోనూ అర్థాలైన వారందరికీ గుర్తింపు కార్బూ ఇచ్చి వారి బ్యాంకు భాతాలో డబ్బు జమచేసి ఇంత తేలికగా డబ్బు అందించే ఆదర్శవంతమైన కార్బూకమం నేడు చక్కగా జరుగుతేంది. దేశంలోని ఇతరరాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో డా. వై.యస్ రాజశేఖరరెడ్డి అమలు చేస్తున్న పథకాలను చూసి చాలా బాగున్నాయని మెచ్చుకున్నందుకా ఇప్పుడీ అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టింది. దేనికోసం ఈ అవిశ్వాసం . ప్రజలు నవ్విపోతారు. వాస్తవాలను తగులచెట్టి పీదలను గాలికి పదిలివేసి మీ జీబులు నింపుకొని సూట్‌కోసులు ఎవరు పట్టుకొస్తారా? అని ఎదురు చూస్తూ తొమ్మిది సంవత్సరాలు కాల్క్‌పం చేసిన మీరా ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేది? అయినా ఈ ప్రభుత్వానికి తిరుగులేదు. మాకు కోట్లాది ప్రజల ఆశీర్వాదం ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం దిగ్విజయంగా కొనసాగుతుంది. డా. రాజశేఖరరెడ్డి నా మనిషేఅనుకుసేటువంటి కోట్లాదిమంది ప్రజలు ఈ రాష్ట్రంలో ఎవరికి వారు అనుకుంటున్నారు. అనేక దశాబ్దాలుగా పరిష్కారం కాని సమస్యలకి ఈ నాడు రాజశేఖరరెడ్డి పల్ల పరిష్కారం దోరికిందని ప్రజలంతా నేడు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. ఈ పార్టీని పడగొట్టాలంటే మీ ఎత్తుగడలేవీ సాగుని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మాట్లాడడానికి నాకు అరగంట సమయం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ఇప్పటికైనా వారు పెట్టిసటువంటి అవిశ్వాస తీర్మానిన్ని ఉనంహారించుకోవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ట్రేజరీ బెంచెన్ నుండి చప్పట్లు)

శ్రీ పి.కేశవ్ : అమ్మా, ధర్మాన్ ప్రసాదరావు మాట్లాడిన తరువాత పాపం వీళని చూస్తే జాలి వేస్తోంది. తమ కాళ్ళకు తామే మొక్కుకొని దీర్ఘాయుష్ణైనభవ అన్నట్లుగా ఉంది. బయట ప్రజలేమో వీళ్ల బాధ ఎప్పుడు నదులుతుందా అని ఎదురు చూస్తున్నారు. ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీ వారు పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానం మీద వారు మాట్లాడారు. వారు ప్రభుత్వం చేసిన గొప్పలు చెప్పుకోవచ్చు మాకభ్యంతరం లేదు. కానీ ఎంత దుర్భాగ్యమైన విషయాలు మాట్లాడారమ్మా ! రెపిన్యూ శాఖ మంత్రిగా, ఒక బాధ్యతాయుతమైన వ్యక్తిగా వారి నుండి ఇటువంటి మాటలు క్షమించరాని నేరంగా పరిగణించాలమ్మా గ్రామాలలో పారికథలు చాలా ధర్మంగా ఉంటాయి . ఇది కూడా అలాగే ఉంది. పేదవారికి ఆరోగ్యశీలి వినగానే రోగాలన్నీ మాయమైనాయి అన్నారు. ఎక్కడ తల్లి ! గ్రామాలలో వైద్యమో, వైద్యమో అని కొట్టుకుంటున్నారు. ఈ రెపిన్యూ శాఖామంత్రిగారు ఆదాయం పెంచుకోవడానికి మధ్యమో, మధ్యమో అని చూస్తున్నారు తప్ప పేదలగురించి చూడడం లేదు తల్లి . వీళ్ల ఆరోగ్యశీలి పథకంతో కార్బోరైట్ ఆసుపత్రులకు ఆదాయాలు పెంచి, ధర్మాన్ పత్రులను చంపేశారు. ధర్మాన్ అని పేరు పెట్టుకున్నందుకైనా ధర్మాన్ పత్రుల గురించి ఆలోచించండి. తెలుగుదేశం పార్టీ విధానాలు మారాయి అన్నారు. కానీ మా విధానాలు కొంచెం కూడా మారలేదు. ఎటువంటి పరిస్థితులలో మా నిర్లయాలు మారాయో చెప్పుకునే అధికారం మాకుంది. ఆ రోజు ఉచిత విద్యుత్ ఎందుకు సాధ్యం కాదో, ఈ రోజు ఉచిత విద్యుత్ ఎందుకు ఇస్తామంటున్నామో, రెండురూపాయల కిలో బియ్యం ఎందుకు సాధ్యమపుతుంది అంటున్నామో చెప్పడానికి అవకాశమిఫుండి. రోజుయ్య గారిని నేను అడుగుతున్నాను, మీరు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఏం చేశారని ఈ ఆదాయం ఇంత పెరిగింది? ఒక్క సంస్కరణ పేరు మీరు చెప్పండి. ఆ రోజు కలోరమైన నిర్లయాలు, తాత్కాలికంగా రాష్ట్రానికి ఇబ్బంది కలిగినా కూడా దీర్ఘకాలికంగా రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు పెరుగుతాయంటే రాజకీయంగా మేము సష్టాపోయినా కూడా, రాష్ట్ర అవసరాలకు మేము త్యాగాలకు సిద్ధ పడితే , సౌమ్యకడిది, సోకోకడిది అస్తుట్లు మేము పెంచిన ఆదాయం మీద మీరేదో చేశారని గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు.

(అంతరాయం)

ఆ రోజు మేము రు. 18వేల కోట్ల రూపాయలని విద్యుత్ సంస్కరణలమీద పెట్టాము. ఈ రోజు మీరు ఒక్క రూపాయి పెట్టుకుండా ఈ సోకంతా మాదే అంటే ప్రజలు నమ్మడానికి సిద్ధంగా లేరు. కుటుంబ పాలన అంటున్నారు. ఎవరిది కుటుంబ పాలన? మీది భారతీయ కుటుంబ పాలన కాదు, ఇటలీ కుటుంబ పాలన పెట్టుకున్నందుకు మీరు సిగ్గు పడాలి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు పేట్ పేట్ అని అనసాగారు)

మేడమ్ డిస్ట్రిక్ట్ స్పీకర్ : క్లారిఫికేషన్ అడగుంటే మీరు ఉపన్యాసం చెబుతారు.

(అంతరాయం)

మీరలా జగడానికి వస్తే సనుయం పెంచుతాసని అనుకోవద్దు. క్లారిఫికేషన్కు అవకాశం ఇచ్చాను అంతేగానీ ఉపన్యాసం చెప్పవద్దు.

శ్రీ పి.కే.శవ్ : అమ్మా వారు ప్రభుత్వం గురించి మాటల్చడితే నాకభ్యంతరం లేదు. ప్రభుత్వంలో మేము పొరపాట్లు చేసి ఉంటే ఒకటి రెండు ఎత్తి చూపించినా మేము పట్టించుకోముగానీ తెలుగుదేశం పార్టీ అంటే ఎంత అక్కసో చెప్పలేకపోతున్నాము. ఒక ప్రాంతీయ పార్టీగా ఉంటూ ఆ రోజు జాతీయ పార్టీలను శాసించిన ఎన్బిఏర్ కు, చంద్రబాబుగారో దక్కింది గానీ జాతీయ పార్టీని ప్రాంతీయానికి పరిమితం చేసిన ఘనత విరికి దక్కింది.

(అంతరాయం)

ఒక్క మంచి చట్టం తెచ్చారా? రెండు చట్టాలను ఇదే సభలో పాస్ చేసింది. అర్పన్ లాండ్ సీలింగ్ యాస్ . పేదవారిని దోచి పెద్దవాళ్లకు ఇవ్వడానికి అసైన్మెంట్ రెగ్యులరైజెషన్ స్కూల్స్ ముఖ్యమంత్రిగారు లభ్యపొందేటివంటి చట్టాలు తెచ్చి పేదవారిగురించి మాటల్చడడం మీకు భావ్యమా ధర్మాన గారు. ఇంకోకటి వాలంటరీ డిస్కోజర్స్ . అవినీతినీ అక్రమాలనీ రెగ్యులరైజ్ చేసే చట్టాలను తెచ్చింది మీరు. ప్రజల కోసం, ప్రజల ప్రయోజనాలకోసం కలోరమైన నిర్లయాలు తీసుకొని రాజకీయ భవిష్యత్తును త్యాగం చేసిన తెలుగుదేశం పార్టీ గురించి మీరా మాటల్చడేది? భవిష్యత్ తరాల అవసరాలకోసం మాటల్చడుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో లక్ష ఎకరాలని పెద్దవారికి కట్టబెట్టారు. లక్షకోట్ల రూపాయల విలువైన భూమిని పెద్ద వారికి అమ్మేసిన మీరు భవిష్యత్ తరాల గురించి మాటల్చడుతున్నారా? తాత్కాలికప్రయోజనాల కోసం మీ ఖజానాని నింపుకోవడం కోసం ప్రభుత్వ ఖజానాని దివాళా తీసిన ఘనత మీకి దక్కింది.

మ.3.00

శ్రీ. జె.రంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ రెవెన్యూ శాఖా మంత్రిగారు ఆవేశంతోటి కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావసకు తీసుకురావడం జరిగింది. గౌరవ కోసిన రంగారావుగారి సిఫార్సులను యాచ్ ఇటీ ఈచ్చెంగా అమలు చేయాలని చెప్పి వదే వదే సభలో అడిగాము, బయట నుంచి కూడా అడగడం జరిగింది. దానిని మీరు అమలు చేయలేకపోతున్నారు. ఎందుకు అమలు చేయడం లేదనేది చెప్పి ఇప్పటికి కూడా అర్థం కాని విషయం . కోసిన రంగారావుగారి సిఫార్సులను అమలు చేసినట్టయితే ఈ రాష్ట్రంలో 40 లక్షల నుంచి 50

లక్షల ఎకరాల భూమి, ప్రభుత్వ భూములు, మిగులు భూములు వృద్ధాగా పున్సుటువంటి భూములు, భూమి లేని అటువంటి పేద వాళ్ళకు పంచడానికి అవకాశం పుంది. ఆ భూములు అన్ని కూడా సమగ్రంగా నర్వే చేయించి భూమి లేని పేద వాళ్ళకు పంచడానికి మీకు వస్తున్న ఇబ్బంది ఏమిటి? ఇప్పటికి 5,6 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే సాగులో పున్న వారికి, కబ్బలో ఉన్న వారికి మాత్రమే సర్టిఫికెట్సు ఇప్పడం జరిగింది. దానిపల్ల పరిమితమై మీరు భూమి పంపిణీ చేస్తాపున్నారు. దానిపల్ల పేద వాళ్లకి ఏ రకంగా న్యాయం జరుగుతుందనేది మీరు చెప్పవలసిన అవసరం పున్నది. అదే విధంగా పట్టణంలో పున్సుటువంటి నిలువైన భూములు పేద వాళ్ళకు మీరు పంచిపెట్టుకుండా, ఇప్పుడు నిలువైన భూములు అన్ని కూడా మీరు అమ్ముకొని, డబ్బు మొత్తం ప్రభుత్వం ఇతర అవసరాలకు ఖర్చు పెట్టుడానికి, పేద వాళ్లు ఇళ్ల స్థలాలు లేని వాళ్లు గుడిసెలు వేసుకుంటే పెద్ద ఎత్తున మీరు పోలీసులను పెట్టి గుడిసెలు అన్ని ఊడబీకి తరువాత లారీ దెబ్బలతోటి పోలీసుల కాల్చులతోటి ఆరకంగా వ్యవహారించడం అనేది జరిగింది. ఉభయ కమ్మునిస్టు పార్టీలు 6,7 మాసాల కాలం నుంచి పెద్ద ఎత్తున భూ పోరాటం సడిపించాము. మేము అనేక సార్లు తెలియజేశాము. మీకు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకున్న అటువంటి భూములు మీరు వాళ్లకి పట్టా సరిఫికెట్సు ఇప్పడానికి మీకు వస్తున్న ఇబ్బంది ఏమిటి? మీరు ఎవ్వరికి ఇప్పకుండా అని అన్ని జబర్దస్టగా పోలీసులను పెట్టి గుడిసెలు అన్ని తొలగించివేసి తరువాత ముదిగొండ పోలీసుల కాల్చులు ఇవి అన్ని ఆ సందర్భంగా జరిగాయి. ఎందుకు మీరు ఆ రకంగా వ్యవహారిస్తున్నారనేది సమాధానం ప్రజలకు చెప్పవలసిన అవసరం పున్నది. కౌలుదార్లకు మీరు అర్పత కార్చున్న కూడా ఇస్తామన్నారు. వాళ్లకి పౌన్ బుక్లు, గుర్తింపు కార్చులు ఇస్తామని చెప్పి అన్నారు. కౌలుదారు రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్నారు, కోస్తా జిల్లలో కాని తెలంగాణా ప్రాంతంలో కాని వాళ్లకి ఏరకన్నెన హక్కు కల్పించడంలేదు. వాళ్ల పదే పదే అడుగుతున్నారు. వాళ్ల విషయంలో ఎందుకు నిర్దిష్టయం చేస్తున్నారు? ఈ సందర్భంగా మిమ్ములను అడుగుతున్న దానికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి వర్షులు బ్రహ్మండంగా ఉచ్చేగ పూరితంగా ఉండేకంగా వారు స్పీచ్ ఇచ్చారు. ప్రధానంగా మేము మాటల్లడేటప్పుడు చెప్పినట్టి విషయాలకు సమాధానం రాలేదు. ప్రధానంగా ఈ రాష్ట్రంలో భూసంస్కరణల చట్టానికి సంబంధించి మీరు సుప్రీం కోర్సు ఇచ్చిన దానికి సవరణ తీసుకొని వస్తున్నారా అని అడిగితే దానిని దాట వేసి జవాబు కట్ట చేసిన పరిస్థితులు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వమే రియల్ ఎస్టేట్ అవతారం ఎత్తి భూములను వేలం వేస్తాపుంది. ఆ భూముల ద్వారా అవినీతి, కుంభకోణాలు కొనసాగుతున్నాయి. బంధు ప్రీతి కొనసాగుతుంది. దాని విషయంలో క్లారిటి ఏమిటి? ఎన్ని వేల ఎకరాల భూములు అమ్మి వేశారు? ఎంత ప్రభుత్వ ఖజానాకు వచ్చింది అనే దానిపైన సమాధానం లేదు. ఎన్ఱిజిడ్లకు సంబంధించి ఈ రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా భూములు అన్ని కూడా లాక్ష్మి పేద రైతాంగం జీవితాలతో చలగాటమాడుతున్న పరిస్థితి పుంది. పెద్ద వాళ్లకి కట్టపెడుతున్న పరిస్థితి పున్సుది బడా వ్యాపారమ్మలకు లేదా పొరిత్రామిక వేత్తలకు కట్టబడుతున్న పరిస్థితి పుంది. దానిపైన కూడా స్పుండన లేదు. రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగా పుండి రేప్పు కార్చున్ విషయం కూడా మాటల్లడినారు. తెల్లకార్చులకు సంబంధించి అందరికి ఇచ్చినాము, గత ప్రభుత్వం ఇప్పకున్న అని చెప్పానారు. అనేక సందర్భాలలో చెప్పానాము అర్థాలైన వారికి తెల్లకార్చులు లేవు, ఎస్.ఎస్., బి.ఎస్. ఏ ఆధారంలేని వాళ్లకు లేవు. పింక్ కార్చున్ ఇచ్చినారు. ఐర్ప్ కెమోరాలు పెట్టి 500, వెయ్యి, రెండు వేల రూపాయలు లంచాలు తీసుకొన్నారు. దానికి సంబంధించి బాధ్యత లేదా? అర్పాలైన వారికి తెల్లకార్చులు ఇస్తారా లేదా, పింక్ కార్చు సుంచి వైల్ కార్చుగా మార్చాలని అడిగితే దానికి సమాధానం లేదు. ఆరోగ్యశ్రీ మంచిదని చెప్పాము. అయితే మీరు పూర్తిగా ప్రభుత్వ సొమ్ముని అంతా కూడా కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులకు బైండ్ చేస్తారా? అవినీతిని ఎలా చేస్తారా? ఎస్టిమేట్సుని పెంచుకొని ఇష్టం పున్సుట్టయితే వాళ్ల

చేస్తారుంటే చూస్తారా? అందువల్ల ప్రభుత్వ పరంగా ఆనుషత్తులను మెరుగైనటువంటి వోలిక నదుపాయలు కల్పించాలని అన్ని విధాల తీర్చిద్దుతారా లేదా? ప్రయివేటు వాళ్ళను తట్టుకొని ఆ పద్ధతిలో ప్రభుత్వ వైద్యాన్ని మెరుగుపర్చాలని అడిగితే దానికి సమాధానం లేదు ఏటి అన్నిటి మీద మేము తపురి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షు, మంత్రిగారు ఉపన్యాసంలో మేము పూర్తిగా పేదల పక్కన పున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ సంస్థలకు కస్టోడియన్‌గా ఉండవలసిన ప్రభుత్వం . ఈ ప్రభుత్వం ఏ అధికారంతోటి ఏ ప్రతిపాదన మీద పేద ప్రజల భూములను లాక్‌గూని ప్రభుత్వ ఆస్థలను అమ్మి వేస్తుందో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. హైద్రాబాదు నగరంలో పట్టాలు ఇచ్చేదానికి బ్యాం చేశారు. హైద్రాబాదులో పున్సుటువంటి ప్రభుత్వ భూములు, గాంధీ మెడికల్ కాలేజికి సంబంధించి 6 ఎకరాల భూమిని ఏ రకంగా ప్రయివేటు పరం చేశారు? ఐపిఎంకు సంబంధించిన నాచారంలో 37 ఎకరాలు ఏ రకంగా ప్రయివేటు కంపెనీలకు దారాదత్తం చేశారు. ఇది పేద ప్రజల పక్కనూ పెట్టుబడి వర్గాల పక్కనూ మంత్రిగారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సాగునీటి ప్రాజెక్టుల పేర మీద కాకినాడలో గ్రామాలకు గ్రామాలు ఎస్ఇజిఎస్ పేరు మీద ఖాళీ చేయించబోతున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అల్యామినియం కంపెనీ పేరు మీద ఎన్ని గిరిజన గ్రామాలను ఖాళీ చేయించబోతున్నారు? ఇది పేదల ప్రజల ప్రభుత్వమూ పెట్టుబడి వర్గాల ప్రభుత్వమూ చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ భర్తాస ప్రసాదరావు: అధ్యక్షు, ఇది డిబీట్ కాదు అన్ని వివరాలలోకి మళ్ళీ వెళ్లి చెప్పాలంటే నాకు 5 గంటలు మీరు నిర్లయం చేసింది రిప్పయికి 5 గంటలు పెట్టారు. నాకు ఇచ్చింది అర్ధగంట కొన్ని విషయాలు చెప్పాను. కోనేరు రంగారావుగారి కమిటీ విషయంలో ఆ కోనేరు రంగారావుగారి కమిటీకి ప్రభుత్వానికి ఇది సంబంధంలేదని చెప్పడానికి వామపక్కాలు ప్రయత్నం చేయడం కరిక్కు కాదని సేను మనవి చేస్తున్నాను. కోనేరు రంగారావుగారిని అపాయింటు చేసింది ఎవరు? ముఖ్యమంత్రిగారు, అంటే ఈ ప్రభుత్వం . ఆ రికమెండేషన్సు ఆమోదించింది ఎవరు? ఈ ప్రభుత్వం, అమలు చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటుంది ఎవరు? ఈ ప్రభుత్వం . ఏమిటి ఆ చర్యలు? బీద ప్రజలకు సంబంధించి మరన్ని మెరుగైన నిర్లయాలు చేయడంలో చట్టంలో ఎక్కుడైనా అడ్డు పున్నా అమలు చేయడంలో కొన్ని ఇభ్యందులు పున్నా ముఖ్యంగా మరన్ని రూల్సుని వాటిని మెరుగుపర్చవలసిన పద్ధతి , అవసరం అయితే కొన్ని లక్షల ఎకరాలు పంపిణి చేయడానికి చిన్న చట్టాలకు సపరణాలు చేసే కార్బూక్షమం ఇని అన్నింటికి సంబంధించిన రికమెండేషన్సు , ఇప్పటికే ఈ శాసన సభలో 2,3 చట్టాలు ప్రవేశపెట్టాము. రెండింటిని ఆమోదించడం జరిగింది. మిగతా చట్టాలు డ్రాప్లు ఏర్పాటు అవుతుంది. అనేక ఎగ్గిక్కుయాటివ్ ఇన్స్ట్రుక్షన్సు కలక్కరునుకు ఇచ్చినాము. కోనేరు రంగారావుగారి కమిటీ ఏదో ఒక రోజో, రెండు రోజులో ఒక నెలకో, ఒక సంవత్సర కాలానికో ప్రయోజనం కలిగే రికమెండేషన్సు కాదు అని , సుదీర్ఘకాలం ఈ వ్యవస్థ ఉన్నంత కాలం ప్రయోజనం ఇచ్చేటుటువంటి రికమెండేషన్సు అని, ఆ రికమెండేషన్సు, ఒకసారి రూల్సు మార్పి, చట్టాలు మార్పి ,అందించదలిస్తే బీద ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ఆ డైరక్షన్లో ఈ ప్రభుత్వం ఎటు వెళుతున్నట్లు బీద ప్రజల వైపు అమకూలంగా వెళుతున్నట్లు మీకు అర్థం కావడంలేదా?

చట్టాలు తీసుకొని వచ్చామంటే దేని కోసం చట్టాలు తీసుకొని వచ్చాం? చట్టాలు ల్యాండ్ సీలింగ్లో అలాట్ చేసినటువంటి ప్రతి భూమికి కొంత మొత్తం చెల్లించాల్సినటువంటి నిబంధనను రూల్సు, చట్టాన్ని మార్పి ఇచ్చామంటే, మరో 3 లక్షల ఎకరాల భూమిని ఇప్పుడానికి, 38 ఇ.1 ని ఈ రోజు సపరణ చేయడానికి ప్రతిపాదించామంటే కొన్ని లక్షల ఎకరాల భూమిని బీదలు సాగు చేసుకోవడానికి ఇప్పుడానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొని వచ్చినటువంటి చట్టం ఈ రాష్ట్రంలో అమలు చేయడానికి పెద్ద ఎత్తున కసరత్తు జరుగుతుందంటే గిరిజన భూములు చాలా కాలం నుంచి చేసుకుంటున్నటువంటి ఆ భూమి మీద వారికి హక్కులు కల్పించడానికి ఎక్కుడైనా భూమి ప్రాజెక్టుల కోసమో, ఇతర అవసరాల కోసమో తీసుకున్నప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రైవేటు భూములకు ఏ compensation ఇస్తున్నామో, ఏ విధంగా ఎక్కుగైపియా ప్రైవేటు భూములతో సమానంగా ఇప్పే కార్యక్రమము ఈ ప్రభుత్వములో తీసుకోవడం జరిగింది. పేదలకు అన్యాయం చేసే కార్యక్రమం ఎక్కుడ? ఇక విధానపరమైన నిర్దిశుయం అంటారా? ఇంకా ఈ ప్రభుత్వంలోనే చెప్పాం. ఈ రాష్ట్రంలో పేద ప్రజల మీద భారం వేయకుండా, సామాన్యుల మీద అదనంగా ఎలాంటి భారం పెట్టకుండా, ఈ రాష్ట్రంలో assets నిర్వాణం చేయడం కోసం, తరతరాలుగా మిగిలిపోయిన ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయడం కోసం, ఈ రాష్ట్రంలో పుండే యువకులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం కోసం, కొన్ని భూములను అమ్మి, భూములు అమ్మడం అంటే కిష్ట రెడ్డి గారు ఇది ఏదో చంకలో పెట్టుకొని ఎక్కుడికో వెళ్లిపోవడం కాదు. భూమి ఏదైనా ఒక సంస్థకు అమ్మాలే, ఆ సంస్థ మీద మరికొంత investment పెడుతాయి. ఆ ఇస్తున్నమేంట్ ద్వారా మరికొంత మందికి ఉద్యోగావకాశాలు వస్తాయి. అక్కడ జరుగుతున్న పనుల పలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎకానామీ పెరుగుతుంది. ఇనీ అన్ని మీరు ఆలోచించకుండానే, ఉండికే నీమర్చించడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. గత సంవత్సరం 8 పేల కోట్ల రూపాయలు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భూములు అమ్మడం ద్వారా తీసుకొని వచ్చి assets build up చేస్తామని చెప్పాం. ఆ పని చేశాం. ఈ సంవత్సరం 12 పేల కోట్ల రూపాయలు తీసుకొని వస్తామని చెప్పాం. చేస్తాం. ఏ ఒక్కరికి, రాష్ట్రంలో పుండే ఏ పేద వర్గానికి సష్టుం జరుగదు. ఇళ్లకు సంబంధించి, గుడిసెలకు సంబంధించి రాష్ట్రం ప్రభుత్వం జీడి నెం.166 తీసుకొని వచ్చింది. ఎక్కుడైతే ఈ పట్టణాల్లో గాని, గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో గాని ప్రభుత్వ భూమి, అన్నాలైండ్ భూమి, ఏ పేద వాడైనా ఇల్లు కట్టుకొని పుండి, గూడు కట్టి కొని పుండి ఆ లాంటి భూమిని free of cost 80 స్వేచ్ఛ యార్డ్ ని పరకు రెగ్యులరైజెషన్ చేయడానికి అవకాశం పుస్తులువంటి భూమిని రెగ్యులరైజెచ్ చేయడానికి 166 జీడి ఇచ్చాం. ఎక్కడ మానౌస్తాం? రాష్ట్రప్రభుత్వం గత రెండు సంవత్సరాలుగా బడ్జెటులోనే ఇళ్ల స్థలాలు లేనటువంటి పేద వారికి ఇళ్ల స్థలాలు కొనిప్పుడాని కోసం ఏర్పాటు చేశాం. గడిచిన రెండు సంవత్సరాలుగా దానిని అమలు చేస్తున్నాం. ఎక్కడ పేదలను విడిచిపెట్టే కార్యక్రమము ఈ ప్రభుత్వం చేసింది? ఈ విషయంలో అందరి కంటే ముందు మేము పుంటాం. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఐడియాలజీయే బీదలకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించే పార్టీ. ఇలాంటి సందర్భంలో ప్రతి విషయానికి సంబంధించినటువంటి క్లారిఫికేషన్స్ ఇవ్వాలంటే చాలా సమయం పడుతుంది. మరల ఒక విడత భూ పంపిణీ కార్యక్రమం కొరకు పెద్ద ఎత్తున చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. బహుళా జూన్ నెల గాని, జులై నెల గాని, ఆగస్టు నెలలో గాని పారెస్ట్ భూములు, ఈ చట్టాలను సపరించినప్పుడు వచ్చిన భూములను మరల పెద్ద ఎత్తున పేద ప్రజలకు ప్రత్యేకంగా గిరిజనులకు, యస్టీ వర్గాలకు, బిస్టీ వర్గాలకు, మైనారిటీస్కు, వారి ఇంట పున్న ఇల్లాలి పేరట పట్టాలు ఇచ్చి వారి హోదా పెంచే కార్యక్రమము పెద్ద ఎత్తున ఈ సంవత్సరమే ప్రభుత్వం చేయబోతున్నదని, ఈ సందర్భంగా మనిషి చేస్తున్నాము. ఈ ప్రభుత్వ విధానమేమిటో స్పష్టంగా మీకు అర్థం అయింది. దీనిలో ఎక్కుడై అమలు చేస్తున్నప్పుడు చిన్న చిన్న ఇబ్బందులు పుంటే, వేరు వేరు

సందర్భాలలో మనం మాటల్లాడుకోవచ్చు, ఇలాంటి సందర్భంలో ఈ ప్రభుత్వం ఇటు బీదల వైపు నడిపించేటటువంటి ప్రభుత్వం. ఆ విధంగా చట్టాలను సవరించడం గాని, రూల్స్ మార్పుడం గాని, నిధుల కేటాయింపు గాని, విధాన నిర్ణయాలు గాని, మీకు స్ఫ్టపంగా అర్దం అప్పతున్నాయి. అందుచేత ఇలాంటి సందర్భంలో ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టేటటువంటి సైతిక హక్కు మీకు లేదని, ఈ సందర్భంగా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కోనేరు రంగా రావుః రెపిస్యా మంత్రి గారు మాటల్లాడుతూ, కోనేరు రంగా రావు కమిటీని ఎవరో వేసిన కమిటీ కాదు. ఇప్పుడు అధికారంలో పున్న ముఖ్య మంత్రి గారు ఈ కమిటీని వేశారు. రేపు మరల తిరిగి అధికారంలోకి వచ్చే ముఖ్య మంత్రి గారే ఈ కమిటీని వేశారని అన్నారు. అందుచేత ఆయన అమలు జరపుతారు. అయితే, అధ్యక్షౌ, ఈ దేశంలో ఆర్థిక, సాంఖ్యిక సమాసత్వం కావాలని, కూడు, గుడ్డ, నీడ అందరికి కలిగేటటువంటి ఒక వ్యవస్థ కావాలని, అప్పుడే ఈ దేశంలో సమ సమాజం ఏర్పడుతుందని, మన సిద్ధాంతాలు పున్నాయి. అధ్యక్షౌ, నాలుగు ఓట్లు కోసం, ఒక సీట్ కోసమో, పుట్టినటువంటి పార్టీ కాదు. ఇది మహాత్ముల పార్టీ. ఆ సమాజం కూడు, గుడ్డ, నీడ, అదే విధంగా అన్ని సౌకర్యాలు కలిగినటువంటి ఒక ఉన్నతమైన సమాజం, ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రంలో అమలు జరుగుతున్నాయి. మరి వారిని గుర్తు చేసుకోమని, మన రంగా రెడ్డి గారిని ఇంకా మిత్రులందరిని కూడా మీరు ఏది కోరారో, దేని కోసం మహాత్ములు ప్రాణాలు అర్పించారో, ఎందుకైతే సుందరయ్యలాంటి మహాసుభావులు విశాలాంధ్రలో ప్రజా రాజ్యమనే ఒక పుస్తకాన్ని ఇంచారో, అలాంటి మహాత్ముల ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఈ రాష్ట్రంలో సమ సమాజం కోసం పరిపాలన జరుగుతుంది. ఒక ఉన్నతమైనటువంటి కూడు, గుడ్డ, నీడ కొరత లేనటువంటి ఒక సంక్లేషమ వ్యవస్థ ఈ రాష్ట్రంలో అమలు జరుగుతుంది. నేను చెప్పేవి నిజాలు, వాప్సాలు, సత్యాలు అని మనవి చేస్తున్నాను. తమ ద్వారా ఈ సభలో పున్నటువంటి ఎవరూ మాటల్లాడిన నాకు బాధ లేదు. కానీ, నాలాంటి వాడు, పుట్టి పెరిగిన సమాజానికి సాంఖ్యిక, ఆర్థిక న్యాయం జరగాలని, ఎన్నో ఉన్నతమైనటువంటి త్యాగాలు చేసిన ఎందరో మహాత్ములు కోరుకున్న పార్టీ, 9 సంవత్సరాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని సుదీర్ఘంగా పాలించి, ఏమి చేయలేక ప్రజల అవిశ్వాసాన్ని పొంది, వెళ్లిపోయినటువంటి పార్టీ. ఒక అవిశ్వాస తీర్మానం పెడితే, దానికి సమీపంగా వారు పుండటం అనేది న్యాయం కాదని, వారు ఏది కోరుకున్నారో, ఎందుకు వారి నాయకులు ప్రాణాలు అర్పించారో, అది వారి గ్రామాలలో జరుగుతుంది. అంధ రాష్ట్రంలోనే జరగుతుందని చెప్పి, మా సోదరులకు, అక్కడ పున్న రాజీశ్వర్ రావు గారు, ఒక త్యాగాలు చేసినటువంటి పార్టీ నుంచి వచ్చిన మేమందరము పూర్వాశమమునకు చెందినటువంటి వాళ్ళే, వారి హృదయం మీద చేయివేస్తుకొని ఆలోచిస్తే వాళ్లు కోరుకున్నది వారి మహాత్ములు త్యాగాలు చేసినటువంటి ఆ సమాజం ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో నడుస్తుంది. ఇంకా అభిపృథివీ చెందుతుంది. అది మీరు గ్రహించాలని చెప్పి, నేను సోదరులకు మాత్రమే హృదయ పూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణాదు: అధ్యక్షా, రెండు విషయాలు, మంత్రులు అందరూ మాటల్లాడితే, ముఖ్య మంత్రి గారు 9 సంవత్సరాలు, 9 సంవత్సరాలు అంటున్నారు. బహుశ స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత గాని, మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పాడిన తర్వాత గాని చూస్తే, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను 32 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలించింది. అది మరిచిపోతున్నారు. మీరు తెలుగు దేశం పార్టీ ఆవిర్భవించక ముందే 27 సంవత్సరాలు పరిపాలించారు. తెలుగు దేశం పార్టీ వచ్చిన తర్వాత కూడా 5 సంవత్సరాలు పరిపాలించారు. అంటే 32 సంవత్సరాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించి నర్స నాశనం చేసింది కాంగ్రెస్ పార్టీ అయితే ఈనాడు 9 సంవత్సరాలు, 9 సంవత్సరాలు అంటున్నారు. 32 సంవత్సరాల గురించి మేము మాటల్లాడాలి. అది ఒకటి. రెండవది రంగా రావు గారు

చెప్పారు. సమ సమాజం, అదే విధంగా అందరికి ఆర్థిక సమానత్వాలు గురించి వీరు మాటల్లడుతున్నారు. రాజ్యాంగాన్ని రచించినటువంటి అంబేద్కర్ గారు సమ సమాజం కావాలంటే, కనీసం అంబేద్కర్ గారి విగ్రహాన్ని పార్లమెంట్లో కూడా పెట్టి లేదు. అంబేద్కర్ గారికి భారత రత్న కూడా ఇష్ట లేదు. నేపణల్ ప్రంట్ వచ్చి ఇచ్చింది. అటువంటి మహావ్యక్తిని మరిచిపోయిన ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ, వీళ్ల మాకు చెబుతున్నారు. రెండవది మేడం స్పీకర్, ఏ మంత్రికి ఎంత టైమ్ కేటాయించారు? 30 నిమిషాలని స్పీకర్ గారు చెప్పారు. ఒక్కొక్కరిని గంట కేటాయిస్తున్నారు. ఒక్కొక్కరికి 30 నిమిషాలు మాటల్లడుమని చెప్పండి. మాకు మాటల్లడానికి వచ్చే టైమ్ అయిపోతోంది.

మేడం డిప్యూటీ స్పీకర్ మధ్య మధ్యలో డిప్పుబెన్స్ వస్తోంది. ఒక్కొక్క మంత్రికి 30 నిమిషములు కేటాయించాము. ఎక్కడ ఫాలో అపుతున్నారు?

శ్రీ కౌన్సిలు రంగా రాపు: ఈ అద్భుతమైన రాజ్యాంగాన్ని వ్రాయడానికి అనాడు విభేధాలు పున్న ఉన్నతమైన రాజ్యాంగాన్ని వ్రాయడానికి మహాత్మరమైన అవకాశాన్ని ఇచ్చింది, కాంగ్రెస్ పార్టీయే రామకృష్ణరు గారు అది తెలుసుకోండి.

మేడం డిప్యూటీ స్పీకర్ ఏ పాయింట్ మీద మాటల్లడుతారు. దెవిస్యా మంత్రి చర్చ మీదనా?

جناب سید احمد پاشا شاہ قادری: مختصر مذکور اپنے صاحب! میں ریونیو منسٹر صاحب سے ایک سوال کرنا چاہتا ہوں ایک سروگینیں کالاونی، اے سی گارڈس فرست انسر، بیکنڈ انسر، بنجاری دروازہ کا، مجلس کی نمائندگی پر چیف منسٹر صاحب کی بدایت پرانچار ج منسٹر، بیسی منسٹر را اور ریونیو منسٹر نے وہاں کا دورہ کیا تھا۔ اس تعلق سے کیا کیا گیا ہے، اور آئندہ کیا کرنے کا منصوبہ ہے، اس کا جواب دے دیں تو، مناسب ہو گا۔

మ.3.20

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరాపు: మేడమ్, హైదరాబాదులోనూ మరియు కొన్ని ప్రాంతాలలో నిజాం కాలంలో పనిచేసిన సైనికులకు ఇళ్ల ఉన్నాయి. వాటిని వారు రెగ్యులరైజ్ చేయమని కోరారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రెగ్యులరైజ్ చేయాలని నిర్దయం తీసుకున్నారు కానీ ప్రాఫీకల్గా అమలు చేయడానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. వాటిని స్టడీ చేసి క్యాబినెట్కు ఇమ్మాని అడిగారు. ఇప్పటికే వారి సభ్యులతో ఎమ్పామ్ సభ్యులు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు కలిసి ఆ ప్రాంతాలను విజిట్ చేశాము. ప్రాఫీకల్ ప్రాబ్లమ్సును గుర్తించాము. దానికి సాల్యాపణ్ణతో రమ్మని అధికారులను అదేశించాము. ఇన్ ప్రిన్సిపల్ చేయాలనే ప్రభుత్వం నిర్దయం తీసుకుంది. వారు ఈ విషయంలో ఆవేదన చెందవలసిన అవసరం లేదని మనవిజేస్తున్నాము.

శ్రీ కె.జొనారెడ్డి: అధ్యక్షా, నేడు ప్రతిపక్ష పార్టీ వారు పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మాన విషయం అందులో ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి తప్పు ఒప్పులను తెలియజేయాలనే ఉద్దేశ్యం వెనుక, ప్రధానంగా వారి అవిశ్వాసం నెగ్గుతుందని గానీ లేక ఈ అవిశ్వాసం వాస్తవంగా ఉపయోగకరమైనదనేదికాదు. కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడానికి లేక ప్రభుత్వం పైన కొన్ని ఆరోపణలు చేసి ఆ విధంగా ప్రజల్లో ప్రచారం చేసుకోవాలనే విధంగా

కన్నిస్తుంది. అయినా వారికి ఉన్న హక్కుల మేరకు ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించవచ్చు. కానీ ఆ సందర్భంగా మాడిపోవేంటకు సంబంధించిన అంశాలలోని శాంతిభద్రతలు మరియు ఇతర అంశాలను కూడా తెలియజేశారు. వాటికి సమాధానం చెప్పి, వారికి అవగాహన కలుగజేయడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. దానికి ముందు ముఖ్యంగా ఈ అసెంబ్లీలో పడికట్టు పదాలు, పీట్లు కథలు చెప్పడం ..... మీరు అర్థం చేసుకోండి. అందుకే చాలా మంది సభ్యులు డాంభికం కొరకు, దర్శం కొరకు, ప్రదర్శన కొరకు సభలో ప్రజాసమస్యల తీవ్రతను కానీ, ప్రజాస్వామ్య స్వార్థానికి కలిగించే విధంగా కానీ, ప్రభుత్వానికి కనువిష్ణు కలగాలని కానీ లేక ప్రజలు అర్థం చేసుకొని వారు అనుసరించవలసిన విధానం కొరకు కాకుండా, ఎవరి గొప్పతనాన్ని వారు ప్రదర్శించే విధంగా మాట్లాడడంలో నా ఆక్రోషణ కొంత ఉంది. అయినా సభ్యులకు ఉన్నటువంటి హక్కులు, వారికి ఉన్న అలవాటు, వారికి ఉన్న ధోరణి ప్రదర్శించడాన్ని మనం ఏమీ చేయలేదు. దానిని ప్రజలు గమనించాలి. నేను విమర్శించాలని గానీ, ఎవరిని బాధ పెట్టాలని కానీ, మాటకు మాట మాట్లాడాలని కానీ, మళ్ళీ మిమ్మల్ని మాట్లాడించాలని గానీ నేను మాట్లాడడం లేదు.

నేను సమాధానం చెప్పబోయే ముందు, నిన్న ఒక మిత్రుడు ప్రతపక్ష ఉన్నేత, భూమి పైన ఉన్నాడా, లేక ఆకాశంలో చూస్తున్నాడా, శూన్యంలో తిరుగుతున్నట్లు ఉంది. అంతా అయోమయం అనే విషయాన్ని మీరు అర్థం చేసుకోండి. ఇవన్నీ అవగాహనతో కూడుకొనా లేక వారు గమనించినటువంటి ఉద్దేశ్యమా లేక వారు ఏదో ఒకటి చెప్పాలనే అంశమా? అయినప్పటికీ అది వారి విజ్ఞాతకు, కాని మా విజ్ఞాతను కూడా లేదా మకు ఉన్నటువంటి అవగాహనా ఆలోచనను కూడా ఇటు సభకు గానీ, ప్రజలకు గానీ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. దానికి ముందు ఒకటి గుర్తు చేస్తున్నాను. నేను ఒకవేళ అర్థం అయ్యే విధంగా మాట్లాడి ఉండక పోయి వుంటే, లేక అర్థపంతంగా, సమర్థవంతంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించి ఉండకపోతే, సభలో చాలామందికి తెలుసు. సభలో అటుప్రక్క, ఇటుప్రక్క చూసినా కూడా నేను చేసినంత కాలం మంత్రిమండలి సభ్యులుగా చేసిన వారు ఎవరూ లేదు. ఆ విషయం అందరూ చెప్పతున్నారు. నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. సభలో ఉన్న అందరూ లెక్కకట్టుకోండి. రోశయ్య గారితో సహా ఎవరూ కూడా నా కంటే ఎక్కువ కాలం మంత్రిపదవిని చేయలేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు హర్షదానాలు చేశారు)

మేము చెప్పబోయేది మా సమర్థత, మా ఆలోచన, మేము చేస్తున్న కార్యక్రమాలను గమనిస్తే, నేను ఈ సభలో మొత్తంగా సుదీర్ఘకాలం అందరి కంటే ఎక్కువగా మంత్రి పదవిని అనేక శాఖలలో ఒక ముఖ్యమంత్రి పదవి తప్ప అన్ని పదవులను నిర్వహించాను. ఈ విషయాన్ని ఒక్కసారి గమనించి గౌరవ సభ్యులు చాలా సీరియస్గా తీసుకోపలసిన అవసరం ఉంది. పలు సార్లు మీరు మాట్లాడుతున్న విధానాన్ని నేను విమర్శించాలనే ఉద్దేశ్యం కాదు. కానీ ఈ సభలో నేను ఒకటి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ సభలో ఐదు పర్యాయాలు నేను శాసనసభ్యుడిగా ఉన్నానీ, నేను ఉన్నంత స్థిత ప్రజ్ఞతగా అందోళన చెందకుండా, అత్రుత చెందకుండా గానీ లేక వివిధ రకాలుగా మాట్లాడుతున్న సభ్యులలో ఏ విధంగా ఉన్నాను అనేది సభ గుర్తిస్తుంది. అది నేను సభ్యులందరికీ గుర్తు చేస్తున్నాను. అది ఇతరులు వివరించిన దానికి ముందుగా .....

గాలి లేని దీప కవిక చందంబున
అలలు సుడులు లేని జలధి భంగి
నిశ్శలాత్మ చందంబున నిర్వికారంబున యుండె నేని పండితుండు
విశ్వదాభిరామ విసురవేమ.

గాలి సోకని దీపం వలె అలలు, సుడులు లేని సముద్రం వలె నిశ్చలమైన మనస్సు వికారము లేకుండునట్లు ఉండువాడే అవగాహనతో కూడిన వాడు. పండితుడు. ఆలోచనాపరుడు. నాది మాట్లాడేంత పండితత్వం కాదు.

బహుళ కావ్యములను పరీక్షించగా వచ్చు
బహుళ శబ్ద చయము పలుకవచ్చు
సహనమొక్క ఉబ్బట చాలా కష్టంబురా
నిశ్చదాభి రామ వినురవేము.

అంటే ఎన్ని కావ్యంబులు చదివిసను, ఎన్ని శబ్దములను పలికిసను, సహనము అనే గుణము అలనడడం కష్టం. అది కలిగిన వాడే నిధ్యంసుడు.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది సరిగ్గా వారి ప్రకృసు ఉన్న రోశయ్య గారికి వర్తిస్తుంది.

మ.3.30

శ్రీ కె. రోశయ్య : నేను చాలా అస్త్రిగా విన్నాను. ఆ పద్యంలోని అర్థం తెలుసుకుని కొంచెం ఈ సాయంకాలం ఉన్నాను. ఇక ఈ నాలుగు రోజులు సవ్యంగా ఉండామనుకుంటున్నాను. కానీ నీలాంటి యువకులు ఉన్నారే, కొంచెం మనస్సు పెట్టి, అర్థం చేసుకుని రేపటి మండి మార్పుకుంటే మంచిది. ఎందుకంటే మీరు చాలా కాలం రాజకీయాల్లో ఉండాలి. కాబట్టి మీరు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది ఎవరికి వర్తిస్తుంది అని కాదు. సభలో ఎవరెవరికి వర్తిస్తుందో ఎవరికి వారు అస్వయించుకోండి. ఆత్మ విమర్శ చేసుకోండి. ఆత్మ పరిశీలన కూడా చేసుకోండి....

(సభలో నవ్వులు)

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగానే ఒక్క మాట. అంటే నేను మిమ్మల్ని పూర్త చేయడం కాదు. వాస్తవాన్ని గమనించండి. ఒక వాస్తవం చెప్పుతున్నాను. దాంట్లో తప్పేమి లేదు. జానారెడ్డిగారు చాలాసార్లు మాట్లాడరు, ఏమి చెప్పరేమో అనుకుంటున్న వారికి సమాధానం. అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీని తయారుచేసింది మన జానారెడ్డిగారు, నిజం అధ్యక్షా. మహానీయులు ఎన్.టి.రామారావుగారికి జోపోర్లు. కానీ నేను తెలుగుదేశం పార్టీ నిర్మాణంలో ఒక పాత్రధారిని. కానీ తెలుగుదేశం పార్టీ నిర్మాణం అయి ప్రభుత్వం వచ్చాక, నేను కూడా భాగస్వామి అయి తీసుకున్న నిర్ణయాల్లో నా ద్వారా ఆ పార్టీలో చేర్చించబడ్డ వాళ్లు నాయకుడు, ఉపనాయకుడితో సహో .....

(సభలో నవ్వులు)

అంటే ఎస్టీ రామారావుగారు దానికి ముందు నాతో చర్చించిన తర్వాతనే ఈ విషయాలు జరిగిన విషయం నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. ఎవరితో మాట్లాడలేదు, అనలేదు. కానీ పలుసార్లు మీరు మాట్లాడుతున్న విషయాలు ఏమిటో గుర్తు చేయడానికి నేను మాట్లాడుతాను. అంతేగాని ఏముల్ని హర్ష చేయడానికి కాదు....

(చప్పట్లు)

అంతేకాదు ఇందులో చాలా మంది పార్టీలోనే లేసటువంటి వాళ్లని చైతన్యపరిచాను. పార్టీ నిర్మాణం చేసిన దాంట్లో, ప్రభుత్వాన్ని నిర్వహించిన దానికి ప్రభుత్వానికి అనేక సలహాలిచ్చి ఈసేళ మీరు అనుసరిస్తున్న సిద్ధాంతాలకు ఎంతో మందికి మూలమైన విషయం మీలో కొంత మందికి ప్రత్యక్షంగా తెలుసు, మరి కొంత మందికి పరోక్షంగా తెలుసు. అయినా ఇక ప్రజాస్వామ్యం గురించి ఇతర విషయాల గురించి వస్తే, నాటి పరిస్థితుల్ని ఇప్పుడు ఏకరపు పెట్టపలసిన అవసరం లేదు. కానీ మీకంటే మేము ఎంత ఆలోచనగా ఉన్నామనే విషయాన్ని ఒకసారి గమనించాలి. 1989 ఫిబ్రవరి లేదా మార్చిలో అంటే సుమారు 17, 18 ఏళ్ల క్రితం నేను రాజీనామా చేసినపుడు, సత్యాగ్రహ ప్రకాశ దాంట్లో ఒక కొటీస్వన కోట్ చేస్తూ, మొత్తం భారతదేశంలో కమనిపు కలుగచేయడానికి ప్రయత్నం చేశాను అధ్యక్షా. ఏమిటంటే, రాజు ఆధీనంలో మంత్రులు ఉండాలి. రాజు అంటే ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి అనుకోండి. మంత్రుల ఆధీనంలో రాజు ఉండాలి. ఇద్దరూ కలిసి ప్రజల ఆధీనంలో ఉండాలి. అది ప్రజాస్వామ్యం అంటే .....

(చప్పట్లు)

అటువంటి ఆలోచన కల్గిన నేను ఈ మంత్రి మండలిలో పనిచేస్తున్నాను. లేక అవసరం వచ్చినపుడు అటువంటి విషయాలకు కృషి చేశాము, చేస్తున్నాము. కానీ శూన్యంలో ఉండి ఉన్నాము, లేక నిజంగా ఆలోచనలో ఉన్నామా? 18 సంవత్సరాల కిందటే ఆలోచించుకోవాలి ఒక్కొక్కసారి అని చెప్పి గుర్తు చేస్తున్నాను.

ఇంకోక విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. 610 జి.ఓ. అంటే అవసరం వచ్చినపుడు ప్రజా సమస్యల కొరకు ఇటు ప్రభుత్వం కూడా కృషి చేస్తున్నది అన్న దాంట్లో భాగంగా 610 జి.ఓ. 1985 లో వచ్చినపుటీకీ, 2002 లో దానినే అమల్లోకి తీసుకుని వచ్చి, అమెండ్ చేయించిన ఘనత మాది.....

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

మాది అంటే..... మనది (కాంగ్రెస్ సభ్యులనుద్దేశించి) కాదు. వాళ్ల (శ్రీ దేవేందర్ గాడ్) అన్నది చెపుతున్నాను. దేవేందర్ గాడ్గారు చెపుతున్నది వాస్తవం అధ్యక్షా. 2002లో అమెండ్మెంట్ 610 జి.ఓ.కు అనుకూలంగా రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని జరిగిన లోకల్, నాన్ లోకల్ విషయంలో 2002 సం.లో 124 జి.ఓ.కు అమెండ్మెంట్ చేసిన విషయం వాస్తవం. అప్పటి నుండి ఇక నరిగా అమలు జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. కానీ తెలంగాణ ప్రాంతం వాళ్ల ఏమి అడుగుతున్నారు అధ్యక్షా? 1975 నుండి రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు ఉల్లఖించబడ్డాయి, అందుకని 610 జీవోని 1985లో ఉద్దేశించి, దానికి అనుకూలంగా 1975 నుండి సరిచేసి మా ఉద్యోగాలు మాకు ఇవ్వమని వాళ్ల వాదన. రోజూ వీళ్లందరి వాదన. కానీ దానికసుగుణంగా కావలసిన జి.ఓ. ఇష్టవేది. కాని రెట్రాస్ట్రోఫ్ ఇష్టవేది. 2002 నుండి అమలు చేసే విధంగా ఇచ్చారు. అందుకని 1975 నుండి చేయాలా వద్ద అని అధికారులందరూ దాన్ని పక్కన పడేశారు. దాని మీద తర్జునభర్తలు జరిగాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో వారే చెప్పారు, నేనే అస్తీ తయారు చేసి వచ్చానని. ఎంత మంది ఇక్కడ నాన్ లోకల్ ఉన్నారు, వారిలో ఎంత మంది ఇక్కడమంచి పోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారో ఇన్ఫర్మేషన్ గేదర్ చేసిన మాట వాస్తవం. దాన్ని అమలు చేయాలంటే, 1975 నుండి తీసుకోవడానికి వీల్లేదు.

2002 నుండి తీసుకోమంటున్నారు. కానీ అప్పుడప్పుడు తెలంగాణ విపయంలో వారు ఒక్కరే ప్రయత్నిస్తున్నట్లుగా చెపుతున్నారు. కానీ నేను మంత్రిమండలి సభ్యుడిగా అరు నెలలు ప్రయత్నం చేసి 124 జి.ఓ.ఎ 1975 నుండి అంటే రెట్రాస్ప్షక్ట్ నుండి అమల్లోకి వచ్చే విధంగా 2-7-2002న ఆర్డర్ ఇప్పించినాను అధ్యక్షా. అంటే రాష్ట్రపతి ఉత్తరవ్యాలు ఉల్లంఘన జరిగిన నాటి నుండి అంటే 1975 నుండి చేస్తాం చేస్తామంటున్నారు. కానీ ఈ విపయాలన్నీ విపులంగా చెప్పిలంటే ఒక సమావేశం ద్వారా నేను, నా మంత్రి పద్ధ సహచరులు సమావేశమై, ప్రతి దానికి జవాబు చెప్పిందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాము. నేను సారాంశం, యదార్థం చెపుతున్నాను. అంటే దీంట్లో ఉండేశ్యం ఏమీ లేదు అధ్యక్షా. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న న్యాయం కొరకు కూడా కృషిచేసిన దాంట్లో ఉన్నాము. నిద్ర పోవడం లేదు అనే అంశాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, అయితే ఇది అమలు చేసే దానికి ప్రయత్నం చేయడం అదోక భాగం. ఇక ఇంకోక మాట మాటాడినారు. ఇది ఆఖరుగా **Preamble**. ఇవ్వాళ జరుగుతున్న పరిస్థితుల్ని పోరాటం చేయడానికి గాని, కొంత విధంగా ఈ ప్రాంతం యొక్క పరిస్థితుల్ని తీవ్రంగా తీసుకోవడానికి గాని కొన్ని పరిమితులు అడ్డస్తున్నాయి, పరిస్థితులు దాటనిస్తులేవు, దానికి కొన్ని బంధాలు, అనుబంధాలు పెన్నేనుకని ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని నున ఉపనాయకుడు దేవేందర్గాంగారు చెప్పారు. ఆ పరిమితులు మాకు లేవా అధ్యక్షా? ఆ ఆత్మియత, అనుబంధాలే మమల్ని తొందరపెట్టలేని పరిస్థితుల్ని వాళ్లు గమనించాలి కదా! మేము నిద్రపోతున్నామని అనుకోవాలా? కానీ చాలా కనువిప్పు కలిగి ఉన్న విపయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. అంటే **we are very conscious**. శూన్యంలో లేము అని చెప్పడానికి ఇప్పన్నీ మచ్చుతునకలు. ఇక ఆ విపయం పోస్తేయండి. అందుకని ఎవరైనా తెలియచేసేటప్పుడు నేను ఇప్పటి వరకు పెద్దగా ఘాటుగా విమర్శించాలని కాని లేక హర్ష చేయాలని కాని, లేక నా పరిమితులు దాటి కాని నా పాతను దాటి గాని ప్రవర్తించడానికి ప్రయత్నించలేదు. అన్ని తెలిసి ఉన్నా, అన్ని అర్థమైనా, పాతకు సంబంధించి పూతమే యాక్ట్ చేయడం ధర్మంగా భావించాను అనేటటువంటిది మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇంకోక విపయం చెప్పి అసలు విపయానికి వస్తాను. ఈ అసెంబ్లీలో .....

శ్రీ పి. కేశవ్ : మేడమ్ అర గంట అయిపోయింది.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : వారు (**శ్రీ కె. జానారెడ్డి**) ఎప్పుడు మొదలు పెట్టారు? 3.20 కు మొదలు పెట్టారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ అసెంబ్లీ లో ఒక చరిత్రాత్మకమైనటువంటి .....

శ్రీ కె.రోశయ్ : ఇప్పటి వరకు హోమ్ మినిస్టర్ గారు మాటలాడిన టైమ్ అంతా దేవేందర్ గాంగారి భాతాలో వేయాలి. ఎందుకంటే అసలు విపయం మీద ఆయన ఇంకా మొదలు పెట్టలేదు. ఇప్పటి వరకు దేవేందర్ గాంగారి పాతమే కొనసాగిస్తూ ఉన్నాడు.

మ . 3 . 40

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : ఒకవేళ నేను మాటలాడింది దేవేందర్ గాంగారి గురించి వారిని చూపిస్తూనే మాటలాడినట్లు కాదు. దేవేందర్ గాంగారు మాటలాడిన అంశాన్ని చాలామంది వారి అభిమానులు లేక వారు చెబుతున్న విపయాలలో చాలా అర్థం ఉండని భావించి మిస్టండర్స్ప్యాండ్ చేసుకుంటారో వాటీజ్ జానా రెడ్డి అని చెప్పడానికి ఇది చెబుతున్నాను. ప్రదర్శన చేసుకోడానికి గాని నా ప్రయత్నం

చేసుకోడానికి గాదు . ఇంతసేపు చెప్పింది కూడా సుదీర్ఘకాలం అనేది బహుళ ఎపరికీ తెలియకపోవచ్చు . ఏదో ఉన్నాడులే చాలాకాలం అని , ఎంతకాలం అని తెలియదు . టోటల్సెభ రరగారాపుగారితో సహా, చివరకు ఈ సభలో ఒక చరిత్రాత్మకమైన విషయం చర్చింపబడింది . దీనికి చాలాసేపు అవసరం లేదు . అనలు ప్రభుత్వం మీద పెట్టింది అవిశ్వాసం . దానితోపాటు అవినీతి అక్రమాల మీద 294 మంది శాసనసభ్యుల మీద, ఇతరుల మీద ఎంక్వయిరీ చేసి ప్రజలకు న్యాయం చేయాలనే అంశం . చాలా హర్షించదగినది, ఆహ్వానించదగినది . దానిని అందరూ ఆమోదించారు . ఏ విధంగా చేస్తారని మీరంతా ఆలోచించారు . ఈ విషయంలో నావరకు కొంత నామీద కూడా వచ్చింది . మంత్రి మండలి సభ్యునిగా నేను, 294 మంది ఉంటే మీరు నేను కూడా ఇందులో వున్నాము . 294 అంటే ఇద్దరం ఉన్నాము . ఇటువంటి విషయాలు వచ్చినపుడు, సభాముఖంగా మీరు అడిగింది, సభలేసపుడు, చంద్రబాబు నాయుడుగారు అయిదు నిముషాలు ఉండాలి .

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, చర్చిలో పొదర్ ఏవిధంగా బోధిస్తారో, ఆ విధంగా మొత్తం బోధిస్తున్నాము . సబ్బక్క తప్ప అన్ని చెబుతున్నాము . ఇది ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి .

శ్రీ కె . జానారెడ్డి : అధ్యక్ష, చాలామంది ఈ అవినీతి, అక్రమాల మీద కావాలని అడిగారు . ఇప్పుడు అదే చర్చ నడుస్తున్నది . ఈ మధ్యకాలంలో ఇదే అంశం నాది కూడా ఒక అంశం క్రింద తీసుకోవలసి ఉంది . అందుకని అది కూడా అవిశ్వాస తీర్మాసంలో భాగంగానే భావిస్తాను . ఇది అవసరం లేదు, మర్మిపోయిన కేసు, పేపర్లో ఉంటుంది, తిట్టుకుంటారు, అనుకుంటారు అని నేను దేవికి పెట్టగా చలించడంలేదు . కేర్లెన్గా తీసుకుంటున్నాను . అయినప్పటికీ ఈ మధ్య నాకున్న ఇంటిపక్కన ఉన్న స్థలంలో నేను అక్రమంగా కబ్బచేశానని పొరబాటు గ్రహపాటునో ఒకడు వచ్చి దూరి, బయటకు పంపిన తరువాత కేసు అవుతుంది, అన్ని అవుతున్నాయసుకోండి . ఆ విషయమై పేపర్లో రావడం ఆ తరువాత ప్రతిపక్షనేత చంద్రబాబునాయుడుగారు కూడా ఇది బిసి గ్రహన సభలో ఒకసారి తప్పదు . పార్టీల విషయంలో ప్రజలకు తెలియజేయడంగానీ, గుర్తుచేయడం గానీ, అవగాహన లేక, కమ్యూనికేషన్ లేక చేయవచ్చు . నిజమైతే కూడా చేయవచ్చు . అవగాహన అయింది, నిజమయింది, లేక కమ్యూనికేషన్ గ్యాప్ అయిందా అనే అంశం ఇంతవరకు నిర్ధారణ కాలేదు . ఒక ప్రజాస్వామ్య వాదిగా, పారదర్శక సంకేతంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి రాశాను, జాగ్రత్త నీ మంత్రిమండలిలో చూసుకోవాలని, ప్రతిపక్ష నేతకు రాశాను . అలాగే సిపి ఐ, సిపిఎం, బిజెపి ఇక్కడ పున్న సభ్యులు ఆ లెటర్లు చూసుకుని ఉంటారు . అడగండి . నేను లెటర్లు రాశాను . ఇప్పుడు ఎంక్వయిరీ కావాలి, జడ్డి కావాలని అంటున్నారు . నేను చంద్రబాబు నాయుడుగారిని జడ్డిగా వేశాను . నిర్ణయించమని అంటున్నాను . మీరు హైకోర్టు జడ్డి సిటీఎం జడ్డి కావాలని అంటున్నారు . చంద్రబాబు నాయుడుగారే నాకు జడ్డి .

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, జడ్డిమెంట్ ఇవ్వాలంటే నిముషాల మీద ఇప్పపచ్చు . ఎందుకంటే మీరు హోం మినిస్టరుగా ఉండి ఎవరన్నా సైట్ డిస్ట్రిక్ట్ వచ్చినా, రాంగ్ ఐడెంటిఫికేషన్ అయినా, మీ దగ్గరకు వచ్చి నాది అని క్లెయిం చేసినపుడు ఏవిధంగా ఉండాలి . అధికారంలో ఉన్నపుడు చాలా జాగ్రత్తగా డీల్చేయాలి . మీరు పోలీసులను పట్టుకుని అతనిని కొట్టడం, తరువాత అతనిపై కేసు బుక్చేయడం, అక్కడకు పోతే రిజిస్ట్రేషన్ చేయకుండా

పోవడం, ఇప్పన్ని చేసిన తరువాత ఇది అధికార దుర్బానియాగానికి పరాక్రమ. సైట్ విషయం ఒక విషయం . సైట్ మీద డాక్యుమెంట్స్ ఉంటే ఏ విధంగా డీల్ చేయాలో చేయాలి గానీ, హోంమినిస్టరుగా ఉండి, మీకుమారుడికి ఇచ్చిన సెక్యూరిటీ గార్డులు వారిని హ్యాండీల్ చేయడం, మీ పోలీసుస్టేషన్లో కంఠయింట్ ఇస్తే తీసుకోకపోవడం చాలా తప్పు . అధికారంలో ఉన్నపుడు ఏ విధంగా ఫీల్ అపుతారో, ఏమన్నా ఉంటే చెప్పవచ్చు. మీరు డీల్ చేయవచ్చు. అందులో తప్పు లేదు . దానికి నేను తీప్పంగా అభ్యంతరం తెలియజేశానని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జూనా రెడ్డి : అధ్యక్షు, వాస్తవం . నేను హోం మినిస్టరుగా దుర్బానియాగం చేసినా , లేక వాళ్లు పొరచాటుగా తప్పుగా వచ్చినా, న్యాయాన్ని నా చేతుల్లోకి తీసుకున్నా పొరచాటపుతుంది . కానీ వాస్తవాలు తెలుసుకోవడంలో టెరమ్స్ అండ్ కండిషన్ పెట్టుకోండి . ఆ విధంగా వారిని అక్రమంగా పోలీసులు, కనీసం నేను ఫోన్ అయినా చేసి చెప్పానా ? మా పిల్లవాడయినా పోలీసులకు ఇన్ఫాం చేశాడా ? ఇక్కడ ఎవరో అక్రమంగా వచ్చారు , వెంటనే పోలీసులు వచ్చి యాక్షన్ తీసుకోండని, వదిలివేయడం కాదు . ఇది సభకు అవసరం . నేను ఏమి రాశానంటే, చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఈ విషయాలు పరిశీలించిన తరువాత వాస్తవాలు ప్రజల ముందుంచాల్సిన బాధ్యత విష్ణుంచి, వరంగల్ బిసి గ్రహనసభలో 24వ తేదీన, అనంతపూర్ లో 25వ తేదీన , నేను ఒకవైపు టినిలలో చెబుతునే ఉన్నాను . నా ఆత్మగౌరవానికి భంగం కలిగించి అపోహాలు కలిగించేవిధంగా ఆయనచేసిన వ్యాఖ్యలు, నేను చాలా సాఫ్ట్‌గా చెప్పాను . చేసిన ఏమర్గులు తీప్ప మనస్థాపాన్ని కలిగించాయి . ప్రజా జీవితంలో అనునిత్యం నిష్పత్తిపుంగా ఉండాలని రాష్ట్రప్రభుత్వంలో ఒక బాధ్యతాయుతమైన స్థానాన్ని అలంకరించిన నేను . పదవి, మరియు రాజకీయాలకు ఆదర్శంగా ఉండాలని కోరుకునేవారిలో ఒకరిని . ఈ మార్గంలో నాకు ఒడిదుడుకులెదురైనా, దైర్యంగా ఎదుర్కొన్నాను తప్ప వెనుదిరగలేదు . అలాంటి నామై చంద్రబాబు నాయుడు బాధ్యతా యుతమైన నాయకుడుగా పూర్తి సమాచారం వాస్తవాలు తెలుసుకోకుండా, నా ప్రతిష్టాపకు భంగకరం అని చెప్పి, నిజంగా ఈభావి అక్రమంగా చేశానా లేక పోలీసు కేసు పెట్టానా అని విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను . ఎందుకంటే ఈ నిజ నిర్మారణ మీరు మీపార్టీల ఆధ్వర్యంలోగానీ, లేక ఇతరపార్టీలను కలుపుకుని, విచారణ చేసే విషయం మీ నిర్మాయానికి పదులుతున్నాను . అయిదు పర్యాయాలు శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికె పలు కీలకపదులు పోషించినా ఎన్నడూ ఇటువంటి ఆరోపణ లేదు . నిజానిజాలు నిర్మారణ కావాలి . నామైపు నుండి తప్పుచేసినట్లు ఉంటే మా పదవికి రాజీనామా చేయడమే కాకుండా శాశ్వతంగా రాజకీయాల నుండి తప్పుకుని ప్రజలముందు తలవంచుతానని ఆలర్డీ మూడుసెలల క్రిందే చెప్పాను . ఇప్పుడు నామీద అవిశ్వాసం పెట్టి లాభం ఏమిటి ? నేను పూర్తిచేస్తేను .

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షు, వారికి 30 నిముపొలు ఇస్తే వారి ప్యక్సీగత విషయాలు మాట్లాడారు . పైదరాబాద్ బాంబుబ్లాస్ట్స్‌లు, రాజకీయపాత్యలు, రాష్ట్రంలో లూటీలు, పెద్దవెత్తున ఐఎస్ ఐ కేసులు లాంటిని చాలా ఉన్నాయి . అని చెప్పండి . అనవసరంగా మీకు ఇచ్చిన సమయం, ఏం, మేడమ్, మీరే చెప్పారు, 3 . 20కి ప్రారంభించారని అన్నారు . కాబట్టి ఇంకేమి ఇస్తారు . చెప్పేది ఏమీ లేదు .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : కూర్చోండి చెబుతాను .

శ్రీ కె.జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, నా ఈ ఆహోనాన్ని స్వీకరించి నిజనిర్ధారణ చేసి మీ మీ పద్ధతులలో స్పందించి, పారదర్శకంగా ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలియజేసినచో, జవాబుదారీ తనానికి నిదర్శనంగా ఒక కొత్త ఒరవడికి నాంది పలుకుతుందని భావిస్తున్నాను. ఇది ఇతర పార్టీల మధ్య, నాయకుల మధ్య, ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణానికి దోహదం చేస్తుందని నేను భావిస్తున్నాను. నా ఈ ఆహోనాన్ని స్వీకరించమని కోరాను.

అధ్యక్షా, నా అసలు జవాబు వారికి ఇంకా ఇష్టాలేదు. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, నలుగురు జళ్ళిలు, ముగ్గురు ఎంక్షెరీ ఆఫీసర్లను వేయమని అంటున్నారు కదా, నేను చెబుతున్నాను, పార్టీల నాయకులను జళ్ళిలుగా వేసి, మీరు నిర్ధారణ చేసి మీరు ఎట్లా చెబితే అట్లా ఈ గవర్నర్మెంట్లో పున్న అవస్తాతి అక్షమాలను బయట పెట్టి పుండపచ్చను, లేకపోతే నా పారదర్శకత బయటకు తెలిసి పుండేది, వైపు రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వానికి మచ్చ రాకుండా స్పండేది, మంత్రి మండలికి మచ్చ రాకుండా పోయేది. ఈ పని చేస్తే సరిపోయేది కదా, ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం ఎందుకు అంటున్నాను.

ఏది ఏమైనపుటికీ ఇష్టటివరకూ నా ఉండేశ్యం ఏమిటంటే, ఇష్టటికొనా సరే నిజ నిర్ధారణ చేయడమో లేకపోతే ఇందులో వాస్తవం లేదనో ఒక ఉత్తరం ముక్క ద్వారా నాకు తెలియసరిచి నా ఆత్మకు శాంతి కలుగజేయడమే కాకుండా మీరు కూడా ఆత్మ విమర్శలు చేసుకుని ప్రతిపక్ష నాయకులుగా మీ విద్యుత్ ధరాస్త్రి నిర్వర్తించడమే కాకుండా ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా మీరు ఆత్మ విమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరం వుందని నేను భావిస్తున్నాను.

(సభలో నవ్వులు)

ఇక్కొన ఇటువంటి తప్పుడు ఆరోపణలు కాని, అవాస్తవాలు కాని తెలియజేస్తూ ప్రజలను తప్పుదోష పట్టించకూడదు, ప్రచా జీవితంలో పున్న వారికి మచ్చ తేకూడదు కాబట్టి ఈ అవిశ్వాస తీర్మానంలో అది కూడా వుంటే, తొలగించుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్షా, రోశయ్ గారు ఇక్కడే పున్నారు. 4 గంటలైంది. ఇంకా ముగ్గురు మంత్రులు మాటల్లాడాలి. ఈ ముగ్గురూ మాటల్లాడడానికి 7 గంటల వరకూ అపుతుంది. మళ్ళీ సిఎం గారి రిప్లయ్, నా రిప్లయ్ పుంటాయి కాబట్టి దయచేసి స్పీకర్ గారితో మాటల్లాడమని రోశయ్ గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఈ సలుగురూ మాటల్లాడిన తరువాత, సిఎం రిప్లయ్ కాని, నా రిప్లయ్ కాని రేపు పెడితే బాగుంటుంది. కాబట్టి రాత్రి 10 గంటలు, 11 గంటల వరకూ హాజరు నడిపి ఇస్కూను డైల్యూట్ చేయాలనుకోవడం కర్తృత్వం కాదు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లాప్టంగా పూర్తి చేస్తాను. శాంతి భద్రతల విషయంలో, there is a slight increase in the overall cognizable crimes, but among non-cognizable crimes, the number of cases under the Heads of Murder for Gain, Dacoities and Robberies are on decrease. కాని ఈ విషయాలను ఒక్కొక్కటిగా వివరించడానికి చాలా టైమ్ వడుతుంది. ఆయ్యో అనే విద్యార్థిని రేపు చేయబడి, హత్య గావించబడితే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థతని, శాంతిభద్రతలు లోపించాయని చాలా సార్లు గౌరవ సభ్యులు ఉచ్చరించారు.

ఇది నెవమూ కాదు, లేక అరోపణా కాదు, అత్య విమర్శ కోసమే ఇదంతా చెప్పేది. మీరు అయ్యో కేసు గురించి చెప్పారు కదా. ఒక స్వాడెంట్ శైలజ, ప్రకాశం జిల్లాలో, 1999లో చనిపోతే, 2002 వరకూ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఆచాకీ ఏమీ దొరకలేదని చెప్పారు అప్పటి హోం మంత్రి గారు నాకు. అదే విధంగా ప్రైమిస్ ఎట్లో 17 సంవత్సరాల ఒక స్వాడెంట్ 1999లో చనిపోతే 2001లో ఆచాకీ దొరకలేదని కేసు క్లోబ్ చేసారు. అదే విధంగా 2000 సుంవత్సరంలో ఇంటర్వైడియట్ చదువుతున్న స్వాతి జైన్ అనే స్వాడెంట్ చనిపోతే 2002లో ఆచాకీ దొరకలేదని చెప్పారు. భద్రాచలంలోను, ఖమ్మంలోనూ స్వాడెంట్స్ రేవ్ చేయబడి హత్య గావించబడ్డారు. అట్లాగే 5, 6 కేసులలో, 3, 4 కేసులకు సంబంధించి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఆచాకీ దొరకలేదని వదిలిపిట్టిన పరిస్థితిని గౌరవ సభ్యులకు గుర్తు చేస్తున్నాను.

ఆయ్యో కేసులో ఇంకా 3 సెలలు కాలేదు సంఘటన జరిగి. ఇన్వెస్టిగేషన్ చాలా చురుగ్గా జరుగుతేంది. ఇది పోలీసుల సమర్థతకు చిహ్నమూ, అసమర్థతకు అద్దం పడుతోందా అనేది గౌరవ సభ్యులు, సభా గమనించాలని కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం సమర్థవంతంగా పనిచేస్తున్నదని చెప్పడానికి అనేక సంఘటనలు పున్నాయి.

పొలిటికల్ మర్కెంట్ 132 జరిగాయని సభ్యులు నాకు గుర్తు చేసారు. ఆ విషయంలో క్లప్పంగా చెప్పవలసి పుంది. మీకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను, 1990 - 94 మధ్య కాలంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో 132 మంది టిడిపి వారు చనిపోతే, 192 మంది కాంగ్రెస్ వారు చనిపోయారు. అంటే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పుండి 192 మంది కాంగ్రెస్ వారు చనిపోయారంటే, సంవత్సరానికి 78 మంది చొప్పున ఈ 5 సంవత్సరాలలో పొలిటికల్ మర్కెంట్ జరిగాయి. 9 సంవత్సరాల 4 సెలల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాంలో 421 మంది టిడిపి వారు చనిపోతే, కాంగ్రెస్ వారు 443 మంది చనిపోయారు. కాంగ్రెస్ వారు ఎక్కువ మంది చనిపోయారు లేక ఇంచుమించు సమానంగా చనిపోయారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పుండి, ఎందుకు 421 మంది అంటే యావరేజ్స్ 127 మంది చనిపోయారు ? ఈ 4 సంవత్సరాలలో టిడిపి వారు 105 మంది, కాంగ్రెస్ వారు 73 మంది చనిపోయారు. అంటే ఈ 4 సంవత్సరాలలో యావరేజ్స్ సంవత్సరానికి 45 మంది చనిపోయారు.

అధ్యాత్మా, ఎవరి సమయంలో ఎక్కువ పొలిటికల్ మర్కెంట్ జరిగాయనే అంశానికి సంబంధించి సిహిడి రిపోర్టు పుంది. అయితే అంతకు ముందు వారు చేసినవి ఇప్పుడు తీసుకొచ్చి సరిదిద్దిన విషయం పుంటే దాని మీద కూడా ఒక ఎంక్షెర్ట్ వేయవచ్చును. అయితే ఎటువంటి పొలిటికల్ మర్కెంట్ జరగలేదని చెప్పడానికి అది ఒక తార్కాణం . అంతకు ముందు హత్యలు జరిగాయి, రేవ్ జరిగాయి, అనే దానికి తార్కాణము.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

అధ్యాత్మా, పరిచాల రవి గారికి సంబంధించిన ఇస్యూ ఎంక్షెర్ట్ జరుగుతోంది. ఎంక్షెర్ట్ స్వార్థయిన తరువాత దోషులుగా తేలిన వారు ఎవరైనా సరే వారి మీద కతినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. సిఖి ఎంక్షెర్ట్ జరుగుతోంది. మన స్టేట్ లెవెల్లో ఎంక్షెర్ట్ జరగడం లేదు.

సెక్యూరిటీ ఇన్వెస్టిగేషన్ వారు అడిగారు. అది ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాము. సెక్యూరిటీ స్క్రమంగా ఇప్పుకపోవడం వల్ల పరిచా రవి గారికి ఇబ్బంది జరిగిందని అన్నారు, అక్కడ వున్న పరిస్థితుల వివరాల జోలికి నేను

వెళ్లను. నేను కేవలం సెక్యూరిటీకి మాత్రమే పరిమితమవుతాను. 1994లో ప్రభుత్వం వచ్చే ముందు పరిటాల రవి గారికి వన్ ఫ్లస్ వన్ - ఇష్టరు పిఎస్బిలు కోర్టు ఆర్డర్ ప్రకారం పున్మారు.

సా.4.00

ఆ తరువాత వారు లేబర్ మినిస్టర్ అయిన తరువాత $4+4$ అంటే 8 మంది గనమెన్లను అనాటి ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. వారు మంత్రివర్గం నుండి బయటకు వెళ్లిపోయినప్పుడు $3+3$ అంటే 6 మందికి తగ్గించారు. ఇది ఆ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడె. దాని తరువాత $3+3$ కి తగ్గించి, వీరు వెంటనే 1995లో $2:2$ అంటే 4 మందికి తగ్గించారు. తరువాత వెంటనే హైకోర్టు ఆర్డర్ ద్వారా $2:2$ గపర్చమెంట్ అన్పేమెంట్ 8 మంది వచ్చారు. కోర్టు ఆర్డర్ ప్రకారంగా 4 గురు, ఆ తరువాత మళ్లీ అదే 1997లో పేమెంట్ విత్తిడా చేసింది $2+2$ అంటే 4 గురు తగ్గారు. 4 గురు మాత్రమే ఉన్నారు. 1997లో మరొక ఆర్డర్ ద్వారా $3:3$ అంటే 6 గురు అన్నారు. తరువాత 2000లో సెక్యూరిటీ ఆలోచించి $5+5$ అంటే 10 మందిని చేశారు. 10 మంది పిఎస్బిలను ఇచ్చారు. తరువాత ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు $2:2$ అదనంగా ఇచ్చారు. $10+4=14$ ఎన్నికల కోసం ఇచ్చారు. 2004 ఎన్నికలు అయిన తరువాత వారిని విత్తిడా చేశారు. $5+5=10$ కంటిన్యూ అయితే మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఎన్నికలప్పుడు ఎక్కువగా ఇచ్చింది తీసివేశాము. ఆ తరువాత 1.6.2004 తరువాత పీఎస్టైమ్ అని మాఫోయిస్ట్ యూక్సిటీస్ ఎక్కువగా లేదని చాలా మంది నుండి సెక్యూరిటీని తగ్గిస్తూ వచ్చారు. నలుగురిని చేశారు. $5+5$ నుండి $2+2=4$ కి చేశారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చిన తరువాత $1+1$ కలవడం జరిగింది. $3+3$ మొత్తం 6 గురు అయ్యారు. మళ్లీ వారే రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చిన తరువాత మరొక $1+1=4+4=8$ అయ్యారు. మరొక అప్లికేషన్ ఇస్తే, $5+5$ అంటారే ఆ రోజుకు 9.9.2004కి 10 మంది మొత్తం అయ్యారు. వారు ఎంత మందిని ఇచ్చారు. ఎన్ని సార్లు తీసివేసి పెట్టుకుంటూ ఎక్కిచ్చి చేశారు. మేము $5+5=10$ ఉంచాము. ఆ పరిస్థితుల ప్రభావం, దురదృష్టం ఏమంటే, ఆయన చనిపోయారు, చాలా బాధాకరం. జరిగిన సంఘటన దురదృష్టకరమయినది. దానిని వెలికితీయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం మీద సమ్మకం, ఉనా లేకున్న సిబిల్సో పారదర్శకత కోసం ఎంక్యూయిర్కి ఇవ్వడం జరిగింది. కావాలనే పరిటార రవిగారికి సెక్యూరిటీ తగ్గించలేదని చెఱుతున్నాను. పొలిటికల్ హత్యల గురించి రెండు, మూడు సార్లు చెప్పాను. ఇంకా రేప్కి సంబంధించి, విద్యార్థుల ఆత్మహత్యల గురించి చెప్పువలసినది ఉంది. అయ్యా కేసు వారు ఆయాదిస్తే, సిబిల్సో ఇస్తామన్నాము. ఫౌతిమా విషయం గురించి మిత్రులు చెప్పారు. వెంటనే ఎంక్యూయిర్కి చేస్తాము. గంగరం పోండ్, ముదిగొండ కాల్పులూ ఉన్నాయి. గంగరం పోర్ట్కి సంబంధించి పోలీసులు 230 మంది బాగా దెబ్బలు తిని, ఇంజ్యార్ అయితే విధిలేని పరిస్థితిలో కాల్పులు జరిపాము. ముదిగొండలో పరిస్థితులు విషమించి నితరువాతనే కాల్పులు జరపడం జరిగింది. హైదరాబాదు ప్రేలుడు విషయం ఒకసారి గమనిస్తే, దీని గురించి కిషన్రెడ్డిగారుచెప్పారు. ఒకసారి తమరికి గుర్తు చేస్తాను. ఎన్డిపు ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు పోర్ట్ మెంట్ మీద ఐస్ఎస్ దాడులు జరిగాయి. ఆతరువాత హైదరాబాద్ కన్నా ముందు ముంబాయి, మాలిగావ్, సంజోతా ఎక్స్ప్రెస్ ఈ విధంగా అనేకచోట్లు జరిగాయి. హైదరాబాద్ లో జరిగిన తరువాత ఆగ్రా, షత్రువుర్పదేశ్, వారణాశి, లక్నో, రాంపూర్ మొదలైన చోట్ల ఈ ఐస్ఎస్ ముతాలు మన భారతదేశంలో విధ్వంసం సృష్టిద్రిచాయి. ఇటువంటి కార్కూలపాలను భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం సమస్యయంగా పట్టి చేధించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో భారత ప్రభుత్వం చాలా కృషి చేస్తోంది. జరిగిన దురదృష్ట సంఘటన తరువాత ఒక కేసు సిబిల్సో అస్పచెప్పడం జరిగింది. మిగతా కేసుల్లో ఎంక్యూయిర్లు జరుగుతున్నాయి. కొంత సమాచారం ఉంది ఇంకా బాగా సమాచారాన్ని సేకరించవలసిన అవసరం ఉంది. కేసుల్లో ముస్లింలను అరెస్ట్

చేస్తున్నారని అనడం సరైనది కాదు. అందరూ గమనించాలి. మావోయిస్టులు ఉన్న అనేక ప్రాంతాలలో అనేక మంది హిందువులు చనిపోతున్నారని అన్నారు. మతాలు కాదు. అదంతా కాదు. ఇంత పెద్ద సంఘటన జరిగితే ఈ కేసుకు సంబంధించి 58 మందిని సస్పెక్ట్ చేసి తీసుకురావడం జరిగింది. 26 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అందులో 32 మందిని ఇంటారోగేట్ చేసి రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. బెయిల్ మీద 17 మంది బయటకు వచ్చారు. 9 మంది లోపల ఉన్నారు. కేసు కూడా దీనికి సంబంధించిన కేసు కాదు. నివిధ రకాల పాస్పోర్ట్, ఎక్స్పోజన్ కేస్, ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చిన కేసు మొదలైనవి ఉన్నాయి. 39 మంది బాంగ్లాదేశీయులను సస్పెక్ట్ చేసి తీసుకురావడం జరిగింది అందులో 29 మంది తప్పు పాస్పోర్ట్ అని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అందులో 10 మందిని పదిలివేయడం జరిగింది. ఈ నిధంగా ఉంది. ముస్లింలుని కళ లేదు. భారతదేశాన్ని రక్కించుకుంటూ, అంధ్రప్రదేశ్ సుభిక్షంగా ఉండడం, శాంతిభద్రతలు సమగ్రంగా కాపాడడం ముఖ్య ధ్యాయం. ఈ ప్రథాన లక్ష్య పొధన కోసం కృషి చేసే నిధంగా అంద రూ సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అందరికీ సమాధానాలు చెప్పవలసి ఉంది. అనేక సమస్యలున్నాయి. అవసరమయితే, ప్రతిషక్ష నాయకులందరితో సమానేశం ఏర్పాటు చేసి సమస్యమ పరిష్కరించాలు. అందరూ ఇచ్చిన సమస్యలకు పరిప్పారం కనుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, ఇంకా ఎంత పారదర్శకత కావాలంటే దానికి ప్రయత్నం చేధాము. అవినీతి, అక్రమాలకు తావు ఇష్టకుండా ఉండేందుకు కృషిచేస్తామని తెలియచేస్తున్నాము. నిన్ననే అన్నారు. 63 ఎస్.పాచ్.బిలను మొత్తం నింపినేశారని అన్నారు. నేను అన్ని బాగానే చూస్తాను. ఇంకా 68 ఎస్.పాచ్.బిలు ఉన్నాయి. ప్రౌదరాబాద్ కమీషనరేట్లో, లా అండ్ ఆర్డర్లో 26 మంది మాత్రమే అంధ, రాయల్సీమకి చెందిన వారున్నారు. 41 మంది తెలంగాణాకి చెందిన వారు ఉన్నారు. ఇది అన్వేతింటికి రికార్డ్. వెరిపై చేశాను.

(అంతరాయం)

సా.4.10

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్ : జానారెడ్డి గారూ, ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ నేను కల్ప్ చేయలేదు. ఆసోసియేషన్స్ వారు నాకు ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తూ హోం మినిష్టర్ గారితో మాట్లాడమన్నారు. ఆ నిషయాలన్నీ పేపర్లలో వచ్చాయట. మీరు చెబుతుస్తసమాచారం ఎన్నోరోజుల క్రిందటిది. మీరు లేట్స్ గా ప్రమోపస్థ్ ఇచ్చారు. ఆ ప్రమోపస్థ్ ఇచ్చిన తరువాత లేట్స్ లిస్ట్ మీరు ఇప్పుడు చదువుతున్నారు. కానీ అంతకుముందున్న పరిస్థితులు వేరు మినిష్టర్ గారూ.....

శ్రీ కె.జానారెడ్డి : మీకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ కరెక్ట్. మీరు చెబుతున్న విషయాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని మా సమాచారాన్ని సరిచేసుకుంటాను. దానిపై అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటాము. ప్రస్తుతం ప్రౌదరాబాదు పరిధిలో మొత్తం 68 స్టేషన్ హాస్పిట్ ఆఫ్సర్స్ పున్నారు. వాళ్ళందరి పేర్లతో సహా పూర్తి సమాచారం ప్రస్తుతం నా దగ్గరుంది. కావాలంటే ఆ సమాచారం మీకు నంపమంటే వంపుతాను. అందులో 26 మంది అంధ, రాయల్సీమ వారున్నారు. మిగతా 41 మంది తెలంగాణా ప్రాంతం వారున్నారు. ఈ 26 మంది ఆంధ్ర రాయల్సీమ వారిని అక్కడి సుంచి ఇక్కడికి తెచ్చినవారు కాదు. వాళ్ళ నేటివిటీ ఏడైనా వాళ్ళ ఓపెన్ కోటాలో ఎస్టైలుగా ఇక్కడ సెల్క్ అయి అపాయింట్ అయిన వాళ్ళ. అందుచేత వాళ్ళను కాదనడానికి లేదు. వాళ్ళంతా ప్రౌదరాబాదు రేంజ్ లోసెల్క్ అయిన వాళ్ళ కాబట్టి వాళ్ళ ఇక్కడ పని చేయటంలో తప్పు లేదు. అట్లాగే సైబరాబాదు పరిధిలో 34 మంది స్టేషన్ హాస్పిట్ ఆఫ్సర్స్ పుండగా అందులో నలుగురు ఇతర నేటివిటీకి

చెందిన వారున్నారు. వారు ఈ జోన్లో ఓపెన్ కాంపిటీషన్ క్రింద సెల్క్ అయినవాళ్లు. మిగతా 30 మంది తెలంగాణా ప్రాంతం వాళ్లన్నారు. అసోసియేషన్ వాళ్లను పిలిపించుకొని వారి దగ్గర ఏమైనా ఇన్ఫర్మేషన్ పుంటే తీసుకొని, వారి యొక్క అనామలీన్ కూడా తెలుసుకొని వాటిని సాల్వ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఆఖరిగా 16 పేల మందిని రిక్రూట్ చేసుకొని వారిని నియమించటం జరిగింది. మీరు చెప్పినట్లు మూడు పేల మంది బయటికి పోలేదు కాని వాళ్లను పంచించకుండా వారి స్థాసంలో మాకు అవసరమైన మేరకు మూడు పేల మందిని అడ్డినిప్రైట్ కన్స్యూనియన్స్ కోసం రిక్రూట్ చేసుకోవటం జరిగింది. ఇక బ్యాక్టోగ్ వేకెస్టీలకు సంబంధించి నిన్న మొన్న నోటిఫికేషన్స్ ఇష్టటం జరిగింది. ఆ కార్యక్రమం త్వరలోనే పూర్తపడుటంది. ఆవిధంగా ఎటువంటి సష్టుం వాటిల్లకుండా చేయటం జరుగుతుంది. ఇంకా ఏమైనా లోపాలుంటే మీ అందరి సలహాలు తీసుకొని వాటిని సరిదిద్దుటానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవటం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మీరు ఈ డిపార్ట్మెంటుకు, అదేవిధంగా ఈ ప్రభుత్వానికి సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈ అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోమని కోరినా కూడా మీరు ఉపసంహరించుకోరని తెలుసు. అయినా మీరు జాగ్రత్తగా పుండాలి. అట్లాగే మేమూ జాగ్రత్తగా పుండాలని తెలుసు కనుక ఈ అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం పక్కం వైపు నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డిః అధ్యక్షా, మామూలుగా భోజనాల తరువాత చాలా మంది హాస్టలోకి రావడం పుండదు. ఒకపేళ వచ్చినా అంత యాక్టీవీగా పార్ట్రిసిపీట్ చేయలేదు. కానీ ఈ రోజు మధ్యాహ్నం మా రెవిమ్యా శాఖ మంతులు శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాద రావు గారు ఒక్కసారిగా తన ప్రసంగంతో ఈ హాస్టలో ఉత్సాహాన్ని నింపారు. ప్రతి ఒక్కరినీ ఉర్రూతలూగించారు. అదే ఒరవడి నాకూ పస్తుందేమానని ఆశించాను.

కానీ మాహోం శాఖ మంత్రి జానా రెడ్డి గారు ఈ హాస్టను ఒక్కసారిగా కూల్ చేశారు. ఈ హాస్టలో మళ్లీ మా ధర్మాన్ ప్రసాద రావు గారంత టెంపో నాకు కూడా రావాలని ఆశిస్తున్నాను. ఒక్కసారిగా వేడెక్కిన సభను కూల్ చేసిన మా జానారెడ్డి గారిని అభిపూరించాలి. మొన్న సత్యవారాయిణ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ఈ సభలో ఒకరికి సవ్యడం రాదు. ఒకరికి ఏడ్వెడం రాదు అన్నారు. ఈ రోజు మా జానా రెడ్డి గారు ఆ విధంగా నవ్వని వారిని కూడా నవ్వించారు. అది కూడా మూడు సార్లు నవ్వించారు. అందుకుగాను వారికి నేను ప్రత్యేకంగా అభిపూరించను తెలియజేస్తున్నాను. కృతజ్ఞతలూ తెలియజేస్తున్నాను. అప్పడప్పుడూ ఆయనకు మైక్రోప్రోటోస్ట్రోఫ్స్ ఈ విధంగా నవ్వని వారిని కూడా నవ్వించడానికి అవకాశముంటుంది మేడమ్.....

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్ట్రీకి చెందిన మహిళా శాసనసభ్యులతో సహ అందరు సభ్యులూ క్లారిఫికేషన్స్కు అవకాశమివ్వాలని కోరుతూ స్పీకర్ పోడియం పద్ధకెళ్లారు.)

మేడమ్ డెస్ట్రాటీస్టీకర్స్: ఏనీ క్లారిఫికేషన్స్ కావాలమా? హోం మినిషన్ గారు మీరు అడిగిన వాటితో పొటు అడగని వాటిని కూడా కవర్ చేస్తూ సమాధానిచ్చారు కదా దయచేసి వెళ్లి కూర్చోండి.....

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డిః అధ్యక్షా, మా హోం మినిషన్ గారు వాళ్లని నవ్వించారు. అందుకు సంతోషపడాలి.....

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నరేంద్రా నేను ఇంకా మాట్లాడ లేదయ్యా.... నా రిపై ఇంకా బిగిన్ చేయలేదు.

(తెలుగుదశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మేడమ్ వాళ్లకు వ్యవసాయం అంటే వ్యతిరేకత. అందుకే వాళ్ల వ్యవసాయ శాఖ గురించి నా సమాధానం చెప్పినిష్టవుండా అడ్డుకుంటున్నారు.....

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ఏమి క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతారు? హోం మినిషన్ గారు అన్ని విషయాలూ కపర్ చేస్తూ చాలా అంశాలు మాట్లాడారు కదా? దయచేసి వెళ్లి కూర్చోండి.....

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి : మేడమ్ ఎవరూ పెర్లోకి రాకుండా సభ చాలా చక్కగా జరుగుతుందనుకుంటే పుట్టుకతో వచ్చిన బుధ్యములు పుడకలతో కాని పోషనుట్లు వాళ్ల ఈ విధంగా ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : హోం మినిషన్ గారు ఇప్పుడు క్లారిఫికేషన్స్ కావాలని మీరడగకుండా ఇప్పుడు వ్యవసాయ మంత్రి గారికి మాట్లాడడానికి అవకాశమిచ్చినప్పుడు హోం శాఖపై క్లారిఫికేషన్స్ కావాలంటే ఎట్లా? హోం మినిషన్ గారు ఇప్పుడు లేరు. కనుక వారొచ్చిన తరువాత అవకాశమిస్తాను. ఇప్పుడు మీరు దయచేసి వెళ్లి కూర్చోండి.....

సా.4.20

రైతులంటే ఇంత అసహాయం ఎందుకు వీళ్లకు? రైతుల గురించి మాట్లాడితే ఎందుకు ఇంతగా చేస్తున్నారు? చాలా అన్యాయం మేడమ్ .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : దయచేసి మిరెళ్లి కూర్చోండి. హోం మినిషన్ గారు సభలో పుస్తపుడు అడగ లేదు. తర్వాత నేను రఘువీరారెడ్డిగారిని పిలిచాను.

(పోడియం దగ్గర పున్న తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు - గౌరవ ఉపసభాపతి సూచన మేరకు పోడియం దగ్గర నుంచి వెళ్లి తమ తమ సీట్లలో ఆశీసులయ్యారు.)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : మేడమ్, సునీత గారు నిన్న మాట్లాడాలని చెప్పి, స్పీకర్ గారి దగ్గరకు వెళ్లి మేము ప్రత్యేకంగా రికెప్ట్ చేశాం, పేరు కూడా రాసుకున్నారు, లాస్టులో ఇస్తామన్నారు. ఆవిషయాన్ని నేను పదేపదే స్పీకర్ గారికి రిమైండ్ చేశాను. హోం మినిషన్ గారి కొడుకు మీద ఏదో జరిగితే, ఆయన ఎంతో ఆవేదన చెంది ఎక్కువునేషన్ ఇచ్చుకున్నారు. నేను బయటకు పోతుంటే, కాదు కాదు మీరు వినాలన్నారు. ఆయన బాధ చెప్పుకున్నారు. అవిశ్వాస తీర్మానం ఆయనపైనే పెట్టినట్లుగా బాధపడ్డారు. ఒక ఎమ్ముల్యేగా ఆమె రెండు నిముషేలు మాట్లాడుతానంటే అవకాశం ఇవ్వకపోతే న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను. నిష్పటి నుంచి కనీసం వందసార్లు అడిగి వుంటాం మేమ . మా వాళ్లకు రెండు నిముషేల సమయం ఇవ్వలేరా? హోం మినిషన్ గారు ఎంతో ఆవేదనతో తన బాధ చెప్పుకున్న తర్వాత సభ నుంచి బయటకు వెళ్లిపోవడం ఇదేమి పద్ధతి? న్యాయం చేస్తున్నాం, లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్సెట్యూన్ చేస్తున్నాం, ఈ దేశాన్ని ఉద్ధరిస్తున్నామని

చెప్పిన వ్యక్తి ఇక్కడ వుండకుండా పోవడం ఏమిటి? కనీసం రెండు నిముపోలు క్లారిఫికేషన్స్కు ఇవ్వాలి కదా, ఆమె ఎక్కువ సేపు మాటల్లాడదు, కేవలం రెండు నిముపోలు మాత్రమే మాటల్లాడతారు, అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. రోశయ్ : మేడమ్, ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన మాటలో నాకు భేదం లేదు. ఆమెగారు మాటల్లాడుతారని నోటీసులో పుండి పుంటే . ..

(మీ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారికి తెలుసు ఎవరు మాటల్లాడుతారనే విషయం- అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పి. కేశవ్ అన్నారు.)

దయచేసి ఒకసారి విసండి. ఒక లేడీ మెంబర్ మాటల్లాడాలని నిన్నటి నుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, వారికి రెండు నిముపోల సమయం ఇవ్వండని ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పారు. రెండు నిముపోలు ఆమెకు ఇచ్చి ఉండనలసింది. అది నాకు తెలియదు. రెండు నిముపోలు నారికి ఇష్టండి, నాకు అభ్యంతరం లేదు.

(ఈ దశలో హోం మినిషన్ శ్రీ కె. జానారెడ్డి సభలోకి వచ్చారు.)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : మా బాధే కాదు, మీ బాధ, అందరి బాధలు తీర్పడానికి ప్రభుత్వం ఇక్కడ వుంది. తప్పకుండా వింటాం, కానీయండి.

శ్రీమతి పరిటాల సునీత(పెనుగొండ) : అధ్యక్షా, నేను మొదటిసారిగా మాటల్లాడుతున్నాను, ఒక పది నిముపోల టైము కావాలి. మా ఆయన పరిటాల రవిగారు మూడు సార్లు ఎమ్ముల్చి అయ్యారు. అదే విధంగా కేబినెట్ మినిషన్ గా కూడా చేశారు. ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత - నాకు ప్రోటా హోని పుంది, గ్నో మెస్టు ఎక్కువ మంది కావాలి అని ఈ సభలోనే ఆయన అడిగారు. ఈ హౌస్‌లో అడిగితే అది పట్టించుకో కుండా ఆయన చాను చాపణ్ణే అని షై.యస్. రాజశేఖరెడ్డి అనుకున్నారు.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

మీరుండంయ్యా, మీకేమి తెలుసు నా బాధ . మా తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షులు నారా చంద్రబాబు నాయుడు సారుగారు స్వయంగా - తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులను కిరాతకంగా చంపుతున్నారు, వారికి రక్షణ కావాలని ఈ దేశ ప్రధానమంత్రిని కూడా కోరారు. కానీ ఏమీ ప్రయోజనం లేకుండా పోయింది. తనను చంపేసేందుకు ప్రభుత్వంలో పెద్దలు కొంతమంది కుటు పన్నుతున్నారని మా ఆయన చేప్పేవారు. మా ఆయన పరిటాల రవిని చంపాలనే ప్రయత్నంతో అసంతపురం జిల్లాకు ఒక యస్సుని, ఐజీ ని అదే పనిగా ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు పేయించుకున్నారు.

మేడమ్ డెవ్యాటీ స్పీకర్ : ఉపన్యాసంలాగా వద్దమై, మీరు పాయింట్ అడగండి. మీరు ఏమి న్యాయం కోరుతారో అది మాటల్లాడండి, ఉపన్యాసంలా మాటల్లాడవద్దు .

శ్రీమతి పరిటాల సునీత : మా ఆయన ట్రైన్ వారితో, టిని ల వారితో స్వయంగా మాటల్డాడి, నాకు ప్రోటాహోని పుంది, నాకు ప్రోటాహోని జరిగితే ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ ముఖ్యమంత్రి కొడుకు షై.యస్. జాగ్ర్ జాగ్ర్ .....

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సభలో లేని వాళ్ళ గురించి ప్రస్తావించాలంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలమ్మా .

శ్రీమతి పరిచాల సునీత : నేను చెప్పడం కాదు మేడమ్, మా ఆయనే టిపి ల ముందు కూడా చెప్పారు, కావాలంటే సి.డి. లు తెచ్చి ఇస్తాను. ఒక మహిళగా మీరు కూడా అర్థం చేసుకోకపోతే ఎలా మేడమ్?

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సభలో లేని వారి గురించి మాట్లాడాలంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలి కదా .

శ్రీమతి పరిచాల సునీత : ఈ నిండు సభలో నేను చెప్పేది ఒకటే. నా భర్తను చంపింది ఎవరో కాదు, ఈ ప్రభుత్వం రాగానే అనంతపురం జిల్లాలో పరిచాల రవిని చంపాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకుని, ఆయను చంపితే ఇక అనంతపురం జిల్లాలో ఎవ్వరూ పుండరని, నా భర్తను చంపింది ముమ్మాటికీ ఈ ప్రభుత్వమే నని ఈ హాస్టలో నేను చెప్పగలను .

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ విషయంపై సుదీర్ఘంగా గతంలోనే అనేకసార్లు డిబేట్ చేశాం, తెలియజేశాం . ఈరోజునేను చెప్పిన దాన్ని బట్టి సెక్యూరిటీ విషయంలో ఒకసారి గమనించాలి. 1997 లో .....

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ఒక ఎమ్ముల్స్యగా, భర్త చనిపోయిన తర్వాత ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారని అడగాలనుకుంటే .....

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సభలో లేని వారి పేర్లు ప్రస్తావించదలుచుకుంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలని మీరందరూ ఒప్పుకున్నారు కదా .

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ఆమె ఫస్ట్ ట్రైము మాట్లాడుతున్నారు. దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని కొంచెం exemption ఇవ్వాలి. 30 నిముషాలు హోం మినిషన్స్ గారు తన కొడుకు, తన కుటుంబం గురించి చెప్పారు, మేము ఓపిగ్గా విన్నాం . ఆయన బాధంతా కూడా విన్నాం . లా అండ్ ఆర్డర్ కంటె ముందు ఆయన తన సమస్య చెప్పారు. మేము కూడా ఆయన ఆవేదనసు అర్థం చేసుకున్నాం, విన్నాం . తన కుమారునికి injustice జరిగిందని, వ్యక్తిగతంగా తనకు లేనిపోని సమస్య వచ్చిందనే ఉద్దేశ్యంతో - నాకు (హోంమినిషన్స్) ఆత్మశాంతి కలిగించే విధంగా - అని ఆయన మాట్లాడారు. ఆమె భర్త చనిపోయిన మూడు సంవత్సరాల తర్వాతైనా ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారో అడగాలి కదా . అడగడానికి ఒక పదు నిముషాల సమయం ఇవ్వడానికి ఇభ్యందేమిటి? కనీసం మూడేళ్ళయింది, ఏ హత్యలను పట్టించుకున్నారు వీళ్లు .

శ్రీ కె. రోశయ్ : మీరు ఇంతకు ముందు అడిగితే, వారు రాగానే మాట్లాడించమన్నాం . ఏమి జరిగిందని అడగడం వేరు, actual గా ఇన్విడెంట్లోకి పెళ్లి పూర్వాపరాలు చెప్పడం చేస్తే ఎక్కువ టైము అపుతుంది, కానీ వద్దనడం లేదు. వారు ట్రీఫ్గా ఉండడం, వారికి కావలసిన ఇస్టర్బేషన్ తీసుకోవడం ఒకటి .

(తెలుగుదేశం పౌర్ణిస్తున్న సుందిరించాలంటే ముందు నోటీసు ఇవ్వాలమ్మా .)

వారికి ట్రెయినింగ్ ఇవ్వడానికి పొత సభ్యులున్నారు కదా . నోటీసు ఇవ్వకుండా అలిగేషన్స్ పెట్టడం సభ్యత కాదు.

సా. 4.30

లేట్ అయితే నాకు కుదరదని అన్నారు. గుర్తుందా? లేట్ అవ్వకుండా త్వరగా, బ్రీఫ్గా వారిని చెప్పమనండి. He will answer.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: నోటీసు ఇవ్వకుండా ఎవరి పీర్లు ప్రస్తావించేద్దమ్మా!

శ్రీమతి పరిటాల సునీత: అధ్యక్షా, హోం మినిస్టర్ గారు ఇందాక అన్నారు. రవిగారికి గన్మెస్టను ఇచ్చామని అన్నారు. దానిని నేను కాదనడం లేదు. తప్పు పట్టిన తుపాకులతో మునలి వారిని, చేతకాని వారిని గన్మెస్టగా ఇచ్చారు. వారు కనీసం నాలుగు అడుగులు ముందుకేసేవారు కూడా కాదు. ఆయన నా భర్త కాబట్టి నేను స్వయంగా ఇప్పన్ని చూసేదానిని. వేరే వారయితే నేను చెప్పులేకపోయేదానిని. ప్రైవేట్ వ్యక్తులను మేము సెక్యూరిటీగా పెట్టుకున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అడుగుడుగునా వారిని చెక్చేసే వారు. నా భర్త అయిన పరిటాల రవి గారు అయిదు పెహికిల్స్ లో వెళ్లేవారు. ఎందుకంటే, డిప్యూటీమెంట్ మీద నమ్కం ఉండేది కాదు. మా ఆయన ఉన్నాన్ని రోజులు రోజుకోక గన్మూన్ని మార్చేవారు. ప్రతి నిమిషం ఆయనకు టెస్ట్ ఉండేది. ఇళ్లు సోదా చేసేవారు. ఆయన పెహికిల్స్ వెళ్లుంటే రోడ్స్ మీద నిలబట్టి సోదాచేసే వారు. మా ఆయన పులివెందులకు 15 పెహికిల్స్ లో వెళ్లినపుడు, అడుగుడుగునా చెక్ చేశారు. మా ఆయన గస్ములు పెట్టుకొని, బాంబులు పెట్టుకొని వెళ్లారు? పులివెందులకు రాజశేఖరరెడ్డి గారిని కలవడానికి వెళ్లేదు. మా ఆయన పులివెందుల కోర్టుకు వెళ్లారు. సి.యం గారి కొడుకు కేను వేస్తే మా ఆయన వెళ్లారు. పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారి కొడుకు కూడా నా మీద ప్రైవేటు కేను వేశారు, నేను రుజుపు చేస్తాను, నా దగ్గర లెటర్స్ ఉన్నాయి, అన్ని డీటెయిల్స్ ఉన్నాయని అని మా ఆయన టీపీలో కూడా చెప్పారు. అనంతపురంలో రవి గారి అక్క ఉంటే, రాత్రి 11 గంటల సమయం అప్పుడు, పర్మిషన్ లేకుండా వారి ఇంటికి వెళ్లి ఉదయం ఆరు గంటల దాకా సోదాలు చేశారు. పోలీస్ డిప్యూటీమెంట్ వాళ్లు పైల్స్ అన్ని అక్కడి నుండి తీసుకొచ్చారు. మా ఆయన మరుసటి రోజు వెళ్లి ఎస్.పి గారిని అడిగారు. పైల్స్ నా దగ్గర ఉంటే ఏమిటి, నీ దగ్గర ఉంటే ఏమిటి అని ఎస్.పి గారు అన్నారు. ఇంతవరకూ పైల్స్ ఇప్పలేదు. పరిటాల రవి గారి కేను సి.బి.ఐకి అప్పజెప్పామని ఈ సభ జరిగినప్పుడల్లా కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు అంటారు. సి.యం గారి కొడుకు పైన కూడా కేను ఉంది కాబట్టి సి.బి.ఐకి అప్పజెప్పామని చెప్పారు. దానిని నేను కాదనడం లేదు. నా భర్త కేనులో జగన్మహారెడ్డి, జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి గారు కూడా ముద్దాయిలు. వాళ్లను అరెస్ట్ చేసి సి.బి.ఐ ఆఫీసుకు తీసుకెళ్లి విచారించాలి కాని సి.యం గారి ఇంటికి తీసుకెళ్లి విచారించడం న్యాయమా అధ్యక్షా? అక్కడ సోఫ్టాలో కాలు మీద కాలు నేనుకొని వాళ్లు కూర్చోంటే, సి.బి.ఐ వాళ్లు పక్కన నిలబడి, చేతులు కట్టుకొని ఉంటే ప్రశ్నలు ఎలా వేస్తారు, సమాధానం ఎలా చెబుతారు? ఇట్లా ఉంది. నిన్న గాక మొన్న ఒక పెద్ద మనిషిని సి.బి.ఐ వాళ్లు తీసుకెళ్లి విచారణ చేశారు. జగన్మహాన రెడ్డిని కూడా సి.బి.ఐ వాళ్లు తీసుకెళ్లి విచారణ జరపాచు కదా! ఎందుకు విచారణ జరపలేదు? ఇప్పన్ని చూస్తుంటే మా ఆయన్ని చంపించింది ముమ్మాటికీ ఈ ప్రభుత్వమే, సి.యం ఆయన పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి అని చెబుతున్నాము. మీరు నమ్మండి, నమ్మకపోండి నా భర్తను చంపింది పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డె! మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, చంద్రబాబు నాయుడు గారు సి.యం ఆయన తరువాత ఈ కేనును తిరగతోడి దోషులను నిలదీస్తారని, దోషులను నిలబడతారని చెబుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తు సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఏదైనా ఒక కుటుంబంలో ఒక విప్పాదం జరిగినప్పుడు ఆ కుటుంబసభ్యులకు చాలా బాధ కలగడం వాస్తవం. దానిని అందరం గమనిస్తున్నాము. ప్రత్యేకంగా, ప్రభుత్వం బాధ్యతాయుతంగా దీనిని గమనిస్తుంది. వారి బాధను అర్థం చేసుకొని, ఏ విధంగా పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. దానికి కృషి చేస్తుంది. వ్యక్తుల పైన కశితోనో, కడ్జతోనో, అసుమాసంతోనో, అపోహతోనో ఈ విధంగా చెయ్యడం మంచిది కాదు. నా కొడుకు కాబట్టి మాట్లాడాను అని చంద్రబాబు నాయుడు గారు అన్నారు. నా కొడుకు విషయం పైన నేను మాట్లాడలేదు. ఆత్మశాంతి అని కాదు. మీకు మనశ్శాంతి కావాలి, నాకు మనశ్శాంతి కావాలి, సభ శాంతంగా ఉండాలి, ప్రజలు ప్రశాంతంగా ఉండాలి. చాలాకాలం ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన ఆయన, వాస్తవాలు తెలుసుకోకుండా ఒక వ్యక్తి పైన వేసిన అబాండాలను తిరిగి నిత్యం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉండని చెబుతున్నాను. వారస్తు దాంట్లో నిజం ఉంటే, తప్పనిసరిగా దానికి నేను ప్రాయశ్చిత్తం పొందవలసిన అవసరం ఉండని చెబుతున్నాను. నేను చట్టాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకోలేదు. ఇందులో నా కొడుకుని, నా కుటుంబాన్ని రక్షించనపసరం లేదు. సంఘటనకు సంబంధించి ఎనరిపైనా అఱునా సరే చర్య తీసుకోవలసిందే! ఈ విషయంలో వారే నాకు జడ్డ. నేను కైంటగా వారి దగ్గరకు వెళ్లాను. జాస్ఫ్ కెనడి దేశాధినేత. ఒక సంఘటన జరిగింది. రాజీవ్ గాంధి ప్రైమ్ మినిస్టర్గా ఉండేవారు. ఆయన దేశానికి నేత. అప్పుడు ఎటువంటి ఉదంతం జరిగింది? ఇది దురదృష్టకరం. ఇందిరాగాంధి ఇంట్లో జరిగింది. సరే రంగా విషయం కూడా ఉంది. ఇంతకంటే ఎక్కువ అవసరం లేదు. ఈ విషయాలను సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి.

ఆమె భర్త చనిపోయిన విషయంలో, ఒక స్థీగా ఆమెకు తెలిసిన సమాచారాని బట్టి, ఆమె గమనించిన దానిని బట్టి, ఆమెను ప్రోత్సహించిన దానిని బట్టి విషయాలు మాట్లాడొచ్చు, బాధను వ్యక్తం చెయ్యపుట్టు. బాధాకర హృదయంతో ఆమె బాధను స్వీకరిస్తున్నాము. తప్పకుండా దోషులను పట్టి తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఆ సంఘటన పై సి.బి.ఐ ఎంక్వయిరీకి పంపించాము. అందులో ఎవరు దోషులుగా ఉన్న మాకు అభ్యంతరం లేదు. కొత్త వాళ్లున్నా మాకు అభ్యంతరం లేదు. పాత వాళ్లను తీసి వేసినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇంకెవరికైనా సంబంధం ఉండని అనుకుంటే బయట పెట్టి తప్పనిసరిగా న్యాయం చేస్తాము. ఇంక మాటకు మాట అనవసరం.

అధ్యక్షా, జూబ్లీపోల్సీలో పేలుడు జరిగినప్పుడు, ముఖ్యమంత్రి గారికి విశ్వాసం లేదని పేపర్లో వచ్చింది. అది వాస్తవమో కాదో తెలియదు. పేపర్లో వచ్చిన దానిపై ఎవరో మాట్లాడడం ఇషట్టి అనవసరం. సి.బి.ఐ వారు దర్యాప్పు చేస్తున్నారు. అందులో ఏది తేలితే అదే! ఇది ఇట్లాగే ఉంటుంది. గన్మెస్ట సంఖ్యను తగ్గించారని చెప్పారు. ఆనాడు అడ్డినిప్పేషన్నని బట్టి చేయడం జరిగింది. కానీ, దురదృష్టపశాత్తు విప్పాదకరమైన సంఘటన జరిగింది. దోషులు నిర్ధారణ కావలసి ఉంది. అందుకోసం ప్రభుత్వం చాలా కృషి చేస్తుంది. ఇందులో ప్రభుత్వ ప్రమేయం లేదు. ప్రభుత్వంలో ఉన్న అధినాయకుల ప్రమేయం లేదు. ఇనీ కేవలం అనుమానాలు, అపోహాలు మాత్రమే. ఇంతకుముందు నా మీద అనుమాసంతో చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడినట్టే ఈ మాటలున్నాయని సభ గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. న్యాయం చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా ఉంది.

శ్రీ నారా చందుబాబు నాయుడుః అధ్యక్ష, జ్ఞానార్థిగారు విషయాన్ని చాలా సింప్లిష్ చేశారు. జాన్ కెన్డీ గురించి, రాజీవ్‌గాంధీ గురించి, ఇందిరా గాంధీ గురించి మాట్లాడారు. ఇదే సభలో పరిటాల రవీంద్ర ప్రాణాలు కాపాడాలని ఈ ప్రభుత్వం .....

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుంచి అంతరాయం)

వంగానీటి రంగా విషయం మీ పక్కన ఉన్న ఆయనను కసుక్కొండి. ఏమి మాట్లాడతారు మీరు? ఇనీ మాట్లాడడానికి you do not have any right. ఇదే సభలో నేను చాలా స్పృష్టంగా కోరాను. మేం ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేయాలనో అన్ని ప్రయత్నాలు చేశాం. ఆ రోజు ఇదే సభలో ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగామ. ముఖ్యమంత్రిగారూ, మీరోక విషయాన్ని గుర్తు పెట్టుకోవాలి. మీ అనుచరుడు కొండా మురళికి సెక్యూరిటీ కావాలని అప్పుడు మీరు ఈ సభలో ఎంత ప్రయత్నం చేశారో, అప్పటి హోం మంత్రి దేవేందర్ గౌడ్‌గారు మొన్న సభలో చాలా స్పృష్టంగా చెప్పారు. ఎంత వత్తిడి చేసి సెక్యూరిటీ ఇప్పించారో మీకు తెలుసు. పరిటాల రవీంద్ర సెక్యూరిటీ గురించి మేం కూడా సభలో అడిగాం . బీఎసీ మీటింగ్‌లో కూడా నేను అడిగాను. ప్రధాన మంత్రిగారిని అడిగాం, ప్రైసిడెంట్ అఫ్ ఇండియాను అడిగాం, స్పీకర్‌గారిని అడిగాం, చివరకు గవర్నర్‌గారిని కూడా అడిగాం . రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో ఎంతమంది ఉన్నారో, అంత మందికి చెప్పి పరిటాల రవీంద్రను కాపాడండి అని అడిగాం . ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వమే కక్ష కట్టి ఆయన చంపబోతున్నారని చాలా స్పృష్టంగా చెప్పాను.

అనంతపురం జిల్లాలో నేను చాలా సార్లు అక్కడ జరిగే హత్యలను నివారించమని మిమ్మల్ని కోరినా పట్టించుకోకపోతే ధర్మాలు చేశాం, నిరసనలు తెలియజేశాం . ఆయనను అడుగడుగునా సోదా చేశారు, అనంతపురంలో ఆయన ఇల్లు సోదా చేశారు. ఆయనమీద ప్రైవేట్ కేసు పెట్టి పులివెందులకు రమ్మని దారిలో వెళుతుంటే వాహనాలను చెక్ చేశారు. అడుగడుగునా అడ్డుకుని ఆయనను నిరాయథుట్టి చేశారు. ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఆయనను చంపాలని మీరు ప్రయత్నాలు చేశారు. మీరు రాయలనీమకు నియమించిన పాటికి మా ప్రభుత్వంలో మంచి పోస్టింగ్ ఇవ్వలేదని మాపార్ట్ మీద కక్ష ఉందని, అందువలన ఆయనను ఆ పోస్టులో నియమించవద్దని కోరాం . అన్ని చెప్పిన తరువాత మీరు కూడా ఆయనను పోస్టు చేశారు. మా పార్టీ ఆఫీసులో అనంతపురంలో రవిని చంపితే దానిని రాజీవ్‌గాంధీ హత్యకు మీరు ముడిపెట్టడం మంచిది కాదు. ఇప్పటికి వారు చనిపోయి మూడు సంవత్సరాలైంది. కానీ మీకు ఇంతవరకు ఎవిడెన్స్ సేకరించే, వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఆయన ముద్దాయి అని కంప్యూటర్ చేస్తే సీబీఐవారు ఆయన ఇంటికి వెళ్లి ఎంక్వయిరీ చేశారు. అదే మాదిరిగా ముద్దాయిల అందరి ఇండ్లకు వెళ్లి ఎంక్వయిరీ చేస్తారా? అలాగే ముద్దాయిల అందరి ఇండ్లకు వెళ్లి నిచారించండి. సీబీఐ, సీపడి వారు అందరి ఇండ్లకు వెళ్లి ఎంక్వయిరీ చేయండి. మీ కేసులు ఎస్టోబీఎస్ అవుతాయి. ఈ ప్రభుత్వం కావాలని దాటవేసే వైఫారి అవలంబిస్తున్నారు. పరిటాల రవీంద్ర హత్య ముమ్మటికీ ఈ ప్రభుత్వం చేసిన హత్యే అని ప్రూవ్ చేస్తున్నాను. ఈ వద్దతి మంచిది కాదు.

ప్రభుత్వాలు శాశ్వతంగా ఉండవు. ప్రతి ఒక్కరిని కక్ష కట్టి హత్య రాజకీయలు చేస్తే చాలా దారుణాలు జరుగుతాయి. పరిటాల రవీంద్ర విషయంలో కక్ష కట్టి అలాగే చేశారు. దయచేసి ఇప్పటికేనా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు హోం మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ మేం బాగా చేశమని అంటున్నారు. ఏమి చేశారో, మీకు తెలియదు. పరిటాల రవీంద్ర సెక్యూరిటీ గురించి ఈ సభలో మీకు చెప్పలేదా? మీరు ఎందుకు సెక్యూరిటీ ఇవ్వలేదు. ఇంత దారుణం చేసి మీరు ఉపన్యాసం చెబితే కర్ట్ కాదు. మీ వైఫారిని చాలా తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాను. మీరు కూడా పరిటాల రవీంద్రను చంపారు.

గతంలో సీబీఐ అంటే గౌరవం ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ గౌరవం పోయింది. ఆ వ్యవస్థను భ్రమ్మ పట్టించిన ఫునత మీ కాంగ్రెస్ పార్టీకి దక్కింది. ములయాం సింగ్ గారిపైన కేసు పెట్టారు. దేశంలో ఎవరైనా వ్యతిరేక పార్టీలో ఉంటే వారి పైన సీబీఐని ఉపయోగిస్తారు తప్ప కాంగ్రెస్ నాయకులపైన ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ఇది చాలా దారుణం. ఈ దారుణాలను తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నామని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.కిరణ్కుమార్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, సునీతగారికి ఒక విషయం తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఇచ్చితంగా ఉంది. I am sorry to speak about it. It is unfortunate that Paritala Ravindra is not with us today. మీరు ఒక విషయాన్ని గమనించాలి. పరిటాల రవీంద్ర చనిపోయిన తరువాత వారం రోజులకు ఈ సభలో చర్చ వచ్చింది. అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్న ఏడు రోజులు చర్చకు రాలేదు. ఏడు రోజుల తరువాత కాంగ్రెస్ లెజిస్ట్చర్ పార్టీ 304 నిబంధన పట్టి చర్చకు తెచ్చింది.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

రెండోది, పరిటాల రవీంద్రగారు ఈ సభలో ఉన్న సమయంలో దివాకర్ రెడ్డిగారు, విద్యాసాగర్ గారు, కేశవ్ గారు 304 నిబంధన కింద నోటీసు 3.3.1997న ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం నామైన కుటు పమ్మతోంది, చంద్రబాబు నాయుడుగారు నస్సు చంపేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని పేపర్ స్టోమెంట్ వచ్చింది. అందుకోసం 3.3.1997న ఈ సభలో చర్చ జరిగింది. అప్పుడు పరిటాల రవి గారు ఈ సభలో ఉండి కనీసం సమాధానం కూడా చెప్పాలేదు. ఆయన లేచి మా లీడరుకు సంబంధం లేదని చెప్పాలేదనే విషయం ఒకసారి గమనించాలి. చంద్రబాబు నాయుడుగారూ, అపోలో హస్పిటల్ దగ్గర బాంబ్ పీలుడులో 26 మంది చనిపోతే మీరు ఏమి చేశారు?

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ సీట్లనుంచి లేచారు)

I am challenging you. అప్పుడు రాజ్యసభ సభ్యునిగా ఉన్న మోహన్ బాబు గారు దీనిలో పెద్దల హస్తం ఉందని, దీనిలో ఎంక్వయిరి చేయాలని స్టోమెంట్ ఇచ్చారా? లేదా? ఆ పీలుడులో ఇరవై ఆరు మందిని మీరు చంపారా, లేదా అని అడుగుతున్నాను. మీ ప్రభుత్వంలో జరిగింది కాబట్టి అప్పుడు సీబీఐ ఎందుకు వేయలేదని అడుగుతున్నాను. మీపైనే అనుమానం వచ్చి వేలు మీ వైపు చూపించినా కూడా మీరు ఎందుకు సీబీఐ ఎంక్వయిరి వేయలేదు. ఒకసారి ఈ విషయాన్ని గమనించి మాట్లాడితే బాగుంటుంది. నీను కూడా నా స్పీచ్లో నేను చెప్పాను. ఇటువంటి పేరట్లు, అపోజిషన్ పార్టీలవల్ సాక్షి వచ్చిందని చెప్పాను. వాస్తవాన్ని వాస్తవంగా చెప్పే దానికి ఇటువంటి నీలాపనిందలపై విచారణ పూర్తిగా కోర్టులో తేలుతుంది, సీబీఐ విచారణలో తేలుతుంది. ఇప్పుడు మూడు సంవత్సరాలలో జరుగుతుంటే, మూడు సంవత్సరాల తర్వాత ఇప్పుడు చర్చించడం ఎంతవరకు సబబో, సమంజసమో ఒకసారి ఆలోచించాలి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియంవద్దకు వచ్చారు)

నేను చెప్పిన దాంట్లో ఏమైనా పొరపాటు ఉంటే ఒక్క అళ్ళరం కూడా నాది కాదు. పరిటాల రవి హత్య జరగకముందు ఇప్పన్నీ మాట్లాడారు. రికార్డులున్నాయి. మరోమారు కూడా తేదీల గురించి నేను తెలియజేస్తున్నాను. పొరపాటు అయితే చంద్రబాబు నాయుడుగారు చెప్పాలి. 304 నిబంధన కింద చర్చ

జరిగిందా లేదా? పరిటాల రవి గారు సభలో ఉన్నప్పుడు అప్పటి హోం మంత్రిగారు ఆస్పర్ చేస్తి, మీ లీడర్కు సంబంధం లేదని చెప్పలేదే, చూడండి. ఒక వేలు ఎదుటివారిషైపు చూపిస్తే నాలుగు వేళలు మీవైపు ఉంటాయని గమనించాలి. క్యారెక్టర్లోకి పోతే ఆ విషయంలో నుదీర్శంగా నాలుగైదు రోజులు చర్చ జరిగింది. ఒక పక్క సిబీపి ఎంక్షయిరీ జరిగిన తర్వాత కూడా మీరు ఇరవై ఆరు మంది చావులకు బాధ్యత తీసుకుంటారా అనే దానిపై చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఒకసారి సమాధానం చెప్పాలి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ సీట్లకు తిరిగి వెళ్లారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుః అధ్యక్షా, ఈ సబ్కెట్పై డిస్కప్ప్ చేయాలంటే నేరచరిత ఎవరపరికి ఉందో, చరిత్ర మొత్తం డిస్కప్ప్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. నాకు ఏమాత్రం అభ్యంతరం లేదు. జూబీ హిల్స్ బాంబు పేలుడు సంఘటన జరిగిన తరువాత తెలుగుదేశం ప్రార్థి అప్పుడు స్పెషల్ కోర్టును వేసి, ముద్దాయిలనందరిని అరెస్ట్ చేసి, వారిపై కేసును ఎస్టోబీఐస్ చేసి నేర నిరూపణ చేయడం జరిగింది. వారందరూ ఇప్పుడు జైలులో ఉన్నారు. ఆ విధంగా తెలుగుదేశం ప్రార్థి చాలా ఫర్కుగా యాక్షన్ తీసుకొన్నది. అందుకోనం మేం స్పెషల్ కోర్టును ఏర్పాటుచేశాం, దోషులను పట్టుకొన్నాం, వారి దోషిత్వాన్ని నిరూపించాం. ఎవరు దోషులో ముఖ్యమంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. దోషులు వారి ప్రార్థి వారే. ముఖ్యమంత్రిగారి అనుచరులని ఎస్టోబీఐస్ అయింది. వారు ఇప్పుడు కూడా జైలులో ఉన్నారు. వారు ఇప్పుడు సకల సౌకర్యాలు అనుభవిస్తున్నారు. జైలులో ఉన్నట్లు కాకుండా గెస్ట్ హాస్పిట్లో ఉన్నట్లు వారు అన్ని ఫసిలిటీస్ అనుభవిస్తున్నారు. ఇది వాస్తవం. ఇలాంటివస్తీ మీ వద్ద పెట్టుకొని మీరు తిరిగి మా మీద బురదజల్లాలని అనుకోవడం మంచిది కాదు. ఒక ఆడవడుచు బాధవడుతుంటే ఏమాత్రం పట్టించుకోకుండా తిరిగి మా మీద నేరం మోపుతున్నారు. అలాంటివి అపండి. ఇది మీ తప్పు, మీ చేతగానితనం. ఇప్పటికైనా నరే దోషులను పట్టుకోండి, నేరం ప్రూవ చేయండి. అప్పుడు మాత్రమే మీరు చెప్పింది నింటాం కానీ మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు.

సా.4.50

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, మా జిల్లాలో పెనుగొండ శాసన సభ్యుడిగా ఉన్న శ్రీ పరిటాల రపీంద్ర గారు హత్య కావింపబడడం మాకు చాలా బాధ కల్గించే విషయం. ఈరోజు అయిన సతీమణి ఎంఎల్ఎంగా ఉన్నారు. ఆమె ఎంత బాధవడుతుందో ఈ సభలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ బాధ కలుగుతూ ఉన్నది. కానీ ఇక్కడ మూడు సంవత్సరాల క్రింద జరిగినటువంటి విషయాన్ని గౌరవ హోం మినిషన్ గారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. దాని పుర్వపరాలు, ఇచ్చిన ప్రాచీక్షన్ గానీ ఇంకోకటి గానీ సిబీపి విచారణ గురించి గానీ వివరాలలోకి నేను పోను గానీ ఒక విషయం నేను పెనుగొండ శాసన సభ్యురాలిని కోరుతున్నాను. అమ్మా మీరు ఇప్పుడు మాట్లాడినది నాకే కాదు మా అందరికీ తెలుసు. దాని స్ట్రోప్పు, డైరెక్టర్ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మీ చేతికిచ్చారు. మాక్రామపుతున్నది. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

(తెలుగుదేశం ప్రార్థి సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

చెబుతాను. తొందర పడవద్దు. మల్లీ మీరు మైక్ తీసుకొని మాట్లాడడండి. నేనీ మాట ఎందుకు చెబుతున్నానుంటే ఆరోజు హత్య జరిగిందని తెలుసున్నానే మేమందరం కూడా ప్రోక్టు గురయ్యాం. టీవీలో చూస్తున్నాం.

చంద్రబాబునాయుడు గారిలో ఆ రోజు తన పార్టీకి సంబంధించిన శాసన సభ్యుడు చనిపోయినాడనే బాధ ఏ మాత్రం మాకు కసబడలేదు నేను టీవీలో చూసినప్పుడు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

అప్పును కసబడలేదు. మీకు ఇష్టం లేకపోతే నేను చేయగలిగింది ఏముంది. FIR కూడా.....

(అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఎన్ని సార్లు మాట్లాడతారండి? మీకు రెండు సార్లు మైక్ ఇచ్చాను కదా, కూర్చోండి. మీ లీడర్కి అవకాశం ఇచ్చాను కదా. మాట్లాడిన తరువాత అడగండి. మీరు మాట్లాడనివ్వకపోతే ఎలా?

శ్రీ ఎవ్.రఘువీరారెడ్డి : నేను ఒక్కటే చెప్పేది. ఆరోజు FIR లో కూడా ఎవరెవరిని ముద్దొయిలుగా అందులో చేర్చాలనేది మన పెనుగొండ ఎంపిఎ గారికి ఏ మాత్రం తెలీదు. నూటికి నూరుపాళ్లు ఆ FIR ఇక్కడ తెలుగుదేశం పార్టీ ఆఫీసు నుంచి డిఫైషన్ కాబడినటువంటిది. నూటికి నూరు పాళ్లు దీనికి కారణం ఆరోజు అతనిలో ఒక రాళ్లపానందం కనిపించింది. ఏమంటే అతను చనిపోయినాడనే కంటే ఓహో నాకు ఒక వజ్రాయుధం దొరికింది. ఒక బ్రహ్మయుధం దొరికింది. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని, దివాకర్ రెడ్డి గారిని, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి కొడుకును దీనిలోకి లాగడం ద్వారా నేను రాజకీయ పట్టం గడుపుకోవచ్చనే ఆనందం నాకు స్పష్టంగా కనిపించింది. చాలా బాధతో చెప్పే మాట మేడమ్ ఇది. ఈరోజు మాకు చాలా బాధ కలుగుతున్నది. నేను ఒక్కటి అడుగుతున్నాను. పరిటాల రవి గారిని చంద్రబాబునాయుడు గారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు గానీ, అధికారంలో లేనప్పుడు గానీ తన రాజకీయ స్వప్రయోజనాల కోసం బాగా వాడుకొన్నారు. అంతా ఇంతా కాదు, ఎంత వాడుకొన్నారంటే అతని శక్తికి మించి వాడుకొన్నారు. నేను అడుగుతున్నాను, చివరికి అతనికి మంత్రి పదని కూడా ఎందుకు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇవ్వలేకపోయినారు. నేరుగా అడుగుతున్నాను. ఈరోజు చనిపోయిన తరువాత ఆయన ఇంద్రుడు, చంద్రుడు, దేవేంద్రుడని చాలా మాట్లాడుతున్నారు మీరు. ఎందుకు మీరు మంత్రి పదవి ఇవ్వలేదు. అన్నీ వాడుకొన్నారే మరి.

(జనార్థన్ రెడ్డి గారికి మంత్రి పదవి ఎందుకివ్వలేదని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పి.కేశవ్ అన్నారు)

అమ్మా తల్లి, మీ నాయకుని తోక పట్టుకొని పోతే, కుక్క తోక పట్టుకొని గోదావరి దాటడం ఎంత అసాధ్యమో మీ నాయకుణ్ణి సమ్మక్కొని పోతే నిలుపునా ముంచుతాడు. చాలా చరిత్ర ఉంది తల్లి, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రి గారిని ఆపాదిస్తున్నారు. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి తండ్రిని హత్య చేశారు. హత్య చేసిన వాళ్లకు చంద్రబాబు నాయుడు గారు పదవి ఇచ్చారు. ఇంటిలో పెట్టుకొన్నారు. ఇప్పుడు కూడా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి తండ్రిని హత్య చేసిన వారు ఎక్కడనో పులివెందులలోనే ఉన్నారు, క్షేమంగా ఉన్నారు. తండ్రిని చంపిన వాళ్లను ఈరోజు వాళ్లను స్పష్టగా పదలి ఏ మాత్రం ఆలోచన లేకుండా ఇది నాభర్మ, నా తండ్రిని అర్థాంతరంగా కోల్పోవడం అనే బాధతో కుమిలి పోయి అతనుంటే ఒక వేళ ఎవరైనా కళ్ల సాధించుకోవాలని ఎవరైనా అనుకుంటే తన తండ్రిని హత్య చేసిన వారి మీద కళ్ల తీర్పుకోరా? పరిటాల రహింద్ర గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ఏమి సంబంధం? ఏమి ఆడ్డం అతనికి? రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి పేరును అప్రతిష్ట పాలు చేయడానికి, అతని పేరును **tarnish** చేయడానికి చేసే ప్రయత్నం, ఎందుకంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి 2,20,00,000 కుటుంబాల్లో కూడా అతను ఈరోజు ఒక సుస్థిర స్థానాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. అది తొలగించడం అసాధ్యమపుతున్నది వీళ్లకు. అందుకనే దొరికిన

ప్రతి చిన్న అవకాశాన్ని కూడా ఈరోజు అతని మీద తోసే పరిస్థితి. ఈరోజు మరలా ఎందుకొచ్చింది? అంటే ఈరోజు మరలా ప్రజల్లో ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఒక మచ్చ వేయడానికి చేసే ప్రయత్నం కదా.

అమ్మా నేను చెబుతున్నాను తల్లి, దయచేసి వీళ్ల ఉచ్చుల్లో మీరు పడవద్దు. మాకు బాధ ఉంది. ఈ ప్రభుత్వం నూటికి నూరపాళ్లు సీబీఐకి ఇచ్చాం. చంద్రబాబునాయుడు గారూ సీబీఐని ఎందుకు అట్లా అంటున్నారు దయచేసి చెప్పండి. ఒకవేళ కోడెల శివ ప్రసాద్ గారి విషయంలో మీరు వాడుకొని ఉండవచ్చు. మాకు తెలీదు మరి. మీరు వాడుకొన్న అనుభవం ఉండవచ్చు. మాకు ఆ అవసరం లేదు. ఈరోజు ఎంత దిగజారారు మీరు. 9 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు మీరు. సీబీఐని కాంగ్రెస్ బ్యారో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ అని పిలుస్తారా? How dare you to call that? How dare you to say that? it is not shameful to you? ఈ రాష్ట్రం చేసుకొన్న దౌర్ఘాటం, మీ లాంటి వారిని ముఖ్యమంత్రిగా పొందడం ఈ రాష్ట్రం చేసుకొన్న దౌర్ఘాటం.

(అంతరాయం)

ఒక Constitution body ని ఈరోజు కాంగ్రెస్ బ్యారో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ అంటారా? ఏమిటిది? సరియైంది కాదు.

(ప్యాపసాయం మీద మాట్లాడునని తెలుగుదేశం ప్యార్టీ సభ్యులు అన్నారు)

ప్యాపసాయం మీద మాట్లాడతాను, మీ మీద మాట్లాడతాను, ఎవరి మీదైనా మాట్లాడతాను. నేను కోరేది ఒక్కటే.. దయచేసి జరిగిన సంఘటనలో ఒక మనిషిని కోల్పోయాం. ఒక MLA ని కోల్పోయాం. అటువంటిది పునరావృతం కాకూడదు. అటువంటిది ఇంకోకపరు ఎవరూ రిపీట్ చేయవద్దు. అటువంటి దుర్మార్గులు ఎవరైతే ఉన్నారో, అటువంటి దుష్టులు ఎవరైతే ఉన్నారో దానికి కారకులు ఎవరైతే ఉన్నారో వాళ్ల మీద చర్యలు తీసుకోవాలని మనమందరం కోరాలి గానీ దాన్ని డైల్యూట్ చేయడానికి కేవలం మీ రాజకీయ పబ్మం గడువుకోవడానికి ఈరోజు ఒక ప్రజా నాయకుల్లి tarnish చేసే ప్రయత్నం దయచేసి చేయవద్దని అది మీకు కూడా మంచిది కాదని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.సి.దివాకర్‌రెడ్డి : అధ్యక్షా, శ్రీ పరిషాల రనీంద్ర గారి భార్య, ఎంఎల్పీ సునీత గారు ఇక్కడ ఎక్కుపైన్ చేసినటు వంటిది నిజంగా ఆమెకు బాధాకరమైనటువంటిది. దాన్ని వేరుగా ఎవరూ ఎమీ భావించనక్కరలేదు. అది చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. ఈ సంఘటనను కేవలం రాజకీయ లభ్య కోసం తెలుగుదేశం ప్యార్టీ వాళ్ల వాడుకొన్నారు తప్ప నిజంగా చనిపోయినటువంటి రవి గారి పైన ఉన్న గౌరవంతోనే, అత్యుయతతోనే వారు చేసినటువంటిది కాదని మీకు మనని చేస్తున్నాను. ఇందాక కిరణ్ కుమార్‌రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా ఆనాడు అయినపైన జరిగిన బాంబు భ్లాఫింగ్‌లో నేను 304 నోటీస్ ఇష్టడం జరిగింది. ఆరోజు ఆయన కూడా ఉన్నారు. మేము అడిగాం, నీను ఈ రకమైన స్టోచ్‌మెంట్ ఇచ్చాలు కదా అని అంటే నేనివ్వలేదు అనే మాట ఆయన చెప్పలేదు. దాని అర్థం ఏమిటి? మానం అర్థాంగీకారం కాక మరొకటి కాదు.

సా. 5.00

శ్రీ జి.సి. దివాకర్‌రెడ్డి : దాని అర్థమేమిటి? మానం అర్థాంగీకారం కాక మరొకటి కాదు. అంతేకాదు, ఇవాళ మా హోం మినిష్టరు గారు చెప్పింది చూస్తే చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నప్పుడు,

కేవలం 1 + 1, లేకపోతే 2 + 2 సెక్యూరిటీ ఇచ్చినారే తప్ప, ఆయన ఎప్పుడూ కూడా అంతకంటే ఎక్కువ ఇవ్వలేదు. రకరకాలుగా పెంచారు, తగ్గించారు, పెంచారు, తగ్గించారు. ఇలాంటి ఆయన...ఆయనకు అన్ని రకాలుగా అడ్డినిట్రైషన్ ఏమిటనేషన్ తెలుసు. తెలిసే, రాష్ట్రపతి దగ్గరకు పోయారు. కేవలం కన్నిళ్లు తుడిచేందుకు చేసే ప్రయత్నం తప్ప, నిజంగానే ఆయనపైన మంచి అభిప్రాయం పుండిపుంటే ఇక్కడే దాన్ని సాధించి పుండాల్సింది. మరి మా ముఖ్యమంత్రి గారీకేమా, తన సహచరుడికి ఎవరికో కావాలంటే ఆయన ప్రత్యేకంగా పోయి అడిగి అక్కడ ఒకరినో, ఇద్దరినో సెక్యూరిటీ సంపాదించాడు, మరి ఆయన ఆ వని ఎందుకు చెయ్యలేదు? ఆయనకు ఎంతసేపు ఒక్కటి... అనాడు రవి గారి పరిస్థితి ఏనిధంగా పుందంటే తెలుగుదేశం పోర్ట్లో మరొక నాయకుడిగా తయారయ్యే పరిస్థితి పుంది, ఇవాళో, రేపో, మాపో ఎట్లుకై ఎన్టి రామారావును దించి చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారో, అదేసద్గతిలోనే రవి గారు కూడా చేస్తారనేటువంటి అనుమానం వారికి పుంది కాబట్టి ఈ రకంగా చేసారనే మాట కూడా ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే అంత ముఖ్య నాయకుడు అనుకున్నప్పుడు కేవలం నాలుగు మాసాలు మాత్రమే మంత్రిగా పెట్టి మళ్లో తీసేసారు, మళ్లా ఎందుకిష్యాలేదని నేను అడుగుతున్నాను. ఇవాళ కల్లబోల్లి మాటలు చెబుతున్నారు, మొసలి కన్నిరు కార్యాత్మకాలిగా తప్ప, నిజంగా ఆయనపై ప్రేముంటే ఎందుకు ఆయనకు మంత్రి పదవి ఇవ్వలేదు. అది వదిలిపెట్టండి, వాస్తవానికి వద్దాం మనం. ఈ హత్య గురించి మాట్లాడదాం.

అధ్యక్షా, వారి హత్య జరిగింది అనంతపూర్ టాన్సో ఎస్.పి. బంగ్లాకు కేవలం ఒక ఘర్లాంగు దూరంలో ఆయన ప్రార్థించి ఆఫీసు పుంటుంది, అక్కడ ఆ సంఘటన జరిగింది. ఇది ఒహుశా పది, పదకొండు గంటలు ఆ ప్రాంతంలో జరిగిందనుకుంటా, నాకు కరెక్షగా టైం తెలియదు. కానీ వీళ్లు ఎఫ్సిలర్ ఎప్పుడిచ్చారు అధ్యక్షా? సాయంకాలం 6.30 గంటలకు ఇచ్చారు. పోలీసులు పోలీదా? లేకపోతే తెలిసిన వాళ్లు మరొకరు లేరా? పోలీసులు పొయ్యారు, అయ్యా మీరు ఎఫ్సిలర్ ఇచ్చాడి, ఎవరి మీద అనుమానం పుందో ఇప్పండి అంటే ఎవ్వరి పీరు ఇవ్వలేదు, ఒకటికి రెండుసార్లు ప్లౌదరాబాచు ఎన్టిఅర్ భపన్ నుంచి చంద్రబాబు నాయుడు గారు instructions ఇచ్చిన తరువాత మాత్రమే ఎఫ్సిలర్ ఇచ్చారు తప్ప, మరొకటి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, రెండవది... మా ముఖ్యమంత్రి గారి అబ్బాయి పీరు పెట్టారు, నా పీరు పెట్టారు. నేను ఇప్పటికీ కూడా అడుగుతున్నాను, మీరు ఒక్క ఎవిడెన్స్ ఎవరు కావాలో చెప్పండి, మీరు ఎవరి దగ్గర ఎవిడెన్స్ ఇస్తారో చెప్పండి, నిజంగా మేము గాని ఇన్వార్ట్ అయ్యాంటే, మా పొత్త పుంటే మేము ఇప్పటికి కూడా శిక్షకు అర్పులమే, ఆ శిక్ష ఎలాంటి శిక్ష అయినా మేము అనుభవించడానికి సిద్ధంగా పున్నాం. ఇప్పటికి చెప్పండి, ఒక్క ఎవిడెన్స్ అన్నా పుందా మీ దగ్గర? ఏమీ లేదు. కేవలం వాళ్ల అనుమానం, దానికి మేమేం చేయలేము. కానీ ఇప్పన్నీ కూడా కేవలం అక్కడ పుస్పటువంటి వాళ్లు, ప్రత్యక్ష సాక్షులు గాని, లేకపోతే రక్త సంబంధికులు గాని, మరెవ్వరూ గాని ఈ పీర్లు ఇవ్వలేదు, కేవలం చంద్రబాబు నాయుడు గారు రాజకీయ లబ్ధి పొందడం కోసం ఇచ్చినటువంటి పెర్లనేటువంటిది మళ్లో మళ్లో స్పష్టంగా మనవి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను పదేపదే చెబుతున్నాను, కేసు విషయంలో అఖరుగా చార్జ్మెంట్ విషయంలో సిబిస చార్జ్మెంట్ వెయ్యడం జరిగింది, ఇప్పుడు ట్రియల్ జరుగుతున్నది, అందులో నిర్దారణ అపుతుంది.

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి అభ్యంతరాలు)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : క్లోజ్ చేస్తామండి, ఇప్పటికి ఎన్నిసార్లు చెప్పాను, వారు తీసుకున్న చర్య చెప్పి క్లోజ్ చేస్తాను.

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు తాము మాటల్డిందుకు అవకాశం కల్పించాలని అభ్యర్థించసాగారు)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఎన్ని సార్లు ఇస్తారండీ అవకాశం. ముఖ్యమంత్రి గారూ....

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, సౌరి పరిటాల సునీత గారికి ఒక విషయం మనవి చేయాలి. జొభీ హాల్ బాంబ్ బ్లాష్ట్లో పరిటాల రవి గాయపడ్డపుడు, నేను స్వయంగా హస్పిటల్కు కూడా వెళ్లి చూసానమ్మా. మరి అప్పటికి నువ్వు వచ్చావో లేదో నాకు తెలియదు, అంటే నువ్వు వున్నావో లేదో నాకు గుర్తు లేదు, we can check up on that. పరిటాల రవిని స్వయంగా హస్పిటల్కు వెళ్లి నేను చూడటం జరిగింది. అంటే అదేపనిగా పోలేదు నేను, అది కూడా చెబుతున్నాను. ఆ రోజుల్లో మా అత్త గారు కూడా వేరే జబ్బుతో అదే హస్పిటల్లో పుంటే నేను అక్కడకు వెళ్లాను. ఆవిడను చూసిన తరువాత అయసను కూడా చూడటం జరిగింది. పరిటాల రవి నేను, నాకు అంతోఫంతో బాగా తెలిసిన వాళ్లం, కనపడినపుడు బాగా మాట్లాడుకుంటూ పుంటాం, మా ఇద్దరికి మధ్య ఏ ఒక్కరోజూ, ఏ చిన్న friction కూడా లేదు. వాళ్లది సెవరేట్ జిల్లా, మాది సెవరేట్ జిల్లా. నాకూ, వాళ్లకు ఏవిధమైన friction లేదు, ఇంతకు ముందు కూడా ఎప్పుడూ లేదు. సెక్యూరిటీ విషయంలో నేను మా అధికారులకు, మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చాలా క్లియర్గా చెప్పడం జరిగింది. ఎప్పుడు ఏ మేరకు సెక్యూరిటీ కావాల్సో అవసరాన్ని బట్టి తప్పనిసరిగా చెయ్యండి, ఆ మేరకు ఎప్పుడూ కూడా threat perception అని ఏదో అంటారు. దాన్ని బట్టి ఏ మేరకు చెయ్యాలో, ఆ మేరకు చేస్తూ వచ్చామే తప్ప, ఏ ఒక్కరోజూ కూడా కావాలని తక్కువ మటుకు చెయ్యాలేదు.

తరువాత నా కొడుకుపైన ఏదో స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చాడు. నాకు తెలిసినంత వరకు నా కొడుకు చేసిన తప్పల్లా ఏమిటంటే, పోయిన ఎలక్షణల్లో, ఏదో ఒకటిరెండు కాన్స్టిట్యూయెన్సీలకు క్యాంపియన్స్కు పోయాడు. అది కూడా పెనుగొండకు పోయినట్లుగా కూడా నాకు తెలియదు. ధర్మపరం, తాడిపత్రి కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఎలక్షన్ క్యాంపియన్స్కు ఎవరో పిల్లలు పిలిచుంటే, యూత్ కాంగ్రెస్ వాళ్లో, ఎవరో పిలిచుంటే ఒకటి రెండు మీటింగ్‌లకో, క్యాంపియన్‌లకో పోయాడు, అంతకుమించి వాడికి ఏవిధమైన సంబంధం లేదు. ఆ బ్యాగ్‌గొండను దృష్టిలో పెట్టుకొని, పరిటాల రవి ఏదో ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తే, అది తను defamationగా భావించి పులివెందుల కోర్టులో defamation suit వేసాడు. అది perfectగా normal అనుకుంటాను, దాన్ని ఎపరూ కాదసడానికి విలు లేదు. ఎవరైనా మన prestigeకు భంగరంగా ఏదైనా ఒక మాట మాటల్డితే, ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తే దానికి చట్టపరంగా తీసుకోల్సిన చర్యలకు సంబంధించి ఒక defamation suit వేసాడే తప్ప, అంతకంటే ఏవిధమైన సంబంధం లేదు. నిజంగానే మాకు పరిటాల రవికి ఏవిధమైన సమస్య లేదు కదా? గట్టు తగాదా పుందా, చేను తగాదా పుందా? ఏవిధమైన సమస్య ఏ ఒక్కరోజూ లేదు. **Absolutely no friction between us.** ఈ పులివెందుల కేసులో వేసింది కూడా పరువు నష్టం దావా అంతే. **Defamation case** అంటే కేవలం పరువు నష్టం దావా. ఆ స్టేట్‌మెంట్ ఏమిటో కూడా నాకు గుర్తు కూడా లేదు. ఎందుకు ఈ విధమైన స్టేట్‌మెంట్ .. some sort of defamation, ఏదో పరువు నష్టం వచ్చేటట్లు ఏదో ఒక pressలో సేట్‌మెంట్ ఇస్తే, ఒక్క పరిటాల రవిపైనేనా పుందా, ఆ మధ్య కాలంలో అంధర్జోతీ రాధాకృష్ణపైన కూడా వేసారు, అది కూడా పులివెందుల కోర్టులోనే. **There is nothing wrong in it.** అది కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను చెల్లేమ్మాకు.

(ఈ సంఘర్షంలో తెలుగుదేశం పొర్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి. కేశవ్ గారు, శ్రీ మతి పరిటాల సునీత గారి వద్ద నిలబడి మాట్లాడసాగారు, అప్పుడు అధికార పక్ష సభ్యులు కొందరు కూర్చోవయ్యా, కూర్చో అని అనసాగారు)

కేశవ.. కేశవ.. నేను చెల్లిమ్మకేదో చెబుతున్నాను, నువ్వు వినవయా! మళ్లీ మీరు ట్యూపణ్ణు ఎందుకు? ట్యూపణ్ణేం చెప్పాలిన పని లేదు. నేను, నా సాంత చెల్లిమ్మ మాదిరే ఆమెతో మాట్లాడుతున్నాను. I know as to how woman would feel when their husband gets killed...

(తెలుగుదేశం పొర్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి. కేశవ్ నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఏవిధంగా పనుపు కుంకుమ పోయిన రోజున, అదీగాకుండా మరీ దారుణమైన పరిస్థితుల్లో పనుపూ కుంకుమ పోయిన రోజున మహిళలు ఎంత బాధపడతారో, I have seen with my own eyes about my own mother. అధ్యక్షా, I can understand perfectly her anguish. అందులో కూడా ఇంతకుముందు ఈ అమ్మాయికి పాలిటిక్స్‌తో కూడా సంబంధం లేదు. నాకు తెలిసినంతపరకు పరిటాల రవికి పాలిటిక్స్‌తో బాగా సంబంధాలున్న కూడా, ఈమెకు పాలిటిక్స్‌లో సంబంధం పునుట్లు గాని, వచ్చింది గాని, ఎక్కుడా ఏమీ తిరిగింది గాని ఏమీ లేదమ్మా. కాబట్టి ఎవరెవరో చెబితే నువ్వు క్యారీ అయిపోయినావమ్మా, నేను ఎప్పుడు కూడా నీతో మాట్లాడలేకపోయినాను, ఆ ఆపర్పువ్వానిటీ రాలేదు. ఈవిధంగా మాట్లాడే అవకాశం నాకు ఎప్పుడూ రాలేదు. అందువల్ల మళ్లీ కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను నా సొంత తండ్రిని చంపిన వాళ్ళను కూడా నేను ఏవిధంగానూ ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలని ప్రయత్నమే చెయ్యలేదు. వాళ్ళ ఈ రోజుకూడా పులివెందులలో స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు. అందులో కొంతమందికి శిక్ష పడ్డదనుకుంటా, కొంతమంది స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు.

(ఈ సంఘర్షంలో 'తిరిగితే మాత్రం కేసులు వేస్తారు' అని తెలుగుదేశం పొర్టీ గౌరవ సభ్యులు డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి అనగా, అధికార పక్ష సభ్యులు కూర్చోవయ్యా, కూర్చో అంటూ అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయసాగారు)

నిజమేనయ్యా... పులివెందులలో స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు.

సా.5.10

పులివెందులలో స్వేచ్ఛగా తిరుగుతున్నారు అంటే నేనేమన్నా చెయ్యాలనుకుంటే ..... అనులు నాకటువంటి ఆలోచనలే రావు. అధ్యక్షా, దీనికి కథ, స్ట్రీస్పీ, డైరెక్షన్ ఎక్కుడి సుండి వచ్చాయో నాకైతే పెద్దగా అనుమానం లేదు, ఆ విషయం మన రఘువీరా రెడ్డిగారు చాలా క్లియర్గా చెప్పారు. ఆ ఇష్ట్యా జరిగినప్పుడు నేను అనకావల్లిలో కొణతాల రామకృష్ణ దగ్గర ఉన్నాను. మధ్యహన్మాం రెండు, మూడు గుటల ప్రాంతంలో నాకీ విషయం తెలిసింది. విషయం తెలిసిన పెంటనే ఆ రోజు రాత్రికో, మరుసటి రోజు ఉదయానికో పైటలో పైదరాబాదు వచ్చాను. అంతకుముందురోజు సాయంత్రమే చంద్రబాబునాయుడు గారు గపర్చరును కలిసి సిబిస ఎన్క్షెర్ట్ వెయ్యమని అడిగారు. ఆ సంఘర్షంలో కూడా నా కుమారుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి పైన , దివాకర్ రెడ్డిగారి పైన అనుమానం ఉంది అన్నట్లుగా మాట్లాడారు. జగన్మోహన్ రెడ్డికి, పరిటాల రవికి ఎటువంటి గొడవలు లేపు except that defamation case. ఆ కేసు కూడా ఎందుకు వేశాడంటే ఏదో స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు కాబట్టి. ఏదో పరువుకు సంబంధించి స్టేట్మెంట్ అన్నారు నాకు సరిగా గుర్తు లేదు. పరిటాల రవి స్టేట్మెంట్ ఇచ్చాడు కాబట్టి తన పరువుకు సప్పం వచ్చిందని జగన్మోహన్ రెడ్డి పులివెందుల కోర్టులో కేసు పైల్ చెయ్యడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు : ఒక్క నిముషం ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ నాడు మీరు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఇదే హాస్టల్ ఎన్నిసారల్లు నేను మిమ్మల్ని అడిగానండీ. బిసి మీటింగ్‌లో స్పీకరు గారి ముందు మిమ్మల్ని అడిగామా లేదా? పరిచాల రవి పదే పదే మీ కుమారుడి పల్ల తన లైఫ్‌కు త్రైట్ ఉండని చెప్పారా లేదా? కనీసం మీ కుమారుడి పల్ల త్రైట్ ఉండన్నప్పుడు మీ మీద అపవాదు పడకుండా మీరు కాపాడుకోవాలి కదా. ఇదంతా అయ్యాక మొన్న ఎలక్షన్స్‌ప్పుడు నామినేషన్లు వేస్తూ ఉంటే ఆ రోజు కూడా మళ్లీ కాల్పులు జరిపి ఆరు, ఏడు మంది ప్రాణాలు కోల్పోయే పరిస్థితి తీసుకుపచ్చారు. ఆ రోజు కూడా ఒక ప్రక్క ఆ అమ్మాయి భర్త చనిపోయినప్పుడు ఆ కాన్సిట్యూయస్‌న్ని చాలా కాలం ప్రేగా వదిలి పెట్టాము. కనీసం ఆ దయ కూడా చూపించకుండా ఈ రోజు మాత్రం ఎక్కుడా లేని ప్రేమ కురిపిస్తున్నారు. ఇప్పుడే రఘువీరారెడ్డిగారు మాట్లాడారు. రాజీవ్ గాంధీగారిని ఎల్సిటిష వారు చంపితే దేశం అంతా అందోళన జరిగి ఎన్టిరామరాపుగారు విశాఖపట్టణం నుండి పైదరాబాదుకు రాలేకపోయారు. ఇంకొకపుక్క ఇందిరాగాంధీగారు చనిపోతే ఛిల్లీలో సిక్కులను ఊఱకోత కోసి కొన్ని నందల నుందిని చంపి వేశారు. ఆ రోజు ఏవిధంగా జరిగిందండీ? ఒక పొపులర్ లీడర్ చనిపోతే ప్రజలు అందోళనకు గురవుతారు. దానిని తిరిగి మా పార్టీ మీర పెట్టాలని చూస్తున్నారు. ఏదైనా ఈ రాష్ట్రంలో, ఈ దేశంలో ఇలాంటి వయులెన్న క్రియేట్ చేసిన ఘనత మీ పార్టీకి దక్కింది. దయచేసి దానికి దీనికి లింకు పెట్టకండి.

ఇంకొక విషయం మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. కొన్ని వేల మంది మా కార్యకర్తలపైన కేసులు పెట్టారు. వారు ఇప్పటికీ కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఇప్పన్నీ మీము భరిస్తున్నాము. మీరు ఏ విధంగా మా మీద కడ్డ గట్టి చేస్తున్నారో వాటన్నింటి ఉండంతాలు మా దగ్గర ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి పదవి ఒకటి ముఖ్యం కాదు. మీరు ఫెయిర్గా యాస్క్ చెయ్యండి. లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెన్ చెయ్యండి. మీ డ్యూటీ మీరు చెయ్యండి దానిని అప్రిమియేట్ చేస్తారు. కానీ ఈ విధంగా మీకు మందబలం ఉండని అరిస్తే ఏదో భయపడిపోతామని కాదు. ఆ రోజు జూబీ హాల్స్‌లో బాంబు దాడి జరిగితే నేనే స్పెషల్ కోర్టు వేయించాను. వాళ్ళపరో మీకు తెలుసు. తిరిగి నా మీద భీమ్ చేస్తున్నారు. అంటే మీరు ఏదో కావాలని ఆరోపణలు చేస్తే మీరు తప్పించుకుంటారని అనుకుంటున్నారు. చివరకు పరిచాల రవిని మేమే చంపుకొని రాజకీయ లభ్య పొందుతున్నామనే భావన కలిగించే నీచ స్థాయికి మీరు దిగజారుతున్నారు. ఇది మంచిది కాదు. దేనికైనా ఒక హందాతనం ఉండాలి, ఒక పద్ధతి ఉండాలి. పట్టుకోలేకపోతే ఎందుకు పట్టుకోలేకపోయామనే ఆత్మవిమర్శ చేసుకోకుండా దానికి కూడా ఎదురుదాడి చెయ్యడం మంచిది కాదు. ఈ రోజు ఎవరి మీద ఆరోపణలు ఉన్నాయో వాళ్ళ అంతా కైర్యంగా ఉన్నారు. ఇప్పుడు దివాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడారు. నాకేమీ బాధలేదు అన్నారు. ఏం మాటలండీ అవి? నాలుగు గోడల మధ్య మీరు మమ్మల్ని ఎగతాళి చెయ్యవచ్చు. మమ్మల్ని అవమానం చెయ్యవచ్చు. తిరిగి మా మీద ఆరోపణలు చెయ్యవచ్చు. కానీ రాష్ట్ర ప్రజానికం అంతా గమనిస్తూనే ఉన్నారు. ఈ అసెంబ్లీలో మాకు సంఖ్యాబలం తక్కువ ఉండవచ్చు, మీకు మందబలం ఎక్కువ ఉండవచ్చు. ఆ మందబలంతో ఇప్పనీ జరగ్తు. తప్పను ఒప్పుకుంటే ప్రజలు హర్షిస్తారు. అది మీరు గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (వాయల్సాడు) : మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు, మార్చి 20, 2001 నాడు ఈ అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగింది. ఆ రోజు సూట్‌కేన్ బాంబు ఇప్పుపైన అడ్డర్న్‌మెంట్ మోఫ్స్ ఇచ్చారు. ఎఫ్‌ఐ‌ఎర్‌లో పేరు లేని వ్యక్తి జగన్‌మోహన్, కానీ ఆయన పేరు బయట పెట్టి ఇక్కడ క్రష్ణ అవర్ తీసివేసి అడ్డర్న్ మెంట్ మోఫ్స్ పెట్టడం జరిగింది. అపోజిషన్‌లో ఉన్న రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఈ హాస్టల్ మాట్లాడింది

ఏమంటే 'As a father I am requesting the Government, if at all my son has done anything wrong, let him send to gallows.' This is what Sri Rajasekhar Reddy garu spoke in this House. కనీసం ఎఫ్ ఐ ఆర్ లో కూడా పెట్టలేదు. అదే రోజు అప్పుడున్న హోం మినిస్టర్ దేవేందర్ గాంగారు ఆయన కొడుకుపైన అలిగేషన్ పస్తే ప్రత్యాష కేసులో తన కుమారుడిని ఉద్ధేశించి రాజకీయ నాయకుడిని అయిన నాకు కుమారుడిగా పుట్టడమే అతను చేసిన నేరమా అన్నారు. అధ్యక్ష, పరిటాల రవి చనిపోకమందు వారం రోజుల ముందర సిఎల్పీ నుండి మేము ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. "చంద్రబాబు కుటుంబుతున్నారు. మిమ్మల్ని హతమార్పి మా ప్రభుత్వంపైన కేసు పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని" స్టేట్‌మెంట్ వచ్చింది. I will send it to the House. I will submit it to the House. దాని గురించి సిబిప ఎంక్షెర్ జరుగుతోంది. ఊరికి బురద జల్లడానికి ప్రయత్నిస్తే నష్టపోయేది మీరే. నేను గసక చదవడం మొదలు పెడితే మీరు ఇక్కడ నుండి వెళ్లిపోవలసి వస్తుంది. మాజీ ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్ని మర్దర్ కేసులో, పేరోల్ లు అవ్సీ చదవడం మొదలు పెడితే మీకి ఇభ్యంది అని హాచురిస్తున్నాను.

డా. వై.యస్.రాజశేఖరరాణ్డి : అధ్యక్ష, పరిటాల రవిని చంద్రబాబునాయుడు చంపించి ఇంకొకరిమీద కేసు పెడతారని మాకు అప్పుడప్పుడో సిఎల్పీ ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ విషయంలో గపర్చమెంట్‌కు గానీ, మాకు గానీ ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

(అంతరాయం)

నేను చేప్పేది పూర్తిగా వినండి. ఆయన మర్దరు కంటే వారం ముందు సిఎల్పీ నుండి హాచురిక చేశామని ఇంతకు ముందు కిరణ్ కమార్ రెడ్డి అన్నారు. దానిని బట్టి ఇది చంద్రబాబు నాయుడు చేయించాడని నేనేమీ అనడం లేదు.

సా.5.20

నేను అల్లా అనేది ఏమంటే పరిటాల రవి హత్య కావింపబడినప్పుడు నేను విశాఖపట్టణం నుంచి మర్చుడు మార్చింగ్ ప్లైట్‌కు వచ్చాను అనుకుంటాను. అంతకు ముందు రోజు అంటే మర్దర్ సుమారు జరిగింది. ఆ సాయంత్రమే చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇంకా తెలుగుదేశం పొర్ట్ నేతులు కొంతమంది గపర్చర్ గారి దగ్గరకు వెళ్లి సి.బి.ప. ఎంక్షెర్ వేయమని రిప్రజంట్ చేసినారు. నేను ఉదయం హైదరాబాదు వచ్చి 2,3 గంటలు కూడా వెయిట్ చేయలేదని అనుకుంటాను ఇంటికి వచ్చి స్నానం చేసి అఫీసుకు వచ్చిన గంట, గంటస్వర్ంకే we announced that the necessary CBI enquiry as asked by the Opposition Leader we are instituting and we are asking the Government of India to do it. ఏ కొంచెము అయినా కూడా నా కుమారుడికి సంబంధం పుంటుందని అనుకుంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు 9 సంవత్సరాలు నుద్దిర్చంగా ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారే నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో కాని లేక సిమిలర్ సిట్యువేషన్ ఇంకా అదర్ కంట్రైనర్లో ఎక్కడైనా కూడా ఒక ప్రావిన్సుకు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రికి కాని లేకపోతే మన ప్రావిన్సులాంటి ఎక్కడైనా దేశాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వాధినేత కాని ఒక స్టేట్ హెడ్ కాని రాష్ట్రాల లెవెల్లో చాలా కంట్రైన్ పుంటాయి. అటువంటి స్టేట్ హెడ్ కాని ఏ ఒక్క చోట అయినా కూడా తన కొడుకుపైన సిబిప ఎంక్షెర్ వేపించిన విషయం మీకు తెలుసా? నాకు అయితే తెలియదు. మా దగ్గర ఏనీ దాచిపెట్టుకోవడానికి లేవు బాబు. There is absolutely nothing for us to hide. కాబట్టి ఇంత ధైర్యంగా వేయగల్లుతున్నాము మేము. ఏ కొంచెము అయిన దాచి పెట్టుకోవడం పుంటే లేకపోతే ఏదైనా

సంబంధం పుందని అనుకుంటే ఎందుకు వేస్తాము. సిబిస దాదాపు 2 సంవత్సరాలుపైగా ఇన్నెన్నోగేల్ చేసింది. చార్జీషీల్ పైల్ చేసినారు. ఎవరైతే తప్పులు చేశారో వారి మీద చర్య లీసుకుంటున్నారు. **They are being booked in the Court.** వాళ్ల మీద ఎవిడెస్చు గ్యాడర్ చేసినారు. ఎవిడెస్చులు కోర్టు ముందు ప్రజెంటు చేస్తున్నారు. తగునిధమైన శిక్ష విధింపుని సిబిస కోర్టును అడుగుతుంది. **This is what is happening.** దాని గురించి ఈరోజు పాపం మల్లి సునీతమ్మకు అనవసరంగా లేనిపోని విషయాలన్ని గుర్తుకు తెచ్చి ఆవిమసన్ను నోప్పించి ఆవికు మనస్తాపం కలిగించి ఎందుకు ఇని అన్ని చేస్తున్నారు. పాలిటిక్స్ పుంటాయి, ఏది జూబ్లీహిల్సుకు సంబంధించిన బాంబుబ్లాస్టులాగా దాని తరువాత రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ నోటిసు ఇచ్చినప్పుడు ఆ నోటిసులో మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు అంతకుముందు పరిటాల రపినే చంద్రబాబునాయుడుగారిపైన అనుమానం వ్యక్తపర్చినాడు అని చెప్పి అన్నా, జూబ్లీహిల్సు బాంబుబ్లాస్టులో కాని లేకపోతే పరిటాలరవి హత్య విషయంలో కాని చంద్రబాబునాయుడుగారికి సంబంధం పుందని నేను అనుకోను, because, I know the situation. పరిటాల రని పొరపాటుగా ఏదో స్పీట్మెంటు ఇచ్చినంతమాత్రాన ఏదో మాట చెప్పినంత మాత్రాన చంద్రబాబునాయుడుగారు జూబ్లీ హిల్సు బాంబుబ్లాస్టులో వెనకాల ఉన్నాడు అని అంతకంటే ముందు ఏదో మాట చెప్పినంత మాత్రాన నీకు జూబ్లీహిల్సు బాంబుబ్లాస్టులో సంబంధం పుందని నేను అనడం లేదు, because I know. అక్కడ పరిటాల రపి శత్రువులు ఎవరు? వాళ్లకి ఉన్న ఫ్యాక్షన్సింజం ఏమిటి? అక్కడ పున్న వ్యవహారాలు ఏమిటనే విషయం తెలిసిన వాడను కాబట్టి నేను ఇంత పద్ధతిగా లేకుండా ఇంత స్వీపింగ్గా నేను అయితే అనలేను కదా. I can't. అందుకని నేను చెప్పేది, మా కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు హాచ్చిరిక స్పీట్మెంటు కూడా పాలిటికల్గా ఇచ్చిపుంటారు. ఇని అన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏదో అంటుంది, తెలుగుదేశం పార్టీ ఏదో అంటుంది. **They are all political issues.** పర్మానలగా ఒకఇస్తూ వచ్చినప్పుడు అందులో పరిటాలరవి I know him personally well. మరి పెద్ద క్లోజ్ ఫ్రంట్ అని నేను అనడం లేదు. అప్పుడప్పుడు కసపడితే బాగానే మాట్లాడుకోనే వాళ్లం. అటువంటి పరిటాల రపిని చంపించడానికి మాకు ఎందుకు అవసరం పుంటుంది. అటువంటి సమస్య మాకు ఏమి లేదు. అడిగిన వెసువెంటనే at the earliest opportunity we have instituted CBI enquiry. కాబట్టి దయచేసి నీటిని గురించి మనసులో పెట్టుకోవద్దు చంద్రబాబు. సునీతకు ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను, అమ్మా ఎవరెవరైతే రకరకాలైన వాళ్లు రకరకాలైన మాటలు మాట్లాడుతావుంటారు. ఏదో ఒక విధంగా నాపేరు చెప్పి పబ్బింగుడుపుకోనే వాళ్లు కడవ జిల్లాలో పులివెందల తాలుకాలో చాలామంది పున్నారు. పులివెందుల తాలుకాకు సంబంధించిన వాళ్లు లేకపోతే కడవ జిల్లాకు సంబంధించిన వాళ్లు నాలోపాటు తట్టుకోవాలంటే వాళ్లకి రాజకీయంగా ఏదైనా కావాలని చెప్పి ఎంపిసేలు అయిన వాళ్లు, ఎంపిలు అయిన వాళ్లు చాలామంది ఉన్నారు. నాపేరు చెప్పుకొని బ్రతికే వాళ్లు చాలా మంది పుంటారు. ఎన్టిఅర్ ఉన్నప్పుడు నుంచి జరుగుతానే పున్నది తరువాత చంద్రబాబునాయుడుగారు ఉన్నప్పుడు కూడా జరుగుతానే పుంది. ఇని అన్ని రాజకీయాల్లో జరుగుతావుంటాయి. ఇని అన్ని నీపు మనసులో పెట్టుకోబాకుతల్లి. నాకు పరిటాలరవి పైన ఎప్పుడు ఏమి లేదు. ఉండవలసిన అవసరం లేదు. మీ ఆయన చంపబడ్డ తరువాత బై ఎలక్షన్ వస్తే, మీ భర్తను చంపాడు అన్న అభియాగంపున్న సూరి భార్యను పోటికి పెట్టమని చాలా ప్రజర్ నాకు వచ్చినా కూడా we never wanted to continue the strait. హాన్సోలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. We said 'No.' I don't want to perpetuate the same type of factionism. ఎప్పుడో ఒకచేట ఎక్కడో ఒక్కచేట దీక్కిని పుల్సోప్ పెట్టటి అని చెప్పి చెప్పాము. ఎలక్షన్ పోతుందని చెప్పి అనుకున్నాము కూడా - fine, we lose the Constituency. We should not perpetuate factionism అనే పద్ధతిలో మేము పోటీగా భానుమతిని పెట్టలేదమ్మా నాకు ఏదన్నా వేరే ఇటువంటి పనికిమాలిన బుద్ధులు పుంటే భానుమతిని నీకు పోటి పెట్టే వాడ్డోకదా? I am not that

type. నీవు పూరకనే చెప్పుడు మాటలు వినవద్దు తల్లి , నీవు చెప్పుడు మాటలు దయచేసి వినవద్దు. I have got a lot of regard to you. పరిటాల రవి నాకు తెలిసినవాడు. ఏ విధంగాను మీ ఆయన అంటే కోసం కాని తాపం గాని ఇంకోకటి కాని ఉండాల్సిన పనిలేదు. దయచేసి రాజకీయాల కోసం రాజకీయలకు సంబంధించిన మాటలు చాలామంది చెబుతువుంటారు. మా చంద్రబాబు గురించి నీకు చాలా తక్కువ తెలుసు, నాకు తెలుసు, చాస్సు దొరికితే ఏదైనా చేస్తాపుంటాడు. అంటే ఫ్యాక్షన్లో రవిని చంపించిన వాటిల్లో సంబంధం వుందని నేను అనడం లేదు. మళ్ళీ కూడా చెబుతున్నాను. కాని మత ప్రచారకుడు పాల్ లాంటి వాళ్ళను కూడా నాపైన ప్రయోగిస్తాపుంటాడు. కాబట్టి ఇట్లాంటివి అన్ని అప్పుడప్పుడు చెప్పాపుంటాడు అది కూడా రాజకీయం అనుకుంటాను. నేను కూడా చాలా లైట్‌గా తీసుకుంటాను. అది కూడా మతప్రచారకుడు పాల్‌ను నామీద ప్రయోగం చేయడం ఏమిటి చంద్రబాబు అన్యాయంగా అయినా కూడా నేను ఏమి పెద్ద సీరియస్‌గా తీసుకోను అట్లాంటివి , నీవు కూడా ఏమి పట్టించుకోబాకు. ఓ.కె. పాలిటిక్స్‌లో ఇని అన్ని మాట్లాడుకుంటూ వుంటాము. కాని అనవసరంగా ఆ అమ్మాయి మనస్సు హర్ష చేయవద్దని నేను కోరుతున్నాను. దయచేసి ఇని అన్ని మనస్సులో పెట్టుకోబాకు తల్లి, నీ కుటుంబానికి నూకుటుంబానికి ఏ విధమైన సమస్య ఎప్పుడు ఉండకూడదని భావిస్తున్నాను. థాంక్యు

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన అవిశ్వాస తీర్మానం, దానికి రెండు రోజులు బాగా విన్నాము, నేను ఒక్క నిముషం కూడా ప్రక్కకు పోలేదు. నేను 9వ తరగతిలో పేక్స్‌ప్రైయర్‌గారిది - 'Much ado about nothing'. ఒక పోయం పుండేది. నేను తెలుగు మీడియం స్టోడెంటుని నిజంగా 'Much ado about nothing' పెద్ద అర్థం కాలేదు. 9వ తరగతి అంటే 1970లో నేను చదివింది. 38 సంవత్సరాల తరువాత,

సా.5.30

1978వ సంవత్సరం నేను చదివింది. 38 సంవత్సరాల తర్వాత much a do about nothing అంటే ఏమనేది, 38 సంవత్సరాల తర్వాత తెలుగు దేశం పార్టీ ఇచ్చినటువంటి ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం, దాని మీద వారు చేసిన ప్రసంగాలు చూసిన తర్వాత అర్థం అయింది. Much a do about nothing అంటే ఏమనేది, వారు అంత గొప్పగా ఈ అవిశ్వాస తీర్మానమంటే ఏమి మేడం? ముఖ్య మంత్రి రాజ శేఖర రెడ్డి గారిని మమ్ములను అందరిని కూడా అభిశంసించి మమ్ములను అందరిని దించాలని, నిన్న, మొన్న వారు చేసినటువంటి ప్రయత్నం. నిన్న, మొన్న వారు మాట్లాడినటువంటి మాటలు చూస్తే, ఊత్తుత్తే మాటలు. అరిగిపోయినటువంటి రికార్డులు. మా దగ్గర అంటారు ఒకటి. నీడు అంత గప్పాలు మాట్లాడుతాడండీ. మీ దగ్గర కూడా మాట్లాడుతారా అని అంటారా? గప్పాలు అంటారు మేడం. తెలుగు దేశం పార్టీ వారు, ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం మీద మాట్లాడినటువంటివి అని వట్టి గప్పాలు తుప్పితే, పేరొకటి నాకు ఏ మాత్రం కనపడ లేదు. చాలా బాధ వేస్తుంది. పీట్లు 1999వ సంవత్సరంలో ఎన్నికెన్నారు. 1999వ సంవత్సరంలో ఎన్నికెతే, వాళ్ళకు 5 సంవత్సరాలు పరిపాలించడానికి ప్రజలు అవకాశం ఇస్తే, 9 మాసాలకు ముందే వారు ఎన్నికలకు పోయారు. వాళ్ళ మీద వాళ్ళకే విశ్వాసం లేకుండా, ఆనాడు పున్సుటువంటి ముఖ్య మంత్రి గారి మీద దాడి జరిగితే, వాళ్ళ ఆత్మసైర్యం కోల్పియారు. వాళ్ళ ఆత్మసైర్యం పెంచడానికి ఆ రోజు సియల్సి నాయకుడుగా పున్సుటువంటి రాజ శేఖర రెడ్డి గారు తిరుపతికి ప్రత్యేకంగా పోయి, అతనిని పరామర్శించి, గాంధీ విగ్రహం పద్ధతి ఆ రోజు అక్కడ కూర్చోని సంఖీభావం తెలిపి, రాష్ట్రంలో ఇటువంటిది ఎప్పుడు జరిగిన కూడా మీరు ఆత్మసైర్యం కోల్పివద్దు. ఈ ప్రభుత్వాన్ని స్కమంగా నడుపు అని ఆ రోజు ఆత్మసైర్యాన్ని నింపడానికి ఆనాడు పున్సుటువంటి

సియల్సే నాయకుడుగా పున్మటువంటి రాజ శేఖర రెడ్డి గారు ప్రయత్నం చేస్తే, దానికి కూడా వారు హర్షించకపోగా, వారు మొత్తానికి సభను రద్దు చేశారు. సభను డిజాల్వ్ చేసి ఇక పరిపాలన చేయలేదుని, ప్రభుత్వం నుంచి పరుగెత్తి పోయి, ఎన్నికలు పచ్చేటటువంటి పరిస్థితి ఆ రోజు మీ ప్రభుత్వంలో జరిగింది. ఈ రోజు అటువంటి పరిస్థితులు పున్నాయా? మేము ఏమి ఆత్మసైర్యం కోల్పోలేదు. మాకు ఆత్మసైర్యం బ్రహ్మండంగా పుంది. కావాలంటే మీలాంటి వాళ్ళకు, మాకు పున్న ఆత్మసైర్యాన్ని పంచుకోవడానికి కావాల్సినటువంటి ఆత్మసైర్యం రాజ శేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో పుంది. మాకు ప్రజలు ఓటు ఇచ్చింది 5 సంవత్సరాలకు మేడం. 5 సంవత్సరాలు పూర్తి అయ్యెంత పరకు ఎన్నికలకు పోయే సమస్య లేదు. ప్రజలకు మేము బాస చేశాం. ప్రజలకు వాగ్గానాలు ఇచ్చాం. మేము ఇచ్చినటువంటి వాగ్గానాలు ప్రతి ఒకటి కూడా నేరవేరే పరకు వాగ్గానాలే కాదు. అంతకు మించి కూడా ఈ పున్మటువంటి 5 సంవత్సరాల్లో ప్రజా సేవ చేయడానికి ఈ రాజ శేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం పుంది. తెండు రోజులు మాట్లాడితే, కనీసం తాలూకు చప్పుడు కూడా వినిపించకుండా పోయినారే, ఎంత పేలనగా పుంది. నిజంగా I regret. I regret. తెలుగు దేశం పార్టీ స్టోండ్సు గాని, తెలుగు దేశం పార్టీ యొక్క దయనీయ పరిస్థితిని గాని, నేను నిజంగా regret చేస్తున్నాను. Anything can wait but not agriculture. ఏదైనా ఆగగలుగుతుందేమో, గాని, వ్యవసాయం ఆగడానికి వీలు లేదు. దాదాపు 9 సంవత్సరాలు ఆనాడు పున్మటువంటి ప్రభుత్వ అదినేత రోజుకు 18 గంటల పని చేసినాన్నాడు. మేము అంత మహాంటే రోజుకు 9 గంటలు, 10 గంటలు పని చేస్తే ఎక్కువ. మేము అంత కన్న ఎక్కువ పని చేయము. చేస్తే క్వాలీటిగా పని చేస్తాము. 9 సంవత్సరాలుగా రోజుకు 18 గంటల పని చేసినటువంటి వారు, 10 సంవత్సరాల నుంచి వ్యవసాయానికి పూర్తిగా హరీదే ప్రకటించారు. అటువంటి పరిస్థితి నుంచి రైతు సంక్షోభములో పుంటే ఆనాడు పున్మటువంటి ప్రభుత్వం మీద రాజ శేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ఉద్యమాలు చేశాం. ఆనాడు పున్మటువంటి ప్రభుత్వాన్ని ఇప్పించే ప్రయత్నం చేశాం. మరల పొద యాత్రలు చేశారు. రైతులతో నేరుగా మాట్లాడి, వారి హృదయంతరాజలో పున్మటువంటి భావన కనుగొన్నారు. దానినే మేము మ్యానిఫిస్టోగా రూపొందించాం. నేను మ్యానిఫిస్టోలో పున్న అన్ని అంశాలకు పోవడం లేదు. కేవలం రైతులకు సంబంధించి, వ్యవసాయం గురించి మాత్రమే మాట్లాడుతాను. మొదలగా వ్యవసాయం గురించి మేము హామీ ఇచ్చాం. వ్యవసాయానికి ఇచ్చిన హామీ మేము చేశామా లేదా? మాకు ఇదొక మంచి వేదిక. మేము తెలుగు దేశం పార్టీకి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాం. మాకు ఒక మంచి అవకాశం ఇచ్చారు. నిజంగా ప్రజలకు చెప్పుకోవడానికి, మేము ప్రజలకు ఇచ్చినటువంటి మాటలు మేము నిలుపుకున్నామా లేదా? అని చెప్పుకోవడానికి మంచి వేదిక చేశారు. ఒక ప్రక్క వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. అగ్రికల్చరల్ టెక్నాలజీ మిషన్ ముఖ్య మంత్రి అధ్వర్యంలో ఛైర్స్‌గా వేసామన్నాం. వేయడమే కాదు. మరొకటి అన్నాం, 2003వ, 2004వ సంవత్సరాల్లో పున్న ఉత్పత్తి కంటే వచ్చే 5 సంవత్సరాలలో 40 శాతం మేము ఉత్పత్తి సాధిస్తాం. వ్యవసాయ ఉత్పత్తిలో అన్నాం. ఈ రోజు చూడండి, 2003వ, 2004వ సంవత్సరాల్లో 135 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు ఉత్పత్తి చేస్తే, ఈ 4 సంవత్సరాలలోనే 199 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను సాధించాం. మేము చెప్పిన వాగ్గానాలు 40 శాతం కాదు. 44 శాతం అదనంగా ఆహార ధాన్యాలు సాధించినటువంటి ఘనత ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానిదని నేను మని చేస్తున్నాను. నేను ఇంకోకటి చెప్పాను. About one time settlement. Not only in Coopearate Banks even ఈ రోజు కమర్సియల్ బ్యాంకుల్లో కూడా ఈ రోజు అప్పులు రద్దు చేసినటువంటి పరిస్థితి. 90 శాతం డ్రిష్ ఇరిగేప్స్ అన్నాం. మీరు 50 శాతం డ్రిష్ ఇరిగేప్స్ ఇస్తే, మేము 75 శాతం ఇస్తున్నాం. ఈ సంవత్సరం దాదాపు 10,000 పొక్కారకు యీస్, యీస్లకు మరియు చిన్న కారు రైతులకు నూటికి మారు పొళ్ల సబ్సిడీతో డ్రిష్ ఇరిగేప్స్ ఇప్పుడం జరిగింది. మేము చెప్పినటువంటి 90 శాతం కంటే

అదనంగా ఇచ్చినటువంటి పరిస్థితి. ఉచిత విద్యుత్ అన్నాం. దాని గురించి నేను మాట్లాడాల్సిన అవసరం లేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు ఏవిధంగా ఇచ్చామో, గుర్తుకు తెచ్చుకొండని చెప్పుతున్నాను. బ్యాంకులలో పడ్డి తగిస్తామన్నాం. 14 శాతం పున్సుటువంటి పడ్డి, ఈ రోజు 5 శాతానికి సహకార బ్యాంకులలో, వాణిజ్య బ్యాంకులలో 7 శాతానికి ఇస్తున్నాము. కాని ఈ రోజు 3 శాతానికి పావలా పడ్డికి నిస్సుటి సుంచి ఎవరైతే అప్పులు పొందుతారో, వారి అందరికి కూడా పావలా పడ్డితో అప్పులు ఇచ్చేటటువంటి మొదటి రాష్ట్రం, ఈ భారత దేశంలో ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రం, రాజ శేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం అనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం రైతులకు ఈ యొక్క నిర్ణయం ద్వారా దాదాపు 3,000 కోట్ల రూపాయలు రైతులకు మిగులుతుంది. ఆ 14 శాతాన్ని ఈ రోజు పావలా పడ్డికి తీసుకొని రావడంతో 3,000 కోట్ల రూపాయలు రైతులకు మిగులుతుంది. ఇది మా వాగ్గానం నిలుపుకున్నటువంటిది మేడం. స్వగ్రీయ శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు బ్యాంకులను జాతీయకరణం చేసినప్పుడు 18 శాతం వారు మొత్తం ఇచ్చినటువంటి అప్పులలో 18 శాతం రైతులకు ఇవ్వాలనేది. దురదృష్టం, గత ప్రభుత్వంలో 11 శాతానికి తగిపోతే, భారత దేశం అంత 14 శాతమే పుంటే, ఈ రోజు 27 శాతానికి తీసుకొని వెళ్లినటువంటి చరిత్ర ఈ రాష్ట్రంలో పుంది. మేము చెప్పింది, 18 శాతం అయితే 27 శాతం ఈ రోజు రైతులకు అప్పులు ఇప్పించినటువంటి పరిస్థితి పుంది. మేము అన్నాం, ఆ రోజు 5 లక్షల ఎకరాలలో కొత్తగా తోటలు పెంచే కార్బూక్యూమం చేస్తామని అన్నాం. ట్రైవ్ ఇరిగేస్, ప్రైంక్లర్ ఇరిగేస్స్ తెస్తామని అటువంటిది ఇప్పటికి ఆరుస్వర లక్షల ఎకరాలలో చేశాం.

సా.5.40

క్వాలిటీ విత్తనాలను సరఫరా చేయడంలో, విత్తనాల రేటును తగ్గించుటలో, విత్తనాల నాణ్యతా విషయంలో మేము బాధ్యత తీసుకుంటామన్నాము. గతంలో బీ.ఎప్ ప్రత్యే విత్తనాల ధర 1800 రూపాయలు ఉంటే, ఈ రోజు కేవలం 750 రూపాయలకే ఇష్టగలుగుతున్నాము. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారిపై అనేక వ త్రిడులు పచ్చినా కూడా, ఇతర దేశాలలో మన సంబంధాలు ప్రైయిన అపుతుందన్నా కూడా భాతర్ చేయకుండా తీసుకుస్తు ఒక్క నిర్ణయం వల్ల అంధరాష్ట్రంలోనే సంవత్సరానికి 300 కోట్ల రూపాయలు రైతుకు ఆదా అయితే భారతదేశంలో సంవత్సరానికి 3000 కోట్ల రూపాయలు కేవలం బీ.ఎప్ ప్రత్యే విత్తనాల మీద మిగిలించిన ఘనత డా.వై.యన్ రాజశేఖర రెడ్డి గారిదే అని ఈ సందర్భంగా మనవిజేస్తున్నాను.

కో-అపరేటివ్ బ్యాంక్ గురించి రివైజ్ చేస్తామని చెప్పాము. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు దాదాపు ఎనిమిది డీసీసీబి బ్యాంకులు, సెక్షన్ 11 క్రింద అట్రాక్ట్ కాబడి లావాదేవీలు పూర్తిగా ఆగిపోతే దానికి 300 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి ఈ రోజు అన్ని డీసీసీబి బ్యాంకులు పనిచేసే విధంగా చేయడమే కాకుండా, ఈ దేశంలోని వైద్యనాథన్ కమీషన్ రిపోర్టును మనం అమలు పరచి దాదాపు 1200 కోట్ల రూపాయలు తీసుకువచ్చి గతం కంటే బాగా కో-అపరేటివ్ బ్యాంకులు పని చేసే విషయాన్ని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇస్టారెన్స్ విషయంలో నిలేజ్ యాజ్ ఎ యూనిట్ అనేది దేశంలో ఎక్కడా లేదు. మేము ఆ రోజు వాగ్గానం ఇచ్చాము. మొదటి సంవత్సరం ఐదు జిల్లాలు స్టార్ట్ చేశాము. పోయిన సంవత్సరం 10 జిల్లాలు స్టార్ట్ చేశాము. ఈ సంవత్సరం నుండి 22 జిల్లాలలో గ్రామాన్ని యూనిట్గా చేసి ఇస్టారెన్స్ అమలు చేయబడుతోంది. మా వాగ్గాన్నాన్ని మేము పూర్తిగా అమలు పరచడం జరిగిందని నేను మనవిజేస్తున్నాము. హర్షీకల్చర్ డెవలప్ మెంట్ కోసం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటామని కూడా మేము చెప్పాము. ఈ రోజు హర్షీకల్చర్ బోర్డును కూడా ఏర్పాటు చేశాము. భారతదేశంలో హర్షీకల్చర్ యూనిపర్సీటీని, ఒక వెటర్స్ యూనివర్సిటీని,

అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీని కలిగి ఉన్న ఏకైక రాష్ట్రం మన ఆంధరాష్ట్రం. రైతుల గురించే కాదు, రైతు కూలీల గురించి కూడా మేము వాగ్గానాలు చేశాము.

రైతు కూలీల గురించి జనశ్రీ భీమా పథకాన్ని తీసుకువస్తామని చెప్పాము. అదే ఈ రోజు 38లక్షల మందికి ఇందిరా హమీ భీమా యోజనా కార్బూక్మాన్ని, కేవలం వారు 10 రూపాయలు పెడితే చాలు 38 కోట్ల రూపాయలు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, మరో 38 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వం మొత్తం 76 కోట్ల రూపాయల ప్రీమియం చెల్లించి 38 లక్షల మంది రైతు కూలీలను ఆదుకుంటోంది. మేము ఇచ్చిన వాగ్గానాలు నూటికి సూరు పొళ్లు అమలు పరిచాము. గతంలో తలుగుదేశం పోర్ట్ వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇచ్చిన మూడు వాగ్గానాలను మింగిసటువంటి వారు. రైతులకు సంబంధించి కరెంటు కేవలం 50 రూపాయలు అంటే మీరు ఎంత పెంచారో దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రైతు సంస్థలు ప్రభుత్వం అని ఈ సందర్భంగా మనవిజేస్తున్నాము. ఇది ముమ్మాలీకీ రైతు ప్రభుత్వం. ఏ పోర్ట్ అయినా, ఏ ప్రభుత్వం అయినా నేమదటి మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు పరిపాలన బాగా చేయక పోయినా కనీసం ఎన్నికల సంవత్సరంలో అయినా ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకొని వని చేస్తారు. కానీ వారు ఎంత బరితెగించారంటే, రైతులంటే ఎంత అలుసుగా ఉన్నారంటే 2003-04 సంవత్సరంలో రైతుల కోసం అగ్రికల్చర్, హార్ట్‌కల్చర్, సిరి కల్చర్, యూనిమర్ హాజ్చబిండరీ ప్రతీ ఒక్కటి కలిపితే గతంలో వారు ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు కేవలం 4,230 కోట్ల రూపాయలు. 2007-08 సంవత్సరంలో మేము రైతుల కోసం ఖర్చు పెట్టిన మొత్తం 22,559 కోట్ల రూపాయలు. నాలుగు వేల కోట్లకు ఇరవై రెండు వేల కోట్లకు ఎంత తేడా ఉందో మీరే ఆలోచించండి. అంటే దాదాపు 500 శాతానికి పైబడి మేము నిధులను పెంచాము. ఈ సంవత్సరం 2008-09 కూడా దాదాపు 30,000 కోట్ల రూపాయలు సంవత్సరంలో రైతుల కోసం ఖర్చు పెట్టబోతున్నాము.

రుణాల విషయంలో కూడా వారి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చివరి సంవత్సరంలో వారు రైతులకు ఇప్పించిన రుణాలు 9,000 కోట్లు అయితే పోయిన సంవత్సరం మేము 22,000 కోట్ల రూపాయలను ఇప్పించాము. ఈ సంవత్సరం 27,000 కోట్ల రూపాయల రుణాలను ఇప్పించబోతున్నాం. అంతేకాకుండా మేము చెప్పిన దానికి అదనంగా లోన్ వైపర్ క్రింద 77 లక్షల రైతు కుటుంబాలకు 12,500 కోట్ల రూపాయలు లభ్య కలుగుతోంది. అదే విధంగా ఈ రోజు 2,000 కోట్ల రూపాయలు ఇంటరెస్ట్ వైపర్ 16 జిల్లాలలో దొరికింది. ఎమ్మెన్సీ గురించి వారు ఎప్పుడూ ఆలోచన చేయలేదు. వారి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కేవలం ప్యాడి క్వింటాలుకు 60 రూపాయలు పెంచితే మేము ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో 190 రూపాయలు పెంచాము. మళ్ళీ సీపసీ నుండి భారత ప్రభుత్వాన్ని ఇంకా పెంచమని అడుగుతున్నాము. దీనితో బాటు పశుక్రాంతి, జీవ క్రాంతి, పీఫ్ ఇన్సూరెన్స్ లాంటి అనేకమైన కార్బూక్మాలు చాలా పెద్ద ఎత్తున చేస్తున్నామనే విషయాన్ని అందరూ గుర్తుంచుకోవాలని మనవిజేస్తున్నాము. పంటలు పొడయినప్పుడు క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ వస్తుంది. వాళ్లు అధికారంలో ఉన్న తొమ్మిది సంవత్సరాలలో ఏడు సంవత్సరాలలో కరువు సంభవించింది. ఏడు సంవత్సరాలూ కూడా పంటలు పొడయిపోయాయి. వారు అధికారంలో ఉన్న చివరి నాలుగు సంవత్సరాలలో పచ్చిన మొత్తం క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ 237 కోట్ల రూపాయలు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో బాగా వర్దూలు వస్తున్నాయి. బాగా పంటలు పండుతున్నాయి. కేవలం ఒకటి రెండు జిల్లాలలో పంటలు అటు, ఇటుగా ఉన్నాయి. కానీ ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో 1,072 కోట్ల రూపాయలు క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ వచ్చింది. కేవలం గ్రామాన్ని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకోవడం వలననే ఈ ప్రయోజనాలను పొందగలిగాము.

వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చివరి నాలుగు సంవత్సరాల కరువు కాలంలో వారు ఇచ్చిన ఇన్ఫుట్ సబ్సిడీ మొత్తం 171 కోట్లు మాత్రమే. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో పంటలు బాగా పండినా మేము ఇచ్చిన ఇన్ఫుట్ సబ్సిడీ 287 కోట్లు రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇన్ఫుట్ సబ్సిడీ కూడా 300 శాతం అదనంగా పెంచిన విషయాన్ని కూడా అందరూ గుర్తుంచుకోవాలి. 1,20,00,000 రైతు కుటుంబాలు ఉంటే అందులో సుమారు కోటి కుటుంబాలు సన్నకారు, చిన్నకారు రైతు కుటుంబాలు ఉన్నాయి. వాళ్లలో ఆత్మ సైర్యం లీసుకురావడానికి, వాళ్లలో కెపోసిటీ బిల్డింగ్ ఇవ్వడానికి, వారికి ప్రభుత్వ పథకాలు అందజేయడానికి వారి ఖర్చులు తగ్గించి, ఉత్సవాలకు పెంచడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలలో రైతు చైతన్య యాత్రలు చేస్తున్నాము. చైతన్య యాత్రల వల్ల రైతులు చాలా లభ్య పొందుతున్నారు. పొలంబడి అనే కార్యక్రమం 10,000 గ్రామాలలో ఉంది. ఈ సంవత్సరం నుండి 20,000 హంచాయితీలలో పొలంబడి కార్యక్రమాలు రావాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాము. వచ్చే నెల నుండి ఈ కార్యక్రమాలు మొదలుపుతాయి. ఈ కార్యక్రమం కోసం శిక్షణా తరగతులు మొదలు అయ్యాయి. ప్రతిపక్ష నాయకులందరూ కూడా ఈ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనండి అని వారిని కోరుతున్నాను.

సా.5.50

మేడమ్ స్టోమినాథన్ కమిటీ గురించి విపరీతంగా మాట్లాడుతున్నారు. నిన్న టి.ఎస్.లో చూశాను. గౌ. ప్రతిపక్ష సేత చంద్రబాబునాయుడుగారు స్టోమినాథన్ కమిటీ గురించి చాలా ఆవేదన చెందారు. మీరు స్టోమినాథన్ కమిటీ వేళారా? మీరు చెప్పితే మేం వేళామా? జయతీ ఫ్యాషన్ కమిషన్ మీరు వేళారా? మేము వేళాము. ఇచ్చితంగా సూటికి సూరు పాళ్లు ఆ రిపోర్టును అమలుపరుస్తాము. అదే విధంగా జయతీ ఫ్యాషన్ కమిషన్ ను వేసింది మేము, ఆ కమిషన్ రిపోర్టును కూడా అమలుపరుస్తున్నాము. స్టోమినాథన్ కమిటీ వేసింది మేము, కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదించింది. దానిని అమలుపరచడానికి విధి విధానాలను రూపొందిస్తున్నాము. మీ ద్వారా వారికి కాదు కాని, మీ ద్వారా రాష్ట్రంలోని రైతులందరికి చెప్పుదలచుకున్నాము. సూటికి సూరు పాళ్లు స్టోమినాథన్ కమిటీ రిపోర్టును అమలుపరిచే ప్రభుత్వం ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. తప్పకుండా అమలుపరుస్తామనే విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.....

(అధికార పక్షం నుండి హర్షాతీరేకం)

ఆత్మహత్యల గురించి మరీ ఎక్కువుగా మాట్లాడుతున్నారు వాళ్లు. మీరు పిరికి పందలు. ఒకటి, రెండు సంవత్సరాల పాటు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న కుటుంబాల వాళ్లకు మీరు డబ్బులు ఇచ్చారు. ఒక లక్ష రూ.లు ఇచ్చారు. తర్వాత ఏమన్నారు, మేము ఈ డబ్బు ఇస్తున్నాం కాబట్టి ఆత్మహత్యలు పెరిగాయనే మాట అన్నారు. మధ్యలోనే దాన్ని పదిలిపేళారు. తర్వాత చివరకు, మీ అధికారులందరికి ఆదేశాలిచ్చారు. ఎక్కుడా కూడా రైతుల ఆత్మహత్యలక్కి F.I.R. నమోదు చేయవద్దని మీరు చెప్పారు. దీన్ని బట్టే ఆర్థమపుతోంది మీరు ఎంత పిరికి వందలో. ఇదే సభలో గతంలో మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు ఆత్మహత్యల గురించి మాట్లాడితే మీరు ఆత్మహత్యలు గురించి మాట్లాడవద్దు, అదొక బూతు పదం అన్నట్లుగా, మహాపరాధం అన్నట్లుగా వారు భావించారు. అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత నిజాయాతీగా లెక్కలు తేల్చేందుకు ప్రతి డివిజన్లో ఒక కమిటీ వేళాము. ఎక్కుడైనా ఆత్మహత్య జరిగిందని తెలిసినా కూడా, వారు నెంటనే అక్కడకు వెళ్లి ఆ పూర్వాపరాల్లోకి వెళ్లి చూడమని ఆదేశాలిచ్చాము. ఇదిగో గ్రాఫ్. కావాలంటే మీకు కూడా పంపిస్తాము. మేము వచ్చిన మొదట్లో నెలకు 150 నుండి 180 రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగితే, ఈ రోజు అధ్యక్షా బాగా

తగ్గిపోయాయి. నెలకు ఏడనిమిది. వది కూడా మించడం లేదు. అది కూడా బాధ కల్గించే అంశమే. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తునే ఆత్మహాత్యలు అపేయాలి అపేయాలి అన్నారు. నిజమే, మా సంకల్ప బలం అది. తప్పకుండా ప్రయత్నం చేశాం కాబట్టి ఈ రోజు ఆత్మహాత్య చేసుకున్న ఒక్కొక్క రైతు కుటుంబానికి లక్ష్మన్ రూపాయల సప్పపరిహారం ఇచ్చినా, ఈ రోజు ఆత్మహాత్యల సంఖ్య తగ్గిపోయింది. మనమిచ్చే లక్ష్మన్ రూ.ల కోసం ఎవరూ ఆత్మహాత్యలు చేసుకోరు అధ్యక్ష. రైతు అంత నీచానికి దిగజారడు. ఎప్పుడయుతే తన ఆత్మభిమానం దెబ్బతింటుందో అప్పుడు ఆత్మహాత్య చేసుకుంటాడు. నువ్వు, నేను ఇచ్చే లక్ష్మన్ రూపాయల కోసం రైతు ఆత్మహాత్య చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. అటువంటి రైతు అంత కక్కుర్చిపడడు అనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఏమైనా రాష్ట్రంలో ఇంకా అక్కడక్కడ 5,10 ఆత్మహాత్యలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. అది కూడా బాధ కల్గించే విషయమే. తప్పకుండా దాన్ని తగ్గించాలంటే, మేము తీసుకుంటున్న చర్యలు దోహదపడతాయి. ఖచ్చితంగా ఆత్మహాత్యలు నిలిచిపోయాయి అని చేపే రోజు ఇదే అసెంబ్లీలో, ఇదే రాష్ట్రంలో చెప్పుకోగల్లతాము. ఆ సమైక్యం ఆ రైతుకు ఉంది, మాకు ఉంది. ఆ విశ్వాసం ఉంది. మీరు విశ్వాసం లేనటువంటి వాళ్ళ. మీ నీడను చూసి మీరే భయసడే వాళ్ళ. మీకు చేత కాదు. మేము ఈ రోజు ఒక్కటే అడుగుతున్నాము. ఆదర్శ రైతులు గురించి మీరా విమర్శించేది? What is your double tongue? నేను అడుగుతున్నాము, ఈ తెలుగుదేశం వాళ్ళ ఒక పక్క ఏమో, స్వామినాథన్ కమిటీని స్వరణ చేస్తారు, సంకీర్తన చేస్తారు, మరో వైపు అదే స్వామినాథన్‌గారే చెప్పారు, ప్రతి గ్రామంలో అదే ఊర్లో పదవ తరగతి పరకు చదువుకున్న యువకుడిని సెలక్కు చేసి అతనికి పూర్తిగా విషయ పరిజ్ఞానం ఇచ్చే విధంగా శిక్షణ ఇవ్వాలన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు విషయాలు పూర్తిగా తెలిసిన వారు కాబట్టి మరో రెండు అడుగులు ముందుకు వేసి గ్రామానికి ఒకరిద్దరు కాదు, ప్రతి 200, 250 రైతు కుటుంబాలకు ఒకరి చొప్పున పదవ తరగతి పరకు చదువుకున్న యువకుల్ని, సేద్దుం చేస్తున్న వారిని, అదే ఊరిలో ఉండేటటు వాడిని సెలక్కు చేయమని చెప్పితే, 25 వేల మందిని ఎంపిక చేశాము. మీరికి శిక్షణ కూడా ఇస్తున్నాము. అయితే మీకోక అబ్బెక్కన్ ఉంది. ఏమిటంటే అది, మేము ఎంపిక చేసిన వాళ్ళ అసలు వ్యవసాయమే తెలియని వాళ్ళ అని అంటారు. ఇన్ని మాటలు మాటలు ఉత్సవాలలో, మేము సంపత్తురం సుండి చెపుతున్నాము ఇంతపరకు ఏ ఒక్క పేరు అయినా శ్వస్తిగ్రీనారా? ఇతనికి వ్యవసాయం తెలియదని ఒక్క పేరు అయినా ఇష్టగల్లతారా? పైగా సిగ్గు, ఎగ్గ లేకుండా ఎందుకు మాటలు ఉత్సవాలలో, విమర్శలు చేయడం కోసమే ఎందుకు విమర్శలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే కూడా చెపుతున్నాము, I will go on record, ఇప్పటికేనొ మీరు ఏ ఒక్కరి పేరు అయినా ఉంటే .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల సుండి అంతరాయం)

ఆదర్శ రైతు కాని వాడు ఎవరైనా ఉంటే ఇవ్వండి, తప్పకుండా మారుస్తాము.....

(అంతరాయం)

మార్పుడమే కాదు, అటువంటి ఆదర్శ రైతును ఎంపిక చేసిన అధికారుల మీద కూడా చర్య తీసుకుంటాము. ఏ విధమైన దాపరికం కూడా లేదు. మీరోకటి అంటారు. ఈ 25, 50 వేల మంది కూడా కాంగ్రెస్ వాళ్ళే అని. మీకు తెలుసో తెలియదో, చంద్రబాబునాయుడూగారూ, మీకు పొలం ఉండి, మీ పొలంలో ఎవరైనా ఈ రోజు కొలు చేస్తూ ఉంటే, ఆ రైతు కూడా మాకే ఓటు వేస్తాడు. మీకు ఎటువంటి అనుమానం లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి ఒక్క రైతు కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఓటు వేస్తాడు. మీకు అనుమానం ఉండోచ్చు. మాకు మాత్రం అనుమానం లేదు. అందుకోసం మాకు ఆ ఇఖ్యంది లేదనే విషయం కూడా చెపుతున్నాము. ఈ రోజు 132

కేంద్రాల్లో వారికి ఒక వారం పొటు రెసిడెన్షియల్ నిధానంలో శిక్షణ ఇస్తున్నాము. దయచేసి వెళ్లండి. మీరు కూడా తెలుసుకోండి. మీరందరూ ఆ కేంద్రాలకు వెళ్లి చూసి రండి. మాకు చెప్పండి. ఏమైనా తప్పులు ఉంటే, తప్పకుండా వాటిని సరిదిద్దుకుంటాము. మీకెందుకు ఆ guilty conscious ? రైతుల్ని చూస్తే కాంగ్రెసోడు, ఆదర్శ రైతును చూస్తే కాంగ్రెసోడు, ఆ guilty conscious ఎందుకు? guilty conscious వద్ద. తెలిగించుకోండి. మీరు దాన్ని తెలిగించుకుని దయచేసి అక్కడకు వెళ్లాలని నిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు ఈ అంధ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతులందరికి ఇక్కడ నుండి మనమందరం సెల్యూల్ కొట్టాలి అధ్యయ్య. ఒకప్పుడు భారతదేశంలోనే అగ్రగామిగా ఉన్న అంధ రాష్ట్ర రైతుల్ని నీరి పుణ్యమా అని ఆరవ స్థానంలోకి తెచ్చారు. వంటల ఉత్పత్తిలో ఆరవ స్థానంలోకి తీసుకుని వస్తే, రాజశేఖరరెడ్డిగారే స్వయంగా ఒక రైతు కాబట్టి, ఈ రోజు అనేకమైన చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా ఈ ప్రభుత్వం రైతుకు అంకితమైందని మళ్ళీ మళ్ళీ మేము చెపుతాం. వారికి సహకారం ఇస్తున్నాము, డబ్బులు ఇస్తున్నాము, స్క్రూములు ఇస్తున్నాము. వాళ్ళకు అన్ని నిధాల సలహాలు, సహాయం అందిస్తున్నాం కాబట్టే మేము 2003-04 లో ఆరవ స్థానంలో ఉన్న రాష్ట్రాన్ని 2006-07 సంవత్సరానికిల్లా మూడవ స్థానంలోకి తీసుకుని వచ్చాము. ఈ స్థానానికి చేరుకోగలిగామంటే .....

(అధికారపక్షం నుండి హర్షాతీరేకం, తెలుగుదేశం పౌర్ణ నుండి అంతరాయం)

ఈ రాష్ట్ర రైతుల వరిస్తితుల గురించి తెలిసిన వాడిని నేను. నేను కూడా రైతుగా చెపుతున్నాను. ఇక్కడనే నిలుచుకొని ...ఇక్కడనే నిలుచుకుని వచ్చే ఒకటి, రెండు సంవత్సరాల్లో చెప్పగల్లుతాము. ఈ భారత దేశంలో మొదటి రాష్ట్రంగా అంధ రాష్ట్రాన్ని తీసుకుని వెళ్లగల్లుతామని చెప్పి తాహాతు, శక్తి, ఘైర్యం మాకు ఉందని అని చెప్పి నేను చెపుతున్నాను.

మేడమ్, పెట్టుబడులు బాగా పెంచుతున్నాము. ఏ విధంగా పెంచామో ఇంద్రాకే చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం బాగా పెట్టుబడులు పెంచుతుస్తుది కాబట్టే ఇది సాధ్యమయింది.

. ఎరువుల విపర్యంలో ప్రాభుమ్ ఉందని చెప్పారు. అయితే ఈ సమస్య ప్రపంచమంతటా ఉంది. అందుకోసమనే ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.500 కోట్లు మార్కెట్‌కు అడ్వెన్చుగా ఇచ్చి ఎరువులు కొనుగోలు చేయమని చెప్పారు. ఆదేశాలిచ్చారు. సీజన్ ప్రారంభమయ్యే లోపలే 500 కోట్ల రూ.ల విలువైనటువంటి ఎరువుల్ని కొనుగోలు చేసి గ్రామ పంచాయితీల్లో కూడా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి సహకార బ్యాంకుల ద్వారా, రైతు సేవా కేంద్రాల ద్వారా సరఫరా చేయడానికి తయారుగా ఉన్నామని విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము.

వ్యవసాయమే కాదు, దానితోపొటు అనేక అనుబంధ డిపార్ట్మెంట్లు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు ఎస్టుడూ చెపుతారు. రైతు అంటే ఒక్క వ్యవసాయమే కాదు, వ్యవసాయంతోపొటు, పది, పస్సెండు డిపార్ట్మెంట్లకు చెందిన వాళ్ళ కూడా ఉన్నారని. అందుకే ఒక నిర్దయం తీసుకున్నాము. ప్రతి మూడవ సోమవారం మండల హాడ్ కావ్యార్పులో అగ్రికల్చర్ మరియు దాని అనుబంధ అధికారులు అక్కడ కలుస్తారు. దయచేసి శాసనసభలందర్నీ కోరేది మీరు కూడా అక్కడకు వెళ్లండి.

సా . 6 . 00

ఆదర్శరైతులు కలుస్తారు, విషయాలు చర్చిస్తారు . ప్రభుత్వ విషయాలను రైతులకు అందజేస్తారు . రైతులు చేస్తే విషయాలు పూర్వోక్తికి తీసుకుంటారు . ప్రతి నాలుగు సోమవారం డివిజన్ లెవెల్లో అదేవిధమెన మీటింగ్ జరుగుతుంది . ప్రతి మొదటి సోమవారం కలష్ట్ దగ్గర ఈ మీటింగ్ జరుగుతుంది . ఈ విషయంలో ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వానికి రైతులకు అనుసంధానంగా ఉండే కార్బోక్సమం చేస్తున్నాము . దీనిని కూడా మీరందరూ గుర్తుపెట్టుకోవాలని నేను కోరుతున్నాము . మేఘమధనం గురించి వాళ్ల ఏదో ఇంటమీద కురుస్తుంది అని అనేకమైన విమర్శలు మేఘమధనం కాదది మనీ మధనం, ఎవరికి లభికాలేదు . దానిని చూస్తున్న మంత్రులకు వస్తుంది అంటున్నారు. మీరు ఏ ఆధారాలతో ఆ విమర్శలు చేశారో నాకయితే తెలియదు . ఇది 2003-04 లో ప్రారంభమయింది . అది కూడా మా జిల్లలో మా వెంకటామి రెడ్డి, ఎంపిగారి ఆధ్వర్యంలో, ఆయనతోపాటు మరొక 10 మంది ఆమరణ నిరాపోరదీశ్ చేస్తే, తీపమైన కరువు ఉంచే హేసిన విత్తనాలు ఎండిపోతుంటే ఆ రోజు మేఘమధనం ప్రారంభించారు అంటే తప్పనిసరి పరిస్థితులలో ఆరోజులలో చేశారు . నేను అడుగుతున్నాము చెప్పండి . ఆ రోజు మీరు టెండర్లు పిలిచి, మేఘమధనం ప్రారంభించారా? టెండర్లు పిలవలేదే ? మీరు ఆ రోజు ప్రారంభించితే మేము అనులు దానిగురించి మాటల్డడలేదే ? ఎందుకు పిలిచారు, ఏమిచేశారు అని మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు అనంతపూర్ సిఎలై లీడరుగా వచ్చినపుడు దీనిని నిరంతరం కొనసాగించాలని మేము రిప్రజెంట్ చేస్తే ఖచ్చితంగా మిగిలిన జిల్లలేమాకాని, అనంతపూర్లో నూటికి నూరుపొళ్లు మన ప్రభుత్వం వేస్తే ఈ మేఘమధనం కార్బోక్సమం చేస్తామని అన్నారు . ఖచ్చిన మాటప్రకారం ఈ మూడు సంవత్సరాలు చేశాము . రు. 70 కోట్లు తిన్నారు, రు. 80 కోట్లు తిన్నారు ఈ మాటలకు హద్దీ లేదు . ఇంతపరకు దాదాపు రు. 80 కోట్లు ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో మేఘమధనానికి ఖర్చుచేశాము . మీరు ఖచ్చినట్లు నామినేషన్ మీద ఇప్పలేదు . టెండర్లు పిలిచి ఇచ్చాము . మొదటి రెండు సంవత్సరాలు డిపోర్ట్మెంట్ చేసింది . ఇది సరైనది కాదు . మనకు టెక్నికల్గా సపోర్టు ఉండాలని జెఎస్టియు వారు ఈ రోజు ఆ కార్బోక్సమాలు చేస్తున్నారు . అందులో ఒక్క నయాపైసా, రూపాయి కూడా దుర్దినియోగం కాలేదు . ఈ సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్దయం ఏమిటంటే ఈ మేఘమధనం కార్బోక్సమానికి వచ్చే అయిదు సంవత్సరాల పరకు కూడా ఒకేసారి టెండర్లు పిలవాలని అన్నారు . అన్నటుడు నిస్సనే 29వ తేదీ జివోఎంస్ నెం . 4 ద్వారా దీనికిగాను ఆదేశాలు జారీచేయడం జరిగింది . అందులో ఒక కమిటీ కూడా వేశాము . మన అర్ఎస్ఎడి ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, కమీషనర్ డిజాస్టర్ మేనేజ్మెంట్ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, అగ్రికల్చర్ వీరందరినీ హాయ్యప్ప లెవెల్లో మెంబర్లుగా హేసి టెండర్లు పిలిచే కార్బోక్సమం చేస్తున్నాము . దయచేసి గౌరవసభ్యులు కాంగ్రెస్పార్టీ గానీ, మరొకపార్టీగానీ, ఈ మేఘమధన కార్బోక్సమం చేసేవారు ఈ ప్రపంచంలో ఎవరన్న ఉంచే దయచేసి తీసుకునిరండి . మీ స్నేహితులుగా ఉండేవారిని తీసుకుని రండి . దానికంటే ఇంకా నాలుగు రూపాయలు తక్కువ చేసేవాళ్లను, బాగాచేసి వాళ్లను తీసుకునిరండి . మేము తయారుగా ఉన్నాము . అందులో ఏదో అద్భుతాలు జరిగిపోతున్నాయని చెప్పడానికి తయారుగా లేము . జలయజ్ఞం అనేది పెద్ద కార్బోక్సమం, కానీ అనంతపూర్, మహాబూబ్ నగర్లాంటి దుర్దిక్షాంతాలలో.... .

శ్రీపి. కేశవ్ : మేడమ్, అరగంట ఐపోయింది . ఎంతసేపు అవకాశం ఇస్తారు ?

మేడమ్ డెపూటీ స్పీకర్ : 5.30 కి ప్రారంభించారు . 35 నిముషోలు అయింది . ఇక్కడ టైం నోట్ చేసుకుంటున్నాము కదా .

శ్రీ ఎన్ . రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, రీసర్స్ డెవలమెంట్ అండ్ అపరేషన్ ద్వారా ఎందుకంటే ఇప్పటివరకు వచ్చినవి మిశను ఫలితాలే . ఇని మేఘమధనం ద్వారా వచ్చాయని మేము అనుకోవడంలేదు . అందువలన రీసర్స్ డెవలమెంట్ అండ్ అపరేషన్ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది . తప్పకుండా దానిని ముందు కొనసాగిస్తాము . దీనికి ఇంకా ఏదయినా మీరు సలహాలు ఇచ్చేదుంటే ఇప్పణి, వాటిని కూడా తీసుకుంటామని తమద్వారా వారికి మనవిచేస్తున్నాము . మేము రైతులకు అంకితమైన ప్రభుత్వం, ఎప్పుడూ కూడా రైతులకోసమే వనిచేస్తాము . ఏ ఒక్కరైతు కూడా ఇబ్బంది పడకూడదు, దానికోసమే మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము . ఈ ప్రభుత్వానికి గత ప్రభుత్వానికి, గతప్రభుత్వంలో చంద్రబాణాయుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు .....

(ప్రధానప్రతిపక్షం నుండి చాల్సే కూర్చో అని కొందరు గౌరవసభ్యులు అన్నారు)
 నుప్పు చెబితే చాలుచేస్తానా ? స్పీకరుగారు చెబితే అప్పుడు చేస్తాము . చంద్రబాణాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు బిల్కీంటన్ వచ్చారు . బిల్కీంటన్ వస్తే వందల కోట్లు ఖర్చుచేశారు . అతని రాకోసం, అతనిని తీసుకుని రావడానికి చేయని ప్రయత్నమే లేదు . మాకయితే అన్నారు . ఆయనను ఇక్కడక తేవడానికి వైటస్టాస్‌లో వంటమనిహితో కూడా వీళ్లు పైరావిచేశారు . వచ్చారు . ఎల్లా తీసుకుని పోయారంటే హైటెక్ సిటీకి తీసుకునిపోయి, కంప్యూటర్స్ చూపించి వెళ్లేపుడు డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ ఇస్తే, ఒక కామెంట్ ఆయన చేశారు . ఈ డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ మాదేశంలో ఇచ్చిపుంటే మూడునెలలు జైలుజిక్ వేసేవాళ్లం . మాపైపు ఎడమవైపు డ్రైవేస్టే, వీళ్లు ఇక్కడ కుడివైపు డ్రైవేచేసారు . ఈ డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ తీసుకుని ఎయిర్పోర్టు వెళ్లేవరకు ఇద్దరు ముగ్గరు యాక్సిడెంట్స్‌లో చచిపోతారు అనేమాట చెప్పారు . వాళ్ల చర్చం మందంగా ఉంది కాబట్టి వాళ్లకు కొపడదు . మా ముఖ్యమంత్రి హైటెక్ ముఖ్యమంత్రి కాదు . ఇతనేమో సాదాసీదాగా పంచే కట్టుకుని, బుష్ పర్సు వేసుకుని ఒక రైతు . అన్నీ రాపు . జార్జిబుష్పు ఎల్లా పిలిపించుకోవాలో ఆయనకు తెలియదు . జార్జిబుష్ ఇండియాకు వచ్చారు . కేవలం ఒకటి రెండురోజుల ముందు ప్రధానమంత్రిగారి దగ్గరసుండి మా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఫోన్ వచ్చింది . అతను వస్తునే అతను ఎందుకో హైదరాబాదుకు రావాలంట . వస్తామని అంటే ఆహ్వానించాము . ఆయన ఎక్కడకు వచ్చారు మేడమ్, నేరుగా అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలో రైతులు ఏదయితే విత్తనాలు పండిస్తున్నారో, పరిశోధన చేస్తున్నారో, మహిళలు ఏదయితే పొవలాపడ్డితో వాళ్లు స్వయం సమృద్ధి సాధిస్తున్నారో వాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడిపోయారు . నేను అక్కడే ఉన్నాను . జార్జిబుష్గారు అన్నమాట, రాజశేఖర రెడ్డిగారూ, మీరు ఎంత పొప్పుల్న ముఖ్యమంత్రివో నాకు తెలియదుగానీ నిజంగా నీపు ఒక గొప్ప రైతు నాయకుడిని, శభావ్ అని నా ఎదురుగుండా చెప్పినమాట . మా సవితమ్మ కూడా అక్కడే ఉంది . ఈ చెబితే ఏదో అతని కాబినెట్‌లో ఉన్నాము, పొగడ్తలే అనుకుంటారు కాదుమేడమ్, ఈ రోజు రైతుకు ఉన్న సమ్మకం, ప్రపంచ వ్యవసాయ సదస్సు అని ఆమెరికాలో సెయింట్ లూయిస్‌లో జ రిగింది . అక్కడ మాములుగా అయాదేశాల ప్రధానులను, రాష్ట్రపతులను, వ్యవసాయ మంత్రులను ముఖ్యాలతిథులుగా పిలిచే ఆనవాయితీ అక్కడ ఉంది . మిగిలినవారు పొర్ట్స్‌సిపెంట్స్‌గా పోతారు . వాళ్ల మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు వాళ్ల ప్రతినిధులు వచ్చి మీరు చీఫ్‌గెస్ట్‌గా రావాలి .

మీరు ఇనాగ్యర్లో మెయిన్ స్పీకరుగా రావాలని వచ్చారు . దాదాపు 160 వ్యవసాయం చేసే ప్రతినిధులున్న సభకు ముఖ్యఅఱిధిగా మన ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిచారు . అక్కడకు పెళ్లాము . అక్కడకు వెళ్లినపుడు కూడా సూట్ వేయలేదు . ఇదేపంచె . ఇదే పర్షప వేసుకున్నారు . ఈ మధ్య పేపర్లో వేస్తున్నారు చంద్రబాబు నాయుడుగారికి భుజంమీద మడక పెదుతున్నారు . ఇతనికి సూట్ వేస్తున్నారు . ముఖ్యమంత్రిగారు సూట్వేస్తే ఆప్రాంతంలో చలి ఉంటే నాకు తెలిసినంతవరకు సూట్ వేస్తారుగానీ, నేను మాత్రం సూట్ వేసుకున్నాను మేడమ్ . ప్రపంచ వ్యవసాయ సదస్య పెద్దవాళ్లు వస్తారు అని సూట్ వేసుకుంటే, ఏమన్న మీరు సూట్ వేసుకోలేదు అంటే, ఎందుకులేవయ్యా ఇక్కడ చలి ఏమీ లేదు, బాగుంది అనేమాట అన్నారు . ఈ రోజు ఆ పేపర్లు ఏమి ఫోకస్ చేయదలచుకున్నాయో నాకయితే అర్థం కావడంలేదు . వాళ్లకంటే మడక . మడక భుజాన పెట్టుకున్నారు కదా . చంద్రబాబు నాయుడుగారిని వాళ్ల పొలంలోనే పెళచాము . మీరు మడక పెట్టుకుని దున్నండి . మా ముఖ్యమంత్రిగారు మడక పెట్టుకుని దున్నుతారు . ఒక్కసాలు ఈ గట్టు నుండి ఆ గట్టు పరకు మడక కరక్కగా దున్నగలిగితే నిజంగా మీకు మేము సరండర్ సహాయము . వేషాలు వేస్తే సరిపోదు . ప్రంపంచవ్యవసాయ సదస్యులో దానికి అధ్యక్షుడు న్యూజీలాండ్ కు సంబంధించి మూడుసార్లు ప్రధానిగా ఉన్నతను దానికి ఛైర్మన్‌గా ఉన్నాడు .

సా. 6.10

అతనిని అడగకుండా అతనంతట అతనే చెప్పాడు. ఇట్ ఈజ్ ఆన్ రికార్డ్. కావాలంటే వారికి ఆ సిడి పంపిస్తాను. ఒక రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిని ఆ సదస్యుకు చీఫ్ గెస్ట్‌గా పిలవడమంటే, వారి దగ్గర పున్న పరిస్థితులలో, ఈ మధ్య కాలంలో రైతుల గురించి ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఆలోచిస్తూ, రైతాంగానికి సహాయం చేస్తున్న ప్రభుత్వం ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాబట్టే. ఇది మనకు గర్వ కారణం కాదా ? దయచేసి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. రైతుల ఆత్మస్థయిర్యాన్ని దెబ్బ తీసే విధంగా ప్రయత్నం చేయవద్దు. మీరేమన్నారు ? ‘ఒక్క షైసా కూడా రాని వ్యవసాయం ఎందుకు ? ’ - 1999 డిసెంబర్ 10వ తేదీన టిడ్సి నాయకుల సమావేశంలో చంద్రబాబు. ‘వ్యవసాయం ప్రధానా ’ మసములో మాట పుస్తకంలో చంద్రబాబు, పేజ్ నెం . 232, 233. ‘వ్యవసాయ రంగంపై ఎక్కువగా అధారపడవద్దు. ’ ఇప్పన్నీ పున్నాయి. ‘వ్యవసాయాన్ని త గ్రించాలని బాటు విజ్ఞానం.’ ‘బాటు ప్రాధాన్యతలే వేరు.’

మేడమ్, ఇది నేను చెప్పడం లేదు, వారు చెప్పిన విషయాలే చెబుతున్నాను. చివరకు ఉచిత విద్యుత్. టైమ్ లేదు కాబట్టి నేను ఎక్కువ చెప్పను. కాని కనీసం 10, 15 స్టోర్మెంట్స్ పున్నాయి. ‘ఇది ఇప్పాడానికి సాధ్యం కాదు, ఇస్తామనడం చోక్కారు రాజకీయం’. ‘అటుపంటి ఇప్పాడానికి ఎపరూ సిద్ధపడరు. ’

మేడమ్, మా నాస్కగారు సేద్యం చేస్తున్నపుడు బావిలో 20 అడుగులలో నీరు వచ్చింది. ఈ రోజు మా ఉండల్లో 1200 అడుగులు లోతులో బోర్ వేసినా నీరు దొరకడం లేదు. అందుకనే నేను అన్నాను, భర్మిలో బాపులైనా, చెరుపులైనా, కాల్వలైనా, ఎపైనా సరే మీ బుధ్మి పుట్టిన పంట వేసుకోండి కాని రబీలో మాత్రం బాపుల క్రింద పరి తగ్గించుకోండి, తప్పనిసరైతే శ్రీపరి మాత్రం వేసుకోండి అని చెప్పడం జరిగింది. దానికి వారు ఓయబ్బే అని ఏదేదో అన్నారు. నేను రైతును, ముఖ్యమంత్రి గారు రైతు. రైతుల గురించి మాటల్లాడే హక్కు, ఆ పేటంట్ హక్కు మా ప్రభుత్వానిదే. లక్ష సార్లు చెబుతాను. ఇంటికి పెద్ద అయిన వారు ఏదైనా ఒకటి

జరుగుతున్నపుడు ఇట్లా కాదు, ఆ విధంగా చేయాలని చేపే ఛైర్యం, హక్కు ఇంటి యజమానిగా వారికి పుంటుంది. ఆ విధంగానే చేపే ఛైర్యం మాకు పుంది కాని మీకు లేదని చెబుతున్నాను.

చివరిగా ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో పుండి 1.20 లక్షల మంది దైతులు మీసం మెలీవేసి నేను అంధ్ర రాష్ట్ర దైతును అని గర్వంగా చెప్పుకునే రోజులు ఎంతో దూరంలో లేపు, అది మా ముఖ్యమంత్రి పై.ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో మాత్రమే సాధ్యమన్నతుందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీఫ్ర అంతరాయం)

అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలు టైమ్ ఇవ్వండి. సాట్యూరేసిఫ్ గురించి చెబుతాను. రేపస్ కార్బూలు ఇచ్చిన, పెస్సన్సు ఇచ్చిన, హోటింగ్ ఇచ్చిన, పావలా పట్టికే రుణాలు ఇచ్చిన, ఎన్ఆర్ఎఇజి ఇచ్చిన, హోస్పిటల్ సీట్లు ఇచ్చిన, స్కూలర్సిఫ్సులు ఇచ్చిన, ట్యూషన్ ఫీజులు పెంచిన, మెడికల్ స్కూడెంట్సుకు, ఇంజనీరింగ్ స్కూడెంట్సుకు స్కూలర్సిఫ్సులు ఇచ్చిన, ఎన్హోన్స్మెంట్ ఆఫ్ మెస్ చార్టెస్ ఇచ్చిన, వీకర్ సెక్షన్ వారికి రు.1800 కోట్ల మేరకు రుణాలను పెయిం చేసిన, ఇందిరా బీమా పథకం ద్వారా 38 లక్షల మందికి లభ్యి చేకూర్చిన, రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ పథకం క్రీంద ప్రతి ఒక్కరికీ, బీదవారికండరికీ, కేవలం ఎన్సి, ఎన్టి, బిసి, మైనారిటీలకే కాదు, ఈ రోజు చివరకు బ్రాహ్మణులకు కాని మిగిలిన వారికి కాని, వారి సంక్లేశుం కోసం కూడా రు.25 కోట్లను బడ్జెట్లో కేటాయించిన తోలి ప్రభుత్వం పై.ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వమని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మొన్న వీరు బిసి గర్జన పెట్టి 94 కులాల పేర్లను చదివారు. నేను అడుగుతున్నాను. ప్రైయిట్గా నిలబడి 20 కులాల పేర్లను గుక్క తిప్పుకోకుండా చెప్పండి. ఊరికే డ్రామాలు ఆడి బిసిలను ఓటు బ్యాంకు కోసం ఉపయోగించుకున్నారు తప్ప మరొకటి కాదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్ని విమర్శలు చేస్తారమ్మా వీరు ?

వీరంటారు మా కెవిపి రామచంద్ర రాపు గారు రాజ్యాంగేతర శక్తి అట. ఎట్లా రాజ్యాంగేతర శక్తి అయ్యారు ? మీ మాదిరిగా దొడ్డి దారిన మామ గారి పంచె పట్టుకుని వెనుక నుంచి రాజకీయం నడిపోరా కెవిపి రామచంద్ర రాపు గారు ?

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

కెవిపి రామచంద్ర రాపు గారు ఈనాడు కాదు, దాదాపు 40 సంవత్సరాల నుంచీ ముఖ్యమంత్రి గారికి స్నేహంగా పున్సప్పటికీ, ముఖ్యమంత్రి గారికి ద్రోహం చేసిన వారు, కర్కణ పరిషత్తును అడ్డం పెట్టుకుని రాజ్యాంగేతర శక్తిగా పని చేసిన వారు, మిమ్మల్ని ఈ స్థాయికి తీసుకొచ్చిన ఎన్టి రామారాపు గారిని మీ ఆగడాలతో అర్థాంతరంగా పైకి పంచించిన వారు, ప్రజలకు ఇచ్చిన హమీలను కూడా తోక్కి పెట్టిన వారు. కాని డా. కెవిపి

మీరు స్వయంగా చూసింది వేరు. చివరకు ఇందిరా గాంధీ గారికి ద్రోహం చేసిన వారు, కాంగ్రెస్ పార్టీకి ద్రోహం చేసిన వారు, ముఖ్యమంత్రి గారికి ద్రోహం చేసిన వారు, కర్కణ పరిషత్తును అడ్డం పెట్టుకుని రాజ్యాంగేతర శక్తిగా పని చేసిన వారు, మిమ్మల్ని ఈ స్థాయికి తీసుకొచ్చిన ఎన్టి రామారాపు గారిని మీ ఆగడాలతో అర్థాంతరంగా పైకి పంచించిన వారు, ప్రజలకు ఇచ్చిన హమీలను కూడా తోక్కి పెట్టిన వారు. కాని డా. కెవిపి

రామచంద్ర రావు గారు అటువంటి వారు కాదు. ఎప్పుడూ కూడా ముఖ్యమంత్రి గారికి మంచి పేరు పుండాలి, ముఖ్యమంత్రి గారు చేసే పని ప్రతి ఒకటీ సాకారం కావాలి, దానిని ఫెసిలిటీస్ చేయాలి అనే దృవ్యధం పున్న వారు. ఆయన అధికారంలో పున్న లేకున్న అట్లానే చేస్తున్నారు. దానిని గురించి మీరు మాట్లాడుతున్నారంటే, మీ దిగజారుడుతనం తెలుస్తోంది. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. వారు చాలా లెక్కలు చెబుతున్నారు. దయచేసి చంద్రబాబు గారిని సన్న పొరపాటుగా అర్థం చేసుకోవడ్డని కోరుతున్నాను. మొన్న అసంతుష్టరంలో నేను తిరుగుతున్నప్పుడు నిలేకరులు అన్నారు. ఇది నేను అన్న మాట కాదు. ‘ఏమి సర్, చంద్రబాబు నాయుడు గారు అంత కర్ణ్యగా లెక్కలు చెబుతున్నారు, గంటకు కోటి రూపాయలు ముఖ్యమంత్రి గారికి వస్త్రాయని చెప్పారు, ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర గతంలో అకొంటెంటగా పనిచేసారా’ అని అడిగారు. చివరకు నిలేకరులు కూడా అడిగారు, ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నాయి లెక్కలని. మీ అసుభవం నుంచి వస్తున్నాయా లేకపోతే మీరు గతంలో అకొంటెంటగా పనిచేసారా ?

(ఇంటర్వ్యూస్)

వాటీజ్ దిన్ ? ఏమి మాట్లాడుతున్నారు ? మీరు డాసెరి పీలిస్ట్ డబ్బు, దగ్గరీ డబ్బు, కూర్చుంటే డబ్బు, లేస్ట్ డబ్బు. మీ ఆలోచన అవినీతి, మీరు పుట్టింది అవినీతి, మీరు పెరుగుతున్నది అవినీతిలో, మీరు కొనసాగుతున్నది అవినీతిలో. కొంచెం తక్కువగా మాట్లాడడం మేలు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను, ఒక రైతుగా అడుగుతున్నాను, ముఖ్యమంత్రి గారు సిలిపి లీడర్గా ఒక రైతు సదస్సు పెట్టారు. నేను అడుగుతున్నాను.

సా.6.20

(అంతరాయం)

మేడం డెప్యూటీ స్పీకర్స్ : వారు మాట్లాడిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను అన్నాను కదా?

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీవారు పోడియం వద్దకుచేరుకున్నారు)
రఘువీరారెడ్డిగారు ముగించండి.

మీరు మీ సీట్లలోకి వెళ్లండి. రఘువీరారెడ్డిగారు మీరు ముగించండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డిసి : అనలైన విషయాలుమాట్లాడుతూ ఉంటే వారికి భయమేస్తోంది. ఇందాక దేవేందర్గాండ్ గారు మాట్లాడారు. చాలా సార్లు అడిగాను. ఇప్పుడు ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. నేను పల్లెటూరి నుండి వచ్చాను. తెలుగు మీడియంలో చదివాను. ఇప్పటికీ డాసెరినే ఉండేవాడిని. మంత్రి అయినా ఈరోజు కూ సేద్యం చేస్తాను. చంద్రబాబునాయుడుగారు చాలా నీతి మంతులు, నిజాయితీపరులు. రెండు ఎకరాల భూమి ఉండె వారికి . ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న నాతో, ముఖ్యమంత్రిగారితోసహా, మిగిలిన రైతులందరూ మేము ఎంత సోమరి వారమంటే, సంవత్సరానికి ఒక పంట, రెండు పంటలు మాత్రమే తీస్తాము.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీవారు పోడియం వద్ద నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

చంద్రబాబునాయుడుగారు సంవత్సరానికి కనీసం 12 వంటలు పండిస్తే, 2 ఎకరాలలో పండిస్తే రు.2,000 కోట్లను సంపాదించారు. నేను అడిగేదేమిటంటే, ఆ రహస్యం ఏమిటి? 2 ఎకరాలలో రు.2,000 కోట్లు సంపాదించారు. నేనూ ఒక రైతుని. రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయమంత్రిని. ఆ ఒక్క రహస్యం, ఈ రోజు ఆ రహస్యం ఏమి ఉందో నా చెవిలో చెప్పమంటున్నాము. రైతులంతా వ్యవసాయం లాభసాటిగా లేదంటున్నారు.

(అంతరాయం)

ఎందుకు భయపడుతున్నారు?

మేడం డెప్యూటీ స్పీకర్స్: మీరు మీ మీ సీట్లలోకి వెళ్లి కూర్చోండి. రఘువీరారెడ్డిగారు ముగించండి. కంక్షాండ్ చేయండి.

(పోడియం వద్ద ఉన్న సభ్యులు తను సీట్లకు చేరుకున్నారు)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి : చెప్పమనండి, ఏ విధంగానో చెప్పమనండి. చివరికి వీరు ఎంత దిగజారుతున్నారంటే, ప్రజలను తప్పు పడుతున్నారు. వీరు, వీరికి సంబంధించిన పేపర్లు పెస్సన్స్ తీసుకునే వారు దొంగలున్నారట. ఇళ్లు కట్టుకునే వారు దొంగలున్నారట. కార్బ్ తీసుకున్న వారు దొంగలున్నారట. ఇది ఏమిటి? వీరి ప్రఫ్లైప్స్ ఏమిటి? మమ్ములను, మా ముఖ్యమంత్రిగారిని అంటే అర్థముంది, చివరకు ప్రజలు దొంగలంటున్నారు. నిజంగా, భవిష్యత్తులో వీరి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో ఆలోచన చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాము.

(మంత్రులకు టైమ్ ఎక్కువ ఇస్తున్నారులని తెలుగుదేశం సభ్యులు అనుసాగారు)

మేడం డెప్యూటీ స్పీకర్స్: అన్ని కూడా మీరు కర్ణాగా పొలో అపుతున్నారా? రఘువీరారెడ్డి గారు కంక్షాండ్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: 2004లో ఆ రోజు చంద్రబాబునాయిడిగారి ఆధ్వర్యంలో తెలుగుదేశం పౌర్ణి ఓడించాము అనేది ఆ రోజు రాష్ట్రంలో ఒక చారిత్రాత్మక అవసరం. అందుకోసం ప్రజలు ఆ రోజు ఆ నిర్దయం తీసుకున్నారు. 2009లో మళ్లీ రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో కాంగ్రెస్ పౌర్ణి గెలిపించడం మరో చారిత్రాత్మక అవసరం, ఎందుకు ఈ మాట అంటున్నానంటే, 2.20 కోట్ల కుటుంబాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉంటే 90 శాతం పైన ఈ రోజు నేరుగా లభ్యపొందారు. ఏ తలుపు అయినా తట్టండీ రాజశేఖరరెడ్డి పథకాలు చెబుతారు. ఒక 10 శాతం మాత్రమే పరోక్షంగా ఉన్నారు. వారందరూ ఈయన కావాలని కోరుకుంటున్నారు. మా వల్ల వర్షాలు వస్తున్నాయని, ఎప్పుడూ క్లెయిమ్ చేయలేదు. మా వల్ల వర్షాలు వస్తున్నాయని, మేము ఎప్పుడూ అనలేదు. ఆ మాట ప్రజలు అంటున్నారు. ఆ బాధ వీరికి ఉంది. పిల్ల వచ్చిన వేళ, గొడ్డ వచ్చిన వేళలని అంటూ ఉంటారు. ఒకరు పాదం మోపితే వర్షం రాపచ్చు, మరొకరు పాదం మోపితే వర్షం రాకపోవచ్చు. ఇది మా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాము. వారికి బాగా లేకుంటే లేకపోవచ్చు. ఇది నిరూపణ అయింది. కాబట్టి తమరు ఒక ఆలోచన చేయండి. 9 సంవత్సరాలలో, 7 సంవత్సరాలు కరువు. మేము ఉన్న 4 సంవత్సరాలు బాగా ఉంది. మాకు 80 శాతం మార్పులు వచ్చాయి. అంటే మా అదృష్టం బాగా ఉంది. వీరి ఒక్కరి వల్ల ఇంత మంది రైతులను ఎందుకు ఇబ్బంది పెట్టి పొరపాటున ఏమయినా మళ్లీ వస్తే పాత రోజులు వస్తాయని జనం భయపడుతున్నారు. మేము ఇచ్చే పథకాలన్నీ కాంగ్రెస్ పౌర్ణికే అంటున్నారు.

(అంతరాయం)

నీ మంచి విషయాలు చెబుతానో అని అడ్డు తగులుతారు. సైంధవుడిలా అడ్డు తగులుతున్నారేమి? రేప్పేక్కార్డ్స్ నీ 1.87 కోట్లు కాంగ్రెస్ వారు, 60 లక్షల మందికి పెస్సన్ ఇస్తే, కాంగ్రెస్ వారికేనా? 70 లక్షల మందికి ఇళ్ళ స్థలాలు కాంగ్రెస్ వారు ఒక కోటి మందికి పొపలా పడ్డి కాంగ్రెస్ వారేనా. ఈ రోజు మేము ఎన్నిఅర్థాభి క్రింద ఇచ్చిన వాటిని కాంగ్రెస్ వారు అంటున్నారు. ఇటువంటి మాటలు అన్నప్పుడు పైన దేవతలు తథాస్తు అంటారు. వారందరూ కాంగ్రెస్ వారు అయితే, మాకు అంతక్కన్నా కావలసినది ఏమిటి? మేము ఏమయినా సన్మానులమా? మేము కాంగ్రెస్ వారము. చివరకు మీకు ఏజంట్స్ కూడా దొరకని పరిస్థితి వస్తుంది. జాగ్రత్తగా ఉండమని అంటున్నాను. నిన్న మొన్సుటి పరకూ పత్రికల క్రింద, టినిలలో వారు మాట్లాడిన మాటలు తీయమంటున్నాయి. పుస్తకాలు తీయమని చెబుతున్నాను. ఎప్పుడయినా, ఏదైనా వార్త గురించి మాట్లాడాలంటే, ప్రజాస్వామ్యంలో వార్తవారుకానీ, మరొకరు కానీ, కోర్టు తప్పు చేసినా ఈ శాసనసభలో తప్పు అనే అధికారం మనకు ఉంది. ఈ రోజు పెపర్లో ఏదయినా తప్పు ఉంటే, దానిని ఎంత మాట్లాడారు? ఎన్ని లెక్కర్లు ఇచ్చారు? ఎన్ని నీతులు చెప్పారు విరు? స్టోక్స్ అనే పేపర్ వచ్చిన రెండవ రోజే అప్పుడే అనిసీతిని అంటగడుతున్నారు. వారికి సష్టం వచ్చినట్లు కపర్ చేసుకుంటున్నారు.

(కొందరు తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు బయటకు పెళ్లారు)

పొండి, పొండి, ప్రజలు తప్పకుండా హాబ్జలోకి వారిని రాకుండా చేస్తారు. నేను తమరికి మనవి చేస్తున్నాయి. You are all cowards. You have no place in democracy. వీరి అలవాటు ఏమంటే, యాజమాన్యాన్ని వెనకేసుకుంటారు. మాకు అవసరం లేదు. ఈ రోజు వాస్తవమయిన విషయం చూస్తున్నారు. ఎంత నీతి, నిజాయితీగా చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడుతూ ఉన్న ఒక పొల్లు అక్కరం తప్పుపోకుండా మాట్లాడింది, మాట్లాడినట్లు ఈ రోజు స్టోక్స్ పేపర్లో వస్తున్నాయా, లేదా? వస్తుందా, లేదా? వస్తున్నాయి, ఖచ్చితంగా వస్తుంది. వారు అబ్బాజ్ ఎప్పుడు చేయాలి. మాట్లాడింది మాట్లాడ నట్లు, పక్కికరీస్తే చెప్పమనండి. ఎందుకు ఇలా?

సా.6.30

మేడమ్, ఈ రోజు స్టోక్స్ పేపర్ అనేది రావడంతో ఈ రాష్ట్రంలో ఎంత మంది నిలేకర్లున్నారో ఆ సంఖ్య నాకు తెలియదు కానీ వారికి జీతాలు గణనీయంగా పెరిగాయి. రెండు, మూడు వేలున్న వాళ్ళ జీతాలు 5,6,7,8 వేల పరకు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా ఇచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. మా ప్రభుత్వం ఎన్నడు కూడా నిలేకర్లని, కరెస్పొండింట్లను, జర్వులిస్టులను చిన్న చూపు చూడలేదు. వాళ్ళంటే మాకు ఎంతో గౌరవం. అందుకే జర్వులిస్టులకు హాస్ సైట్స్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలోనే వస్తాయి. వీళ్ళన్నప్పుడు రాలేదు. ఎందుకంటే వీళ్ళ యాజమాన్యాల కొమ్మె కాశారు. తెల్లారి నాలుగ్గంటలకు చేతులు కట్టుకుని వాళ్ళంటి ముందుమోకరిల్లే పరిస్థితి వీరిది. ఆ అవసరం మాకు లేదు. ఈ రోజు వాళ్ళంటున్నారు నష్టాన్ని ఎలా పూడుకుంటారని? సైకిల్కి పంచరైతే ఆ పంచర్కి డబ్బులు లేని వాడు ఈ రోజు పత్రికాధినేత అయి తన నష్టాల్ని పూడుకోగలిగినప్పుడు కన్నార్థియం కంపెనీకు, ఇన్కంట్యాక్స్ కట్టేవాళ్ళకు ఎట్లా పూడుకోవాలో అది మీరు చెప్పాలా? మీ అసహనం ఎంత తగ్గిస్తే అంత మంచిది. వాళ్ళ ఉపనాయకుడు మేం అక్కడున్నప్పుడు ప్రతిపక్ష హోదా కూడా రాదని ఆ రోజునజోస్యం చెప్పారు. శాపనార్థాలు పెట్టారు. వాళ్ళ అసహనాన్ని మేం అర్థం చేసుకున్నాము. మా ముఖ్యమంత్రి గారు నియంత..... మరొకటి మరొకటి అట..... తన

పక్కనున్నాయనను ఆ మాట అనలేక ఎదుటి వాళ్లను అనే ఆయన నేచర్సు అర్థం చేసుకున్నాము. అధ్యక్షా, మామూలుగా పక్కనున్న వారిని అనలేని పరిస్థితుల్లో ఎదుటవున్న వారిని అనడం హృషమన్ నేచర్..... దానిని మేం అర్థం చేసుకోగలుగుతాము. చివరికి తెలుగుదేశం పార్టీ స్టీనరీ సమావేశంలో ఒక బీసీని పార్టీ అధ్యక్షవిగా చేయాలన్న తీర్మానాన్ని కూడా అమలు చేయలేకపోయారు. ఎంత సఫాకేషన్ అధ్యక్షా వారిది? ఎందుకంటే వారిది హైటెక్ కదా? రాజీవ్ గాంధీకి కూడా పద్మ. క్రెడిట్ అంతా పీరికే ఇద్దాం. కంపూటర్ యుగం, హైటెక్ యుగం, ఎలక్ట్రానిక్ యుగం అంతా మీతోనే వచ్చిందనుకోండి. ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ మిపట్ల వల్లనే వీళ్లు ఓడిపోయారట. అందుకే నిస్సటి రోజున డిలీకి పోయి మాకు వచ్చే ఎలక్షన్లో అయినా ఎలక్ట్రానిక్ ఓటింగ్ మిపట్ల లేకుండా చేయాలని ఎలక్షన్ కమీషన్కు ఒక రెప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారట. వారికి మిగిలింది ఒకే ఒక రెప్రజెంటేషన్ ఇవ్వడం..... అదేమంటే ఓట్లు నేయడానికి ప్రజలొద్దు. ఎన్టిఆర్ ట్రిప్ప్ భవన్ నుంచి జనాల్చి పంపుతాం. వాళ్లకు మాత్రం బ్యాలట్ పేపర్లు ఇప్పమని రెప్రజెంటేషన్ పెట్టుకుంటే, దానికి వాళ్ల అంగీకరిస్తే అప్పుడు కూడా వాళ్ల గెలిచే పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే వాళ్ల కూడా రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం నుంచి లబ్ధి పొందినవారే.

(శ్రీ ధూళిపాళ నరేంద్ర కుమార్ గారిచే అభ్యంతరాలు)

మీ శత్రువులం మేము కాదయ్య! తెలుగుదేశం పార్టీకి శత్రువు మీ అనుమానం. గతంలో మీరుచేసిన ద్రోహం పుందే అదే పట్టిపీడిస్తున్నది..... ఇంకా అనహసం..... ఎందుకంటే కుర్చీ కోసం..... అంత జోరుగా లాక్ష్మీవదానికి అదేం ఎన్టిఆర్ కుర్చీ కాదు..... అనూయ..... ఎందుకంటే ఆరోజు నేనేమీ చేయలేకపోయానే..... ఎట్లా చేస్తున్నాడు ఇతను..... లక్ష ఎకరాలకు నీళ్లిస్తాడంట..... అందరికీ చేస్తున్నాడంట..... నో అనడంట..... వాళ్ల ఎమ్మెల్చేసే వెనకాల నాతో అన్నాడు మావాడు పిల్లికి భిక్షం పెట్టేవాడు కాదయ్య అని..... అది నామాట కాదు. అంత పెద్దాయన గురించి ఆ మాట అనే ధైర్యం నాకు లేదు. అది వాళ్లన్న మాట.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ పైపు నుంచి అభ్యంతరాలు)

మేడమ్డెప్పుట్టీ స్పీకర్స్ ఇక ముగించండి.....

శ్రీ ఎస్.రఘువీరా రెడ్డిః అయిపోయింది మేడమ్..... ఐ యాం కంక్లాడింగ్..... ఎందుకంటీ మాకు అడిగింది నో అనకుండా ఇచ్చే పైనాన్ మినిస్టర్ గారున్నారు. అట్లగే రామకృష్ణ గారున్నారు. సమర్థవంతమైన, నిజాయాతీగా పని చేసే మంత్రులున్నారు..... మా కేశవ్ అంటారు..... 24 వేల కోట్లున్నది ఈ రోజు లక్ష కోట్లుయింది వాళ్ల వల్లే అని.....

(శ్రీ. కేశవగారిచే అభ్యంతరాలు)

రా, నువ్వు నేనూ మడక దున్నదాం రా..... ఎన్ని ఎకరాలకు ఎంత ఎరువు నేయాలో తెలియదు.....

మేడమ్, సమ్కానికి, విశ్వాసానికి ప్రతిరూపం డాక్టర్ పై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి..... మోసానికి, వంచెనకు, అనుమానానికి ప్రతిరూపం..... ఎవరనేది మీరే fill up the blank.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ పైపు నుంచి అభ్యంతరాలు)

పీళ్లు కులాల గురించి మాట్లాడతారు మేడమ్.....

(శ్రీపి.కేశవ గారి నుంచి గంటా పదిహేను నిమిషాలైంది మేడమ్ అని వినిపించింది)
మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్: కంప్లీట్ చేయండి.....

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: ఈ యం కంక్లాడింగ్ మేడమ్..... మేడమ్ వీళ్లు కులాల గురించి మాట్లాడతారు. చివరికి వీళ్ల పరిస్థితి ఎట్లు పుండంటే ఈ రోజు అత్యస్తుతమైన స్పీకర్ సీటును చూపించి కులాన్ని అంటగట్టి ఎంత తెలివిగా మాట్లాడతారో చంద్రబాబు నాయుడు గారు.... ఆ రోజున రాజశేఖర రెడ్డి గారు విజయభాస్కర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వాన్ని మీరంతా రెడ్డకు పట్టం గడుతున్నారని ప్రశ్నించారంట! అంతకునుంచిపోయిందంట ఈ రోజు!

మేడమ్ స్పీకర్: రెండు నిమిషాల్లో కంక్లాడ్ చెయ్యండి.....

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: ఈ యం కంక్లాడింగ్ మేడమ్..... తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమున్నప్పుడు మంత్రివర్గంలో 8 మంది రెడ్డు, అరుగురు కమ్మవారున్నారు. మేమెపుడైనా ప్రశ్నించామా? మంత్రివర్గాల్లో ఒసీల సంఖ్య తగ్గి వీకర్ సెక్షన్ వారి సంఖ్య పెరగడానికి ఇంకా కొంత టైం పదుతుంది. పదేళ్లో, పదేళ్లో, ఇరవై ఏళ్లో ఇంకా కొంత టైం పదుతుంది. ఆ సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరుగుతుస్తది. విజయభాస్కర రెడ్డి గారి మంత్రివర్గంలో ఇంతమంది లేరు. కానీ ఈ రోజున సగానికి సగం మందిమి పున్నాము. అని ఎటువంటి పోర్ట్ఫోలియోన్?..... మంచి మంచి పోర్ట్ఫోలియోన్..... అప్పటి మీ మంత్రి వర్గం గురించి చెబుతాను. ఆ రోజు మీ కేబినెట్ మంత్రుల సంఖ్య 31. అందులో వీకర్ సెక్షన్కు సంబంధించిన వారు 11 మంది, రెడ్డు 8 మంది, కమ్మవాళ్లు అరుగురు, ఎస్సీలు అరుగురు. ఇక సహాయ మంత్రులు 8 మంది అయితే అందులో ఏడుగురు వీకర్ సెక్షన్ వారైతే ఒక్కరు మాత్రమే ఓసీ. ఎంత ఉదారమో..... ఎంత విశాలహృదయమో మరి! సహాయమంత్రుల పోస్టులు ఎనిమిది పుంటే అందులో ఏడు పోస్టులు బీసీలకిస్తారు. ఒక్కటి మాత్రం ఓసీలకిస్తారు. అదే 31 కేబినెట్ మంత్రుల పోస్టుల్లో మాత్రం 11 మాత్రమే బీసీకిస్తారు.

సా.6.40

ఆరోజు మీరు వీకర్ సెక్షన్కి ఇచ్చింది 19, ఈరోజు మేము 20 ఇచ్చాం . మా పోర్ట్ఫోలియాలు చూడండి, ఒక వైతుగా చెబుతున్నాను, not an agriculture minister, అన్నిటికంటే చాలా ముఖ్యమైన పోర్ట్ ఫోలియా ఏదంటే వ్యవసాయశాఖే. వీకర్ సెక్షన్కు చెందిన నాకు అగ్రికల్చర్ పోర్ట్ఫోలియాను ఇచ్చారు, I am proud of it, I am proud of our Chief Minister, I am proud of this government. చూడండి, మాకు ఎంత స్వేచ్ఛ పుంటో . మంత్రులుగా పని చేసిన మీకు ఎప్పుడైనా స్వేచ్ఛ పుందా? చివరికి మీదగ్గర పిఎలు, పియస్లు ఎవరుండాలనే విషయాన్ని కూడా చంద్రబాబునాయుడు గారి పీఎసీ నుంచే కంట్రోల్ చేసే వారు కదా, పిఎలు, పియస్లను ఎపాయింట్ చేసుకునే స్వేచ్ఛ కూడా మీకు లేకుండా పోయింది ఆనాడు . ఈరోజు మాకు డాక్టర్ వై.యన్. రాజశేఖరరెడ్డిగారి కేబినెట్లో పూర్తి స్వేచ్ఛ పుంది. ఆయన మాకు ఇచ్చేది సైతిక బలం, I am one amongst all, నేను కూడా equal అనే భావంతో అయిన పని చేస్తున్నారు. ఈరోజు ఉదయం నుంచి 8, 10 మంది మంత్రులు మాట్లాడుతూ, ఈరోజు ప్రభుత్వ విధానాలను ప్రజల ముందు పెట్టి బాగా ప్రస్తుతింగా చెప్పి వాళ్ల(తెలుగుదేశం) ముఖ్యాలు తెల్లబోయేలా చేశారు. ఆనాడు కూడా ఈ సభలో స్పీకర్ దఖితుడు అయితే, డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవి రెడ్డికి ఇచ్చారు. ఈరోజు కూడా, may be పోస్టులు డిఫరెంట్ కావచ్చు , కౌన్సిల్లో కూడా ఒక బిసి కి, ఒక మైనారిటీకి ఇచ్చిన పరిస్థితి పుంది.

అధ్యక్షా, చెప్పకూడదు ధర్మం కాదు, బయట ఆ ప్రార్థికి సంబంధించిన పెద్దలు కూడా నాతో మాటల్లాడారు, కిరణ్ తో మాటల్లాడారు, తర్వాత రోశయ్యగారితో మాటల్లాడారు. వాళ్ల ఏమన్నారంటే, జూడీషియల్ ఎంక్షెరీకి స్పీకర్ ద్వారా, ఈ అసెంబ్లీ ద్వారా పోవడమన్నది సరైనది కాదు, మన హక్కులను జూడీషియర్కి సరిందర్ చేయడం మంచిది కాదని వాళ్లన్నారు. నేను వారి పేర్లను చెప్పడానికి తయారుగా లేను, పేర్లను చెప్పడం మంచిది కాదు. స్పీకర్ ఒక డెసిప్షన్ తీసుకున్నారు. *We are not going back*, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదైతే నిస్స నిర్ణయం తీసుకున్నారో ఆ ప్రకారం లెటర్ రాస్టారు, నలుగురు సిట్టింగ్ జిఫ్టీలతో ఎంక్షెరీ వేయమని రాస్టారు. తెలుగుదేశం ప్రార్థికి చెందిన సరేంద్రకుమార్ అడిగారు, ఆరోజు వ్యవహారం జరిగింది, మా సత్తిబాబు దానికి రాజముద్ర వేశారు. ఆరోజు మేమందరమూ కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు రాస్టా మంటే, దానికి ఈరోజు తొండి వ్యవహారం చేస్తున్నారు. వాళ్ల ఏదో పెద్ద నీతిమంతులు అయిసట్లుగా, ముఖ్య మంత్రిగారు దోషి అని, ఆయన రాస్టే ఎలా? అని అంటున్నారు. ఏం, ముఖ్యమంత్రిగారు రాస్టా, స్పీకర్గారు రాస్టా జిఫ్టీలే కదా వచ్చేది. సిట్టింగ్ జిఫ్టీలను పంపుతారో, ఎవరిని పంపుతారో వాళ్ల దగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చిన తర్వాత తెలుస్తుంది. చివరికి ఎండ్ రిజిస్ట్ర్ ఒకటే కదా. ఇంత నీతులు మాటల్లాడారే, లిక్గర్ కు సంబంధించి సైపల్ ఎసిబి కేసు మీమీద పుంటే, ఎందుకు మీరు స్టే తెచ్చుకున్నారు చంద్రబాబు గారూ? అదే విధంగా ఏలేరు స్టోముకు సంబంధించి దాని మీద ఎందుకు మీరు స్టే తెచ్చుకున్నారు? ఇంకోక కేసు *disproportionate assets* మీకున్నాయన్నది. యస్.బి. రామారావుగారి రెండో భార్య మీకు చిన్నత్త, ఆమె ఒక కేసు వేసింది, మీరెందుకు స్టే తెచ్చుకున్నారు? మీకందరికి నీతి, నిజాయితే పెదజల్లాలంటే మీరు తెచ్చు కున్న స్టే లను విత్తిడ్చా చేసుకుని వారికి సహకరించి, మీరు నిర్దోషి అని నిరూపించుకోండి. మీ వాళ్ల సంతోషి స్టోరో లేదో తెలియదు కానీ మేము మాత్రం సంతోషిస్టాం, మీరు నిర్దోషిగా బయటకు రావాలని. మీరు అటు వంటి తప్పులు చేసి ఉండరని మేమైతే అనుకుంటున్నాం, కానీ మిమ్ములను చూస్తే మీకే అనుమానం. దయ చేసి మీరు తెచ్చుకున్న స్టే లను ఉపసంహరించుకోండి, అప్పుడే మీకు ఏదైనా రైట్ పుంటుంది మాపై అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టడానికి, ముఖ్యమంత్రిగారిని, మమ్ములను దిగిపోమని అనడానికి. మీకేసుల విషయంలో అని విచారణకు రాకుండా స్టే లు తెచ్చుకుని, ఈరోజు మమ్ములను దిగిపోమ్మని అడిగే సైతిక హక్కు మీకుందా? లేదు. (ఈ సందర్భంగా అధికార ప్రార్థి సభ్యులు - లేదు, లేదు అని గట్టిగా అన్నారు.) ఈరోజు మీరు ఈ తీర్మానం పెట్టడం ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరికి తీవ్ర మనస్తాపం కలిగింది. మీ రాజకీయ భవిష్యత్తును నేను ఇప్పుడే చెబుతున్నాను, నేను జ్యోతిష్యాడిని కాదు కానీ. ఆ సీటు(ప్రతిపక్ష నాయకుని స్థానం) వస్తుందని ఇప్పటి వరకు అనుకున్నాం, అయితే మీరు చేస్తున్న పరిస్థితిని చూస్తుంటే, నెక్కు టైమ్ మీకు నోముల నర్సింహాయ్ సీటు గ్యారంటీగా వస్తుంది.

శ్రీ పి. కేశవ : అధ్యక్షా, 1.35 గంటలు మాటల్లాడారు. ఉదయం అదే ఛైర్ సుంచి స్పీకర్గారు మంత్రులకు 30 నిముషాల చెప్పున ఇస్టాం, మీకు ఇంటర్వెన్షన్ ఇస్టామంటే ఎంత బాధపడుతున్నారు? కేవలం రాజకీయ ప్రసంగాలు చేయడానికి, తెలుగుదేశం ప్రార్థిని తిట్టడానికి హాస్టసు వాడుకుంటున్నారు. ఈరోజు చర్చ ఏమిలి? ఈ ప్రభుత్వం మీద అవిశ్వాస తీర్మానం పెడితే దానికి సమాధానం చెప్పుకోవలసింది పోయి, ఎదుటిపారి మీద బురద వేసే పరిస్థితికి మంతులు వచ్చారు. రఘువీరారెడ్డిగారూ, ఇది ఒక చారితాత్మక దినం అవుతుంది. జనారెడ్డిగారు చాలా ఆవేదనతో మాటల్లాడుతూ, తప్పులుంటే మీరు నరిదిద్దండన్నారు. రఘువీరారెడ్డిగారు కూడా రాష్ట్రప్రజలను, రాష్ట్రరైతాంగాన్ని మోసం చేసిన నిజాన్ని ఈ సభ ద్వారా చెబుతారని అనుకున్నాం . పంచెకట్టుతో కనికట్టు చేశామని వారు ఈ సభలో ఒప్పుకున్నారు. ఈ రాష్ట్ర రైతులకు

సెల్యూల్ కోర్టాలన్నారు, ఇంత క లినమైన దుర్భాగ్యమైన ప్రభుతవాన్ని భరించినందుకు నిజంగా ఈ రాష్ట్ర రైతాంగానికి సెల్యూల్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఒక్క నిజమంటే ఒక్క నిజం కూడా చెప్పలేదు సార్.

రఘువీరారెడ్డిగారు ఏదో గొప్పగా చెప్పారు. 199 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ప్రాడక్షన్సు సాధిస్తామనే అందనా వుందన్నారు. రఘువీరారెడ్డిగారూ, 1999-2000 లో తెలుగుదేశం పార్టీ 160 లక్షల మెట్రిక్ టన్ను లక్ష్మీగా సాధించింది. కరువులోనే 160 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు సాధిస్తే, 05-06 లో మీరు 162లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, 2006-07 లో 169 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు సాధించారు, దీనికి మీరు సిగ్గుపడడం లేదా? మీ జలయజ్ఞం ఏమైంది? మీ ఆదర్శ రైతులు ఎక్కడికి పోయారు, మీ అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ప్లైష్యన్ రైతులు ఎక్కడికి పోయారు? కేవలం మామీద మూడు, నాలుగు మెట్రిక్ టన్నులు అదనంగా సాధించలేకపోయారు. ఇది మేము చెబుతుస్వది కాదు, నిన్న మీ కేంద్ర కేబినెట్ అహోర ఎగుమతుల మీద బ్యాన్ విధించిందంటే, మీరు మీ కేంద్రం ఎంత దయనీయ స్థితిలో ఈరోజు రైతాంగాన్ని పుంచారు. అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ప్లైష్యన్ ఏరియా తగ్గిపోయాంది. ప్రాడక్షన్ తగ్గిందని చెప్పడానికి మీ కేంద్ర కేబినెట్ తీసుకున్న నిర్దియమే సాక్షాంతంగా ఇందుకు రాజకీయ మాటలతో రాష్ట్రరైతాంగాన్ని బుకాయించలేరని, మౌసం చేయలేరని స్పష్టంగా మీరు చెప్పిన అంకెలే వ్యక్తికి రిస్తున్నాయి. ఎందుకు రైతులు మిమ్ములను మెచ్చుకోవాలి? అరు శాతం బడ్జెటు కేటాయింపుల నుంచి మూడు శాతంకు తగ్గించినందుకు ఈ రాష్ట్రరైతాంగం మిమ్ములను సెత్తిన పెట్టుకుని ఊరేగాలా? అని రఘువీరారెడ్డిగారిని అడుగుతున్నాను. వరికి మద్దతు ధర వద్దన్నందుకు మెచ్చుకోవాలా, లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు మిర్చి, పొగాకు రుణాలు వద్దని సూచన చేసినందుకు మెచ్చుకోవాలా? మేమేదో వ్యవసాయం దండగ అన్నట్లు, వారేదో వ్యవసాయం పండుగ అని అన్నారట . వ్యవసాయం దండగ అని చంద్రబాబు నాయుడు గారు అన్నట్లుగా సాక్షాంతం ఒక్కటే పెట్టలేదు.

పల్లె జనం పట్టణం బాటు పట్టాలి - వైయస్, సీద్యం సుంచి రైతులు బయటకు రావాలి - ముఖ్యమంత్రి వై.యస్., రైతులను వ్యవసాయం సుంచి మళ్ళించండి - ప్రధానిని కోరిని వై.యస్., మద్యం ఖర్చు తగ్గిపేసే కెసాసిటర్స్ పెట్టువచ్చు, వరి వేస్తే తల్లి రక్కం తాగినట్లే అని చెప్పారు. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు రైతాంగం మీద ఎలా అయితే ప్రధానమంత్రికి విజ్ఞప్తి చేశారో, రైతాంగం కప్పాలలో వున్న పరిస్థితిపై తెలుగుదేశం పార్టీలో అంతర్గత సమావేశంలో చర్చ జరిగితే, దాన్ని ఎవరో లీక్ చేస్తే, వారి పత్రికలో నాలుగు రాయించుకుని దాని మీద ఇన్ని అభాండాలు వేసే దుస్థితిలో మీరు పున్నారంటే ఇంతకన్నా దారుణం మరొకటి లేదని చెప్పదలుచు కున్నాం .

మంత్రిగారు వ్యవసాయం గురించి గంటలు గంటలు చెప్పారు గానీ జరిగినటువంటి రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి చెప్పలేదు. తగ్గాయని చెబుతున్నారు. 9 సంవత్సరాలలో మూడు పేల్లెతే, నాలుగు సంవత్సరాలలో ఐదు వేలంటే సిగ్గు అనిపించడం లేదా, బాధ అనిపించడం లేదా, దాన్ని ఏరకంగా సమర్థించుకుంటున్నారు?

సా. 6.50

వ్యవసాయం మీద మాట్లాడారు. వారానికి ఒక రోజు పొలం బాటు అని అన్నారు. మీ పొలం బాటుకు సంబంధించి ఎన్ని వారాలయ్యాయి? మీ కాలు పెట్టాకా ఎన్ని పొలాలు పవిత్రం అయ్యాయని అడుగుతున్నాను. బిల్కు క్లింటన్ ఇక్కడకు పిలిపీస్తే, హైటెక్సిటీకి తీసుకెళ్లామని అన్నారు. బిల్కు క్లింటన్ ఇచ్చితంగా హైటెక్ సిటీకి

తీసుకెళ్లే సంస్కృతి మాది. బుష్ వచ్చి మన మడకశిరలో సేర్యం చేస్తాడా? మేము ఆ రోజు వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులని వ్యవసాయం కోసం పెట్టము, కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ వాళ్లను కంప్యూటర్స్ కోసం పెట్టము. మేము ప్రాడక్ట్స్ నిటీని సాధించాము. బుష్ నెత్తిన టెంకాయో, గుమ్మడికాయో పెట్టి ఉంటే ప్రాడక్ట్స్ నిటీ తగ్గేది రఘువీరారెడ్డి గారు! బిల్కీంటన్కి లైసెన్స్ కార్డ్ ఇస్తే, కొంపలు అంటుకుపోయాయని చెప్పారు. మీలో ఎంత మంది మంత్రులు రేపన్ కార్బూలలో పరిష్ ఫోలోలు తీసుకోలేదు! మనం నిజంగా తీసుకున్నామా? ఆ టెక్నాలజీ ఏ నిధంగా పనిచేస్తుందో దానిని చూపించడానికి ఒక నిదర్శనం ఇస్తే, దానిని కూడా అభూతప్రచారం చేసుకోవడం బాధ అనిపించడం లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత మాటలాడినపుటికీ, మినిమమ్ సపోర్ట్ ప్రైవ్ గురించి, మిర్చి గురించి, వేరుశేనగ గురించి, అత్మహత్యలు గురించి వ్యవసాయశాఖా మంత్రి గారు మాటలాడలేదు. ఆయన కులాల గురించి, పొలాల గురించి, ధనం గురించి మాటలాడారు.

అధ్యక్షుడు, డిల్టీ నడిబోడ్సున మీరు మోకరిల్లారు. పొత్రికేయుల వద్ద మాటలాడవలసిన సంస్కృతి, మోకరిల్లవలసిన సంస్కృతి తెలుగుదేశం పార్టీకి లేదని తెలుపుతున్నాను. ప్రపంచ వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలందరూ ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారిని పిలిచారు. ఎవరు సార్ దీనికి స్వాస్థు? ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి మజ్జి నేపనల్ కంపెనీలు దానికి పెట్టుబడి పెట్టిన విషయం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం నుండి డబ్బు కట్టి వ్యవసాయ సదన్సుకు వెళ్లింది వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇటువంటి సగ్గసత్యాలను దాచిపెట్టి గొప్ప చెప్పుకునే ప్రయత్నం చెయ్యడం నిజంగా మీ దురలవాట్లకు నిదర్శనం అని చెబుతున్నాను. మేఘుమధనం గురించి ఎంతో మాటలాడారు. ఎంత తక్కువ మాటలాడితే అంత మంచిది. ఆరోజు మా జిల్లాలో నిరాపోరదిక్షలు చేశారంట! దానికి చంద్రబాబు నాయుడు గారు స్పందించి అర్టైంట్గా అమెరికా నుండి విమానాలు రావాలని చెప్పారంట. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంలో మీరే ఉన్నారు. చంద్రబాబునాయుడు గారు ఏ రోజు కర్మాటక అగ్ని ఏవియేపన్ కి ఏ రోజు లెటర్ రాసారో మీ రికార్డ్స్లో ఉంది. పెంక్రిమిరెడ్డి గారు ఏ రోజు నిరాపోరదిక్షలో పాల్గొన్నారనే విషయం రికార్డ్స్లో ఉంది. మేము ఆ కార్బూకమం చేస్తున్నామని తెలుసుకొని ఆ క్రెడిట్ కొట్టేసే ప్రయత్నం చేశారు. అది మీ ఆలోచన కాదు, మా ఆలోచన. ఆ రోజు టెండర్స్ పిలిచారు. జూలై నెలలో కర్మాటక ప్రభుత్వం పైలెట్ ప్రాజెక్ట్గా చేపట్టింది. అవే టార్మ్స్ అండ్ కండిషన్స్ తో ఇక్కడ చెయ్యమన్నాము. మేము రెండు కోట్ల రూపాయలు భర్యు పెట్టము. ఈరోజు 22 కోట్ల రూపాయలు భర్యుపెడుతున్నారు. మంత్రి గారూ! గుమ్మడి కాయ దొంగ అంటే మీరెందుకు భుజాలు తడుంకుంటారు? అగ్ని ఏవియేపన్ నేనేజింగ్ డైరెక్టర్ సెక్షన్తు రాష్ట్ర సచివాలయంలో ఒక ఐ.ఎ.ఎస్ అధికారికి ఉన్నాడికి లంఛం ఇష్టజూపిలే ఆ ఐ.ఎ.ఎస్ అధికారి పోలీస్ కంప్లెయింట్ ఇచ్చారు. అంత కంటే నిదర్శనం ఇంకేమి కావాలి? సెక్రటేరియేల్స్ ఐ.ఎ.ఎస్కి లంఛాలు ఇస్తుంటే, ఇంకా మేము సచ్చీలురం, మా ప్రభుత్వం నీతి వంతమైన రాజ్యం అని మీరు చెప్పుకుంటున్నారు. మీ గుండె మీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పండి. రాజశేఖర రెడ్డి గారి ఎదురుగా, వారి మెపు కోసం, వారి మంచితనం కోసం, మీ పదవులను కాపాడుకోవడం కాదు. నిజంగా ఆయన హితం మీరు కోరుకుంటే, బయట ప్రజలు ఆయన గురించి ఏమనుకుంటున్నారో నిజం చెప్పండి. రాష్ట్రం అంతా ఈ అసంభీ కార్బోటలాగానే, హరితాంధ్రప్రదేశ్ లాగ ఉందని అనుకుంటున్నారని కలలు చూపించకండి రఘువీరారెడ్డి గారు! నిన్న ఇరిగేపన్ మినిస్టర్ మాటలాడితే, అసంభీలోకి నీళ్ల తెప్పించారు. మేము వ్యవసాయం గురించి మాటలాడితే ఇక్కడా పచ్చగా ఉందని రంగుల చిత్రాన్ని చూపించారు. దయచేసి అటువంటి మోసప్రక్రియ చెయ్యిద్దని చెబుతున్నాను. మీకు మేఘుమధనం గురించి చిత్రశుభ్రి ఉంటే, అన్ని రకాలుగా దాని వివరాలు శాసనసభలో పెట్టండి. నిజానిజాలు బయటకి వస్తాయి. మీరు ఎప్పురూ భుజాలు తడుంకోవలసిన అవసరం లేదని చెబుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీని ఓడించాము, మా భుజ బలం చూడండి అని అంటున్నారు.

CPI, CPI(M), MIM, TRS చిన్న చితకా పార్టీలతో, ఈ విధిలోని నక్కలైట్స్‌ను తీసుకొని ఏదో అటూ ఇటూ పడి, ఇక్కడికి చేరి మూడు శాతం ఓట్లుతో అధికారంలో కూర్చోని రొమ్ములు చించుకుంటూ మమ్మల్ని చూడండి, అంటే ఏమిటి రఘువీరారెడ్డి గారు? రఘుప్రజాసీకంలో మీకెన్ని ఓట్లున్నాయో మాకు అన్నే ఓట్లు న్నాయనే నగ్గ సత్యాన్ని మరచిపోకండి. మీరు మొదలుపెడుతూ, మొదలుపెడుతూ ఏమి చెప్పారు, మా ప్రభుత్వానికి ఆత్మస్నేర్యం ఉందని చెప్పారు. ఆత్మస్నేర్యం కాదు అహంకారం ఉందని చెబుతున్నాను. ఈ అహంకారమే మీ పతనానికి మూలం అని చెబుతున్నాను. ఏలేరు స్కూలిని ఎవరండి బయటకి తెచ్చింది? ఈ శాసనసభలో ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి తెలుగుదేశం పార్టీ అరోజు 344 క్రింద నోటీసు ఇచ్చిన విషయం వాస్తవం కాదా? అది అడ్డినిప్రైటీవ్ స్కూల్మ్ కాదు, జడ్డిపియల్ స్కూల్మ్. ఆ జడ్డిపియరీ స్కూల్మలో ఎంక్యూయిరీ చేసిన తరువాత జడ్డినో సబ్ జడ్డినో తేలిగించిన విషయం వాస్తవం కాదా? అటువంటి విషయాలను మరుగుసప్పటి, తరువాత హౌకోర్చుకు వెళ్లి స్టే తీసుకొచ్చిన చిన్న విషయాన్ని భూత అద్దంలో చూపిస్తున్న ఈ ఘనతకు చేతులెత్తి నమస్కరించాలి రఘువీరా రెడ్డి గారు! ఎసిబి కేసులంటున్నారు. అధికారంలో నాలుగున్నర సంపత్తురాలున్నారు. 22 ఎంక్యూయిరీలు వేళారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారిపైన ఎందుకు దోషితాన్ని నిరూపించలేకపోయారు? చేతకాని తనమా? లేక శాక్షాలు లేకనా అని అడుగుతున్నాను. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ రోజు ఇక్కడున్నప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడి గారి పైన అవినీతిపరుడని కేసు వేళారు. ఎందుకు ఆ కేసులను విత్తిడా చేసుకున్నారు? ఆ కేసులో పస లేదనా, నిజం లేదనా లేక హౌకోర్చు అతనికి క్లినిచిట్ ఇస్తే, మీరు చేస్తున్న అసత్యప్రచారాలను ఆపియవలసి వస్తుందనా? ఆ భయంతో మీరు విత్తిడా చేసుకున్నారు.

అధ్యక్షా, హాస్ సైట్ గురించి మాటల్డాడారు. ఒక ఎం.ఎల్.ఎగా అయిన వెంకటేశ్వరా కో అవరేటీవ్ స్పోటీలో హాస్ సైట్ తీసుకున్నారు. ఆ తరువాత జూబీలీహైల్స్లో కొనాలని థర్డ్ పార్టీ ద్వారా కొన్నారు. దానిని సైతం రాజకీయం చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు కొనలేదా? వెంకటేశ్వరా స్పోటీలో వారూ తీసుకొన్నారు. బంజారా హాల్స్లో కొన్నారు. దానిని ఎందుకు రాజకీయం చేసి దుష్టచారం చేస్తున్నారు? ఇక కే.ఎ.పి. రామచంద్రారావు గారు. సారీ, వారి పేరు ఏమిటి? ప్రభుత్వ ప్రధాన సలహాదారుడు. ఏమనుకుంటారో మాకు తెలియదు. కలెక్టర్ అండ్ డిప్లొబ్యూటర్ అని మా నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి గారు ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉంటారు. సి.యం.డి అని, ఈవిధంగా రకరకాలుగా అంటారు. కులాల గురించి మాటల్డాడారు. ఈ దేశంలో, ఈ రఘుంలో బలహీనవర్గాలను ముందుకు తీసుకొచ్చింది తెలుగుదేశం పార్టీ అని చెబుతున్నాను. వారికి గుర్తింపు, గౌరవం ఉందంటే అది తెలుగుదేశం పార్టీ వల్లనే అని చెబుతున్నాను. ఈ నిజాన్ని రఘుంలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలలో, మారుమాల జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి కమ్మరి, కుమ్మరి, వడ్డంగి, సేత, గీత, చేనేత ఏ కులాన్ని అడిగినా ఈ విషయం వాస్తవం అని చెబుతారు. ఎన్.టి.ఆర్ మా దేపుడు అని అంటారు . కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నటువంటి బి.సి నాయకులకు కూడా , సందమూరి తారకరావు గారి వల్ల వారికి గుర్తింపు, గౌరవం వచ్చిందని చెబుతున్నాను. చేతులెత్తి నమస్కరిస్తుంటే, మీకు మను ఎట్లా ఒప్పిందయ్యా రఘువీరారెడ్డి గారు! చివరిగా పావలా పడ్డి గురించి చెబుతాను. పావలా పడ్డికి ఇస్తున్నారు కానీ ముప్పొవలా ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. ఇందులో ఏమాత్రం వాస్తవం లేదు. మొదటి సుండి చివరి వరకూ, అసత్యాలమయం అయిన ఈ ప్రభుత్వం, నియంత, నిరంకుశ, అవినీతి అక్కమాల ప్రభుత్వం కొనసాగకుండా ఉండాలి. ఇది చారిత్రాత్మక విషయం. ఈ ప్రభుత్వం ఇక కొనసాగడానికి వీలు లేదనే ఉద్దేశ్యంతో ఈరోజు అవిశ్వాస తీర్మానిస్తే ప్రశ్నలు మాత్రం చెబుతాను.

శ్రీ ఎస్. రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, కేవలం ఒకటి, రెండు విషయాలు మాత్రం చెబుతాను.

శ్రీ ఎన్. చందుబునాయుడు: అధ్యక్షా, నేను సబెక్ట్ గురించి మాట్లాడదలచుకోలేదు. నేను మొదటిరోజు, నా ప్రసంగాన్ని ప్రారంభించినప్పుడు, ఇది ఒక కౌరవసభగా తయారయ్యంది, కౌరవసభలో ఏ విధంగా కండక్ట్ చేస్తారో అదే మాదిరిగా కండక్ట్ చేస్తున్నారని ఫస్ట్ డే నా అబ్బర్సేప్స్ ని చెప్పేను. నిస్సటివరకూ హాస్ ని ఎట్లా రన్ చేశారు? స్పీకర్ గారు రావడం లేదు. హాస్ నుండి మా వాళ్లు వెళ్లి స్పీకర్ గారికి రిప్రజింట్ చేశారు, రెండు నిమిషాలు థర్నూ కూడా చేసి వచ్చారు. మా నిరసనను తెలియజేసాము. అయినా కూడా వారు రావడం లేదు. అయిదు గంటల నమయం అని మీరు చెప్పారు. నేను మార్చింగ్ కూడా రెండు, మూడు సార్లు చెప్పాను. నా స్పీచ్ ని మీరు 12 గంటల తరువాత రానివ్వాలని మీరు ఒక పథకాన్ని పెట్టుకున్నారు. రైట్ టు రిపై 12 గంటల తరువాత రానివ్వాలని మీరు ఒక పథకాన్ని పెట్టుకున్నారు. చాలా కన్నింగ్ గా ఇది జరుగుతుంది. ఆ విషయాన్ని నేను పదే పదే చెప్పాను. ఈ అసెంబ్లీ చరిత్రలో ఈ విధంగా, ఇంత నీచంగా ఎప్పుడూ జరగలేదు. ఇది ఒక భల్క్ డే అని నా ఉద్దేశ్యం.

(ట్రైజరీ బెంచెన్ నుండి అంతరాయం)

నా ఆవేదనను వినాలండి. I want to protest. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రాటెస్ట్ చేసే హక్కు అందరికీ ఉంది. రా.7.00

మీకే కాదు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. అప్పుడు మీరు కాదు, స్పీకర్ గారు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు. వారు కూడా టీవీల్లో వింటున్నారు. ఎన్ని గంటలని చెప్పారు? అయిదు గంటలని చెప్పారు తరువాత చెబుతున్నది అర్థగంట. ముందు చెప్పినది, రెండుస్వర గంటలు మీకు, రెండుస్వర గంటలు మాకు అన్నారు. మంత్రులకు అర గంట ఇస్తున్నామని, time is not constraint అని చెప్పారు. అవసరమైతే రేపు పెట్టమని అన్నాను. మీరు కావాలని ఎనిమిది మంది మంత్రులతో ఒక్కొక్కరి చేత ఒకటిస్వర గంట మాట్లాడించారు. ఎన్ని విధాలా మాట్లాడించాలో అన్ని విధాలా మాట్లాడించి మమ్మల్ని తిట్టిస్తున్నారు. అది కూడా బాగాలేదు. అయినా భరించాం. కనీసం వారికి మైక్రోఫోను ఇస్తున్నారు కానీ మాకు మైక్రోఫోను కూడా ఇప్పఁడంలేదు. అరచి అరచి అలిసిపోయాం. అయినా మా ఓపికసు పర్సీక్సించే స్థితికి మీరు వచ్చారు. ఎన్ని అవమానాలు చేయాలో అన్ని చేస్తున్నారు. మీరు ఎందుకు మాట మారుస్తున్నారు? స్పీకర్ స్థానానికి హుందాతనమండి. మీరేమి చెప్పారు? 8 మంది సభ్యులకు అరగంట అన్నారు. ఇస్టుటికి 11 గంటలు అయ్యంది. మీరు మొదట 5 గంటలు అన్నారు కానీ 11 గంటలు చేసారు. మీరు ఏనిధంగా రన్ చేసినా మేము వినాలి. ఆ విధంగా బాధ పడుతూ వుండాలి. ఆ ఛైర్‌కు మాత్రం హుందాతనం లేదు. మేము అందుకే బాధ పడుతున్నాం. ఇది కౌరవ సభ మాదిరిగా పుంది. చాలా బాధ పడుతున్నాం. మాకు అయిదు గంటలని, ఒక్క నిమిషం కూడా ఎక్కులూ ఇప్పలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు, స్పీకర్ గారు వింటున్నారు. వాయిదా వేయండి, రేపు పెట్టండి, ఎల్లుండి పెట్టండి, డిస్క్స్ చేద్దాం కానీ రాత్రి 12 గంటలకు ఒంటి గంటకు మాకు రానివ్వాలని మీరు ప్రయత్నం చేయడం మంచిది కాదు. ఇలాంటి కుటిల రాజకీయాలు చేయడం మంచిది కాదు. ప్రజలు పూర్వించరు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి మంచిది కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా బలవంతులని మీరు అనుకుంటున్నారు. ఆ రోజు కౌరవ సభలో కౌరవులు కూడా ఇట్లనే అనుకున్నారు. ఇదేమాదిరిగా అవమానం చేశారు. నిమిషం, నిమిషం అవమానం చేసినా ప్రజలకోసం భరించాం, భరిస్తాం. కానీ ఒకటి గుర్తు పెట్టుకోండి, దీని పర్యాప్తానం రాబోయే ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ చిత్తుచిత్తుగా ఓడిపోవడం భాయం. రేపు మీరు మాడబోతున్నారు, ఆ విషయం మీరు గుర్తుపెట్టుకోవాలి. స్పీకర్ గారు రావాలి, వారు సమాధానం చెప్పాలి, అంతవరకు ఈ సభ నడవడానికి నీలు లేదు. రమ్మని చెప్పండి.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, అతనికి మైక్ వచ్చింది. నోటి దురద తీర్చుకున్నాడు. ఇక అందరినీ ఎగదొస్తున్నాడు.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ రావాలి, రావాలి అని పోడియం వద్ద ఉండి నినాదాలు చేయసాగారు)

శ్రీ ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, కన్నింగ్ ఎవరో, ఎస్టీ రామారావుగారు ఆయనను ఏమన్నారో నేను చెప్పుటే బాగుండదు. రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎవరు కన్నింగో, ఎవరికి దొంగ తెలినితెలు ఉన్నాయా, వారు ఏ విధంగా ప్రపర్తిస్తారో చెప్పునక్కరలేదు. ఇప్పుడు 45 మంది ఉన్నారు, వచ్చేసారికి 20 మంది కూడా మిగలరు. ఆయన ఏదంటే అది మాట్లాడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన మంత్రులు అయిదు గంటల నాలుగు నిమిషాలు మాత్రమే మాట్లాడారు. అంతకంటే పూర్తిగా డిప్టుబెన్స్‌లో లేక వారడిగిన కొశ్చన్‌లోపోయింది గానీ, అయిదు గంటలకు పైన ఇంతనరకు జరగలేదు.

(స్పీకర్గారు రావాలి, రావాలి అని తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియం వద్ద ఉండి నినాదాలు చేయసాగారు)

అది కనీసం నాలుగు గంటల సేపు డిప్టుబెన్స్, క్లారిఫికేషన్స్ అడగడం జరిగింది. ఇది స్పష్టంగా తెలుసుకొని మాట్లాడవలసిన అవసరం ఖచ్చితంగా ఉంది. అయిదు గంటల పదకొండు నిమిషాలు డైరెక్ట్గా మినిషన్స్ మాట్లాడితే అయిదు గంటల నాలుగు నిమిషాలు క్లారిఫికేషన్స్ కూడా అయింది. ఇది కేవలం నోటికి ఏవిధంగా వస్తే ఆ విధంగా మేం కూడా చేయగలుగుతాం. కౌరపులు ఎవరో, పాండవులు ఎవరో అందరికి తెలుసు. పాండవులు అయిదు మంది మాత్రమే ఉన్నారు. ఆ విధంగా వచ్చే ఎలక్షన్స్‌లో మీకు సింగిల్ డిజిట్ ఖచ్చితంగా వస్తుందని నేను చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా చేస్తున్న ప్రజా సంక్లేషంపై కృషిచేస్తున్న ప్రభుత్వంపైన అవిశ్వాస తీర్మానం పెడితే ప్రజలపైన పెట్టినట్టే అని ప్రజలు భావిస్తారు. ఖచ్చితంగా సింగిల్ డిజిట్తో మీరు మిగిలిపోతారని నేను ఖచ్చితంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా మాట్లాడవలసినవారు ఇద్దరున్నారు. వారు పూర్తి చేస్తారు.

(స్పీకర్గారు రావాలి, రావాలి అని తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియం వద్ద ఉండి నినాదాలు చేయసాగారు)

శ్రీ కె.రోశయ్య: చంద్రబాబు నాయుడుగారూ, మీరు దయచేసి ఆలోచించండి. ప్రభుత్వాన్ని ఏమర్చించండి. అటంకాలు కలిగించండి. తప్పు లేదు. కానీ, ఒక దళిత మహిళ ఛైర్ లో కూర్చుని ఉంటే నీపు పనికి రాపు, వెల్లిపోవాలి, స్పీకర్ రావాలి అని మాట్లాడడం ఏమాత్రం ఇంత అనుభవం ఉన్న పార్టీకి సంస్కరంతం కాదు. దయచేసి మీవారిని వెనక్కి-పిలవండి. మీరు మాట్లాడుతూ మంద బలం మీకు ఉందని అన్నారు. మంద బలం ఉన్నవారే రాజ్యం ఏలుతారు. మంద బలం లేకుండా అల్లరిచిల్లరిగా గోల చేసేవారు ఉంటే ఇలాగే సభ సదుస్తుంది. సంఖ్య బలం లేకుండా కార్బూక్యూలు డిప్ట్రో చేయడం పనిగా పెట్టుకుంటే ఇలాగే ఉంటుంది.

(స్పీకర్గారు రావాలి, రావాలి అని తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియం వద్ద ఉండి నినాదాలు చేయసాగారు)

MADAM DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned for 10 minutes.

(The House adjourned at 7.07 p.m. for ten minutes)

೮.೫೦

(ವಿರಾಮಾನಂತರಂ ಸಭ್ಯ ತೀರಿಗಿ ರಾ ಗಂ.೮.೫೦ ನಿ.ಲಕು ಪ್ರೌರಂಭಮೈಂದಿ)
(ಗಾರವ ಸಭಾಪತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಂಲೋ ಉನ್ನಾರು)

* * *

(ತೆಲುಗುದೇಶಂ ಪಾಟ್ ಸಭ್ಯರು “ಸಭನು ತಪ್ಪುದೋವ ಪಟ್ಟಿಂಚಿನ ರೋಜಯ್ ಗಾರು ರಾಜೀನಾಮ್ಯಾ ಚೇಯಾಲಿ” ಅನಿ ನಿನಾದಾಲು ಚೇಯಸಾಗಾರು)

MR.SPEAKER: I request all the Honourable Members to please be seated. All of you please be seated. మీరందరూ మీ సీట్లలో కూర్చోండి.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన కొత మంది ఎన్సి సభ్యులు తమ సీట్లలో నుంచి ముందుకు వచ్చారు)

Go back to your seats. The mood of the House is understood. Let me clarify my stand. Please go back to your seats. సభ వాయిదా పడిన తరువాత ఇప్పుడే మొదలైంది. నేను ఏమి చెప్పబోతున్నానో ఏమి జరగబోతుందో ఒక్క నిముషం మీరు వినండి. Go back to your seats.

శ్రీ గోల్పల్లి సూర్యారావు : స్పీకర్ గారూ, ఈ శాసన సభలో ఎప్పుడూ మనందరికీ ఒక మూర్తిభవించిన ప్రీముర్తి లాగా ఎవరు పలకరించినా నవ్వి ఆప్యాయంగా మాటలాడి ఒక స్త్రీ తత్వానికే ఒక మహోన్నతమైనటువంటి ఒక నిర్వచనంగా, నిదర్శనంగా మనందరికి కనబడే, మనందరికి తల్లిలాంటిది ఈ శాసన సభ డిప్పుయోటీ స్పీకర్గా డా.జి.కుతూహలమ్మ గారు మనందరికి తెలుసు. అలాంటి కుతూహలమ్మ గారు కంట తడి పెట్టి ఏడుస్తూ ఆ స్పీకర్ స్థానం నుండి ఆమె కన్నిరు కారుస్తూ ఆమె ఛైర్ నుంచి నిష్పామించారు.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు : స్పీకర్ గారూ మీరు క్లారిపై చేయండి.

మిష్టర్ స్పీకర్ : సూర్యారావు గారూ, ఒక్క నిముషం మీరు కూర్చోండి. Please sit down. నేను చెబుతాను. నేను క్లారిపై చేస్తాను. పొజిషన్ ఏముందో చెప్పిన తరువాత మీ అభిప్రాయాలను తీసుకొంటాను. Please sit down.

డా. కె.రవిబాబు : సార్, మా ఆవేదన చెప్పనీయండి.

మిష్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిముషం మీరు కూర్చోండి. నేను చెప్పిన తరువాత మీరు మాటలాడండి. ఈ రోజు గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, మీకు ఈ విషయం తెలీదని కాదు. మళ్ళీ ఒకసారి మీకు అవగాహన పరచటానికి ఒక స్ఫ్యాత రావడానికి మీ అందరికి తెలియజీయడం ఏన్నిటంటే సభ నడిచే సమయంలో సభాపతి గానీ ఈ సభాపతి స్థానంలో అంటే ఈ ఛైర్లో ఎవరు కూర్చున్నా వారు పూర్తి అధికారాలతో కూర్చుంటారు. సభాపతి గానీ, ఉప సభాపతి గానీ, ప్యానల్ అఫ్ ఛైర్స్ గానీ ఎవరు ఈ ఛైర్లో కూర్చున్నా వారికి పూర్తిగా సర్వాధికారాలు అంటే ఈ సభ ఏదైతే ఇస్తుందో ఆ అధికారాలతోనే ఈ ఛైర్లో కూర్చుంటారు. ఆ సభను వారు కూర్చున్నంత సమయం నడిపించే బాధ్యత వారి పైన ఉంటుంది. వారు ఆ సమయంలో ఆ పరిస్థితి బట్టి వారు ఏన్నిర్ణయం తీసుకున్నా అది సభకు కట్టుబడిగా ఉంటుందనే విషయం మీ అందరికి మనని చేస్తున్నాను. అయితే ముఖ్యంగా ఈ రోజు సభ నడిచే సమయంలో డిప్పుయోటీ స్పీకర్ గారు ఛైర్లో ఉన్న సమయంలో వారు గాక స్పీకర్ గారు రావాలి, రావాలి అని చెబుతూ అంతే గాక ఇంకా కొన్ని జెస్టులేషన్స్ గానీ ఇటువంటి సంఘటన జరిగిన తరువాత సభను వాయిదా వేసి డిప్పుయోటీ స్పీకర్ గారు చాలా బాధతో ఛాంబర్లోకి రావడం జరిగింది. ఈ రోజు ఏదైతే సంఘటన జరిగిందో **not only casting aspersions on the Chair.** ఛైర్పై ఏస్పిరేషన్స్ మీరు నరిగా పని చేయడం లేదు, మీరు సాప్రథంగా పని చేస్తున్నారు, పశ్చాతంగా పనిచేస్తున్నారనే కొన్ని విమర్శలు ఉంటాయి. అయినా ఛైర్పై ఎటువంటి ఏస్పిరేషన్స్ గానీ రిమార్కులు గానీ పాస్ చేయడానికి నీలుండదు. అటువంటిది జరుగకూడదు. జరుగకూడదని గతంలో డైరక్షన్స్ కూడా ఇప్పడం జరిగింది. సభాపతి గానీ, ఛైర్లో ఎవరు కూర్చున్న గానీ వారు తీసుకొన్న నిర్ణయాలను ఇప్పుడే కాదు తరువాత కూడా దాన్ని ప్రశ్నించే హక్కు గానీ

అధికారం గానీ ఎవరికీ లేదని చాలా స్వప్తంగా దీనిపైన డైరెక్షన్ ఉన్నాయి. అటువంటి సమయంలో ఈ షైర్కోర్లో డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు సభను నడిపిస్తున్న సమయంలో ఏదైతో సంఘటన జరిగిందో వారు చాలా బాధతో వచ్చి నాకు ఆ విషయం చెప్పారు. అందుకొరకు I request the Leader of Opposition to explain his opinion on that so that the House can proceed further.

(రోశయ్య గారి మాటలను రిపీట్ చేయమని సభ్యులు శ్రీ పి.కేశవ అన్నారు)

(మేము సభ నుంచి వెళ్లి పోతాం ఇది మాకు అవమానం అని కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శ్రీ గోల్లపల్లి సూర్యారావు అన్నారు)

రా. 9.00

(తెలుగుదేశం మరియు అధికార పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యుల సుంచి తీవ్ర అభ్యంతరాలు)

(అంతరాయం)

శ్రీ గోల్లపల్లి సూర్యారావు : సార్, మాకు అవమానం ఇది. మేము వెళ్లిపోతున్నాం. దచిత మహిళకు అన్యాయం జరిగింది సార్. ఏమిటిది? ఎక్కుడికి పోతున్నారు.

("రోశయ్య గారూ... రాజీనామా చేయాలి" అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించారు)

MR. SPEAKER: Please sit down. ఒక్క నినిషం దయచేసి కూర్చోండి. I have given them an opportunity. వారు (చంద్రబాబు నాయుడు గారు) మాట్లాడిన తరువాత మీరు మాట్లాడతారు. Please sit down. సూర్యారావు గారూ... వారు మాట్లాడిన తరువాత మీకు అవకాశం ఇస్తాను. మీరు కూర్చోండి. See! I have given an opportunity to Leader of Opposition.

(అంతరాయం)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : స్పీకరు గారు, ఈ హాస్టల్ ఏం జరిగిందో, నేనూ, ఇంతకు ముందే సిపిఐ, సిపిఎం లీడర్స్ కూడా ఒకసారి చూశాము. ఎందుకంటే ఎల్లానీకి మీడియా వచ్చిన తరువాత gestures కూడా వున్నాయి. ఏమేం మాట్లాడామో అవన్నీ కూడా వున్నాయి. అవన్నీ కూడా మీరు చూడాచ్చు. కుతూహలమ్మ గారు అంటే నెకెంతో గౌరవం. అదే కాదు అధ్యక్షా, కుతూహలమ్మ గారిని జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ చేసింది, రాజకీయాల్ఫోకి తెచ్చింది నేను. ఇది వాస్తవం. కుతూహలమ్మ గారిని జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ చేసిందానికి సన్న పార్టీ కూడా సస్పెండ్ చేసింది ఆ రోజు. ఆ విధంగా ఆ రోజు జిల్లా పరిషత్తు ఛైర్మన్ ను చేసి ఒక మంత్రిగా సస్పెండ్ అయిన చరిత్ర భారతదేశంలో ఎక్కడన్నా పుండంటే, కేవలం అది అంధ్రప్రదేశ్లో పుంది. వారంటే మా పార్టీకి కూడా చాలా గౌరవం. ఎప్పుడు కుతూహలమ్మ గారు వచ్చినా మా మెంబర్స్ అయితే చాలా ఆనందంగా వారికి స్వాగతం పలికిన రోజులున్నాయి. ప్రతిరోజు కూడా వెల్కం చేసారు. ఇక్కడ సన్న కావాలని చెప్పి, కొంతమంది ఇక్కడ లేనిపోని సంఘటనలు క్రియేట్ చేసారు. ఒక్కటి అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఇక్కడ చూడండి. నేను మాట్లాడి కూర్చున్న తరువాత, కెరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు లేచారు, ఆయన మాట్లాడారు, ఆయన మాట్లాడిన తరువాత చిన్నారెడ్డి గారిని పిలిచారు, ఆయన మాట్లాడే సమయంలో రోశయ్య గారు లేచారు, అక్కడ నుంచి అయిన ఏవిధంగా టీప్స్ చేసారో, ఒక్కసారి మీరు చూడండి.

రెండవది భారతదేశంలో మొట్టమొదటసారిగా బాలయోగి గారిని లోక్షనభ స్పీకర్గా చేసిన ఘనత కూడా తెలుగుదేశం పార్టీది. రెండవది ఇదే హాసోలో ప్రతిభాభారతి గారిని మన అంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో మొట్టమొదటటి సారిగా స్పీకర్గా చేసిన ఘనత తెలుగుదేశం పార్టీది అధ్యక్షా. దళితులన్నా, అదేమాదిరిగా మహిళలన్నా నాకు అపారమైన గౌరవం అధ్యక్షా. దాన్ని గురించి ఏమాత్రం అనుమానం అవసరం లేదు. అధ్యక్షా, మీరోక్కసారి ఈ హాసోలో పుండె మెంబర్స్ అందరికీ ఈ సీడి వేయండి, ఈ సీడి ఇక్కడే కాదు, మొత్తం రాష్ట్రప్రజాసీకం చూస్తారు, ఈ సీడి నేను ప్రైస్కు కూడా చూపించాను. ఒకేళ ఏ సంఘటనైతే ఎంత దారుణంగా జరగనటువంటి సంఘటనను జరిగినట్లుగా చిత్రీకరించడంలో గపర్చమెంట్ నుంచి రోశయ్ గారు ఏం చేసారో, ప్రజలందరికీ తెలియాలి. రెండు రోజుల నుంచి మేము ఈ ఇస్కూ గురించి మాట్లాడుతున్నాము. సీడి కూడా మీరు చూస్తే, నా దగ్గర gesture పుంది. మీకు కూడా ఒక సీడి పంపిస్తున్నాను. మీరు చూసి నా gesture లో గాని, ఎక్కడైనా కుతూహలమ్మ గారిని గాని, దళితులను గాని, మహిళలను గాని నేను అవమానం చేసినట్లుగా నా gesture లో ఎక్కడన్నా గాని అభ్యంతరకరం పుస్తటయితే, నేను ఏం చెప్పమన్నా చెబుతాను.

Left parties ఇద్దరు చూసారు, రంగారెడ్డి గారు చూసారు, వెంకటరెడ్డి గారు చూసారు, బిజసి కిస్సె రెడ్డి గారు చూసారు, చూసిన తరువాత వారి opinion కూడా తీసుకోండి. మీరు తీసుకున్న తరువాత ఈ విషయాన్ని ఇక్కడకు వదిలేయటం కూడా కంట్టిక్ కాదు. ఒక జరగినిదానికి, జరిగినట్లుగా చిత్రీకరించి ఏవిధంగా బురదజ్ఞులే కార్బూకుమం చేసారో, దీనికి కారకులెవరో వారిపైన కూడా యాక్షన్ తీసుకుంటే చాలా బాగుంటుంది. మిమ్మల్ని నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. మీరు చూసిన తరువాత అందరు చూడాలి. రాష్ట్రం ప్రజాసీకం మొత్తం చూడాలి, కావాలంటే పదేపదే వేసి చూపించాలి. వారందరూ కూడా నన్ను ఏం చేయమంటే, వారందరూ కూడా నాది తప్పని ఏ పనిషెమెంట్ ఇచ్చినా కూడా నేను తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా పున్నాను.

(ప్రధాన ప్రతిష్టాపితులు బల్లలు చరిచారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : వెంకటరెడ్డి గారూ...

శ్రీ జి. సుర్యారావు : అయ్య స్పీకర్ గారు నాకు అవకాశం ఇష్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : లేదు, లేదు మీరు దయచేసి ఒక్కనిమిపరి కూర్చోండి. నేను మీకు తప్పనిసరిగా అవకాశం ఇస్తాను.

డా. కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, జరిగినటువంటి సంఘటనకు సాక్ష్యం నేనొక్కడినే కాదు, శాసనసభలో అనేకమంది పున్నారు. ఇటూ అటూ కూడా. సార్, అనేకసార్లు తమరు ఛైర్లో కూర్చుని పుండగా, ఛైర్ను disrespectiveగా మాట్లాడారా లేదా? సహాస్తున్నారా? లేదా? ఇవాళ ఎన్నిసార్లు మీకు ఆగ్రహం వచ్చి మరలా సర్పుకున్నారు, జరుగుతూ పుంది. కానీ ఒక మహిళ కూర్చుని పుంటే నువ్వెళ్లిపో, నువ్వెళ్లిపో, స్పీకరు గారు రావాలి, అని అంటే సార్... ఒక మాట అనోచ్చు gesture నేను ఇట్లున్నానా, అట్లున్నానా అని కాదు. ఒక మహిళ ఛైర్లో కూర్చుని పుంటే, మీకున్నటువంటి అధికారాలు సంస్కరణగా డివ్యూట్ స్పీకర్గా అవిడ గారికి కూడా సంక్రమిస్తాయని తానే చెప్పారు. అలాంటి స్థానంలో మీరు వెళ్లిపోండి. చాలా గౌరవ ప్రదంగా, సుపు అని అనకుండా ఏకుచనంగా కాకుండా, ఒహూపచనంగానే మీరెళ్లిపోండి అంటే దానర్థం ఏమిటి? అధ్యక్షా, ఏమిటది? గౌరవంగా మాటలడుమా? మేము చెప్పింది జరగంది, జరిగినట్లు అని చెప్పి ప్రతిష్టాపితులు అంటున్నారు. నేను జరగంది ఒక్కమాట కూడా చెప్పలేదు. నేను చెప్పింది ఒక్కటి. It is very much on record. దయచేసి ఒకసారి కాదు, వందసార్లు మీరు పెట్టి విసండి, నేను అస్వది ఒక మహిళ "Dalith" అనే

భావన కూడా లేకుండా ఇలా ప్రవర్తించడం, ఎంపిల్చి పోడియం చుట్టూ చేరి, ఆవిడను మామూలుగా ఏదో అష్టధిగ్వంధనం అంటారే అలా చేయడం సబబు కాదు అనే మాట అన్నాను. దాంట్లో ఏదన్నా తప్పుంటే చెప్పండి. నేను అపాలజీ చెబుతాను. సార్, నేను పొరపాటు కనుక మాటల్లాడి పుంటే మీరు చూడండి. నేను చెప్పిన మాట ఇది. ఒక స్థితి మహిళ శాసనసభాపతిగా కూర్చుని పుంటే ఈ రకంగా మాటల్లాడటం, మీరు వెళ్లండి అని అనడం సబబు కాదు. ఇది నేను చెప్పింది. ఆ మాట అనడం తప్పు అంటే మీరు ఏ శిక్ష వేస్తే ఆ శిక్షకు నేను తయారు సార్. నేను Minister for Legislative Affairs గా కళ్లుండి చూడలేనివాడిగా, చెపులుండి వినలేనటువంటి వాడిగా నేను అచేతనంగా పుండాలని తమరు అనుకుంటే హాస్ నాకు ఏ శిక్ష వేసినా నేను తయారుగా పున్నాను. నేను అస్సుటువంటి ఇది. నేను మళ్లా మళ్లా రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఆ మాట పొరపాటైతే క్షమాపణ కోరడం కాదు, మీరు ఏ శిక్ష వేస్తే, నభ ఏ శిక్ష వేస్తే ఆ శిక్షకు నేను తయారుగా పున్నాను.

సార్, మామూలుగా వారు వారి ప్రసంగంలో నిస్సు, మొన్ను, ఇవాళ కూడా ఎన్నో మాటల్లాడుతుంటారు. గపర్చమెంట్లో పున్నాం కాబట్టి, మేము మాటల్లాడటం కాని, మేము తిరిగి వారిని మాటల్లాడటం కాని అది వేరే విషయం. సార్, నేను ఇందాక కూడా చెప్పాను. మీరు గపర్చమెంట్ను వంద తిట్టండి. అది వేరు. కానీ, స్పీకర్ను గాని, డిప్యూటీ స్పీకర్గా పున్నటువంటి వారిని గాని మర్యాదగా చూడాలే తప్ప, అలా అమర్యాదగా చూడకూడదనేది నా భావన. దాన్నో తప్పుంటే మీరు ఏం శిక్ష వేసినా తయారే. నిస్సు గాని, ఇవాళ గాని, పని కట్టుకుని నేనేదో తప్పుదారి పట్టించానని అంటున్నారు. మీరు చాలా సార్లు రోశయ్య గారూ... మీకు తెలివి ఎక్కువైందన్నారు. దాన్ని నేను చాలా లైట్‌గా తీసుకుని, నాకు తెలివున్నా చంద్రబాబు నాయుడు గారూ.. మీతో ఎక్కడ, మీది ప్రశంచ విభ్యాతమైన తెలివని, మీకు పరిచయాలు ఎక్కువున్నాయి, మీకు తెలివితేటలు ఎక్కువున్నాయని, సర్టిఫికెట్లు ఇచ్చాను గాని, నేను condemn చేయలేదే? కనుక, సార్, గపర్చమెంట్లో పున్న మేము, ప్రతిపక్షంలో పున్న వాళ్లు ఒకరినొకరు అనుకోవడం గాని, అది కూడా సభ్యతతో మాటల్లాడుకోవడం తప్పదు. కానీ ఛైర్ ను respect చేయాలి, ఛైర్ ను disrespect చేయకూడదు, ఇది నా భావన. ఆ భావనతోనే ఆ మాట కూడా చెప్పాను. సార్ ఒకటి గుర్తు చేసుకోండి, డిప్యూటీ స్పీకర్గా ఒక దఖిత మహిళ పుంటే అని అనలేదు. ఒక దఖిత మహిళ డిప్యూటీ స్పీకర్గా పుంటే మీరు ఇలా అన్నారు. ఇది మంచిది కాదని అన్నారు.

రా.9.10

అచ్చన్నాయుడు శాసనసభలో సుప్పు రన్నింగ్ కామెంటరీ చెయ్యకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. నేను ఛైర్ పర్మిషన్ తీసుకుని మాటల్లాడుతున్నాను. మీకెవరి పర్మిషన్ అక్కర్లేదు, నీ ఇష్టం వచ్చిపట్లు మాటల్లాడతావా?
(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేనే కాదు, నభ యావత్తూ మీకు సాక్ష్యం . మీరు అభిప్రాయం తెలుసుకోండి. నేనదేది కాకుండా ఇంకా ఏమైనా మాటల్లాడి ఉంటే నా మీద ఏ రకమైన యాక్షన్ తీసుకున్నా, నాకు ఏ విధమైన పనిషైంట్ ఇచ్చినా దానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి : సార్, ముందు రెండు రోజులుసభ సడుస్తుండన్నారు. తరువాత మూడు రోజులకు పొడిగించడం జరిగింది. మేము సభలోనే ఉన్నాము. ప్రతిపక్ష నాయకులు చంద్రబాబు నాయుడు లేచి స్పీకరు గారు చెప్పిన ప్రకారంగా కాకుండా ఎక్కువ టైమ్ తీసుకొని మంత్రులు మాటల్లాడుతున్నారు. దీనివల్ల మొత్తం సమయం పోతోంది. అందుకని స్పీకరుగారు వచ్చి దీనికి సమాధానం చెప్పాలి. అందువల్ల స్పీకరుగారు వచ్చేపరకు సభను నడవనివ్వము అని వారు మాటల్లాడడం జరిగింది.

సార్, ఇప్పుడు ఆ విధంగా ఆయన మాటల్లాడిన తరువాత సభ్యులందరూ పోడియం వద్దకు వెళ్లడం జరిగింది. స్పీకరు గారు రావాలి, స్పీకరుగారు రావాలి అని వారు నినాదాలు ఇష్టడం జరిగింది. తరువాత మేడమ్ నభను పది నిముషోలు వాయిదా చేస్తున్నామని ప్రకటించి లోపలికి వెళ్లడం జరిగింది. ఇది జరిగినటువంటి విషయం. మా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే ఈ సభా సమయాన్ని వృథా చేసుకోకుండా గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడు చంద్రబాబు నాయకుడు గారిని మేము రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము. ఆ రకంగా మాటల్లాడడం వల్ల మేడమ్ స్పీకరుగారు బాధపడడం జరిగితే దానిని నిత్యుడై చేసుకుంటున్నామని చెప్పడంలో తప్పులేదు. ఆరకంగా చెప్పడం వల్ల గౌరవం ఉంటుంది. అప్పుడు సభ యథావిధిగా సాగడానికి అవకాశముంటుంది. ఈ విధంగా తమరు ఆలోచించి సభను సోఫీగా నడిపించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ చాడ వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, మొన్స్టర్, నిన్స్, ఈ రోజు సభలో జరిగినటువంటి సన్నిహితాలను ప్రజలు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నారు. అసలు మంత్రిమండలిపైన అవిశాసం మీద చర్చకు సంబంధించి వ్యక్తిగత ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలు గురించి చర్చ సాగుతోంది. ఒకరకంగా సభలో ఉద్ద్రిత వాతావరణం నెలకోనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయితే సమయాన్ని సరైన పద్ధతులలో పొటించకపోవడం వల్ల ఈ పరిణామాలు చోటు చేసుకున్నాయి. ప్రధానంగా ఈ రోజు ఇంతకుముందు అడ్డంగ్రు అయ్యే ముందు జరిగిన సన్నిహితాలను చూస్తే ఒక రకంగా దురద్యుష్టకరమైనటువంటి సంఘటన. మనల్ని ప్రజలు ఏమనుకుంటారు అనేటువంటిది ఒకసారి మనమందరం ఆలోచించుకోవలసి ఉంది. అయితే ఇక్కడ ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు మాటల్లాడుతూ వారు ప్రధానంగా ఛైర్మను అంటే అప్పుడున్న డిప్యూటీ స్పీకరు గారిని ఉద్దేశించి ఒక్కు మంత్రికి అరగంట, అరగంట చొప్పున కేబాయిస్టే మీరు గంటన్నర సేపు మాటల్లాడిస్తున్నారు. స్పీకరుగారు అలా అన్నారు, మీరు నన్ను మాటల్లాడనిష్టవ్యడం లేదు అని హర్ష అయ్యే ఆయన మాటల్లాడారు. ఆ సందర్భంగా ఏదేమైనా స్పీకరు రావాలి, సభ నడపాలి అనేటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఆ సందర్భంలో మొత్తం సభ్యులంతా పోడియం వద్దకు వెళ్లిపోయారు. ఈ సందర్భంలో స్పీకరు వస్తే తప్ప సభ జరగడానికి వీలు లేదు అనడం జరిగింది. ఆ తరుణంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు కూడా మాటల్లాడడం జరిగింది. ఆ తరువాత రోశయ్ గారు కలుగజేసుకుని ఒక మహిళ డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఉండి సభ నడిపిస్తాంటే మీకు ఇష్టం లేదా? ఇది పద్ధతినా? అని వారు కూడా మాటల్లాడడం జరిగింది. సిడిలో చూస్తే వాస్తవాలు తెలుస్తాయి, ఉన్నది లేదనీ, లేనిది ఉన్నదనీ వక్కీరించడానికి ఆస్కారం ఉండదు. పంతాలు, పట్టింపులకు పోయి సాధించాలని చూస్తే సరైన పద్ధతి కాదు. ఏదైనా ఒక దశిత మహిళ డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఉన్నప్పుడు ఈ విధంగా జరిగడం ఏ మాత్రం సబబు కాదు. ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా రియలైజ్ కావలసిన అవసరమున్నది. మీరు తప్పనిసరిగా వాస్తవాలు గ్రహించండి అన్నాము. రెండు వైపు రియలైజ్ అయితే సభ సజ్ఞాపుగా సాగుతుందని మీకు మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మూడు రోజులుగా జరుగుతున్న చర్చ ఏదైతే ఉందో, సభా గౌరవాన్ని, సభా మర్యాదను కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ దిశలో అవిశాస తీర్మాసమంటే ఈ రోజు వ్యక్తిగతమైన ఆరోపణలు. ఒక ఇన్స్పోట్యూల్యాటన్సు బేస్ చేసుకొని మాటల్లాడవలసినటువంటి వాళ్లము అందరమూ పూర్తిగా ఇటు పక్క నుండి, అటు పక్క నుండి వ్యక్తి ని టార్గెట్ చేసుకొని మాటల్లాడడం జరిగింది. నిన్నటి నుండి ఇరుపక్కాల నుండి పారపాటు జరిగింది. మరి ఈ రోజు ప్రతిపక్ష నాయకులు మాటల్లాడుతూ సభ స్పీకరుగారు

వచ్చేంతవరకూ వీలు లేదు. స్పీకరుగారు నిర్ణయించిన ప్రకారం ప్రతి మంత్రి అరగంట మించి చర్చించడానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి స్పీకరుగారు రావాలి అప్పటివరకు సభ జరగడానికి వీలు లేదు అని చెప్పినటువంటి విషయం వాస్తవమే అధ్యక్షా. ఇందులో ఏ మాత్రమూ అనుమతం లేదు. మీరు ఇప్పటివరకూ సిడిలలో చూశారు. ఆ తరువాత జరిగిన పరిణామాలు మీరు తెలుసు. ఇక ఈ విషయాన్ని ఇంతకంటే పొడిగించకుండా ఉంటే బాగుంటుంది. ప్రతిపక్షాయాయకుల వల్ల మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకరు గారు హాట్ అయితే తప్పకుండా చంద్రబాబు నాయుడుగారు అన్నటువంటి మాటలను మెనుకకు తీసుకోవాలి. ఈ విషయం పట్ల మన రాజకీయ పార్టీలన్నీ ఏ రకంగా వ్యవహారిస్తున్నాయో దానిని కూడా మనమందరం ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి సంబంధించి నా సూచన ఏమిటంటే దీనిని ఎక్కువ చర్చ కాకుండా ఈ సభలో సీనియర్ నాయకులు ఉన్నారు. శ్రీ రంగారావు గారు, అసెంబ్లీ వ్యవహారాల మంత్రి రోశయ్ గారు ఉన్నారు, ఇంకా ఫోర్ లీడర్లు, గతంలో స్పీకరుగా వ్యవహారించిన వ్యక్తులు ఉన్నారు. మళ్లీ ఒకసారి సిడి ప్లే చేసి చూపించండి. అక్కడ జరిగింది పొరపాటని వీరందరూ భావిస్తే దానికి ఏ విధంగా చర్చ తీసుకోవాలనే విషయం మీరు ఆలోచన చేయండి. ఈ సభలో మనమందరం చర్చించి ఈ సెన్యూటివ్ ఇమ్మాని పొడిగించకుండా పెద్దల సమక్షంలో దానిపైన ఒక నిర్ణయం తీసుకొని ఈ సభలో ఉన్నటువంటి ఉద్దీక్త వాతావరణాన్ని ఇంకా పొడిగించకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మీపై ఉందని తెలియజేసుకుంటూ పెలపు తీసుకుంటున్నాను.

రా.9.20

శ్రీమతి డి.కె.అరుణా: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు.

(INTERRUPTIONS FROM SRI G. SURYA RAO)

మిష్టర్ స్పీకర్: ఈ సభలో అనేక రాజకీయ పార్టీలు ఉన్నాయి, వాళ్ల ఒప్పియన్ తీసుకొని I will come to you.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణా: అధ్యక్షా, వీరు మాట్లాడినప్పుడు అక్కడ నుంచి వాళ్లు జవాబు చెప్పారు. వాళ్లు మాట్లాడేటప్పుడు ఇక్కడ నుంచి జవాబు చెప్పారు. అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఒకరి పీరు తీసుకున్నారని ఇంక్షిరు మాట్లాడినప్పుడు అధ్యక్షా,

(At that stage, the Hon'ble Members belonging to T.D.P., rushed to the Well of the House)

MR. SPEAKER: Please go back to your seats.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణా: అన్న వాళ్లకు వినే ఓపిక కూడా ఉండాలి. ఈ రోజు డిప్యూటీ స్పీకర్గారు, సోదరి కుతుహలమ్మగారు మీ లాగా ఆ స్థానంలో కూర్చోవడం జరిగింది. వాస్తవంగా మీకంటే ఎక్కువ సమయం వాళ్లకి ఇప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు వాస్తవంగా అనలు వాళ్లకి అవకాశం కూడా ఇప్పుకూడదు. ఈ రోజు పరిచాల సునీతగారు మాట్లాడినారు. వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడదల్చికున్నాను అంటే వారికి అవకాశం ఇప్పడం జరిగింది. ఆమె ఎంతో ఉద్దీకపూర్వకంగా చాలా బాధతో మాట్లాడినారు. అయినప్పటికి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఓపికతో, సహసంతో, నిగ్రహంతో జవాబు ఇచ్చారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు నిగ్రహం ఎందుకు కోల్పోతున్నారు. దభిత వర్గానికి చెందిన మహిళలను జిల్లా పరిపత్తు చైర్మన్స్‌గా చేశామని చెబుతున్నారు. ఒకసారి జిల్లా పరిపత్తు చైర్మన్స్‌గా 4 సార్లు ఎంఎల్ఎగా మంత్రిగా, డిప్యూటీ స్పీకర్గా ఈ రోజు పనిచేసున్నారు. ఆమె మీ

జిల్లా వ్యక్తి . మీ కంటే పై స్థానంలో వుంటే మీరు సహాంచలేకపోతున్నారు. ఎందుకు సహాంచలేకపోతున్నారు. మేము చూశాము అనలు ఎంతో నిగ్రహం కోల్పాయారు. వాళ్లు ప్రస్తుతమ్ ఉన్నారు. వాళ్లు అందరు పోడియం దగ్గర చుట్టుముట్టారు. వాళ్లు అంటున్నారు రికార్డు పుంటుందని రికార్డు ఎక్కడ పుంటుంది. మైక్ ఇష్టకుంటే రికార్డు ఎక్కడ పుంటుంది. కేమేరా ఎక్కడ పుంటుంది. వాళ్లు మాట్లాడుతూ మీరు పుస్పంతసేపు మేము మాట్లాడము. స్పీకర్గారు రావాలి, మీరు పుంటే మేము మాట్లాడమని ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పేస్తే చాలా బాధతో హాసని అడ్డర్న్యుచేసి లోపలకి వెళ్లిపోయారు. ఇది ఎంత అవమానం ఒక మహిళకు అధ్యక్షస్థానంలో కూర్చోనే అర్థత లేదా? వాళ్లు గొప్పగా చెబుతున్నారు ప్రతిభా భారతిని స్పీకర్గా చేశామని. మీరు ఓట్ల కోసం చేశారు. వాళ్ల మీద ప్రైమతో చేయలేదు. డిప్యూటీ స్పీకర్గారికి వాళ్ల క్షమాపన చెప్పాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు: అధ్యక్షా, భారతదేశ చరిత్రలో ఇలాంటి చట్ట సభలో కనిపిని ఎరుగని దుస్సంఘటనతో దభిత జాతులకు అవమానకరమైన ఈ సభలో జరిగింది. నేను ఇక్కడ నే కూర్చున్నాను. కేశవ్గారు కూడా మాట్లాడుతూ పుంటే ఆమె అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చోని దాదాపు 20 నిముపొలుపైన మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. కేశవ్గారు అప్పుడు మాట్లాడవలసిన ఇది కాదు. ఆయసకు అవకాశం ఇష్టవలసిన అవసరం లేదు. కానీ సభాపతిగా వారికి అవకాశం ఇచ్చారు. వారు మాట్లాడారు. తరువాత ఎపర్చి మంత్రిని మాట్లాడడానికి పిల్చారు. చంద్రబాబునాయుడుగారు లేచి నీపు అక్కడ కూర్చునంతసేపు మేము మాట్లాడం, స్పీకర్గారిని రమ్మనండి, స్పీకర్గారు రావాలి, నీపు అక్కడ కూర్చోంటే మేము మాట్లాడేది లేదని చెప్పి ఆయన చెప్పడం జరిగింది. వారి అందర్ని రమ్మంట్లున్నారు. వాళ్లు అందరు వచ్చివేశారు., పెద్దలు రామకృ ష్టూడుగారు లేచి వెనక్కు వెళ్లమని చెప్పారు. గౌరవ ప్రతిపక్షనాయకులు రండి, రండని చెప్పడం నేను చూశాను. అదే కాకుండా వారు అందరు కూడా అక్కడికి వచ్చారు. చాలా మంది అక్కడి వచ్చి నీపు ఇక్కడ కూర్చోడానికి పిలు లేదు, నీపు వెళ్లిపోవాలి, స్పీకర్గారు రావాలి ఆమెను అవమానపర్చి ఈ సభను జరసియం అని చెప్పి ఆమె అధ్యక్షస్థానం నుంచి లేచి వెళ్లేవరకు కూడా అక్కడ నుంచి కదల లేదు వెళ్లేదు. ఏ పెద్ద మనిషి కూడా వారిని పిలపలేదు. రామకృష్ణముగారు మొట్టమొదట ప్రయోగించాడని చేశారు. మూడు రోజుల నుంచి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇది కౌరవ సభ అంటే నేను ఎందుకు అంటున్నారో అనుకున్నాను. ఒక దభిత స్త్రీని, ఒక బాధ్యత కల్గిన స్త్రీని, చదువుకున్న స్త్రీని ఆమెను అవమాన పర్చి నిజంగా సభలో నుంచి పంపించే వరకు ఈ సంఘటన ఎక్కడైనా జరిగిందా? తమకు కూడా తెలుసు, మహోరాష్ట్రంలో స్పీకర్గారిపైన కాగితాలు విసిరితే ఏమి పనిష్మంటు ఇచ్చారో నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అందుచేత మేము చైర్మన్ చేశామని లేకపోతే ఏదో చేశామని, ఈ భారతదేశ రాజ్యాంగాన్ని రచించిన మహాత్మరమైన మా పార్టీ కూడా మహాత్ముడు అంబేద్కర్కి ఇచ్చినారు. బాబూ జగజీవన్రామ్నిని ఉన్నత స్థానంలో కూర్చోపట్టి బాపూజి అని పిల్చిన ఘనత మా పార్టీకి పుస్తది అందుచేత సిడిలు అంటున్నారు. మీరు మైక్ ఇష్టకుండానే సిడిలోపస్తందా? ఆమె మైక్ ఆపుచేసింది . అందరు వెళ్లి చాలా సూనత పర్చినట్లుగా మాట్లాడినారు. అప్పుడు మైక్ లేదు. ఒక గందరగోళం జరిగేటప్పుడు సిడిలో మాట్లాడిన మాటలు రావు. మీరు అందరు సిడిలో వచ్చింది చూచి, కాగితం చూసి బజ్రో పంచినట్లు ఒక చట్ట సభలో కరపత్రంలాగా పంచడం అనేది అంతకంటే ఫూరమైన నేరం . అందుచేత నేను మనవిచేసేది ఏమంటే చంద్రబాబునాయుడుగారు బేపరుతుగా క్షమాపన చెప్పాలి . ఈ రోజు ఏ నిర్లంయం చేస్తారో ఆ నిర్లంయం చేయండి, దానిని మేము శిరసాప్రాస్తాము, గౌరవిస్తాము.

మిష్టర్ స్పీకర్: ఇప్పుడు రామకృష్ణదుగౌరు! Do you have anything to react on this? గపర్మెంటు వ్యాప్టిల్ లీడర్సు వ్యాప్టిసుకున్నాను. The Leader of Opposition wants to express himself. మళ్ళీ చర్చ అంటే ఇంకా చాలా పోతుంది. We will close the issue now.

శ్రీ యసమల రామకృష్ణదు: అధ్యక్షా, ఈ ఇస్యూ మీద సిపిఐ, సిపిఎ (ఎ) బిజెపి చెప్పారు. డెప్యూటీ స్పీకర్గారి మీద మాకు ఏ నిదమైనటువంటి వేరే అభిప్రాయం లేదు. డెప్యూటీ స్పీకర్గారిని కించపర్మాలని కాని లేకపోతే అవమాన పర్మాలని లేకపోతే వారిని ఇబ్బంది పెట్టాలనే ఆలోచన మాకులేదు.

(INTERRUPTIONS FROM TREASURY BENCHES)

Let me tell. మీరు రాజకీయం చేసి లభ్యపొందాలని చూస్తున్నారు. అదేమీ కుదరదు ఇక్కడ. కోసేరు రంగారాపుగారు చెప్పారు. సిడిలో అన్నే పుండవని స్పీకర్గారి మైక్ 24 గంటలు, మీరు ఉన్నంతసేపు స్పీకర్గారి మైక్ అనే పుంటుంది.

రా.9.30

స్పీకర్ గారి మైక్, స్పీకర్ గారు పున్నంత సేపు 24 గంటలు అన్ అయి పుంటుంది. స్పీకర్ గారి మైక్, స్పీకర్ గారు పున్నంత వరకు హాస్ ఎడ్జోర్న్ చేసేంత వరకు మైక్ అన్ చేసే పుంటుంది. అధ్యక్షా, అది వారికి తెలియక పోవచ్చు. అదే నిధంగా మా వారికి గాని, వారికి గాని, మీరు మైక్ ఇస్టేన్ మైక్ అన్ అపుతుంది. లేకపోతే మైక్ అన్ కాదు. దీంట్లో వేరే నిధంగా రాదు. మేము అడిగిందేమిటి? అధ్యక్షా, దాంట్లో రోశయ్ గారు చెప్పిన మాటలు మీరు వెళ్లిపోండని వారు చెప్పారు. రంగా రాపు గారు చెప్పింది, చూస్తే, మీరు అక్కడ కూడ్చునంత సేపు అని రంగా రాపు గారు చెప్పారు. వీళ్ల ఇద్దరికి పొంతన లేదు. ఎందుచేతంటే వీరు ఇద్దరూ సి.డి., చూశారు. సి.డి.లో చాలా క్లియర్గా పుంది. మీరు కూడా చూశారు. అందుచేత మేము అడిగిందేమిటి, అధ్యక్షా, మేము అస్వదేమిటి? మా లీడర్ గారు చెప్పిందేమిటి? మాకు స్పీకర్ గారు ప్రామీన్ చేశారు. ఓ.కె. డిప్ప్యూటీ స్పీకర్ గారు హాస్ ను రన్ చేస్తున్నారు. డిప్ప్యూటీ స్పీకర్ గారు, మీ ఆదేశాల మేరకో, లేకపోతే వారికి స్వంతంగా పుండేటటునంటి నిర్లయాలు తీసుకోవచ్చు. దాంట్లో ఎవరికి అభ్యంతరాలు లేవు. కాని, మీరు మాకు వాగ్గానాలు చేశారు. వాగ్గానాలు చేసి, ఒక్కొక్క మంత్రికి 30 నిమిషాలు అన్నారు. మీరు చేసిన వాగ్గానాల ప్రకారంగా ఈ యొక్క హాస్ నడవడం లేదు. కాబట్టి, మాకు స్పీకర్ గారు వచ్చి, మాకు, ఆ వాగ్గానాన్ని నేరవేర్పచుని, మేము అడుగుతున్నాం. దానిని వీరు తప్పు పడుతారా? అధ్యక్షా, దానిని తప్పు పట్టడానికి లేదు. వెల్లోకి వెళ్లారని అంటున్నారు. వెల్లో ప్రతిభా భారతి గారు ఇక్కడ స్పీకర్గా పున్నపుడు, మన రాజ శేఖర రెడ్డి గారు స్వయంగా వెళ్లి ఏమి మాట్లాడారో, మన అందరికి తెలుసు. నేను మరల చెప్పసానం లేదు. రోశయ్ గారు gesticulateగా మాట్లాడారు. gesticulate చేశారు. gesticulate చేశారు. సి.డి. చూడండి, gesticulate చేసింది తెలుస్తుంది. రోశయ్ గారు gesticulate చేశారని అన్నారు. ఒకసారి సి.డి. చూడండి. రోశయ్ గారు కూడా బహుశ సి.డి. చూసే పుంటారు ఇప్పటికి. సి.డి. చూచి కూడా సత్య దూరమైనటువంటి మాటలు మాబ్లాడుతున్నారు. ఈ యొక్క రాధాంతం అంతటికి కూడా కారణం ఔనాన్స్ మినిష్టర్ రోశయ్ గారు. ఆయన మిన్ ఇంటర్వెంట్స్ చేశారు. ఆయన మిన్ ఇంటర్వెంట్స్ చేశారు. ఈ ఇన్సిడెంట్సు అంత మిన్ ఫ్లెంటర్ ప్రిటేచర్ చేశారు.

మిష్టర్ స్పీకర్: మీ డిమాండు ఏమో చెప్పండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణదుః డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు మనస్తాపం చెందితే, మేము చెప్పడంలో వెనుకాడడం లేదు. మేము చెప్పుతాము. కానీ, ఇన్సిడెంట్సు అంతమిన్ ఇంటర్‌ప్రైలేషన్ చేసి, ఈ రాధాంతం అంతటికి కూడా కారణం అయినటువంటి రోశయ్ గారు ఏమి చెబుతారో ఒకసారి చెప్పమనండి. ఎందుచేతంటే, ఆయన చేసింది ఈ రాధాంతం, మేము కాదు. చిన్న రెడ్డి గారు కూడా లేచారు. చిన్న రెడ్డి గారిని కూడా మాట్లామనండి.

శ్రీ గొల్లపల్లి సూర్యరావుః స్పీకర్ గారు, ఈ రోజు ఏ విషయం గురించి, ఇక్కడ చర్చిస్తున్నామో, ఆ విషయం మాకు ఒకసారి జ్ఞాపకం వస్తుంటే, సహజంగా గ్రామాలలో అంటరాని వాళ్లంగా, అస్సుశులుగా జీవించినటువంటి మేము. కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో అలాంటి పెద్దలు చేసినటువంటి దుర్మాగ్గలు, దౌర్జనానికి మమ్మలను నిరపరాధిగా పెట్టి,

(అంతరాయం)

ఆలాంటి శిక్షలు కూడా మేము అనుభవించేటటువంటి సందర్భాలు ఈ రోజు మాకు కనబడుతున్నాయి. ఇక్కడ దఖిత జాతిని, నీర్వీర్యమైన పరిస్థితిలో అక్కడ నిలబెట్టి, అపహస్యం చేసినటువంటి తీరులో ఈనాడు కొంత మంది నాయకులు మాట్లాడుతున్నటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను. దయచేసి సమస్యలు ప్రతి ఒక్కరు గ్రహించాం, చూశాం. ప్రతి ఒక్కరూ ఎలాగు పున్న టిడిపి పార్టీలో పున్నటువంటి సోదరులు, సోదరీమణులు కూడా కనీసం మీరు సహకరించకపోయిన, మద్దతు ప్రకటించకపోయిన ఘర్యాలేదు గాని, మీరు మనస్సుక్కి ప్రకారంగా, కాస్తా నిర్మయంగా పుంటే మంచిదనే మాట నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సభలో ఏ అక్కరం మనం తొలగించడం గాని, ఏదైనాక్షరాన్ని మనం చేర్చు కోవడం గాని, ఇక్కడ మనం చేసే పరిస్థితులు పుండరు. అపకాశాలు లేవు. తప్పకుండగా, ఈ నిమిషం కాకపోయిన, మరొక నిమిషంలోనైన, మీరు రిక్టార్స్ అన్ని పరిశీలిస్తారు. అవసరం అయితే ఎలక్ట్రానిక్ మిడియా దానిని కూడా తమరు పరిశీలిస్తారు. సార్, అంతవరకు మేము కూడా బింబించు పుంటాము. కానీ, కళ్లూరా చూశాం. చేపులారా నిసటువంటిది ఒక భయకరమైనటువంటి అవమానం మేము ఇక్కడ చూశాం. నేను ముందుగా మీకు మనవి చేశాను. సహజంగా కుతూహలమ్మ గారిని చూస్తే, ఒక అక్కనో, ఒక తల్లినో చూసినట్లుగా పుంటది. ఆమె నడక గాని, ఆమె మాట్లాడే మాట తీరు గాని, ఆమెను పలుకరించినప్పుడు ఎదుటి వారికి ఇచ్చే సమాధానం గాని, ఎవరూ గాని ఎప్పుడు గాని, ఎంత మాత్రం గాని, మనలో ఏరకమైనటువంటి మరొకఅలోచన కూడా రాదు. అంత పవిత్రమైనటువంటి స్థీ మూర్తికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనం ఈ కుతూహలమ్మ గారు అధ్యక్షా. అక్కడ ఆమె గారు ఆ సీటులో కూర్చునప్పుడు సోదరులు గౌరవనీయులు కేశవ్ గారు మాట్లాడారు. గౌరవనీయులు రఘువీరా రెడ్డి గారు ఒక 40, 45 నిమిషాలుమాట్లాడారు. ఆ 45 నిమిషాలు మాట్లాడిన ప్రతి అంశానికి చాలా సుదీర్ఘమైనటువంటి వివరణ, ఇక్కడ ఏ రకమైనటువంటి చిన్న ఇంటర్వ్యూన్ కూడా లేకుండగా, ఆమె నాయక్వతంలో, ఆమె అధ్యక్ష స్థానంలో వారు మాట్లాడానికి అపకాశం ఇష్టారు. ఆయన గారు కూర్చునప్పురు. పెంటనే సహజంగా మరొక మంత్రి గారికి అపకాశం ఇష్టి, ఆయన గారు పిలిచారు. ఇందాక చంద్రబాబు నాయుడు గారు అంటున్నారు. ఆయన అంటే నాకు గౌరవం. షక్తిగతంగా నాకు ఎన్ని ఇబ్బందులు, అవమానాలు ఆయన వల్ల నాకు జరిగిన, కానీ నా లాగే నిరుపేద కుటుంబం నుంచి వచ్చి చాలా ఉన్నతమైనటువంటి శిఖరాలు అదిరోహించారు. రాజకీయాలలో కానీ, ఆయన ఇందాక ఒక మాట అన్నారు. ప్రతిభా భారతిని రాజకీయాలలోకి నేనే తీసుకొని వచ్చానని అన్నారు. కుతూహలమ్మ అయిన, గొల్లపల్లి సూర్య రాపునైన రిజర్వేషన్లలో మేము వస్తో పున్నాం. పెద్దలు అయినటువంటి మీరందరూ ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ప్రోత్సహించి మా విధి విధానాలను చూడ లేక మమ్మలను ఈ సహజంలో బుత్తికే

పరిస్థితులు కూడా లేనటువంటి సందర్భాలలో మాకు కోకొల్లులుగా వున్నాయి. అందులో ఉదాహరణాయే చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పినటువంటి మాట ప్రకారంగా గాని, కుతూహలమ్మ గారు ఒక ప్రవితమైనటువంటి డాక్టర్ వృత్తి చేసుకుంటే, 1981వ సంవత్సరంలో, నేను అదే సంవత్సరంలో కొత్త పేట సమితి, అధ్యక్షునిగా ఎన్నిక అయ్యాను. కేవలం అక్కడ కొత్త పేట సమితి, అధ్యక్షునిగా కేవలం ఆ స్థానం రిజర్వు అయిన మూలంగా, నేను కూడా ఉద్ఘోగానికి రాజీనామా చేసి, ఆ రోజు నేను గెలిచాను. కానీ, మమ్మలను ఎవరు ప్రేరిపించే, లేకపోతే మమ్మలను ప్రాత్మపాంచి, ఎవరూ తీసుకొని రాలేదు. కేవలం రిజర్వేషన్స్ వచ్చిన మూలంగా మేము ఆ స్థానాలలోకి రాగలిగాం. అదే రకంగా కుతూహలమ్మ గారు వచ్చి, అది నిజమే, ఆ రోజు ఆ జిల్లాలో పున్నటువంటి పరిస్థితుల పలన మీ యొక్క సహకారం తీసుకుంది. మీరు కూడా సహకరించారు. కానీ, రెండు సంవత్సరాలు పూర్తి కాకుండగానే, ఆమెను చాలా అగోరవమైన రీతిలో, ఆమెను దించిన ఖ్యాతి కూడా మీదే అని ఈ సందర్భంగా జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. అధ్యక్ష మరొక మాట కూడా చంద్రబాబు నాయుడు అన్నారు. బాలయోగిని నేనే స్పీకర్ గా చేశానని అన్నారు. నిజానికి కూడా మాకు చంద్రబాబు నాయుడు గారిని చూస్తుంటే, బాలయోగి గారు గుర్తుకు వస్తుంటారు. ఆయన మరణం మాకు జ్ఞాపకం వస్తుంటుంది. నేను చాలా సందర్భాలలో, రాష్ట్రంలో చాలా చాలా మిటింగ్లలో మాటల్డాడాను. ఈ అసెంబ్లీలో కూడా గతంలో ఒకసారి మాటల్డాడాను. మరొకసారి మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. బాలయోగి మరణానికి కూడా చంద్రాబు నాయుడే కారణమని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

ఏ రకమైనటువంటి, ఎంత చిన్న ఇంటరఫ్స్ట్ గాని, సభలో ప్రశాంతమైన వాతావరణం పుంది. అలాంటి సందర్భంలో గౌరవనీయులు తేశవ గారు చాలా చక్కటి ఉపన్యాసం, రఘువీరా రెడ్డి మాటల్డాడిన ప్రతి మాటకు, ఆయన ఉపన్యాసంలో ప్రతి మాటకు వివరణ ఇచ్చుకున్నారు. నాకు తెలిసి, అంత ప్రశాంతమైన వాతావరణం ఈ మధ్య కాలంలో నేను చూడ లేదు. వెంటనే చంద్రబాబు నాయుడు గారు లేచి, నీపు ఆ స్థానంలో కూర్చోవడానికి అర్థత లేదు.

(అంతరాయం)

స్పీకర్ ను రమ్మసండీ, లేవండీ, లేవండీ అంటే, అక్కడ మా దళిత స్త్రీలు అందరూ లేచి అక్కడ కూర్చున్నారు. స్పష్టంగా నీపు పనికి రావు. నీపు పున్నంత వరకు సభను జరగసీయను, ఏమండీ రండీ, రండీ అని వాళ్లందరిని అక్కడ కూర్చోబెట్టాడు. ప్రతి మనిషికి మనస్సుకి ఒకటి పుంటుంది. ఈ సభకు కొన్ని సాంప్రదాయాలు వున్నాయి.

రా.9.40

ఈ సభకు కొన్ని సాంప్రదాయాలు, కొన్ని నియమానిబంధనలు ఉన్నాయి. ఆ నియమ నిబంధనలకు లోబడే శాసన సభాపతిగా ఉన్న మీ మీద మాకు పరిపూర్ణమైన విశ్వాసము, సమ్మకము ఉన్నాయి. ఇదీ సంఘటన బయట జరిగి ఉంటే చంద్రబాబు నాయుడు గారిని అరెస్టు చేయించే పరకూ మేము ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లేవారిమే. ఒక దళిత జాతికి మాటల రూపంలో ఆవమానం జరిగినా, లేక వారికి శారీరకంగా ఏ రకమైన ఇబ్బంది కలిగినా, వారు చేసే దైనందిన వృత్తిలో ఎక్కడైనా సూస్యతా భావం చూపించినా, ఎస్సి, ఎస్సి ఎత్తాసిటీస్ యూన్ క్రింద కేసు పెట్టుకొనే అర్థత మాకు ఉంది. కానీ సభకు కొన్ని నియమ

నిబంధనలు ఉన్నాయి. ఈ సభలో నువ్వు ఉన్నంత సేపు సభ జరగనివ్వము. నువ్వు ఆ సీట్లో కూర్చోపడానికి అర్థత లేదు. ఈ రెండు మాటలు చంద్రబాబునాయుడు గారు ఖచ్చితంగా అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గొల్లపల్లి సూర్యారావు గారు మీ అభిప్రాయాలు మీరు చెప్పారు. కూర్చోండి. మీరు చాలా డిప్రెషన్ ఉన్నారు. మీ ఆవేదన మీరు చెప్పారు. దయచేసి కూర్చోండి. Please conclude.

శ్రీ గొల్లపల్లి సూర్యారావుః అధ్యక్షా, సహజంగా మేము కానీ లేక కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన దళిత, గిరిజన, బలహీన పర్మాలకు చెందిన వారు కానీ సభలో ఎన్ని క్లిష్ట సమస్యలు వచ్చినా వాటి జోలికి వెళ్లలేదు. మా యొక్క విధులు, బాధ్యతలు, ధర్మములను గమనించి దాని ప్రకారం ముందుకు వెళ్తాము. కానీ సభలో నిన్న మొన్న జరిగిన విషయాల జోలికి నేను వెళ్లసు. వారి మాసిక స్థితి జోలికి నేను వెళ్లసు. వారు మనస్సేలో బీపరతుగా సమాధానం చెప్పితే నాకు ఏ ఇబ్బంది లేదు. లేకపోతే ఈ సభ కార్యానిర్వహణను మేము జరగనివ్వమని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ కొణిజేటి రోశయ్యా : అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు చంద్రబాబునాయుడు గారు మాట్లాడుతూ, కుతూహలమ్మ గారిని డిప్యూటీ ఛైర్మన్ గా తీసుకువచ్చామని చెప్పారు. అప్పుడు నేను, వెంకటస్వామి గారు అబ్బిరంగ్ గా వచ్చామని వారికి గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. వారు కుతూహలమ్మ గారి ఎన్నికకు సహకరించిన మాట వాస్తవమే. కానీ ఆమెను రాజకీయాల్లోకి తీసుకువచ్చింది మాత్రం స్వర్ణయ రాజగోపాల్ నాయుడు. రాజగోపాల్ నాయుడు గారు చంద్రబాబునాయుడుగారికి కూడా ఏ మాత్రం సన్నిహితంగా ఉన్నారో వారే చెప్పాలి. దాని గురించి నేను ఏమీ చెప్పసు. యనమల రామకృష్ణుడు గారు సభలో ఏమీ జరగని దానిని రోశయ్యగారే అన్నారని ఒక మాట అన్నారు. ఇలాంటి నీచెమైన పనులు చేయడానికి కూడా ఒక అలవాటు ఉండాలి. ఉన్నది లేనట్లు లేనిది ఉన్నట్లు ..... అధ్యక్షా, నేను చదిని వినిపిస్తాను. దీనికి భిన్నంగా ఏమైనా జరిగిందేమో చెప్పమనండి. వారు కాగితాలు పంచదం చూస్తూనే ఉన్నాము. తమరి అనుమతితో జరిగిన దానిని నేను చదిని వినిపిస్తాను. సర్, ఒక మాట. రామకృష్ణుడు గారు రోశయ్య గారు కూడా సీ.డి చూసి ఉంటారు అన్నారు. అనలు సీ.డి అంటే ఏమిటో వారిని చెప్పమనండి, నిజంగా నాకు అర్థం కాలేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

నేను కూర్చుంటే మీరు మాట్లాడతారా? ఫరవాలేదు. నాకు ఏమీ గౌరవం తక్కువ కాలేదు. అంత మర్యాద ఉందా? సరే.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడుః అధ్యక్షా, పెద్దలు రోశయ్యగారు నిలబడి ఉండగా నేను నిలబడి ఉండడం బాగుండదు. అందుచేత వారు నిలబడితే నేను కూర్చుంటాను. వారు కూర్చుంటే నేను నిలబడతాను. అది సాంప్రదాయం కూడా. వారు సీ.డి ఎలా పుంటుంది అని అడుగుతున్నారు. మీకు ఇప్పుడు సీ.డి ని పంపించాము. ఒకసారి ఆ సీ.డి ని వారికి చూపించండి. అప్పుడు సీ.డి ఎలా పుంటుందో వారికి తెలుస్తుంది. ఆ సీ.డిని సభలోని సభ్యులందరినీ చూడమనండి. అందులో దాపరికం ఏమీ లేదు. లేకపోతే మీ దగ్గర అఫీషియల్ పర్సన్ ఉంటుంది. అఫీషియల్ పర్సన్ ని అందరికి చూపించండి. రోశయ్య గారు ఏదో పేపర్ చదువుతామన్నారు. అది కూడా చదవమనండి. డిప్యూటీ స్పీకర్ గారు మనస్తాపం చెందితే మేము విత్తడా చేసుకుంటామని చెప్పుతున్నాము. దానికి పెద్ద రాధాంతం ఎందుకు?

శ్రీ కొణిజేటి రోశయ్యా అధ్యక్షా, నేను తప్పు చెపుతున్నానా, వారు తప్పు చెపుతున్నారా అనేది రెండు నిముషోల క్రితం నేను ఏమన్నావో టేపోలో వినండి. నేను ఉన్నది లేనట్లు, లేనిది ఉన్నట్లు చెప్పి చేయడానికి కూడా అలవాటు ఉండాలని అన్నాను. చివరి మాట ఏమిటంటే సీ.డి అంటే ఏమిటండి అన్నాను. సీ.డి చూపించమన్నానా? కానీ వారు సీ.డి చూపించమన్నారని అంటున్నారు. రామకృష్ణదుగారూ సీ.డి అంటే ఏమిటి అసడానికి, సీ.డి చూపించమనడానికి ఎంత తేడా ఉంది? వారు బి.ఎ, బి.ఎల్ కాబోలు. అధ్యక్షా, నేను రిలపెంటగా ఉండే నాలుగు మాటలు చదివి వినిపిస్తాను. కనీసం వారికి మైక్లు ఇస్తున్నారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

నేను మొత్తం చదివి వినిపించడానికి, నేను చదువు రాని తంట్ ఇంప్రెషన్ కాదు. చదవగలను. సర్, వారికి మొత్తం చదివి వినిపించాలట. తమరు అనుమతిస్తే మొత్తం చదివి వినిపిస్తాను. లేకపోతే నాలుగు పంక్తులు మాత్రమే చదివి వినిపిస్తాను. నేను సభ సమయాన్ని ఎక్కువగా వాడుకోకూడదు. సభ ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైనదనే ఉచ్ఛేషణతో నాలుగు పంక్తులే చదువితానని అన్నాను. తమరు ఎలా అనుమతిస్తే అలా చదువుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: అందులో రిలపెంట్ ఉన్నది మీరు చదవండి.

శ్రీ కొణిజేటి రోశయ్యా: “కనీసం వారికి మైక్లు ఇస్తున్నారు. మాకు మైక్లులు కూడా ఇప్పడం లేదు. మీరు ఎందుకు మాట మారుస్తున్నారు? స్పీకర్ స్థానానికి హూందా తసమండి. ఆ షైర్కు మాత్రం హుందాతనం లేదు. మేము అందుకే బాధపడుతున్నాము. ఇది కౌరవ సభ మాదిరిగా ఉంది. స్పీకర్ గారు వింటున్నారని ఇన్కాపీబోగా ఒక వాళ్యం ఉంది. ఇలాంటి కుటిల రాజకీయాలు చేయడం మంచిది కాదు. ఆ రోజు కౌరవ సభలో కౌరవులు కూడా ఇట్లానే అనుకున్నారు. కన్కల్చాఫ్స్కు స్పీకర్ గారు రావాలి. వారు సమాధానం చెప్పాలి. అంతవరకూ ఈ సభ సడవడానికి పీలు లేదు” అని చంద్రబాబు నాయుడు గారు అన్నారు. ఇది మూడు రోజుల ముందు జరిగినది కాదు. ఇప్పుడు మాటల్డాడేముందు జరిగిన విషయం గురించి నేను చెప్పాను. మూడు రోజుల క్రితం కరపత్రం ఏదైనా ఉంటే మీరు పంచుకోండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. రామకృష్ణదు గారూ, మీరు చాలా చతురులు కాబట్టి, నేను అనసటువంటి మాటలు కూడా నేను అన్నట్లుగా చెప్పానికి ప్రయత్నం చేయకండి. దీని తర్వాత మీ అనుభవంలో మరొక విషయం గుర్తు పెట్టుకోండి. అధ్యక్షా, ఇక్కడ జరిగిన సంఘటనలు, తమరు పరిషత్ శస్తేనే మాటల్డాడేది రికార్డ్ అవుతుంది. మీరు పరిషత్ శస్తేనండా, నా ఇష్టం పచ్చినది నేను మాటల్డాడితే అది రికార్డ్ అవుతుందా? అలా మాటల్డాడిన మాటలు ఎన్ని ఉన్నాయి? వారు ఎన్ని మాటలు మాటల్డాడారు, అని ఉచ్చరించడానికి కూడా సిగ్గుపడి ఆ మాట చెప్పలేదు. సర్, మామూలుగా కూడా నాకు పారపాటున కూడా షైర్కులో కూర్చునే అవకాశం రాదనుకోండి. ఒకవేళ వచ్చి కూర్చుంటే సమ్మ ఏమనినా కూడా నేను బాధనడి ఉండేవాడిని కాదు. ఒక మహిళ కూర్చుని ఉంటే, అంతమంది వెళ్లి ఒక దళిత మహిళ చదువుకున్న ఆమె కూర్చుని ఉంటే ఆవిడ దగ్గరకు వెళ్లి గందరిగోళం చేశారు. చాలా అనుభవం కలిగినటువంటి వారు, బాధ్యత కలిగిన వారు ఈ మాటలు మాటల్డాడితే దాని అర్థం ఏమిటి? రామకృష్ణదు గారు దానిని టిప్ప్టే చేసి లేనిది రోశయ్య గారు అన్నారని అన్నారు. నేను ఉన్నది ఉన్నట్లుగా అన్నాను. సభ అంతా దానికి సాక్ష్యం. ఏ సందులోనో గొందులోనో ఏదైనా అంటే నేను

ఏనున్నానో మీకు తెలియదు. మీరు నన్ను ఏమి కొట్టారో తెలియదు. ఇక్కడ ఇంతమంది ఉండగా ఎలా తెలియకుండా ఉంటుంది?

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుఁఁ అధ్యక్షు, కుతూహలమ్మ గారే డిప్యూటీ స్పీకర్గా ఒకే స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. తాను చంద్రబాబు వల్లనే రాజకీయాల్లోకి వచ్చానని, సభను హందాతనంగా నడిపిస్తానని వారే స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. అది నేను చెప్పసక్కరలేదు. నేను చాలా స్పష్టంగా, నేను ఏ మాటలా కూడా కుతూహలమ్మగారిని ..... ఏదైనా ఉంటే స్పీకర్ గారు ఇచ్చిన నిర్ణయం ఇది . ఇది వయులేట్ అయ్యాడని మాట్లాడాను తప్ప మరొకటి కాదు. నేను ఆ విషయమే అందరికీ చెప్పాను.

σ°.9.50

అది రికార్డుల్లో ఉంది. ఒకవేళ కుతూహలమ్మగారు బాధ పడుతుంటే, నేను తప్పకుండా విత్తిడ్రా చేసుకుంటాను. బీపరతుగా విత్తిడ్రా చేసుకుంటాను. కానీ ఒకటి అధ్యక్షు, మీరు కూడా ఒకసారి చూడండి. జరగని సంఘటనను జరిగినట్లుగా ఏ విధంగా చిత్రికరిస్తారో. రోశయ్యగారు ఏం మాట్లాడారో, కోసారు రంగారాపుగారు ఏం మాట్లాడారో, మిగిలిన వారు ఏం మాట్లాడారో మీరే చూడండి. ఇలాంటివి జరిగితే భాధేస్తుంది. జరగని సంఘటనలను కూడా జరిగినట్లుగా చూపిం చి, లేనిసోని అపోహాలు క్రియేట్ చేయడం మంచిది కాదు. అది సభకు కూడా హందాతనం కాదు. ఈ రోజు లైవ్ వచ్చిన తర్వాత ఇక్కడ మనం మాట్లాడేదంతా ఫీల్డ్లోకి వెళ్లిపోతన్నది. లైవ్ లో పోతున్నాయి. లైవ్ లో పోయినపుడు ప్రజలు కూడా అర్థం చేసుకుంటారు కాబట్టి అలాంటివి చేయవద్దని కోరుకుంటూ, కుతూహలమ్మగారు బాధ పడితే, నేను మళ్లీ రిపీట్ చేస్తున్నాను--తప్పకుండా నేను విత్తిడ్రా చేసుకుంటాను. ఇంకొక విషయం కూడా అధ్యక్షా. వీళ్లందరూ చాలా అభిమానంగా చెప్పారు. నాకేమి బాధ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ గవర్నర్మెంట్ కానీ మిమ్మల్ని క్యాబినెట్లోకి తీసుకుని కుతూహలమ్మగారిని స్పీకర్గా పెడితే, ఆవిడ ఇంకా బ్రహ్మండంగా చేయగల్లుతారు. ఆమె మీర మాకు సంపూర్ణమైన నమ్మకం ఉంది. ఇప్పుడు ఎవరైతే దఖితులు మాట్లాడారో, వారందరికీ కూడా మెసేజ్ పస్తుంది. రాష్ట్రమొత్తం, దేశం మొత్తంగా మళ్లీ రెండవ దళిత మహిళా స్పీకర్గా కుతూహలమ్మగారు ఆ ఛైర్లో కూర్చుంటే మాకు ఆసందంగా ఉంటుంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షాతిరేకం)

MR SPEAKER: Please sit down. We will go on to no confidence reply.

ಡಾ.ಜೆ. ಗೀತಾರೆಡ್ಡಿ :ಅರ್ಥಕ್ಕು .....

శ్రీవై. రామకృష్ణదు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి రిస్టయ్ రేపు పెట్టండి. ఇప్పుడు ఆమెకు మైక్ ఇస్ట్ మాకు కూడా ఇవ్వాలి.

MR SPEAKER: Now we will go on to the reply.

(శ్రీమతి జె. గీతారెడ్డి మాటల్డెందుకు అవకాశం ఇష్టవులసిందిగా కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన మహిళా శాసనసభ్యురాలు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

It is a very serious matter concerning the Chair. Yes. As the Leader of Opposition has come forward, he has withdrawn what he has said, we will leave it. ఎప్పుడైనా ఇటువంటి సందర్భాలు వచ్చినపుడు, ఇటువంటి సంఘటనలు జరిగినపుడు, you see, at times పొరపాట్లు జరుగుతంటాయి. జరిగినపుడు, we have to react and raise to the occasion. That would be most appropriate way of maintaining dignity of the House. Now, we will go on to the reply.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం కొనసాగింపు)

Now, we will go on to the reply.

(శ్రీమతి గీతారెడ్డికి అవకాశం ఇస్తే, తమకు కూడా అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యులు అంతరాయం కల్గించసాగారు)

Please sit down. We will go on to the reply

డా.జె. గీతారెడ్డి : నాకు మైక్ ఇష్టండి అధ్యక్షా ....

MR SPEAKER: We will go leave it here now. Please sit down. A lot of members are disturbed. I can understand your feelings. But, since it has been withdrawn, please resume your seats.

శ్రీ జి.సూర్యారావు : సార్, ఒక్క నిమిషం టైమ్ ఇవ్వండి.....

MR SPEAKER: Surya Rao garu, the matter is over. Now, please be seated. మీ expression మీరు ఇచ్చారు. Yes, we will call her up.

శ్రీ జి. సూర్యారావు : ఇప్పుడు డిప్యూటీ స్పీకర్ కుతూహలమ్మగారు చాలా బాధాతస్త హృదయంతో బయటకు వెళ్లిపోయారు. దయచేసి ఆమెను తిరిగి అక్కడ కూర్చోపెట్టాలి.

MR SPEAKER: Please sit down. We will leave it here.

(శ్రీమతి గీతారెడ్డికి మాట్లాడిందుకు అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా తిరిగి కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యులు అంతరాయం కల్గించసాగారు)

The matter is settled. Please leave it here. No more on this..

శ్రీ పి. కేశవ్ : సార్, సూర్యారావుగారు మంచి నలహా ఇచ్చారు. ఆమెను మేమే తీసుకుని వస్తాము.

డా.జె. గీతారెడ్డి : సార్, ఒక్క నిమిషం .....

MR SPEAKER: Geeta Reddy garu....

శ్రీ పి. కేశవ్ : సార్, డిప్యూటీ స్పీకర్ ను వెళ్లి తీసుకుని మేమే అక్కడ కూర్చోపెడతాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అనుందీ ! నేను చెప్పాను. వారు వస్తారు. I have called her already. She is coming. డిప్యూటీ స్పీకర్గారిని పిలవడం జరిగింది. వారు వస్తున్నారు. We will get on to the replies now.

డా.జె. గీతారెడ్డి : అధ్యక్షా, కుతూహలమ్మగారూ .....

డా.ఎస్. జనార్థన రెడ్డి : సార్, ఇదేమిటి సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్ : నీకెందుకు అంత కోపమయ్యా, నేను చెప్పాతున్నాను కదా ! నువ్వు కూర్చో
(ఈ దశలో డిప్యూటీ స్పీకర్ శ్రీమతి జి. కుతూహలమ్మగారు అధ్యక్షస్థానం వహించడంతో, నభమెత్తం ఆమెకు పూర్వధ్వనాలతో స్వాగతం పలికింది)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : గీతారెడ్డిగారూ మాటలాడండి.

శ్రీపై. రామకృష్ణదు : నో మేడమ్ ....నో ... ఆమెకు ఇస్తే మాకు కూడా ఇష్టండి.

(తలుగుదేశం పౌర్ణ సభ్యులు తమకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

డా.జె. గీతారెడ్డి : మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్, ఇప్పుడు మీరు ఆ కుర్చీలో కూర్చోవడం మాకందరికి చాలా సంతోషంగా ఉంది. ముఖ్యంగా దాఖిత మహిళలకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. కానీ మీరు అక్కడ కూర్చోవడంతో సరిపోదు మేడమ్. మీకు జరిగిన అవమానం మాకు జరిగినట్లుగా భావిస్తున్నాను. నిత్యం కాదు, తప్పనిసరిగా Unconditional apology చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఏం మేడమ్ మిమ్మల్ని జిల్లా పరిషత్ ఛైర్మన్గా చేసినట్లు గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నాడే, మిమ్మల్ని దించింది కూడా అతనే మేడమ్. అది కూడా చెప్పమనండి. మిమ్మల్ని ఎందుకు దించాడో కూడా చెప్పమనండి. మీ మీద అప్పటి నుండి కష్ట ఉంది. ఆయన కపట ప్రేమ వద్దు. కౌరప సభ అని అంటూ మీకు జరిపిన అవమానం....అనాడు కౌరపసభలో ద్రోపదికి జరిగింది. మేము భరించలేని అవమానం ఇది. మీరు ఎంతో ఉదార హృదయంతో వచ్చి అక్కడ కూర్చోన్నారు కానీ మేడమ్ ఈ సభ జరగాలంటే, unconditional apology చెప్పాలని మేమంతా కోరుకుంటున్నాము. మన మహిళాలోకాన్నే కించపరిచినట్లయింది. మహిళలను గారవించరు. దళితుల్ని గారవించరు. మీరు ఒక డిప్యూటీ స్పీకర్ అయినా, ప్యాపల్ స్పీకర్ అయినా మీరు ఆ కుర్చీలో కూర్చోంటే స్పీకర్తో సమానం. ఆ నిధంగా స్పీకర్గా వ్యవహారిస్తున్న మిమ్మల్ని దింపేయలేదా? మిమ్మల్ని అవమానపరచలేదా? అందుకే మేడమ్, మళ్ళీ మళ్ళీ కోరుతున్నాము, సభను దయచేసి కంటిస్యా చేయవద్దు. మీరు మాత్రం unconditional apology చెప్పించుకున్న తర్వాతనే సభను నడవండి. మేము మీతో ఉంటాము. We are all with you.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : వారి నిజ్జతకే వదిలివేశాను. వారు ఉదయం నుండి రెండు సార్లో, మూడు సార్లో ఇది కౌరప సభ కౌరప సభ అన్నారు. వారు కౌరపుల్లగే వ్యవహారించారని నేను భావించాను. అందువల్ల

నేను కూడా ఇక్కడ ద్రోషదీ వస్త్రావహారణం జరిగినట్లు, ఒక దళిత మహిళను అవమానపరిచినట్లుగా భావిస్తున్నాను. అయితే దాన్ని వారి విజ్ఞతకే వదిలివేస్తున్నాను...

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌసభ్యులు పేమ్ పేమ్ అని అన్నారు)

సి.ఎం.గారు రిప్పయ్ ఇస్తారు....

(అంతరాయం)

వాళ్ల విజ్ఞతకే వదిలివేశాను. కూర్చోండి. ఇప్పుడు సి.ఎం.గారి రిప్పయ్.

రూ. 10.00

ఊ. వై ఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి : అధ్యక్షా, నిజంగా గడచిన గంట గంటసురగా ఈ హోస్టలో జరిగిన విషయాలు చాలా బాధాకరంగా ఉన్నాయి. మీ ఓపిక, మీ సహానం నిజంగా అందరికీ ఆదర్శం కావాలి. ఈ హుందాతనం నిజంగా అభినందనీయం. ఈ నో కాన్సిడెన్స్ మోషన్ మా ప్రభుత్వం పైన ప్రతిపక్షం ఇచ్చారు. ఇచ్చిన తరువాత నిన్న కాక మొన్న ప్రతిపక్ష నాయకుడు గారు మాటల్లడుతూ ఇది మహిళారత సంగ్రామం, కురుక్షేత్రానికి రకరరాలుగా పోలికలు చేయడం జరిగింది. కురుక్షేత్రాన్ని జనరల్గా ధర్మయుధం అంటారు. ధర్మం గెలవాలి, అధర్మం నశించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలుగా దాదాపు 1 కోటి 90 లక్షల మందికి కార్బులు ఇప్పుడం బీదవాళ్లకు జరిగే ధర్మం అపునా కాదా చెప్పాలి. లేదు ఇప్పటికి మేము అధికారం వచ్చినవాటికి 18 లక్షల పెస్టన్లు ఉంటే అది ఈరోజుకు 40 లక్షలు దాటాయి. మరొక మూడునాలుగు మాసాలలో అది 60 లక్షలు పెస్టన్లుగా అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. ఇది 60 లక్షల పెస్టన్లు ఇప్పుడం జరిగిందంటే అది ధర్మకౌర్యం అపునా కాదా ? దాదాపు 80 లక్షలమందికి కొత్తగా ఇండ్లు కట్టించే ప్రయత్నం చేస్తూ వచ్చే రెండు మూడు మాసాల తరువాత కలిపి చెబుతున్నాను. ఇందులో కనీసం వచ్చే సంవత్సరం మార్పి ఎలక్షన్లకు మేము పోయేప్పటికి 45, 50 లక్షలు పూర్తిచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నది ఇది ధర్మకౌర్యం అపునా కాదా ? మీరే చెప్పాండి. చాలా ఇండ్లు కానీ, పెస్టన్లు కానీ పాపలా వడ్డి పలన దాదాపు కోటిమంది మహిళలకు నుమారుగా 90 లక్షల మందికి పైగా మహిళలకు డ్యూక్ సంఘాలలో ఉన్న వాళ్లకు కావలసిన పెట్టుబడి ఏదయితే తక్కువ వడ్డికి ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయడం ధర్మకౌర్యం అపునా కాదా, ప్రభుత్వంచేస్తున్న మంచివని అపునా కాదా ? ఈ నిశ్శాసనరాహిత్య తీర్మానం కొత్తగా బడ్డెట్ సమావేశాల చివరిరోజులలో ఎందుకు పెట్టవలసి వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. గుర్రుం అడుస్ ఉంది. బడ్డెట్టైన డిస్కషన్ ఉంది. డిమాండ్సైన డిస్కషన్ ఉన్నాయి. గడచిన 40 రోజులుగా చాలా విషయాలు చాలా సందర్భాలలో మాటల్లడడం జరిగింది. వాటన్నింటిలో మాటల్డిని పోను ఇంకా కొత్తగా నిన్న మొన్న ఏమి మాటల్డారో నాకు అర్థం కాలేదు. అధ్యక్షా, ప్రాపణీ, నో కాన్సిడెన్స్ మోషన్ ఎందుకు వచ్చింది ? మా ఎసెన్సెమెంట్ ఏమిటంటే, నేను కూడా కనీసం 30 సంవత్సరాల నుండి రాజకీయాలలో ఉన్నాను. ఇక్కడగానీ, అటు పార్లమెంటులో గానీ ఉన్నాను. చాలామంది పోబిషన్ లీడర్సు చూశాను. అపోబిషన్ పార్టీలను చూశాను. కొన్నిపార్లు రూలింగ్లో, కొన్నిపార్లు అపోబిషన్లో ఉన్నాను. ఇంత మిజరబుల్గా అపోబిషన్ ఫైలయిన పరిస్థితి ఎక్కుడా చూడలేదు. గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో ఇది జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరంలో కూడా జరిగింది. ఈ సెప్టెంబర్ నయితే మరీ భయంకరంగా ఫైల్ అయ్యారు. ఆ ఫైల్ అయిన విషయాన్ని తప్పించుకోడానికి ఇదేమన్నా తెచ్చారా అనుకున్నాను. పాపం

చంద్రబాబు నాయుడుగారిని చూస్తుంటే నాకు బాధ వేస్తుంది . Frustration is written on his face. ప్రతిదానికి ప్రైస్టేప్స్ కనపడుతుంది . నిస్సహాయత, నిస్సహా అంత ఎక్కువగా ముఖంలో కనిపిస్తూ ఉంటుంది . ప్రతిదానికి కోపం వస్తూ ఉంటుంది . నిస్స కాక మొన్న చంద్రబాబు నాయుడుగారు మాట్లాడిన స్పీచ్ చూస్తే ఏ విషయాలు మాట్లాడారు, గడిచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అభివృద్ధి జరగలేదు . అసలు ఇన్క్లాజివ్ గ్రోట్ లేదు . పేదవర్గాల గురించి పట్టించుకోవడంలేదు . లేక తీప్పవాద సమస్య చాలా ఎవరీతంగా పాశోయింది . నక్కలైట్లు ఇప్పొరాజ్యంగా చేస్తున్నారు , శాంతిభద్రతల పరిష్కార సరిగా లేదని, ఇటువంటి సమస్యలు మాట్లాడుతారు అనుకున్నాను . అభివృద్ధి, సంక్షేపం గురించి పెద్దగా మాట్లాడలేదు . జనరల్గా ఒప్పుకుంటున్నారు అభివృద్ధి బాగుంది, సంక్షేపం బాగుంది అని ఒప్పుకుంటున్నారు, ఇక ఏదో ఎమర్యించాలి కాబట్టి సేను చేసే మంచిపనులకు కూడా మాకు ట్రైట్ రాకుండా ఉండేవిధంగా మేము చేసే మంచి పనులలో అవినీతి ఉందని మాట్లాడడానికి చాలా ప్రధానంగా వారి స్పీచ్ ఉచ్ఛేశించబడింది . పులివెందులలోనో, ఇడుపుల పాయీలోనో కొంత అభివృద్ధి జరిగింది, రాష్ట్రమంటే ఇడుపుల పాయీనా ? , రాష్ట్రం ఎంటే పులివెందు ల ఒకటేనా అని అడుగుతున్నారు . లేదు నా కుమారుడికి సంబంధించి పర్సనల్ బిజెన్స్ గురించి మాట్లాడారు . నిజంగా గడిచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత The growth in this State is unprecedented in the Country. భారతదేశంలో ఎక్కుడాలేని విధంగా ఈ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఆర్థికప్పణి పెరిగింది . ఎకనమిక్ విధానంగాని, సోపల్ ఇన్క్లాజిన్స్ గానీ చాలా బాగా మంచి ఫలితాలు సాధించగలిగాము . ఆ విధంగా సాధించగలిగాము కాబట్టి మేము చెప్పిన ఎన్నికల వాగ్దానాలు అన్ని చేశాము . అంతకుముందు చేయని వాగ్దానాలు చాలా చాలా చేశాము . ఎక్కడయినా, ఎప్పుడయినా ఎన్నికల వాగ్దానాలు చాలా రాజకీయపోర్టలు ఉన్నాయి . ప్రజాసామ్రమ్యంలో మన దేశంలో గానీ, బయట దేశాలలో గానీ రాజకీయపోర్టలు చాలా ఉన్నాయి . నాయకులు కొన్ని ఆచరణ యోగ్యం కాని వాగ్దానాలు చేస్తుంటారు . కనీసం 5 శాతం, 10 శాతం దైర్యంతో ఏదో చేద్దములే లేదు ఇప్పుడు ఈ గండం గడిచి గట్టెక్కునీ చూద్దము అని రకరకాల ఆలోచనలో కొన్ని ఆచరణసాధ్యం కాని వాగ్దానాలు కూడా ఎన్నికలలో చేస్తుంటారు .

రా. 10.10

నిజంగా అధ్యక్షా, మా ఎన్నికల ప్రణాళిక ఎన్నికల కంటే ముందు మా కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన ఈ రాష్ట్రంలోనే మోష్ట్ సీనియర్ దళిత నాయకులు వెంకటస్వామి గారి ఆర్ధర్యంలో అది రచించబడింది. బాగా ఎక్కువగా సోపల్ ఇన్క్లాజిన్ గురించి, సంక్షేపాన్ని గురించి ప్రత్యేకంగా పెద్ద పీట వేయాలి, దళిత, బలహీన వర్గాల వారికి కాని, మైనారిటీలకు కాని ప్రత్యేకమైన మేళ్లు చేయాలనే ఒక పథకంతో, ఆలోచనలో మంచి పథకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది.

నిజంగా ఇంత పెద్ద పథకాన్ని మనం ఆచరణ చేయగలుగుతామా అనేది కొంత అనుమానాలు నాకు ఆ రోజులలో వుండేవి. 1, 2, కాదు ఇన్ ఆల్ ప్రంట్స్. నిజంగా ఎన్నికల కాంపెయిన్ దాచపుగా పూర్తయేసురికి మాకు కళ్లకు కనబడుతోంది, మేము గెలుస్తున్నామని. చివరి రోజు కాంపెయిన్లో నాకు భయం కూడా వేసింది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ ఎన్నికల వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకోగలుగుతామా లేదా ? నిలబెట్టుకోలేకపోతే ప్రజలు ఏమనుకుంటారోననే భయం కూడా వేసింది.

కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఇంతకు ముందు ఎప్పుడూ లేని విధంగా సోనియా గాంధీ గారి నాయకత్వంలో ఎన్నికల ప్రణాళికను ప్రీక్యోంటగో రెప్యూ చేసే ఏర్పాటు కూడా జరుగుతోంది. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలలో కూడా ఎప్పుడూ లేదు. గడచిన 4 సంవత్సరాలలో నాలుగు సార్లో, మూడు సార్లో జరిగింది. లెక్క ప్రకారం 6 మసాలకు ఒకసారి జరగాలి. కొంచెం అటూ, ఇటూ అప్పుతూ పుంటుంది. 3, 4 సార్లు రెప్యూ కూడా చేసుకోవడం జరిగింది.

అధ్యక్షుడు, జనరల్గా ఎలక్ష్మీ మానిఫిస్టోలంబ్ ఎట్లా పుంటాయంటే, మన దేశంలోనే కాదు, ఇతర దేశాలలో కూడా ఎలక్ష్మీ మానిఫిస్టోన్ అంటే *they take it with a pinch of salt*. ఒకసారి నాకు గుర్తుకు వస్తుంది, ఎలక్ష్మీ మానిఫిస్టోను గురించి స్విజర్లాండ్ ఎకానమీ మినిస్టర్ మాట్లాడారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నారు. అప్పుడు వారు విజన్ 2020కు ఒక డాక్యుమెంట్‌ను తయారు చేసారు. మెకన్జీ అనే ఒక బహుళ జాతి సంస్థచేత అధ్యయనం చేయించి ఒక డాక్యుమెంట్ తయారు చేయించారు.

ప్రతి నెలలోనూ ఒక ఫారిన్ డెగ్నిటరీ వస్తూ పుండేవారు. వారి దగ్గర చంద్రబాబు నాయుడు గారే స్వయంగా ల్యాప్ టాప్ ప్రిజెంటీఫ్స్ చేసేవారు. వారి దగ్గర ఐటి చిఫ్ మినిస్టర్ అని అనిపించుకునేవారు. వారితో ఇదేదో జరుగుతోందని చూపించే ప్రయత్నం చేసేవారు. చూపించి, వారందరూ బాగా పొగిడితే, బ్రిహ్మందంగా పుందని అనిపించుకుంటే, అప్పుడు పేరట్ల కూడా బ్రిహ్మందంగా వ్రాసేవి, *he used to feel very happy* చాలా బాగుందని అనిపించుకునే ప్రయత్నాలు కూడా జరిగేవి.

కానీ దురదృష్టం, ఈ స్విజర్లాండ్ ఎకానమీ మినిస్టర్ గారు, నాకు ఆయన ప్రేర్తాలే గుర్తు లేదు కానీ, ఆయన కొంత సబ్సైన్ పుస్తక మనిషి, విజన్ 2020లో గ్రోత్ ఇంత పుంది, అంత పుందని చూపిస్తే, ఆయనకు జెమ్యానీన్గా అనుమానం పచ్చింది. అర్థమెటికల్ మిస్టీక్ పుస్తట్లుగా పుంది, పొరపాటు చేసినట్లుగా పున్నారు ఈ లెక్కలలో, ఇంత నిజంగా జరగడానికి కష్టంగానే పుంటుందని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారైన చంద్రబాబు నాయుడు గారితో అంటే, ఆయన అన్నాడు, ‘నో, నో, స్టేట్ ఎకానమీ మాకు తప్పనిసరిగా ఆ లెపల్లో పెరుగుతుంది, ప్రతి సంవత్సరమూ 10 శాతం, 15 శాతం పెరుగుతుందని చెప్పారు. *If my remembrance is right* రెడ్డి ల్యాబ్స్ అంజిరెడ్డి గారు ఎదురుగా పున్నారో లేక వారిని గురించి చెప్పడమో జరిగింది. వారు 10 సంవత్సరాల త్రితం ఒక కంపెనీని స్టార్ట్ చేసారు, అప్పుడు కోటి రూపాయల టర్మోవర్ పుండేది, *all these are subject to little bit of variations.* నాకు బాగా గుర్తు పుండదు, 10, 15 సంవత్సరాలలో కోటి రూపాయల టర్మోవర్ నుంచి రు.1000 కోట్లకు పెరిగారు, రాష్ట్రం కూడా అట్లానే పెరుగుతుందని చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెబితే, *Switzerland Economy Minister is on a diplomatic visit to India and Andhra Pradesh. They are supposed to be very polite and very diplomatic in their approach and talks also* కానీ ఆయన *he was little taken aback.* He was little outraged or felt aghast and he said that మామూలు సమయాలలోనే కాదు, ఎలక్ష్మీ సమయంలో కూడా మా దేశంలో ఇటువంటి వాగ్దానాలు చేస్తే మమ్మల్ని పిచ్చానుపత్రికి కాని జెయిల్కు కాని పంపిస్తారని అన్నారు. ఇది ఎందుకు చెప్పానంటే, ఎన్నికల ప్రణాళిక గురించి చెప్పాను. మా ఎన్నికల ప్రణాళికలో కొన్ని వాగ్దానాలు చూసి జనరల్గా ఎన్నికల ప్రణాళిక అంటే ఎక్కువ వాగ్దానాలు చేస్తారు. ఆయన

అన్నది, ఎన్నికల సమయంలో కూడా నిజవ్వ 2020 లాంటి వాగ్గానాలు చేస్తే పిచ్చానుపత్రికి కాని జెయిల్కు కాని పంపిస్తారని అన్నారు. మేము ఎన్నికల సమయంలో వాగ్గానాలు చేసినా కూడా వాటిని నిలబెట్టుకోలేకపోతే మర్యాదగా వుండదు, మమ్మల్ని పిచ్చానుపత్రికో లేక జెయిల్కో పంపించకపోయినా కనీసం ఇచ్చిన వాగ్గానాలను నెరవేర్పకపోతే మమ్మల్ని మళ్ళీ గెలిపించరు కదా అని భయం వేసింది. **Not in any way to be little Chandrababu and others.** చంద్రబాబు నాయుడు గారికి రాష్ట్రం బాగా పెరగాలని ఉత్సహం వుండింది ఆ రోజులలో. లేదని చెప్పడం లేదు.

శ్రీ వై.రామకృష్ణదు : ఒక్క నిమిషం మీరు ఈస్ల్ అయితే నేను చెబుతాను. మమ్మల్ని రిక్వెషన్ చేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : ఇప్పటికే బాగా ఆలస్యమైపోయింది, I will also not take long. నేను కూడా ఎక్కువ సమయం తీసుకోను.

(తెలుగుదేశం సభ్యులచే అంతరాయం)

రామకృష్ణదు గారూ మీరు అడిగిన విషయం గురించి కూడా నేను చెబుతాను. ఈవాళ, 4 సంవత్సరాల తరువాత ఆ ఎన్నికల మానిఫిస్టేషన్లో మేము చేసిన ప్రతి ప్రధానమైన వాగ్గానమూ ఇంప్లిమెంట్ చేసాము. ఒక్క వాగ్గానం కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయకుండా పోయింది లేదు.

(ట్రైజరీ బించెన్ నుంచి చప్పట్లు)

1, 2 ఇంప్రొక్సీకర్స్‌గా వుండేవి మేము తీసేసాము తప్ప, ఎన్నికల ప్రణాళికలో చెప్పినవి అన్ని చేసాము. పోతే ఎన్నికల ప్రణాళికలో మేము వాగ్గానాలు చేయనిని కూడా చేస్తున్నాము. అది మరీ సంతోషంగా వుండని మనని చేస్తున్నాను.

(ట్రైజరీ బించెన్ నుంచి తిరిగి చప్పట్లు)

అధ్యక్షుడు, ఎన్నికల కంటే ముందు చేసిన ప్రతి వాగ్గానాన్ని కూడా నిలబెట్టుకుంటూ వుంటే, చెయ్యినిని కూడా చేస్తూ వుంటే మరి మా మీద ఎందుకు అనిశ్చాస తీర్మానం పెట్టారు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ? ఒకటి గమనించండి. దయచేసి మీరు 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నారు. మీరు అధికారంలో వున్న 9 సంవత్సరాలలో సగటు అభివృద్ధి రేటు రాష్ట్రంలో 5.7 శాతం వుంది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ మొదటి 3 సంవత్సరాలలో 9.32 శాతం గ్రోట్ వచ్చింది. మరీ ముఖ్యంగా ఈ ఒక్క సంవత్సరమూ 10.37 శాతం వుంది.

రా.10.20

ఈ ఒక్క అంశం తీసుకుంటే, గ్రోట్రేట్ 10.37 శాతం. ఇంతకుముందు ఉన్న రెవెన్యూ డెఫిసిట్ పోయి రెవెన్యూ గ్రోట్ సర్కస్కి వచ్చింది. ఈ విధంగా గడచిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు బాగా ఉన్నాము. 2004కన్నా 2005, 2006,2007,2008 ఈ విధంగా ప్రతి సంవత్సరం మరికొంత పెరుగుతూ

ఉంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏమంటారంటే, ఇది మీ గొప్పతనం కాదు, నేను 9 సంవత్సరాలు చాలా కష్టపడ్డాను. ఆ ఫలితాలు మీరు ఇప్పుడు అనుభవిస్తున్నారని అంటారు. మొత్తం ఫౌండేషన్ అంతా నాదే. చాలా కష్టపడి లోతుగా ఫౌండేషన్ వేళాను. పునాది వేసి నింపి పైకి తీసుకువచ్చిన తరువాత మేము వచ్చామని అంటారు. దానిని ఇప్పుడు మేము అనుభవిస్తున్నామని చంద్రబాబునాయుడుగారు బాధపడుతున్నారు. ఆయన ఆ రోజు చేసిన అభివృద్ధి అంత బాగా ఉంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్ క్యాపిలా యున్కం నేపసల్ యావరేజ్కన్నా ఎందుకు తక్కువగా ఉంది? 9 సంవత్సరాల సుదీర్ఘ కాలం వారు అధికారంలో ఉన్నారు. నేపసల్ యావరేజ్ 9.57 అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ యావరేజ్ 9.52కి ఎందుకు వచ్చింది? ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు మేము బాగా అభివృద్ధి చెందడానికి కారణం వారు వేసిన పునాదులు కాదు, మేము చేసిన ప్రయత్నం, మేము చేసిన పాలసీలు, మా ప్రోగ్రామ్, దానితోబాటు మా అదృష్టం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన యమిని ప్రభుత్వం వారు చేసిన కార్యాద్ధరమాలు. ఈ రెండిటి తోడూ భగవంతుని దీవెన సహకరించింది. దయచేసి గమనించేదేమంటే, 1920 నుండి 1950 వరకూ మనకు స్వాతంత్ర్యం రాకముందు సగటు గ్రోత్ రేట్ 5.9 శాతం మాత్రమే. Population was growing at about 3% or so. పొపులేషన్ గ్రోత్ రేట్కన్నా సగటు అభివృద్ధి రేటు ఆ రోజు లేదు. తరువాత 50వ దశకం నుండి 1950 నుండి 1970 వరకూ జనరల్ గ్రోత్ రేట్ 3.5 శాతం, 1980 నుండి 1990 వరకూ యావరేజ్ గ్రోత్ రేట్ 5.7 శాతం. క్రిందటి 20 సంవత్సరాల నుండి 1991 నుండి లిబర్లైజేషన్ మొదలుపెట్టాము. 1990లో గ్రోత్ రేట్ 5.7 శాతం అంతకన్నా ముందు 1980–90 లో గ్రోత్ రేట్ 5.7 శాతం. లిబర్లైజేషన్కన్నా 10 సంవత్సరాల ముందు గ్రోత్ రేట్ 5.9 శాతం ఉండింది. లిబర్లైజేషన్ తరువాత మొదటి దశకంలో గ్రోత్ రేట్ 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చివరి మూడు సంవత్సరాల్లో, 7.37 శాతం ఉండింది. దానికి కారణం, ఆ రోజు ఉన్న షైనాన్ మినిషన్ మన్మోహన్‌సింగ్‌గారు. The economic policies of the Government of India will definitely make the economy grow better. మన అదృష్టం బాగా ఉండి, మన్మోహన్‌సింగ్‌గారు భారత ప్రధాని అయ్యారు. 2004లో భారత ప్రధాని అయిన తరువాత he brought in more money into circulation. He changed the norms of the banks. ఒకమైన కావలసిన మని సర్క్యూలేషన్ తెచ్చి ఇన్ఫ్లేషన్ వీలున్నంతవరకూ కంట్రోల్ చేశామనీ, generally, economist say growth should be anywhere between 8% to 10% and inflation should be anywhere between 4% to 5%. ఆ విధంగా రెండూ మేనేజ్ చేస్తూ రావడం జరిగింది. గడచిన నాలుగు సంవత్సరాల్లో జనరల్గా the growth of the country is around 9%. దయచేసి గమనించేదేమంటే, 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చివరి మూడు సంవత్సరాల్లో 7.37 శాతం గ్రోత్ వచ్చేందుకు ఆయనే కారణం అన్నారు. ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గ్రోత్ రేట్ 5.9 శాతానికి వచ్చింది. కాబట్టి మన్మోహన్‌సింగ్‌గారి policies were one of the very important reasons for our growth. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న మేజర్ ఇన్వెస్ట్ ఇరిగేషన్ అండ్ హాబింగ్. ఎప్పుడయినా పట్టిక ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఎంత ఎక్కువ పెడితే దానితోబాటు ప్రైవేట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ నాలుగు ఇంతలు రావడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ రెండూ జరిగాయి. కాబట్టి ఈ గ్రోత్ వచ్చింది. ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ లేని విధంగా, గ్రాన్ స్టేట్ డోమెస్టిక్ ప్రాడక్షన్ పెరుగుతోంది. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రెవెన్యూ పెరుగుతోంది, ఆ కలెక్షన్లో కొంత జాగ్రత్తగా ఉంటే, పర్సంలేజ్ ఇంతకు ముందు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉండగా I will go into more details. ప్రతీ గ్రాన్ స్టేట్ డోమెస్టిక్ ప్రాడక్షన్ పల్ల రాష్ట్రానికి సంబంధించిన రెవెన్యూ పస్తుంది. ఈ గ్రాన్ స్టేట్ డోమెస్టిక్ ప్రాడక్షన్ పెరిగింది, దానితోబాటు పర్సంలేజ్ ఆఫ్ స్టేట్ రెవెన్యూ పెరిగింది. అప్పీ వేళాము కాబట్టి ఈ రోజు అప్పుడెప్పుడో చంద్రబాబునాయుడు డిన్కంటిన్యూ చేసింది 1994లో రామారావుగారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రధానమైన వాగ్గానమయిన

రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వథకం, 1983లో ఏ విధంగా ఇచ్చారో అదే విధంగా 1994లో ఇచ్చారు. అటువంటి ప్రధానమయిన వాగ్దానం చంద్రబాబునాయిడు డిస్కంటిమ్యా చేస్తే , అటువంటి దానిని మళ్ళీ పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చాలా గర్వంగా, ఛైర్యంగా చెబుతున్నాను. ఒకటే గమనించాలి. ఆ రోజు రామారావుగారు మొట్టమొదట రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వథకం ప్రవేశపెట్టినప్పుడు కేవలం 30 శాతం పొపులేషన్కి తెల్లకార్డ్ ఉండన్నారు. ఈ రోజు 87 శాతానికి వచ్చింది. ఆ రోజు మార్కెట్ రేట్ రు.3 కిలో ఉంది. రామారావుగారు ప్రభుత్వంలోకి వచ్చిన తరువాత రు.2కి ఇచ్చారు. ఆ రోజు బడ్జట్లో ప్రావిష్ట రు.88 కోట్లు పెట్టారు. ఈ రోజు రు.2 కిలో బియ్యం అన్నప్పుడు మార్కెట్లో బియ్యం కిలో రు.15 ఉంది బడ్జట్లో రు.2,000 కోట్లు ప్రావైట్ చేస్తున్నాము. రు.2 కిలో బియ్యం ఎన్నికల వాగ్దానం కూడా. ఇరిగేషన్కి సంబంధించి మా మంత్రిగారు చాలా కవర్ చేశారు. ప్రతి సంవత్సరం 1 లక్ష హాక్టార్లకి కొత్తగా ఇరిగేషన్ పొట్టియల్ క్రియేట్ చేస్తామన్నారు. నాలుగు సంవత్సరాలలో మేము చేసిన వాగ్దానాలకన్నె ఎక్కువ చేశాము. మొత్తం మీద వచ్చే సంవత్సరానికి 12 లక్షల హాక్టార్లకి ఇరిగేషన్ పొట్టియల్ క్రియేట్ చేస్తామన్నాము. స్టైల్సైజ్సెప్స్ కాక అది కూడా దాదారు 8 లక్షల హాక్టార్లకు ఉంటుందేనో. కృష్ణా, గోదావరి, నాగార్జునసాగర్, పెన్నా డెల్టా. ఇని మాడాలైజ్ చేస్తున్నాము. ప్రాణహిత, చేపెళ్ ప్రాజెక్ట్స్, ఇంటర్విలింకింగ్ అఫ్ రివర్స్, దుమ్బుగూడెం టైల్ ఎండ్ పసులు చేస్తున్నాము. పెండింగ్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులన్నీ చేస్తున్నాము. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్ అంత బాగా చెయగలుగుతున్నామంటే, దానికిగాను కొన్ని ప్రధానమయిన ఉదాహరణలు చెబుతాను. **Not much of time is there.** పోలవరంలాంటి ప్రాజెక్టులు 1943లో it was conceived. సవంబరు, 2004లో టెండర్స్ పిలిచి పసులు మొదలు పెడితే, ఇప్పుటికి రు.1,575 కోట్లు రు. పెట్టాము. రు. 19,206 కోట్లు ప్రాజెక్టును మొదలుపెట్టాము. రు.1,575 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము. లీగల్ ప్రాభల్స్ వచ్చాయి. పైనల్గా సార్టపుట్ చేస్తున్నాము. ఇంకొక నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామనే విశ్వాసం, సమ్మకం ఉంది. పులిచింతల విషయంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉండగా, 1988లో దీనికి పునాది రాయి వేశారు. 2004 జనవరిలో టెండర్స్ పిలిచారు. మేము అధికారంలోకి రాక ముందు పులిచింతలకి కేవలం ఖర్చు పెట్టింది రు.24 కోట్లు అయితే, ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఖర్చు పెట్టింది రు.392 కోట్లు. ఈ ప్రాజెక్ట్ అంతా మొదలుపెట్టినప్పటి నుండి సంవత్సరం లోపల పూర్తి అవుతుంది. మొత్తం రు.681 కోట్లు ఖర్చు అయితే మరొక రు. 300 కోట్లు ఈసంవత్సరం ఖర్చు పెట్టి వచ్చే సంవత్సరం ఈ టైమ్కి ప్రాజెక్ట్ పూర్తి చేస్తామనే విశ్వాసం మాకు ఉంది.

రా.10.30

అధ్యక్షౌ, హంద్రీనీవా సుజల ప్రవంతికి చంద్రబాబు గారు ఎన్నిసార్లు శాండెషన్ స్టోన్ వేశారంటే మొదట 40 TMC కి 1997లో, తరువాత 1998లో ఒకసారి మళ్ళీ 1999లో 40 TMC కి కాకుండా కేవలం ట్రైంకింగ్ వాటర్ కోసమంటూ రెండుTMCMSకి చాలని మరల పునాదిరాయి వేశారు. కానీ పని మొదలు పెట్టలేదు. 2004 వరకు వాళ్ళస్న కాలంలో ఏ డబ్బు ఖర్చు పెట్టలేదు. పర్కు స్టోర్యూంది మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 2004లో ఫీజ్ వన్ మరియు ఫీజ్ టు క్రింద రు.6850 కోట్లకు గాను ఫీజ్ వన్ క్రింద ఇప్పటికే రు. 1500 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఎంతో కొంత నీరు వచ్చే సంవత్సరంలోగా ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దాని తరువాత రెండో దశ మొదలుపెట్టడం జరుగుతుంది. ఇక గాలీరు సగరి ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 1983లో ఒధ్మమపుగు రిజర్వాయర్ వద్ద శాండెషన్ వేశారు. 1996లో గండికోటు రిజర్వాయర్ వద్ద శాండెషన్ వేశారు. అయితే టెండర్లు పిలిచింది 1997లో అయినా 2004 వరకు వాళ్ళస్నప్పుడు రు. 18 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. మేము వచ్చిన తరువాత రు. 6200 కోట్ల కాస్ట్లో ఆ ప్రాజెక్టును చేపట్టి ఇప్పటివరకు రు. 1880 కోట్లు ఖర్చు చేయడమయ్యాడి. దానికి సంబంధించి ఫీజ్ వన్

ఇంకోక సంవత్సరంలో పూర్తిపుతుంది. ఫేజ్ టు పూర్తి చేసి నీళ్లిష్వడానికి ఇంకోక రెండు, మూడేళ్లు పడుతుంది. దేవాదుల లీష్ ఇరిగేషన్ తెలంగాణా ప్రాంతంలో గోదావరి నదీ జలాలతో చేపడుతున్న ఈ ప్రాజెక్టుకు వాళ్లు 2001 జనవరిలో శాండెషన్‌నేనా వాటికి సంబంధించిన టెండర్లు పిలవడానికి రెండున్నారేళ్లు పట్టింది వాళ్లకు. మొం అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి వాళ్లు దానిపై రు. 60 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఈ ప్రాజెక్టు కాస్ట్ మొత్తం రు. 6100 కోట్లు కాగా మొం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో రు. 2560 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. వచ్చే ఖర్చులో 65 వేల ఎకరాలకు నీళ్లిస్తున్నాము. ఇక కల్పకుర్తి లీష్ ఇరిగేషన్ స్క్రూమ్ కు శాండెషన్ జాలై 1999లో పేశారు. మొయిన్ పసులకు సంబంధించిన టెండర్లు 2003 జాలైలో పిలిచినా అప్పటి ప్రభుత్వం దానిపై రెండుకోట్ల రూపాయలు కూడా ఖర్చు పెట్టాలేదు.

(ఇది కర్ణ్ కాదంటూ డా.నాగం జనార్థన రెడ్డి గారిచే అభ్యంతరాలు)

నేను చేప్పేది కర్ణ్ కాదని మీరు అధారాలు చూపిస్తే నా తప్పును సరిదిద్దుకుంటాను. నో ప్రాభుం..... రాష్ట్రంలోని రెండవ డ్రౌట్ జిల్లాలోని ప్రజల యొక్క కలల ప్రాజెక్ట్ అయిన దీనికి రు.2990 కోట్లు ఖర్చుపుతుంది. ము మూడు సంవత్సరాల్లో మేము రు. 1366 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. అట్లాగే రాజీవ్ భీమా లీష్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు శాండెషన్ 1995లో స్వీల్ కాంపోనెంట్ ప్రాజెక్టుగా సంగంబండవద్ద ఒక రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టుగా దానికి టెండర్లు పిలిచారు. మొం అధికారంలోకి రాకముందు కేవలం రు. 79 కోట్లతో మొయిన్ టెండర్లు పిలిచారు. ఈ గపర్చుమెంటు వచ్చిన తరువాత నవంబర్,2004 నుంచి దానిపై ఇప్పటిపరకు రు.900 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. ఈ రు.900 కోట్లలో భారత ప్రభుత్వం నుంచి రు.510 కోట్లు తెచ్చాము. ఈ ప్రాజెక్టు టోల్ల్ కాస్ట్ రు.2100 కోట్లు. దీని ద్వారా లక్ష ఎకరాలకు నీరు ఇప్పబోతున్నాము. ఈ విధంగా ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి ఇంకా చాలా డిటెయల్స్ చెప్పామ్మ. నేను ప్రముఖం వాటిలోకి పోవటం లేదు. ప్రతి ప్రాజెక్టులోనూ చాలా బ్రిస్ట్ ప్రోగ్రెస్ వుంది. ప్రతి దానికి కాలపరిమితి నిర్దియించి యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తి చేయటం జరుగుతున్నది.

ఇక పులిచింతల, పోలపరం ప్రాజెక్టుల విషయంలో మన రాష్ట్రంలోనే కొంతమంది పెద్దలు గపర్చుమెంటుకు వ్యతిరేకంగా కోర్టులకు వెళ్లారు. వాటన్నిటినీ అధిగమించడం జరుగుతున్నది. పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి అన్ని తీరిపోయాయి. ఇక పోలపరం ప్రాజెక్టు విషయంలో సమస్యలను అధిగమిస్తున్నాము. ఎవరెన్ని అటంకాలు పెట్టినా వాటిని అధిగమించి ప్రాజెక్టులన్నిటినీ యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తి చేస్తాము. ప్రతి విషయంలోనూ మాట్లాడుతున్నారు. అట్లాగే ఆరోగ్యశీల అనే స్పీచ్ పెట్టాము. ఇన్నీ కూడా మేము ఎప్పుడూ ఊహించలేదు. ఆరోగ్యశీల పెడతామని మా ఎలక్షన్ మ్యానిఫిస్టోలో చెప్పలేదు. కానీ ఏరోజుకారోజు పేద ప్రజల బాధలు, ఇబ్బందులు చూసిన తరువాత ఇటువంటిని తప్పనిసరిగా పెట్టాలనుకున్నాము.

అధ్యాం, ఈ ఆరోగ్యశీల లాంటి పథకం పెడితే ఇదేదో ప్రైవేట్ ఇన్సరెన్స్ కంపెనీలకు, ప్రైవేట్ హాస్పిటల్లకు డబ్బు దోచిపెట్టటమే అన్నారు. కొంచెం ప్రాణ్కిలగ్గా ఆలోచన చేయండి. కమ్యూనిస్టులు కూడా ఆరోగ్యశీలిని ఒప్పుకోలేదు. ఇప్పుడు చాడా వెంకటరెడ్డి గారు జనరల్గా బాగుందని ఒప్పుకున్నారు. థాంక్యూ. ఇంతకుముందు కేవలం కారోబోర్ వారికి దోచిపెట్టడమే అన్న వారు ఇప్పుడు ఫరవాలేదంటున్నారు. ఇక చంద్రబాబు నాయుడు గారు దీనిమీద తప్పు పట్టిందెక్కడంటే స్టార్ ఇన్సరెన్స్ కంపెనీ ఎప్పుడురిజిస్టర్యూంది, దాని ఆధ్యాత్మిక పెయిడమ్ పేర్ ఎంత? ఐదు లక్షలో, వది లక్షలో పుంది, దాని

ఎక్కువీరియన్స్, మంచి చెడ్డా చూసుకోవద్దు అంటున్నారు. అధ్యక్షా, సాధారణంగా ఐఅర్డిఎి వాళ్లు పెయిడవ్ ఈక్స్పెట్ రు. 100 కోట్లుంటేకాని రికగ్నిష్ట్ ఇష్టురు. ఇది లోకల్బేస్ట్ కంపెనీ కాదు. ఫారిన్ బేస్ట్ కంపెనీ . దీని పెయిడవ్ ఈక్స్పెట్ రు. 105 కోట్లు . ఐఅర్డిఎి రికగ్నిష్ట్ పున్న వాటిలో ఎవరైతే లోయస్ ఇచ్చారో వారికే ఇష్టుడం జరిగింది. లోయస్ కంపెనీలకు ఇష్టుకాపోతే మీరు కారణాలు అడగుచుప్పు.

ఈ ఆరోగ్యశ్రేణికి సంబంధించి మొదటి మూడేళ్లలో మూడు జిల్లాలకు సంబంధించి రు. 60 కోట్లు ఫ్రీమియమ్గా ఆ కంపెనీకి చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఆ మూడేళ్లలో వాళ్లు వివిధ ఆసుపత్రులకు చెల్లించిన క్లెయిమ్స్ కేవలం రు. 45 కోట్లుంటే అందులో వాళ్లు ఆరోగ్య మిత్రాన్, ప్రోట్ ఆపరేటివ్, ఆ కేసుల మంచి చెడ్డా తదితర వాటన్నిటినీ వారే చూస్తారు. వాటన్నిటి కోసం దాదాపు 13 శాతం వాళ్లకు ఖర్చుతుంది. అది కాక ఇంకా ఏడు శాతం వాళ్ల ప్రోఫైల్ మార్కెట్ గానూ మిగతా ఫిజికల్ ఎక్స్పెండిచర్ మరియు ఇన్విడెంటల్ ఎక్స్పెండిచర్ కోసం 20 శాతం పోతుంది. అన్నిపోగా మిగిలిన అన్కెల్యిమ్స్ మనీలో ప్రైవెట్ గవర్న్మెంటుకు 90 శాతం వెనక్కు తిరిగి ఇచ్చే పద్ధతుల్లో అగ్రిమెంటు చేసుకొని ఆ స్టార్ ఇస్కూరెన్స్ కంపెనీకి కాంట్రాక్ట్ ఇష్టుడం జరిగింది. ఆ కాంట్రాక్ట్ ప్రకారమే ఈ కార్బోకమం జరుగుతున్నది.

రా.10.40

ఎక్కడైనా గానీ పారదర్శకతలో ఏ కొంచెం లోపించకుండా చేయడం జరిగింది. అటువంటి దాన్ని తప్పులు పడితే ఎలా?

డాక్టర్ యన్. జవార్థన్ రెడ్డి : ఆగ్రిమెంట్ అలా పుండా సార్?

డాక్టర్ షై.యన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అగ్రిమెంటులో జనరల్ ప్రిన్సిపల్ ఏమంటే total premium paid లో 20% should go for incidentals and profits. Incidental expenditure and profit కు 20 శాతం పోతే, మిగిలిన డబ్బుల్లో క్లెయిమ్స్కు పోసు, క్లెయిమ్స్కు పోకుండా ఇస్కూరెన్స్ కంపెనీ దగ్గర డబ్బులు మిగిలితే, అందులో 90 శాతం ప్రైవెట్ గవర్న్మెంటుకు బ్యాక్ వస్తుంది. Incidentals and profits together 20% . ఈ విధంగా మొత్తం మీద ఎన్నో రకాలుగా చేశాం .

Free power ఇష్టుగలమా అనే భయం పుండేది నాకు . ఎందుకంటే చంద్రబాబు నాయుడు విపరీతంగా మమ్మల్ని భయపెట్టారు, కొంత భయపడ్డాం కూడా . గవర్న్మెంటు దివ్యా ఎత్తుతుందేమో, నిజంగా వైర మీద బట్టలు ఆరేసుకోవాల్సేమో అనే భయం నాకు విపరీతంగా పుండేది. అధ్యక్షా, ఈరోజు విషయం ఏమంటే, మేము అధికారంలోకి వచ్చిపుడు power to agriculture కు వెల్యు కోట్ల యూనిట్లు అపుతుంటే, అది 30 శాతం పెరిగింది . 13 వందల కోట్ల యూనిట్లు అగ్రికల్చర్లో వాడబడుతున్నా, నాలుగు సంవత్సరాలలో ఎక్కడా కూడా ఇబ్బంది లేకుండా మేము సాధించగలిగాం . నాకు సమ్మకం, విశ్వాసం పుంది. వచ్చే సంవత్సరం పరిస్థితులు ఇంకా చాలా బాగా పుంటాయి ఎందుకంటే కృష్ణా,గోదావరి బేసిన్లో గ్యాస్ జాలై, ఆగస్టు కల్గా బయటకు వస్తుందని అంటున్నారు, ఆవిధంగా వస్తే మనకు standard power stations operationలోకి వస్తాయి, things will be a lot better.

గత మూడు సంవత్సరాలలో ఆరు యూనిపర్ట్యూటీలు పెట్టాం, ఈ సంవత్సరం మరొక ఐదు యూనివర్సిటీలు పెట్టబోతున్నాం . కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఐపటి ని సాధించుకోగలిగాం . రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున మూడు ఐపటి లను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం . ఐదు గవర్న్మెంటు కాలేజీలు, మూడు జెయన్స్‌టీయు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలు ఏర్పాటు చేశాం, ఈవిధంగా ఘలనా చేట తక్కువస్వది లేదు.

పుడ్ క్రియిన్స్ ప్రోడక్షన్ గురించి ఈరోజు రఘువీరారెడ్డిగారు డీటెయిల్స్‌గా చెప్పారు. I don't need to go on that again. But our election promise was.. Agriculture Technology Mission పెట్టి, ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో 45 శాతం పుడ్ క్రియిన్స్ ప్రోడక్షన్ పెంచాలని. ఇప్పటికే 44 శాతం పెరిగింది. మేము చేసే మంచి పనులకు భగవంతుని సాయం కూడా బాగా పుంది. రైతాంగానికి సంబంధించి farmers distressed districts identify చేయించగలిగాం కాబట్టి, ఇక్కడ జరుగుతున్న suicides గురించి రియలిష్ట్‌గా రిపోర్ట్ ఇచ్చాం కాబట్టి, మొత్తం దేశంలో 31 farmers distressed districts వస్తే, అందులో 16 నున రాష్ట్రానికి పచ్చాయి. ఆ పదహారు జిల్లాలకు సంబంధించి interest waiver కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 1000 కోట్లు పెట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 1000 కోట్లు పెట్టి, మొత్తం రూ. 2000 కోట్లను interest waiver కు ఇచ్చాం . మా ఎలక్షన్ ప్రోమిన్ ఒంకోకటి పుంది అధ్యక్షా, one time settlement for co-operative loans అన్నది. కోఆపరేటివ్ లోన్స్ ఏమి ఖర్చు అధ్యక్షా, 2004-05, 2005-06 ఈ రెండు సంవత్సరాలలో ఓపర్ డ్యూ అయిన లోన్సుకు సంబంధించి మొత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ. 50 వేల కోట్లు స్క్యూల్ అండ్ మార్జి సల్ ఫార్కార్పుకు loan waiver ఇస్తే, దాంట్లో దాదాపు రూ. 12వేల కోట్లు మనకే పస్తుంది. 78 లక్షల రైతులకు దీని వల్ల మేలు కలుగుతుంది. ఇంకా కొంత మేలు కలిగే పరిస్థితి పస్తుంది. కానీ రెగ్యులర్‌గా కట్టిన రైతులు - మా సంగతేమిటని అడుగుతున్నారు, కొలు రైతులు కూడా మా పరిస్థితి ఏమిటని అడుగుతున్నారు. వాళ్ళకు కూడా ఏదో ఒక సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో పున్నాం అధ్యక్షా . అటువంటి వాళ్ళకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సాయం చేయలేకపోయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎంతో కొంత సాయం చేయాలనే ప్రయుత్తులో పున్నాం . ఎందుకంటే అప్పులు కట్టిన రైతులందరూ - వాళ్ళ దగ్గర కూడా డబ్బులు పుండి కట్టింది కాదు, చాలా చేట్ల రోటీషన్స్ జరుగుతుంటాయి, బయట అప్పులు తీసుకొచ్చి ఈ అప్పులు కట్టిన వారుంటారు, రైతులకు చాలా చాలా రకాలైన ఇబ్బందులు పుంటాయి అధ్యక్షా . అప్పులు కట్టినంత మాత్రాన ఆర్థికంగా పున్నారని అనుకోవడానికి వీలు లేదు.

మినిమమ్ సహ్యోదార్ణింగ్ ప్రైవెట్ గురించి చెప్పారు మార్చింగ్, మళ్ళీ చెప్పమంటారా? అధ్యక్షా, రైతులకు సంబంధించి మూడుశాతం ఇంట్రైప్ట్‌తో లోన్స్ ఇస్తున్నాం . అంగెన్వాడీ హెల్పర్స్‌కు, వర్గర్స్‌కు శాలరీలు పెంచాం . డ్యూక్టా మహిళలకు మూడు శాతం వఫ్ఫీలో రుణాలు ఇచ్చాం . అధ్యక్షా, నిజానికి ఈ మూడు శాతం ఎంత మేలు చేసిందంటే, ఒకసారి దయచేసి గమనించండి. మీరు అధికారంలో పున్న తొమ్మిది సంవత్సరాలలో చివరి ఆరు సంవత్సరాలలో ఈ డ్యూక్టా మహిళలకు మీరు ఇప్పించిన బ్యాంకు లింకేజీ రూ. 1700 కోట్లు యుండి, ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో మేము ఇంతవరకు ఇప్పించింది రూ. 13000 కోట్లు . వచ్చే సంవత్సరం ఇప్పించబోయేది మరో రూ. 10వేల కోట్లు . అంటే ఈ ఐదు సంవత్సరాలలో రూ. 23వేల కోట్లు మహిళలకు బ్యాంకు లింకేజీ ఇస్తున్నాం . మీరు అధికారంలో పున్న చివరి ఆరు సంవత్సరాలలో ఇప్పించింది కేవలం రూ. 17వందల కోట్లే నుమా! స్క్యూలర్సిప్స్, ఫీజు రియాంబర్స్‌మెంటు, మెన్స్ ఛార్స్‌లు, నెంబర్ ఆఫ్ డ్రెసెన్, ఒకటి కాదు అధ్యక్షా, చెప్పుకుంటూ పోతే గవర్నర్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ చెప్పినట్లుగా ఆరేడు గంటలు పడుతుంది, | don't want to do that. బిసి లకు, మైనారీటీలకు ఫీజు రియాంబర్స్‌మెంటు, saturation concept లో

స్కూలర్సిపులు, ముస్లిం మైనారిటీలకు నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్స్, ముస్లిం మైనారిటీలకు సంబంధించి బడ్జెటు విపరీతంగా పెరగడం జరిగింది. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ముస్లిం మైనారిటీలకు సంబంధించిన స్కూలర్సిపులు - మొదటి సంవత్సరంలో రూ. 4 కోట్లు, రెండో సంవత్సరంలో రూ. 10 కోట్లు, మూడో సంవత్సరంలో రూ. 30 కోట్లు, నాలుగో సంవత్సరంలో రూ. 90 కోట్లు, 2008-09 లో రూ. 128 కోట్లు పెట్టాం . మీరు ఎప్పుడైనా కల గన్నారా అని అడుగుతున్నాను. మీరు కూడా అనుకోవచ్చు, మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో అంతగా పెంచలేకపోయారని అడగుచ్చు . మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో ఆర్థికంగా అంతంతగానే పున్నా, ఆర్థికంగా పుంజుకుంటూ, పెంచుకుంటూ వస్తునే పున్నాం . ఒక్కటి కాదు, ఇండిఫ్రీస్లో బాగానే పున్నాం, సిమెంటు, స్టీలు, పేపర్, బల్బ్డెగ్స్ వీటన్మింటిలో **capacities are getting doubled.** రెండు అల్యామినియం ఫ్యాక్టరీన్ వస్తున్నాయి, దాని గురించి ఎస్టోన్సి మాట్లాడారో చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. మీరు అధికారంలో పున్నపుడు విశాఖపట్నంలో అల్యామినియం ఫ్యాక్టరీలు తేవడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కానీ మీరు తేలేకపోయారు, మేము ఈనాడు తెస్తున్నాం కాబట్టి ఊరకే రోజూ నీలాపనిందలు వేస్తున్నారు, ఏదో ఒకటి మాట్లాడుతున్నారు. **Visakhapatnam Steel Plant capacity is getting doubled**, ఈరోజూ మా యుపిఐ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండబట్టి . ఆనాడు మీరు ఇక్కడ అధికారంలో ఉన్నపుడు కేంద్రంలో అక్కడ యన్డిఐ ప్రభుత్వం పుంది కదా, మరి ఎందుకు ఆరోజూ చేయలేకపోయారు?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : మేము ప్రోకేచీ ఇచ్చాం సార్.

డాక్టర్ పై.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అది కూడా పి.వి. సర్పింహారావుగారి పుణ్యమే . మీరెక్కడ చేశారు? మేము క్షూపడకుండానే బ్రాహ్మణే స్టీలు లాంటి ఫ్యాక్టరీ కడపలో వస్తోంది, దానికి కూడా అంత బాధ అయితే ఎలా?

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం ప్రార్థి ఉప నాయకులు డాక్టర్ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి - వస్తుంది వస్తుంది అని అన్నారు.)

ఎందుకు రాదు సార్, మీరు ఇలాగే పిల్లి శాపాలు పెడుతూనే ఉండండి, పనులు జరుగుతూనే ఉంటాయి. వద్దనేకొద్ది యస్సిఇడ్ లు వస్తున్నాయి. **Fortunately, we have got a big coastal line.** దాదాపుగా వెయ్యి కిలోమీటర్ల కోస్ట్ లైన్ మనకుంది. **70% of the World trade is only on the manufacturing, manufacturing** కు విపరీతంగా స్కూపు పెరుగుతోంది. just about two or three weeks back, we had gone to a factory, called Apachi, at Nellore. నాతో బాటు గీతారెడ్డిగారు, రాజ్యాలక్షిగారు కూడా వచ్చారు. ఆ కంపెనీలో అడిడాన్ అనే బ్రాండ్తో మాన్ తయారు చేస్తారు. వారికి మేము దాదాపుగా 250 ఎకరాల భూమి ఇచ్చాం . కొన్ని రోడ్లు, ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చర్ ప్రావైండ్ చేశాం .

రా. 10.50

అధ్యక్షుడు, రెండుస్వర సంవత్సరాల క్రితం వాళ్ల ఫ్యాక్టరీ కన్ఫ్లక్షన్ మొదలు పెట్టారు. సంవత్సరం క్రితం పూర్తి చేసారు. **As on today 4800 people are working.** ఒక్క సింగిల్ ఫ్యాక్టరీలో 4800 మంది పనిచేస్తున్నారు. మరొక రెండు సంవత్సరాలలో 20 వేల మందికి ఎంప్లాయ్మెంట్ ఈ ఫ్యాక్టరీ ఇష్టగలుగుతుంది. ADIDAS మా పట్టుకొని చూస్తే, మేడ్ ఇన్ ఇండియా అని రాసి ఉంది. ఎంత సంతోషం వేసిందో మాకు. I am really happy. అధ్యక్షుడు, బ్రాండ్క్షెప్పు అనే కంపెని శ్రీలంకన్ కంపెని. రోజుయ్య గారు శ్రీలంక వెళ్లారు. మా అఫీసర్లు కూడా వెళ్లారు. నానా కష్టాలు పడి ఇక్కడికి తీసుకోచ్చాము. వాళ్లకు సంబంధించి

రెండు వేల ఎకరాల ఎన్.ఐ.జెడ్ ల్యాండ్సు కేవలం one rupee per acre per year లీజుకు ఇచ్చాము. అదేదో అపరాధం చేసినట్లు కాగ్ రిపోర్ట్లో రాశారు. దానిని పట్టుకొని పేపర్లో పెద్ద అక్షరాలతో పేశారు. This is a policy of the Government, Sir.

బ్రాండెణ్ట్ కంపెనీకి సంబంధించి అల్లిమేట్గా, unfortunately డాలర్ ఫ్లక్కుయేషన్ వల్ల అనుకున్నంత ప్రోగ్రామ్ లేదు. అల్లిమేట్ స్టేజ్లో దాదాపు యాభై వేల మందికి ఎంప్లాయ్ మెంబర్ కల్పించాలని ప్లాన్ చేస్తున్నాము. నాలుగు రోజులు లేట్ అయితే అపుతుంది. ONGCకి సంబంధించి ఒక రిపైనరీ కాకినాడలో పన్నుంది. కాకినాడలో ONGC రిపైనరీని తేవడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తుంటే, ONGC రిపైనరీ హాష్ కాకి అని పేపర్లో పెద్ద అక్షరాలతో పన్నుంది. నాకు అర్థం కావడం లేదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కేవలం 5.8 శాతం గ్రోత్ రేట్ ఉంటే, ఆ రోజు గ్రోత్ రేట్ బాగుందని ఈనాడు పేపర్కి అనపించింది. ఇవ్వాళ 9.32 గ్రోత్ రేటు ఉంటే బాగా లేదని పేపర్ హాండ్లైన్స్ లో పన్నుంది. ఎందుకు ఇంత బాధీ నాకు అర్థం కావడం లేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన డా.ఎన్. జనార్థన్‌రెడ్డిచే అంతరాయం)

పేపర్లో రాపడానికి కారణం మీ పుణ్యమే! పేపర్ దగ్గరకు వస్తాము. Don't worry.

ఆమ్ ఆద్యై బీమా యోజన పథకం అని ఒక పథకాన్ని పెడుతున్నాము. దానికి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం యాభై శాతం నిధులు ఇస్తుంది, మేము యాభై శాతం నిధులు ఇస్తాము. 38 లక్షల మందికి అది ఉపయోగపడుతుంది. NREGP గురించి మా చిన్నార్డెల్ గారికి అవకాశం ఇచ్చి ఉంటే బాగా చెప్పేవారు. 52 లక్షల కుటుంబాలకు పనులు కల్పించాము. 25 కోట్ల 78 లక్షల మ్యాన్‌డెన్ ఇప్పించడం జరిగింది. గడచిన ఒకటిస్వర సంపత్తురాలుగా దాదాపు 2500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యాయి. ఒకొక్క కుటుంబానికి 40 పనిరోజులు వచ్చాయి. సగటు నేజ్ ఎనబై రెండు రూపాయలని మనవి చేస్తున్నాము. Plan expenditure is the highest in the country. Even State's own taxes also. ఇదోక పాయింట్ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక వైపు ఏమో విఫరీతమైన కర్పున్ అని చంద్రబాబు నాయుడు గారు అంటారు. మరొక వైపేమో స్టేట్కి సంబంధించిన ఓన్ ట్యూక్స్ బాగా పెరిగాయి, అది కూడా తప్పే అని అంటారు.

1998 వ సంపత్తురం నుండి 2004 సంపత్తురం పరకూ నా దగ్గర లెక్కలున్నాయి. State's own taxes to the GDP percentage was 9.39%. ఈ నాలుగు సంపత్తురాలలో అంటే 2004-2008 లో State's own taxes to GDP is 11.50%. అంత కర్పున్ ఉంటే, ఎవరికి దొరికింది వాళ్లు తినిపోతుంటే ఈ నిధంగా ఉంటుందా? ఎట్లా సార్ ఇది? అంత అర్థం లేకుండా ఎందుకు మాట్లాడతారు? జి.డి.పి ఇంత వస్తే, దానికి గ్రాన్ స్టేట్ డోమెస్టిక్ ప్రొడక్షన్ అనేది ఉంటుంది కదా! అందులో స్టేట్ ఓన్ ట్యూక్స్ ఈజ్, మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కేవలం 9.39% వచ్చింది. గ్రాన్ స్టేట్ డోమెస్టిక్ ప్రొడక్షన్ లక్ష కోట్లో, రెండు లక్షల కోట్లో ఉంటే అందులో percentage of State taxes is 9.39% in your regime whereas it is 11.50% now. మరి more efficient administration అని అనాలా? బెటర్ కలెక్షన్ అఫ్ ట్యూక్స్ అనాలా?

అధ్యున్, మరొక చిన్న విషయం చెప్పాలి. RBI రిపోర్ట్ అన్ సోఫ్ట్ సెక్యూర్టీ అని లేట్స్ట్గా వచ్చింది. సోఫ్ట్ సెక్యూరిటీ ఎక్స్పెండీచర్లో 2007-08 సంపత్తురానికి సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్లో సోఫ్ట్ సెక్యూర్టీకు

సంబంధించి పర్క్యూపిటా ఎక్స్‌పెండీచర్ ఇస 3706, కర్నూలుకలో 3641, తమిళనాడులో 3417, మహారాష్ట్రలో 3230, గుజరాత్లో 2643, వెస్ట్‌బెంగాల్లో 2048. అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మనం బాగున్నాము.

అధ్యక్షుడు, దేవేందర్ గౌడ్ గారు అంబేద్కర్ ఒపెన్ యూనివరిటీ వి.సి గురించి మాట్లాడారు. మీకు తెలంగాణా ప్రాంతం కనపడలేదా, వీకర్ సెక్షన్ కనపడలేదా అని అన్నారు. సోఫ్ట్ యాంగిల్స్ చూసుకున్నట్లయితే, మెరిట్ అనుదానికి ప్రాథమిక ఇస్తాము. రీజనల్ ఇజం అసలు పట్టదు నాకు. For your information Devender Goud Garu, కడవ వైస్ ఛాస్‌లర్ పరంగల్కి సంబంధించిన వ్యక్తి. నాకు రీజనల్ ఫీలింగ్స్ ఉంటే ఎందుకు ఆ విధంగా చేస్తాను?

అధ్యక్షుడు, ఏదో కొత్త సిస్టమ్ వచ్చినట్లు అడ్డోజర్న్ గురించి మాట్లాడారు. అది రామారావు గారు ఉన్నపుటి నుండి ఈ సిస్టమ్ డెవలప్ అయ్యాంది. I think Devanandan అని ఎవరో ఉన్నారు. వాళ్ల అధికారం నుండి దిగిపోయే నాటికి అయిదు మంది అడ్డోజర్లు ఉన్నారు. ఇప్పుడు కొత్తగా అడ్డోజర్లను తెచ్చారని మన్మల్ని అంటే ఎల్లా అండి? ఏ విధమైన డిఫరెన్స్ లేదు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

మీరు మిమ్మల్నే నమ్ముకోరు, ఇంకెవరిని నమ్ముతారని రఘువీరా రెడ్డి గారు ఇందాక చెప్పారు.

అధ్యక్షుడు, నేను నవ్వితే వెకిలి నప్పు అని అంటారు. వెకిలి నప్పు నప్పుడం నాకు ఎప్పుడూ అలవాటు లేదు. మామూలుగా నేను ఎప్పుడూ సంతోషంగా ఉంటాను. My attitude is that. ఇడుపులపాయకు ఏదో చేస్తున్నామని అంటారు. ఇడుపులపాయకు రైల్వే లైన్ వచ్చింది, రైల్వే స్టేషన్ వచ్చిందని అంటారు. ఎక్కడ వచ్చిందండి? అప్పుడెప్పుడో సాయిప్రసాద్ అని రాజంపేటకు సంబంధించి ఒక ఎం.పి ఉండేవాడు. పది, పస్నేండు సంవత్సరాల నుండి కడవ నుండి బెంగుళూరుకు రైల్వేలైన్ కోసం నానా కష్టాలు పడ్డారు. ఆ రైల్వే లైన్ రూట్ వయా వేంపల్లి వెళ్తుంది. దాని వల్ల మీకు ఏం బాధ అని అడుగుతున్నాను. ఇంతవరకూ ఏమీ కాలేదు. In principle వాళ్ల శాంక్ష్మ ఇచ్చారు. అంతకంటే ఏమీ కాలేదు. రైల్వే లైన్కి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో మనకు తెలుసు. ఎక్కడ పడితే అక్కడ, ఏదో ఒకటి తెస్తుంటారు. మూడు IIIITలను పెట్టాము. ఒకటి ఇడుపులపాయలో మరొకటి మాజిలీడులో ఇంకొకటి బాసరలో పెట్టాము.

రా.11.00

మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు బాసరలో ఐపటీ పెట్టగలిగారా? మేం కూడా బాసరలో ఐపటీ కావాలని అనుకున్నాం గానీ, బాసరకు సంబంధించి కొన్ని టెక్నికల్ కారణాలవల్ల అక్కడ స్థాపించడానికి వీలు కాలేదు. దానికి సమానమైన ఖర్చు పెట్టే ఐపటీ సంస్థను అక్కడ పెడుతున్నాం . మీరు పెట్టలేదు, కానీ మేం పెడితే మీకు బాధ ఎందుకు? మెదక్ జిల్లాలో ఐపటీ వచ్చినందుకు ఒక్క మాట అయినా చెప్పారా దేవేందర్ గౌడ్ గారు. ఆ సంస్థ మెదక్ లోనేకదా వచ్చింది. ఆదిలాబాద్ లో మెడికల్ కాలేజీని మంజూరు చేశాం . మీరెప్పుడైనా అలాంటి మంచి ఆలోచన చేశారా!

ఇక నాకోడుకును గురించి మాట్లాడతారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాట్లాడుతూ ఏదో మారిప్పు కంపెనీకి మావాడు పేర్లు అమ్మితే 70 కోట్ల రూపాయలో, నూట నలభై కోట్ల రూపాయలో వచ్చిందని చెప్పారు.

డా.నాగం జనర్థనరెడ్డి: 125 కోట్ల సార్.

DR.Y.S.RAJASEKHARA REDDY: O.K., whatever it is. పది రూపాయల పేరు ఇంతకు ముందు మా వాడు చేసినట్లు చెప్పిన అలిగేషన్ ఏమిటంటే పది రూపాయల పేర్నను మా వాడు డెబ్టీ ఒక్క రూపాయకి అమ్మగాలిగాడు. పది రూపాయల పేర్ డెబ్టీ ఒక్క రూపాయలు కాదు, రెండు వందలు, నాలుగు వందలు, ఆరు వందల రూపాయలకు పైన వచ్చిన పేర్లు లేవా? దేవేందర్ గాడ్ గారూ, మీరు చెప్పండి. మ్యాట్రిక్స్ పేర్ మీరు ఎంతకు కొన్నారు, ఎంతకు అమ్మారు అనేది చెప్పండి. It is just a business transaction. దీని గురించి అంత పెద్దగా మాట్లాడవలసిన హనేమీ లేదు. ఎందుకు మాట్లాడారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మ్యాట్రిక్స్ పేర్లు కొనడానికి, అమ్మడానికి సబ్సైన్స్ యెల్గా వచ్చిందా? లేదా? పేర్ వాల్యూ పెరిగింది. ఎకానమీ బూమ్ అయింది, పెరుగుతుంది కాబట్టి తెలిసిన వాడికి పెరిగితే మనకు బాధా? తెలియని వాడికి ఎంత చేసుకున్న మనకు బాధ ఉండదు.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్: అధ్యక్షా, Matrix is a listed company; it is a Public Limited Company. మేం స్టోక్ ఎఫ్స్యూంజీలో అమ్మాం. తమరు ఎలా అమ్మారో నాకు తెలియదు. ఆ డీవైల్ తెలియదు. స్టోక్ ఎఫ్స్యూంజీలో it is a listed company. You know better. It is a public transaction. ఆ ట్రాన్స్క్రిప్షన్లో అమ్మాం. ఆ విధంగా మీరు కూడా అమ్మి ఉంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. It is totally an unlisted company-- అందువలన మీరేమైనా చేసుకుంటే దానికి జవాబు చెప్పండి. I am telling very frankly. I do not know about your transaction at all.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి: మీరు చెప్పిన దానికి జవాబు చెబుతాను. మీరు ఎంతకు అమ్మారు, ఎంతకు కొన్నారని అడిగాను.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గాడ్: అధ్యక్షా, నేను, మా కుటుంబమ్మలం, నా కుమారులతో సహా we are the promoters of Matrix. You know better than us. We were promoters of that company. Everybody knows it. ఆ సంస్థ పేర్లను మేం 1999లో లేక 2000వ సంవత్సరంలో పేర్ డెబ్టీ రూపాయలు లెక్కాను తీసుకున్నాం . మేం అమ్మినప్పుడు 1500 రూపాయలకు అమ్మాం . డౌన్లోడ్ చేశాం . It is a public affair. ఇక్కడవారు కాదు మళ్ళీ నేపస్టర్ కంపెనీ వారు తీసుకొన్నారు. Everybody knows that it is an open transaction.

DR.Y.S.RAJASEKHARA REDDY: I am not alleging anything. నేను అడిగింది మీరు పదిహాడు రూపాయలకు కొన్నారు, 1500 రూపాయలకు అమ్మారు. బాగుంది. మీది లిష్ట్ కంపెనీ. Jagan's company is not a listed Company. But Jagan Reddy పేర్లు కొన్నది కూడా మళ్ళీ నేపస్టర్ కంపెనీయే. It is a very reputed Company. వాటికి సంబంధించి నోటికి వచ్చినట్లు మాట్లాడవద్దు. He has done a very very genuine transaction.

(ప్రతిష్కా నాయకులు చంద్రబాబు నాయుడు మాటల్డాడేందుకు అవకాశమివ్వాలని కోరారు)
 డారుకో చంద్రబాబు, కూర్చోండి. It is absolutely a genuine transaction. ఏ విధంగా కూడా
 విరుద్ధంగా జరగలేదు.

(అంతరాయం)

బ్రహ్మణి స్టీల్స్ కు సంబంధించి you go to the extent of alleging that Brahmani Steels is my benami company. దాని గురించి కూడా మీరు రోజు లెక్కలు కట్టి సంవత్సరానికి ఎనిమిది వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుందని చెప్పారు. ఎనిమిది వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వచ్చే స్టీల్ కంపెనీ పెట్టేవాడు నా బినామీగా ఎందుకు ఉండాలి? నోటికి ఏమి వస్తే అది మాటల్డాడడం మంచిది కాదు జనార్థన్. పట్టిక టైఫ్టులో నాలుగు కాలాలపాటు ఉండాల్సిన వారం . అంత అన్యాయం ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్డాడడం మంచిది కాదు. Not only Brahmani Company, Zindal Rasal. Rasal-Khaima, కార్ల ఫౌకర్ నాది అనలేదా, బీచ శ్యాండ్, అపాచీ నా బినామీ కంపెనీ అనలేదా? పులిపెందులలో వచ్చే యురేనియం కార్బోరేషన్ పూర్తిగా నాదే కదా. పులిపెందుల నాదే కదా. అది కూడా పూర్తిగా నాదే కదా. లేదా నా బంధువులది అయినా ఉండాలి, లేదా నా బినామీ కంపెనీ అయినా అయి ఉండాలి. బ్రహ్మణి స్టీల్స్ కు సంబంధించి చాలా డీటైల్స్ గా మైన్ మంత్రిగారు చెప్పారు. I don't need to go into that again. కానీ మన దేవేందర్ గౌడ్గారు ఒక విషయం అడిగారు. ఓబులాపురం ఇసుప భనిజం లీజల విషయంలో విపరీతమైన లాభాలు వస్తున్నాయి కదా, మైన్స్ ను ఎందుకు మీరు టేక్షపర్ చేయరు అని అడిగారు. టేక్షపర్ చేయాలంటే ఒక రోజు వనే. ఒక రోజులో మీరు అనుకుంటే నేపస్ట్రేజ్ చేయవచ్చు, ఎందుకు చేయరని అడిగారు. నేనోక విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను.

మన పొలసీలు ఏ రోజుకు ఆ రోజు మార్పుకోగలుగుతామా? We have a liberalised economic policy also. The Government should be a facilitator. ప్రభుత్వం వీతైసంతవరకు ఫసిలిటేటర్గా ఉండి పట్టిక ప్రైవేట్ ప్రార్థనర్సిప్షన్లో గానీ, ప్రైవేట్ ఎంట్రప్రెస్యూర్స్ ను ఎంకరేజ్ చేసి గానీ, ఇండష్ట్రియల్ గ్రోత్ కు ట్రేడింగ్ కు గాని మనం సహకరించాలని పాలసీ. దేవేందర్ గౌడ్గారూ, దయచేసి ఒక విషయాన్ని గమనించాలి. 2002లో ముడి ఇసుప భనిజం టన్సుకు రెండు వందలు లేక మూడు వందల రూపాయలు ఉండేది. 2003 సంవత్సరం మధ్యకు వచ్చేసరికి అది పెయ్యి రూపాయలకు చేరింది. మరలా ఆ సంవత్సరం చివరకు ఆరు వందల రూపాయలకు వచ్చింది. మరలా 2004లో 1200 రూపాయలకు పెరిగింది. సడెన్స్గా ఇప్పుడు మూడు వేలకు పెరిగింది. దీనికి సంబంధించి ఎక్కుడెక్కుడ రోజూ రేటు పెరుగుతుందో ఆ రేటు పెరిగిన దాన్ని మనం అనగా ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా? జూబ్లీ హిల్స్ లోనే, బంజారా హిల్స్ లోనే లేక ప్రౌదరాబాదు చుట్టుపక్కల ఒక సభ్యన్సికో, మరొకరికో పది ఎకరాలు లేక ఇరవై ఎకరాలు ఉంది లేకపోతే, జూబ్లీ హిల్స్ లో ప్లాట్స్ ఉంటాయి. రేట్లు పెరిగాయి కాబట్టి వాటిని ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందా? పట్టిక పర్సన్కు అయితే అది వేరే సంగతి. TISCO is a major Steel Company in the country. It is a private Limited Company. దాదాపు రెండు సంవత్సరాల క్రితంవరకు నష్టాల్సో ఉంది. ఈ సంవత్సరం దాదాపు 8000 కోట్ల రూపాయల లాభాలలోకి వచ్చింది. Will you straightaway take it? మీరు అనవచ్చు, ఫౌకర్లు వేరు, మైన్స్ వేరని మీరు చెప్పవచ్చు. మైన్స్కు సంబంధించి న్యాచురల్ రిసోర్స్ అండర్ గ్రోండ్ రిసోర్స్ కదా. దానిని ఇంత తక్కువ ధరకు ఎందుకు ఇస్తారని అడగవచ్చు. దానికి ప్రభుత్వం ట్యూన్లు విధిస్తున్నది.. The Government should think of revising some taxes. We are already at it.

ముడి ఇనువ భానిజానికి సంబంధించిన రాయల్సీ ఉన్నకు కేవలం ముపై రూపొయలు మాత్రమే ఉంది. దానిమీద పది శాతం సెన్ విధించాలని గత సంవత్సరం అనుకున్నాం .

రా.11.10

భారత ప్రభుత్వానికి మేము రాశాము. రాయల్సీ కూడా **15% of sale cost** వేయమని చెప్పాం. అది భారత ప్రభుత్వం వద్ద పైనల్ స్టేబోల్ ఉంది. **Very soon that is going to come.** అది కాకుండా ఈ రు.3000/- పెరిగిన తరువాత ఇంకోక అలోచన మేము ఏమి చేసామంటే దీనిపైన ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తే - most of it we are going for only exports. ఉన్నది ఉన్నట్లు నేరుగా ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తే సెల్వ్ టాక్స్ ఉండదు. అది నెగటివ్ లిష్టోల్కి తీసుకోని రమ్మని భారత ప్రభుత్వానికి ఉత్తరం రాసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఆ విధంగా చేస్తే 12 శాతం దీనిపైన సీల్వ్టాక్స్ కూడా వేయవచ్చు. 15 శాతం రాయల్సీ వేసి, 12 శాతం సెల్వ్ టాక్స్ కూడా వేస్తే మొత్తం సెల్వ్ ధరలో దాదాపు 27 శాతం ఏ విధమైన పని చేయకుండా ప్రభుత్వానికి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రేపు వాళ్ళ ఫౌక్సరీ పెట్టుకుంటే ఫౌక్సరీ ద్వారా సంవత్సరానికి రు.700 కోట్లు లాభం ఉంటుంది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం చేయాలి గానీ, చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడే 2003 వ సంవత్సరంలో ఐరిం ఓర్నెంటులు STC ద్వారా ట్రేడింగ్లోకి మొదలు పెట్టారు. రు.11 కోట్లతో ఎక్స్పోర్ట్ చేశారు. రు.11 కోట్లతో ఐరిం ఓర్నెంటులు ఎక్స్పోర్ట్ చేస్తే రు.11 కోట్లు కాలిపోయాయి. అంటే రు.11 కోట్లు నష్టం దానిలో. అది వద్దతి కాదు అని చెబుతున్నాను నేను. ప్రాధిక్యాలు ఎక్కుడైక్కడాతే వస్తున్నాయో అవన్నీ ప్రభుత్వం తీసేసుకుంటుందా? స్పిన్నింగ్ మిల్లులు నష్టం వచ్చాయి కాబట్టి అమ్మేసైద్దాం అంటే ఎలా? స్పిన్నింగ్ మిల్లులు నష్టం వచ్చాయి కాబట్టి అన వసరంగా అమ్మేసైరు కదా. ప్రైవేటేజ్ చేయాలని కదా స్పిన్నింగ్ మిల్లులు అమ్మేసింది మీరు. మగర్ ఫౌక్సరీలు అన్ని అమ్మేసారు కదా. ఇక్కడ పైదరబాదలో కూడా కొన్ని పెద్ద ఫౌక్సరీలు అమ్మేసారు. నిజం మగర్ ఫౌక్సరీస్, ఇక్కడ రిపబ్లిక్ ఫోర్ట్ అన్ని రకరకాలుగా ఎంత తొందరగా అమ్మేసేయగలిగితే అంత తొందరగా అమ్మేసారు కదా. అంటే నష్టాలు వచ్చేపన్నీ ప్రభుత్వం అమ్మేస్తుంది. ఎవరికన్నా లాభాలు వచ్చేవయితే అవన్నీ మనం తీసేసుకుంటామా? అది ప్రభుత్వ పాలసీ కాదు. **The Government should have open eyes everywhere.** ఎక్కుడైక్కడాతే ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఆదాయాలు పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుందో ఏమే మేజర్ యూక్సీవిటీస్లో పెద్ద ఆదాయాలు ఎక్కుడైక్కడ వస్తున్నాయనే విషయాలు చూసుకోవాలి. దాని కోసమే టాక్సేప్ట్స్ కు సంబంధించిన డిపార్ట్మెంట్లు ఉంది. ఆ డిపార్ట్మెంట్లు చాలా జాగ్రత్తగానే చూస్తున్నాయి. దీనికి సంబంధించిన రాయల్సీ 15 శాతం, సీల్వ్టాక్స్ 12 శాతం వెయ్యాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. నాకు ఒక్కటి చెప్పండి చంద్రబాబు గారూ, ఇవాళ వెర్షర్ హరైట్ ఇస దొగ్గు కాబట్టి మిల్లు ఇండస్ట్రీలన్నీ నేపస్ట్రైట్ చేసేద్దామా? Is it correct? Can it be a good policy? It cannot be. In the year 1990-91 we have embarked upon liberalized economic policies and liberalized Industrial policies. And we cannot just change it overnight. ఆ విధంగా overnight change చేసుకుంటూ పోతే the industrial climate itself will totally get spoiled. We will not be able to do that.

అధ్యక్షు, నా తమ్ముడికి సంబంధించిన గోకుల్ ట్రస్ట్ ల్యాండు గురించి చెప్పారు. నా తమ్మునితో పాటు ఇంకో 800 మందో 1000 మందో ప్లాట్ ఓసర్లు లేకపోతే బిల్లింగులు కట్టుకున్న వాళ్ళ ఉన్నారు. వివేకాసందర్భిల్లో నాకు గుర్తున్నంత వరకు 15 సంవత్సరాల క్రితం genuine ప్రాప్తి అనుకోని రెండు ప్లాట్లు అందులో కొనుక్కున్నాడు. ఒకటి 600 గజాలు ప్లాటు, ఇంకోకటి 800 గజాల ప్లాటు something like that. దాంట్లో దాదాపు 10 సంవత్సరాల క్రితమే ఇల్లు కట్టుకొన్నాడు. దానికి సంబంధించిన పర్మిషన్లకు సంబంధించి సమస్య ఉన్నది. ఆ విషయం వాస్తవమే. అక్కడ తనతోపాటు చాలా మంది కూడా కట్టుకోని ఉన్నారు. ఒకసారి అందరూ

కంప్యూటు చేసారని అంటే అతడు నా ఆఫీసుకి వచ్చి ఈ ప్లాటు నాకు అక్కర లేదన్నా, నేను రాసిచేస్తాను, నిస్మందుకు అనాలి అన్నాడు. అప్పుడు నేను వద్దులే అందరికీ ఏమి జరిగితే అదే నీకు జరుగుతుంది, రెగ్యులరైజ్ చేయాలా లేదా ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది, ప్రభుత్వం అన్నీ ప్లాట్లు ఆక్రమించుకుంటే నీదీ ఆక్రమించుకుంటుంది లేకపోతే నీదీ పోతుందని చెప్పాను.

(నాకు చెబితే నేను కూడా తీసుకుంటాను అని సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి అన్నారు)

చూడండీ జనార్థన్ రెడ్డి గారూ, నివేదిసందర్భానికి సంబంధించిన రిజిస్ట్రేషన్ 15 సంవత్సరాల క్రితం ఉన్నది. ఆ 15 సంవత్సరాల్లోనూ ఈ 4 సంవత్సరాలు తప్ప అంతకు ముందు 10 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వంలో ఉన్నది మీరే. మీరేమి చేశారు? ఆరోజు రిజిస్ట్రేషన్లు ఎందుకు కానిచ్చారు? ఆరోజు ఇండ్స్ ఎందుకు కట్టుకోనిచ్చారు?

అధ్యక్షు, బేగంపేట ఎయిర్పోర్టుకి సంబంధించిన విషయం మాట్లాడారు చంద్రబాబునాయుడు గారు. ఇది 1972వ సంవత్సరంలో ఎయిర్పోర్టు బేగంపేట వైపుకు పిష్టు అయింది. అంతకు ముందు అటు ప్రక్కన ఉండేది ఎయిర్పోర్టు. *The Airport Terminal was on other side.* 1972 వ సంవత్సరంలో బేగంపేటకు పిష్టు అయింది. తరువాత 1997 లో దీన్ని రాజీవ్ గాంధీ ఇంటర్వెషన్ల్ ఎయిర్పోర్టుగా నామకరణం చేయడం జరిగింది. తరువాత 1999వ సంవత్సరంలో ఇంకొక కొత్త టెర్మినల్ వచ్చిన తరువాత డోమెస్టిక్ టెర్మినల్కి ఎస్టీఆర్ పేరు పెట్టారు. ఇంటర్వెషన్ల్ టెర్మినల్కు రాజీవ్ గాంధీ టెర్మినల్ అని పేరు పెట్టారు. రాజీవ్ గాంధీ పేరుతో ఉన్న ఒక ఎయిర్పోర్టును, రాజీవ్ గాంధీ ఇంటర్వెషన్ల్ ఎయిర్పోర్టు అని 1997 వ సంవత్సరంలో నామకరణం చేయబడ్డ ఎయిర్పోర్టును 1999 వ సంవత్సరంలో అదే ఎయిర్పోర్టులో ఇంకొక టెర్మినల్ వచ్చింది కాబట్టి టెర్మినల్ను డివైట్ చేసి అంతకు ముందు మొత్తం ఎయిర్పోర్టు రాజీవ్గాంధీ పేరుతో ఉంటే, రాజీవ్గాంధీ పేరుతో ఇంటర్వెషన్ల్ టెర్మినల్ పెట్టి డోమెస్టిక్ టెర్మినల్ ఎస్టీఆర్ పేరు పెట్టారు. అప్పుడు కూడా మేము ఏమీ అనలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున కూడా మేమేమీ అనలేదు, అసలు మాట్లాడనే లేదు. ఆ విషయాన్ని వదిలేసాం. ఇప్పుడు దానికేమాత్రం సంబంధం లేకుండా కొత్త ఎయిర్పోర్టు కడుతూ ఉంటే, ప్రైవేట్, పబ్లిక్ పార్టీసిపెషన్లో కడుతూ ఉంటే ఆ ప్రైవేటు వాళ్ళను కూడా ఒప్పించుకొని దానికి రాజీవ్ గాంధీ ఇంటర్వెషన్ల్ ఎయిర్పోర్టు అని పేరు పెడితే మీకేమిటి ఇఖ్వాంది అని అడుగుతున్నాను. మాకైతే పాత ఎయిర్పోర్టు ఇప్పటికీ కూడా మూర్సియాలని అనుకోలేదు. మీరు చేసిన అగ్రమంట్లు అవ్సీ. పాత ఎయిర్పోర్టును కనీసం ఇంటర్వుల్ ఎయిర్పోర్టుగా చేయాలనే ప్రయత్నం మేము చేస్తున్నాం. డోమెస్టిక్ చేయాలంటే కేంద్రప్రభుత్వం ఒప్పుకోదు. ఇంటర్వుల్ అంటే, *within the State of Andhra Pradesh పోవడాని కైనా గానీ, కొంత ట్రాఫిక్ అయినా ఇక్కడి నుంచి పోగిలిగితే బాగుంటుంది, విజయవాడకు గానీ, రాజమండ్రికి గానీ, తిరుపతికి గానీ, విశాఖపట్టణంకి గానీ ఇటువంటి 4, 5 చోట్లకైనా పోతే బాగుంటుంది. కాబట్టి దాన్ని ఇంటర్వుల్ ఎయిర్పోర్టు అన్నా చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. ఆ ఇంటర్వుల్ ఎయిర్పోర్టు గా చేసి ఆ మొత్తం ఎయిర్పోర్టు కూడా అన్ని టెర్మినల్కు కూడా ఎస్టీఆర్ ఎయిర్పోర్టు అని పేరు పెట్టాలనే ఉద్దేశం ఉంది మాకు.*

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన సభ్యులు బల్లలు చరచనాగారు)

మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. మాకేమన్నా ఎస్టీఆర్ అంటే బాధనా? ఇంకొకటా అదేమీ కాదు గదా. ఇవాళ ఎస్టీఆర్ గారి కూతురు మా యుపిని కేబినెట్లో మంత్రిగా ఉన్నారు. మాకు ఏమిటి అభ్యంతరం. ఎస్టీఆర్ అంటే మాకేమీ కోపం లేదు. ఎస్టీఆర్ అంటే కోపం ఎవరికి ఉండాలో వాళ్ళకు ఉంది. మా శాసన సభా పడ్డంలో అల్లుడు ఉన్నాడు. ఆ అల్లుడు ఎటువంటి వాడో మీరెటుపంటి వారో చెప్పాల్సిన పని లేదు పదలి వేయండి.

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన సభ్యులు నవ్వుతూ బల్లలు చరచారు)

సమాల్ రిపోర్టు గురించి చెప్పారు. లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి మాటల్డాడారు. లా అండ్ ఆర్డర్లో ఇది ఎల్లా ఉందంటే, ఇదంతా పేపర్ పుణ్యమే. “రైతుపై పిప్పోలు, అన్నదాతపై పిస్తోలు - కడవవాసి సంటూ బెదిరించిన కాంట్రాక్టర్”, “హంద్రీనివా అలైన్మెంట్ మార్పు వివాదం - నేను చూడలేదు - RDO - పోలీసులకు రైతుల ఫిర్యాదు” ఇది ఈనాడు పేపర్లో ప్రచురితమైంది. ఆంధ్రజ్యోతిలో రాసింది ఏమిటంటే, “కడవలో పుట్టు - అంతు చూస్తా, రైతులను బెదిరించిన హంద్రీనివా కాంట్రాక్టర్” మొత్తం మీద విషయం ఏమిటంటే, “రేమ్ నేనసలే కడవలో పుట్టాను, మీ అంతుచూస్తా సన్ను చూసి ఏమనుకుంటున్నారో ఏమో మీ ఏడుగురిని గుప్పెట్లో పెట్టుకొని మీ పొలాల మీదుగానే కాలువలు త్రవ్వి చూసిస్తా ఏమి చేసుకొంటారో చేసుకోండి” అని ఎవరో కాంట్రాక్టర్ హంద్రీనివా సుజల ప్రవంతికి సంబంధించిన పనుల గురించి పుట్టపర్తిలోబెదిరించాడట. ఇది మామూలు గానే రాశాడు. ఈనాడులో కూడా ఈ మేరకు కవర్ చేసారు. ఆంధ్రజ్యోతిలో స్పెషల్గా ఏమి చేసారంటే ఎవరీ ప్రవీణ్ కుమార్ అని ఇన్వెస్టిగేషన్ క్రింద రాసింది ఏమిటంటే “కడవ జిల్లాకు చెందిన కాంట్రాక్టర్ ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్. తనయుడు జగన్మహాన్ రెడ్డికి అత్యంత సన్నిహితుడు, నిత్య వివాదస్థదుడు, హంద్రీనివా రెండో దశ తెచ్చిదో ప్రోటోటో పనులను దక్కించుకున్న హిందూస్కాన్ రత్న జాయింట్ పెంచర్ సంస్థ నుంచి సబ్ కాంట్రాక్ట పొందాడు “ 05.01.08 నాడు పేపర్లో పచ్చింది ఈ విషయం. ఈ స్వాస్తును చూసి పొద్దుస్నే ఇంటలిజెన్స్ వారిని అడిగి ఏమిటి విషయం కనుక్కొండి అని చెప్పాను.

రా. 11.20

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : తీరా విషయం తెలిసిందేమంటే నాకు జిల్లా ఎస్.పి. అనంతపురం నుంచి వచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం all the accused are from Kadapa District and they are Telugudesam Party sympathizers ఇంకా డీబేల్యులోకి పోతే నాపైన contest చేసిన సతీవరెడ్డికి సొంత మేసల్లుడు ఈ ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి. నీడు కడవవాడు కాబట్టి, వాడు ఏం బెదిరించుకున్న అది నా అకోంటే...

(సభలో నవ్వులు)

ఇక మిగిలిన చాలా విషయాలు ఆయేషా కేసులో మా జనా రెడ్డి గారు చెప్పారు, I don't need to go more into that. అధ్యక్షు, చంద్రబాబు నాయుడు గారు మాటల్డాడుతూ ఆఫీసర్లను భల్కుమెయిల్ చేసి కార్యక్రమం చేస్తారు. ఇదేం పద్ధతండీ? ఆఫీసర్ల పేర్లు చెప్పి, ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంలో ఇట్లన్నారు, లేకపోతే ఆ ఆఫీసరు ఇట్లన్నాడు, అయినేంది అట్లన్నాడు. అధ్యక్షు, మీరు (తెలుగుదేశం పార్టీ) అధికారంలో పున్సుప్పుడు పున్న ఆఫీసర్లే ఇప్పుడున్నారా? లేకపోతే కొత్త ఆఫీసర్లేమన్నా వచ్చారా? నాకు సంబంధించి best of the officers have been given the best of the places. ఇందులో ఏ కొంచెం కూడా తన, పర అనే తేడా లేదు. నేను ఇంతకుముందు కూడా చెప్పాను. మా ఆఫీసులో ఒక ఇంజనీరిని గురించి సమాల్ రిపోర్టులో మెస్సెన్స్ చేసినారు.

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : అది కూడా చెబుతాను సార్ నా దగ్గర పుంది.

(ఆంతరాయం)

డా. వై.ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి : సమార్లు ఇచ్చినట్లు చెవుబడుతున్న ప్రైవెట్ రిపోర్టులో, మా అఫీసర్లు ఇద్దరిని గురించి మొస్కున్ చేయబడింది. కుమార్భాను పేరును చంద్రభాను అని అంటాడు. ఆయనకు పేరు కూడా తెలియదు. అదేదో వూరికే చంద్రభాను అని చెప్పి వూరికే ఏదో ప్రకాశన్తున్నాడు అంటాడు. అంతకంటే వేరే ఇంకా ఏమీ లేదు. ఎంత sweeping remarks అంటే ఆయన అందరి మీద చేసింది. A.P. Administrative Tribunal గురించి ఆయన అంటాడు The Tribunal is not manned by knowledgeable persons, అది A.P. Administrative Tribunal. They are supposed to be the Judges and the retired Judges. He remarked that A.P. Administrative Tribunal is only a rehabilitation centre for the retired bureaucrats, Judges and advocates.

Similar sweeping remarks were also made on our Jana Reddy. మా జానారెడ్డి గారి పైన కూడా రిమార్క్సు చేస్తాడు. ఏది ఏమైనా నోటిష్యూచ్చినట్లు. జానారెడ్డి గారు కూడా తన మీద ఏదో కేసువేస్తే మిమ్మల్ని అడిగారు జట్టగా పుండవయ్యా అని, అట్లాటివాడి మీద కూడా కేసువేస్తే ఎట్లాగయ్యా? అనలు నెన్ను నమ్ముతానంటే చాలా గొప్పొడాయన. నేనైతే నమ్మును నుమా...

(ప్రధాన ప్రతిష్ట సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఎంత అన్యాయమైన sweeping remarks అండీ? All politicians in power are busy in the loot. ఈయన ఈ సమార్లు so-called report లో, press statement లో ఏమంటాడు? All politicians in power are busy in the loot. All politicians.

(Interruptions from the treasury benches)

DR. N. JANARDHAN REDDY: Sir, All politicians in the ruling party.

డా. వై.ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి : నేనంటున్నాము సమార్లు గారికి ఏమన్నా బాధలుంటే ఒక్కసారి, ఒక్క ఇబ్బందిని గురించి నాకేమన్నా చెప్పాడా? ఒక్క అఫీసర్ సరిగ్గా లేదు అని చెప్పాడా? On the other hand, ఆ రిపోర్టులో ..... ఆ ప్రైవెట్ స్టీట్మెంట్లో

(సార్, మీ ఛిఫ్ సెక్రటరీ ఎన్ని లెటర్లు రాశారు సార్ అని డా. నాగం జనార్థన రెడ్డి గారు అంతరాయం కలిగిస్తుండటంతో, అధికార పక్ష సభ్యులు కూర్చోవయ్యా, కూర్చో అని అనసాగారు)

ఆ ప్రైవెట్ స్టీట్మెంట్లో నమ్మ గురించి నాలుగు మంచి మాటలే చెప్పినాడు. ముఖ్యమంత్రి గారు నాకు unstinted support ఇచ్చాడని ఏదో అన్నాడు. కానీ అంత చెప్పినవాడు కనీసం ఒక్కసారి అన్నా నాదగ్గర కొచ్చి పుండవచ్చు కదా? కూర్చోవయ్యా కూర్చో, వూరికే నోటిష్యూచ్చినట్లు చెబుతుంటావు. అదే రిపోర్టులో "The Vigilance Commission acknowledges that in 86% of the cases, the Government has accepted the advice of the Commission." ఆయన చెప్పిన advices 86 శాతం ఒప్పుకున్నాం, 14 శాతం మటుకు ఒప్పుకోలేదు for various reasons. In only about 14% of the cases, the Government took a view based on the facts and circumstances. అదేమన్నా తప్పా? ఆయన రిపోర్టులు పంపడు...

డా. నాగం జనార్థన రెడ్డి : తప్పు కాదు సార్, 14 తమింగలాలు వదిలిపట్టి, చిన్న, చిన్న చేపలు పట్టుకుంటారు, అది తప్పు కాదు సార్.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : జనార్థన్ మీరు అధికారంలో పున్పుడు చేసినవే అందరూ చేస్తారంటే ఎట్లయ్య?

డా. నాగం జనార్థనరెడ్డి : సార్, నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. మొత్తం షైల్పు పెడతాను, నేను ఎన్ని శాఖలు చేసానో అన్ని పెడతాను, ఒక్క చిన్న తప్పు జరిగితే నేను ఇప్పుడే రాజీనామా చేస్తాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి : వద్దులే వద్దులే కూర్చో, నిన్ను అంత మాట అన్నేదులే కూర్చో. మా దృష్టికి ఎప్పుడు ఏదొచ్చినా కూడా... మన కంకిపొడు ఎంఎల్ఎ సెప్రూ గారికి ఏదో ల్యాండ్ ఇచ్చినాము, ఇంగ్లెస్‌లారిటీ చేసినాము అని ప్రెస్‌లో రిపోర్టు పస్తే we have appointed a Commission with a senior officer to look into it. And we took the report from him to have a close analysis of both the versions of the report so that the report is not substantiated and there is no irregularity or procedural lapses to warrant any corrective steps to be taken. సెప్రూకు సంబంధించిన రిపోర్టు అది. మా దృష్టికి ఏదొచ్చినా కూడా మా తన పర అనే తేడా మాకేమీ పుండవండీ. ఎప్పుడే ఏదొచ్చినా కూడా వెంటనే, ప్రీణ్‌కుమార్ రెడ్డి అని చెప్పి ఎవరో హంద్రి నీవా సుజల ప్రవంతి ప్రాజెక్టు పనులలో నా కొడుగు జగన్మహానరెడ్డి పేరు వాడినాడు అంటే, వెంటనే నేను ఎంక్షోరీ చేసినాను who is this fellow? ఏమిటి ఈ పరిస్థితి అని. Ultimately he turns out to be - నా మీద contest చేసిన candidate సంతోషరెడ్డి సాంత మేసల్లుడు, ఇట్లాంటివి రోజూ ఘస్తోనే పుంటాయి. ఎవడో ఒకడు ఎవరోఒకరి పేరు వాడుకుంటూ పుంటాడు. వాళ్ల వాడుకుంటే నేనేం చేయాలి? అధ్యక్షా.. ప్రతి విషయంలోనూ .. world bank కు సంబంధించి కొన్ని విషయాలు మెష్టన్ చేసారు. మేము కూడా world bank చెప్పిన ప్రకారం ఈ urban land ceiling తీసివేసినాము అది ఇది అని ఏదో అన్నారు. అధ్యక్షా, నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు పున్న ప్రభుత్వాలకు, మాకూ పున్న తేడా ఏమిటంటే world bank చెప్పినట్లు పీళ్లు చేసేవారు. అసలు చంద్రబాబు నాయుడు గారికి అలోచనలన్నీ కూడా multi national అలోచనలే పుంటాయి, whether it is World Bank or whether it is major projects. కానీ మాకు వీరికి చాలా తేడా. చంద్రబాబు నాయుడు గారికి సంబంధించి ఆయన మనసులో మాట కొన్నే చెప్పారు మా మాణిక్య పరప్రసాదు. రెండు రూపాయల కిలోబియ్యూ పైస అయిన అంటాడు పేజి నెం. 118, 119 లో. 1980 వ దశకంలో తొలిసారి తెలుగుదేశం పార్టీ తెలుగు అత్య గౌరవం మీద, దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన పున్న వారికి కిలో బియ్యం ఇస్తామన్న వాగ్గానం మీద అధికారంలోకి వచ్చింది. ఆ సబ్సిడీ నిర్వహించడం కష్టం. ఆర్థికంగా మెరుగైన స్థితిలో పున్న వారు కూడా సబ్సిడీ బియ్యం కోసం పరుగుపెట్టడంతో ఈ వాగ్గానం దీర్ఘకాలంలో చాలా ఖరీదైన వాగ్గానం అయ్యింది. నేను అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ ఖర్చు భరించరానిదిగా భావించి మళ్లీ మూడున్నర రూపాయలుగా థరసు పెంచాం. సబ్సిడీ ఉపసంహారించుకోవడంతో ప్రభుత్వ పొపులారిటీ దెబ్బతింటుందన్నది సామాన్యాంభిప్రాయం. కానీ వాస్తవమేమింటంటే సబ్సిడీ వల్ల రాజకీయ ప్రయోజనాలు సష్టాత్తాయి. కాబట్టి రెండు రూపాయల కిలోబియ్యూనికి వ్యతిరేకమాయన. ఉచిత విద్యుత్తుపై నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి మనసులో మాటయ్య ఇది. పేజి నెం . 31, 120, 189 లో ఉచిత విద్యుత్తుపై అంటాడు గత ఎన్నికల్లో నా ప్రత్యుర్ఫలు ఉచిత విద్యుత్తు ఇస్తామంటే, 1999 లో నేను చేసిన ప్రామిన్ ఇది. గత ఎన్నికల్లో నా ప్రత్యుర్ఫలు ఉచిత విద్యుత్తు ఇస్తామని వాగ్గానం చేసినపుడు ఉచిత విద్యుత్తు కావాలో, నిరంతర విద్యుత్తు కావాలో ఎంచుకోమని ఓటల్కు చెప్పాను. ఎన్నికల రాజకీయాల్లో భాగంగా ఉచిత సరఫరాల కాలం దాటి పోయింది. దేశ ఆర్థిక స్థితి కొన్ని దశాబ్దాల పాటు, ఇటువంటి రాజకీయాలు చూసాము.

" ప్రభుత్వ లోటును తగ్గించడానికి, ఆదాయం పెంచాలంటే కఠినమైన నిర్లయాలు తీసుకొనక తప్పదు. ఓటల్ను మొత్తంగా తిరస్కరించకుండా, అంగీకరించేట్లు చెయ్యడమే రాజకీయ కల.' ఇది మంచి కల'. ఉచిత సేవల కాలం పోయింది. ప్రజలనుంచే డబ్బును సేకరించాలి. ఉచిత నిధ్యత్వ ఎన్నికలలో లాభాలు తేవడం లేదు. పైగా సష్టుధాయకము. ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలు భర్తీ చెయ్యడం వృథా. ప్రభుత్వ ఉద్యోగమంటనే శాశ్వతం, భద్రం అనే భావన కల్పిస్తోంది. ఉద్యోగుల జీతాలు, పెస్సన్ వల్ల ప్రభుత్వం అప్పుల పలలో చిక్కుకుపోయే పరిస్థితికి దారి తీసింది. ఉద్యోగుల పెరుగుదలతో పనిలో సామర్థ్యం పెరగడం లేదు. రాష్ట్రంలో ఉద్యోగుల కొరత లేదు. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే వివిధ శాఖలలో లక్ష ఉద్యోగాలు అదనంగా ఉన్నాయి. సిబ్బంది పెరుగుదలను నియంత్రించే భాగంగా 1994లో ఒక చట్టం తెచ్చాము. ప్రభుత్వ శాఖలు, కార్బోఫస్ట్లు, విశ్వవిద్యాలయాలు, స్థానికసంస్థలలో నియామకాలు చెయ్యకుండా ఈ చట్టం నిరోధిస్తుంది."

అందుకే అధ్యక్ష, యూనివర్సిటీలో నో రిక్రూట్మెంట్. మేము అధికారంలోకి వచ్చేంతవరకు అసలు యూనివర్సిటీలో రిక్రూట్మెంటు లేదు. గపర్స్మెంటులో అసలు రిక్రూట్మెంట్ చాలా తక్కువగా ఉంది. అందుకే ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్లో 34 డివిజన్లను క్లోజ్ చేసే ఆలోచన చేశారు.

"ప్రజలను సిద్ధం చేశాకే ధరలను పెంచాలి. ప్రజా పంపిణీ వ్యప్పలో కిరోసిన్, డీజిల్, ఆహారధాన్యాల ధరలపెరుగుదలను నేను వ్యతిరేకించడానికి కారణం కేంద్రప్రభుత్వం ఇటీవల తీసుకున్న వివిధ నిర్లయాలపైన ప్రజలకు అవగాహన కల్పించే ప్రక్రియను అవలంబించకపోవడమే. ప్రజలను సరిగా సిద్ధం చెయ్యకుండానే ఈ చర్యలు చేపట్టారు." అంటే ప్రజలను సిద్ధంచేసి ధరలను పెంచమంటున్నారు.

పేజీ నెం . 35 లో " పంచాయితీలు దండగ. పంచాయితీలు ఎంతో కాలంగా ఉన్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఎన్నో స్నీములు కొనసాగుతున్నాయి. కానీ మన గ్రామీణ ప్రజల జీవన ప్రమాణాలలో గణనీయమైన మార్పు ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వంపై ప్రజలు ఇంతగా ఆధారపడకూడదు. 1950వ దశకంలో గ్రామీణ ప్రజలు మరీ ఇంత అత్యాశాపరులుగా ఉండేవారు కాదు. ప్రభుత్వంపై అంతగా ఆధారపడి ఉండేవారు కాదు. ఇషాం గ్రామీణులు ప్రభుత్వంపై ఎంతగానో ఆధారపడుతున్నారు. రాజకీయ వాగ్దానాల వల్ల ఈ ఆధారపడడం మరింత ఎక్కువైంది. అలగే పరల్ బ్యాంకుకు సంబంధించి కూడా వాళ్ల చెప్పిన కండిషన్లు అన్నింటినీ అంగీకరించడానికి సిద్ధపడేవాళ్ల"

అధ్యక్ష, మేము వచ్చిన తరువాత ప్రీ పవర్ ఇచ్చేసరికి ప్రపంచ బ్యాంకు మాతో కట్టిన అన్నది. సరే మంచిది అన్నాము. We said that it is fine. But at the later date they have to come back and say - లేదు మేమిస్తాము అన్నారు. ఏదైనా ప్రజలకు మేలు చేసేదే మేము చేశాము.

(అంతరాయం)

గపర్స్మెంటు భూములమ్మే కార్బోక్సమం మొదలు పెట్టింది మీరా?మేమా?

(అంతరాయం)

జీ.వేలు ఇచ్చింది మీరు కదా. 1998 లో ఒకటి 2002 సంవత్సరంలో ఒకటి , భూములమ్మకోమని రెండు జి.వేలు ఇచ్చింది మీరేకదా. పొద్దున మా మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారు చెప్పిరు కదా అఖరుకి మైన్స్ భూములు కూడా అమేళారు అని. అధ్యక్షు, అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా ఉండవలసింది త్రిచెచిలిటీ, కంపాఫన్, పాజిటివ్ థింకింగ్, మనుషులను నమ్మడం . ఇటువంటివి లేకపోతే అధికారంలో ఉన్నవాళ్ళతో చాలా కష్టపడతాము. అధ్యక్షు, మా గపర్సుమెంటుకు త్రిచెచిలిటీ ఉంది. చెప్పిన మాటలన్నీ నిలబెట్టుకుంటున్నాము. చెప్పని వాగ్గొలు కూడా అమలు చేశాము.

(త్రిజరి బంచెన్ వైపు నుండి చప్పట్లు)

సేదవాడికి సంబంధించిన ఏ కౌద్దిపాటి కష్టమున్నా పెంటనే అటండ్ అవుతున్నాము. మా గపర్సుమెంటుకు పాజిటివ్ థింకింగ్ ఉంది. ఎక్కుడైనా నెగిటివ్గా ఆలోచించే పద్ధతి మాకు లేదు. మేము మనుషులను నమ్ముతాము. అధ్యక్షు, ఏన్ పనులు ఏమేం చేశారో వాళ్ళనే ఆలోచించుకోమనండి. మనుషులను ఏ మేరకు నమ్మారు వాళ్ళ? అవినీతి, అవినీతి అంటారు - మీ మీద లక్ష్మీ పార్వతి గారు ఏసిచి కేసు పెట్టింపుడు గానీ , లిక్యూర్ స్క్యూములో ఏసిచి కేసు వేసినప్పుడు గానీ, ఏలేరు స్క్యూం విషయంలో ఎందుకు మీరు సుట్టింకోర్చుకు వెళ్లి స్టేట్ తెచ్చుకున్నారు? ఏదో ఒక పద్ధతిలో మీరు, మీకు మర్దతు పరికే రెండు పత్రికలు కలిసి నిజాలను మసి పూసి మారేడుకాయ చేసే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. మేము చేసే ఇన్ని మంచి పనులను కాదు కాదు అని చూపించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాయి. ఇవాళ ఈణాడులో కార్బూను చూశాను. ఎంత భయంకరమైన కార్బూను. నేను దొంగోడు వేపరు వేసుకుని భుజాన పెద్ద మాట వేసుకొని, దొంగ సాత్తు తీసుకొని పరిగెడుతున్నానట. చంద్రబాబు నాయుడుగారు ఒక పెద్ద క క్ర తీసుకుని నన్ను కొట్టడానికి వస్తున్నారట. నేను జనంలోకి దూరాను. ఇంక ఎపరిని కొట్టాలి అనేది అయసకు అర్థం కాలేదట. నీకు, నీ ఈణాడుకు నేనెట్లా కనబడుతున్నా చంద్రబాబు నాయుడు? ఏం పద్ధతులిని. పేపర్లకు కొంచెమన్నా మర్యాదలు లేకుండా పోతున్నాయి. బరితె గించారు. మీ దగ్గర పేపర్లు ఉన్నాయి కాబట్టి మీరేం వ్రాసి చెల్లుతుంది అనుకుంటున్నారా? మీరు తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మీ మీద ఎప్పుడన్నా ఈ విధమైన కార్బూన్లు వేశారా? మీమీద ఎస్సెన్ని ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఎప్పుడన్నా ఇటువంటి రాతలు రాశారా? మేమంతా దోచుకుతింటున్నాం అంటున్నారు. పత్రికలలో సర్పులేపన్ పడిపోతోందంటే ఎందుకు పడిపోతోందో చూసుకోకుండా గపర్సుమెంటుకు నెగిటివ్ గా ప్రాప్తినే సర్పులేపన్ పెరుగుతుంది అనుకుంటే ఎలా? ఇటువంటివి అన్నీ చూసే నా కుమారుడు కొంతమంది టైక్ మెండెం వాళ్ళతో కలిసి , కొంత మంది ఇండప్రైయలిస్టులను కలుసుకొని లాంకో రాజగోపాల్ గానిష్వండి, శ్రీనివాసన్, రామప్రసాద్ రెడ్డి లాంటి వాళ్ళతో కలిసి పెట్టుబడులు పెట్టి ఒక మంచి వార్తాపత్రికను తీసుకువచ్చారు. *Saakshi is going to be a very positive newspaper, not a negative newspaper. It is a futuristic newspaper* అవుతుంది. దాని గురించి మాటల్డడుతూ రోజుకు రు.13ఖర్చు అవుతుంది12 లక్షల 75 వేలు సర్పులేపన్ అంటూ లెక్కలు వేసి రోజుకు కోటి అరవై లక్షల రూపాయలు సష్టం వస్తోంది అన్నారు. ఇంతమంది పెద్ద పెద్ద పారిత్రామిక వేత్తలు నష్టాలు వచ్చేవిధంగా ఎందుకు పెడతారు? ఇంచుమించుగా ఇది ఈణాడు లెవల్లో ఉంది కదా. ఈ నాడు సర్పులేపన్ 11 లక్షలు అనుకుంటాను.

రా.11.40

సాక్షి పేపరు మీరు చెప్పిన రోజున 12 లక్షల 70 వేలు సర్పులేపన్ వుంటే ఈ రోజున 13 లక్షల పేపర్లు సర్పులేపన్ అయిపోయింది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీ దయవల్ల మీ ఆశీర్వదంవల్ల తప్పకుండా అవుతుంది. ఎందుకు కాకూడదు. All these businessmen have invested in it as an industry. దాని గురించి బ్లౌక్ మనీ వైట్ మనీ చేసుకోవడం ఇదే తప్ప, ఇంకోక ఆలోచనలు లేవా? మీరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు మీరు ఏమి చేశారు? అందరం అదే చేస్తారని అనుకుంటారు. ఏమి పద్ధతులు ఇనీ

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

డెమోక్రసీలో అదే రకంగా Indian contextలో we belong to congress party and congress party leadership is a national leadership. కాంగ్రెస్ పార్టీ సేపనల్ లీడర్సీప్ మేము ఎక్కడ ఏధమైన తప్పులు చేసినా మాకు ఒక హైకమాండ్ పుంటుంది అంటే మీరు హైకమాండ్, హై కమాండ్ అంటారు. మా హైకమాండ్ను, మమ్ములను కానీ మీరు తప్పులు పట్టే పరిష్ఠతి లేదు. మీకు వైతికమైన అర్థత లేదు. ఎవరెవరి చరిత్ర ఏమిటి అనేది అందరికి తెలుసు. ఎవరెవరు ఎక్కడ నుంచి వచ్చారో, ఎవరెవరు ఏమేమి చేస్తున్నారో, ఎవరెవరు ఏమేమి మాటల్లాడుతున్నారో ఆ విషయాల్లో అనవరసరంగా ఫ్రెంచ్ కాకండి. కాంగ్రెస్ పార్టీ సెంట్రల్ లీడర్సీప్పును కూడా విమర్శిస్తున్నారు. ఎప్పుడైనా జాతీయ పార్టీ జాతీయ పార్టీనే, రీజనల్ పార్టీ రీజనల్ పార్టీయే, మాకు ఉన్న నాయకత్వం మాకు పుంది, మా నాయకత్వాన్ని కూడా మీరు విమర్శించవలసిన పనిలేదు. గడచిన 4 సంవత్సరాల తరువాత ఇవాళ ధైర్యంగా నిలబడి చెప్పుకుంటున్నా, ఈ సభలో ఉన్న ప్రతియొక్క శాసన సభ్యుడు కూడా ధైర్యంగా ఉండవచ్చు కారణం ఏమిటి అంటే మనం ఏ ఏ గ్రామాలను ఏ ఏ మునిపాలిటీలను రిప్రజంటు చేస్తున్నామో ప్రతి చేట మంచి మంచి పనులు చేశాము. అభిపృష్టి, సంక్లిష్ట కార్యక్రమాలు జరిగినాయి. ఏ ఒక్క చేట కూడా ఏ ఒక్కటి తక్కువ లేకుండా జరిగినాయి ఇంకా ఎక్కువ జరుగుతాయి. గడచిన 4 సంవత్సరాలుగా చాలా బాగా పనిచేశాము. పచ్చే సంవత్సరం వరకు బాగా పని చేయగల్లతాము, పచ్చే సంవత్సరం జరిగే ఎన్నికల్లో ఇవాళ ఉన్న సీట్లు కంటే మరో 10 సీట్లు అదనంగా వస్తాయి అనే విషయాన్ని మననిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

MR. SPEAKER: The reply from the Government side is over. Now, Chandrababu Naidu on the right to reply.

శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడుతూ ఈ హాన్ని కుర్కుత్తంగా కొరవ సభ క్రింద పోల్చారు. రాబోయేది కుర్కుత్తం అని వారు మాటల్లాడారు. కుర్కుత్తం ఎట్లా వస్తుంది? ధర్మపాలసలోను, ఆ ధర్మపాలన ఏమిటో చెబుతాను.

ఈ రోజు రాష్ట్రంలో చూస్తే హాస్టలు సౌకర్యాలకు డబ్బులు లేవు, పేద ప్రజల పిల్లలకు మెస్ చార్ట్లు పెంచేందుకు డబ్బులు లేవు, పారశాలలలో ఆడపిల్లలకు మరుగుదొడ్లు కట్టేందుకు డబ్బులు లేవు, ఆసుపత్రులలో మందులకు డబ్బులు లేవు, రోగాలు నిజ్యంభిస్తున్నా దొముల మందు చల్లేందుకు డబ్బులు లేవు, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించేందుకు డబ్బులు లేవు, ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతులకు, చేసేత కార్మికులకు సఫపరిషోరం ఇచ్చేందుకు డబ్బులు లేవు, ఫీజులు కట్టలేకుండా రక్తం అమ్ముకొని ఫీజులు కడుతున్న బి.సి. విద్యార్థులకు ప్రొలర్సిఫ్టులు ఇచ్చేందుకు డబ్బులు లేవు, రోడ్లు గుంతలమయమయి ప్రమాదాలు జరిగి వేలాదిమంది ప్రాణాలు హరీ మంటున్నా రోడ్ల రిపేరుకు మీ దగ్గర డబ్బులు లేవు, విషఫ్ఫరాలు వచ్చి కొన్ని

వేలమంది గిరిజనులు చనిపోతున్న దోష తెరలు కొన్ని ఇచ్చి వారిని కాపాడడానికి మీ దగ్గర డబ్బులు లేవు, రోశయ్యగారు డబ్బులు ఏమన్న చెట్లకు కాస్తాయా అని అంటున్నారు. రోశయ్యగారు మీరు వినాలి, మీరు డబ్బులు చెట్లకు కాస్తాయా అని అంటున్నారు. ఏ విధంగా కాస్తాయో ఆ విషయాలు నేను చెబుతాను.

ఇంకోక ప్రక్కన జలయజ్ఞానికి ఖర్చు పెదుతున్నాము, ఇందిరమ్మ ఇళ్ళకు ఖర్చు పెదుతున్నాము, మిగిలిన అన్ని రంగాలకు కోత తప్పదని మీరు మాటల్డాడే పరిస్థితి వస్తాపుంది. ఇస్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నేను అనుకున్నాను రిస్టయిలో చాలా విషయాలు కవర్ చేస్తారు, ఇది ఒక అవిశ్వాస తీర్మానం, ఆ అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని చాలా సీరియస్‌గా తీసుకొని కనీసం కొంతపరశైనా వారియెక్కు వైఫారిలో మార్పు వస్తుందని నేను ఆలోచించాను. కానీ వారి వైఫారిలో మార్పు కూడా రాలేదు. మార్పు రాకుండా పోవడమే కాకుండా వారి పద్ధతి చూస్తే ఇంకా నా ఇష్టంపచ్చినట్లు చేస్తాను, మీరు ఏమి చేయలేరు. ఆ విధంగా ఆయన ప్రపర్తించే పరిస్థితి వచ్చింది. రాజకీయాలలో ఉండే వ్యక్తులం మనందరం ఆలోచించుకోనలసినది ప్రజలే, ప్రజలకు సమ్కం కల్గించాల్సిన అవసరం పుంది. అవినీతికి అతీతంగా ఉండవలసిన అవసరం పుంది. నీతివంతమైన పరిపాలన ఇవ్వపలసిన అవసరం పుంది. ఎవరైతే ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నాడో ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, వారి కుటుంబ సభ్యులు కానీ అవినీతిపరులైతే వారు ఎప్పరికి చేపే పరిస్థితి పుండదు. ఇది వాస్తవం . ప్రపంచం మొత్తం కంటే మన భారతదేశంలో ఎక్కువ అవినీతి పుందని ఆ విధంగా చాలా చెడ్డపేరు వచ్చే పరిస్థితి వస్తా పుంది. నేను చెప్పిన విషయాలు మీరు వినండి, విస్తు తరువాత ఈ విషయాలకు సంబంధించి మీరు స్పందించకపోతే ఏమి లేదు. రాష్ట్ర ప్రజానీకం నిర్ణయిస్తారు. మేము ఒక విషయం అడిగాము ఆయన అంత సింప్లిక్ చేశారు అంటే చాలా ఆయనకే తెలివి ఎక్కువైనట్లు చాలా సింప్లిక్ చేస్తూ మాట్లాడారు.

(శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

2003-04లో ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదాయం , ఆయన కుటుంబం మొత్తం ఆదాయం 26 లక్షల 59 వేల రూపాయలు, మొత్తం ఆస్తి 3 కోట్ల రూపాయలు. నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడైనానరే ఏదైనా వ్యాపారాలు చేసుకుంటే ఆయన అపోజిషన్‌లో పుండి వ్యాపారం చేసుకోవడమో రాజకీయాల్లో లేకుండా వ్యాపారం చేసుకోవడమో రాజకీయలకు సంబంధం లేకుండా వ్యాపారాలు చేసుకొంటే ఎవరు అబ్బన్ చేయకూడదు. మార్చింగ్ నేను మాటల్డాడినపుడు నెంకటరెడ్డిగారు వ్యాపారాలు చేసుకోవడం తప్పి అని చెప్పారు. కర్రెక్ట్, కానీ వ్యాపారంలో అధికార దుర్యాన్యియాగం చేసి అధికారాన్ని ఎరపెట్టి డబ్బులు సంపాదించుకుంటే తృకుండా తప్పి. ఆ విషయం మీరందరు గుర్తు పెట్టుకోవలసిన అవసరం పుంది. ఆ విషయమే నేను చెబుతున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. తాండూరు పవర్ ప్లాంట్ అమ్ముకోకూడదా అని కోరారు. ఆ విషయం మీరు గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

రా.11.50

శ్రీ ఎస్. చంద్రాబాబు నాయుడుః ఇప్పుడు తాండూర్ పవర్ ప్లాంట్ గురించి చాలా స్పష్టంగా ఇస్పుడే ముఖ్య మంత్రి గారు మాట్లాడారు. దీనిని ఏమి అనాలో వారే చెప్పాల్సిన అవసరం పుంది. లేకపోతే రాష్ట్ర ప్రజానీకం నిర్ణయిస్తారు. 2005వ సంవత్సరం, అక్షోబర్, డిసెంబర్ నెలల్లో తాండూర్ పవర్ కంపెనీ మొత్తం కూడా మీరు దీనిని చూస్తే సార్, ఇది 1లక్ష 75వేల 307 సాధారణ పేర్లు 10 రూపాయల చౌపున ఇచ్చారు. నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్ష, ఈ రోజు ఇది లిష్ట్ కంపెనీ కాదు. ట్రేడింగ్ పుండి పబ్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీ

అయితే వీళ్ల అమ్మకుంబే, అక్కడ కొంటే ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. వాళ్ల లోన్ తీసుకొని వచ్చి చేస్తే కూడా మనకు ఏమి అభ్యంతరం లేదు. కానీ, ఇక్కడ జరిగింది, 61 రూపాయల పీర్క చేసి, ఏదైతే, మారిషన్ కంపెనీ ద్వారా సుమారు 61 రూపాయల పీర్క అంటే సుమారు 71 రూపాయల పీర్క రూ. 124 కోట్లు తీసుకొని వచ్చారు. పవర్ ప్లాంట్ ఎంత పెట్టారో, అంత డబ్బులు అక్కడ తీసుకొని వచ్చారు. ఆ విధంగా మీరు చూస్తే ఇది 50 శాతం కూడా పీర్క లేవు. రెండవ విషయం మీరు చూసినప్పుడు వీళ్ల అడిటర్ ఎవరైతే పున్నారో, ఆ అడిటర్ని కంపెనీ డైరెక్టర్గా ఈ కంపెనీకి తీసుకొని వచ్చారు. ఆ డబ్బులు వచ్చిన ఒక సంపత్తిరంలో ఆ అడిటర్ కూడా డైరెక్టర్గా ఉండి రాజీనామా చేశాడు. మర్కీనేషన్ల కంపెనీ అంటున్నారు. మర్కీనేషన్ల కంపెనీ ఏదైనా సరే, డబ్బులు ఇచ్చేటప్పుడు ఈ కంపెనీ లాభాలు చూస్తారు. రాబోయే భవిష్యత్తు చూస్తారు. ఏమీ చూడకుండా 125 కోట్ల రూపాయలు గుణ్ణిగా ఇచ్చారంటే, అది ముఖ్య మంత్రి అవినీతి డబ్బులు మారిషన్ ద్వారా తీసుకొని వచ్చారు తప్ప, ఇంకోకటి కాదు. మేము ఆ విషయం అడుగుతున్నాం. ఈ 125 కోట్ల రూపాయలు ఎట్లా వచ్చాయంటే, ఏదో మర్కీనేషన్ల కంపెనీ వారు ఇచ్చారని చెబుతున్నారు. ముఖ్య మంత్రి గారిని నేను అడిగేదీ, మీకు మర్కీనేషన్ల కంపెనీ గానీ ఇచ్చి పుంటే, ఏ కంపెనీ ఇచ్చారు? వాళ్ల పరిస్థితి ఏమిటో అవి అన్ని కూడా details ఇక్కడ పెట్టి పుండాల్సిందీ. ముఖ్య మంత్రి గారు ఈ డిటీల్స్ పెట్టు లేదంటే, చాలా సృష్టింగా అర్థం అపుతుంది. ఇనీ అన్ని కూడా అవినీతి డబ్బులు తప్ప, ఇంకోకటి కాదని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడే ముఖ్య మంత్రి గారు ఒక విషయం చెప్పారు. చాలా ముఖ్యమైన విషయం. పేపర్ల మీద వారు ఒక విషయం చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఇక్కడ టైటిల్ అయిన చూసినట్లు పున్నాడు. ముఖ్య మంత్రి గారు అసింటీలో కూర్చున్నారు కాబట్టి, సత్యమేవ జయతే అంటే అందరు నేమ్మిస్తారని, ఆ యొక్క పీపర్, స్టాక్ పీపర్లో అది టైటిల్ పెట్టి ప్రక్కన స్టాక్ అని పెట్టి, ప్రజలను మోసం చేయడం ప్రారంభించారు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా, ఈ రోజు మీరు చూస్తే, ఇప్పుడే ముఖ్య మంత్రి గారు మాటల్లడుతూ, ఈ విషయం హౌస్ అంత కూడా వినాలి. రోశయ్ గారు ముఖ్యంగా వినాలి. మీ మంత్రులు వినాలి. మీ మీద మేము ఎందుకు అవిశ్వాస తీర్చానం పెట్టామో, మీరు అర్థం చేసుకోవల్సిన అవసరం పుంది. ఇది ముఖ్యమైన అంశం కాబట్టి, అందరూ వినాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్య మంత్రి గారు మేము డబ్బులు మొబిలైజ్ చేశామని అన్నారు. like minded parties అన్నారు. ఎవరు అధ్యక్షా? ఆయనను కొన్ని పేర్లు చెప్పమనండి, నేను కొని పేర్లు చెబుతాను. ల్యాంకో పేరు చెప్పారు. నేను అడుగుతున్నాను. ల్యాంకో మీకు చేశారంటే, ప్రక్కనే ఏదైతే వక్ష బోర్డు ఆస్తి, 10 వేల కోట్ల రూపాయలు విలువ చేసే ఆస్తిని ఆయనకు కట్టబెట్టి ఆయన దగ్గర డబ్బు తీసుకున్నారు. ఇది అవినీతి కాదా అని మిమ్మలను అడుగుతున్నాను. మీ ఆత్మ స్టాక్ిగా మాకు చెప్పండి. ఒక ప్యాక్టికి ఈ రోజు పక్క బోర్డు ఆస్తులను 10 వేల కోట్ల రూపాయల ఆస్తులను తాకట్లు పెట్టి, ఈ రోజు అవినీతికి పాల్పడి, ఆ డబ్బులు తీసుకొని వచ్చి స్టాక్లో పెడితే, ఇది నీత్తపోతుందా అని నేను అడుగుతున్నాను. పీళ్ల సమాధానం చెప్పాలి. దీనికంటే అవినీతి ఏమి పుంటుందో, మీరు ఆలోచించాలి? రెండవ పేరంటే అరబిందో అన్నారు. వాళ్లే చెప్పారు. జడ్డుర్లలో ఒక స్పెషల్ ఎకనిమిక్ జోన్సు వాళ్లకు ఇచ్చి, తద్వారా డబ్బులు తీసుకొని వచ్చి పెడితే, ఇది అవినీతి కాదా, అని నేను మిమ్మలను అడుగుతున్నాను. అధ్యక్షా, అదే మాదిరిగా ఈ రోజు మొత్తం ఈ కంపెనీలు మీరు చూస్తే, 10 రూపాయల పీర్క, ముఖ్య మంత్రి గారు వచ్చారు. చాలా సంతోషం - నేను మరల రిపీట్ చేస్తున్నాను. ముఖ్య మంత్రి గారు మీరు వినాలి. మీ కుమారుడు, మీరు ఏ విధంగా చేస్తున్నారో, రాష్ట్ర ప్రజలందరికి కూడా తెలుసు. గమక మీరు వింటే, మీకు కూడా అర్థం అపుతుంది. విని పుంటే చాలా సంతోషం. ఈ రోజు మీరు, మీ స్టాక్ పీపరుకు పెట్టింది. సత్యమేవ జయతే. స్టాక్ ఈ రోజు మీరు చూస్తే, ఆ పీపరుకు వీళ్ల issue చేసింది, 10 కోట్ల పేర్లు. each share వచ్చి 10 రూపాయలు. ఆ విధంగా మీరు చూసినప్పుడు, ఇప్పటికి మీరు చూస్తే, 8 కోట్ల 16 వేల 3 వందల 23

పేర్సు మీరు అమ్మారు. అందులో మీరు చూస్తే 10 రూపాయల పేర్ మీరు అమ్మిది 7 కోట్ల 35 వేల 500 వందల పేర్ అమ్మారు. అంటే సుమారు రు. 73.56 కోట్ల విలువ గల పేర్ అమ్మారు. ముఖ్య మంత్రి గారు మీరు సమాధానం చెప్పాలి. మీరు, వాళ్ల, నీళ్ల ఏదో consortium పెట్టామని చెప్పారు. ఆ consortium పెట్టిన వ్యక్తులు 350 రూపాయలకు పేర్ పెట్టారు. మీ బినామీ కంపెనీ మాత్రము 10 రూపాయల పేర్కు, 10 రూపాయలు తీసుకున్నారు. ఏవైతే ఇండష్ట్రీస్ పున్నాయో, మీరు సహాయం చేసిన ఇండష్ట్రీస్ అన్ని, లేకపోతే మీ బినామీ కంపెనీలు అన్ని అవినీతి డబ్బులు వైట్ చేసుకోవడం కోసం చేస్తున్నారు. ఈ రోజు మారిపస్స కంపెనీ నుంచి ఇంతకు ముందు భ్లాక్ డబ్బును, వైట్ డబ్బులుగా తీసుకొని రావడానికి అక్కడ ఉపయోగించారు. ఇప్పుడు 350 రూపాయలకు పేర్ అమ్మారు. అది కూడా మీరు చూస్తే 80 లక్షల 69 వేల 4 వందల 23 పేర్లను మీరు అమ్మారు. ఎవరెవరికి అమ్మారో, నేను చెబుతాను. ఇనీ అమ్మితే 2 వందల 82 కోట్ల 42 లక్షల 98 వేల 52 రూపాయలు వచ్చింది. అంటే ఇది చూసిన తర్వాత, అధ్యక్షో, నాకు అనిపిస్తుంది. అందరికి కూడా ముఖ్య మంత్రి గారు ఇదే మాదిరిగా సహాయం చేస్తున్నాడు కదా? మీకు ఏమిటి బాధ అని అనుకుంటున్నారు, కదా? ఇది ప్రజా ధనం, ప్రజలకు బాధ. మీకు ఏమి బాధ లేదు. మిన్నులను అందరిని ముఖ్య మంత్రి గారు పిలిచి, మరి అడిగి, ఎవడెవడికి ఏమేమి కావాలో చేస్తున్నాడు. కాబ్ల్యె, మీరు కూడా ఆయనను సహార్పు చేసే పరిస్థితి వస్తా పుంది. ఇది ముంచి పద్ధతి కాదు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ వుండే వారు ఎవరైనా నరే, మీరు చాలా వరకు డైవర్స్ చేయాలని అనుకుంటున్నారు. చాలా simple pie చేయాలని అనుకుంటున్నారు. నేను అడిగినా దానికి మేము ఎందుకు అవిశ్వాస తీర్చానం పెట్టామంటే, ఇది ఒక కారణం. సాక్షి పేపరుకు సంబంధించి అపోజిషన్ నింటే వారికి కూడా ఒక ఐడియా వస్తాది. ఈ విషయంలో ఎవరెవరికి ఇచ్చారు? మొత్తం రు.355.99 కోట్ల. 356 కోట్ల రూపాయలు పేర్ క్యాపిటల్ మొబిలైజ్ చేయగలిగారు. మీరు అప్పు తీసుకో లేదు. ఎవరైనా ఇండష్ట్రీ పెడితే, పేపర్ పెడుతే అప్పు తీసుకుంటారు. మీకు అప్పు కూడా అవసరం లేదు. 40 కోట్ల రూపాయలు వరిగ్రంగ్ క్యాపిటల్ తీసుకున్నారు. 356 కోట్ల రూపాయలు పేర్ క్యాపిటల్ తీసుకున్నారు. ఇది ఎవరి దగ్గర తీసుకున్నారు? Paramile asia private limited. What is this? ఆయనకు ఎందుకు ఇంత బాధ? I am giving with documentary evidence.

(అంతరాయం)

మీరు ఎంత ట్రైమ్ అయిన తీసుకోండి. నాకు ఏమి బాధ లేదు. నేను కూర్చోమంటే, కూర్చుంటాను. మాట్లాడమంటే, మాట్లాడుతాను. మీ ఇష్టం.

శైర్కోవ్: Yes, I can only advise the Hon'ble Members to please maintain some restrain.. చంద్రాబాబు నాయుడు గారు, ఒక నినిషం కూర్చోండి.

శైర్కోవ్: రోజయ్ గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. రోజయ్: ధర్మాన ప్రసాద్ రాసు గారికి, ఒక నోటిస్ పంపించారు. కొన్ని ఆరోపణలు చేస్తారని, very good procedureగా చేశారు. తప్పు ఏమి లేదు. ఎవరి మీద చేస్తే, వారి గురించి. కానీ, ఎంట్లే హోస్టలో కాంగ్రెస్ వాళ్లందరిని కలిపి, మూకుమ్మడిగా మిమ్ములనందరిని బాగానే చూసుకుంటునాడని, అట్లా అనడం సరైన మాట కాదండీ. అది పద్ధతి కాదు. అందరిని కలిపి అనడమనేది ఎంతవరకు భావ్యమో, మీరు కూడా అలోచించుకోండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడుః ఇంతకు ముసుపు అధ్యక్షా, నేను చెప్ప లేదు. రోజుయు గారు సన్ను అని అంటున్నారు. మీ ఎంఎలీలే చెప్పారు. మా ముఖ్య మంత్రి గారు, చాలా బాగా చూసుకుంటున్నాడని, ఆ విషయమే చెప్పా.

రా.12.00

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : ఇది ప్రపంచంలోనే ఒక మంచి స్థాదీ కేసు. అనిసితి ఏ విధంగా చేస్తారో తెలుసుకోవచ్చు. నేను ఇక్కడ చెప్పినట్లు ఏమయితే రూ. 356 కోట్లు, ఒక్కొక్క సీర్ట్ రూ.10 లు రూ. 350 లకు ఎవరెవరికి అమ్మారంచే, వాళ్ళ యెముక్క బినామీ కంపెనీ, అది బినామీ కంపెనీనో, స్వంత కంపెనీనో వారే చెప్పాలి. క్యారామిల్ ఏసియా హోల్డ్‌ింగ్స్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్ సుండి 50 కోట్ల రూ.లు తీసుకుని వచ్చారు. అది వారే చెప్పాలి ఎక్కడి సుండి ఆ డబ్బులు వచ్చిందని. అదే మాదిరిగా ఇండియా సిమెంట్ లిమిటెడ్ సుండి మొత్తం 34 కోట్ల రూ.లు తీసుకుని వచ్చారు. ఇండియా సిమెంట్ కంపెనీకి మైనింగ్ లీజు ఇచ్చారు. ఇండియా సిమెంట్కు మైనింగ్ లీజు ఇచ్చి, 34 కోట్ల రూ.ల అనిసితి డబ్బుసు ఈ రూపేణా ఇందులో తీసుకుని వచ్చి పెట్టారు. అదే మాదిరిగా ఇంకోక పక్క చూస్తే, గిల్క్రిష్ట్ ఇన్వెస్ట్మెంట్స్ ప్రయివేటు లిమిటెడ్ సుండి 52 కోట్ల రూ.లు తీసుకుని వచ్చారు. ఇది కూడా ఎక్కడ సుండి తెచ్చారో ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పాలి. ఇది చాలా స్వస్థంగా ముఖ్యమంత్రిగారి బినామీ కంపెనీ , ఇంకోక ఇన్వెస్ట్మెంట్ కంపెనీ తప్ప ఇంకోకటి కాదు అధ్యక్షా. ఇంకోక పక్క పి.వి.పి. బిజినెస్ పెంచర్స్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్. ఈయన అయితే ప్రసాద్ అనే ఒకాయన మొత్తం 48 కోట్ల 61 లక్షల రూ.లు ఇచ్చారు. దానికి గాను అయసకు నాదర్సుల్ భూములు అప్పజిప్పారు. అక్కడ పెద్దవెత్తున ఆందోళన జరిగింది. నాదర్సుల్లో సుమారు నేఱు ఎకరాల భూమిని నిజాం ఇస్తే, ఆ నిజాం పీరియడ్లో ఇచ్చిన భూమిని కొట్టేయడానికి వీరంతా ప్రయత్నం చేశారు. ఈరోజు సూర్య ప్రకాశ్వరాపుగారు కూడా అందులో ఉన్నారు. మేము చాలా ఆందోళన చేశాము. అది ప్రభుత్వ భూమి. మీరు ఎంక్వయిరీ వేశారు. పేద వాళ్ళ 50 సంవత్సరాల సుండి సాగు చేసుకుంటున్న ప్రభుత్వ భూమికి సంబంధించి కావాలని తప్పుడు డాక్యుమెంట్లు స్ఫూర్థంచి, ఆ డాక్యుమెంట్లను బ్యాంకులో పెట్టి రూ. 800 కోట్లు బ్యాంకు సుండి తీసుకుని వచ్చారు. అది పేపర్లో వచ్చింది. పొలాలు అమ్మేశారు, గ్రామాల్ని అమ్మేశారని వ్రాశారు. అలాంటి వ్యక్తి దగ్గర సుండి 49 కోట్ల రూ.లు మీరు పెట్టించగలిగారంటే, శభాన్ ! రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు మీరు బ్రహ్మండంగా చేయగల్లతున్నారు. మీరు నవ్వుతారు. చాలా సంతోషం. ఇది ఏ మాత్రం అనిసితే కాదు. మీరు భవిష్యత్తులో కూడా ఆదర్శంగా ఉంటారు. ఆదర్శంగా ఉండి, మీ వాళ్ళకు ఆదర్శం ,దేశానికి ఆదర్శం, ప్రసంగానికి కూడా ఆదర్శంగా ఉంటారు. అందులో అనుమానం ఏదీ లేదు. అదే మాదిరిగా ఇంకోక పక్క హెట్లో గ్రూప్ అధ్యక్షా. పరప్రసాదరెడ్డిగారు. అయినైతే ఒక ఆరేడు చెక్కుల ద్వారా రూ.13 కోట్ల 12 లక్షలు ఇచ్చారు. ఈయనకు ఏమిచ్చారు అధ్యక్షా? జడ్పుర్ వద్ద ఒక ఫార్మా ఎస్.ఇ.జెడ్ ఇచ్చారు. విశాఖపట్టంలో మరో ఎస్.ఇ.జెడ్. ఈ విధంగా అయసకు రెండు ఎస్.ఇ.జెడ్లు ఇచ్చి, అయస ఈరోజు రూ. 13 కోట్ల 12 లక్షలు ఇన్వెస్ట్మెంట్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇంకోక పక్క, బ్రెడియంట్ లైఫ్ ప్రైస్ లిమిటెడ్ , శరత్ చంద్ర అని మీరే చెప్పారు. అరబిందో. వాళ్ళ కూడా సుమారు 6 కోట్ల 80 లక్షలు రూ.లు ఇన్వెస్ట్ చేశారు. వీళ్ళకు కూడా జడ్పుర్లో బ్రహ్మండంగా ఒక ఎస్.ఇ.జెడ్ ఇచ్చారు. పయనీర్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ హోల్డ్‌ింగ్ లిమిటెడ్ -- ఇది వారి మిత్రుడు పెన్నా ప్రతాపరెడ్డిగారిది. రూ.19 కోట్ల 44 లక్షలు ఇచ్చారు. నిస్సనే మీ మంత్రిగారు చెప్పారు ఇస్తే తప్పేమిటండీ, ఆయసకు మేము ఒక లైసెన్సు ఇచ్చాము, దాంట్లో తప్పేముంది అన్నారు. జూబ్లీపాల్స్లో

బ్రహ్మండంగా హోటల్ కట్టుకొపడానికి ఆ ఏరియా మొత్తానికి మీరు రెగ్యలేషన్స్ కూడా మార్చేశారు ఆయన కోసం. అటువంటి ఆయన మీకు రూ. 20 కోట్లు ఇవ్వడంలో తప్పు లేదు. అది కూడా నష్టం లేదు.

(ఈ దశలో శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి మాటల్డాడేందుకు ప్రయత్నించనాగారు)

అదే మారటిగా ఈ రోజు E.R.S. Project. ఈ ప్రాజక్టు రామ్కే ప్రాజక్టు. వీళ్లు చూస్తే మొత్తం చూస్తే రూ. 7 కోట్లు 77 లక్షలు ఇచ్చారు. మొన్న మమ్మల్ని సస్పండ్ చేసినపుడు, ఆ రామ్కే ప్రాజక్టు దగ్గరకు వెళ్లి ఇన్స్పెక్షన్ చేస్తే, గచ్చిబాలి దగ్గర ప్రౌట్ సిటీకి వెళ్లే దారిలో లెఫ్ట్ సైడ్ ఉన్న 19 ఎకరాల భూమిని ఎకరా రూ. 1 కోటి 50 లక్షలకు ఇచ్చారు. అక్కడ ఎకరా భూమి విలువ రూ. 30 కోట్లు ఉంటే, ఎకరా రూ. 1 కోటి 50 లక్షలకు ఇచ్చారు. అలాంటి వ్యక్తి ఈయన ఒక రూ. 7 కోట్లు 77 లక్షలు పెట్టారు. ఇంకోక ప్రక్క ఆల్ఫా విల్సన్ ప్రయునేట్ లిమిటెడ్ అధ్యక్షా. ఈ కంపెనీ సుమారు 29 కోట్లు రూ.లు ఇచ్చారు. ఈ 29 కోట్లు రూ.లు చూస్తే చాలా దారుణం అధ్యక్షా .....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

I am not yielding.

శైర్కున్ : చంద్రబాబునాయుడుగారూ.....

(అంతరాయం)

I am not yielding. I am having all the documentary evidence.

(అంతరాయం)

కావాలంటే చూసుకోండి. డారికే కబుర్లు చెప్పాద్దు. మీరు డారికే కథలు చెప్పి తప్పించుకోలేరు. ఆ విషయం తెలుసుకోవాలి. మేము అవినితి ఆరోపణలు పెట్టామంటే, మీరు చేసిన తప్పుల్ని, మొత్తం డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్‌తో సహా నిరూపిస్తాం. మీరు తప్పించుకునే పరిస్థితి లేదు. మీరు ఆ విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

డా.వై.ఎన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి :అధ్యక్షా .....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : I am not yielding.

శైర్కున్ : చంద్రబాబునాయుడుగారూ, ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్డాడుతారు. ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

డా.వై.ఎన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అట్లా కాదు చంద్రబాబునాయుడు. నీ దగ్గర ఉన్న కాగితాలు రిజిస్ట్రేర్ అఫ్ కంపెనీన్ కార్బోలయంలో ఉంటాయి. అదేదో డాక్యుమెంట్ అయినట్లు, అదోక ఎవిడెన్స్ అయినట్లు మాటల్డాడుతున్నాము. అన్ని చోట్లు ఉంటాయి. ఎవరు అడిగినా అని ఇస్తారు. అదోక రిజిస్ట్రేషన్ కంపెనీ కాబట్టి anyone can ask and get it. What is wrong in it? అని కంపెనీకి సంబంధించిన హెర్స్. What is wrong in it? There is nothing wrong in it.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి హర్షాలీరేకం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : ఈ యామ్ వెరీ హ్యాపీ అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రీ మొత్తం ఒప్పుకున్నారు. అన్ని ఉన్నాయన్నారు. ఏ బాధ లేదు. అధ్యక్షుడు, ఇక్కడ ఒక్కటి.....

(శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి మాటల్డాడేందుకు ప్రయత్నించసాగారు)

ముఖ్యమంత్రిగారే ఒప్పుకున్న తర్వాత, 10 రూ.ల పేర్నను రూ. 350 లకు తీసుకుని వారందరికీ తిరిగి ఎన్నిజెడ్లు, ఫార్మాసిటీలు, రియల్ ఎస్టేట్ బిజెన్స్‌లు కట్టబెట్టిన తర్వాత ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్క నిమిషం అయినా ముఖ్యమంత్రిగా ఉండటానికి అర్పులా? ఇది అవినీతి కాదా?....

(అధికార పక్షం నుండి అంతరాయం)

దీని కంటే అవినీతి ఎట్లా చేస్తారో చెప్పండి. ఏది అవినీతో, ఏది అవినీతి కాదో ఇప్పుడు రోశయ్యగారు definition చెప్పాలి. రోశయ్యగారూ, ఇక్కడే డబ్బులన్నీ పోతున్నాయి. వందల కోట్ల రూపాయలు .....

(డా.వై.ఎన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి లేచి మాటల్డాడేందుకు ఉపక్రమిస్తుండగా)

I am not yielding. అయిన్ని చివరలో చెప్పమనండి....

షైర్స్ : చంద్రబాబుగారు ఒక్క నిమిషం.

తె. 12.10

డా.వై.ఎన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : ఎవర్కైనా ఇలెగ్స్‌లర్గా హెల్ప్ చేసి ఉంటే, మాటల్డాడండి. ఎవర్కైనా వాళ్ల వాళ్లకు సంబంధించిన పెట్టుబడులు పెట్టి ఉండిచ్చు... .

(అంతరాయం)

అవునండీ. ఏనీ చేయాల్సిన పనిలేదు. చేయకపోయినా కంపెనీకి సంబంధించిన worth పెడతారు. సీకు వ్యాపారాల గురించి మంచి చెడు తెలిసి ఉంటే కదా ! Nothing wrong in it. ఇప్పుడు ఉదాహరణకు, ల్యాంకోకు సంబంధించి వక్ష్ ల్యాండ్ ఇచ్చారని చెప్పారు. ఏమిటండీ? పట్టిక ఆశ్వాస అది. పట్టిక ఆశ్వాసలో ల్యాంకో కొనుక్కొంటే, దానికి దీనికేమిటి సంబంధం? అక్కడ వక్ష్ ల్యాండ్ ఇచ్చారు కాబట్టి, ఇక్కడ పెట్టుబడి పెట్టారంటే ఎట్లా? ఏమైనా అర్థం ఉండాలి. వాళ్ల ఓపెన్ ఆశ్వాసలో ల్యాండ్ కొనుక్కొన్నారు. ఆ ఆశ్వాసలో కూడా ఆరోజున ల్యాంకో వాళ్ల బాగా ఎక్కువ రేటు పెట్టి కొన్నారని అందరూ అనుకున్నారు. అది కూడా తప్పయినట్లు మాటల్డాడుతాపు. ఔరికే రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కంపెనీన దగ్గర నుండి నాలుగు కాగితాలు తెచ్చుకుని నాకు ఏవో డాక్యుమెంట్లు దోరికాయని, ఏవో డాక్యుమెంట్లు దోరికాయని అంటున్నాపు. అది పట్టిక డాక్యుమెంట్.

షైర్స్ : ఎన్.....చంద్రబాబునాయుడుగారూ.....

(ఈ దశలో శ్రీ కె. రోశయ్య మాటల్డాడేందుకు ప్రయత్నించసాగారు)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : I am not yielding. మీరు ఇంటర్వెషన్ పేరుతో చాలా సమయం తీసుకున్నారు.

(కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం పార్టీ నభ్యల నుండి అంతరాయం)

ఛైర్స్‌ను : మీరంతా కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : మేము ఎందుకు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టామంటే, ముఖ్యమంత్రి ఒక రాష్ట్రానికి అధినేతగా ఉండి, సర్వాధికారాలు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు.....

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా .....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : I am not yielding.

ఛైర్స్‌ను : వారు లెజిస్ట్రీవీన్ అఫీర్స్ మినిస్టర్.... ఒక్క నిమిషం ఉండండి. He is a Minister for Legislative Affairs. He has right to make a point. I think we should give. It is only a mutual.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, నాకు వాళ్లను డిస్ట్రిక్ట్ చేయవలసిన పని లేదు. వారు రెండుసార్లు చెప్పారు, రోశయ్గారూ, మీ ఖజానాకు రావలసిన డబ్బు దారి తప్పిసోతుందని చెప్పారు, కాబట్టి నేను ఏదేది ఖజానాకు రావాలో తెలుసుకుండామంటే, వద్దు వద్దు వద్దు అంటారేమిటి? మీరు చెప్పిన మాటకు కూడా గౌరవం లేదంటండీ? ఒకటి. సార్ నేను ఒకటే సబ్సిట్ చేస్తున్నాను ఈ సందర్భంగా. ఇది no confidence motion against the Government and concerned Ministers, కానీ ఎట్లా కన్వెంట్ అవుతున్నదంటే, Y.S.R. and his family members మీద చర్చ జరుగుతున్నది. నా రిక్వెస్ట్ ఏమిటంటే కొన్సిల్ అఫ్ మినిస్టర్స్ అని మీరు ఇచ్చిన మోహన్ కు అర్థవంతంగా ఉండేటట్లుగా మాటల్లాడండి. రెండు, ఏయే డబ్బు ఖజానాకు రావల్సింది పక్కకు పోయిందో చెప్పితే, I will be thankful to you.

CHAIRMAN: I can only request all the members to have some restrain. Let us go on with the deliberations.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : నేను ఒక్కటే చెప్పాను పెద్దలకు తెలియంది కాదు. ఈరోజు ఒక ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అధికార దుర్వినియోగం చేసి, ఒక nexusతో, వాళ్లకు లాభాలు చేసి వాళ్లకోట్ల రూపొయలు సంపోదించుకుంటూ ప్రజాధనాన్ని పూర్తిగా దుర్వినియోగం చేస్తూ, అవినీతి డబ్బుల్ని తీసుకుని రావడం చాలా తప్పు. ఆ విషయమే చెప్పుతున్నాను. ఏ విధంగా సష్టం పస్తున్నది అంటే, మైనింగ్ కార్బోరేషన్ ద్వారా మైన్ ఇచ్చారు. ఇంకొక పక్క ఎన్.ఇ.జెడ్లు ఇచ్చారు. ఇంకొక పక్క అర్థం ల్యాండ్ సీలింగ్ మినహాయింపులు ఇచ్చారు. అవస్త్రీ కూడా గపర్చమెంట్కు ఆదాయం కల్పించేవి. ఆ విధంగా రావలసిన ఆదాయం పోతున్నది. ఆదాయం పోవడమే కాదు, అన్యాకాంతంగా ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఒక నాయకుడు అవినీతికి పాల్పడితే, ప్రజల్లో పూర్తిగా విశ్వాసం పోయింది. విశ్వాసం పోయింది కాబట్టే ఈనాడు మేము ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాము. దీని కోసం ముఖ్యమంత్రి తన పదవిలో ఉండకూడదని అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాము. అదే మాదిరిగా ఇక్కడ చూస్తే, సందేశ ల్యాబ్స్ అని నుమారు రూ. 23 కోట్ల 33 లక్షలు. దానికి ఒక ఎన్.ఇ.జెడ్ ఇచ్చారు. అది కూడా చాలా తక్కువ ధరకు ఇచ్చారు. ఈ విధంగా మీరు చూస్తే ఈ సౌక్రికీ కంపనీకి రూ. 356 కోట్ల తీసుకుని వచ్చారు. అంటే మీరు వారికి పసులు చేసి పెట్టి తీసుకుని వచ్చిన డబ్బు. అవినీతి

డబ్బుని ఇంకోక బినామీ కంపెనీలో పెట్టుకుని ఆ డబ్బులు కూడా తీసుకుని వచ్చారు. నేను అడుగుతున్నాను, భారత దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలోనే మూడు నాలుగు సంవత్సరాల్లో 26 లక్షల రూ.లు వచ్చి, మఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత ఒక్క రూపాయి కూడా బుణం తీసుకోకుండా ఇంత పెద్ద ఎత్తున పీపర్ పెట్టారు. మీరు రెండవ విషయం చూస్తే, రూ.10 ల పీపర్ ఈరోజు రూ.350 లు అయింది. ఈ కంపెనీ ...

CHIRMAN: You are repeating the same thing.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : మార్కెట్ క్యాపిటలైజేషన్ రూ. 3500 కోట్లు. ఇప్పుడు ఈ కంపెనీ వాల్యూయేషన్ చూస్తే, రూ. 350 ల ప్రకారం లెక్కిసుకుంటే, రూ. 3500 కోట్లు. వీళ్ళ ఇన్వెస్టమెంట్ చేసింది పేర్లు మొత్తం రూ. 77,35, 60,000. సుమారు ఏడు కోట్లు అంటే, 3500 లక్ష లెక్కిసుకుంటే, సుమారు 2450 కోట్లు రూ.లు ఈ కంపెనీలో మీ నల్ల డబ్బులు ఉండే పరిస్థితి వచ్చింది. మార్కెట్ క్యాపిటలైజేషన్ అంటే మీరు ఒకటే ఆలోచించారు. రూ. 350 లు పెట్టుకుని, వాళ్ళ డబ్బులు వసూలు చేసిన తర్వాత రేపు పేర్ల ధరలు పడిపోయి మళ్లా రూ. 10 లు చౌపున ఆ డబ్బులు పే చేసి, మొత్తం కంపెనీని హాస్తగతం చేసుకోవాలనుకుంటున్నారు. ఇది చాలా క్లియర్గా అవినీతి తప్ప ఇంకోకటి కాదు. మీకు కావలసిన డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ నా దగ్గర ఉంది. మీరే ఒప్పుకున్నారు కాబట్టి నేనేమి మాటలాడటం లేదు. మీరు ఒప్పుకున్న తర్వాత ఇక దాని కంటే ఏదీ అవసరం లేదు. ఈరోజు మీరు చెప్పాలింది ఎందుకంటే, ఇంత దారుణం జరిగింది కాబట్టి we are very clear.

అధ్యక్షా, రెండవ కంపెనీ. రఘురామ్ సిమెంట్స్ లిమిటెడ్.

(అంతరాయం)

ఈ కంపెనీని చూస్తే మొత్తం ....

(శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి తాను మాటలాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలసిందిగా కోరసాగారు)

(అంతరాయం)

తాండూరు పపర్ లిమిటెడ్.....

ఛైర్స్ : ఒక్క నిమిషం చంద్రబాబునాయుడుగారూ...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : I am not yielding.....

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడుగారు మాటలాడుతూ, గచ్చిబోలిలో 19 ఎకరాలిచ్చారు ఎవరికో ఎస్.ఇ.జిడ్లుకు అని. ఒక్కొక్క ఎకరం రూ. 30 కోట్లు అవుతుందట. రూ. 30 కోట్లు అయినపుడు, ఆయన 400 ఎకరాలు గచ్చిబోలిలో ఎట్లా ఇస్తాడు సార్? ఎకరం రూ.50 వేలకు ఇస్తాడా? 400 ఎకరాలు అంటే 12 వేల కోట్లు. పంపోబాద్ ఏయిర్పోర్టు దగ్గర 500 ఎకరాలు. ఎకరం రూ. 25 వేలకు ఎట్లా ఇస్తాడు. దేని కోసం ఇచ్చారు ఆ భూమిని? ఆ భూమిని ఇప్పుడానికి వాళ్ళ ఎవరు?...

డా.ఎన్. జనార్థన రెడ్డి : సార్ ఇది అన్యాయం సార్, ఆయనకు ఎట్లా ఇస్తారు?

(అధికారపక్షం నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు : దయచేసి మీరు ఇంటర్వీవ్ కావాలండి! నన్ను ప్రాచెస్సు చేసి కూర్చోమంటే కూర్చోంటాను. కానీ ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. నేను చాలా సృష్టిగా చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మాటలాడిన 1 గం .45 ని.లు ఓపికగా విన్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారే ఒప్పుకున్నారు. కాబట్టి ఇక ఏమీ చెప్పక్కాదేరు.

రెండవ ఫ్యాక్టరీ రఘురామ్ సిమెంట్స్ కంపెనీ. ఈ కంపెనీని చూస్తే మొత్తం రూ. 500 కోట్లు అందులో ఖర్చు పెడుతున్నారు. అందులో కూడా చాలా controversial. అంబజా ప్లాంటుకు మైనింగ్ ఇస్తే అది క్యాస్టిల్ చేసి, పుత్రవాత్సల్యంతో ఈయన కుమారుడికి ఇచ్చుకున్నారు. ఇంకోక ప్రక్క, ఈ రోజు అక్కడ చాలా చోకగా గపర్చమెంట్ ల్యాండ్ తీసుకున్నారు. రూ.10 ల పేర్ను దాల్చియాకు వీళ్ల రూ. 110 లకు అమ్మారు. ఆ విధంగా రూ. 18,33,26,000 తీసుకున్నారు. దాల్చియాకు ఇంకోక పేర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టక ముందే రూ. 110 పేర్ను రూ. 1440 లకు అమ్మాతారు. రూ. 1440 లకు అమ్మి రూ. 19,26,20,640 తీసుకున్నారు. G 2 Corporate Services అని ఇంకోక ఫ్యాక్టరీని మరొకరికి అమ్మి రూ.60,55,76,200 తీసుకున్నారు. అది కూడా రూ.94 లు. నిమ్మగడ్డ ప్రసాద్ అని అతనికి అమ్మితే రూ. 8,04,05,325 లు. అదే మాదిరిగా ఇండియా సిమెంట్స్కు రూ.110 లకు అమ్మారు. అంటే పేర్ వాల్యూ ఏ విధంగా మీరు పెంచేసి రూ.100 లకు ఇచ్చారు. రూ. 175 ని రూ. 1440 లకు పొంచారు. ఈ రోజు చూస్తే ఈ మధ్య కాలంలో టైప్ లైన్ ఒకటి వేళారు. దాల్చియా కంపెనీ వాళ్లదా, వీళ్లదా అని రెండింటిని చూస్తే ఒకరినోకరు సయోధ్య చేసుకుంటూ ఎర్రగుంట్ల నుండి నాసామ్ అనే ప్లేస్కు తెలంగాణ ఏరియాలోని రూ. 90 కోట్లను అక్కడకు డైవ్వీ చేసి ఆ లైన్ వేయించే పరిస్థితికి మీరు వచ్చారు. ఇది అధికార దుర్సినియోగం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఆయనేమి డారికే డబ్బులు పెట్టలేదు. అందుకే రూ.1440 లకు కోస్తాడు. రెండవ పక్కన చూస్తే నిమ్మగడ్డ ప్రసాద్. ఈయనకు మొస్తునే నిజంపట్టం పోర్టు ఇచ్చారు. మొస్తు ఇంకోక పోర్టు ఇచ్చారు. రెండు పోర్టులు ఇచ్చి, రూ.110, 175 లకు పేర్లు కొని ఇచ్చారు. నేను అడుగుతున్నాను అధ్యక్ష, మీరు ఏ విధంగా ఫ్యాక్టరీలు పెడుతున్నారంటే, చాలా మంది అసుకున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గర బ్రహ్మండమైన మంత్రం ఉందని.

త.12 20

ఈ సమాచారం చూస్తే ఎవరికైనా అర్థం కావాలి. పోర్టులు ఇస్తున్నారు. సెజ్లు ఇస్తున్నారు. రియల్ ఎస్టేట్స్ ఇస్తున్నారు. ల్యాండ్స్ ఇస్తున్నారు. మైనింగ్ ఇస్తున్నారు. ఇంటర్ గ్రాటిఫికేషన్ కోసం మీకు అన్ని డబ్బులు ఇస్తున్నారు. అది కూడా ఎక్కువ వ్యాల్యూ పేర్ పెట్టే ఈ రెండు ఫ్యాక్టరీలు కడుతున్నారు. అందుకే మేము ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము. ఇలాంటి ముఖ్యమంత్రి ఇంత పెద్దుతున్ అవినితికి పొల్చుకే ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కనిముపరి కూడా కంటిస్ట్ కావడానికి వీలులేదు. అందుకే అవిశ్వాస తీర్చానం పెట్టాము. నేను ఒక్కడినే బాగుపడడం కాదు, నా పక్కన ఉన్నవాడికి ఇస్తాను. నా కుటుంబానికి ఇస్తాను. ఏమయినా చేస్తాను అని మాటలాడే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ వై ఎన్ వివేకానంద రెడ్డి ప్రౌచ్ఛ్వినీటీ పక్కన ఎప్పటినుండో ల్యాండ్ గ్రాటింగ్లో పున్నారని ఆయనే ఒప్పుకున్నారు. దానికి నేనేమి చేస్తానని అంటున్నాడు. వీరు జాబిలీహార్స్లో నిస్సనే చెప్పారు. సుట్రింకోర్పువరకు ల్యాండ్ గ్రాటింగ్కేసు వెళితే దానికి గజానికి

వెయ్యరూపాయనలు పేచేసి తీసుకున్నామని పెద్ద ఘనతగా చెప్పుకున్నారు . వీరి కుటుంబమ్ములు సుబ్బారెడ్డిగారు, సుధికర్ రెడ్డిగారు మీ కుటుంబమ్ములు ఈ రాష్ట్రంలో పెద్దఎత్తున దొచుకునే పరిస్థితి వస్తుంది . దీనికి పూర్తి అధికార దుర్భాగ్యమియోగం, మీ కుటుంబమే కాకుండా మీ బంధువులను కోటీశ్వరులను చేయాలని అనుకుంటున్నారు . అవిధంగా ఉండే పరిస్థితి వచ్చింది . మీ అధికారం బంధుప్రీతి, బంధువుల కోసం ఉపయోగిస్తున్నారు . మీ బంధువుల కోసం ఉపయోగించుకుంటూ రాజ్యంగాన్ని ఉల్లంఘన చేస్తున్నారు . అందుకే ముఖ్యమంత్రిగా ఒక్క నిముషం కూడా మీరు ఉండడానికి నీలులేదు . అందుకే అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాము . ఒకలే కాదు, రెండు కాదు

(అంతరాయం)

ఈ రోజు రాష్ట్రంలో పెద్దఎత్తున ఇరిగేషన్లో అవినీతి జరుగుతున్నది . అంత ఇంత కాదు . ఈ రోజు ఇరిగేషన్ చూస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సింప్లిక్ చేశారు . మీరు ఆరోజు సుండి ఇప్పటివరకు ఒక డిజైర్పకారం పనిచేశారు . సాగునీటి ప్రాజెక్టులపైన ప్రేమ కాదు . సాగునీటి ప్రాజెక్టులన అడ్డం పెట్టుకుని డబ్బులు సంసాదించుకోవాలని కాటగరీ వన్ గా క్లాసిఫికేషన్ చేశారు . అవిధంగా క్లాసిఫికేషన్ చేసి పెద్దఎత్తున రాష్ట్రంలో ఇరిగేషన్లో అవినీతికి పొల్చుడుతున్నారు . నేను డైరెక్టగా మిమ్ములను అడుగుతున్నాము . క్యాటగరీ వన్లో ఉండే కాంట్రాక్టర్లు ఒక్కరయినా వారి స్వంతగా పనిచేశారా ? పేపర్మీద ట్రాన్స్‌క్రస్ పెట్టుకుని ఇంస్ట్రీ కూడా సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తే వారి ఆస్తి నీలువలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి . మొన్న నేను ఒక విషయం చెప్పాను . మీవలన కొన్ని వేల కోట్ల రూపయలు కాంట్రాక్టర్లు ఈ రోజు లాభం పొందుతున్నారు . కాంట్రాక్టర్లకోసం కాలువలు పారలల్గా త్రవ్వే పరిస్థితి వచ్చింది .

(అంతరాయం)

రౌడీలుగానీ, దొంగలుగానీ ఈ విధంగానే చేస్తారు . నీరు చాలా ప్రస్తేషన్లో ఉన్నారు . మూడురోజుల సుండి దిక్కు తెలియడంలేదు . ప్రజలు మిమ్ములను అస్వాంచుకుంటున్నారు .

ఛైర్మన్ : దయచేసి కూర్చోండి . It is not the way.

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు : 1 లక్ష 36 వేల కోట్ల రూపాయలు తెచ్చారు . 30, 40 శాతం ఎక్స్‌ చేశారు . ఎక్కడ చూసినా అవినీతి పెరుగుతేంది . మేము విషయమే చెప్పాము . వీటిపైన యాక్సన్ తీసుకోవాలని చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, మంత్రులు గానీ యాక్సన్ తీసుకోని పరిస్థితి ఉంది . నాసిరకం పనులు చేశారు . పెద్దపత్తున డబ్బులు కోట్లేశారు . కాంట్రాక్టర్లు బాగుపడ్డారు తప్ప రాష్ట్రానికి బరిగింది ఏమీలేదు . కల్వకుర్తి, మిగిలిన ప్రదేశాలలో గానీ ఈ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులలో పెద్దఎత్తున అవినీతి జరిగింది . విజిలెన్స్ కమీషన్ రిపోర్టు ఇచ్చారుగానీ యాక్సన్ తీసుకోకుండా, ప్రభుత్వం నిర్విర్యమైన పరిస్థితి వచ్చింది . ఒక్క ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులో మీరు చేసిన పనులవలన సుమారు రు . 40, 50 వేల కోట్లు రాష్ట్రానికి నష్టం వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది . మీరు జివో ఇస్యూచేశారు . దానివలన పెద్దఎత్తున ఈ రోజు కాంట్రాక్టర్ కోసం స్టీల్, సిమెంట్, డిజిల్గానీ .....

(అంతరాయం)

I am not yielding.

ఛైర్స్ : (పాలకపక్ష సభ్యులనుద్దేశించి) మీరు దయచేసి కూర్చోండి . Member has a right to reply. Please sit down. You have to understand the rules.

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, హాస్ ఆర్డరులో పెడితే మాట్లాడుతాను . రౌండ్ యజం చేస్తాము, మేము మాట్లాడనిప్పము, ముఖ్యమంత్రి అవినీతిలో కూరుకుపోయాడు, ముఖ్యమంత్రి మాకు ఆదర్శం , మేము ఏమన్న చేస్తాము అంటే ఎంత రాత్రయినా గానీ మీరు హాస్ను ఆర్డరులో పెడితే మాట్లాడుతాను, లేకుంటే మాట్లాడను .

(అంతరాయం)

ఛైర్స్ : చంద్రబాబు నాయుడుగారూ, it is the duty of everybody here. We are trying to do our best. It is already 12.30 in the night. I request all the Members to observe some restraint. మీరు కూడా రెప్రోయెన్టో మాట్లాడండి . We will complete our programme. Everybody is responsible. We are all responsible.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, ఇరిగేషన్లో కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు విజిలెన్స్ రిపోర్టుగానీ, లోకాయుక్త రిపోర్టుగానీ, కాగ్గానీ ఆ విషయాలు రిఫర్ చేస్తాము అనుకుంటే మేము అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత సింపుల్గా తీసుకుంటున్నారు ? ఏది ఏమి జరిగినా ఫరవాలేదు. ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు అనే పరిస్థితి వచ్చిన తరువాత ఇది సీరియస్ ఇస్యూ కాదా ? 19 రోజులు ఈ హాస్ లో ఎల్లంపల్లిపైన అందోళన చేశాము . మమ్ములను సస్పెండ్ చేశారు . తరువాత సంవత్సరం కంటే ముందు కాగ్ రిపోర్టు ఇచ్చారు . అదే విషయం లోకాయుక్త చాలా స్పష్టంగా రిపోర్టు ఇచ్చామని పీపర్లో వచ్చింది . రిపోర్టు ఇచ్చారు . ఈ మూడు విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారు రిఫర్ చేయాలా వద్దా ? ఇప్పుడే ఇరిగేషన్ మొత్తం అవినీతిమయిం అయింది . ముఖ్యమంత్రిగారి పేష్ కాంట్రాక్టర్లకు, సబ్ కాంట్రాక్టర్లకు ఆయనే డిస్ట్రిక్షన్ చేస్తునారు . వారి అఫీసు కోఆర్డినేటర్ చేస్తున్నది . చాలామంది ఎంఎల్ఎలకు కాంట్రాక్టులు ప్రించి వారిని కూడా అవినీతిపరులను చేసినన ఘనత ఈ ముఖ్యమంత్రిగారికి దక్కుతుంది .

(అంతరాయం)

ఎవరన్నా సబ్ కాంట్రాక్టర్లు ఉంటే లేవండి . కాకపోతే కూర్చోండి . నాకేమీ బాధ లేదు . ఎవరెవరు సపోర్ట్ చేస్తారో చేయండి .

(అంతరాయం)

CHAIRMAN: Let not generalize. You had an earlier experience. If you not going to observe some restraint. We cannot get order in the House. Yes, he should observe some restraint also. He cannot make sweeping remarks like that. That is not correct. జనరలైజ్ చేయవద్దు .

శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్ష, ఈ రోజు .....

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, అయిమ్ నాట్ ఈల్సింగ్ .....

త.12.30

(ప్రెజరీ బెంచెన్ నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడు : ..... ఐ యాం నాట్ ..... ఇప్పుడు ఈ విధంగా రాష్ట్రాలో కాంట్రాక్ట్స్ జరిగే పరిస్థితి లేకుండా పుంది. మనకు కొన్ని రాజ్యాంగ సంస్థలు పున్నాయి. ఇటువంటి సంస్థలను కూడా పూర్తిగా ఉపయోగించుకోలేని పరిస్థితి పుంది. వారు ఇచ్చే రిపోర్టుల పైన ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా ఉదాసీనంగా పుండడం వల్ల వారు ఇంకా పేట్రీగిసోయి ఇష్టోరాజ్యాంగ తయారైంది, నాసి రకం పనులు చేస్తున్నారు. ఇరిగేస్సు శాఖలో పెద్దవెత్తున దోషించి జరుగుతేంది. దానిని పూర్తిగా కంటోర్ చేయలేకపోయారు. మేము ఎవిడెన్స్ ఇచ్చాము. మా జనార్థన రెడ్డి గారు కల్పకుర్తి ప్రాజక్షుకు సంబంధించి ఎవిడెన్స్లు ఇచ్చినా, అవినీతి జరిగినట్లు సాక్షాత్ లు ఇచ్చినా ఏ మాత్రముగా యాజ్ఞవులు తీసుకోలేకపోయారు. పోలపరం ప్రాజక్షు గురించి చెబుతున్నారు. పోలపరం ప్రాజక్షు కట్టకుండా కాల్వలు త్రవ్వారు. కాల్వలు పూడుకుపోతున్నాయి. రెండు వైపులా తాడిపూడి పద్ధతి కాని, పుష్టి పద్ధతి కాని, పారలెల్గా కాల్వలు త్రవ్వితే, ఆ కాల్వలు నిష్టయోజనం అయే పరిస్థితి పుంది. మీకు దూరధృష్టి లేదు. ప్రజల డబ్బు వృధా చేయడం తప్ప మరొకటి మీకు కనిపించడం లేదు.

ఆ కాల్వలు కూడా కాంట్రాక్ట్రల్ కోసం త్రవ్వారు. నేను చాలా ఎవిడెన్స్ ఇచ్చాను. డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ ఇచ్చాను. మీరు ఏమీ యాజ్ఞవులు తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. చాలా మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులను ఇచ్చారు. ఒక్కుకూరికి 10 శాతం, 15 శాతం ఇచ్చారు. ఆ అడ్వాన్సును తీసుకోచ్చి పట్టణ ప్రాంతాలలో భూములను కొన్నారు. భూములను కొని మళ్ళీ డబ్బులను సంపాదించే పరిస్థితి పచ్చింది. కాంట్రాక్ట్రల్లు ఒక్క పైసా భర్తు పెట్టకుండా మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్సులను తీసుకుని వ్యాపారాలు చేసుకుంటూ లాభాలు గడించుకునే పరిస్థితి పచ్చింది. కాంట్రాక్ట్రల్లు ఈ విధంగా చేస్తున్న దానికి నిరసనగా ఈ రోజు తెలుగుదేశం పౌర్తీ అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని పెడుతోంది.

(ప్రెజరీ బెంచెన్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

నాకు తెలుసు, ఇటువంటి యాఫ్టోవీటీస్ చాలా చేస్తారని. ఈ రోజు అసెంబ్లీలో సమ్మ రిస్లు ఇప్పానివ్వకుండా అసెంబ్లీని ఎడ్జర్న్ చేసే పరిస్థితి తీసుకోచ్చారు కాని అది సాధ్యం కాలేదు. వేరే ఇస్యూ తీసుకోచ్చి అడ్డం పెట్టారు. నేను ఈ మూడు రోజుల నుంచీ చూస్తున్నాను, ఎక్కుడ మీ అవినీతి బయటపడుతుందోనని ఒక ప్రఫ్యేషన్లో ఈ విధంగా అందోళన చేస్తున్నారు తప్ప, మరొకటి కాదని తెలియజేసుకుంటున్నాను. మీకేమైనా ఛైర్యం పుంటే డైరక్టగా వినండి, వాస్తవాలను కరెక్టు చేసుకోండి. దాని వల్ల లాభం పుంటుంది. మీరు కరెక్టు చేసుకోకుండా ఎదురు దాడి చేసి ప్రయోజనం పొందాలనుకుంటున్నారు కాని అది సాధ్యం కాదు. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలి. నేను ల్యాండ్ అన్నిటి గురించీ చెప్పాను, ఒక్క దానికి కూడా సమాధానం చెప్పలేదు. నేను అడుగుతున్నాను. ఇంత దారుణంగా, ఇంత చోకగా ఎందుకు ఇచ్చారని అడిగాను. ఎన్సిజడ్లు ఒక ప్రక్క, ఇన్స్ప్రోఫ్ట్రాక్టర్ ప్రాజక్షులు ఒక ప్రక్కన, కాన్సిష్ట్ స్కూల్స్ ఒక ప్రక్కన పెద్ద ఎత్తున ఇచ్చారు. ఆ ఎగ్గంతుల్ని 3, 4 చోప్పున కనీసం రిఫర్ చేస్తారని అనుకున్నాను. ఆ మూడూ కూడా రిఫర్ చేయలేదు. హిందు ప్రాజక్షు పుంది. సుమారు 4 నుంచి 5000 కోట్ల రూపాయల విలువైన భూములను ఇచ్చారు. నేను పెద్ద రిఫరెన్స్ ఇచ్చాను. ఒక్క ప్రాజక్షు గురించి, ఒక్క ఇన్స్ప్రోఫ్ట్రాక్టర్ గురించి మాటల్డడలేదు.

ప్రౌదరాబాదులో కాని, చుట్టూ ప్రక్కల కాని, ఇంటి జాగా లేకుండా కొన్ని లక్షల మంది బాధ పడుతున్నారు. ఈ రోజు నేను అనుకున్నాను, రెవిస్యూ మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెప్పినపుడు ఆ విషయం గురించి చెబుతారని అనుకున్నాను. అసైన్స్‌మెంబర్ భూములకు సంబంధించి, పేద వారి భూములను 33000 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. ఆ 33000 ఎకరాలు పేదవాడి నుంచి తీసుకుని కోటీశ్వరుడికి హోటల్కు ఇస్తారు, ఇన్‌ప్రోప్రక్షర్కు, ఎన్‌ఇజడ్లిక్ లక్ష్మి ఇస్తారు. ప్రౌదరాబాదులో ఇంటి జాగాలు లేవు. నిశాఖపట్టంలో ఇంటి జాగాలు లేవు. రాష్ట్రంలో ఎక్కుడా లేవు. కనీసం ఇంటి జాగా ఇవ్వడానికి మీకు మనసు ఒప్పలేదు. కాని వందల పేల కోట్లు నిలువ చేసే ఆ భూములను పెద్ద వారికి దోచి పెట్టారు. నేను అడుగుతున్నాను, ఇంత దారుణంగా భూములను ఇచ్చిన తరువాత ఏమి సమాధానం చెబుతారో అలోచించుకోవలసిన అవసరం పుంది. ఓటుళాపురం గుంరించి ముఖ్యముంటి గారి సమాధానం ఏంటూ పుంటే, తోప్పిని పుంది, ఈ భూమంతా వారు సంపోదించుకున్నారు, మేము రిఫార్మ్స్‌లో ఇచ్చాము, దాంట్లో అడిగేది ఏముందని అంటున్నారు. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడిగేది, ఈ రిఫార్మ్స్‌లో ....

(ట్రైజరీ బెంచెన్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

సర్, మీరు హాజరు అర్థార్టో పెట్టండి. మీరు పెట్టలేకపోతే స్పీకర్ గారిని రమ్మసండి.

CHAIRMAN: I am once again advising the Members. It is not the way. Please be restrain.

(తిరిగి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : సర్, వారికి కొంత సమయం ఇవ్వండి. వారు ఏమేమి చేయాలో, ఎట్లా అరవాలో అట్లా అరిచి, ఇంకా ఏమేమి చేస్తారో చేసిన తరువాత నేను మాట్లాడతాను. మీరు వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

CHAIRMAN: It is already 12.30 mid night Chandrababu Naidu garu, so they are expressing their anxiety.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : సర్, అయిన స్పీపింగ్ రిమార్క్స్ అందరి పైస ఏమి మాట్లాడుతున్నాలో అర్థం కావడం లేదు. ఎవిడెన్స్ ఎవరికి ఇచ్చారు ? ఆయన సత్య హారిశ్వరంద్రుడు లాగ మాట్లాడుతున్నారు. రు.550 కోట్ల మేరకు ఎసిబి కోర్టులో ఏలేరు స్ట్యామ్పులో స్టే తెచ్చుకున్నారు. డిస్ట్రిక్టునేట్ అసెట్ కేసులో స్టే తెచ్చుకుని ఆయన నీతులు మాట్లాడుతున్నారా ? వాటీజ్ దిన్ ? ఐన్జి ల్యాండ్ కేసులో ఆయనే చెప్పారు, రు.30 అని, రు.12000 కోట్లు.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఇండియన్ హెరిటేజ్ సింటర్ గురించి అడిగితే ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదెందుకు ? ఎన్టిఆర్ ట్రస్ట్ గురించి అడిగితే ఒక్క మాట చెప్పలేదు. ఆయన నీతి గురించి మాట్లాడుతున్నారు. వాటీజ్ దిన్ ?

(తెలుగుదేశం సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : సర్, ఓటుళాపురంకు సంబంధించి ముఖ్యముంటి గారే ఒప్పుకున్నారు. రు.3000 మెట్రిక్ టన్ అని. మీరు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అపుటాఫ్ దివే రు.3000

మెట్రిక్ టమ్సు విలువ చేసే మెటీరియల్సు జనార్థన రెడ్డి గారికి కట్టబెట్టడం కోసం ప్రయత్నం చేసారు. మేము చెప్పడం కాదు, మీ వారే అందోళన చేస్తున్నారు. మేము గ్లోబల్ టెండర్లను పిలపమంటే, ఆర్థిక సంస్కరణలను అడ్డం పెడుతున్నారు. మేము గెలాక్సీ గ్రాసైట్లో గ్లోబల్ టెండర్లను పిలిచాము. గ్లోబల్ టెండర్లను పిలీస్తే క్యాబిన్ మీటరుకు రు.44900 లకు వచ్చింది.

దానిని మీరు కావాలని నామినేషన్ మీద రు.4000 చోపున మీ వ్యక్తికి ఇచ్చుకున్నారు. ఒక ప్రకృతి బిబుళాపురం, ఇంకొక ప్రకృతి గెలాక్సీ గ్రాసైట్, మరొక ప్రకృతి బ్లాక్సైట్. బిబుళాపురం జనార్థన రెడ్డి గారికి ఇచ్చుకున్నారు, గెలాక్సీ గ్రాసైట్ను రాఘవ రెడ్డికి ఇచ్చుకున్నారు, జింపెక్క కంపెనీకి ఇస్తారు, బ్లాక్సైట్ చూస్తే, ప్రంట్ మాన్ క్రింద ప్రతాపరెడ్డి గారిని పెట్టుకుని ఆయనకు అప్పజెబుతారు. ఈ రాష్ట్రంలో పుండే మిసరల్స్ పెల్లు అంతా మికు, మీ అసుయాయులకు, మీ కుటుంబానికి తప్ప వేరే వారికి పుండడానికి వీలు లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత దారుణమా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మనం చూస్తే, ఈ ఆస్థి చాలా విలువైన ఆస్థి.

త.12.40

ఆర్థిక సంస్కరణల ఫలితాల వల్ల విలువలు బాగా పెరిగాయి. ఇటీవల స్టీల్ వాల్యూ పెరిగింది. ఈ రోజు మీరు చూస్తే స్టీల్ డిమాండ్ పెరిగిన తరువాత ఐరస్ ఓర్ పెరిగింది, అల్యూమినియం పెరిగింది. గిరిజనలు అంతా అపోజ్ చేస్తున్న కూడా అక్కడ త్రప్పే పరిస్థితి పస్తోంది. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను - ఇది ప్రజల సంపద, ఈ సంపద ప్రజలకు చెందవలసిన అవసరముంది. అవసరమైతే నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను మీరు ఇప్పుడు తెచ్చే రెవెన్యూ కంటే పది రెట్లు ఎక్కువ తెప్పిచే బాధ్యత మాది. మిరే అడ్డినిప్రైప్స్ చెయ్యాండి. ఈ రోజు శాసనసభలో ఒక యార్డ్ తీసుకురండి. అడ్డినిప్రైప్స్ డెసిప్లాన్ వల్ల పెద్ద ఎత్తున గవర్నమెంటుకు ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి ఉంది. అది వీళ్లు గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇంకొక పక్క బోటర్ రింగ్ రోడ్డు. బోటర్ రింగ్ రోడ్డులో మూడు, నాలుగు సార్లు ఎలైన్మెంట్లు మార్చి మీరు, మీ అసుయాయులు పెద్ద ఎత్తున భూములు కొన్నారు. దాని మీద సిబిల ఎన్క్షెర్ ఇచ్చారు. దానిమీద రిపోర్టు ఇచ్చామన్నారు. దాని మీద మీరు చర్య తీసుకున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ప్రౌదరాబాదు చుట్టుపక్కల చూస్తే పేదవాళ్లకు ఇఖ్యంది కలిగిస్తూంటే చాలామంది రైతులు వచ్చి మా భూమి మేము ఇస్తాము గానీ పక్కన ఆల్టర్నేట్ గా ఇంకొక స్థలం ఇప్పండి అని అడిగారు. మీరు దానిని కన్సిడర్ చెయ్యకుండా పెద్ద ఎత్తున మీ ఆస్తుల విలువలను పెంచుకోవడం కోసం ఈ ప్రభుత్వంలోనే ఉన్న చాలామంది పెద్దలు ఇన్వాల్వ్ అయ్యారు. దానిమీద సిబిల ఎన్క్షెర్ వేళారు. కానీ ఇంతవరకూ ఏమీ కాలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, ఇంకొక పక్క డిప్పెం కుంభకోణం. దీనికి బాధ్యతైన వారు ముఖ్యమంత్రి గారి నీడ. ముఖ్యమంత్రి ఎక్కడ ఉంటే ఆయన అక్కడే ఉంటారు. ఆయన లేకపోతే ఈయన బయటకు పోలేరు. ఆయన పక్కన సరసాదేవి. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఆనందం. ఎందుకో తెలియదు. ఇది పరకు ఎక్కడో మాట్లాడుతుంటే విన్నాను - తప్పులు అందరూ చేస్తారు మా వాడు చేశాడు, ఇందులో పెద్ద సమయ ఏముంది అని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారిని ఏ విధంగా అర్థం చేసుకోవాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, అసలు డిపేవ్ పథకానికి ఇచ్చే డబ్బులు ఎక్కుడివి? పేద పిల్లలు చదువుకోవడానికి సూర్యులు బిల్లింగులకు ఇచ్చే డబ్బులు. పేద పిల్లల మధ్యాహ్న భోజన పథకానికి ఇచ్చే డబ్బులు. ఆ డబ్బులను కూడా కొట్టేస్తే, వాళ్ల మీద యాఖ్స్ తీసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉంటే ఇంకా ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏమనాలి? చిన్న పిల్లలు, పేద పిల్లలకోసం కేటాయించిన డబ్బులను కూడా ఈ విధంగా దుర్మినియోగం చేసినందుకు వ్యతిరేకంగా మేము ఈ ప్రభుత్వంపైన అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టాము. నేను పేపర్లో చూశాను మీరే దానికి చైర్స్‌న్ అనుకుంటాను. మీరే డబ్బులు రాబట్టలేకపోయారు.

ఇంకోక పక్కన వోక్స్ వాగ్న్ ను మేము కష్టపడి తీసుకువస్తే, పీళ్ల అవినీతికి బలైపోయి పారిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. వోక్స్ వాగ్న్‌లో ఇన్వాల్వ్ అయిన మంత్రికి ప్రమోపన్ ఇచ్చారు. ఇంత చేసిన మంత్రికి ప్రమోపన్ ఇచ్చి మొత్తం హాసింగ్ అప్పజిప్పారు. హాసింగ్‌లో కూడా నిఅర్ఎస్ డిక్లేర్ చేశారు. వాలంటరీ డిస్కోజర్ స్ట్రోమ్. ఈ విధంగా, అధ్యక్షా, వోక్స్ వ్యాగ్న్ విషయంలో రాష్ట్రం యొక్క పరుపు పోయింది. కానీ ముఖ్యమంత్రి గారికి మాత్రం ఏమీ పట్టడం లేదు.

మరొక పక్క ఏమీ లేని వ్యక్తికి ఫ్యాబీసేటీ ఇచ్చారు. ప్రౌదరాబాదులో ఫ్యాబ్ సిటీ పస్తుందని, లక్షమందికి ఉద్యోగాలు వస్తాయని లక్ష కోట్ల ఇన్వెస్ట్మెంట్ పస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు గోప్పగా చెప్పారు. కనీసం ఐదు లక్షల రూపాయల పెట్టుబడి పెట్టినవారికి 1000 ఎకరాల భూమిని అప్పజిప్పారు. మేము డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ ఇచ్చాము. గట్టిగా పోరాధాము. మేము పోరాడిన తరువాత 900 ఎకరాలు తీసుకోని నజరానాగా 100 ఎకరాలు ఇచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. అంత ప్రేమ ఆ డెవలపర్ మీద ఎందుకు వచ్చింది అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ఈ ఫ్యాబీసేటీని ముంచిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి చెల్లింది.

మేము ప్రవేశ పెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానంలో ధరలు పెరిగాయని చాలా స్ఫురంగా చెప్పాము. ఈ రోజు రాష్ట్రమంతా ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. గత 13 నెలలలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ధరలు అత్యధికంగా పెరిగాయి. వంటనూ రు.40 ఉండేది, ఇప్పుడు రు.100 రూపాయలు అయింది. బియ్యం రు.12 ఉంటే ప్రస్తుతం రు.22కు పెరిగింది. పప్పు ధాన్యాలు రు. 30,40 ఉంటే ఇప్పుడు రు. 60,70 కు పెరిగింది. అదే విధంగా కూరగాయలు కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ధరలు మూడుమందల శాతం పెరిగాయి. ఇప్పుటికీ ఈ ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితులలో లేదు. ఏదు సార్లు పెట్టేలు, డీజిలు ధరలు పెంచారు. రెండు సార్లు గ్యాస్ ధరలు పెంచారు. ఈ విధంగా మీరు చూస్తే ఎక్కుడికక్కడ నిత్యావసర పస్తువులు ఆకాశాన్నంటే పరిస్థితి వస్తోంది. నేనడుగుతున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కరోజైనా ఏటి గురించి సమీక్ష జరిపిందా? ఒకప్పుడు మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ ఉండేది. ఆ ఫండ్ కూడా ఇప్పుడు లేదు. మరొకపక్క రైతు బజార్లను అమ్మిపేయాలని చూశారు. కానీ, దానికి పెద్ద ఎత్తున వ్యతిరేకత వచ్చిందని మీరు వెనక్కి వెళ్లారు. ధరలు నియంత్రణ చెయ్యడంలో మీరు పూర్తిగా వైఫల్యం చెందారు. ఇది వాస్తవం .

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు హర్షధ్వనాలు పక్కం చేశారు.)

ధరలను మీరు కంట్రోల్ చెయ్యలేరు. తెలుగుదేశం పార్టీ హాయాంలో చాలా నిర్ణయాలు తీసుకున్నాము. మేము రైతుబజార్లను పెట్టాము. గోడాన్స్ పెంచాము. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ పెట్టాము. ఇవన్నీ పెట్టి

ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షలు చేశాము. సమీక్షలు చేసి ఎప్పటికప్పుడు ధరలను నియంత్రణ చేసిన ఫునత ఆరోజు తెలుగుదేశం పార్టీకి దక్కితే ఈ రోజు ధరలు ఆకాశాన్వంటుతున్న మీరేమీ పట్టించుకోవడం లేదు. సమీక్షలు లేవు.

మరొకపక్క మధ్యతరగతి, పేద వర్గాల వారు విపరీతంగా బాధపడుతున్నారు. బిల్డింగ్ మెటీరియల్ బాగా పెరిగిసోయింది. సిమెంటు, ప్లైలు, ఇటుక, ఇనుక ధరలు బాగా పెరిగాయి. ప్లైలు రు. 15 వేల నుండి రు.60 వేలు పెరిగే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇంత పెరిగినా ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకునే పరిస్థితిలో లేదు.

(అంతరాయం)

ఎంప్లాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్నీము చాలా దారుణంగా ఉంది. ఎంప్లాయిమెంట్ కావాలంటే అక్కడ ఉండే వ్యాపార మూడు, నాలుగు వేల రూపాయలు సమర్పించుకోవలసి వస్తోంది. ఇకపోతే ఇండ్ల నిర్వాణ పథకం ఒక ఫార్ము గా మారింది. ఒకే మనిషి నాలుగు నాలుగు ఇండ్లు తీసుకునే పరిస్థితి వస్తోంది. పేదవాళ్ల కట్టుకునే ఇళ్లకు పూర్తిగా సబ్సైడీ ఇవ్వాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

త.12.50

అది మేం డిమాండు చేస్తున్నాము. మేం ఒకబే అడుగుతున్నాము. ఈ రోజు మేం అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాము. అది అయిన తరువాత ప్రజల్లోకి వెళ్లి తప్పకుండా రు. 60 వేలకు ఉంచితంగా ఇల్లు కట్టించే బాధ్యతను తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికల మేనిఫిస్టోలో పెట్టామని చాలా స్పష్టంగా చెబుతాము. ఇంకొకపక్కన రైతుల సమస్యలు.....

MR.CHAIRMAN: Chandra Babu Naidu garu, let us not repeat same points again and again మీరు రిపీట్చేస్తున్నారు. అనవాయితీ ఏంటంటే you are supposed to talk new points. మూడ్ ఆఫ్ ది హాస్ట్సను బట్టి మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడుః రిపిటీషన్ ఏమీ రాలేదండీ..... అయినా మీరు ఇక్కడ కర్రెక్ట్ చేయడానికి లేదు. మూడ్ ఆఫ్ ది హాస్ట్ చాలా స్పష్టం. మేం ఎవరిపైనైతే అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టామో వారందరికి పాములూ జెర్రులు కరిచినట్లుంది. దానికి మనమేం చేయలేము. ఈ రోజున రైతుల సమస్యలు చూస్తుంటే రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో వ్యవసాయం సంక్షేభంలో పడింది. రైతులు ఇబ్బందుల్లో పున్నారు. వీళ్లు ఉంచిత విధ్యుత్ తొమ్మిది గంటలు ఇస్తామని ఏడు గంటలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అది కూడా ఎప్పుడు వస్తుందో ఎప్పుడు పోతుందో తెలియని పరిస్థితి. ఇవ్వాళ కరెంట్ చూస్తే రెండు, మూడు గంటలు ఆఫ్ చేసే పరిస్థితి వుంది. వాళ్లచ్చేకరెంట్ కూడా ప్రీక్వెస్టీ వచ్చే పని లేకుండా రాత్రీ, పగలో తెలియకుండా ఎప్పుడు పడితే అప్పుడిస్తున్నారు. రైతుల విపర్యంలో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఫయిలలుయినా ముఖ్యమంత్రి గారు మేం కరెంట్ ఉంచితంగా ఇచ్చామంటున్నారు. నేను ఆ రోజు తీసుకొచ్చిన సంస్కరణల ఫలితంగా నీరు ఉంచిత కరెంట్ ఇష్టగలుగుతున్నారు తప్ప అదనంగా వీళ్లు ఒక యూనిట్ కూడా ఉత్పత్తి చేయలేదు. వీళ్లు ఒరగబెట్టిందేమీ లేదు. ఇది వాస్తవం. ఆ రోజు రు. 1200 కోట్లు డిప్ట్రోబ్యూప్స్‌కి పడితే వీళ్లు ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టుకుండా ఎక్కడ చూసినా కరెంటు తీగలు కిందకొచ్చి 2600 మంది రైతులు కరెంట్ పొకుతోనో లేక రాత్రిపూట కరెంట్ వేయడానికి వెళ్లి పాముకాటుకు గురికావడమో జరిగింది. మీరు చేసిన పనుల వల్ల రైతులు చనిపోతున్నారు. అందుకనే మేం చెబుతున్నాము. మీరు రెండు గంటల కరెంటు

ఆదా చేస్తూ రు. 800 కోట్లు పొదువు వస్తుంది వీళ్ళిచ్చే కరెంటు మాఫీ కోసం రు.400 కోట్లు అపుతుంది. అందువల్ల నీరు రైతులను మోసం చేస్తున్నారు తప్ప వాళ్లకు ఒరగబెట్టిందేమీ లేదు. ఇది వాస్తవం.

శ్రీ కె.రోశయ్యః చంద్రబాబు గారూ, నేను మీ స్టోకి అడ్డురావటం కాదు కాని ఒక్క మాట..... తొమ్మిది గంటల ట్రీ పవర్ ఇస్ట్రమెన్సి ఎవరు వాగ్గానం చేశారనేది ఒకటి..... రెండవది తొమ్మిది గంటలు ఇస్తున్నట్లుగా ఇచ్చి డబ్బులు తీసుకొని ఏడు గంటలే ఇవ్వండని డిప్పిబూష్ణవ్వుకంపెనీకు మీరిచ్చిన ఆర్డర్ కాపీని రేపు స్పీకర్ గారి దగ్గర చూపిస్తాను. మీరూ చూపించండి..... బాబుగారూ, నో కాస్పిడెన్స్ మోస్వ్ విషయంలో ఎవరైనా వివరాలు, ఆధారాలతో మాట్లాడాలి తప్ప ఆధారాలు లేకుండా స్పీపింగ్ రిమార్క్సు చేయడం సమంజసం కాదు. అట్లాగే శాసనసభ్యులందరూ లంచగొందులని..... ఏంమాటండీ అది? ఏం గౌరవం అది?

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడుః ఆధారాలు లేకుండానే మీ ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడారు. మీం కట్టులుగా ఆధారాలు తీసుకొచ్చి మాట్లాడుతున్నాం. మీ అవినీతికి సాక్షాంధారాలు, మీ అసమర్థపాలనకు సాక్షాంతిపస్తి..... నేను పూరికే రాలేదు. ప్రివేర్డ్ గా వచ్చాను. అన్ని సాక్షాంధారాలతో వచ్చాను. డాకుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ తోనే వచ్చాను. అందుకనే మాట్లాడగలుగుతున్నాను. మీరు ఆ విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. నీరు కరెంటు 9 గంటలిస్టోమెని, 7 గంటలిస్టోమెని ఐదు గంటలిచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. నీళ్లు ఫియల్ అయ్యారు. అందుకనే తెలుగుదేశం పార్టీ మళ్లీ 9 గంటలపాటు ఇస్టోమెని హామీ ఇవ్వాలోచ్చింది. ఈ రోజున రైతుల బాధలు చూస్తే నకిలీ విత్తనాలు, ఎరువుల కొరత పున్నాయి. తొమ్మిది సంవత్సరాల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హాయాంలో ఎన్నడూ ఎరువుల కొరత లేదు. ఈనాడు కేంద్రం ఎరువులపై సబ్సిడీతగ్గించడం వల్ల ఉత్సత్తు కూడా తగ్గిపోయింది. ఈనాడు కెమికల్ ఫర్టిలైజర్ అంతా భ్లాక్మార్చెటలో కొనుక్కునే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇంకోకవక్క రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేక రు. 20 వేల కోట్లు సష్టాపోవడం జరుగుతున్నది. ఒక్క రోజు కూడా ఈ ప్రభుత్వం మానిటర్ చేసిన పాపాన పోలేదు. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు నేను ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత రైతుల ఆత్మహత్యలు ఈ రోజు నుంచి జరగడని, రైతులెనరూ ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడానికి వీల్లేదని ప్రగల్భలు పలికారు. ఐదు వేల మంది చనిపోయారు. మహారాష్ట్ర తరువాత అంధ్రప్రదేశ్‌లోనే ఎక్కువ ఆత్మహత్యలు జరగడం మనం బాధపడాల్సిన విషయం. సిగ్గుపడాల్సిన విషయం. ఈ రోజు వ్యవసాయం చేసి సంవత్సరానికి రు. 4,500/-లు అప్పుల్లో మునిగిపోతున్నారు. నీళ్లు రైతుల రుణ మాఫీ గురించి బ్రహ్మండంగా చెప్పుకుంటున్నారు. నేను ఒక ఎగ్గాంపుల్ చెబుతాను. వరంగల్ జిల్లా, గీసుకోండ మండలం, బోధ్యచింతలవల్లి గ్రామంలో 255 మంది రైతు కుటుంబాలుంటే సర్వే జరిపిన రైతు కుటుంబాలు 161 పుండగా 137 కుటుంబాలకు బ్యాంకురుణాలిచ్చారు. బ్యాంకు రుణాలు లభించని కుటుంబాల సంఖ్య 17. అప్పు తీసుకున్న వారిలో మాఫీ పర్సిస్టున్న వారి సంఖ్య 18 మంది. అంటే less than 15 per cent. అంటే పది నుంచి 15 శాతం మందికి మాత్రమే వస్తుంది. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు రుణ మాఫీ వద్దున్నారు. ఎకరానికి రు. ఐదు వేలిమ్మున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ యువెనెపివి దేశం మొత్తంలో తొమ్మిది ర్యాలీలు పెట్టాము. పోరాడాము. స్పోమినాథన్ పర్సిస్ట్ పెట్టాము. హక్క దగ్గరకు పోయి చెప్పాము. డిలీకి పోయి ధర్మ చేశాము. దానిపల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం దిగివచ్చి రు. 60 వేల కోట్ల రుణాలు మాఫీ చేస్తామన్నారు. ఇది లోప భూయిష్టంగా పుంది. నీళ్లు లోపభూయిష్టంగా ముందుకోయే పరిస్థితి వచ్చింది. మీకు చిత్రశుద్ధి పుంటే రైతుల యొక్క మొత్తం రుణాలు మాఫీ చేయాలని నేను మళ్లీ ఈ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా మాఫీ చేయసందుకు మేము ఈ ప్రభుత్వంపై నోకాస్పిడెన్స్ మోస్వ్ పెడుతున్నాము. అదేమాదిరిగా మహారాష్ట్ర

ప్రభుత్వం బాట్లి ప్రాజెక్టు నిర్మించడం ఎంత దారుణం? మహారాష్ట్రలో ఏరి ప్రభుత్వమే పుంది. కేంద్రంలో ఏరి ప్రభుత్వమే పుంది. వారేమో బాట్లి ప్రాజెక్టు కడుతున్నారు . ముఖ్యమంత్రి గారేమో మాట్లాడరు. ఈయన డిలీకి పోయి మాట్లాడేది తన పదవి కాపాడుకోవడానికి తప్ప ఈ రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతమైన తెలంగాణాలోని కరీంసగర్, వరంగల్ జిల్లాలలోని ఎన్ ఆర్ఎస్‌పి ఆయకట్టు ప్రాంతం ఎండిపోయే పరిస్థితి వచ్చిందని తెలుగుదేశం పొర్ట్ ఆండోళన చేస్తున్నా ఈ ముఖ్యమంత్రి ఏమాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. మేం ఇంత చేస్తున్నా ఏరు మాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు.

త.1.00

ఈరోజు బాట్లి ప్రాజెక్టు కడితే అ ఏరియా అంతా అడవిలా మారిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. యన్నా రియన్సపి మొత్తం దెబ్బ తింటుంది. బాట్లి కంట పైన వాళ్ల ఇంకా పది ప్రాజెక్టులు కడుతున్నారు. వీళ్లు ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు. దీనికి నిరసనగా మేము ఈరోజు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం . కృష్ణ సదిపై కూడా మన హక్కులను వీళ్లు కాపాడలేకపోతున్నారు. దాని వల్ల సమస్యలు వస్తున్నాయి. అది కూడా వీళ్లు గుర్తుపై ట్యూకోవలసిన అవసరం పుంది.

వెనుకబడిన వర్గాల గురించి ఇంతకు ముందు మంత్రులు మాట్లాడారు, గట్టిగా సమర్థించుకున్నారు. నాకేమీ బాధలేదు. అంధ్రప్రదేశ్ నుంచి కేంద్రంలో 8 మంది కేబినెట్ మంత్రులుంటే, వెనుకబడిన వర్గాల నుంచి తీసుకోవడానికి మీకు వాళ్లలోఒక్కరు కూడా గుర్తుకు రాలేదా? అలాగే కార్బోరేషన్లో, వైన్ ఛాప్సులర్స్ తదితర మీరు వచ్చిన పదవులలో ఎన్ని వెనుకబడిన వర్గాలకు ఇచ్చారంటే అది కూడా చేస్తే పరిస్థితుల్లో లేదు. వెనుకబడిన వర్గాలకు అన్యాయం జరుగుతోంది, సామాజిక న్యాయం చేయలేకపోయారు. ఒక ప్రక్క సంకేమం పూర్తిగా దెబ్బతింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రూ. 1690 కోట్లు మాఫీ చేశామన్నారు . నిజానికి ఆ మాఫీ చేయడానికి కారణం మేము . మేము వరంగల్ లో బి.సి. గర్జన పెట్టి , నీకర్ సెక్షన్సుకుండే రుణాలను పూర్తిగా మాఫీ చేస్తామని మేము ఎనౌన్ చేస్తే, ఎలాగూ మేము చేస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో వీళ్లు ఈనాడు రూ. 1690 కోట్లను మాఫీ చేస్తామన్నారు. కానీ ఈరోజు రాష్ట్రంలో నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ. 3755 కోట్ల బడ్డటు కట్ అయ్యే పరిస్థితి వస్తోంది. ఈరోజు చాలా వరకు అన్యాయం జరిగింది. నికలాంగులకు అన్యాయం జరిగింది, యువతకు అన్యాయం జరిగింది. ఈరోజు రాజీవ్ అభ్యుదయ యోజన పథకం పెట్టి రూ. 1350 కోట్ల పెట్టారు.

(అధికార పొర్ట్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో పున్నారు.)

స్పీకర్ గారూ, మీరు రైట్ టైములో వచ్చారు, కొంటెం కంట్రోల్ చేయండి.

MR. SPEAKER : Yes, Good Morning Members. Please, be seated.

శ్రీ యన్ . చంద్రబాబు నాయుడు : అధ్యక్ష, ఈరోజు చేతి వృత్తులు చేసుకునే వారికి , వెనుకబడిన వర్గాలకు రాజీవ్ అభ్యుదయ యోజన పెట్టి రూ. 1350 కోట్లు ఖర్చు పెడతామన్నారు. కానీ వీళ్లు రూ. 15 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. అవిధంగా పేద వారికి పూర్తిగా అన్యాయం జరిగే పరిస్థితి వచ్చింది. చాలా స్పీచులకు కోతలు పెట్టారు, పథకాలను నిలిపేశారు. నీకర్ సెక్షన్సుకు సంబంధించి చాలా పెద్ద ఎత్తున, పూర్తిగా నిధులు తగ్గించే పరిస్థితి వచ్చింది. పించన్లు ఇచ్చామన్నారు, ఆరోజు మేము కూడా పించన్లు ఇచ్చాం . ఆరోజు

మేము రూ. 75 లు ఇస్తే, ఈరోజు మీరు రూ. 200 లు ఇచ్చారు. పించుకు రూ. 225 లు ఇస్తామని మీరు మీ ఎన్నికల మేనిఫిస్టోలో చెప్పారు, కానీ మీరు ఈరోజు ఇచ్చేది మాత్రం రూ. 200 లు . ఈరోజు ధరలు బాగా పెరిగాయి. ఆరోజు మేము ఇచ్చిన రూ. 75 లకు వచ్చిన వస్తువులు ఈరోజు రూ. 300 లకు కూడా రావడం లేదు. కాబట్టి మీరు ఇచ్చే రూ. 200 లు ఏ మూలకు కూడా చాలవు. పెరిగిన ధరల వల్ల అది ఏమాత్రం ఉపయోగపడే పరిస్థితి లేదు. అది వాస్తవం .

అధ్యక్షా, ఇక ఆరోగ్య శ్రీ గురించి మాట్లాడారు. హోస్పిటల్స్‌లో ఎక్కుడా మందులు లేవు . స్టోర్ హాల్స్ ఇస్పురెన్స్ కంపెనీకి ఎందుకు ఇప్పకూడదని మీరు అన్నారు. మెరిట్ ప్రకారం ఇప్పకుండా మీకు కావలసిన ప్రక్క కోసం దాన్ని క్రియేట్ చేశారు, ప్రజల ఆరోగ్యం కోసం కాదు. మీరు మంచి కంపెనీని సెల్క్స్ చేసి పుంటే మేము ఏమీ మాటలైచే వాళ్ళం కాదు. ఎవరూ చనిపోలేదని మీరు మాట్లాడారు. ఇటీవల కాలంలో ఈ స్క్రీము క్రింద అసంతపురంలో హోస్పిటల్కు వచ్చి ఆపరేషన్స్ చేసుకున్న వారిలో 32 మంది చనిపోయారు. మహా బూబ్సాగర్లో 22 మంది, శ్రీకాకుళంలో 24 మంది, చిత్తవర్మారులో చాలామంది చనిపోయారు. టెస్టులకు మీరు ఒక్క పైసా కూడా ఇప్పడం లేదు. వాళ్ళే అప్పులు చేసుకుని వస్తున్నారు. చాలా మంది నష్టపోతున్నారు. ప్రోస్టో ఆపరేషన్స్ తర్వాత కూడా చాలా మంది చనిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇది మీరు గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ప్రైమరీ పోల్చు పూర్తిగా అస్తవ్యవస్తుమైపోయింది. ఏ హోస్పిటల్స్ మందులు లేవు. ఎక్కుడా కూడా డాక్టర్లు లేరు. చాలా ఇభ్యందులున్నాయి. పేద వారి ఆరోగ్యం ఇభ్యందుల్లో పుంది. దానికి నిరసనగా మేము ఈరోజు అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం .

మైనారిటీస్కు సంబంధించి ఐదు శాతం రిజర్వేషన్ అన్నారు. వక్ష్ ప్రాప్టీస్ అన్ని కూడా అన్య క్రాంతం అయిపోయాయి. ఐదు శాతమని చెప్పారే గానీ మైనారిటీస్కు ఇంతవరకు ఒరిగిందేమీ లేదు. ఎక్కుడా కూడా మీరు చెప్పిన దాని ప్రకారం మైనారిటీస్కు రాలేదు. ఐదు సంవత్సరాలు అయిపోయింది. ఆరోజు మేము మూడు శాతం వస్తుందంటే, కాదంటూ ఐదు శాతం పెట్టారు. దాని వల్ల అది ఉపయోగపడే పరిస్థితే లేకుండా పోయింది.

డ్యూక్ సంఘాల గురించి చెబుతూ అదేదో వాళ్ళ ల్రెడిట్ అని చెప్పుకుంటున్నారు. భారతదేశంలో ఎక్కుడా లేవు, డ్యూక్ సంఘాలను ప్రారంభించి ప్రోత్సహించింది తెలుగుదేశం పార్టీ . అనాడు మహిళలల్లో ఒక అవేర్నెన్, చైతన్యం తీసుకొచ్చాం . లక్షల గ్రామాలను ఏర్పాటు చేశాం . అనాడు డ్యూక్ సంఘాల ద్వారా పొదుపు మాత్రమే గాకుండా ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాం . స్వయం ఉపాధితో ముందుకెళ్లారు. అనేక కార్యక్రమాలు చేశారు. ఆరోజు మేము రివాల్యూంగ్ ఫండ్ కూడా ఇచ్చాం . ఈరోజు పావలా వడ్డీతో ఏదో అయిపోతుందని మీరు గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. ఆరోజు మేము గ్యాన్ కూడా ఇచ్చాం . సుమారు 26 లక్షల గ్యాన్ కనెక్షన్లు డ్యూక్ మహిళలకు ఇచ్చిన ఘనత ఆరోజు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి దక్కింది. ఈరోజు మహిళలపై అత్యాచారాలు పెరిగాయి, ఎక్కడ చూసినా రేవెలు పెరుగుతున్నాయి, మాసభరంగాలు పెరుగుతున్నాయి, మహిళలు అభద్రతాభావంతో పున్నారు, ఆవిధంగా మహిళలను ఎక్కుడా కూడా ఆదుకునే పరిస్థితి లేదు, దీనికి నిరసనగా మేము అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం .

MR. SPEAKER : Chandrababu Naidu garu, please, conclude.

శ్రీ యన్ . చంద్రబాబు నాయుడు : మేము అప్పుడ్పుడు డిఫర్ అయ్యేది దీనికి అధ్యక్షా . మీరు ఏమి చెప్పారు, ఒకటి – sufficient time ఇస్తామన్నారు, రెండు- ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంత టైము మాటల్లాడితే అంత టైము నాకు ఇస్తామన్నారు, మూడు – Uninterrupted గా ఇస్తామని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడినంత సేపు మీరు అటు చెప్పి పరిస్థితి లేదు, మైక్రు కట్ చేసే పరిస్థితి లేదు, ఆయనకు చెప్పి పరిస్థితుల్లో మీరు లేరు. నేను మాటల్లాడుతుంటే మాత్రం ముగించండని అంటున్నారు. మీరు ఇస్తామని చెప్పిన టైము కూడా ఇప్పటింటే ఎలా అధ్యక్షా ?

MR. SPEAKER : I am only telling you..... 1.15 a.m. అయితే ఒకటిస్టర గంట అప్పు తుంది మీరు మాటల్లాడింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటిస్టర గంట మాటల్లాడారు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ముఖ్యమంత్రిగారు 1.45 గంటలకు పైనే మాటల్లాడారు.

MR. SPEAKER : I am going by record. Important aspects ఏమైనా పుంటే కపర్ చేయవచ్చని I am just suggesting you on that.

త.1.10

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు ఒకటిస్టర గంట సమయం కావాలన్నారు. ఒకటిస్టర గంట సమయం 1.15 AM కి పూర్తపుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: నేను 12.00 గంటలకు స్టార్ట్ చేసాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు టైమింగ్ గురించి ఇభ్యంది పడక్కరలేదు. ఇక్కడ స్టోఫ్ ఉన్నారు. వాళ్ళ దగ్గర లెక్కలున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగులు ఇభ్యంది పాలవుతున్నారు. నిరుద్యోగులకు చాలా సమయాలున్నాయి. రెండు లక్షల యాభై పేల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని అన్నారు. ఉద్యోగాలిచ్చే పరిస్థితి ఎక్కుడా కసపడడం లేదు. ఇంకొక రెండు లక్షల ఉద్యోగాలు కొత్తగా యాడ్ అయాయి. టీచర్ ఉద్యోగాలు ఇచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. ఆ విధంగా ఈ ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలను పొదుపు చేసుకొని డబ్బును ఆదా చేసుకుంటుంది. రాజీవ్ యువ శక్తి పథకాన్ని కూడా నిర్విర్యం చేసారు. ఆ విధంగా ముందుకు వెళుతున్నారు. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిస్థితి చూస్తే, గంటకు ఒక హత్య జరుగుతుంది. పూటకు ఒక కిడ్నీప్, రోజుకు ఒక మానభంగం జరుగుతుంది. ప్రౌదరాబాద్ నేరస్తులకు డెస్ట్ గా తయారయ్యాంది. అయిపో మీరా కేసుకు సంబంధించి ఎక్కుడ వేసిన గొంగడి అక్కడే ఉంది. ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు ప్రౌదరాబాదులో పెరిగిపోయాయి. మక్కాముసీదు, లుంబినీ పార్క్, గోకుల్ ఛాట్ వద్ద పేలుళ్ళ జరిగాయి. రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఎక్కుడా లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో పూర్తిగా లా అండ్ ఆర్డర్ ఫైల్ అయినందుకు * నిరసనగా మేము నో కాన్ఫిడెన్స్ మోహన్ ఇచ్చాము. తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలను 125 మందిని పోట్టన పెట్టుకున్న దానికి నిరసనగా మేము నో కాన్ఫిడెన్స్ మోహన్ ఇచ్చాము. ఎడ్యూకేషన్ విషయానికోస్ట్, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సూర్యుని మూసినేస్తున్నారు, టీచర్లు లేరు, సూర్య బిల్బింగ్ లేవు. డిపెం కుంభకోణం జరిగింది. డి.ఎస్.సి పెట్టలేదు. కాసెప్ట్ సూర్య్ పెడుతున్నారు. కాసెప్ట్ సూర్య్ పెట్టినందుకు నిరసనగా టి.డి.పి నో కాన్ఫిడెన్స్

మోస్వ్ ఇచ్చాము. కేంద్రం నుండి 1500 కోట్ల రూపాయలు కావాలని మీరు లెటర్స్ పంపించారు. మీకు 500 కోట్ల రూపాయలు వచ్చాయి. తెలుగు భాషను అధికార భాషగా చెయ్యమని మేము డిమాండ్ చేసినా మిరిఫరెన్స్‌లో ఎక్కుడ చెప్పలేకపోయారు. రైల్వే బడ్జెట్ రాలేదు, ఇండప్లైన్ రాలేదు. రోడ్ నిధులన్నీ మహారాష్ట్ర తమిళనాడుకు తరలిపోయాయి. ఈ నిధంగా కేంద్రప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తుంది. మనకు డబ్బులు తక్కువ వస్తున్నాయి తప్ప ఇంకోకటి కాదని చెబుతున్నాను. మన డబ్బులు పోతున్నాయి. ఈ అవినీతి డబ్బు పోతుంది. అక్కడ కడుతున్నారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా మేము నో కాన్ఫిడెన్స్ మోస్వ్ మూవ్ చేసాము.

అధ్యాంశ్, ఇంకోక పక్క స్థానిక సంస్థలు పూర్తిగా నిర్విర్యం అయిపోయాయి. స్థానిక సంస్థలకు సంబంధించి మొదటి సంతకం పెడతామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. కడుపటి సంతకం కూడా పెట్టే పరిస్థితి లేదు. ఏలూరులో స్థానిక సంస్థలకు సంబంధించి, ఎం.పి.ట.సిలను, ఆడపడుచులని చూడకుండా మంగళసూత్రాలు తీయించారు. ఈ ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. దీనికి నిరసనగా మేము నో కాన్ఫిడెన్స్ మోస్వ్ పెట్టాము. ఇంకోక పక్క పత్రికా స్వేచ్ఛను భంగసరిచే విధంగా మాట్లాడారు. మీరు పేపర్లు పెట్టుకున్నారు. ఎవరైతే మీ మాట వింటారో, వాళ్ళకు మాత్రమే సహాయం చేస్తున్నారు. ఎవరైనా మీ మాట వినకపోతే వాళ్ల మీద వేటు పడే పరిస్థితి ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో పత్రికలు, మిగిలిన వ్యవస్థలు ఇండిపెండెంట్స్‌గా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. భ్లాక్ మెయిల్ చేసే విధంగా మీరు వ్యవహారిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ, తెలుగుదేశం పార్టీ అపోజిషన్ పార్టీగా వాళ్ల రోల్ని ప్లే చెయ్యలేకపోయారని అన్నారు. ఈరోజు చీకటి యుగంగా శాశ్వతంగా అందరికీ గుర్తు ఉంటుందని . మీరు చేసిన అన్యాయాలను, మా నోరు నోక్కిన విధానాలను చరిత్రలో మరచిపోము. మీరు 26 మంది ఉన్నప్పుడు కుడా మేము మిమ్మల్ని గౌరవించాము. మీ ఆటలు ఏమాత్రం సాగగు. తప్పకుండా మేము పోరాడతామని తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు మా మీద దయాద్యుక్షణ్యాలు చూపిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు! ఈ రాష్ట్రంలో ఇటీవల కాలంలో ఎక్కువ కాలం అధికారంలో ఉంది తెలుగుదేశం పార్టీ అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు, అధికారం కోసం ఎన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేశారో, మాయల ఫకీరు మాదిరిగా ఎన్ని వేషాలు మార్చారో అందరికి తెలుసు. మీ జీవిత ఆశయం ముఖ్యమంత్రి కావడమే! దానికి మీ పార్టీ వారితో ఏ విధంగా ప్రవర్తించాలో ఆవిధంగా ప్రవర్తించారు. ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత మీరేదో శక్తివంతుడు అయినట్లు, ఏ విధమైన ధోకా లేనట్లు మాట్లాడుతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో మీరు శాశ్వతం కాదు. అది గుర్తు పెట్టుకుంటే చాలా బాగుంటుంది. ఆ విధంగా కాకుండా, ఏదో చేస్తాము అని అంటే కరెక్ట్ కాదు. విజన్ 2020 గురించి మాట్లాడున్నారు. సిప్పజ్ఞర్ ల్యాండ్ మంత్రి వచ్చి ఏదో మాట్లాడారు అని మాట్లాడారు. భారతదేశంలో ఫష్ట్ టైం విజన్ 2020 ని తయారు చేసింది మేము. 10 శాతం గ్రోత్ రేట్ ఉంటుందని దీశానికి తెలియజ్ఞింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, తెలుగుదేశం పార్టీ. ప్రవంచం మొత్తానికి తెలుగువారి సత్తా ఏమిటో నిరూపించిది తెలుగుదేశం పార్టీ. నిదేశాలలో ఉండే మంత్రులకు, ఆ దీశాలలో ఉండే అధినేతలకు ఇండియా అంటే చిన్నచూపు ఉండేది. మనం ఏమి చెయ్యలేమనే అభిప్రాయం వారికి ఉండేది. సిప్పజ్ఞర్ల్యాండ్ మంత్రి వచ్చి, నేను 10 శాతం గ్రోత్ రేట్ ఉందని చెబితే ఇది అసాధ్యం అని అన్నారు. ఈరోజు మేము 10.5 శాతాన్ని achieve చేసామని మీరు గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. మీరు చేసింది ఏమి లేదు. ఆ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీ వేసిన ఫౌండేషన్ వల్ల, ఈ రోజు గ్రోత్ రేట్ వచ్చింది తప్ప ఇంకోకటి కాదు. అప్పట్లో సిప్పజ్ఞర్ల్యాండ్ వెల్లినప్పుడు బ్రహ్మండంగా మీ దగ్గర జరుగుతుందని ఆ మంత్రే చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబునాయుడు గారు పూర్తి చెయ్యండి.

(లైజర్ బెంచెన్ నుండి అంతరాయం)

చాలా ఓపికతో ఇప్పటిదాకా కూర్చున్నారు. ఒక అయిదు నిమిషాలలో అయిపోతుంది. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, నాకు ఎంత టైం ఇచ్చారు?

మిస్టర్ స్పీకర్: ఒక గంటా ముపై నిమిషాలు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు: నేను పదిహేను నిమిషాలలో క్లోజ్ చేస్తాను. సి.యం గారు ఒక గంటా నలభై అయిదు నిమిషాలు మాట్లాడారు. నేను కూడా అంతే తీసుకుంటాను. మీరు కాదంటే నేను ఇబ్లూగీ కూర్చుంటాను. With protest I will do that. ఇది సభ్యత కాదు అధ్యక్షా. మేము అందుకనే మిమ్మల్ని అడిగాము అవసరమైతే రేపు పెట్టమన్నాము. వాళ్ళకు ఓపిక లేకపోతే రేపు పెట్టపచ్చ కదా!

అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ అవిశ్వాస తీర్మానం ఎందుకు పెట్టమంటే, ఒక ముఖ్యమంత్రీ కాదు, మంత్రులు, శాసనసభ్యులు చాలా మంది అవినీతిలో కూరుకుపోయారు. ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలను చేస్తున్నారు. పొన్నాల లక్ష్మయ్య గారు 19 ఎకరాల భూమిని పరంగల్ జిల్లా జనగాంలో, రామ్పూర్ దగ్గర APIIC కి సంబంధించిన ల్యాండ్ని వారు ఆపుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ విధంగా మొత్తం తీసుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇది పేదలకు చెందవలసిన ఆస్తి. ప్రాజెక్టులన్నింటిలో అవినీతికి పాల్పడ్డారు. నాసిరకంగా పనులు చేస్తున్నారు. దానికి నిరసనగా తెలుగుదేశం ప్రార్థి అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని పెట్టము. బోత్తు సత్యనారాయణ గురించి ఎస్సని చెప్పేలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆయన ఎష్ట్యూనా మాట్లాడోచ్చు. ఇసుక రవాణా ఆయనదే, భుక్కబ్బాలు ఆయనవే, వేక్కవేగన్ ఇంకోక పక్క కాలీమాత అలయానికి చెందిన మూడు ఎకరాల భూమి ఈ విధంగా పెద్దవెత్తున ప్రభుత్వ అస్తులను అన్యాకాంతం చేస్తున్నారు. దానికి ముఖ్యమంత్రీ గారు పుర్తిగా సహకారం ఇస్తున్నారు. అవినీతికి పాల్పడ్డారని తెలిసినా, ఆయనకు ప్రమోషన్ ఇచ్చిన ఘనత ఈ ముఖ్యమంత్రీ గారికి దక్కిందని తెలియజేస్తున్నాను.

తె.1.20

ఇంకోకపక్క జె.సి.దివాకరరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఏమిటి, మా సర్వోంట్ అనగా మా ఇంట్లో ఎవరైతే అటెండర్, డ్రైవర్గా ఉన్నారో వారు పెట్టుకోకూడదా, అంబానీ గతంలో పెత్తోలు బంకులో ఉన్న వ్యక్తి కాదా అని మాట్లాడుతున్నారు. ఈ మంత్రులను చూస్తే ప్రజలు నవ్వుతున్నారు. వారి డ్రైవర్ల పేరుతో, ఇంట్లో ఉండే అటెండర్ల పేరుతో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు పెట్టిన ఘనత ఈ మంత్రికి ఉంది. ఇలాంటి మంత్రులు వీరు. ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రీ గారు, ఈ మంత్రిగారు ఒకప్పుడు బాగా తిట్టుకొని ఇప్పుడు మాత్రం సహకారం కావాలి కాబట్టి పీరిద్దరూ తేడు దొంగలుగా రాష్ట్రాన్ని దోచుకుతింటున్నారు.

MR.SPEAKER: Those remarks are expunged.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, రఘువీరారెడ్డిగారు దీనిలో పెద్దవెత్తున అవినీతికి పాల్పడ్డారు. ధర్మాన్ ప్రసాదరావుగారు కుత్సుల్లాపూర్ లోని సౌతంత్ర్య సమరయోధుల భూమికి సంబంధించిన విషయంలో అక్కమాలకు పాల్పడ్డారు. శ్రీకుమశం జిల్లాలో గుమ్మపాడు వద్ద అక్కమాలకు పాల్పడ్డారు.

బీచ్‌శ్యాండ్ విషయంలో కూడా ఇదే విధంగా చేశారు. మంత్రులుగా పీరు ఉండి, ప్రభుత్వం ద్వారా లాభాలు పొందుతూ ప్రభుత్వాన్ని ఉపయోగించుకుని అవినీతి కార్యక్రమాలు చేయడం, లభ్య పొందడం జరుగుణాన్ని ఏమైని నేర్చాడు. వీరంతా ప్రభుత్వం వల్ల లాభం పొందే విధంగా ఈ కార్యక్రమాలు చేశారు. దీనికి కూడా మేం నోటీసు ఇచ్చాం. ఇంకోకపక్క దీనినేని నెప్పుగా గారి విషయం చూస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడుతూ కంటి తుడుపు చర్యగా చెప్పారు. దీనిలో మొత్తం ఎనిమిది మంది ఉన్నారు. ఆ భూమి డెబ్ము కోట్ల రూపాయల నిలువ చేస్తుంటే వీరికి కోటీ యాభై లక్షల రూపాయలకే అప్పగించారు. అది కూడా సాక్షాత్కార ముఖ్యమంత్రిగారి పాత ఇంటి పక్కన పెద్ద ఎత్తున దోహించి జరుగుతుంటే దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు పూర్తిగా సహకరించి, ఈ రోజు ఆయనచేత మాటల్లాడించారు. ఈరోజు అవిశ్వాస తీర్మానం మీద వారి తరఫున మాటల్లాడించిన వారిని చూస్తే వారంతా ముఖ్యమంత్రిగారి వలన లభ్య పొందినవారే. వారిచేతే ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడించారు. లాభాలు పొందినవారిచేత వారు మాటల్లాడించారు.

దీనినేని నెప్పుగా విషయం చూస్తే ఆయన కారు డైవర్ సూదగాని మల్లేశ్వరరావు, ఆయన కుమారుడు అవినాష్ పీరుతో, ఏ గ్రైం రోడ్ పీటర్ అక్సిసపల్లి దుర్గారావు మరియు ఇతరులు ఎనిమిది మంది పేర్లతో ఈ భూమిని ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో ఇవన్ని చూస్తే చాలా మంది అవినీతిలో కూరుకోయారని తెలుస్తుంది. ప్రజాపరిపాలన పూర్తిగా స్థంభించిపోయింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక నియంత లాగా ఆలోచిస్తున్నారు. నేనేమైనా చేస్తాను, ఎవరు ఏమీ చేయలేరనే ధీమాతో వెళుతున్నారు. రాజ్యంగ సంస్థలన్నీ నిర్విర్యాపైయాయి. ప్రతిపక్ష రాజకీయ పౌర్ణిలను ఎప్పటిక్కుడు నిర్విర్యం చేయడానికి హత్యలు చేపించే పరిస్థితులు ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి.

ఇంకోకపక్క అవినీతిని నిరోధించే సంస్థలు అనగా ఏసీబీ గానీ, నిజిలెన్స్ కమీషన్, లోకాయుక్త, కాగ్ లను పూర్తిగా నిర్విర్యం చేస్తున్నారు. కనీసం శాసనసభలో అయినా మాటల్లాడాలనుకుంటే మీరు మా నోరు నోక్కిస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో పూర్తిగా పరిపాలన మీద ముఖ్యమంత్రిగారికి కంట్రోల్ లేదు. వీరికి కావలసిన అధికారులకు మాత్రం ఏ పోస్టింగ్ కావాలంటే ఆ పోస్టింగ్ ఇస్తున్నారు. ఎవరైతే వారి అవినీతికి సహకరించని అధికారులున్నారో వారిని మరుసటి రోజే మారుస్తున్నారు. నిజాయితీగా ఉండే అధికారులను ఈ రాష్ట్రంలో పనిచేయనిప్పాని పరిస్థితి ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో పెద్దుత్తున అవినీతి జరుగుతుంది. అందుకే మేం బాధపడుతున్నాం. అవినీతిని ప్రోత్సహించే అధికారులుంటే వారికి ఏ పోస్టింగ్ కావాలంటే ఆ పోస్టింగ్ ఇస్తున్నారు. కనీసం ఎమ్మోర్స్ గానీ, గ్రామ స్టోయిలో ఉండే పోలీసులు గానీ చిన్న చిన్న పనులు కావాలన్నా శాసనసభ్యుల దయాద్యాక్షణ్యాల మీద జరుగుతున్నాయి తప్ప నేరుగా పనులు అయ్యే పరిస్థితి లేదు. రాష్ట్రంలో ఇటువంటి పరిస్థితి రావడం చాలా దారుణం, బాధాకరం . అన్నీ పనులన్నీ కూడా వారు చేసుకోవాలి కానీ, ఇతరులిపరు చేసుకోలేని పరిస్థితి వచ్చింది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో అరాచక పరిపాలన సడుస్తున్నది. అందుకని ఈ రోజు మీం అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టాం . ఎందుకంటే వ్యవస్థలో వ్యక్తులు ముఖ్యం కాదు. వ్యవస్థ ముఖ్యం . వ్యవస్థను కావాడవలసిన అవసరముంది. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయనకు పూర్తిగా ఉండే అధికారాలను ఉపయోగించుకొని అవినీతి కార్యక్రమాలు చేస్తూ కుటుంబ ఆస్తులను పెంచుకుంటూ ముందుకు పోయే పరిస్థితి వచ్చింది.

MR.SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుఁఁ అధ్యక్షా, తనను కాపాడుకోవడంకోసం స్థాకి పేపర్ ప్రారంభించి ఆ విధంగా కాపాడుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ లక్ష కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ అన్నారు. లక్ష పశువుల పంపిణీ, లక్ష కోట్లతో ప్రాజెక్టులన్నారు. డ్వాక్స్ మహిళలను లక్షాధికారులను చేస్తామన్నారు. లక్ష ఎకరాల భూములను ప్రైవేట్ సంస్థలకు ధారాధత్తం చేశారు. లక్ష కోట్ల రూపాయలు సంపాదించాలని, ఆ దిశగా పోతున్నారు తప్ప ఇంకోకటి కాదు. నేను గతంలో ఒక్కటి చెప్పాను. గంటకు కోటి రూపాయలు అన్నాను. లెక్కలు చూస్తే గంటకు కోటి కాదు, ఇంకా ఎక్కువ సంపాదించే పరిస్థితి వచ్చింది. డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్‌తో సహా మీకు ఇచ్చాను. మీరు కూడా ఒప్పుకున్నారు. ఇక వేరే చర్యలు అవసరం లేదు, ఎంక్వియరీలు అవసరం లేదు. ఇలాంటి ప్రజా వ్యతిరేక కార్బూక్షమాలు చేసే ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ క్యాబినెట్ ఏమాత్రం అధికారంలో ఉండడానికి వీలు లేదు. ఆ విధంగా అవినీతికి పాల్పడ్డారు. అవినీతిని ప్రోత్సహించారు. నిత్యాపనర పస్తువుల ధరల పెరుగుదలను పూర్తిగా నియంత్రించలేకపోయారు. రైతాంగ సమస్యలను పరిష్కరించలేకపోయారు. సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా తుంగలో తొక్కారు. మైనారిటీలను రక్షించలేకపోయారు. డ్వాక్స్ మహిళలకు ఈ రాష్ట్రంలో రక్షణ లేకుండా పోయింది. యువతకు ప్రోత్సహం లేదు. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు లేవు. విద్యా రంగం దెబ్బతిన్నది. స్థానిక సంస్థలను నిర్విర్యం చేశారు. వీటన్నింటికి వ్యతిరేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ అవిశాస తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నది. ఈ తీర్మానాన్ని అందరూ పూర్తిగా బలపరచవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. నేను సభ్యులందరికి ఒకటి విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. మనస్సుకి ప్రకారం బలపరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేను డాక్యుమెంట్లు అన్ని పెట్టాను. ప్రభుత్వం చేస్తున్న అవినీతిని గురించి చెప్పాను. ఈ ప్రభుత్వం ఒక్క నిమిషం కూడా కొనసాగడానికి వీలులేదని చెప్పాను. ఇప్పుడు మరలా అప్పీల్ చేస్తున్నాను. మీ మనస్సుకిగా ఆలోచించండి. ఈ అవినీతికి వ్యతిరేకంగా ఈ అన్ని రాజకీయ పార్టీలు సహకరించవలసిందిగా కోరుకుంటూ, ఆ విధంగా వ్యతిరేకంగా ఓటుచేస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Now motion given notice of by .....

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ సీట్లనుంచి లేచారు)

MR.SPEAKER: Have you given them notices? Why did you send me a notice?

శ్రీ బొత్తు సత్యారాయణః అధ్యక్షా, ప్రతిష్ట నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం మీద ఆయన ముగిస్తూ, సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ చివరగా ఆత్మ స్థాకి ప్రకారం ఓటుచేయమని అడిగారు.

(శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు నుంచి అంతరాయం)

రామకృష్ణడుగారూ మీరు కూర్చోండి. తమరికి సభా వ్యవహారాల గురించి తెలుసు. మీరు నోటీసు ఇచ్చారు. ఆ నోటీసుమీదనే మాట్లాడుతున్నాను. తమరు స్పీకరుగా చేశారు, తమరికి తెలుసు. దయచేసి నేను మాట్లాడేందుకు అవకాశమివ్వాండి. మీ నాయకులు మాట్లాడుతూ ఆత్మ స్థాకిగా ఓటుచేయమని అడిగారు. చాలా సంతోషం . ఆయన ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడారు. వాటిమీద మీరు కూడా ఆత్మస్థాకిగా ఆలోచన చేసుకోవాలి.

తె.1.30

ఆయన మా మీద అభియోగాలు చేశారు. ఆయన ఆత్మ స్టోగింగ్ అవన్నీ కూడా ఆయన ఆలోచన చేసుకోవాలి. ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. ప్రక్కిగతంగా నాకు నోటీస్ ఇచ్చారు కాబట్టి నా మీద మాట్లాడిన మాటలకు నా వరకు ఆయన్ను అడుగుతున్నాను. మీకు ఎవరు చెప్పారు? మీరు ఎక్కడ నుంచి సమాచారం తీసుకువచ్చారో. ఇవాళ వోక్కు వాగ్న విషయం అయితే మీకు తెలుసు ఎన్నో సందర్భాల్లో సభలో పచ్చింది. ఎవరయితే ఘాష్టర్ అన్నారో ఆ ఘాష్టర్ని ఆయన ఇంట్లో నేను అల్లుడి కంటే ఎక్కువగా చూసుకున్నానని ఈయన ఒక సందర్భంలో ఒక సభలో చెప్పారు ఈయన. అప్పుడు వోక్కువాగ్న జరగక ముందు. ఆ తరువాత మొసం చేసాడన్నప్పుడు, ఇప్పటికే ముఖ్యమంత్రి గారు సిబిప విచారణ కు వేస్తే, రు.10 కోట్ల 80 లక్షలు సిబిప ఇప్పటికే రికవరీ చేసింది. ఇంకా కోటి రూపాయల చిల్లర దాకనో ఎంతో రికవరీ చేయాలంటున్నారు, నాకు తెలియదు. విచారణ జరుగుతోంది. ఆ విషయాలు వారికి తెలుసు. మరి అందులో ఎవరు అవినీతి చేశారో, ఎవరు అల్లుడుగా చూసుకున్నారో ఎవరు దొంగసు ఇంట్లో పెట్టి ఎందుకు పోషించారో ఆ విషయాలన్నీ వారు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిగతా విషయాలు చెప్పారు. ఎవరో కాళీ అన్నారు, ఎవరో మాత అన్నారు. మరి కాళీ ఎవరు చెప్పారో, ఆ మాత ఎవరో నాకు తెలియదు గానీ నేనోక విషయం చెబుతున్నాను. రేపుదయమే ఆయనకు రు.100/- బాండ పేవర్ మీద మొత్తం అన్నీ కూడా ఆయనకు ధారదత్తం అయ్యట్లు, అమెరికా కంపెనీకి ధారదత్తం కాదు, మళ్ళీ అక్కడి నుంచి టాక్సులు కట్టక్కరలేదు. ఒకవేళ టాక్సులు కట్టాలంటే నేనే కట్టి, రేపుదయమే రు.100/- స్టోంపు పేవరు మీద నేను, నా కుటుంబ సభ్యులు మీకందరం కూడా మీరు చెప్పినట్లుగా నేను అన్యకొంతంగా తీసుకోనుంటే అవన్నీ కూడా మొత్తం మీకు రాసిన్నాను అని ఈ సభా పరంగా చంద్రబాబునాయుడు గారికి, ఎస్టీఆర్ ట్రుస్టుకి రాసిన్నానే విషయాన్ని కూడా మనవి చేస్తున్నాను.

(ఎస్టీఆర్ ట్రుస్టుకి కాదు హారిటేజ్ కంపెనీకి రాసివ్వాలి అని కాంగ్రెస్ సభ్యులు అన్నారు)

హారిటేజ్ కంపెనీకి ఇస్టేన్ వీళ్లకు వస్తుంది, ఎస్టీఆర్ ట్రుస్టుకి ఇస్టే ఇంకోకరికి వెళ్లిపోతుంది కాబట్టి మీ హారిటేజ్ కంపెనీ అమెరికాలోని శాఖ ఇక్కడ ఒకటి ఉంది. ఇక్కడ అంధ శాఖ ఉంటే రేపుదయం ఆంధ్రా శాఖకు రాసిన్నానే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. చంద్రబాబు నాయుడు గారూ, 9 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేశారు. ఇదేమి న్యాయమండి? చంద్రబాబు నాయుడు గారు. ఇంత అబద్ధాలా? లేని దాన్ని ఉన్నట్లు, ఉన్న దాన్ని లేనట్లు ఈ విధంగా మీరు మాట్లాడి ప్రజల దృష్టిలో మసిపూసి మారేడు కాయ చేయడవనేది ఎంత పరకు సమంజసం? కాబట్టి అక్కడ ఉన్న సభ్యులందరిని కోరుతున్నాను. ఒక్కసారి మీరు ఆత్మపరిశీలన చేసుకోండి. ఇవేళ ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న కార్బూక్మాలన్నీ మీ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు జరిగాయా? ఆయన అంటున్నాడు ఒక ఇంటికి కాంగ్రెస్ కార్బూక్రూలకు రు.7000/- లంచం క్రింద ఇస్తున్నారట. చంద్రబాబు నాయుడు గారు మీ హాయాంలో ఒక్కురికి ఒక మనిషికి ఆరు ఇళ్ల ఇచ్చారే? ఇల్లు ఇప్పడానికి రు.1000/-, రు.2000/- లంచాలు తీసుకొని మీ హాయాంలో ఇచ్చారే ఇప్పన్నీ మరచిపోయారా చంద్రబాబునాయుడు గారూ. ఎందుకు ప్రజలు మిమ్మల్ని ధిక్కరించారు? ఎందుకు ప్రజలు మిమ్మల్ని ప్రతిపక్ష స్థానంలోకార్బోబెట్టారు. ఇలాంటి కార్బూక్మాలు చేయబట్టే కదా చంద్రబాబునాయుడు గారూ మిమ్మల్ని అక్కడ కూర్చోబెట్టింది. కాబట్టి మీ అందరూ కూడా ఒకసారి ఆత్మపరిశీలన చేసుకొని ఇప్పుడు కాదు, ఎప్పుడైనా సరే హందాగా ప్రతిపక్ష నాయకులంటే ఆయన ఏం మాట్లాడుతారు? ఎందుకంటే నేను పార్లమెంట్ సభ్యుడిగా చేశాను, అక్కడ కూడా డిబేట్లు చూశాను. పార్లమెంటులో ఎవరైనా ప్రతిపక్ష నాయకులు గానీ, ఎవరైనా

నాయకుడు మాటలాడితే ఆయన ఏం మట్టాడతాడు విందాం, చూద్దాం, నేర్చుకుందాం దాస్తుంచి మనకు ఒక సంస్కారాన్ని, సభ్యతను సభలో సడచుకోనే విషయాన్ని తెలుసుకొంటాం. కానీ ఈ విధంగా ఇంత టైము అప్పుడు ఇలాంటి చోకబారు మాటలు మాటలాడి, విలువలు లేని మాటలు మాటలాడి అతని విలువకు, ఆ పౌర్ణికి విలువ పోయేటట్లు మాటలాడతాడని నేను అనుకోలేదు. దయచేసి ఇప్పటికైనా మీ తాలూకు సైజం మార్చుకుంటే మీకు మంచిది. ఈ రాష్ట్రానికి కూడా మంచిదని మీ ద్వారా వారికి తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నేనేమీ వివరాల జోలికి పోసు. ఒక కేబినేటర్లో ఉండే మంత్రి ఒక గ్రాస్టేట్ భూమి తీసుకొన్నారని....

(తెలుగుదేశం పౌర్ణి సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

మిష్ణర్ స్పీకర్ : నోటీసులు మీరే పంపారు కదా, దయచేసి నోటీసుల మీద సమాధానం వినండి.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావు : బీచ్ శాండ్ తీసుకున్నారని, అక్కడెక్కడో స్వోతంత్ర సమరయోధుల భూములను తీసుకున్నారని చెప్పారు. వారు చెప్పినట్లుగా భూములు ఏవీ లేవు. ఆయన అక్కసుతో నేను మాటలాడినప్పుడు ఆయనకు బాధ కలిగి ఉంటుంది. ఒక నోటీస్ ఇచ్చి నాకేదే చెప్పాలనే ప్రయత్నం చేశారు. ఆ భూములు కూడా ఏమీ లేవు. ఆయనకు కావాలంటే అక్కడ ఉంటే వెతికి పట్టుకోమనండి. రాసిచ్చేస్తాం, ఆయన్ను తీసుకోమనండి. అలాగే గ్రాస్టేట్ కొండ గురించి చెప్పారు. ఆ శాసన సభ్యుల్లో కూడా అచ్చన్నాయిడి గారి కుటుంబానికి ఉన్నాయి. నాక్కూడా వీళ్ళ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పటి నుంచి ఇప్పటికి 15 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నాయి. మా జిల్లాలో గ్రాస్టేట్ క్వారీలు ఈ రాష్ట్రంలోనూ, తమిళనాడు, కర్నాటక ఈ ప్రాంతం అంతా సంవత్సరానికి 300 మందికి లీజాకీస్తుంటారు. ఇది 20 సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్నటువంటి కార్యక్రమం. గడచిన 12, 20 సంవత్సరాలుగా మాక్కూడా గ్రాస్టేట్ క్వారీలు ఉన్నాయి. అందుచేత అదేమో పెద్ద విషయం కాదు. అందుచేత దాని కోసమని అదేదో మీరు ఫారెస్ట్లోనిది తీసుకున్నారని చెబితే వాళ్ళ తెలుగుదేశం పౌర్ణి అధ్యక్షుడితో సహ జిల్లాలో ఉండే పొలిటికల్ పౌర్ణిల అధ్యక్షులందరినీ, మీడియాలో ఉండే రిప్రజెంటేటివ్ అందరినీ, అధికారులను కలసి వారికి నోటీస్ ఇచ్చి తీసుకు వెళ్లి చూపించే కార్యక్రమం చేస్తాము. దాంట్లో ఎలాంటి దాపరికం లేదు. మేము ప్రజా జీవితంలో ఉన్నాం. పర్ఫెక్షన్గా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. ఇప్పుడు ఇతర విషయాలు అతను చెప్పినని ఏవీ సంబంధం లేనిని. ఏన్నా ఉంటే ఆయనకే రాయించి ఇచ్చేస్తాం ఆయనే తీసుకోమనండి. నాకు ఇప్పుడు అర్థమైంది ఏమిటంటే విషయం అంతా చెప్పి ఆయనే మళ్ళీ చెప్పాడు ఇప్పుడు. నేను ప్రవేశపెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా ఓటు వేయమని సభకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. పైనల్ గా చూడమనండి రికార్డుల్లో.

రెండవ విషయం నాకు అర్థమైంది ఏమిటంటే ఎంతో ముందు చూపుతోటి అతనికి ఒక పేరు పెట్టారా అనిపిస్తుంది అధ్యక్షా. N.C. Babu నారా చంద్రబాబు, ఆయన పౌర్ణి వాళ్ళ మీద ఆయనకు కాన్ఫిడెన్స్ ఉండడు. కలిసి పనిచేసిన వాళ్ళ మీద కాన్ఫిడెన్స్ ఉండడు. ఎప్పరి మీదా కుటుంబ సభ్యుల మీద కాన్ఫిడెన్స్ ఉండడు. ఈవాటి ప్రభుత్వం మీద కాన్ఫిడెన్స్ ఉండడు. ఆయన మీద ఆయనకు కాన్ఫిడెన్స్ ఉండడు. బహుశా పెద్దలు సరియైన పేరు పెట్టారు. N.C. Babu ఇది పర్మిసెంటర్గా ఉంటుంది. ఈ N.C.Babu తో మీరు వేగండి. ప్రజలకు మాత్రం మీమీద N.C. ఎప్పుడూ No Confidence అని మనని చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి.దివాకరరెడ్డి : అధ్యక్ష, ఇవాళ ఒక సిమెంట్ ఫోకర్ పెట్టాలంటే నుమారు రు.400 కోట్ల నుంచి రు.500 కోట్లు అవుతుంది. ఎవరు ఫోకర్ పెట్టినా బ్యాంకుల నుంచే డబ్బు తీసుకొని రావాలి. లేకపోతే పీర్స్ కలెక్ట్ చేసి ఫోకర్లు పెడుతున్నారు. మావాళ్లు కూడా త్రిశాల్ సిమెంట్ అనే పేరుతో గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ నోబైప్ చేస్తే అప్పె చేసుకున్నారు. ఈ అప్పె చేయడానికి అయ్యే ఖర్చు కేవలం రు.3000/- ఈ రు.3000/- ఖర్చు పెట్టి చలనా కట్టి వాళ్లు అప్పె చేస్తే ఇంక వేరే ఎవరిది అస్ట్రికేషన్ లేదు కాబట్టి గపర్చమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ they have given this license. నేను దైర్యంగా గుండె మీద చేయి నేసుకొని చెపుగలను. మా తండ్రి గారు ఒక భూస్పామి. I born with silver spoon. 1949 నుంచి మా తండ్రి గారు ఇన్కమ్టార్క్ అస్సి. మాకు అనాటికి 1948 కే కార్బున్నాయి. 1948 కే బస్పులున్నాయి. ఇవాళ కొత్తగా అర్థరాత్రిపూటు నేనేమి పౌపుకారు కాలేదు. ఇండప్రియలిస్ట్ కాలేదు అధ్యక్షా. ఎప్పుటినుంచే ఉన్నాయి కానీ రెండు ఎకరాలు కలిగిన పెద్ద మనిషి బాబునే ఆ రెండెకరాలు కలిగిన కుటుంబంలోపుట్టిన బాబుకి వచ్చేది ఒక ఎకరా. ఆ ఎకరా వచ్చిన పెద్ద మనిషి ఇవాళ ఇంత పెద్ద హారిటేజ్ ఫోకర్ పెట్టగలడా? మా పైన ఎలాంటి అనిసీతి కేసుల్లోపు. అనిసీతి కేసులున్న ఈ పెద్ద మనిషి కోర్పుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకున్నాడు. వాళ్ల చిన్నత్త ల్పీ పార్వతి.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ పాయింటుకి క్లారిఫికేషన్ అయిపోయింది మినిస్టర్ గారూ. You made a point now.

శ్రీ జె.సి.దివాకరరెడ్డి : వినండి సార్. ఇది మా ఆత్మగొరవానికి సంబంధించిన విషయం. వాళ్ల చిన్నత్త ల్పీ పార్వతి disproportionate assets ఉన్నాయంటే కోర్పుకి వెళ్లి స్టే తెచ్చుకున్నాడు. అధ్యక్షా ఎన్ని కేసులు, IMF కేసు రు.550 కోట్ల కేసులో కుంభకోణం ఉన్న వ్యక్తి...

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ, you made a point. దేవినేని సెప్చూ గారూ....

దేవినేని రాజశేఖర్ : అధ్యక్షా, ఇందాక చంద్రబాబునాయుడు గారు నా పేరెత్తారు. నేను N.T.రామారావు గారి తెలుగుదేశం ప్రార్థిలో ఉండగానే దాన్ని కొన్నాను. అది కూడా వారి రిలేషన్ పిస్టుమనేని సత్యనారాయణరావు గారు. ఆయన్ను అడిగితే మొత్తం చెబుతారు. అది గపర్చమెంట్ ల్యాండు కాదు, అప్పెనొమెంట్ ల్యాండు కాదు, పూర్తిగా ప్రైవేట్ ల్యాండు. అది సత్యనారాయణరావు గారికి రెగ్యులరైజ్ అయిన తరువాత నాకు రిబిప్రైవ్ జరిగింది.

తె.1.40

అది సత్యనారాయణ గారికి రెగ్యులరైజ్ అయిన తరువాత నాకు రిబిప్రైవ్ జరిగింది. అది నా రొడ్డు పున్సుటువంటి వాళ్లకు, 20 సంవత్సరాలు నాతో పున్సుటువంటి వాళ్లకు, మీ పక్కన తిరిగే వాళ్లపరికి మీపట్ల ఎట్లా కాన్నిడెన్స్ లేదు. నా గురించి కష్టంలో పున్న వాళ్లకి నేను పెట్టుకున్నాను అది. గపర్చమెంట్ ల్యాండ్ వాళ్ల పేరు మీద ఏమన్నా తీసుకున్నానా అధ్యక్షా. నేను ఇంకొకకటి కూడా చెబుతున్నాను. నాకన్నా ముందు ఎన్టి రామారావు గారు కొన్నారు. ఎన్టి రామారావు గారెందుకు, ఆయన పదిలేసిన తరువాత 1999 లో నేను మీదగ్గర ఎన్టి రామారావు గారు తెలుగుదేశంలో పున్సుపుడు నేను కొనుక్కున్నాను. ఆప్పుడు ఎంతుంది? అధ్యక్షా, నేను ఎక్కుడా కూడా... నేను అంతకుముందు కూడా చెప్పాను....అధ్యక్షా....

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ వంగమిటి రాధాకృష్ణ గారిచే అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను ఇంకోకపి కూడా చెబుతున్నాను.. రెండు సార్లు చెప్పాను ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరూ కూడా కూర్చుని పైల్పు కూడా చూసుకోమన్నాను. ఎక్కుడన్నా influence చేసినట్లుగా గాని, jumping జరిగినట్లుగా గాని పుంటే నేను రాసిస్తాను. ఇప్పటికి రెండుసార్లు చెప్పాను. ఇంకా దాన్ని పట్టుకుని.. మంచి మనిషికో మాట, మంచి గొడ్డుకో దెబ్బ అన్నారు.

(ప్రథాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

అది రెండుసార్లు చెప్పాం. అయినా గాని పట్టించుకోకుండా, వీరు దాన్నే పదేపదే చెబుతున్నారు, ఎంక్షెర్ చేస్తున్నారు. పర్సనల్ ప్రాబ్లెమ్స్ తీసుకొచ్చి ఇక్కడ పెడితే ఎట్లా అధ్యక్షా? ఒకవేళ నాకు వస్తే ఎన్టి రామారావు గారు కూడా ప్రీగా తీసుకున్నట్టే. ఎన్టి రామారావు గారు కొన్నది కూడా అప్పుడు వూరికే తీసుకున్నట్టే అధ్యక్షా....

MR. SPEAKER: Yes, we will leave it there.

(INTERRUPTIONS)

Now, the question is:

"This House expresses No Confidence in the Council of Ministers".

(PAUSE)

The No Confidence Motion was lost.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

MR. SPEAKER : The Statistics related to XIII Session of the House are placed on the table of the House.

పన్నండవ శాసనసభ పదమూడవ సమావేశపు గణాంకవివరముల పట్టిక

FROM 11.02.2008 TO 02.04.2008		
1.	No. of days for which the Assembly sat	:: 35
2.	No. of Hours for which the Assembly worked	:: 196 Hrs. 32 Mts.
3.	No. of starred Questions answered orally	:: 214
4.	No. of answers to Un-starred Questions included in the lists and circulated to Members (Printed List)	:: 120
5.	No. of Notices under Rule 344 admitted and Statements made by the Ministers	:: 2
6.	No. of Notices under Rule 74 admitted and Statements made by the Ministers	:: 2
7.	No. of Short Notice Questions answered	:: 16
8.	No. of supplementaries answered	:: 390
9.	No. of answers to Un-starred Questions placed on the Table of the House on 28.03.2008	:: 27
10.	No. of answers to Starred Questions placed on the Table of the House on 28.03.2008	:: 104
11.	No. of answers to SNQs placed on the Table of the House on 28.03.2008	:: 52
12.	No. of Speeches made by the Members	:: 330
13.	No. of Statements made by the Ministers	:: 230
14.	No. of Bills Introduced	:: 22
15.	No. of Bills Passed	:: 22
16.	No. of Committee Reports presented	:: 5
PARTY POSITION IN THE ASSEMBLY AS ON 02.04.2008		
1.	Indian National Congress	:: 185
2.	Telugu Desam Party	:: 44
3.	Telangana Rashtra Samithi	:: 10
4.	Communist Party of India (Marxists)	:: 9
5.	Communist Party of India	:: 6
6.	All India Majlis Ittehad-Ul-Muslimeen	:: 5
7.	Bharatiya Janata Party	:: 2
8.	Janata Party	:: 2
9.	Bahujan Samaj Party	:: 1
10.	Samajwadi Party	:: 1
11.	Independents	:: 11
12.	Nominated	:: 1
13.	Vacant	:: 18
Total ::		295

MR. SPEAKER : Now, with the consent of the House, I adjourned the House sine die.

(Then the House adjourned at 1.44 a.m. sine die)